הארץ

4.30 שקלים, יום ראשון יב' באדר א' התשנ"ה, 12 בפברואר 1995 VOL 77/22966 FEBRUARY 12 1995
כולל מע"מ, באילת 3.70 שקלים

פתרונות בזמן!!!
לביא
* שעוני נוכחות ותוכנה לחישוב שעות עבודה *
לביא מחשבים בע"מ, הירדן 29 ר"ג, טל' 03-6775110 פקס' 03-6775233

ערפאת מציע שצה"ל יפנה עיר אחת בגדה כצעד ראשון בהסדר הביניים

שרי החוץ של ארה"ב, ישראל, ירדן, מצרים והרשות הפלשתינית, ייפגשו היום בוואשינגטון בניסיון לקדם את המו"מ

מאת אלוף בן ועקיבא אלדר

יו"ר הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת, מציע שישראל תפנה עיר אחת בגדה המערבית, כצעד ראשון בהסדר הביניים. בפגישתו עם ראש הממשלה, יצחק רבין, ביום חמישי שעבר, אמר ערפאת: "מדוע שלא תתחילו את ההיערכות מחדש בגדה במקום אחד, כניסיון, ונראה איך זה". רבין לא השיב.

מקורות ישראליים אמרו אתמול כי ערפאת העלה הצעה דומה בפגישותיו עם רבין ועם שר החוץ, שמעון פרס, לפני שבועות אחדים. לדבריהם, לא ברור אם כוונתו לפינוי של אחת הערים כבר עתה, בעיצומו של המו"מ, או כצעד ראשון ליישום הסדר הביניים לאחר השלמתו.

פרס תומך ביישום הדרגתי של הסדר הביניים, ובעבר הציע להתחיל כבר בשלב הדיונים בהעברה הדרגתית של סמכויות נוספות לפלשתינאים, ובפינוי צה"ל מעיר או שתיים בגדה, כדי להראות התקדמות ולזרז את עריכת הבחירות. רבין אמר לערפאת ביום חמישי כי "המשא ומתן בינינו יימשך. היו עלי לחצים, ואני לא מוכן בשום פנים ואופן לעצור את השיחות. אבל היישום יהיה מותנה ביכולת שלכם לסכל את הטרור".

ראו עמודים 4א–6א

ערפאת הבטיח בפגישה להגיש לישראל את רשימת השוטרים הפלשתינאים שגויסו ברצועת עזה. ישראל דורשת בחודשים האחרונים לקבל את הרשימה, אך הרשות הפלשתינית נמנעה מכך. המקורות הישראליים אמרו, כי הגשת הרשימה היא תנאי להבאת 2,000 שוטרים נוספים מחוץ לרצועה.

סוגייה זו עשויה להיות היום בפגישת שרי החוץ של ירדן, מצרים, ישראל וארה"ב והממונה על תכנון ושיתוף פעולה בינלאומי בממשל העצמי הפלשתיני בבית ההארחה הרשמי "בלייר האוז", שמול הבית הלבן.

סירובה של מצרים לנוסח הודעה משותפת שתכלול מאבק בטרור, מעיב על מפגש שרי החוץ שיתקיים היום בצהריים בבית ההארחה הרשמי "בלייר האוז", שמול הבית הלבן. אתמול הסתמן סיכום, שלפיו ימסור מזכיר המדינה האמריקאי וורן כריסטופר, הודעה כללית של יו"ר המפגש, שתגנה את הטרור ותקרא לסיכולו, וכן תביע שאיפה לפירוז המזרח התיכון מנשק גרעיני.

(סוף בעמוד 12א)

תצלום: איי־פי

ארבעת האסטרונאוטים שאיישו את מעבורת החלל דיסקאוורי, לאחר נחיתתה אתמול במרכז החלל קנדי. האסטרונאוטים – ביניהם טייסת החלל הראשונה של נאס"א – הצליחו להגיע למרחק של 11 מטרים מתחנת החלל "מיר" (ראו עמוד 14א)

רא"ל (מיל') לוי יחקור את הדיווחים למשפחת רס"ן חאמד על נסיבות מותו

מפקדים הודו כי לא רדפו אחר המחבלים בתקרית בה נהרג חאמד

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

הרמטכ"ל אמנון ליפקין־שחק הורה על הקמת ועדה לחקירת הדיווחים שהועברו למשפחתו של רס"ן כיוואן חאמד, שנהרג בהיתקלות עם מחבלים בדרום לבנון בדצמבר '94.

הרמטכ"ל לשעבר, רא"ל (מיל') משה לוי, יחקור, במעמד של ועדת חקירה של איש אחד, את תוכן הדיווחים שהועברו למשפחת חאמד ולגורמים אחרים, ואת מידת ההתאמה בין תוכן הדיווחים לבין נסיבות האירוע.

שחק ערך שלשום בלשכתו תחקיר בעניין נסיבות מותו של רס"ן חאמד. בעקבות התחקיר הורה שחק על הקמת ועדת החקירה.

ועדת החקירה, שתתחיל בעבודה היום, תחקור קצינים וחיילים שהיו מעורבים באירוע, תאסוף ראיות ותעביר את ממצאיה לרמטכ"ל.

ראו עמודים 2א–3א

לפחות שלושה מפקדים, ביניהם שני קצינים בדרגת סגן־משנה וסגן, הועברו מתפקידם לאחר שנקבע בתחקיר צה"ל כי הם לא פעלו כראוי, ולא ביצעו מרדף אחרי המחבלים, בהיתקלות בדרום לבנון בה נהרג רס"ן כיוואן חאמד.

מתחקירים שבוצעו בעקבות ההיתקלות עולה כי חיילי הכוח לא פעלו כנדרש, וכתוצאה מכך המחבלים הצליחו לברוח ולא ספגו אבידות.

בצה"ל קיימו שלושה תחקירים מקיפים בעניין נסיבות מותו של רס"ן חאמד, בעקבות הפרסום בסוף השבוע במקומון "כלבו", לפיו רס"ן חאמד נפגע מאש צה"ל. התחקירים בוצעו בלשכת הרמטכ"ל ובלשכת אלוף פיקוד הצפון עמירם לוין.

"זה לא אמת מבחינתי"

רב אלוף שחק שאל בתחקיר שקיים בלשכתו: "למה לא אמרתם למשפחה את כל האמת?" מפקד יחידת הקישור בדרום לבנון, תת אלוף עגבר: "אמרנו את כל האמת שידענו". הרמטכ"ל שחק: "אמרת להם שיכול להיות שאחד החיילים, מהזווית שלו, ירה בכיוואן חאמד?" תת אלוף עגבר: "לא". שחק: "זה לא אמת מבחינתי, וזה דיווח לא טוב".

בתחקיר שביצע האלוף לוין בלשכתו חזרו החיילים והקצינים שהיו בהיתקלות על גירסתם, כי רס"ן כיוואן חאמד נהרג מאש מחבלים. עם זאת עלתה הסברה כי לאחר שרס"ן חאמד נפגע בצווארו מכדור אחד, ביצעו החיילים ירי, וייתכן כי מירי זה נפגע חאמד, שנהרג קודם לכן מאש המחבלים.

מהתחקירים עולה כי לא בוצע נוהל "וידוא הריגה" ברס"ן חאמד. לטענת החיילים, אף אחד מהם לא ירה בו.

מהתחקירים עולה כי רס"ן חאמד התקדם לעבר המחבלים, נורה ונפל סמוך מאוד למקום בו היו המחבלים. "ייתכן שבמהלך הדו־קרב נפגע רס"ן חאמד מאש כוחותינו, אבל הוא לא נהרג מאש כוחות צה"ל", אמר מקור צבאי בכיר.

כל הקצינים והחיילים שהיו בכוח צה"ל בעת ההיתקלות עם המחבלים אומרים כי רס"ן חאמד נהרג מאש מחבלים, וכך גם נאמר למשפחת חאמד. עם זאת אומרים קצינים כי גם הסברה שחאמד נפגע מכדורי חיילים נמסרה למשפחה.

בקרב קצינים בכירים בצה"ל שוררים חילוקי דעות באשר להשתלשלות האירועים בפרשת מותו של רס"ן חאמד.

נודע כי דובר צה"ל, תת אלוף עמוס גלעד, הורה לדובר צה"ל בפיקוד הצפון, רס"ן חזקי חריש, שלא לשוחח עם עיתונאים בפרשה זו.

הרמטכ"ל שחק העיר בדיון שלשום לאלוף עמירם לוין על כך שהוא שוחח עם עיתונאים.

אסד: לאחר נסיגה מלאה, נקיים עם ישראל יחסים בדומה לירדן ומצרים

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

נשיא סוריה, חאפז אל־אסד, מוכן לקיים עם ישראל יחסי שלום בדומה לירדן ומצרים, בתמורה לנסיגה כוללת – כך עולה מדיווח שהגיע לירושלים על פגישתו של אסד עם שר החוץ של מאלטה, גידו דה מארקו, שביקר בסוריה בסוף החודש שעבר.

אסד אמר לשר ממאלטה: "על העיקרון של החזרת הגולן אין צורך לנהל בכלל משא־ומתן, כי הדבר נקבע מפורשות בהחלטות בינלאומיות רבות. לא אהיה מוכן לחשוב על כיוון של פשרה בסוגייה זו. אני מבין שתמורת נסיגה כוללת עלי לתת שלום כולל". דה מארקו שאל את אסד למה הוא מתכוון באומרו "שלום כולל". אסד השיב: "במסגרת שלום, סוריה תקיים עם ישראל יחסים טובים, כמו מצרים וירדן".

בהתייחסו לפגישה אפשרית עם ראש הממשלה, יצחק רבין, אמר אסד: "הנשיא אנואר סאדאת נרצח לא משום שעשה שלום עם ישראל, אלא בגלל הצורה המבישה בה התנהג. למשל בבואו לנאום בכנסת. לא אסכים להיפגש עם שום מנהיג ישראלי, כל עוד כבושות אדמות סוריה בידי ישראל".

הנשיא הסורי שיבח במיוחד את עמיתו הישראלי, עזר וייצמן. לדבריו, "וייצמן מבין את המצב, ומוכן להחזיר את מה שאינו שייך לנו, בלי ויכוחים מיותרים ובצורה מכובדת".

אסד הביע בשיחה אכזבה מתפקוד הממשל האמריקאי בתהליך השלום, בגלל המגבלות המוטלות על חופש פעולתו כיום. לדבריו, הוא מעריך את הנשיא, ביל קלינטון, ואת מזכיר המדינה, וורן כריסטופר, "אבל הם נחלשו לאחר הבחירות לקונגרס, וספק אם קלינטון יכול לפעול כפי שהיה רוצה לפעול קודם. על הממשל אף מופעלים לחצים מצד הלובי היהודי".

הנשיא הסורי הוסיף, כי בזמן האחרון החל לחשוב שאולי גורם אחר, כמו האיחוד האירופי, יוכל למלא תפקיד מרכזי יותר במשא־ומתן. דה מארקו התרשם כי אסד נלחץ מצעדי הנורמליזציה בין ישראל למדינות המפרץ, כמו הביקור שקיים רבין בעומאן, וכי הוא רואה בכך ניסיונות לבודד את סוריה. אסד אמר שיפעל למנוע את בידודה של ארצו.

יצוין, כי הדיווח ממאלטה מצטרף לשורת דיווחים על עמדות סוריה, שהגיעו בימים האחרונים לירושלים מבירות שונות. הקו המשותף לכל הדיווחים היתה הערכתו של אסד, כי רבין אינו יכול להתקדם במשא־ומתן עם סוריה בגלל חולשתו הפנימית. מהדיווחים נראה, כי אסד מגלה סקרנות לגבי יו"ר הליכוד, בנימין נתניהו ולגבי הסיכויים להתקדמות הליכוד במשא־ומתן עם סוריה, אם יעלה לשלטון.

סגן שר החוץ הרוסי, ויקטור פוסובליוק, שהגיע

(סוף בעמוד 2א)

שוטרים פשטו על עיריית אום אל פאחם והחרימו מסמכים "בחשד לאי סדרים"
עמ' 6א

טיבי ייחקר במשטרה משום שאמר: "אם ההתנחלויות לא ייפסקו, תתחדש האינתיפאדה"
עמ' 6א

קצינים בכירים במשטרה: נוכל לגבש כתבי אישום נגד מזמיני האזנות הסתר
עמ' 7א

החשודה בחטיפת קרן גרטלר: אבי ספן לחץ עלי
עמ' 8א

רבין הבטיח למנות את רמון לשר; טרם נקבע מועד המינוי
עמ' 9א

דן שילון: דיווחתי על שיחתי עם לאה רבין כדי למנוע הישנות פניות דומות
עמ' 9א

בליגה: מכבי חיפה – מכבי ת"א 3–0
עמ' 11א

בגליון זה 34 עמודים בשלושה חלקים

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	3.0240	+0.06%
שחור	3.04	—
סל יציג	3.3855	+0.06%

החברה מס' 1 בארץ המייצרת מערכות אל פסק ON-LINE
נמאטרוניק
טל': 02-821777

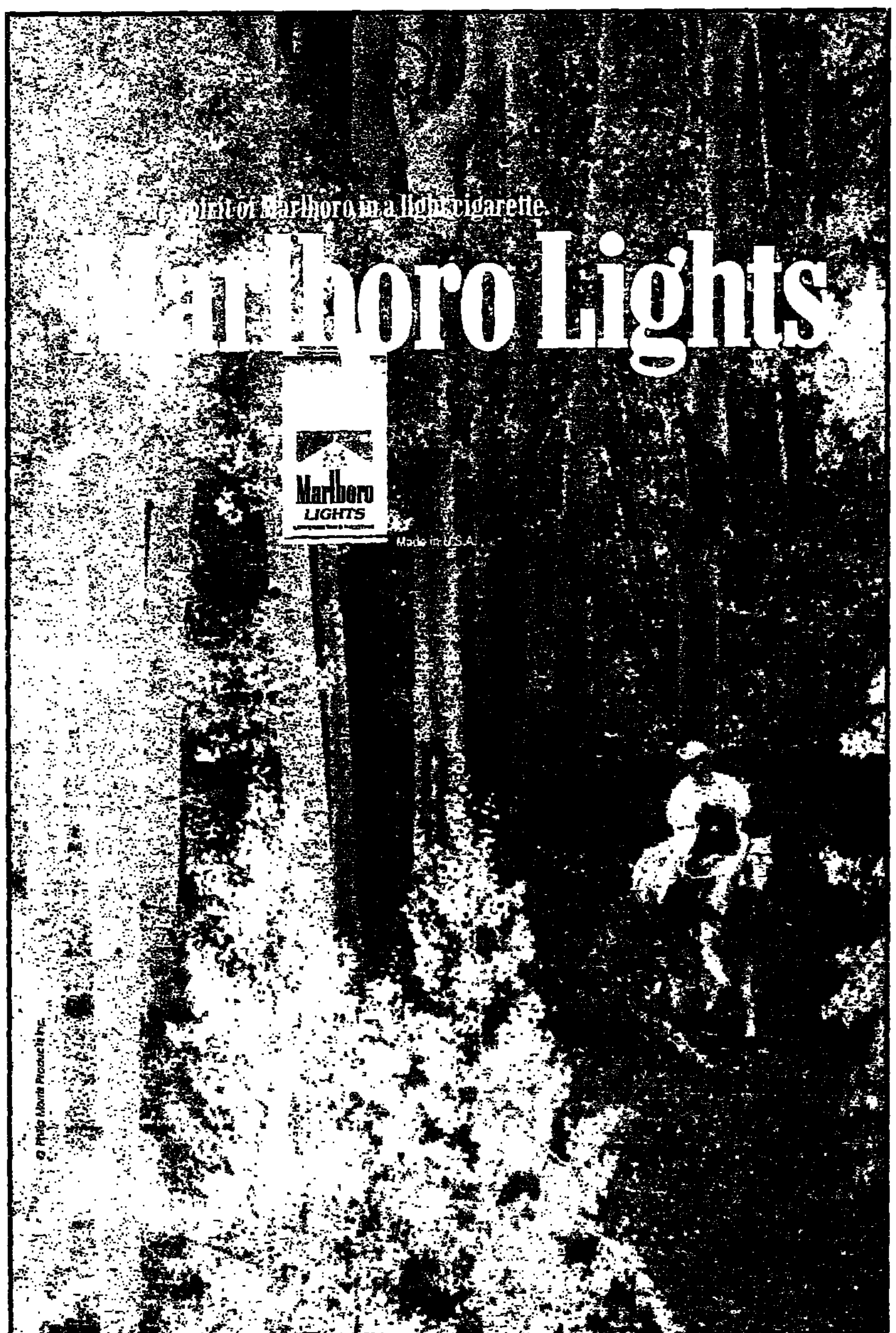

ארה"ב מחתה בפני רוסיה על העסקה שחתמה לבניית כורים גרעיניים באיראן

מאת עקיבא אלדר
יהודית וינקלר

ואשינגטון. ארה"ב מחתה בפני הדרג הבכיר במוסקווה על העסקה שחתמה רוסיה לבניית ארבעה כורים גרעיניים באיראן ולהדרכת כבאים איראנים בהפעלתם. עוזר מזכיר המדינה האמריקאי סטרוב טאלבוט, הנמנה בדרך כלל עם התומכים בהידוק היחסים עם משטרו של בוריס ילצין, אמר לפני כמה ימים כי העסקה מעוררת דאגה רבה בממשל, אף שאינו מבין מניין ישיגו האיראנים את מיליארדי הדולרים למימונה, שכן איראן שרויה במשבר כלכלי עמוק.

לדברי העיתון "וואשינגטון פוסט" האמריקאים מנסים למזער את הסכנה על ידי שיכנוע הרוסים להתנות את העסקה בהחזרת הפסולת הגרעינית שתיוצר בכורים לידיהם. פסולת זו עלולה לשמש את האיראנים לייצור פלוטוניום המתאים לשימוש בכלי נשק גרעיניים. "וואשינגטון פוסט" דיווח אתמול, כי הפרשה מסבה מבוכה רבה לממשל, כיוון שהיועצים המשפטיים של מחלקת המדינה מאשרים את טענת הרוסים שהעסקה אינה סותרת את החוק האמריקאי.

על פי חוק אמריקאי משנת 1992 יש לקצץ בסיוע ולהטיל סנקציות על כל מדינה המסייעת לעיראק ולאיראן להצטייד בנשק גרעיני. ואולם, הכורים שרוסיה התחייבה להקים באיראן הם כאלה שארה"ב מציעה עתה לצפון קוריאה כתחליף לתוכנית הגרעין שלה. פקידי ממשל טוענים, כי בעוד שהעסקה עם צפון קוריאה נועדה לכרסם ביכולתה הגרעינית, הרי שהעסקה הרוסית עלולה לקדם את תוכנית הגרעין של איראן.

"גרמניה מעוניינת להרחיב קשריה עם איראן"

הסנאטור ג'ון מקיין, רפובליקאי מאריזונה, מיוזמי החקיקה, תבע במכתב למחלקת המדינה לקצץ לאלתר בסיוע לרוסיה, בטענה שהכורים הגרעיניים לא כפופים לפיקוח, [illegible] גרעיניים. מקיין בוחן על הדרך חמקותו של הממשל ממימוש הסנקציות הקבועות בחוק נגד ממשלת רוסיה, ובתוך כך קיצוץ בסיוע.

בון. ממשלת גרמניה והפרלמנט הפדראלי שלה מעוניינים להרחיב את קשריהם עם איראן, לרבות הרחבת היחסים הכלכליים. כך מדווחת סוכנות הידיעות האיראנית מבון, בהסתמך על שיחה שנערכה בין פרידהלם אוסט, יו"ר ועדת הכלכלה בפרלמנט הגרמני, לבין חוסין מוסויאן, שגריר איראן בבון.

לפי סוכנות הידיעות האיראנית אוסט שיבח את איראן על שמילאה "תפקיד מרכזי בשמירה על השלום, היציבות והביטחון במרכז אסיה, במפרץ הפרסי ובמזרח התיכון". בהתייחסו לתפקיד שממלאת איראן באזור הדגיש אוסט, כי יש להצטער על כך שהוטחו באיראן האשמות מבלי שהדברים הוכחו. אוסט סבור שגרמניה תוכל להרחיב את היחסים הכלכליים בין גרמניה לאיראן לאחר שהבנק המרכזי של איראן יתחייב לפרוס את חובותיה לגרמניה ויעמוד בלוח זמנים להעברת תשלומים.

היקף הסחר השנתי בין גרמניה לאיראן הגיע לכ־8 מיליארד מארק, אולם איראן מתקשה מזה שנים אחדות לפרוע את חובותיה ומשקיעים גרמנים חוששים. ממשלת גרמניה להפעיל לחץ על איראן בעניין זה.

המפד"ל: המשטרה מעבירה ללשכות הגיוס מידע על צעירים שהשתתפו בהפגנות הימין

דובר המשטרה מכחיש את הטענות

מאת שחר אילן

צעירים תומכי הימין, המגיעים ללשכת הגיוס לקראת גיוסם, נשאלים אם השתתפו בעבר בהפגנות. לטענת המפד"ל, הלשכה גם מקבלת מידע על השתתפות הצעירים בהפגנות מהמשטרה. זאת, גם במקרים של צעירים שנעצרו בזמן ההפגנה, אך לא ביצעו כל עבירה ולא הועמדו לדין.

טענות אלה מועלות במכתב תלונה ששלח הרב האשכנזי של רמת גן, יעקב אריאל, לח"כ יצחק לוי מהמפד"ל. במכתב מספר אריאל כי בנו נשאל בראיון בלשכת הגיוס בתל־השומר, האם השתתף בעבר בהפגנות. לאחר שאריאל התלונן על כך במכתב לשר הביטחון, נענה מלשכת רבין שהבירור נעשה "לצורכי אבחון מקצועי".

במכתב ששלח לח"כ לוי מציין אריאל: "בני נעצר על ידי המשטרה משום ששהה במקום בו נערכה לפני כן הפגנה, אולם שוחרר, ואפילו לא הועמד לדין, משום שלא עבר שום עבירה. אף על פי כן, הועבר תיקו מהמשטרה לצה"ל".

הרב אריאל סיפר אתמול ל"הארץ" כי עוד לפני שהגיע ללשכת הגיוס, קיבל בנו טלפון מפקידה בלשכה. הפקידה סיפרה שהתיק של הבן הועבר מהמשטרה לצה"ל. ואולם, היות שהבן לא עבר כל עבירה, הוא יטופל במסלול הגיוס הרגיל ולא במסלול מיוחד. למרות זאת, נשאל הבן בלשכה אם השתתף בהפגנה.

ממקרה זה עולה, לכאורה, כי המשטרה מעבירה לצבא לא רק מידע על הרשעות, אלא גם על רישומים פליליים שהסתיימו בלא כלום. ח"כ לוי טוען כי ידוע לו שזוהי תופעה ולא מקרה בודד.

להערכתו, העברת המידע על השתתפות בהפגנות היא עבירה על חוק הגנת הפרטיות. "זה מעיד על מגמה של פוליטיזציה בשיבוץ החיילים בצבא", אמר לוי.

הוא הביע חשש כי זהו ניסיון להרתיע בני נוער מהימין, אשר רוצים להתגייס ליחידות מובחרות, מהשתתפות בהפגנות.

עיתון המפד"ל "הצופה" כתב ביום שישי, כי "ממשלת השמאל מנצלת את הצבא לצרכים פוליטיים, הכשרתם לשרת אותה במלחמתה נגד המתיישבים היהודים ביהודה ושומרון וברצועת עזה".

אמש לא ניתן היה להשיג את תגובת משרד הביטחון וצה"ל. דובר המשטרה הכחיש את הטענות כאילו מעבירה המשטרה מידע על עצורי הפגנות ללשכת הגיוס.

גופת חיילת נמצאה לכודה במכוניתה, שטבעה בנחל איילון

משה מובאל ויוסי הטוני

גופת שירה זיסקינד, חיילת בת 18 וחצי מכפר סבא, שנחשבה נעדרת מאז שלשום בבוקר, נמצאה אתמול לכודה במכוניתה שטבעה בנחל איילון, במרחק כ־100 מטר מגשר ההלכה בת"א.

ראו ידיעה בעמוד 8א

רוכבים על אופנועים, שטיילו בנחל בשבת בצהריים, הבחינו בחלק מכונית מבצבץ מהמים, והזעיקו את המשטרה.

צוותים של מכבי האש משו את המכונית מהמים, ומצאו את גופתה של החיילת במושב הנהג, חגורה בחגורת בטיחות. רופא קבע את מותה של זיסקינד.

ראש ענף תנועה במשטרת תל אביב, סנ"צ קרמקה, אמר כי ממצאים ראשונים מעלים חשד, כי החיילת נרדמה ליד ההגה ואיבדה את השליטה עליה.

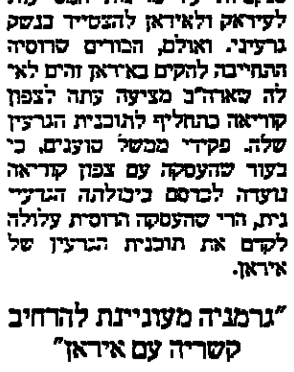

שירה זיסקינד

שירה זיסקינד עבדה כמלצרית בפאב "האנג אובר" בתל אביב. בלילה שבין חמישי לשישי היתה בפאב, ולפנות בוקר סיימה את עבודתה ונסעה לביתה בכפר סבא. כשאיחרה הבת להגיע, דיווח האב למשטרה, וההיפושים החלו.

בפעולות החיפוש השתתפו יותר מאלף שוטרים, חיילים, אנשי משמר הגבול, מתנדבי המשמר האזרחי ואזרחים. שני מסוקים הועלו לאוויר.

ארה"ב ערכה ניסויים בחומרים רדיואקטיביים על אלפי בני אדם

הניסויים, שנערכו עד שנות ה־60, בדקו השפעת נשורת גרעינית

מאת עקיבא אלדר
שליח "הארץ" בוואשינגטון

משרד האנרגיה האמריקאי ערך 154 ניסויים רדיואקטיביים על 9,000 בני אדם. כך מגלה מחקר ממשלתי מקיף שפורסם לראשונה בסוף השבוע בוואשינגטון. הניסויים בוצעו בין השאר על ילדים, על אסירים ועל חולי נפש. מספר הניסויים והקורבנות גדול במידה ניכרת מהמספר שעליו היה ידוע עד כה.

מן המחקר עולה כי בניסוי שנערך בשנות ה־50 בכלא סן קוונטין שבקליפורניה, הוזרק לאנשים דם שנלקח מאסירים, בתוספת ברזל או זרחן. בניסוי שנערך בשנת '61, השקה סטודנט קבוצת ניסוי של בני 6 עד 50 בחלב מהול ביוד רדיואקטיבי. אחד מהילדים שהשתתפו במחקר לקה בסרטן בלוטת התריס.

המחקר נערך על פי הוראת שרת האנרגיה, הייזל או'לירי, שהביאה את עובדת קיום הניסויים, שנערכו בשנות ה־50 וה־60, לידיעת הציבור בסוף שנת '93. בספטמבר שעבר אמרו פקידים במשרדה כי ידוע להם על 100 ניסויים, שנערכו על מספר לא ידוע של בני אדם.

במחקר, שבדק כ־2,000 מסמכים, התברר כי המספר גדול יותר. הנתונים שפורסמו אינם כוללים ניסויים שנערכו ביוזמת הפנטגון וסוכנויות ממשלתיות אחרות. המספר הכולל של ניסויים שנערכו במשך 30 השנים הראשונות אחרי הולדת העידן הגרעיני, הגיע ל־1,400. השתתפו בהם 23 אלף בני אדם.

ואשינגטון (אה־פי). אלין וייס, פקידה במשרד האנרגיה האמריקאי, אמרה ביום חמישי כי בחודשים הקרובים יפורסם דו"ח על פרטים של 150 ניסויים נוספים בחשיפת בני אדם לקרינה. היא לא ציינה כמה אנשים היו מעורבים בהם.

מהמחקר שפורסם בסוף השבוע עולה עוד, כי כמה מהנבדקים השתתפו בניסויים לאחר שנמסר להם מידע חלקי, אם בכלל, על הסיכונים הכרוכים בהם.

אחת ממטרות הניסויים היתה להבין טוב יותר את השפעותיה של נשורת גרעינית בפיצוצים גרעיניים ניסיוניים, שבוצעו באוקיאנוס השקט ובמדבריות בדרום־מערב ארצות הברית. חלק מהניסויים נועדו לחקר מחלת הסרטן.

12025565

هكذا من الاصل

مكذ من الاجل

חקירת מותו של רס"ן כיוואן חאמד

שחק: למשפחתו של הקצין לא נאמרה כל האמת

מאת איתן רבין
סופר הצבאי של "הארץ"

הרמטכ"ל, רב אלוף אמנון ליפקין־שחק, קיים שלשום תחקיר מקיף על נסיבות מותו של רס"ן כיוואן חאמד, בהיתקלות עם מחבלים בדרום לבנון בדצמבר 94'. נודע כי הרמטכ"ל מתח ביקורת קשה על קצינים בכל הקשור לדיווח על נסיבות מותו של הקצין, ובעיקר הדיווח למשפחת ההרוג.

בתחקיר השתתפו אלוף פיקוד הצפון, עמירם לוין, מפקד יחידת הקישור בדרום לבנון, תת אלוף גיורא ענבר, מפקד גזרה בדרום לבנון, דובר צה"ל, תת אלוף עמוס גלעד, ראש לשכתו של הרמטכ"ל ושני קצינים נוספים. בתחקיר ביקש הרמטכ"ל לדעת מדוע נמסרו למשפחת חאמד פרטים לא נכונים, ומדוע לא דווח על האפשרות שחאמד נפגע גם מאש כוחות צה"ל.

בעקבות הכתבה במוסף "כלבו" על נסיבות מותו של רס"ן חאמד פנה הרמטכ"ל לקצינים ושאל אותם מה אירע בהיתקלות בה נהרג הקצין. יצוין כי האלוף לוין דיווח שלשום לרמטכ"ל על האירוע, והציג בפניו את פרטי התחקיר שנערך בעניין.

רב אלוף שחק שאל בתחקיר: "למה לא אמרתם למשפחה את כל האמת?" תת אלוף ענבר: "אמרנו את כל האמת שידענו". הרמטכ"ל שחק: "אמרת להם שיכול להיות שאחד החיילים, מהחוליה שלו, ירה בכיוואן חאמד?" תת אלוף ענבר: "לא". שחק: "זה לא אמת מבחינתי, וזה דיווח לא טוב".

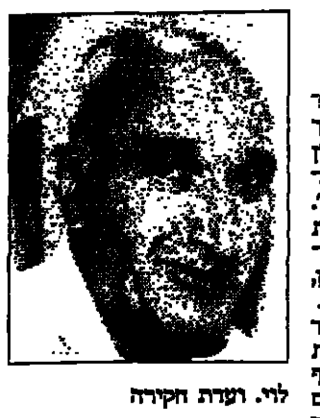

לוי. ועדת חקירה

הרמטכ"ל שחק: "למה לא אמרתם למשפחה את כל האמת?" תא"ל ענבר: "אמרנו את כל האמת שידענו". שחק: אמרת להם שיכול להיות שאחד החיילים ירה בכיוואן חאמד?" ענבר: "לא". שחק: "זה לא אמת מבחינתי"

יום לאחר התקרית בה נהרג רס"ן חאמד ביצע מפקד יחידת הקישור בדרום לבנון, תת אלוף ענבר, תחקיר מקיף בהשתתפות כל הכוחות, ממנו עולה כי חאמד נהרג מאש מחבלים. התחקיר, המשתרע על עשרות עמודים, בוצע על ידי ענבר, מפקד החטיבה ומפקד הכוחות. מהתחקיר עולה כי רס"ן חאמד נהרג מאש מחבלים. עם זאת הועלתה בתחקיר אפשרות שלאחר שחאמד נהרג, ומכיוון שהוא היה ראשון בכוח הראשון שנתקל במחבלים, סביר – סביר להניח שבידי לעבר המחבלים שברחו ירו חלק מהחיילים גם לכיוון כיוואן, ששכב, ולא מן הנמנע שאחד הכדורים פגע בגופתו לאחר שהוא נהרג.

מהתחקיר עולה כי חאמד נורה על ידי המחבלים תפל מעבר לחומת אבנים, בצד ההפוך לצד בו היה הכוח. על פי אחת הסברות, החיילים לא זיהו את גופת חאמד, וירו לעברה.

מהתחקיר שבוצע יום לאחר התקרית עולה כי היו ליקויים קשים בתפקוד כוחות צה"ל וצד"ל שהיו מעורבים בהיתקלות – החיילים לא רדפו אחר המחבלים. מהתחקיר עולה כי הכוח הותקף על ידי מחבלים, ובחילופי האש נהרג מיד רס"ן חאמד. לאחר ברחו המחבלים, וכוחות צה"ל – שילוב של כוחות גולן ושריון – לא רדפו אחרי המחבלים. החיילים אמנם ירו לעבר המחבלים, בכיוון בו שכב רס"ן חאמד, אך לא רדפו אחריהם.

בעקבות התחקיר הודחו חיילים ומפקדים בכוח. "ההחלטה להדיח קצינים וחיילים מהכוח באה בעקבות התחקיר, ונובעת משיקול דעת מוטעה של החיילים, שלא להסתער", אמר מקור צבאי. בין המודחים כמה מפקדים, ביניהם קצינים.

אלוף פיקוד הצפון לוין כינס

ממצאי התחקיר שערך האלוף עמירם לוין: רס"ן חאמד נהרג מאש מחבלים

שלשום בלשכתו את המפקדים הבכירים, מפקדי גזרות, חיילים מהנח"ל ומהשריון שהשתתפו בתקרית בה נהרג רס"ן חאמד, וביצע תחקיר מקיף על נסיבות האירוע.

בסיום התחקיר, שנמשך ארבע שעות, קבע האלוף לוין כי רס"ן חאמד אכן נהרג מאש מחבלים.

האלוף לוין ביקש מהחיילים והקצינים למסור פרטים על האירוע. כל חייל הציג בפני האלוף את פרטי ההיתקלות. מהמפקדים ביקש לוין לדווח לו בדיוק מה אירע. "תספרו לי איך אירע האירוע", אמר האלוף. החיילים: "רב סרן כיוואן חאמד נורה על ידי כדור ונפל. הוא שכב מאחורי הרמה, לא ראינו אותו בהתחלה. כל הכוחות ירו". לוין: "האם מישהו מכם חושב שכיוואן נורה על ידי כוחותינו?" החיילים: "לא". לוין: "האם מישהו מכם חושב שקיים מושג של 'וידוא הריגה'?" החיילים: "לא". לוין: "מישהו מהחיילים חושב שרב סרן כיוואן חאמד נהרג מאש כוחותינו?" החיילים: "לא". לוין: "יש כאן מישהו שפנה לתקשורת?" בשלב זה פנה האלוף לוין לכל חייל באופן אישי, וכל אחד מהם השיב בשלילה.

בזמן התחקיר שבוצע שלשום בלשכת הרמטכ"ל התברר כי הרמטכ"ל אינו שבע רצון מכך שהאלוף לוין דיבר עם עיתונאים. לוין, הנמצא בתפקידו כאלוף פיקוד הצפון זה כמה חודשים, מונה על ידי הרמטכ"ל לשעבר רב אלוף אהוד ברק במינוי אישי. ברק תמך בלוין, אך יחסו של הרמטכ"ל הנוכחי לאלוף שונה.

הרמטכ"ל שחק החליט שלשום למנות ועדת חקירה בעניין הדיווח על נסיבות מותו של רס"ן חאמד. הרמטכ"ל החליט על הקמת הוועדה לאחר תחקיר שערך בעניין מות הקצין ותוכן הדיווחים שהועברו למשפחת הקצין ולגורמים אחרים על נסיבות מותו בקרב בדרום לבנון.

הרמטכ"ל מינה את הרמטכ"ל לשעבר רא"ל (מיל') משה לוי במעמד של ועדת חקירה של איש אחד. לוי יחקור את תוכן הדיווחים שהועברו למשפחת ההרוג ולגורמים אחרים, ואת מידת ההתאמה בין תוכן הדיווחים לבין נסיבות האירוע. בתום החקירה תעביר הוועדה את ממצאיה לרמטכ"ל. לוועדת החקירה סמכויות לחקור עדים ולאסוף ראיות נוספות במטרה להגיע לחקר האמת.

רס"ן חאמד נהרג ב־19 בדצמבר 94' אחר הצהריים באזור ג'בל בינת שבגזרה המערבית של אזור הביטחון בדרום לבנון, כאשר כוח נגמ"שים של צה"ל שנע באזור נתקל בחוליית מחבלים. בהיתקלות הסתער מפקד הכוח רס"ן חאמד לעבר המחבלים, נורה ונהרג. דובר צה"ל מסר ביום המקרה לכתבים צבאיים כי הכוח פעל לפי כל הנהלים.

האלוף עמירם לוין ליד ארונו של רס"ן כיוואן חאמד, בטקס ההלוויה של הקצין הדרוזי שהתקיים בדצמבר אשתקד (צילום ארכיון: ירון קמינסקי)

"אמרתי ללוין שבוצע 'וידוא הריגה' בחאמד. הוא השיב: 'נו, אז מה? אני מציע להתעלם מזה'"

"אצל הדרוזים יש בעיות עם האמונה, שהיא מיוחדת ומסובכת", אמר האלוף לכתב "כלבו". בגופתו של רס"ן חאמד לא בוצעה נתיחה שלאחר המוות

מאת יוסף אלגזי

נציגי דובר צה"ל ביקרו בסוף השבוע בביתו של כתב העיתון "כלבו" בחיפה, ולקחו ממנו עותק מהקלטת השיחה שקיים עם אלוף פיקוד הצפון, עמירם לוין, בעניין מותו של רב סרן כיוואן חאמד.

משיחזור הפרשה עם הכתב שערך את הראיון, מרדכי אלון, עולה כי בעקבות התחקיר הקיים צה"ל מיד לאחר המבצע בו נהרג רס"ן חאמד בלבנון, ב־19 בדצמבר 94', בו עלו חששות כי הקצין נפגע מאש צה"ל – לא נערכה נתיחה שלאחר המוות. דובר צה"ל אישר אמש כי לא בוצעה נתיחה.

אלון הציג אמש את גירסתו על השתלשלות העניינים מאז הגיעה אליו ואל שותפו לכתבה, דוד רטנר, הידיעה על הפרשה. לדברי אלון, "בתחילת השבוע שעבר הגיעה לרטנר עדות ראשונה של חייל נח"ל, שסיפר על השתתפותו בהתערות בה נהרג רס"ן חאמד. הוא אמר שהיתה פאשלה, היה ירי על כוחותינו, והוא עצמו נטל חלק בוידוא ההריגה של רס"ן חאמד. הפנינו שאילתה לדובר צה"ל, ופניתי לקצינים בפיקוד צפון. חלקם אמרו שהם לא מעוניינים לדבר, הפנו אותי לדובר צה"ל. אחרים הוסיפו שהנושא רגיש מאוד, ואין להם עניין לדבר על כך.

"בתגובה הראשונה של דובר צה"ל נאמר שהדברים שמסרנו אינם נכונים כלל. מאוחר יותר הדיף גורם בכיר בדובר צה"ל, כי עוד בשלב התחקיר התעורר חשש שבוצע נוהל וידוא הריגה ברס"ן חאמד. אך לאחר בדיקה מעמיקה התברר שלא בוצע וידוא הריגה. כמה שעות מאוחר יותר העביר דובר צה"ל תגובה שלישית, בה נאמר: 'רס"ן חאמד נפל במהלך קרב עם מחבלים. הקצין פעל כראוי במהלך ההיתקלות, ונהרג באש מחבלים. דובר צה"ל מכחיש בתוקף את טענות הכתב'.

"באותו יום פניתי לאלוף לוין. הייתי משוכנע שיסרב להשיב לשאלותי, אך כשגיליתי שהוא קשוב וענייני, הרצתי מכשיר הקלטה. סיפרתי לו שאני שומר לבקר אצל משפחתו של חאמד, שלפי תחושתי אינה יודעת מה קרה.

"חייל נח"ל סיפר שהיתה פאשלה, היה ירי על כוחותינו, והוא עצמו נטל חלק בווידוא ההריגה של רס"ן חאמד"

"כנראה זה מה שהביא את האלוף לוין לדבר. כשאמרתי לו שבידי עדות של חייל שהשתתף בתקרית וראה את וידוא ההריגה, הוא הגיב: 'בסדר, נו אז מה? כבוד המשפחה קצת יותר חשוב מאיזה סקופ של איזה עיתון. אני מציע להתעלם מזה. אצל הדרוזים יש בעיות עם האמונה, שהיא מיוחדת ומסובכת'. בהמשך השיחה המוקלטת אישר האלוף לוין שאם ההרוג לא היה דרוזי, היה נמסר המידע למשפחה. הוא אמר: 'כן, בהחלט, שם (אצל הדרוזים – י"א) זה רגיש ומסובך'. כששאלתי אותו האם חאמד הפר נוהל כלשהו בזמן הקרב, הוא השיב: 'נכון, הוא טעה בשיקול. הוא חשד כנראה במשהו; אבל במקום לקחת איתו חוליה, הוא הלך לבד, ואז הוא ניתק מיתר האנשים. הוא מצא עצמו כשהוא מאחורי... הוא היה בין חוליית מחבלים לבין הכוח (של צה"ל – י"א). לשאלתי הנוספת, האם הוא ספג אש גם מכוח צה"ל וגם מחוליית המחבלים, השיב לוין: 'כן'.

"האלוף לוין ציין כי החייל שביצע את וידוא ההריגה לא נענש, ו'גם לא צריך לקרות לו משהו. הוא לא יכול היה להזהות. הם איבדו קשר איתו. הם רצו... ראו את החוליה, והיו בטוחים שיש לפניהם מחבל הרוג. (...) בקרב יש הרבה דברים... בשביל מה להביא את המקפים הלא נעימים?'

"אתמול הגיעו לביתי קצינים מדובר צה"ל, שהקליטו את השיחה שלי עם עמירם לוין. הועלתה סברה שאולי המתרתי חלקים מהשיחה, בהם אומר לוין כי חאמד נהרג מאש הזיהוי... הוא לא אמר משפט כזה. לבקשתו של האלוף לוין, לא פרסמתי משפט אחד מדבריו, ובו דברים חמורים נוספים, שהבל שאינם לפרסום".

"ביום בו דיברתי עם לוין דיברתי גם עם דובר צה"ל, תת אלוף עמוס גלעד. לאחר מכן, ב־1 בלילה, הוא התקשר ואמר לי: 'תראה, התיק של חאמד מונח לפני, לא בוצעה בגופה נתיחה פתולוגית'. לדבריו, הנתיחה הפתולוגית לא בוצעה לבקשת המשפחה. למחרת הכחישה המשפחה שביקשו ממנה רשות לבצע נתיחה פתולוגית".

קהלני: בהלווייה או בשבעה לא צריך לספר את כל האמת למשפחה שכולה

"מדברים יותר על הסמליות של המוות"

(ע). ח"כ אביגדור קהלני אמר אתמול, כי אין צורך לספר למשפחתו של חלל צה"ל את כל האמת על נסיבות נפילתו, לא בהלווייה ולא בימי האבל הראשונים על מותו. יש לעשות זאת לאחר ימי האבל, אמר קהלני.

בהתייחסו לפרשת מותו של הקצין הדרוזי בדרום לבנון, אמר קהלני ביומן השבוע של גלי צה"ל, "במצב הנוכחי": "יש בעיה עם משפחה שכולה, כשאתה מגיע אליה ביום ההלווייה או בימי השבעה. אני לא ממליץ להיכנס במצב כזה לכל הפרטים הפלסטיים של צורת המוות. במצב כזה מדברים יותר על הסמליות של המוות. בעת הלוויה של חלל צה"ל, או במשך ימי השבעה, יש לומר את הדברים בזהירות רבה, בגלל חשש להתפרצות יצרים קשה של בני המשפחה".

עם זאת הדגיש תא"ל (מיל') קהלני, כי בתום ימי האבל על מותו של הבן, על נציגי צה"ל לבוא למשפחת החלל ולספר לה את כל האמת על נסיבות מותו. "האמת תמיד תתגלה בסופו של דבר, אז אל למפקדים להסתיר את האמת. אמינותם תיפגע, ואבוי לנו אם אמינות צה"ל תיפגע".

קהלני אמר שהלקח מפרשת הקצין הדרוזי הוא, שעל צה"ל ללמד את קציניו מה לומר למשפחה שכולה בהלוויה ובימי האבל הראשונים, ומה לומר חודש אחר כך. "יש ללמד את הקצינים איך לדבר, מה לומר, מה מותר להם לומר בעת השבעה ומה מותר לומר חודש אחרי", אמר קהלני.

פרשנות משפטית / זאב סגל

עדיפה ועדה חיצונית

מינויו של רא"ל (מיל') משה לוי כוועדת חקירה של אדם אחד לבדיקת פרשת נפילתו של הקצין הדרוזי כיוואן חאמד והדיווח למשפחתו, נעשה מכוח חוק השיפוט הצבאי. סעיף 537 לחוק מסמיך את שר הביטחון והרמטכ"ל למנות ועדת חקירה לבחינת "כל עניין הנוגע לצבא". ניסוח כתב הסמכות בידי הרמטכ"ל חייב להתפרש כך שרא"ל לוי יבחן לא רק את שאלת הדיווח למשפחה אלא גם את הנסיבות המדויקות של נפילת הקצין.

הוועדה שהוקמה מוסמכת להזמין עדים ולכפות הצגת מסמכים. החוק קובע בקשר לוועדה זו כי דברים שנשמעו במהלך חקירתה, בין מפי עד ובין מפי אחר, לא יהוו ראייה בבית משפט. הוא הדין בדו"ח של הוועדה. הגבלות אלה, שנועדו לעודד מעורבים למסור עדויות אמת, אינן חלות במקרה שאדם יועמד לדין על עדות שקר שמסר לאותה ועדת חקירה.

הוראות סעיפים אלה דומות לאמור בחוק ועדות חקירה, הנוגע לוועדת חקירה ממלכתית. בניתוח הוראה זו, במסגרת "משפט הבנקאים", קבעה השופטת מרים נאור שאין מניעה לעשות שימוש בעדויות בפני ועדת חקירה, במסגרת חקירה משטרתית בנושא. כן מותר במשפט להציג שאלות בנושאים שהועלו בפני ועדת חקירה ולרענן את זכרונם של עדים, שאחרת תהיה הוועדה ל"עיר מקלט" שתימנע אחר כך שימוש בחומר ראוי.

הצבא יכול היה להחליט לחקור את מותו של חאמד באמצעות קצין בודק. החוק מקנה לקצין כזה סמכויות חקירה נרחבות. במקרה שקצין כזה גובה עדות מאדם שהוא סבור שיש מקום להאשימו בעבירה, הוא חייב להזהירו שעדותו עשויה להפלילו, ושאין עליו חובה לדבר.

מותו של הקצין יכול היה להיחקר גם, לפי חוק השיפוט הצבאי, בידי שופט חוקר המתמנה על ידי נשיא בית הדין הצבאי לערעורים, לפי בקשת הפרקליט הצבאי הראשי. דרך זו ראויה רק במקרה שבו התגבשה האשמה בעניין מסוים לגבי קצין מסוים.

החקירה בדרך של ועדת חקירה נראית כדרך סבירה. החוק הצבאי קובע גם, והדברים הודגשו בפסיקת בג"ץ, שלחייל המעורב בחקירה אשר "שמו הטוב" נוגע לעניין, תינתן הזדמנות להיות נוכח בחקירה, לחקור עדים ולהשמיע דברו. מכאן עולה שוועדת החקירה שנתמנתה חייבת לבחון אפשרות שחקירתה נוגעת ל"שמו הטוב של חייל" (אלוף פיקוד הצפון, למשל) ולאפשר לו להשתמש בזכויות שהחוק מעניק.

החוק מסמיך אמנם את הרמטכ"ל ושר הביטחון למנות ועדת חקירה של אדם אחד, אך ספק אם הדבר רצוי. בעניין בעל חשיבות ציבורית חיונית מחייב, למשל, חוק ועדות החקירה הכללי למנות ועדה בת שלושה חברים לפחות. כמו כן עדיפה ועדה חיצונית שתורכב גם מחברים המזוהים פחות עם הצבא. בשעתו, כח"כ, תמך יצחק רבין במינוי שופט לראשות ועדה שדנה בעניין בעל משמעות שאירע בצבא (פרשת אסון צור).

מפסיקת בג"ץ, מינואר 92', עולה שאין להטיל באופן אוטומטי איפול על דיונים במסגרת צבאית. השופט אליעזר גולדברג קבע, בהחלטה שהתייחסה לוועדות שדנו בגירוש, שגם במקרה כזה אין להתעלם כליל מפומביות הדיון – עקרון שהוא "ערך יסוד במשפטנו". כך צריכה הוועדה שהתמנתה לבחון עתה את דרישות הביטחון מול עקרון פומביות הדיון, ולקיים דיון בדלתיים סגורות רק במקרה של הכרח. ניתן להניח שדיון פומבי יוכל להתקיים לפחות לגבי חלק ניכר מהעניינים הקשורים בפרשה זו.

אסד: לאחר נסיגה

(סוף מעמוד 1א)

שלשום לישראל לאחר ביקור בדמשק, אמר לרבין כי הסורים חשים ביטחון עצמי ונוהגים כמי שיש להם זמן. לדבריו, ביטחונם של הסורים התחזק לאחר פסגת אלכסנדריה בחודש שעבר, הם הגיבו בביקורת על הטענה הישראלית שפסגת הארבעה בקהיר שהתקיימה ב־2 בפברואר היתה פגישה של "ציר השלום" – בשעה שסוריה נמצאת בציר הנגדי. פוסובליוק אמר, כי הסורים אינם רואים עצמם במחנה המתנגד לשלום.

בדיווח אחר, שהגיע לירושלים מוואשינגטון, נאמר כי מדיווחי השגרירות האמריקאית בדמשק מצטיירת תמונה שלפיה העילית הסורית משוכנעת כי השלום עם ישראל בלתי נמנע. "יש ציפייה למועד שבו אפשר יהיה לממש את התקוות הכלכליות, שקהילת העסקים הסורית תולה בהסכם".

(עי"צ). העיתונות הסורית יצאה אתמול במתקפה נגד רבין, וקבעה כי "מה שקורה היום בעורף הפלשתיני של שיחות השלום לא יקרה במגעים עם דמשק".

היומון "אלת'אורה" נזף ברבין על התנהגותו במשא־ומתן לשלום, בעיקר בערוץ הפלשתיני, וגינה את דרך המחשבה שלו, "של אדם הרוצה הכל – שלום, אדמה וביטחון – מבלי לתת תמורה כלשהי".

היומון "תשרין" ציין, כי "עלינו להבין כי השיחות שנותנת ממשלת רבין לשלום אינה אלא אשליה. האירועים הוכיחו כי הצהרות הממשלה ומפלגת העבודה בדבר השלום אינן אלא שקרים, שהובילו את שני הצדדים למבוי סתום".

לטענת העיתון, "הפופולריות של רבין יורדת, וממשלתו נפלה בפח עקב הבטחותיו לשלום, שהוא אינו מקיימן".

גיא בכור מוסיף: נשיא לבנון, אליאס הראווי, הגיע אתמול לדמשק לפגישת פסגה עם אסד. אל הראווי התלוותה כל הצמרת המדינית הלבנונית, ובשיחות השתתפה גם הצמרת המדינית הסורית.

במרכז השיחות עמד תהליך השלום, עקב ההתפתחויות המדיניות האחרונות באזור. שני האישים מבקשים לתאם עמדות לאחר ביקור שליחו האישי של ילצין, פוסובליוק, לקראת בואו של שר החוץ הרוסי, אנדריי קוזירב, לאחר ביקור שרי המערב באזור, ובעיקר, כך נמסר ממקורות סוריים, לאחר השיחות שניהל השגריר הסורי בוואשינגטון, וליד אל־מועלם. אל־מועלם הוא אחד הצינורות המרכזיים כיום בין הממשל בדמשק לממשל האמריקאי.

בקרוב אמור המתאם האמריקאי לגבי תהליך השלום, דניס רוס, להגיע לדמשק. הסורים והלבנונים נערכים גם לכך.

אסד והראווי תיאמו עמדות גם לאחר פסגת קהיר המרובעת. שר החוץ הסורי, פארוק א־שרע, יצא לקהיר לאחר הפסגה, כדי להתעדכן בתוצאותיה. הסורים נמצאים בבידוד לאחר התיאום המרובע, והם מבקשים לאותת כי שיתוף הפעולה בינם לבין לבנון איתן.

אסד והראווי נמנעו אמש מהצהרות באשר למפגש המשותף.

במלאת 12 שנים להרצחו של חברנו אמיל גרינצוויג ז"ל
יערך ערב לזכרו ודיון בנושא:
איך לקדם את תהליך השלום?
■ האם להמשיך במהלכי השלום נוכח פיגועי החמאס והג'יהאד האיסלמי?
■ האם ניתן להמשיך בתהליך השלום מבלי לפנות התנחלויות?
■ האם ערפאת הוא הפרטנר הנכון?
■ האם לליכוד תכנית אלטרנטיבית?
ביום שני, 13 פברואר 95', בשעה 20:30
בבית אגרון, רח' הלל, ירושלים.
הציבור מוזמן.
רב־שיח בהשתתפות:
■ השרה שולמית אלוני
■ ח"כ בני בגין
■ צלי רשף
■ מנחה: גברי בר־גיל
תרומות ניתן לשלוח לת.ד. 29828 תל־אביב 61297
שלום עכשיו

אתמול

טלוויזיה

זה לא זה!

זהו זה, הערוץ 2 יום ו', 17.35

פעמיים צחקתי ב"זהו זה" של ערב שבת ובשתי הפעמים זה קרה כאשר מוני מושונוב ודובלה גליקמן לא התאפקו וצחקו מול המצלמה, אחד מביצועיו של האחר, שלא על פי התסריט הכתוב. הם אינם זקוקים לאישור ממני על היותם שחקנים מעולים. גם המאפרים שלהם יוצאים מהכלל והתלבושות מוצלחות ומשוות אמינות גבוהה לדמויות שהם מציגים, אבל הטקסט, הטקסט. שום דבר מצחיק (כמעט) לא קורה ב־50 הדקות שבהן מתאמצים השניים לשעשע אותנו.

שלשום, סיפור־המסגרת שלתוכו הם הוכנסו היה ענייני מכוניות. היו קטעים על מורה לנהיגה שחס על מכוניתו ומקריש את השיעורים להכרה יסודית של הצופר, ומוכר אזעקות שמשכנע לקוח לרכוש אזעקה שאינה משמיעה קול, ומשחטת רכב שנוהגים בה דיני כשרות, ורופא שמנתח רכב פגוע. בדרך כלל, התמלילים בינוניים, אין שורות מחץ מבדחות ורק פה ושם צצה איזו הבריקה מילולית שמעלה חיוך.

פעם היתה "זהו זה" ספינת הדגל של הטלוויזיה החינוכית. השחקנים נשארו (לבד מגידי גוב), המסגרת קיימת, אבל כוח ההצחקה של הכותבים תש. זו גם דעתו של הדור הצעיר בביתי, הרי במקורה התוכנית פולה (בהצלחה גדולה) גם לצופים מבוגרים. זאת ועוד: הפינות האחרות המשולבות במשדר זקוקות לרענון: דני רובס הוא אולי כוכב זמר, אבל התרומה שלו למדור הקולנוע ב"זהו זה" מביכה.

עורכי התוכנית והאחראים לה בהנהלת הטלוויזיה החינוכית צריכים לתת את הדעת על כך שהצופה חש שהם מולידים כה: לעתים קרובות נראים השחקנים כשהם קוראים מהכתוב את הטקסט, משום שלא טרחו ללמוד אותו בעל פה. ההחלטה להשאיר קטעים אלה לשידור, בתוכנית שהוקלטה מראש, כמו ההחלטה לשדר את פרצי הצחוק הלא מתוכננים של צמד השחקנים, משווה ל"זהו זה" אופי של תוכנית מספרים מהסוג שמוביל יגאל שילון. אמנם בדיעבד מתברר שאלה החלקים היותר מבדרים בתוכנית, אבל האם זו הכוונה?

עוזי בנזימן

מחול

מרתק ועשיר

קזבלנקה – כוריאוגרפיה: אמיר קולבן, עריכת וידיאו: נח סטולמן, עיצוב במה: יורם אפק, עיצוב תלבושות: שולמית בן מנחם, שירים: יצחק לאור, עיצוב תאורה: שי יהודאי

השאיפה להעביר מסרים פוליטיים וחברתיים כבלו את אמיר קולבן ככוריאוגרף, כי במרבית העבודות שיצר לא מצא את הדרך, כמו קודם יום ב"שולחן הירוק", להעביר מסר פוליטי וגם ליצור אמנות מחול גדולה.

בניגוד ליצירות הקודמות, הפוליטיות, "קזבלנקה" עוסק ב"משולש רומנטי" – קולבן, הגית חממי וקרן לוי – המנסה "להחזיק לרגע אהבה הבלתי אפשרית", אולי כמו הגאהבים בסרט "קזבלנקה" (המוקרן על קיר הבמה). הפעם כישרונו הכוריאוגרפי של קולבן מתגלה במלוא עוצמתו.

זו עבודה מרתקת, עשירה בתנועה וברעיונות תנועתיים. יש קטעים יפהפיים, שבהם הרקדנים ניתלים על פסל דמוי שלד של רגל, תלוי כמו נדנדה מתקרת הבמה, וכמו "רצים באוויר" בעולם אחר שכולו תשוקה התעלות. הרגעים מפתיעים בצירופים התנועתיים המסובכים הנראה שללא קשר יצירתי מפרה עם חממי ולוי לא היו יכולים להיווצר.

החומר התנועתי הוא וירטואוזי, הרבה מחול גבוה, והתנועה של הרקדנים זורמת, בוטחת ומלאת חיוניות ואנרגיה בוגרת. חממי ולוי בולטות בהקרנה הבימתית. קולבן נראה חזור לעוצמתו, אם כי הביצוע הפיזי היה ברמה שלא היכרתי אצלו.

הקשר בין המחול לסרט מוסיף למחול רבדים של עומק. קולבן באילו "פירק" את הסרט ו"חיבר" אותו מחדש. הוא חוזר על קטעים כמה פעמים, הופך את סדר האירועים, מתעד מסיפור הנראה כזיכרון מגלגול חיים אחר. הבעיה היחידה בגופע היא, שהוא ארוך מדי ובסיום הפתאומי יש משהו לא פתור.

רות אשל

קונצרט

ניגן כמעט בסתר

רסיטל לעוגב – רומן קרסנובסקי; כנסיית עמנואל

קומץ אנשים באו לכנסיית עמנואל, אבל בכך אין הפתעה. נגני העוגב בישראל מעטים כבעל חי נידזלגרי נדיר, בראש ובראשונה מחוסר בכלי־נגינה. רומן קרסנובסקי התפרסם עד כה יותר מעבודה כפועל ניקיון בכרמיאל מאשר מנגינת העוגב. זה הפסד לכולנו, כי קרסנובסקי הוא לא רק אורגניסט מצוין, החי ו"נושם" את הכלי בצורה בלתי אמצעית, אלא גם אמן בעל טמפרמנט מיוחד, שמצליח להקרין אותו דרך העוגב.

קרסנובסקי פתח את התוכנית בשתי סונטות מאת לוקי, קלסיקאי מוקדם, שיצירותיו נועדו אולי מלכתחילה לצ'מבלו. בחירה זו מתאימה למגבלות וליתרונות של העוגב הקטן בכנסיית עמנואל המיניאטורית. האקוסטיקה היבשה מאפשרת נגינה מאוד ברורה וחדה. המגבלה היא שאקורדים חשובים, כמו בסיום, מסתיימים בפתאומיות וללא הד, הדבר זה גורע מהצלצול התגיגי, המסתורי, המיוחס בדרך כלל לעוגב.

בטוקאטה בדו מז'ור של באך המשיך קרסנובסקי בגישה ה"צ'מבליסטית" או הקאמרית, ונמנע מלגייס את כל האמצעים הצליליים של העוגב. הדבר תרם לכמה רגעים מקסימים, אך השאיר רגעים שהיו צריכים לצלצל חגיגיים או תיאטרליים במיוחד – כמו הסיום – צבועים מדי. אני חושד שצביעות זו גם היא חלק מאישיותו המיוחדת של קרסנובסקי.

אפקט הצליל המלא של העוגב (במידת האפשרות בכלי הקטן הזה) בא לידי ביטוי בסיום, בסונטה ברה מז'ור של מנדלסון, ובטוקאטה המפורסמת (ברה מינור) של באך, שנוגנה כהרגל.

עדן אבר־באיה

3990 ש"ח =3+2
(וכל מילה נוספת מיותרת)
ובכל זאת - עוד כמה מילים שקפיצו אתכם מיד לאולמי התצוגה של "יוורדי": משלוח נוסף של דגם "ג'קפוט" מתוצרת סקאפה - שוודיה, הגיע! לבחירתכם מערכות 3+2 ומערכות פינתיות יפהפיות ונוחות להפליא, במבחר ריפודים מרהיבים ובמחיר מדהים: רק 3990ש"ח למערכת 2+3. אפשרות לתשלומים נוחים.
חניה ממול בחניון מגדלי התאומים.
רהיטי יוקרה במחירים הגיוניים
יוורדי
אולם התצוגה החדש, רח' ז'בוטינסקי 28 רמת־גן. א' - ה' 9:30 - 13:00, 16:00 - 20:00, יום ו' 9:30 - 13:30 מוצ"ש עד 22:30
ש.א. ס.

...ל (מיל') סאלח: אחרי 30 שנות שירות ...ומרים שאני "דומה לאחרים". זה קשה

"מה זאת אומרת, 'הם דומים לאחרים'? למי? למחבלים? לערבים? ערבים הם לא בני אדם?"

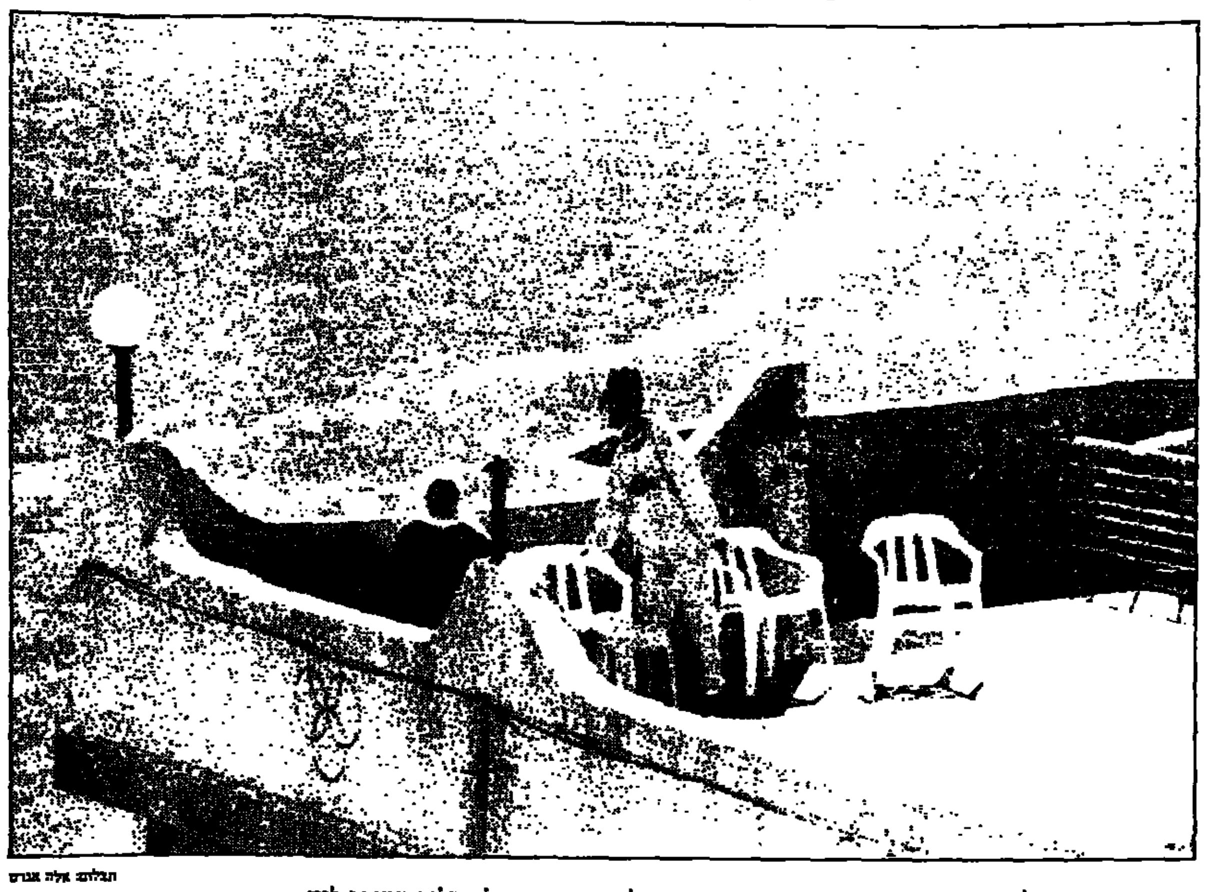
בנות משפחתו של רס"ן חאמד בבית המשפחה בכפר מרר, לאחר ביקורו של האלוף עמירם לוין

תצלום: אלה אגרס

...זקה עוד יותר ..."ל. אני בטוח ...את עצמו, והי ...ו באמת יעשה ...יום סבל". כך ...רים כמאל תאר ..."ן כיוואן תאר ...'94 בלבנת. ...אלוף הסביר ...: איתי והראה ...הסביר לי את ...ואן נפגע במ ...", במכת האש ...ים – רק כמה ...תובב ולידות ...הכדור בראש ...ימת אפשרות ..., הכוחות שלי נו התחילו לירות מכבב של שכיבה. בינתיים לבין כיוואן היה קיר בגובה של מטר, כך שאין סיכוי שהוא נפגע מאש כוחותינו.

"אף אחד לא רימה אותנו"

"ייתכן שאחרי שהם קמו והסתערו וידו במצב של עמידה, הוא חטף עוד כדור או שניים מאש כוחותינו. אני משוכנע שלא היה וידוא הריגה. אני משוכנע שאף אחד לא רימה אותנו – שכל מה שנעשה, נעשה כתום לב", אומר כמאל.

מאז שהתפרסמה פרשת מותו של רס"ן חאמד, במסגרת משפחתו בביתה שבכפר מרר ומסרבת לקבל אנשים. כמאל חאמד מדבר בשם המשפחה, ובכפר מרר מאוד לא אוהבים את זה. "גם בתוך המשפחה יש כעס גדול", אומר קצין מהכפר, "אבל זה כבר עניינם. שידבר בשמם. אבל הוא גם מדבר כאילו בשם כל העדה הדרוזית – וזה כבר דבר אחר. פה בכפר ממש זועמים. רק על זה מדברים פה מיום חמישי, כשזה היה ב'ערב חדש'. וגם בכפרים מסביב. התקשורת מערשבה. מדיר חנא. אצלם לא מתגייסים לצה"ל. מה יש פה לדבר – גם שיקרו אותנו וגם העליבו אותנו".

פאיז, בן למשפחה שכולה: "האלוף לוין בא הנה בהלוויה, ואמר שהוא היה בזירת האירוע וראה את העקבות, וסיפר איך הוא הסתער. אז מה, הכל היה שקר? וכל הצעקות בהלוויה. כולם מרגישים מרומים. נתנו לנו לשמור טינה ולהישבע לנקום ולהרוג אנשים שבכלל לא הרגו אותו ולא חשוב מיזם. עכשיו מספרים שבכלל היו לו ארבעה כדורים בראש. איך? הרי זה היה בצהריים. לא ראו שזה הוא? איך הם לוקחים גיבור ועושים ממנו פתאום איש בלי שיקול דעת?"

"משקרים למשפחה"

"כמאל אומר שיש לו אמון בצה"ל?" אומר פגרי, צעיר מהכפר, "אז הוא מקשקש. הצעירים אצלנו, התיכוניסטים שלנו, משמיעים דברים קשים. ממילא יש קצת ירידה ברמת ההתגייסות לצה"ל – עכשיו תהיה עוד יותר. הם אומרים, 'איזה מין צבא זה, שלא רק שהחיילים הורגים את החברים שלהם – אחר כך גם משקרים למשפחה".

70% מאנשי כוחות הביטחון מהמגזר הדרוזי מתגוררים בכפר מרר, שבתיו בנויים על הר חוזן ומשקיפים על ואדי צלמון. מרר הוא כפר משגשג, בתיו יפים ומרווחים. "פה אין עניים", אומר ג', איש שירות בתי הסוהר. בחלק המערבי של הכפר, בסימטה ללא מוצא, בנתה תמולת חאמד חמישה בתים. ביתו של רס"ן כיוואן, הודרש מבין החמישה, עומד שומם. יסמין, אלמנתו, עברה להתגורר בבית אמו. שבוע לאחר שנהרג היתה יסמין במצב של עילפון, ועכשיו, כשהתחילה לצאת לרחוב, שוב הכל התחיל מחדש.

שלשום אחר הצהריים הגיעו האלוף עמירם לוין וצוות של קצינים בכירים לבית משפחת חאמד, והסתגרו שעה ארוכה עם הגברים במשפחה. הנשים לא השתתפו בשיחה. יום קודם לכן סיפרה לאלמנה ולאם על ההתפתחות בפרשה, והן שתקו. לאשה דרוזית מאמינה, אומרים במרר, העובדות לא משנות. היא לא מתייחסת לעובדות, רק לגורל. הגורל, על פי האמונה הדרוזית, נקבע ברגע שנולדת – מתי תמות, באיזה יום ובאיזו שעה. וכשמתים, הנשמה מתגלגלת במישהו אחר.

שלשום, לאחר שיצא מבית משפחת חאמד, נפגש האלוף לוין עם תא"ל (מיל') האייל סאלח בביתו של סא"ל מופיד עותמאן, ראש ענף מיעוטים בצה"ל. האלוף לוין אמר שדבריו הוצאו מהקשרם, ושני הקצינים הבכירים ממרר שתקו. "אני מאמין לו, אבל הכל מוקלט", אומר סאלח, "יש לו בעיה רצינית מאוד. דיווח למשפחה חייב להיות אמת, ולא משנה מהן נסיבות המוות. כל הסיפור על האמונה הדרוזית מחור מאוד. זה צריך היה להיות להפך. לנו יותר קל להשלים עם המוות, בגלל האמונה שלנו בגלגול נשמות. אבל מה שהכי חמור בעיני זה המשפט שלו, 'הם דומים לאחרים'. מה זאת אומרת? למי? למחבלים? לערבים? ערבים הם לא בני אדם?"

"העלבון האישי שלי הוא שאחרי 30 שנות שירות במוסד שחשבתי שהוא הכי טוב ומסודר בעולם, אומרים ש'אני דומה לאחרים'. זה קשה", אומר תא"ל סאלח.

(ע). בני משפחת רס"ן כיוואן חאמד אמרו שלשום לאחר שהאלוף לוין ביקר בבית המשפחה, כי האלוף הסביר להם את נסיבות מותו של רס"ן חאמד, וכי הם רואים את העניין כסגור.

...החוץ והביטחון תדון ...: בפרשת רס"ן חאמד

מאת גדעון אלון
...זופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

...תון של הכנסת תודון השבוע בפרשת מותו של רב... ...הרג בדצמבר '94 בהיתקלות עם חוליית המחבלים ...בועדה יתקיים על פי דרישתה של ח"כ נעמי חזן

...ש כי לא ייתכן שצה"ל לא מוסר פרטים נכונים ...שכולות, יהא מוצאן אשר יהא.

...נאמה בין תשובות אלוף פיקוד הצפון, עמירם לוין, ..."ל בנוגע לשאלה אם קיים נוהל "וידוא הריגה" ...: הוא מתקיים, מהווה הוכחה נוספת לאי הבהירות ...לפני כחודשיים היא הגישה שאילתה לשר הביטחון ...עליה השיב סגן שר הביטחון מרדכי גור שהוא לא ...הניתנות לחיילים, והבטיח לחזור ולהשיב במועד ...תנה עד היום.

..."ל בפרשת רס"ן חאמד מהווה הוכחה נוספת לכך ...צבא את חקירת נסיבות התאונות בצה"ל. היא ...יקים ועדת חקירה בראשות הרמטכ"ל לשעבר, רב... ...אך אמרה כי יש לתת ביטוי לעיקרון זה בחקיקה, ...י כל מקרה של תאונה באימונים או בקרב.

...(ליכוד), אלוף משנה במילואים, יזום מפגש של ...ואים מן העדה הדרוזית, "כדי ללכד את האלוף ...זוית". לדבריו, תחת פיקודו של האלוף, ובתפקי... ...אותים רבים מבני העדה הדרוזית, וטוב שיכיר את ...: את ביטחונו כי האלוף לוין ימצא את הדרך ...רבריו, לוין טעה טעות חמורה בכך שהעמיד את ...ולדת הדרוזית. מפקדי צה"ל, אמר, יכולים להעיד ...ת נוהגים לקבל באיפוק רב הודעות על אסונות ...דרוזים מאמינים בגורל ובגלגול נשמות, ובשום ...לערב רגשות או אמונות באופן הדיווח ובצורך ...מקרים הקשים ביותר, אמר אסעד.

...(ליכוד) יביא השבוע לאישור הכנסת בקריאה ...קובעת כי החקירות בצה"ל ייערכו על-ידי המחל... ...ואנשי שב"כ במשרד המשפטים. הוא הוסיף כי ...דלים בצה"ל גורמת לכך שרמת הערנות בצבא ...ם שאין נותנים על כך את הדין.

...ז של אלי אישה, שנורה ע"י חבריו ב"דובדבן":

...רו בבני הפצוע שתי יריות ...ולת, כמו שיורים בסוס כושל"

...צוני

...נהרג מאש ...אלי אישה, ...ר", בפעילות ...עה שבנפת ...' תפסו עמ... ...ר בבריטה, ...הכוח התפ... ...ראה ממפק... ...– שהחיילים ...הפעולה – ...עבור לצד ...נראה האות ...ילים שלכי... ...חשבו שהוא ...אפר רב של ...על הצפה, ...ים התקרבו ...וידוא הרי... ...י הפציעה, ...; לאחר מכן

נסים אישה. עתר לבג"ץ

סגן אלוף ע' הודח מהפיקוד על היחידה, אבל הפרקליט הצבאי הראשי, תא"ל אילן שיף, החליט שלא להעמידו לדין. היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן-יאיר, אישר הוא את החלטת הפרקליט הצבאי הראשי.

בעקבות ההחלטה עתרו בני משפחתו של אלי אישה לבג"ץ, באוגוסט '94, להורות על העמדתו לדין סא"ל ע'. הדיון בעתירתם צריך להתקיים ב-5 באפריל '95.

אתמול אמר אביו של אלי אישה, נסים: "צה"ל לא אומר אמת על נוהל 'וידוא הריגה' – במקרה של בני. האמת לא נודעת דרך צה"ל.

"הנוהל הזה, של 'וידוא הריגה', נודע לי בזמן השבעה. צה"ל ניסה להכחיש ואמרו לי שאין דבר כזה. אבל התברר שיש נוהל 'וידוא הריגה', וזה נוהל פסול. חבריו של בני ליחידה בסרו לי על זה בחצי פה. ירו בו שתי יריות בגולגולת, כמו שיורים בסוס כושל. לא ירייה בחזה או בגב, אלא בגולגולת".

רקע / יוסי הסוני

הריגה מתועד אך מוכחש

...רים בתת. מצאנו עוד שני מחבלים. אחד היה גוסס, אז עשינו לו 'וידוא הריגה' והסענו בבקורו. השני היה כבר שפוך, אז כל אחד דפק בו כתסנית, בשביל ההשתתפות".

מקרי ירי כוחות צה"ל על אזרחים וחיילים ישראלים

- 8 ביולי '92 – חיילים ביחידת המסתערבים דובדבן הרגו את סמל ראשון אלי אישה, מפני שחשבו שהוא מחבל, בפעילות מבצעית במסגד בכפר ברתעה בגדה המערבית. מפקד היחידה, סגן אלוף ע', הודח בעקבות פרשה זו.
- 25 בנובמבר '92 – אסון "צאלים ב'". בתרגול מבצעי של סיירת מטכ"ל נורה טיל לעבר כוח אחר: חמישה חיילי סיירת מטכ"ל נהרגו. שני קצינים – רב סרן ק' וסרן א' – נדונו בבית דין צבאי לעונשי מאסר על תנאי.
- 12 בדצמבר '92 – סמל חיים בר נתן נהרג מירי כוחות צה"ל בפעילות מבצעית בדרום לבנון. בר נתן נורה בטעות על ידי חברו בואדי בדרום לבנון. אף קצין לא הועמד לדין בפרשה זו.
- 27 בפברואר '93 – חייל ביחידת המסתערבים דובדבן נפצע מכדור שפלט חברו בגדה המערבית. החייל היורה נדון למאסר.
- 24 במאי '93 – ארבעה חיילי צה"ל נהרגו מירי חיילים בדרום לבנון. החיילים היורים סברו שחיילי צה"ל הם מחבלים.
- 23 במארס '94 – שלושה חיילי צה"ל נפצעו מפגז שנורה בטעות בדרום לבנון.
- 15 במאי '94 – פצצה חיה נורתה בבסיס שריונים לעבר קבוצת שריונרים, במקום פצצת תרגול. לא היו נפגעים.
- 3 ביולי '94 – צנחנים ירו ופצעו גשש צה"ל בגבול הצפון.

ב-'90 נהרגו חמישה חיילי מילואים בצאלים, במה שכונה "אסון צאלים א'", מפגיעת פגז שנורה לעברם בטעות.

איתן רבין

תופסים אמריקה בחברה לישראל ליסינג

כל מי שרוכש רכב במהלך חודש פברואר מקבל זוג כרטיסי טיסה לאמריקה!

זה הזמן להיכנס לחברה לישראל ליסינג ולצאת עם אחת המכוניות החדשות של UMI. כך אתה נהנה מהמכוניות הטובות ביותר ומתנאי המימון הטובים ביותר. זה עוד לא הכל. מי שיקנה מכונית במהלך חודש פברואר, בליסינג או בהלוואה, יקבל זוג כרטיסי טיסה לאמריקה - ללא הגרלה! כדאי לכם. החברה לישראל ח.ל. ליסינג היא חברת הליסינג הפרטית הגדולה בישראל. אצלנו תוכל לרכוש מכונית חדשה בתשלומים חודשיים, בלי להכביד על האוברליגו - ועם הקלות מס משמעותיות. החברה לישראל ליסינג, עם נסיון רב וגב כלכלי איתן, תיתן לך את השירות הטוב והמקצועי ביותר.

אז טלפן עכשיו, בחר את המכונית שלך וטוס לאמריקה! אנחנו נדאג לכל השאר...

- המבצע בתוקף מה-5.2 עד ה-5.3 רק על הדגמים המצויינים במודעה זו.
- רוב הדגמים באספקה מיידית תוך 48 שעות.
- אפשרות לליסינג על רכבים נוספים.

אופל וקטרה
החל מ-1,751 ש"ח לחודש

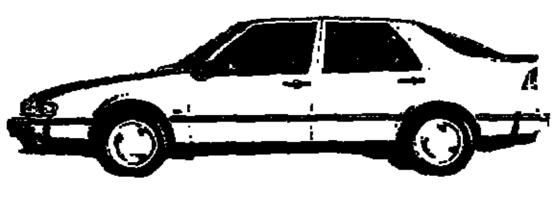
סאב 9000
החל מ-2,385 ש"ח לחודש

פונטיאק גרנד-פרי
החל מ-1,982 ש"ח לחודש

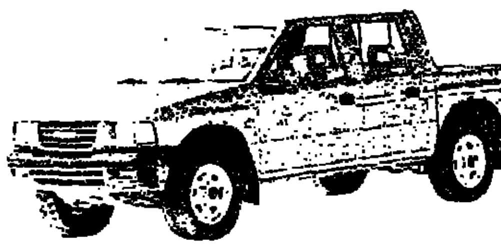
איסוזו דאבל קבינה
החל מ-1,387 ש"ח לחודש

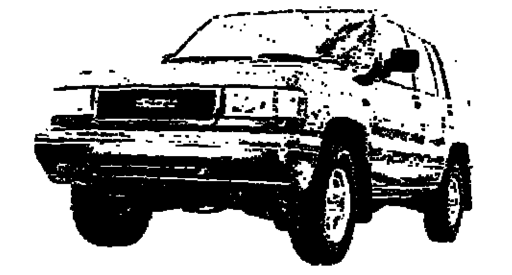
איסוזו טרופר
החל מ-2,534 ש"ח לחודש

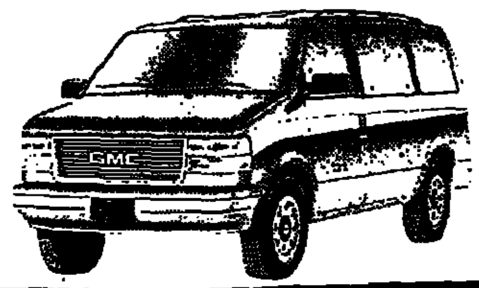

ספארי G.M.C
החל מ-1,930 ש"ח לחודש

דגמים נוספים במבצע: שברולט קורסיקה, סאב, ביואיק סבר, שברולט לומינה, איסוזו איפון, G.M.C. ונדורה, G.M.C. סנומה, G.M.C. סיארה, אופל אסטרה.

* כפוף לתקנון המבצע. * הכרטיסים לא כוללים אגרות ומיסים.

החברה לישראל (ח.ל) ליסינג

177-022-6005 חברת הליסינג הפרטית הגדולה בישראל

גלר סיס

שבוע רביעי לסגר על השטחים. מאז רצח מאבטח המכלית בסג'עייה הופסקה אספקת הדלק

מחסור בדלק ברצועה מקשה על התעשייה

מאת עמירה הס
סופרת "הארץ" ברצועת עזה

הסגר על הגדה והרצועה נכנס היום לשבועו הרביעי. בימים האחרונים נוסף קושי חדש לבעיות הכלכליות שכל סגר מעורר: מחסור בדלק. מאז רצח מאבטח המכליות הדלק ביום שני שעבר, הופסקה אספקת הדלק לרצועה. בתחנות הדלק אזל דלק אוקטן 91 ו־95 ובעליהן מצפים שתוך יומיים ייאזל גם דלק מסוג אוקטן 96. בקרוב צפוי גם מחסור בסולר, שיפגע בעיקר בתעשייה ובכנו לשימוש ביתי.

בפגישתו עם שרי החוץ של ירדן, מצרים, ישראל וארה"ב צפוי שהשר להתכנן ושיתוף פעולה, נביל שעת, יגיד לעמיתיו שהסגר הוא עונש קיבוצי הפוגע בכל מערכות החיים בגדה וברצועה ומשתק לחלוטין את הכלכלה. בעזה מצפים ששעת יגיד היום לעמיתיו שתהליך אוסלו השתנה מלכתחילה על אמונה בשיפור כלכלי ובהשפעתו החיובית על יחסם של הפלשתינאים להסכמים.

הסגר, טוענים ברשות הפלשתינית, אינו מאפשר פעולה נקודתית נגד מתכנני פיגועים אלא רק מגביר את התסכול ואת האהדה של תמיכה בארגוני האופוזיציה ושוניהם נגד ההסכם.

השפעות הסגר ניכרות בשלוש תחומים התלויים זה בזה: פגיעה בתקציב הרשות הפלשתינית והפעילות הכלכלית הפיננסית; פגיעה בפרנסת המשפחות הפרט ופגיעה ברווחת הפרט.

כ־23 אלף הפועלים שהיו להם היתרי עבודה בישראל, לפני הסגר החודש מספקים מדי חודש את הדלק הגדול ביותר בהכנסה החודשית של הרצועה – בסביבות 45 מיליון שקל לחודש, יותר מכל מגזר כלכלי אחר (תעשייה, חקלאות, מסחר). בנוסף לאבטלתם מאונס ולאובדן משכורת פברואר (בינתיים), רבים עדיין לא קיבלו את משכורות חודש ינואר או שלא קיבלו אותן בזמן.

המעסיק מפקיד ישירות את המשכורות בידי הפועלים (שלא מעבירים דרך שירות התעסוקה ובנק הדואר, כפי שהיה נהוג לפני העברת הסמכויות). לאחר פנייה של "קו לעובד" לשירות התעסוקה, הארגון פירסם הודעה לפועלים פלשתינאים לפתוח חשבונות בנק שבהם יוכלו המעסיקים להפקיד את המשכורות, אך הבעיה היא שאין כל דרך לחייבם לשלם לאלתר, בייחוד מי שאינם מתכוונים לחזור ולהעסיק עובדים אלה לאחר הסגר.

לפי הסכם קהיר, 75% ממס ההכנסה שגובה ישראל מפועלים אלה עובר לרשות הפלשתינית, בניגוד למה שהיה נהוג לפני העברת הסמכויות, כשמס ההכנסה שנגבה בישראל מפועלים פלשתינים לא הועבר ישירות לתקציבי המינהל האזרחי. בשל הסגר והאבטלה מאונס מצטמצם נפח הכנסותיה של הרשות ממיסוי: גם מס ההכנסה והמכסים המועברים מישראל וגם המסים הנגבים מחברות הפועלות בתוך הרצועה. בשל מחסור בחומרי גלם ובשל קשיים ביצוא הסחורות לגדה ולישראל, מפעלים רבים מאטים בשיעור ניכר את עבודתם ושולחים חלק מעובדיהם לחופשה מאונס. נציגי המדינות התורמות, בפגישתם לפני כשבועיים בעזה, התייחסו בדאגה רבה לירידה בנפח ההכנסות של הרשות. צמצום קבוע זה, בשל מדיניות הסגר הישראלית, מחייב את המדינות התורמות להסכים להעברת חלק מהתרומות למימון הוצאות שוטפות, במקום ליעדן שנקבע מראש: פיתוח תשתית ויצירת מקומות עבודה.

מתוך כוח עבודה של כ־130 אלף ברצועה, מהם לפחות 40 אלף מובטלים בקביעות. 23 אלף העובדים שמוצאים פרנסתם בישראל מפרנסים ישירות לפחות 150 אלף נפש. הירידה המיידית בכוח הקנייה שלהם משפיעה על מעגלים אחרים במשק הכלכלי ברצועה, כמו סוחרים, ועל יכולת עמידתם בתשלומים לבתי־ספר, לביטוח רפואי, חשבונות החשמל, המים והטלפון.

כך מחריף גם המשבר התקציבי של הרשויות המקומיות. משפחות נאלצות לקנות את מזונן בכספים שחסכו לצרכים שונים, כמו לימודים באוניברסיטאות או שיפוץ הבית. מכיוון שישראל מתירה את יצוא התוצרת החקלאית לישראל ולגדה לא נוצר עודף בשוקי הרצועה, ומשום כך גם אין ירידה במחירי הירקות, שהיתה יכולה לאזן במעט את המצוקה הכספית של האנשים.

הסגר משפיע קשה גם על הרבה חולים, על קרובי משפחה של חולים המאושפזים בגדה ומנועים מלצאת לבקרם ועל מבקרים מחו"ל. חולים, שלפי הקריטריונים של מינהלת התיאום והקישור הישראלית אינם בקטגוריה של "מקרים דחופים", נאלצים לדחות בדיקות וניתוחים שנקבעו להם בבתי־חולים ישראליים או במזרח ירושלים. כמו כן ישנם מבקרים פלשתינאים, המתגוררים בחו"ל, בעיקר בירדן ובארצות המפרץ, שבאו לביקור ונמנע מהם לשוב לעבודתם בחו"ל או ללימודיהם שם.

דני רוטשילד מתח ביקורת בארה"ב על הרשות הפלשתינית

אלוף (מיל') רוטשילד נשלח למסע הסברה מטעם משרד החוץ

מאת עקיבא אלדר
שליח "הארץ" בוואשינגטון

למורת רוחם של יו"ר הליכוד, בנימין נתניהו, לחברי ועדת החוץ של הקונגרס להפסיק את הזרמת הסיוע לתושבי עזה ויריחו באמצעות הרשות הפלשתינית, חזר על כך אלוף (מיל') דני רוטשילד, שהיה עד לאחרונה מתאם הפעולות בשטחים, באוזני חברי קונגרס וראשי איפא"ק.

נתניהו ורוטשילד, אמרו כי הרשות הפלשתינית אינה משתמשת כראוי בכספי הסיוע. הם הציעו במקום זאת להזרים את הכספים במישרין לחברות המבצעות פרויקטים לשיפור רמת החיים בשטחים. רוטשילד שנשלח למסע הסברה מטעם משרד החוץ, ביוזמת השר שמעון פרס, מתח ביקורת על נוהלי העבודה ומידת היעילות של הרשות הפלשתינית. כדוגמה לכך הוא דיווח על התדרדרות רבה ברמת התברואה ברצועה, שגרמה לפריצת מחלות שם.

נתניהו אמר לחברי קונגרס כי ממשלה בראשות הליכוד תמשיך בשיחות השלום עם סוריה ותציע לה הסכם שלום בלי נסיגה כלשהי מהגולן. לדבריו, ניתן לשכנע את דמשק אל אסד לוותר על הגולן, כיוון ששלום עם ישראל הוא אינטרס סורי.

יומיים אחרים אחרי שפורסם כי מריאן גינגריץ', רעייתו של יו"ר בית הנבחרים, ניוט גינגריץ', מועסקת בחברה ישראלית המתחרה על זכיון לפיתוח אזור סחר חופשי, מתברר כי גם אחד מראשי תומכיו של היו"ר רב העוצמה, מקבל סכומי כסף ניכרים מאותה חברה. העיתון לוס אנג'לס טיימס מדווח כי חבר הקונגרס לשעבר, וין וובר, מידידיו הקרובים ביותר של גינגריץ', מקבל מהחברה 10,000 דולר לחודש עבור קידום היוזמה. מריאן גינגריץ', שמונתה בספטמבר שעבר לסגן נשיא החברה, משתכרת 2,500 דולר לחודש, ובנוסף לכך מקבלת עמלה תמורת משיכת חברות אמריקאיות להשקיע בפרויקט.

גינגריץ' דחה את הטענות על ניגוד אינטרסים, ואת ההאשמה כי לבד מקשרים פוליטיים, אין רעייתו מצוידת בכישורים מספיקים.

אבו עלא: לאחר פגישת ערפאת־רבין לא ברור אם ישראל רוצה להמשיך בתהליך

מאת עמירה הס ואורי ניר

ישיבתה השבועית של הרשות הפלשתינית התקיימה אתמול באווירה קשה, על רקע הסגר המתמשך והמשבר בשיחות עם ישראל. חברי הרשות וראשה, יאסר ערפאת, דנו בכישלון הפגישה בבסיס מינהלת התיאום והקישור (מת"ק), בין יצחק רבין לערפאת, ובפגישת שרי החוץ בארה"ב, שתתקיים היום. "הפגישה בארז הראתה שאין זה ברור כלל וכלל אם ישראל רוצה אכן ליישם את השלב השני בהסכם אוסלו", אמר הממונה על משרד הכלכלה, אחמד קריע (אבו עלא), בצאתו מהישיבה.

אם פגישת שרי החוץ בארה"ב לא תניב שום תוצאה חיובית, אמר קריע, תהליך השלום כולו עומד בפני סכנה. "הפלשתינאים רוצים לשמוע עמדה ישראלית ברורה בנושא הפסקת הבנייה בהתנחלויות, העברת הסמכויות, היערכות מחדש ובחירות". ביום חמישי ושישי שיגר יאסר ערפאת איגרות למנהיגי ארה"ב, רוסיה, מדינות אירופה ומזכ"ל האו"ם, וביקש את התערבותם המיידית כדי לחלץ את הצדדים מהמשבר, לפעול להסרת הסגר ולהחיש את יישום הסכם הביניים. בישיבת הרשות חזרו השרים וכינו את הסגר "ענישה קיבוצית" שפוגעת בכל המשק הפלשתיני.

בהתייחסו לפגישה הכושלת במת"ק אמר סאאב עריקאת, הממונה על משרד השלטון המקומי: "רבין דורש מאתנו לנקוט צעדים בתחום הביטחון, שבהם הוא עצמו נכשל. הקץ לאלימות בין שני הצדדים יושג רק בדרך אחת: מימוש מהיר של ההסכם והקניית תחושה לתושבים שהכיבוש אכן מסתיים, ולו בהדרגה". גם עריקאת הדגיש שכישלון הפגישה בארה"ב יעמיד את כל תהליך השלום בסכנה.

המזכ"ל של לשכת ערפאת, טייב עבד אל רחים, אמר בכינוס לציון יום הקמתה של מפלגת העם (המפלגה הקומוניסטית) הפלשתינית, שפגישת רבין־ערפאת הוכיחה שישראל אינה מעוניינת להמשיך בביצוע ההסכם. "הבעיה היא המשך הכיבוש, קיומן של התנחלויות ואי שחרורם של האסירים הפלשתינאים", אמר.

ערפאת פנה לכריסטופר

בדרשת יום שישי במסגד פלשתין אמר השייח אחמד באחור ש"רבין סוגר את הרצועה כדי לעורר מלחמת אחים בקרב הפלשתינאים". במפגש המרובע בקהיר, אמר באחור, סיכמו הצדדים להילחם נגד האיסלאם והתנועות האיסלאמיות. רבין מעוניין במלחמת אחים פלשתינית והוא אף הכריז על כך בריש גלי בפגישתו עם ערפאת. "רבין מציג רק משוואה אחת: שלום או חמאס", אמר באחור.

ברשות הפלשתינית תולים תקוות רבות במפגש שרי החוץ של ישראל, ירדן, מצרים ארה"ב והרשות הפלשתינית, שיתקיים היום בוואשינגטון. את הרשות הפלשתינית ייצג השר לענייני שיתוף פעולה בינלאומי, נביל שעת, שהפך למעשה לבעין שר לענייני חוץ של הרשות. יצטרף אליו פריח אבו מדין, המחזיק בתיק המשפטים ברשות הפלשתינית.

אישים פלשתינאים מסרו אמש כי בשיחות הטלפון שקיים יו"ר הרשות, יאסר ערפאת, עם מזכיר המדינה של ארה"ב וורן כריסטופר ביום שישי, הבהיר לו כריסטופר כי השיחות בוואשינגטון יתמקדו במשבר שנוצר במו"מ הישראלי־פלשתיני. ההבטחה, כך נמסר, גרמה לעלייה ברמת הציפיות של הפלשתינאים מן הפגישה בוואשינגטון. ערפאת פנה לשלושם לארה"ב, לרוסיה, למצרים, לנורווגיה וגם למזכיר האו"ם, בוטרוס גאלי, באיגרות המבקשות מהם להתערב לחילוצו של המו"מ מן המיצר שאליו נקלע בעקבות פגישתם הכושלת של ערפאת וראש הממשלה רבין במחסום ארז בסוף השבוע שעבר.

ערפאת התלונן במכתביו על העיכובים הישראליים ביישום השלב השני של הסכם הצהרת העקרונות, על השהיית ההיערכות מחדש של כוחות צה"ל בגדה המערבית, ועל הסגר שהוטל על השטחים, הגורם לבידודה של מזרח ירושלים מן הגדה המערבית.

הציפיות להתערבות אמריקאית בתהליך המו"מ כדי לחלצו מהמשבר, התבטאו אתמול במאמר המערכת של העיתון אל־קודס, הנפוץ בשטחים, היוצא לאור במזרח ירושלים: "השאלה הניצבת היום בפני נותני החסות לתהליך השלום, ובעיקר בפני ארה"ב, היא: היכן התפקיד הפעיל ההוגן בתהליך הזה? היכן האמיתות שמאחורי ההתחייבויות וההבטחות השונות שהוגשו לצד הפלשתיני והערבי, לעזור למהלכו של תהליך השלום בהתאם ליסודות ולעקרונות שעליהם מתבסס ההסכם?"

כותב המאמר ממשיך ואומר כי הפלשתינים עומדים ושואלים את עצמם: "האם הגיע הזמן להפסיק, כדי לקיים הערכה מחדש, במישור הערבי הכולל, של כלל התפתחויות בתהליך השלום ובעניינים אחרים, כדי שאפשר יהיה לאמץ עמדה המבטיחה אי־הפסקה של תהליך השלום ממטרותיו, או כדי שאפשר יהיה להתמודד עם סכנות התמוטטותו ?"

"החזית הדמוקרטית": יש קשר בין טרור לבינוי בהתנחלויות

מאת עמירה הס
סופרת "הארץ" ברצועת עזה

המשטרה הפלשתינית מנעה אתמול בכוח מכ־35 נשים וילדים להפגין מול לשכת ערפאת נגד מעצרם של אנשי החזית הדמוקרטית. אנשי המשמר הנשיאותי ויחידת השוטרות הדפו אותם באלימות מהאזור וקרעו את כרזותיהם.

38 פעילים פוליטיים של החזית הדמוקרטית נמצאים במעצר זה היום החמישי. עד אתמול הם לא ראו עורכי דין, ולא הובאו בפני שופט להארכת מעצרם. הפעילים נעצרו לאחר הפיגוע שבו נרצח מאבטח המכלית בצומת סג'עייה, ולאחר שאלמוני התקשר לסוכנות ידיעות בירושלים והודיע שהמבצעים הם אנשי "הכוכב האדום" של החזית הדמוקרטית.

עם זאת ברצועה מטילים ספק שאכן אלו היו המבצעים, וגם מקורות ביטחוניים ישראליים השמיעו את ההערכה שסביר יותר שמדובר באנשי עז א־דין אל קסאם. בין העצורים – שניים משלושת חברי הוועד המרכזי של החזית הדמוקרטית החיים ברצועה, עבד אל חמיד אבו ג'יאב וג'והארה סודיכי, שניהם כבני 50. כמה עשרות פעילים של הארגון שוהים עתה מחוץ לבתיהם כדי למנוע את מעצרם.

החבר השלישי בוועד המרכזי, החי ברצועה, הוא ג'יהאד אבו רוש. ביום שלישי שעבר, כשפשטה המשטרה הפלשתינית על משרדי החזית הדמוקרטית, הוא שהה במקרה מחוץ למקום, ולא נעצר. מאז הוא מסתתר. בשיחה עם "הארץ" הדגיש אתמול אבו רוש שכל העצורים הם פעילים פוליטיים, וכי אין כל קשר בין האגף הפוליטי של החזית לבין הקבוצה הצבאית "הכוכב האדום". "משום כך גם אין לי כל דרך לקבוע מי עשה את הפעולה", אמר.

"המעצרים נועדו מלכתחילה לרצות את רבין והציבור בישראל, בייחוד האופוזיציה" אך המעצרים משיגים את ההיפך, להערכת אבו רוש. הם רק מוסיפים לתסכולם של האנשים מתפקוד הרשות ומהמצב, ומוכיחים להם שהתהליך הנוכחי אינו מוביל לפתרון אמיתי של הסכסוך.

על המנהיגים הפוליטיים להסיק מסקנות ולסגת מהדרך שהתווה תהליך אוסלו, אמר.

"קשה לי אישית לקבל את מותם של אנשים, כמו בבית ליד, אנשים שהיו צריכים להיות חלק מהפתרון הדמוקרטי שבו אנו דוגלים" אמר אבו רוש. "אבל כל הפיגועים והכישלונות הדיפלומטיים מוכיחים שהסכם השלטון העצמי אינו מכיר בזכות העם הפלשתיני להגדרה עצמית ולא יוביל להקמת מדינה עצמאית. אנחנו חייבים לקשר בין האירועים האחרונים (הפיגועים) לבין תנופת ההתנחלויות, תוכנית ההפרדה והסגר. זו היא תוכנית לבנטוסטאנים, לא לפתרון צודק.

אבו רוש צופה ש"כל עוד הכיבוש יימשך, בחסות הסכמי אוסלו, יימשכו מעשי אלימות הדדיים."

תצלום: דוד מזרחי

הרשות הפלשתינית החלה להנפיק לוחיות זיהוי לכלי הרכב שבשטחי האוטונומיה בעזה וביריחו. המכוניות הראשונות שהצטיידו בהן היו מכוניותיהם של שרי הרשות, שהן המכוניות היחידות הנושאות לוחיות זיהוי אלו, הרשאיות להיכנס לישראל. בתמונה: מכוניתו של שר התחבורה ברשות, עבד אל־עזיז חאג' אחמד, במחסום א־ראם בצפון ירושלים (אורי ניר)

מרוקו תייצא לישראל סלעי צפחה להפקת חשמל זול

סוכנויות הידיעות

רבאט. מרוקו תייצא לישראל פצלים (סלעי צפחה) למטרות ניסוי הפקת חשמל זול, כך נמסר שלשום בהודעה שפורסמה ברבאט. זוהי העסקה הראשונה הנחתמת בין שתי המדינות, מאז החלו לקיים ביניהן יחסים רשמיים.

השבועון הכלכלי "לה וי אקונומיק" כותב, כי ההסכם נחתם בין משרד החשמל הלאומי של מרוקו לחברה הממשלתית הישראלית פאמה. הפרויקט כולל יצוא של 300–400 טונות פצלים, משלושה אתרים במרוקו למפעל בישראל. השבועון לא מסר התמורה שתשלם ישראל.

אם יתברר בישראל שניתן להפיק מהפצלים חשמל זול, יתחילו בפיתוח פרויקט גדול יותר.

סקר בשטחים: 46% מהפלשתינאים תומכים בפיגועים נגד ישראלים

81% מתנגדים להמשך המו"מ עם ישראל, אם תימשך הרחבת ההתנחלויות

מאת אורי ניר

כמעט מחצית מתושבי השטחים (46%) תומכים בהמשך הפיגועים האלימים נגד מטרות ישראליות – שליש מהם מתנגדים לפיגועים כאלה. מבין תומכי תנועת פתח בשטחים, 40% תומכים בהמשך הפיגועים, אף שהנהגת פתח, בראשותו של יאסר ערפאת, התנערה מהמשך מעשי האלימות נגד ישראל, כאשר חתמה על הצהרת העקרונות בוואשינגטון לפני יותר משנה – כך מעלה סקר דעת קהל חדש, שנערך בגדה המערבית וברצועת עזה בין ה־2 ל־4 בחודש זה, בקרב 1,089 נשאלים בני 18 ומעלה.

הסקר החדש, שנערך בידי "המרכז למחקרים פלשתיניים" בשכם, בניהולו של ד"ר חליל שקאקי, מעלה כי 81% מהפלשתינאים בשטחים מתנגדים להמשך המו"מ עם ישראל, אם תימשך הרחבת ההתנחלויות. 64% מהנשאלים רואים במדיניות ההפרדה של ישראל צעד עונשין קיבוצי.

אחד הממצאים המדאיגים של הסקר הוא העלייה התלולה באבטלה בשטחים, המיוחסת לסגר שהוטל עליהם מאז הפיגוע שערכה תנועת הג'יהאד האיסלאמי בצומת בית־ליד לפני שלושה שבועות. הסקר העלה כי האבטלה בשטחים עומדת על 51% (57% ברצועת עזה ו־48% בגדה המערבית). מדובר באנשים הנחשבים חלק מכוח העבודה בשטחים, המעוניינים לעבוד ומחפשים עבודה.

אם מכלילים בקטגוריית המובטלים גם את אלה המעוניינים לעבוד אך אינם טורחים לחפש עבודה באופן פעיל, גורס הסקר, מגיעה רמת האבטלה ליותר מ־60%. למרות הזעם והאכזבה מהמצב המדיני והכלכלי בשטחים, עדיין מאמינים יותר ממחצית התושבים (55%) כי התהליך שהחל עם החתימה על הסכם אוסלו יוביל להקמתה של מדינה פלשתינית בגדה וברצועה. עם זאת, רק 16% מהנשאלים אמרו כי יש לפרש את רעיון ה"הפרדה" שהעלתה ממשלת ישראל כתחילת הקבלה בישראל של הקמת מדינה פלשתינית בשטחים.

אשר לפיגועים אלימים נגד ישראל, הסקר מצא כי רמת התמיכה בהם דומה לרמת התמיכה שנרשמה בחודש נובמבר שעבר, כאשר השאלה נשאלה בפעם האחרונה, בסקר דעת קהל של המרכז. הפעם נמצא כי בקרב המשכילים בשטחים, התמיכה בהמשך הפיגועים דווקא גבוהה מן הממוצע בקרב כלל האוכלוסיה (54% מבעלי תואר אקדמי ראשון תומכים בהמשכם, לעומת 44% מבין אלה שאין להם השכלה על־תיכונית). התמיכה היתה גדולה יותר גם בקרב צעירים, בקבוצת הגיל 18־22 (54%).

ממצא בולט הוא שבקרב תומכי פתח בין הנשאלים, 40% תומכים בהמשך הפיגועים, ושיעור דומה (42%) מתנגדים לכך. הסקר מעלה כי נרשמה עלייה בתמיכה בתנועת פתח בשטחים: 49% תמיכה לעומת 42% בממוצע, בסקרים הקודמים שערך המכון.

תנועת חמאס נהנית מתמיכה של כ־14%, לפי הסקר, והתמיכה בג'יהאד האיסלאמי – כ־3%.

שלא יפחידו אותך

ב-1 למרץ
תקבל
תוספת
יוקר!*

ולא חשוב היכן אתה עובד:

במקום עבודה מאורגן, במקום עבודה שאינו מאורגן
בשירות הציבורי או בסקטור הפרטי.

● ● ●

* בהסתמך על החוק הקיים, הודעת היועץ המשפטי לממשלה
והודעת שרת העבודה והרווחה.

מוגש כשירות מטעם הסתדרות העובדים הלאומית

Mountain. גיבוי עם גב

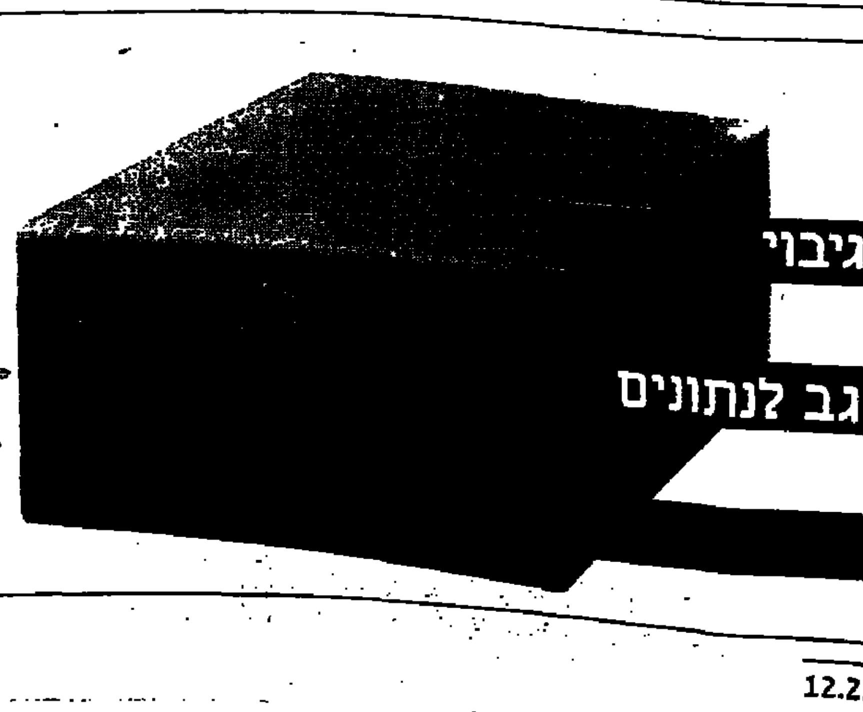

טייפ הגיבוי
שנותן גב לנתונים
שלך

רוב הנתונים החשובים לעסק שלך שמורים במחשב. טייפ גיבוי יבטיח
שגם כשהמחשב נופל, וזה קורה, הנתונים שלך מוגנים.
ל- Mountain, ארה"ב, פתרונות מקיפים לכל צרכי הגיבוי, לתחנה
בודדת או לרשת, במגוון נפחים ומהירויות, יעילות ובמחיר ללא תחרות.

אוסק מערכות בע"מ
מוצרי איכות ל-PC
רח' נתניהו 5 אור יהודה 60200
טל: 03-5333838
פקס: 03-5333848

yes
אוסק. ויש לך גיבוי.

ב-1994 מכרה פיאט בישראל יותר מכוניות פרטיות מכל יצרן אירופי אחר.
וזה אומר הכל.

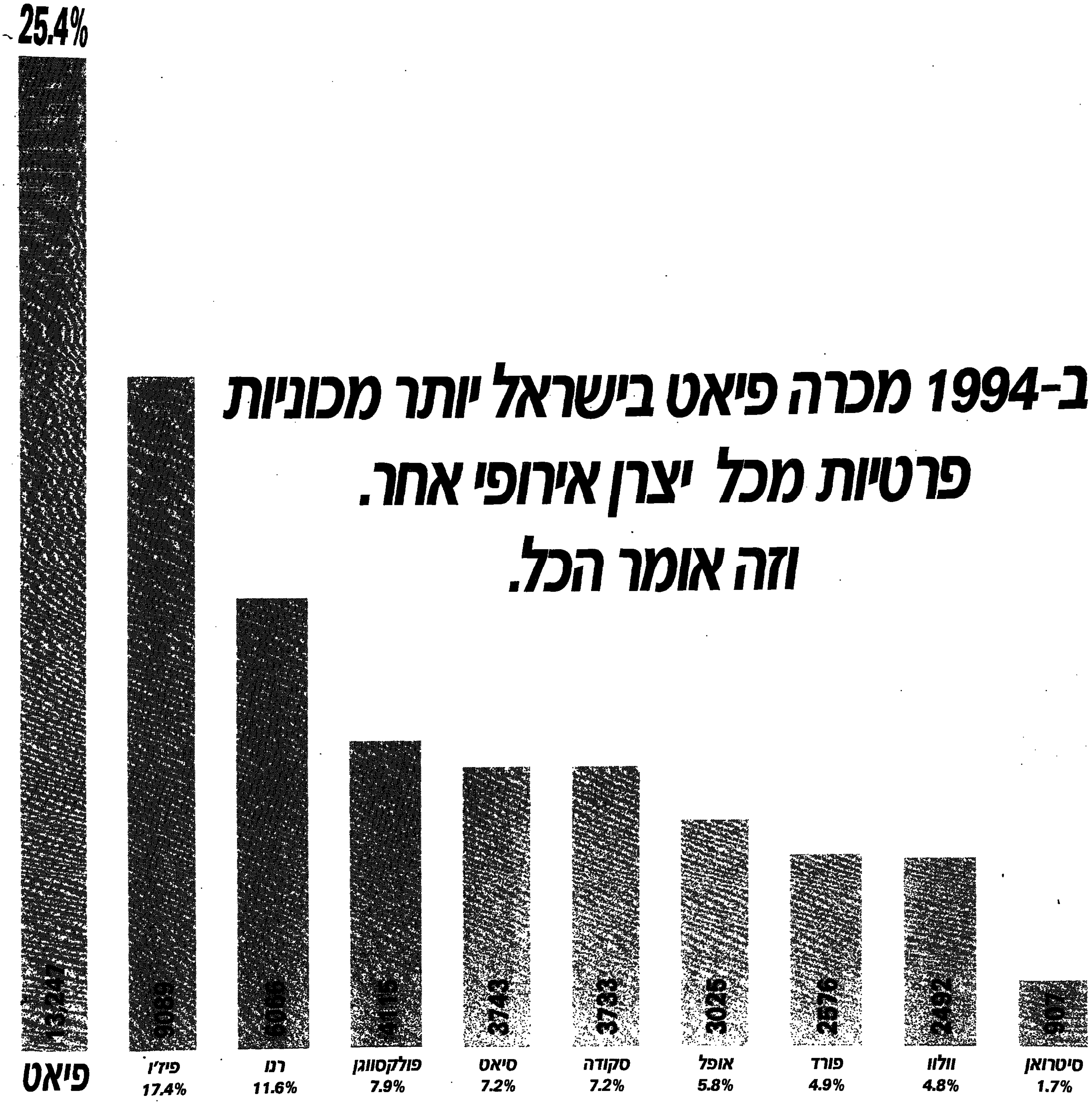

פיאט פונטו

"מכונית השנה באירופה" - 1995
מבחר נפחי מנוע עד 1600 סמ"ק.
החל מ-45,240 ש"ח.

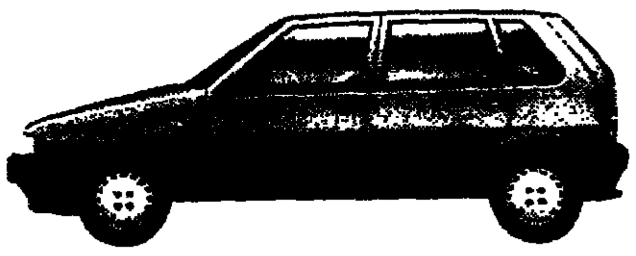

פיאט אונו

המכונית הנמכרת ביותר מסוגה בישראל. 1400 סמ"ק, מזגן, נעילה מרכזית וחלונות חשמל.
החל מ-47,777 ש"ח.

פיאט טיפו

המכונית הקלאסית למשפחה הצעירה. 1600 סמ"ק, מזגן, נעילה מרכזית וחלונות חשמל.
החל מ-58,990 ש"ח.

פיאט טמפרה

המכונית המשפחתית המשתלמת ביותר. 1600 סמ"ק, מזגן מפוצל עם בקרת אקלים, נעילה מרכזית וחלונות חשמל.
החל מ-65,990 ש"ח.

FIAT

אחריות 250,000 ק"מ או 3 שנים

* מקור הנתונים: איגוד יבואני הרכב - דו"ח רישויים. * המחירים לפי מחירון 12/95 מיום 1.2.95 כולל מע"מ ואביזרי רישוי, לא כולל מס בולים ואגרת רשוי.

יבואן: סוכנות מכוניות לים התיכון בע"מ, יבואני פיאט, לנצ'יה ואלפא רומיאו. רח' יגאל אלון 90 תל אביב. טל' 03-5655555.

טיבי ייחקר במשטרה, משום שאמר: "אם ההתנחלויות לא ייפסקו, תתחדש האינתיפאדה"

מאת יוסף אלגזי ואורי ניר

ד"ר אחמד טיבי, יועצו של יו"ר אש"ף, הוזמן לחקירה על ידי המשטרה במחוז ש"י (שומרון ויהודה). לדברי ד"ר טיבי, הוא הוזמן לחקירה בעקבות תלונה שהגיש נגדו במשטרה נהג אגד מהעיר סכנייה. דובר משטרת המחוז, בועז גולדנברג, סירב אתמול להגיב על הידיעה.

ד"ר טיבי מסר, כי נשוא התלונה שהוגשה נגדו, היא הכרזה שלו מלפני מספר שבועות בטלוויזיה בה אמר, "אם ההתנחלויות לא ייפסקו, עלולה האינתיפאדה להתחדש". לדברי טיבי, קבל המתלונן, שהכרזה זו גרמה לו לפחד, היא עוררה אצלו את החשש לנסוע בשטחים, ושבנוסף, טיבי, השתתף בהפגנה בלתי חוקית בשטחים.

"חקירה פוליטית"

בתגובה מסר טיבי, "מדובר בחקירה פוליטית. בזמן האחרון נפרצה התופעה של חקירת אישים ערביים אזרחי המדינה במשטרה. מי שהם, בשלטון ובימין, הוליכו להפחיד אותנו, ואולי בדרך זו לסתום לנו את הפה. נראה שישנם כאלה המעדיפים לשמוע את קולו של אחמד ג'יבריל מאשר את קולו של אחמד טיבי. בכל מקרה אני שומר חוק ובעתיד אשמור על החוק".

בתאריך 29 בדצמבר אשתקד, השתתף ד"ר אחמד טיבי בהפגנת המונים יהודית־ערבית ליד הכפר אל־חדר, במחאה על עבודות יישור הקרקע שנעשו באתר "באטן אל מועסי", הקרוי "גבעת התמר", הנמצא סמוך להתנחלות אפרת.

ד"ר טיבי, יועצו של יאסר ערפאת, לא היה בין הנואמים בפני המשתתפים בעצרת, אך בסיום הנאומים, עמד בקו הראשון של המפגינים, בצוותא עם ח"כ טאלב א־סאנע וח"כ לשעבר אורי אבנרי מתנועת "גוש שלום". המפגינים, בהנהגתם של השלושה, החלו להתקדם לכיוון הר המריבה, ונחסמו בידי כוחות הביטחון.

כרוז פלשתיני קרא ברמקול למפגינים להתקדם לעבר ההר "בלי פחד", חרף האיסור המפורש שרשויות הביטחון הטילו על יציאה מן האתר, שבו נערכה ההפגנה, אל אתר המריבה, שהוגדר "שטח צבאי סגור". זמן קצר אחר כך, ניתנה פקודה לחיילים ולשוטרים להדוף בכוח את המפגינים המתקדמים, והחלו עימותים אלימים בין אנשי כוחות הביטחון למפגינים, יהודים וערבים.

ד"ר טיבי וח"כ א־סאנע ניסו להרגיע את הרוחות באמצעות הידברות עם מפקדי הצבא והמשטרה שהיו במקום, וכן באמצעות קריאות למפגינים להימנע מאלימות. אחר כך התלונן ד"ר טיבי על התנהגותם של השוטרים והחיילים, והגדיר אותה "ברוטאלית". טיבי ספג כמה דחיפות ומהלומות מהשוטרים ומהחיילים.

גדעון אלון מוסיף: ועדת הפנים של הכנסת תדון השבוע בהצעת חוק פרטית של יו"ר סיעת הליכוד בכנסת, ח"כ משה קצב (ליכוד), המכונה חוק אחמד טיבי. לפי ההצעה, אזרח ישראלי לא יוכל לשמש כיועץ למדינות זרות או לגורמים שמנהלים משא ומתן מדיני וביטחוני עם ישראל. הצעת החוק אושרה לפני שבועות ספורים בקריאה טרומית.

תצלום: ארכיון אלכס ליבק

ד"ר אחמד טיבי, יועצו של ערפאת, בעת עימות עם אנשי כוחות הביטחון בהפגנה נגד הפקעת קרקעות ליד אריאל

אלוף (מיל') ורדי יגיש היום את הדו"ח על ההיערכות החדשה במערת המכפלה

מאת איתן רבין, סופרו הצבאי של "הארץ"

האלוף (מיל') רפאל ורדי, שעומד בראש צוות המעקב שמינה ראש הממשלה יצחק רבין, כדי לבדוק את ההיערכות החדשה במערת המכפלה, בעקבות דו"ח ועדת שמגר, יגיש היום לממשלה את המלצותיו.

ורדי ידווח היום לממשלה כי אכן תוקנו רוב הליקויים עליהם הוא דיווח ערב פתיחת מערת המכפלה. עם זאת, יש לו עדיין הערות, בין היתר לגבי הצורך בניסוח ההוראות הקבועות של פתיחה באש. לפני מספר חודשים דיווח ורדי על שורה של ליקויים בהיערכות כוחות הביטחון במערת המכפלה. בין היתר, עמד על כך שלא פורסם מסמך רשמי שיפרט את נהלי הקבע למערך האבטחה; כן לא סוכמה אז פקודה חדשה בעניין מסירת נשק צבאי לאזרחים; לא הושלמה התקנת ציוד הגיבוי וההצלה וטרם גובשה תוכנית לפינוי המתפללים ממערת המכפלה במקרה של פיגוע המוני.

ורדי סייר ביום שישי במערת המכפלה. אליו התלוו קצינים בכירים מצה"ל וממשמר הגבול, וכן הצוות המופקד על אבטחת מערת המכפלה. בעת סיורו שוחח ורדי עם קצינים וחיילים, בדק את היערכות הכוחות במערת המכפלה, ושאל מה הם קני המידה לשיבוץ חיילים במערך האבטחה במקום. בהקשר זה נמסר לוורדי כי הוחלט להציב במקום חיילים הנחשבים לבעלי איכות טובה, שמתאפיינים גם בפרופיל גבוה. כן דווח לוורדי כי חיילים ששובצו במערך האבטחה במערת המכפלה, ישרתו במקום לפחות שנה.

בשיחתו עם החיילים, עמד ורדי גם על נהלי הפתיחה באש. החיילים השיבו כי הוראות הפתיחה באש ברורות להם והם משננים אותן. בין השאר, נאמר לוורדי בהקשר זה, כי במקרה של פיגוע במערת המכפלה, לא תיפתח אש לכל הכיוונים והירי לא תתבצע בצרורות, אלא יורים לעבר מבצע הפיגוע בלבד, במטרה לפגוע במקור הירי. החיילים הדגישו כי נוהל זה בתוקף בין אם מבצע הפיגוע הינו יהודי ובין אם מדובר בפלשתינאי. ורדי הביע שביעות רצון מתשובות החיילים בנושא זה.

בעת הביקור הסתבר לוורדי כי פיקוד מרכז לא הוציא עדיין הוראות קבועות לגבי נהלי הפתיחה באש.

ורדי העיר כי יש להשלים את ארגון האלבומים הכוללים תמונות של פעילי הימין הקיצוניים, שהוצאו נגדם צווים המונעים את כניסתם לשטח מערת המכפלה. נוהל זה טרם בוצע.

עמותת נשים נגד אלימות: מחסה לנשים מוכות בטייבה — חיוני ביותר

מאת יוסף אלגזי

ביקורת חריפה נשמעה בימים האחרונים על ראש עיריית טייבה, רפיק חג' יחיא, בעקבות התנגדותו לפתיחת מחסה לנשים מוכות בעיר.

עמותת נשים נגד אלימות, הפועלת באזור המשולש, פירסמה בימים אלה הודעה, לפיה פתיחת מחסה לנשים בטייבה "חיונית ביותר להגנת האשה מבחינה נפשית, גופנית ומשפטית".

העמותה, בראשה עומדת עאידה אבו־חבלה, הציגה נתונים המעידים כי מספר גדול של נשים וילדים בטייבה, כמו גם ביישובים ערביים סמוכים, פנו אליה בבקשה להגנה מפני אלימות במשפחתם.

דובר משרד העבודה והרווחה מסר, כי השרה אורה נמיר פועלת להקמת מחסה לנשים מוכות במגזר הערבי, נוסף לזה הקיים בנצרת, ואולם, "הדבר לא תלוי רק ברצונה, אלא גם ברצונו של ראש הרשות המקומית בטייבה".

לדברי הדובר, "אנחנו מודעים לוויכוח הקיים בנושא זה במגזר הערבי, ואולם הולכת ומתחזקת בו התביעה להגדיל את מספר המוסדות להגנת נשים מוכות".

בתגובה מסר אמש ראש עיריית טייבה, כי התנגדותו להקמת מחסה לנשים מוכות היא עקרונית. לטענתו, במגזר הערבי קיימים בתי דין שרעיים ואנשים בעלי רצון "המסוגלים להשכין שלום בית בתוך משפחות מסוכסכות".

חברי האופוזיציה בעיריית טייבה הודיעו, כי יפנו לוועדת העבודה והרווחה של הכנסת ויבקשו את התערבותה המיידית בעניין.

מחרתיים שביתה כללית בקרב הדרוזים בגולן, לציון 13 שנה לשביתה נגד החוק הישראלי

מאת יוסף אלגזי

התושבים הדרוזיים בגולן יקיימו מחרתיים שביתה כללית, לציון יום השנה ה־13 לשביתה הכללית של תושבי רמת הגולן נגד החלת החוק הישראלי וחיובם לשאת תעודות זהות ישראליות.

בשביתה ישתתפו תושבי ארבעה הכפרים — מג'דל שמס, מסעדה, בוקעתה ועין קניה. כמו בכל שנה, מרכז ההתעניינות יהיה במג'דל שמס. עד אתמול לא היה ברור אלו אירועים יתלוו לשביתה הכללית.

אחד המבוגרים בכפר אמר, כי "בשלב זה אנחנו מתכוננים לשביתה ואיננו יודעים מה יתפתח ממנה. זה תלוי ברצון התושבים — שהולכים יתרכזו באותו יום במרכז מג'דל שמס, ליד הגלעד לזכר הגיבור סולטאן אל אטרש, או ליד הגדר בבקעת הצעקות — וגם בהתנהגותם של כוחות הביטחון הישראלים".

במאמר שפורסם בסוף השבוע בשבועון הנצרתי, "כל אל ערב", כתב המחבר, אחמד עלי קדמאני, מראשי הציבור הדרוזי בגולן, שלא יכון שלום עם ישראל בלי שיהיה ברור מראש שהוא לא יקום על חשבון שעל אדמה אחד מהאדמות הסוריות הכבושות, או על חשבון הזכויות הלאומיות הפלשתינאיות והערביות".

ראש עיריית טייבה — מועמד לתפקיד שגריר ישראל בפינלנד

מאת יוסף אלגזי

חג' יחיא: עוד לא החלטתי

ראש עיריית טייבה, רפיק חג' יחיא, ייפגש השבוע עם שר החוץ שמעון פרס ועם סגנו יוסי ביילין, כדי לסכם עמם את עניין מינויו לתפקיד שגריר ישראל בפינלנד.

ההצעה למנותו לתפקיד זה הובאה בסוף השבוע בהבלטה רבה בעיתונות הערבית בישראל. מלשכת דובר משרד החוץ נמסר אתמול כי "ראש עיריית טייבה מועמד לתפקיד שגריר ישראל בפינלנד, אך מינויו טרם עבר את ועדת המינויים של משרד החוץ".

לדברי חג' יחיא, בשיחות נפרדות שהיו לו לפני כמה שבועות עם פרס וביילין, הציעו לו השניים את תפקיד השגריר בפינלנד. עד אתמול, הוא לא החליט אם להיענות להצעתם.

"אני נקרע בין הלסינקי לטייבה, שבה אני מכהן קדנציה שנייה כראש עירייה. הלבטים שלי גדולים", אמר חג' יחיא.

שוטרים פשטו על עיריית אום אל פאחם והחרימו מסמכים "בחשד לאי סדרים"

התנועה האיסלאמית השולטת בעירייה פירסמה גילוי דעת המגנה את החיפושים

מאת יוסף אלגזי

חולייה של כעשרה שוטרים בלבוש אזרחי פשטה בשבוע שעבר על משרדי עיריית אום אל פאחם והחרימה מסמכים. חסין רשיד, מזכירו של ראש העירייה, מסר אמש, כי בידי החולייה היה צו חיפוש חתום בידי שופט. לדבריו, אנשי החולייה ערכו חיפושים במשרדים של הנהלת החשבונות, של סגני ראש העירייה ושל מזכיר העירייה. בעת החיפוש היה נוכח במקום היועץ המשפטי של העירייה, עו"ד מוסטפא קבלאוי. פקידי העירייה רשמו את התיקים ואת המסמכים שלקחו אנשי החוליה.

דובר המטה הארצי של המשטרה, עודי סגדורי, מסר אמש, כי החיפושים בוצעו במסגרת חקירה שמבצעת היחידה הארצית לחקירות הונאה "על אי־סדרים" בעירייה. דובר המשטרה סירב להוסיף פרטים נוספים.

הידיעה על החיפושים שערכה המשטרה בעירייה עוררה תסיסה רבה במגזר הערבי. גורמים בעיריית אום אל פאחם כורכים את החיפושים עם שתי כתבות שפורסמו ב"מעריב" (בתאריכים 3.2 ו־10.2). בעקבות הכתבה הראשונה, שהופיעה תחת הכותרת "החמאס מתחיל בגן הילדים באום אל־פאחם" פירסמה הנהלת העירייה הודעה שבה הגדירה את הכתבה כ"הסתה נגד העיר אום אל פאחם" ומחתה על תגובותיהם של מספר חברי־כנסת מהימין ושל ח"כ אביגדור קהלני מהעבודה, שיוחס לו המשפט, "חמאס מצוי באום אל־פאחם".

התנועה האיסלאמית בישראל פירסמה מצידה גילוי־דעת תחת הכותרת, "הסתה גזענית עיוורת". גילוי הדעת מתפאר במוסדות החינוך שהקימה התנועה, במועדוני הספורט שהיא מפעילה, בפעולות הצדקה שהיא מבצעת לטובת הנצרכים, ובעמותות שהיא מפעילה כחוק.

גילוי הדעת קובע, כי חברי התנועה האיסלאמית בישראל הם "אזרחים טובים ואפילו מצוינים" דבר ש"כנראה אינו מוצא חן בעיני המסיתים". בהתייחסה לחמאס, ציינה התנועה האיסלאמית כי "המשותף בינינו לבין חמאס הוא שאנו מתפללים אותן תפילות, צמים ברמדאן, אומרים שאין אלוהים מלבד אללה ושמוחמד נביאו, מכירים באותם נביאים, עולים לרגל למכה, אוהבים להתפלל בהר הבית. מה לעשות — הם מוסלמים ואנחנו מוסלמים. אל תבקשו שנעזוב את האיסלאם. אנחנו לא רצחנו ולא נרצח. אנחנו לא עשינו טרור ולא נעשה".

מזכירות ועד ראשי הרשויות הערביות פירסמה הודעת גינוי נגד הכתבה ב"מעריב". ראשי הרשויות המקומיות של אום אל פאחם, כפר קאסם, כאבול, ג'לג'וליה, כפר קרע וכפר ברא פנו במכתב לשר החינוך והתרבות, אמנון רובינשטיין, וביקשו להיפגש עמו. במכתבם לרובינשטיין הם טוענים נגד שהיה לו "חלק לא מבוטל ביצירת תדמית שלילית לפעולות המתבצעות על ידי התנועה האיסלאמית".

בתגובה, אמר אמש השר רובינשטיין, כי טרם קיבל לידיו את המכתב ושהוא מתכוון להיפגש עם ראשי התנועה האיסלאמית. הוא הבהיר, "בכתבה הנזכרת אמרתי, שהתופעות של איסלאם קיצוני הן שוליות. יש להבחין בין התנועה האיסלאמית החוקית ושאנחנו מכירים בה לבין תופעות של מיליטנטיות מסוכנת. משרד החינוך משתף פעולה עם כל הרשויות המקומיות שבראשות התנועה האסלאמית למען התושבים באותם המקומות. אני מתקשה להבין על מה הם טוענים נגדי", ציין שר החינוך.

פרקליט עיריית אום אל פאחם, עו"ד קבלאוי, פנה במכתב להנהלת מערכת "מעריב" וביקש ממנה לפרסם התנצלות בפני העירייה ותושבי העיר אום אל פאחם על מה שנאמר נגדם בכתבה. במכתבו הוא ציין, דברים אלו פוגעים בכלל התושבים הערבים החיים בקו הירוק, ובתושבי אום אל פאחם בפרט; הם מעמידים את חייהם בסכנה במגעיהם עם התושבים היהודים. קבלאוי הזהיר, כי אם לא תבוא ההתנצלות תפנה העירייה לערכאות.

אמש נמסרה ממערכת "מעריב" התגובה הבאה: "כותבי העיתון, אשר סקרו את פעילותה של התנועה האיסלאמית בתחומי הקו הירוק, בדקו את הנושא עם הגורמים המוסמכים, ובמקביל ערכו בדיקה מקיפה בשטח ואספו ממצאים שהביאו לפרסום הכתבות. לאף גורם בעיתון לא הגיעה כל בקשה להתנצלות".

יו"ר המועצה המקומית של כפר ברא ודובר התנועה האיסלאמית בישראל, קאמל רייאן, הגיש ביום ה' תלונה במשטרת פתח תקוה נגד ח"כ אליעזר זנדברג מצומת. לטענתו של רייאן, "הצהרותיו של ח"כ זנדברג, כי האיסלאם הוא חממה לטרור, בית ספר לשנאה ופוטנציאל למתאבדים הן הסתה נגד האיסלאם, הן מסכנות את המוסלמים אזרחי המדינה ומחבלות בדו־קיום בין יהודים וערבים במדינת ישראל".

בתגובה מסר אמש ח"כ זנדברג, כי הדברים שאמר בדיון בכנסת נאמרו בעקבות הדברים שפורסמו ב"מעריב" ולאחר שדיבר עם הכותבים שכתבו את הכתבה.

חבר הכנסת אישר, כי לא בדק עם ראשי רשויות מקומיות ערביות, בכלל זה של אום אל פאחם, אם המידע שפורסם בכתבה הוא נכון. "לא ידעתי שהוגשה נגדי תלונה במשטרה. על אף התלונה אשן טוב הלילה", אמר ח"כ זנדברג.

שגב: להשאיר ההתנחלויות שבצפון הרצועה בשטח ישראל

(עש"ת). שר האנרגיה והתשתית, גונן שגב, החבר בקבינט הביטחוני, פנה השבוע לראש הממשלה וביקש ממנו לפעול לכך שההתנחלויות בצפון רצועת עזה, כמו אלי סיני וניסנית, לא יימצאו מעבר לגדר ההפרדה ויישארו בתחום ישראל. כך מסר דובר משרדו.

שגב אמר כי ההתנחלויות חייבות להישאר מחוץ לגדר ההפרדה, "אחרת נגיע למצב שבו אשקלון היא עיר הספר הדרומית של ישראל".

לדבריו, הפתרון להמשך מוצלח של המשא־ומתן המדיני תלוי במימוש ההשקעות הכלכליות שהבטיחו מדינות העולם לערפאת. "למדינת ישראל אין פתרון לטרור מלבד הסגר", אמר שגב.

צה"ל מנע הפגנת אמריקאים ופלשתינאים ליד פסגות

(ע). צה"ל מנע שלשום לפני הצהריים קיום תהלוכת מחאה משותפת של אמריקאים ופלשתינאים נגד הריסת בית ליד היישוב פסגות הסמוך לאל־בירה. חמישה אנשים נעצרו ושוחררו בתום חקירתם.

כ־30 המפגינים באו שלשום לסביבת הבית הנמצא כמה מאות מטרים מהיישוב פסגות, המיועד להריסה לצורך סלילת כביש ליישוב.

סגן מושל רמאללה, שהגיע גם הוא למקום, הודיע שהתהלוכה אינה חוקית משום שהיא מונה יותר מעשרה אנשים. לפי פקודת אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן, אסורה תקהלות יותר מעשרה אנשים למחאה בגדה המערבית.

המפגינים, שבאו למחות על התוכנית להרוס את הבית, הגיעו להסדר שלפיו יוכלו לבקר את דיירי הבית בתנאי שיצעדו למקום בקבוצות של ארבעה, וללא שלטים. אבל לאחר הביקור התקהלו המפגינים ליד היישוב פסגות, וחיילי צה"ל הודיעו להם ברמקולים להתפזר בתוך עשר דקות.

לטענת המפגינים, עברו רק כמה דקות עד שהחיילים החלו במעצרים. בין העצורים היו שלושה עיתונאים פלשתינאים, אזרחית אמריקאית וראש עיריית אל־בירה לשעבר, עבדל ג'וואד סאלח. התהלוכה אורגנה על ידי הארגון הפלשתיני "הוועד להגנה על הקרקעות", ומשלחת של הכנסיות האמריקאיות.

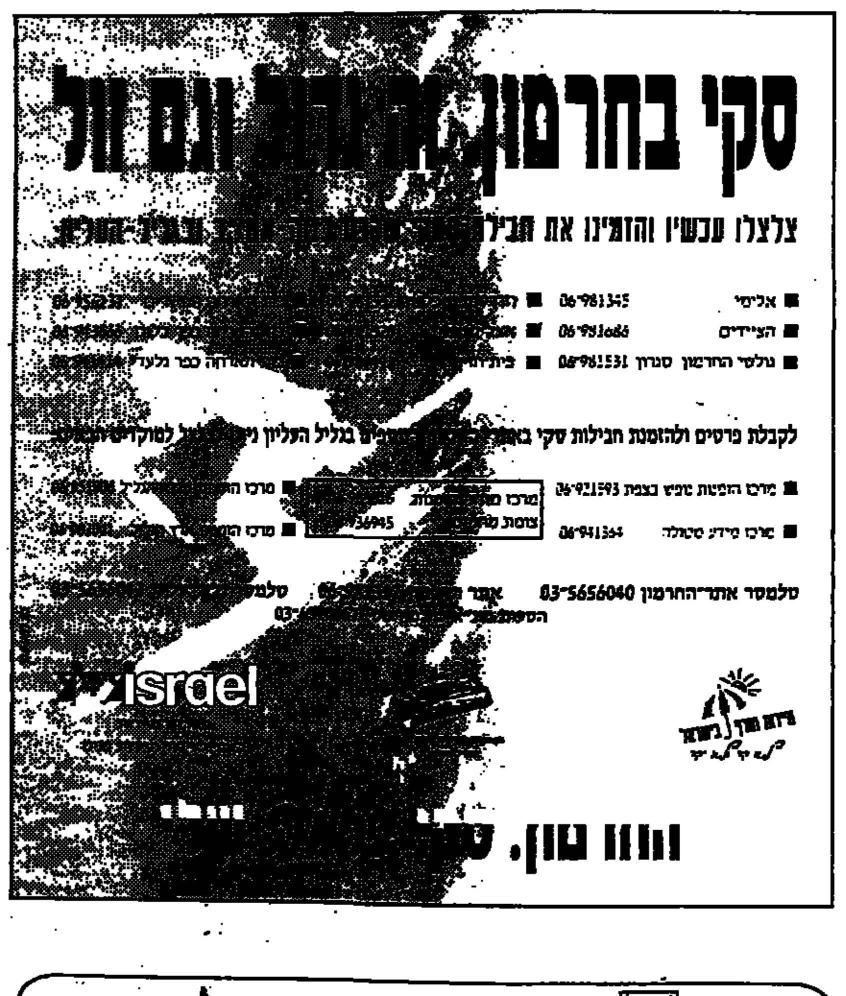

האוניברסיטה הפתוחה
"אסכולות" בית הספר ללימודים רב־תחומיים

שבץ לעצמך יום חוויה בלימודים בכל שבוע

אספנות והערכת אמנות

תקשורת באמצעות משחק עם לירון ניראד

האנשים והשמות שעשו היסטוריה

סדנה להכרת היין 26.2.95

הורים בטרום חובה קורס רב תחומי על למידה וחשיבה בגיל הרך בשיתוף המרכז לטכנולוגיה חינוכית

סיורים לימודיים: לסיני, לכרתים וסנטוריני לירדן

אופרה במבט רב תחומי מנחה: ד"ר אסתרית בלצן

שפת גוף תקשורת בלתי מילולית 7.4.95

סיפור מהסרטים הרצאות וסרטים בסינמטק ירושלים

פסיכודרמה עם חנן שניר 30.4.95

טיולים בירושלים סמינר נודד בימי שישי

מבוא לפילוסופיה בעת החדשה 28.3.95

פיזיולוגיה, פסיכולוגיה, דיאלוגים עם פסיכולוגים, רופאים ומטפלים בימי שישי בבוקר 10.3.95

גרפולוגיה ראי לנפש האדם? 8.3.95

פרטים והרשמה: טל': 03-6460240 תיבה קולית (24 שעות): 03-6460674

הקורסים אינם מקנים נקודות זכות לתואר B.A. של האוניברסיטה הפתוחה

משרד החינוך התרבות והספורט, מרכז ההסברה

האוניברסיטה העברית בירושלים, המכון למחקר ע"ש הרי ס טרומן לקידום השלום

המזרח התיכון לקראת שלום

קורס אוניברסיטאי לעובדים בשירות המדינה ובשירות הציבורי

תכנית הלימודים

- בעיות השמירה על איכות הסביבה מול תכניות פיתוח בעידן השלום. המרכזת האקדמית: דר' דבורה זיו
- ירושלים כסלע מחלוקת במשא ומתן לשלום. המרכז האקדמי: דר' יצחק רייטר

מסגרת הקורס

- הקורס הנו אוניברסיטאי בהיקף של כ־80 שעות לימוד
- הלימודים יתקיימו בסמסטר ב', בימי רביעי, בשעות 09:00–12:30, ויחלו ב־8.3.95, במכון טרומן, חדר 104, קמפוס הר הצופים

גמול השתלמות

- הקורס יזכה בצבירת נקודות לגמול השתלמות, בתנאי שהנתונים האישיים של המשתלם עונים על קריטריונים שנקבעו ובכפיפות להחלטות הוועדות לגמולי השתלמות

דמי השתתפות והרשמה

- שכר הלימוד הוא 1,667 ש"ח
- ההרשמה באמצעות הממונים על ההדרכה במשרדים

פרטים נוספים ניתן לקבל במחלקה למוסדות להשכלה גבוהה במרכז ההסברה בירושלים, טל' 705348, 02-705318

סגן שר החוץ הרוסי לרבין: אמרנו לסורים שפעילות שקאקי מדמשק מסכנת המו"מ

"המאורעות בצ'צ'ניה חיזקו את דעת רוסיה, שיש להיאבק בנוקשות רבה מאוד בפונדמנטליזם האיסלאמי"

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

סגן שר החוץ הרוסי, ויקטור פוסובליוק, ביקר שלשום בישראל ונועד לפגישת עבודה עם ראש הממשלה, יצחק רבין, ועם סגן שר החוץ, יוסי ביילין. ביקורו נערך במסגרת סיור במזרח התיכון, להכנת ביקורו של שר החוץ הרוסי, אנדריי קוזירב, בסוף מארס.

פוסובליוק מסר לרבין, במפתח הפגישה, דרישות שלום מנשיא רוסיה, בוריס ילצין, ומראש הממשלה ויקטור צ'רנומירדין. הוא הביע תמיכה ב"מדיניות האמיצה של ממשלת ישראל בתהליך השלום", ומסר תנחומים למשפחות הקורבנות בפיגועי הטרור.

פוסובליוק אמר כי "המאורעות האחרונים בצ'צ'ניה חיזקו את דעתנו, שיש להיאבק בנוקשות רבה מאוד בפונדמנטליזם האיסלאמי". העניין עלה גם בביקורו של שר החוץ קוזירב. לדבריו, "דיברנו עם הסורים על פעילותו בדמשק של מנהיג הג'יהאד האיסלאמי, פתחי שקאקי. הסברנו להם שהוא מסכן לתהליך השלום, וצריך להפסיק אותה".

רבין פתח את דבריו בסקירה על הטרור כמכשול לשלום, ואמר כי "תהליך השלום נתון בשלב קריטי, והמשך הטרור לא יאפשר לנו ללכת קדימה. 90 אחוז מפעולות הטרור בוצעו בידי החמאס והג'יהאד האיסלאמי של שקאקי. אנו הולכנו להמשיך במו"מ עם הפלשתינאים למרות הטרור, אבל לעכב את היישום".

ראש הממשלה סיפר לאורח על פגישתו עם יו"ר הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת, ביום חמישי האחרון. הוא הסביר את דרישותיו מערפאת לפעול בצורה נחרצת יותר נגד הטרור, ואמר כי דרישתו העיקרית היתה שהרשות הפלשתינית תוציא אל מחוץ לחוק את הארגונים הקיצוניים. רבין דיבר על הציר איראן-לבנון-לוב, כ"משולש" שממנו נובע הטרור.

לדבריו "יש כאן מאבק נגד המשטרים המתונים בעולם הערבי". פוסובליוק אמר כי הוא מבין את בעיות הביטחון של ישראל, וגם מסוגל להבין את הצעדים שנוקטת ישראל לצמצום הפיגועים, כמו הסגר, אך הביע דאגה שהתפתחויות אלה יובילו להגברת המצוקה הכלכלית – מה שיביא בהכרח לתסכול והקצנה בין הפלשתינאים. פוסובליוק סיפר לרבין על רשמיו מביקוריו בדמשק, ביירות ועמאן, לפני הגיעו לישראל.

לדבריו, הסורים מאוכזבים מהתפתחות תהליך השלום עד כה, אך מפגינים ביטחון עצמי, וסבורים שהעולם הערבי תומך בעמדתם. "בלבנון ראיתי עניין רב להתקדם. אם יושג הסכם עם הסורים, מיד ייחתם גם הסכם שלום עם לבנון". בירדן התרשם כי יש תחושת תסכול מכך שהסיוע שציפו לו בעקבות חוזה השלום, לא בא עדיין לידי ביטוי. פוסובליוק סיפר לרבין על הדיאלוג הנמשך בין רוסיה לארגוני חזית הסירוב הפלשתינית.

בביקורו בדמשק נפגש עם ראש החזית הדמוקרטית, נאיף חוואתמה, ושמע ממנו ביקורת על ערפאת ועל המשא ומתן בין הפלשתינאים לישראל. פוסובליוק אמר לרבין: "יש הבדל בין ארגוני הסירוב לחמאס". ראש הממשלה נכנס לוויכוח עמו וענה לו: "שניהם נאבקים בתהליך השלום ושניהם מעורבים בטרור".

רבין העלה בשיחה את האיום האיראני ואת העיסקה למכירת כור גרעיני מרוסיה לאיראן.

סגן שר החוץ, יוסי ביילין (מימין) לוחץ את ידו של סגן שר החוץ הרוסי, ויקטור פוסובליוק

תצלום: ישראל [illegible]

קצינים בכירים במשטרה: נוכל לגבש כתבי אישום נגד מזמיני האזנות הסתר

עופר נמרודי ייחקר גם היום. צפויה חקירת עובדים נוספים מ"מעריב"

מאת ראובן שפירא

המשטרה תגביר מהיום את קצב החקירה בפרשת האזנות הסתר לבכירים בתקשורת ובעסקים, שבה חשודים בכירים ב"מעריב". בימים הקרובים צפויה חקירת אנשים נוספים הקשורים ל"מעריב" ולחברת האם שלו, "הכשרת הישוב". זאת, בנוסף לחקירתם הרצופה של העורך הראשי של "מעריב", עופר נמרודי והאחראי על הביטחון ב"מעריב" ובהכשרת הישוב, דוד רונן, העצור זה ימים אחדים.

קציני משטרה בכירים, המעורים בחקירת פרשת האזנות הסתר מעריכים עתה, לאחר סיכום ביניים ראשוני של שלב החקירות הנוכחי, שבמהלכו נחקרו בימים האחרונים בכירים ב"מעריב" וכן נותני שירותים ל"מעריב" ול"הכשרת הישוב", כי יש התקדמות טובה בחקירה שתאפשר איסוף ראיות מספיקות להגשת כתבי אישום נגד מעורבים בהזמנת האזנות הסתר בלתי חוקיות, כנם גם בכירים ב"מעריב". חוקרי המשטרה חושדים כי דוד רונן, הנחשב לאיש סודו של עופר נמרודי, הפעיל חברות חקירה ושירותים לביצוע האזנות סתר, בידיעתו של נמרודי. בחקירה שנערכת בימים האחרונים מתמקדים החוקרים בחשד זה ומנסים למצוא סתירות בין עדויותיהם של רונן ונמרודי.

עופר נמרודי נחקר ביום שישי במשך כ-5 שעות, זה היום הרביעי ברציפות, והיום הוא אמור להגיע פעם נוספת לחקירה במטה היחידה הארצית לחקירות פשעים בפתח תקווה. ביום שישי נחקר במטה היחידה לחקירות פשעים, גם אחד מבעלי חברת השירותים "שף-שירותים סכניים", ישראל שוהם ועובד "בזק", ברוך רובינשטיין. רובינשטיין חשוד במסירת מידע פנימי לאנשי חברת "שף", ובהתקנת ארונות סעף של בזק תמורת שוחד מאנשי חברת "שף" ודוד רונן, שהפעיל אותם בשירות "מעריב" ו"הכשרת הישוב". עדויותיהם של אנשי חברת "שף" ורובינשטיין עומתו עם עדויותיהם של אנשי "מעריב".

לפי חומר החקירה, שבידי המשטרה, דוד רונן הוא זה שהפעיל עבור "הכשרת הישוב" ו"מעריב" בשנתיים האחרונות חברות חקירה ושירותים במשימות שונות. שלוש מהחברות האלה – אג"ם חקירות, מודסל ו"שף" – בעליהן ועובדיהן חשודים על ידי המשטרה בביצוע האזנות סתר בלתי חוקיות. אנשי חברות החקירה האלה נעצרו ונחקרו על ידי המשטרה בחודשים האחרונים. דוד רונן היה עימם בקשרים הדוקים.

חלק מהחקירה המשטרתית בימים האחרונים מתמקד בהאזנות הסתר פנימיות בבית "מעריב" ולקווי הטלפון בבתיהם של עובדים ב"מעריב". חוקרי המשטרה ביקשו על ידי חקירתם של אנשי "שף", שוהם ומרדכי פרדס, במקביל לחקירת אנשי "מעריב", לעמת בין הגרסאות של כולם.

ככל הידוע, עדויות אנשי "שף" מפלילות את דוד רונן בביצוע עבירות פליליות.

מתגבשת תוכנית להעברת האחריות על האמבולנסים במועצות האזוריות למד"א

עד כה החכיר מד"א אמבולנסים ליישובים, ואלה הפעילו אותם בעצמם

מאת עדנה אירזור
סופרת "הארץ" לענייני בריאות

משרד הבריאות, מגן דוד אדום ונציגי הרשויות המקומיות הקימו ועדה לגיבוש תוכנית להעברת האחריות על הפעלת שירותי עזרה ראשונה במועצות האזוריות ובשטחים למד"א.

מנכ"ל מד"א, יוחנן גור, הסביר כי "כיום מחכיר מד"א לכל היישובים יחד 250 אמבולנסים והאחריות על הפעלתם ואחזקתם היא בידי כל יישוב. מבדיקה שעשה מד"א, עולה כי בגרה, למשל, כל אמבולנס מתוך ה-70 הפזורים באזור, מבצע חמש נסיעות בחודש, או נסיעה בשבוע. משמעות הדבר שכל 70 האמבולנסים באזור זה מבצעים יחד אותה כמות נסיעות בחודש כמו תחנת עכו (416 נסיעות) או תחנת טבריה (315), שלכל אחת מהן ארבעה עד חמישה אמבולנסים בלבד.

הוועדה הוקמה לאחר שבדיון אשר התקיים בנובמבר במשרד הבריאות, בהשתתפות נציגי המועצות האזוריות, המרכז החקלאי ומד"א, הודיע שר הבריאות, ד"ר אפרים סנה, כי השיטה הקיימת של מערך האמבולנסים במועצות האזוריות אינה יעילה.

העברת האחריות למד"א תאפשר הפעלה יעילה יותר של שירותי ההצלה, תוך צמצום מספר האמבולנסים. כך יוכל מד"א להרחיב את הפריסה המחודשת של האמבולנסים והניידות לטיפול נמרץ ברחבי הארץ, כדי להגביר את זמינות השירות.

על-פי תוכנית הפריסה המחודשת, שכבר הוחל ביישומה, מוצבים אמבולנסים בנקודות שונות בערים ובפריפריות למשך שלוש משמרות, והם מתוכננים ליציאה ממוקד אזורי.

המלצה להחלפת 30 אמבולנסים בקו הירוק

מד"א ממליץ להחליף 30 אמבולנסים ישנים, המוצבים כיום ביישובי הקו הירוק, כמו במועצות שער הנגב ואשכול, בחדשים. בנוסף לכך, ממליץ מד"א להוסיף אמבולנס בעלומים, ולהחליף שני אמבולנסים רגילים בתחנות שדרות וגבעת-ברנר באט"נים (אמבולנס לטיפול נמרץ).

ההמלצות גובשו בשיתוף עם ועדה, אשר בראשה עמד היועץ לענייני התיישבות של ראש הממשלה, נח כנרתי. על-פי תחשיב של מנכ"ל מד"א, ההשקעה החד-פעמית הנדרשת מעיבוי שירותי ההצלה באזור היא 2.914 מיליון שקל, וההוצאה על אחזקה שוטפת תגיע ל-1.386 מיליון שקל בשנה (במחירי '94). הממשלה תידרש להקציב סכומים אלה.

הנהלת בי"ח זיו בצפת: לא נוכל להמשיך ולממן הפעלת חדר מיון בקרית שמונה

מאת עדנה אירזור
סופרת "הארץ" לענייני בריאות

הנהלת בית החולים ע"ש זיו בצפת דורשת ממשרד הבריאות וממגן דוד אדום להשתתף במימון הפעלת חדר המיון הקדמי בקרית שמונה. לדברי ההנהלה, בית החולים לא מסוגל יותר לשאת במלוא העלות של הפעלת המתקן, שהגירעון בהחזקתו הגיע בשנת '94 ל-1.9 מיליון שקל.

סגן מנהל בית החולים, ד"ר קלין שפירא, אמר ל"הארץ" כי בית החולים פתח את חדר המיון הקדמי בקרית שמונה בשנת '81 בהוראת שר הבריאות דאז, אליעזר שוסטק, כדי לתת מענה מיידי לאוכלוסייה בתקופת קטיושות על אצבע הגליל וקרית שמונה. "רופאים ואחיות מבית החולים מאיישים מאז את חדר המיון 24 שעות, ובמקביל גם מאיישים ניידת לטיפול נמרץ, בבהגרת כוננות לתקריות בגבול. משהוכרז על פתיחת חדר המיון נקבע כי אזרחי אצבע הגליל ייהנו מהנחה בגין השירותים הניתנים שם, ובכך סיבסד בית החולים במהלך כל השנים את חדר המיון", אמר שפירא.

בשנת '94 הגיעו הוצאות הפעלת חדר המיון – בגין כוח אדם, הסעת חולים לבית החולים ועוד – ל-2.88 מיליון שקל, לעומת הכנסות של 900 אלף שקל. כלומר, בית החולים נדרש לכסות מתקציבו גירעון של 1.9 מיליון שקל.

ד"ר שפירא אומר כי בית החולים מציע להמשיך ולאייש את חדר המיון עם רופא האחות מטעמו, ובנוסף יימצא במקום רופא בניידת לטיפול נמרץ, אשר יועסק על ידי מגן דוד אדום. מימון הוצאות התפעול של משמרת הלילה תועבר למד"א, ואת הסעת החולים יבצע מד"א, במימון קרן מרווקי אשפוז שבאחריות משרד הבריאות או קופת החולים.

"בחלוקה זו של האחריות להפעלת חדר המיון הקדמי, נוכל להגיע לאיזון בהוצאות תוך הבטחת המשך השירות לתושבי אצבע הגליל", אמר שפירא.

נתפס אחד מ-3 העצירים שנמלטו ביום חמישי מבימ"ש בת"א

מאת משה מובאל

מישל סויסה, אחד משלושת העצירים שנמלטו ביום חמישי אחר הצהרים מתא המעצר של בית המשפט המחוזי בתל-אביב, נתפס ביום שישי בבוקר בדירת רודתו בשכונת אליהו בבית-שאן.

שני העצירים שנמלטו עמו – חן אלפסי ונסים בינאווי – טרם נתפסו.

שלושת העצירים חשודים בהשתייכות לכנופיה מבת-ים, שעסקה בביצוע מעשי שוד אלימים.

משטרת בית-שאן מסרה, כי ביום שישי לפני הצהרים הגיע אליה מידע מודיעיני, לפיו שוהה העציר הנמלט בדירת דודתו בעיר.

שני שוטרים, ובהם מפקד הכוח, כפקה מוסי חריב, ערכו תצפיות על הבית. כאשר דודתו של סויסה פתחה את דלת ביתה, הם פרצו פנימה ומצאו את סויסה ישן.

לדברי השוטרים, לאחר שעצרו אותו אמר להם סויסה, "תפסתם אותי, כל הכבוד".

נמסר, כי צוות החקירה שמינה סגן מפקד משטרת תל-אביב, תת-ניצב שלמה תורג'מן, כדי לבדוק כיצד הצליחו השלושה להימלט והאם היתה התרשלות מצד שוטרי הליווי, יסיים את עבודתו עד אמצע השבוע.

תכנן היום

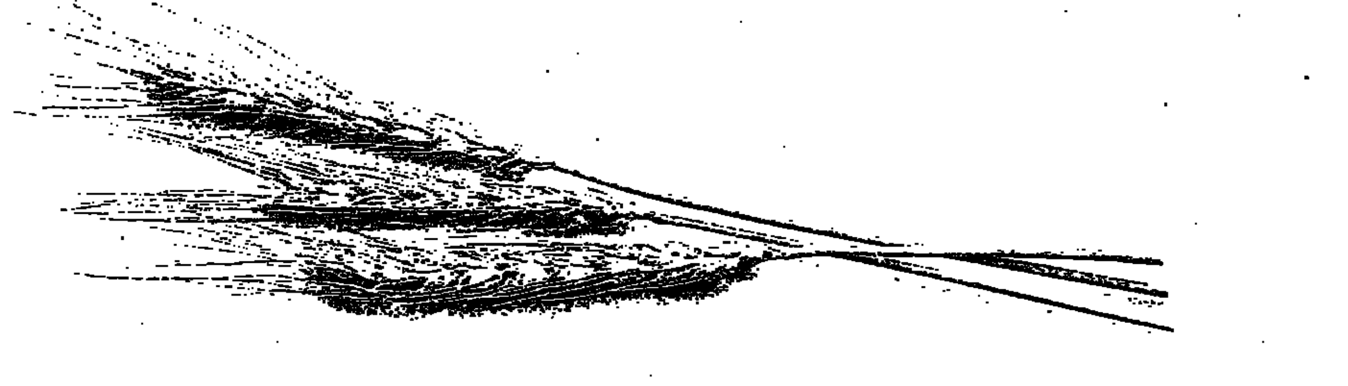

את הלקוחות של מחר

כדי שמחר תוכל להתגאות ברשימת לקוחות מפוארת - אתה צריך היום B-to-B
מערכת לניהול ושיווק מבית אלדין סופט.

ארגון וניהול צוות המכירות
טלמרקטינג יוצא ונכנס
הצעות מחיר והזמנות
ניהול משימות לאנשי הצוות
תמיכה במערך מנויים
דיוור ישיר

B2B
BUSINESS-to-BUSINESS

מעקב אחר לקוחות ולקוחות פוטנציאליים
הצגת דוחות עסקיים ושיווקיים
דואר אלקטרוני
ניהול יומני פגישות
קישור למאגרי נתונים
פילוח מאגרי לקוחות

צלצל היום לטלפון 03-5375527 לקבלת מידע נוסף.

AladdinSoft
אלדין סופט (1993) בע"מ
מקבוצת אלדין מערכות מידע בע"מ
רח' בית עובד 13, תל אביב. טל. 03-5375527 פקס. 03-5374254

עיט ניהול חברות

התוכנה המתאימה לכל גודל עסק
להפעלה במחשב אישי וברשתות מקומיות

✓ שיווק, מכירות, יבוא ויצוא
✓ הנהלה, פרוייקטים, מזכירות
✓ מחסנים, מלאי, מחירונים
✓ עץ מוצר, תיק ייצור, תפ"י
✓ כספים, חשבונות, תקציב
✓ כח אדם, שעות עבודה, תיוק
✓ אחזקה, מעבדות, מינויים
✓ שיווק ישיר וטלמרקטינג

דלה מערכות ממוחשבות בע"מ
טל. 03-6727838 ,6724182

هكذا من الاصل

هكذا من الأهل

בתום יום חיפושים אחר החיילת, נמשתה גופתה הלכודה במכונית מנחל איילון

שירה זיסקינד נסעה לפנות בוקר לביתה. סמוך לגשר ההלכה איבדה כנראה שליטה על המכונית והידרדרה לנחל

מאת משה מובאל ויוסי דמוני

גופתה של חיילת, שירה זיסקי־נד, בת 18 וחצי מכפר סבא, שנ־חשבה נעדרת מאז שלשום בבוקר, נמצאה אתמול. גופתה נמצאה בתוך מכוניתה שטבעה בנחל איי־לון, במרחק כ־100 מטר מגשר ההלכה בתל אביב.

על הכביש נמצאו סימני צמי־גים של המכונית, שביצע סטייה עד למסלול השמאלי הקיצוני. המכונית חצתה שטח שבו אמורה להיות מוצבת גדר בטיחות. מקום זה נמצא כעת בשיפוצים, והגדר עוד לא נבנתה. המכונית עפה באוויר מעל גדר תומכת, שהוקמה כדי למנוע אפשרות שיטפון של מי הנחל, נחתה במרכז הנחל, נתכ־סה בעוצמה רבה במים ושקעה.

רוכבים על אופנועים, שש־ייטו במי הנחל בשבת בצהריים, הבחינו בחלק מכונית מבצבץ מה־מים. לרוכבים נראה היה שלא מדובר בגרוטאה אלא ברכב חדש, והם הזעיקו את המשטרה.

צוותים של מכבי האש משו את המכונית מהמים, ומצאו את גופ־תה של החיילת במושב הנהג, חגו־רה בחגורת בטיחות. רופא קבע את מותה של זיסקינד.

ראש ענף תנועה במשטרת תל אביב, סנ"צ קרימקה, אמר כי ממצאים ראשונים מעלים חשד, כי החיילת נרדמה ליד ההגה ואיבדה את השליטה עליו. לדבריו, המכו־נית סטתה ככל הנראה סטייה חריפה לשמאל הכביש, חצתה את כל הנתיבים ונפלה אל נחל איי־לון.

עבודה במלצרות בפאב

שירה זיסקינד עבדה במלצרות בפאב "האנג אובר" בתל אביב. בלילה שבין חמישי לשישי היתה בפאב, ולפנות בוקר סיימה את עבודתה ונסעה לביתה בכפר סבא. סמוך לגשר ההלכה סטתה מנתיב הנסיעה והידרדרה לנחל. בגלל השעה המוקדמת, איש לא הבחין בתאונה.

משאיחרה הבת להגיע, דיווח האב למשטרה. ביום שישי בצהריי־ים מונה מפקד משטרת כפר סבא, רב פקד יואב סגלוביץ', לעמוד בראש צוות חקירה ובאותו יום נחקרו כל עובדי הפאב. המשטרה החלה בחיפושים אחריה.

יותר מאלף איש השתתפו בחיפושים

אתמול הוגברו החיפושים. הוק־מו כמה חפ"קים משותפים למחוז תל אביב ומחוז המרכז. האחד במשטרת כפר סבא, שם היה מוקד מידע, שאסף פרטים מאזרחים, והאחר בשכונת נוה נאמן בהוד השרון. החפ"ק השלישי טיפל באי־זור הקו הירוק.

בפעולות הסריקה השתתפו יו־תר מאלף שוטרים, חיילים, אנשי משמר הגבול, מתנדבי המשמר האזרחי ואזרחים. שני מסוקים משטרתיים הועלו לאוויר וחיפשו את זיסקינד, או את מכוניתה. עד שעות הצהריים לא ידעה המשט־רה אם זיסקינד נחטפה מסיבות לאומניות, או שמא נפגעה בתאו־נת דרכים.

יחידת הטרקטורונים של המש־מר האזרחי בראש העין השתתפה אף היא בחיפושים.

קלסתרונה של זיסקינד, בצי־רוף פרטי המכונית, הופצו בין המחפשים. החיפושים התמקדו בעיקר בשטחים הפתוחים שבין כפר סבא לתל אביב. האזור חולק ל־11 תאי־שטח, ועל כל תא שטח היה אחראי. בחיפושים השתתפו עשרות ג'יפים.

הגופה נמצאה אתמול

אתמול בצהרים, כשנודע כי מכוניתה נמצאה בנחל איילון, הו־פסקו החיפושים. נציגי צה"ל באו לבית הוריה של זיסקינד והודיעו להם על מות בתם.

שירה סיימה את לימודיה בבית הספר גלילי בכפר סבא. היא הו־תירה אחריה אב, פנחס, המתגורר בהרצליה, אם, ברכה, אח ושתי אחיות. היא היתה מש"קית תנאי שירות בבסיס ההדרכה של חיל תחזוקה, בדרגת רב טוראי. היא סיימה את לימודיה בבית הספר גלילי בכפר סבא.

הלווייתה תתקיים היום.

תצלום: [illegible]

בני משפחתה של החיילת שירה זיסקינד, לאחר קבלת הידיעה על מותה

שני בני 19 נדרסו למוות סמוך לקרית־גת

מאת דניאל אביב ועתיים

שני בני 19 – בחורה ממושב לכיש ומתנדב במושב מאגליה – נדרסו למוות ביום שישי בלילה על ידי סנור, בעת שפסעו בצד הדרך בכביש אשקלון–קרית־גת.

נהגת הסנור, תושבת מושב לכיש בת 50, לא הבחינה בשניים, ופגעה בהם.

משטרת התנועה של מרחב לכיש מסרה כי ההרוגה – מיכל איבר – מתה מפציעה בדרך לבית החולים.

המתנדב אושפז בבית החולים סורוקה בבאר־שבע, נותח, אך מת כעבור שעות אחדות.

המשטרה ציינה כי הנהגת, נר־ית אוללאי, נסעה סמוך מאוד לשולי הכביש, ובגלל החשכה ששררה במקום לא הבחינה בשני־ים ודרסה אותם.

יהודית זילברשטיין, בת 46 מחולון, נפצעה ביום שישי באורח קשה בתאונת דרכים שאירעה בכ־ביש יבנה–פלמחים.

המשטרה מסרה כי זילברשטיין נהגה במכוניתה מכיוון צפון לד־רום. מסיבה שעדיין לא ברורה היא סטתה לנתיב הנגדי, והתנ־גשה חזיתית במשאית.

שני ילדים מיבנה טבעו בערוץ נחל שורק, ליד גשר כפר נגיד

קצין כבאים משה מהמים את גופות אריסלם גטה (9) וסמואל נגיטו (8)

מאת משה מובאל ועתיים

אריסלם גטה, בן 9, וסמואל נגיטו, בן 8, שני עולים חדשים מאתיופיה, המתגוררים ביבנה, טב־עו ביום שישי בצהריים בערוץ נחל שורק, מתחת לגשר כפר נגיד שליד יבנה.

ביום שישי יצאו 5 ילדים, לשחק סמוך לערוץ הנחל. בשלב מסוים התפשטו שניים מהילדים והחליטו להיכנס למי הנחל הזורם.

ניסה לסייע לחבר שנסחף

אחר כך ניסו לעלות על חומת בטון בניסיון לצאת מהמים. בניסיון זה, נפל אחד הילדים למים ונסחף עם הזרם. חברו, שניסה לסייע לו, קפץ אף הוא למים, אולם גם הוא נעלם עם הזרם.

אחד מן הילדים שנותרו בחוץ רץ להזעיק עזרה, בעוד שניים מהילדים נשארים במקום.

כוחות הצלה רבים, בהם סיור מסוק משטרתי, צוללנים, אנשי כיבוי אש ומד"א הגיעו למקום והחלו בחיפושים. גבי עמרן, קצין הצלה של כיבוי אש, בתחנת ראשון לציון, סיפר: "קיבלנו קריאה על ילד שטבע בערוץ הנחל סמוך לכפר נגיד. הגענו עם מכונית כיבוי אש. קשרתי עצמי בסולם של 30 מטרים והתחלתי לסרוק את המים בנחל. המים היו קפואים. תיאמתי לחצים והחלטתי לצ־לול.

"גובה המים הגיע ל־1.60 מטר, ממש עד הצוו־אר. בשלב מסוים צללתי ליד חומת בטון ובתחתית הבחנתי בגופת אחד הילדים, כשהוא לכודה. הוצאתי אותה מהמים והמשכתי לסרוק באזור. בשלב מסוים דרכתי על אחת הגופות בין השיחים. הוצאתי את הגופה מהמים. כל התהליך נמשך בין 7 ל־10 דקות".

הילד דניאל סינקה, שהיה עד למקרה, סיפר כי הוא וארבעת חבריו החליטו להגיע לנחל ולהיכנס למים. לדבריו, הם הורידו את הבגדים והחליטו להיכנס, אולם הילד שנכנס ראשון רצה לצאת מהמים הקרים. הוא התחיל לטפס על חומת הב־טון, החליק, ונפל לתוך המים.

החשודה בחטיפת קרן גרטלר: אבי ספן לחץ עלי

החשודה, קטינה בת 16, היא קרובת משפחתו של החוטף. מעצרה הוארך ביום שישי ב־8 ימים. בידי המשטרה נמצא תצלום החשודה בחטיפה, כשהיא מכוונת אקדח לעבר קרן בדירת המסתור במגדיאל

מאת משה מובאל

על הצעירה בת ה־16, החשודה בחטיפתה של החיילת קרן גרטלר ובניסיון לרצוח אותה בשבוע שע־בר בתל־אביב, הוגברה השמירה מחשש שתנסה לפגוע בעצמה. הקטינה עצורה בחדר נפרד באגף הנשים בבית המעצר באבו־כביר. פרקליטה, עו"ד אברהם לנרשטי־ין, אמר כי החוטף, אבי ספן, אילץ את הצעירה להשתתף בחטיפה.

ביום שישי בצהריים האריכה השופטת דליה קרן מבית משפט השלום לנוער בתל־אביב את מעצרה של הקטינה ב־8 ימים.

נציג המפלג לבילוש נשאי ביחי־דה המרכזית של משטרת תל־אביב, צנער עמיחי גלברג, אמר בבית המשפט כי המשטרה תנסה לסיים את החקירה השבוע כדי להגיש נגדה כתב אישום. החשודה היא קרובת משפחתו של החוטף אבי ספן שנורה למוות בידי אנשי מפלג הסמים של היחידה המרכ־זית בתל־אביב בעת חילופי הירי ביניהם.

נעדרה מבית הספר

המשטרה חשדה בצעירה זמן קצר לאחר ששוחררה קרן גרטלר. בין היתר בעקבות עדותה של החטופה, העובדה שלא היתה בבית הספר ביום החטיפה וכן צילום שנמצא בדירת המסתור במגדיאל, שבה צולמה החוטפת כשהיא מכ־וונת אקדח לעבר החטופה. אולם הקטינה נעצרה בביתה רק ביום חמישי בשעות הערב. תחילה הד־תה בתוקף מעורבות לחקירה. אז היא הכחישה כל קשר למקרה ואף שאלה את החוקרים בכעס: "איך אתם חושבים שאני מסוגלת לעשו־ות דבר כזה?". אולם כעבור כמה שעות של חקירה מאומצת, שנ־משכה עד לפנות בוקר, היא נשב־רה והודתה בפני חוקריה.

בחקירתה סיפרה על ההערצה העיוורת שהעריצה את אבי ספן החוטף. "הוא ביקש ממני ולא יכולתי לסרב לו". בהמשך היא אמ־רה לחוקרים, כי למעשה הוא איץ אותה להשתתף עימו בחטיפה. "הוא אמר לי, 'אני חייב כסף. אין לך ברירה, את חייבת לעזור לי'", סיפרה לחוקרים.

החשודה העידה כי ביום ראשון בערב היא הגיעה עם ספן לאזור מגוריה של משפחת גרטלר במט־רה לערוך תצפית במקום. לדב־ריה, הם ישבו במכונית הרנו שבאמצעותה חטפו את קרן גרט־לר ולמדו את השטח. למחרת, בי־ום שני, היא לא היתה שלמה עם תוכנית החטיפה. "בערב", היא סיפרה, "ספן אמר לי 'את חייבת לבוא איתי מחר'".

כשהסכימה לבסוף להשתתף בחטיפה, שאלה הצעירה את אבי ספן: "מה יקרה אם לא נצליח" לדבריה, אמר לה ספן: "אני לא יודע מה תעשי. תחליטי לבד". השניים החליטו כי אם לא יווצר ביניהם קשר ביום שלישי, יום הח־טיפה, עד השעה 15:45 היא רש־אית לפעול כראות עיניה. ביום החטיפה, כשהתברר לחשודה בד־יעבד כי התוכנית נכשלה, שחררה את קרן גרטלר מדירת המסתור במגדיאל ונעלמה.

בעת החקירה הוצג לה התצ־לום שספן צילם, בו נראית החש־ודה בחטיפה כשהיא מכוונת אקדח מול גרטלר. היא אמרה: "לא התכ־וונתי לירות בה, זה היה רק בשביל הפוזה של הצילום".

שחורה מול המצלמות

לאחר שגבו החוקרים את עדו־תה של החשודה, הם החליטו לק־חת אותה לדירת החטיפה כדי לשחזר את המעשה מול מצלמות הווידאו של המשטרה. החשודה הובילה את חוקריה לאורך כל מס־לול התנועה שלה ושל ספן, מנקו־דת המפגש ביניהם ביום החטיפה, דרך רחוב עומרי כאשר נסעו אח־רי קרן גרטלר למקום החטיפה ועד לדירת המסתור ברחוב מגן 10 במגדיאל. במשך כמה שעות נמשך השחזור, כולל מעקיה בתוך דירת המסתור, בשעה שהחטופה היתה שקועה בשינה עמוקה כתוצאה מהשפעת כדורי השינה שאולצה לבלוע.

ביום שישי, כמה דקות לפני השעה 12, הובאה החשודה לבית משפט השלום לנוער ברחוב שוקן בתל־אביב. כשעתיים לפני כן כבר הגיעה למקום אמה של הח־שודה. האם שהיתה מלווה בכמה קרובי משפחה סירבה לדבר עם עיתונאים. החשודה הובאה על ידי חוקריה לבית המשפט והוכנסה דרך כניסת המרתף, כדי שלא תצטרך לעבור דרך צלמי העיתו־נות שהמתינו לה. למרות זאת היא כיסתה את ראשה במעיל.

הדיון בפני השופטת קרן היה קצר. נציג המשטרה הושיד את החשודה בחטיפה ובניסיון לרצח וביקש להאריך את מעצרה ב־10 ימים. הסניגור, עו"ד לנרשטיין, טען כי נוכח הודאתה בחקירה, ני־תן לסיים את החקירה בתקופה קצרה. הוא חזר על טענתו של החשודה כי היא פעלה תחת לחץ כבד מצד אבי ספן. לאחר שהסני־גור סיים את טיעוניו, קמה החשו־דה וביקשה מהשופטת להיות במעצר בית. השופטת, שלפניה היה מונח קלסר גדוש במסמכי החקירה, אמרה לה כי בנסיבות אלה לא ניתן להיעתר לבקשה והאריכה את מעצרה של החשודה בשמונה ימים.

לאחר החלטת השופטת פרצה אמה של החשודה בבכי. החשודה ניסתה לעודד אותה ואמרה: "אמא, תחזיקי מעמד". החשודה לומדת בכיתה י"א בבית הספר בתל־אביב. היא לא נחשבת לתל־מידה שקדנית, והעדרותה ביום החטיפה לא היתה דבר חריג. קרוב משפחה של החשודה אמר לאחר הדיון: "אני מקווה שישמרו עליה. היא ילדה נהדרת. אני בטוח שהיא נקלעה למצב של לחץ והיא לא הבינה לגמרי מה היא עושה. נראה לי שהיא היתה מבולבלת מאוד".

מנכ"ל המועצה לשלום הילד בתלונה למפכ"ל:

"הקטינה החשודה בחטיפה נחקרה כל הלילה בניגוד לנהלי המשטרה"

מאת ראלי סער

סופרת "הארץ" לעבודה ורווחה

מנכ"ל המועצה לשלום הילד, ד"ר יצחק קדמן, שיגר שלשום מכתב תלונה למפכ"ל המשטרה אסף חפץ, על כך שהמשטרה הפרה מנהליה הפני־מיים בחקירת הנערה בת ה־16, החשודה בחטיפת קרן גרטלר. לדברי קדמן, "נודע לנו ממקורות בדוקים כי הקטינה נחקרה בידי חוקרים שאינם חוקרי נוער, במשך כל הלילה. בנהלים הפנימיים של המשטרה מצוין במפורש כי אין לחקור קטין במשך לילה שלם, ואסור שחוקר שאינו חוקר נוער יהיה מעורב בחקירה".

קדמן מבקש ממפכ"ל המשטרה לברר כיצד קרה שהשוטרים המעורבים בחקירה לא צייתו לנהלי מעצר וחקירת קטינים. לפי נהלים אלה, גם אין לכבול קטינים בשעת הבאתם לבית משפט לדיון בהארכת מעצרם, יש להפריד אותם מעצו־רים בוגרים ומוטלת חובת ריווח להוריהם על מעצרם וחקירתם.

לדברי קדמן, "אין זו הפעם הראשונה שהמשט־רה עוברת על הנהלים שהיא עצמה כתבה. לדוג־מה, בתקופת כהונת המפכ"ל יעקב טרנר הוא הוציא הנחייה גורפת להוביל את הקטינים לבתי המשפט כבולים באזיקים". קדמן אמר כי "המקרה הנוכחי, שלפיו חוקרי המשטרה אינם מצייתים לנהלים בכל הנוגע למעצר וחקירת קטינים, מו־כיח שוב את טענתנו לפיה יש לעגן את זכויות קטינים העצורים והנחקרים בחוק". קדמן הוסיף כי המועצה לשלום הילד המליצה על כך בפני ועדה בראשות השופט־העליון אליעזר גולדברג, שדנה בזכויות מעצר וחקירה בכללותן.

מנהל שירות המבחן לנוער במשרד העבודה והרווחה, ד"ר לוי ערן, אמר כי קצין מבחן מטעם משרדו נכח ביום שישי בבית המשפט, כשהחשודה בחטיפה הובאה להארכת מעצרה, וקצין מבחן זה אף מסר חוות דעת מטעמו. קצין המבחן מוסר לבית המשפט חוות דעת, אם מעצר עלול להשפיע לרעה על מצבו הנפשי של הקטין.

לדברי ערן, "אני לא כלב השמירה של פקודות המשטרה ולא מפקח על שומר המדינות שלה, אולם מן הראוי היה שהמשטרה תהיה מעוניינת למלא אחר הנהלים שהיא בעצמה גיבשה". ערן הוסיף כי "לו היה חוק שהיה מעגן את זכויות המעצר והח־קירה של קטינים, היה באפשרותי להתריע בפני המשטרה על הפרתו".

משה מובאל מוסר: סניגורה של החשודה בח־טיפה, עו"ד אברהם לנרשטיין, אמר כי החשודה לא התלוננה על כך. דובר משטרת תל־אביב, סנ"צ גדי רוזין, סירב להגיב על הטענות.

תצלום: [illegible]

החשודה בחטיפת קרן גרטלר (מימין) מובלת להארכת מעצרה. המשטרה הגבירה השמירה עליה, מחשש שתנסה לפגוע בעצמה

פעילות פינוי האשפה למזבלת חירייה אמורה להיפסק בינואר 1996

מנהל נתב"ג: נשארו עוד 300 ימים, בהם יסכנו הציפורים סכנה קיצונית את המטוסים

מאת צפריר רינת ואילן שחורי

פינוי האשפה למזבלת חירייה, המסכן את תנועת המטוסים בנמל התעופה בן גוריון בגלל הציפורים הרבות העפות מעליה, אמור להיפסק בינואר 1996. בשבוע שעבר פנה מנכ"ל המשרד לאיכות הסביבה למנכ"ל משרד הפנים, בבקשה שיסייע להקמת תחנת מעבר בחירייה, שתחליף את המזב־לה הגדולה. בתחנה הזאת לא תיאסף אשפה, אלא תנוכל לאתר הפסולת הגדול שיתחיל לפעול בשנה הבאה בדודאים.

הפסקת פעילות בחירייה תב־רום לכך שהוא יפסיק להיות מוקד משיכה ללהקות גדולות ציפורים – בעיקר שחפים, יונים ועורבים. לפני שתופסק הפעילות בו צריך יהיה לכסות בגגים הרבים שהצטב־רו במזבלה, העלולים להוות מפגע סביבתי כבד. הסכנה המקבלת היא לשאוב אותם מחללים במצ־בורי האשפה.

בתחומי שדות התעופה בישר־אל יש היום צוותים מיוחדים שצ־ריכים לסלק ציפורים מסביבות מסלולי ההמראה והנחיתה. עד לפני שנתיים טיפלו בזה אנשי רשות שמורות הטבע. עתה עוס־קים בזה אנשי רשות שדות התעו־פה.

שאול חזן, מנהל נמל התעופה בן־גוריון, אמר בסוף השבוע כי המשך פעילותה של חירייה יהווה סכנת נפשות לנוסעים הממריאים ונוחתים בנתב"ג. לדברי חזן, אסור להמתין להעברת המזבלה, אלא יש להעבירה או לסוגרה מיד.

במינהל נמל התעופה בן־גוריון יוגברו בימים הקרובים האמצעים נגד ציפורים. בנתב"ג נרשמו הש־נה יותר מעשרה מקרים שבהם סיכנו ציפורים נחיתות והמראות של מטוסים.

"אולי יש בממשלה אנשים שלא מבינים את חומרת הבעיה. זו סכנה חמורה ביותר לבטיחות הטי־סה. כבר 20 שנה מבטיחים לנו להעביר את מזבלת חירייה, אך דבר לא נעשה. בכל יום, הציפורים מסכנות מטוסים באופן מוחשי ביותר. עכשיו מבטיח לנו השר לאיכות הסביבה, יוסי שריד, שיו־של את חירייה ויעבירה בתחילת ינואר 1996. אבל עד אז יש לנו עוד כ־300 ימים, שבהם הציפורים יסכנו סכנה קיצונית את המטוסים הנוחתים והממריאים", אמר חזן.

קשישה נפלה על תנור בביתה ונכוותה קשה

(ע). קשישה בת 75 מכרמיאל נכוותה ביום שישי באורח קשה כשנפלה על תנור בביתה.

שוטרי כרמיאל – שהוזעקו לאז־ור הדירות במרכז העיר שממנה עלה ריח חריף של עשן – פרצו את דלת הכניסה והבחינו בקשישה השרועה על תנור חשמלי דולק, כשבגדיה אחוזים בלהבות.

המשטרה בדיון בהארכת מעצרו של נח מן ממש' האוצר: "בכירים ביותר קיבלו שוחד"

מאת משה מובאל

חקירת החשדות נגד מנהל מחלקת הדיור באגף החשב הכללי במשרד האוצר – מסתעפת. נח מן חשוד כי קיבל שוחד מאיש העס־קים יחזקאל פולק. נציג היחידה הארצית לחקירות הונאה אמר בי־ום ששי בבית משפט השלום בתל אביב, כי המשטרה חושדת "שמדו־בר בהיקף גדול של שיחוד אנשי ציבור". לדבריו, "אנשים בכירים ביותר קיבלו שוחד".

רפ"ק מיכאל מאירוביץ' לא צי־ין את שמות אנשי הציבור, והע־ביר לעיונו של השופט תזכיר חקירה חסוי. הוא אמר כי בידי החוקרים עדויות של "אנשים מה־ימנים", והודיע כי "בקרוב יתבצ־עו מעצרים של בכירים".

הפרשה החלה עם מעצרם של מן ופולק לפני כשבועיים. המשט־רה חושדת כי פולק, איש עסקים שבבעלותו מבנים ומגרשים רבים, שיחד בכמה הזדמנויות את מן, האחראי מתוקף תפקידו על איתור מבנים פרטיים ושכירתם לשימוש משרדי הממשלה השונים.

על פי החשד, שילם פולק כ־10,000 שקל עבור תיקוני המכור בית של מן. את התשלומים העביר פולק באמצעות שיקים של החב־רות הכלכליות שבשליטתו. עוד הוא חשוד, כי רכש עבור מן מדפ־סת למחשב בכ־1,400 שקל.

בחיפוש שנערך בביתו של מן נמצאה קופסת עץ, ובה יותר מ־50 אלף שקל, ועוד כמה אלפי דולרים. המשטרה חושדת כי אלה הם כספי שוחד שקיבל מן מפולק.

על פי החשדות, שיחד פולק את מן כדי שיעדיף לשכור מבנים שבבעלותו למשרדי הממשלה. המשטרה גם חושדת כי מן קיבל שוחד מאנשי עסקים נוספים.

ביום ששי ביקשה המשטרה להאריך את מעצרם פעם נוספת, מעבר ל־11 הימים שהם שהו כבר במעצר, בטענה שהחקירה מסתעפת, וכי שחרורם עלול לשבש את החקירה. פרקליטיהם של החשודים, עו"ד בני נהרי ואביגדור פלדמן, ביקשו מבית המשפט להסתפק במעצר בית.

השופט משה שמאי הורה לשח־רר את השניים בערבות כוללת של 80 אלף שקל, בתנאי מעצר בית מוחלט, למשך 15 יום. נציג המשטרה ביקש לעכב את שחרורם של השניים עד שיגיש ערר על החלטת השופט לבית משפט המ־חוזי בתל אביב. השופט נעתר לבקשה ועיכב את שחרורם ב־48 שעות.

מאות עובדים זרים מרומניה ותאילנד יחלו היום בשביתת רעב בהוד השרון

לעובדים לא שולמו משכורות; החברות שהעסיקו אותם – בהליכי פירוק

מאת ראלי סער

סופרת "הארץ" לעבודה ורווחה

294 העובדים הזרים מרומניה ותאילנד, שהוב־או לארץ כדי לבנות קוטג'ים בהוד השרון, פרד־סיה, כפר יונה ונתניה, נותרו בחוסר כל, כיוון שהחברות שהעסיקו אותם נכנסו להליכי פירוק. הם יחלו היום בבוקר בשביתת רעב. שלשום לפנות ערב הפגינו כ־100 מבין העובדים הזרים בקרבת אתר הבנייה "רמות השרון" בהוד השרון, בתביעה לתשלום מלוא שכרם.

לדברי מנהל אתרי הבנייה של החברות, זאב קרסן, החוב לעובדים הזרים מגיע ליותר מחצי מיליון דולר. לעובדים הזרים לא שולמו משכורות בחודשיים האחרונים.

ראש עיריית הוד השרון, עזרא בנימיני, הורה להוציא צו מינהלי להפסקת העבודה באתר הבני־יה "רמות השרון". לדברי בנימיני, "באמצעות הפסקת העבודה באתר אני מתכוון לאלץ את חברת כהן דרעד, הבונה את רמות השרון, להסדיר את הנושא הכספי". בנימיני אמר כי נודע לו שעל חברת כהן דרעד להעביר עוד 2 מיליון שקל לחברות ישראקו, אורדין ואומגה, שהעסיקו את הפועלים הזרים. בנימיני נימק את הוצאת הצו המינהלי להפסקת העבודה ב"רמות השרון" בכך ש"זו הדרך היחידה שבסמכותי לעורר את משרדי העבודה והרווחה והפנים מאדישותם, מאטימותם ומאוזלת ידם בכל הטיפול בפרשה. מדובר כאן במחווה הומאנית לאנשים ממורמרים שנקלעו לחרפת רעב".

בנוסף, הציעה העירייה להעמיד לרשות העוב־דים הזרים עורך דין שייצג את עניינם בבית משפט השלום בתל־אביב, שבו נדון הפירוק הזמני של שלוש החברות.

לדברי המפרק הזמני של קבוצת החברות יש־ראקו, אורדין ואומגה, עו"ד שמואל ברגרזון, העוב־דים הזרים נסוגו בהם מהסכמתם, שניתנה בבית המשפט ביום חמישי שעבר, לקבל סכום של 500–600 דולר על חשבון משכורותיהם. ברגרזון ציין כי אי אפשר יהיה למלא אחר תביעת העובדים הזרים ולשלם להם את כל משכורות החודשיים האחרונים, "כי קופת הפירוק ריקה".

משפטנים המקורבים לנושא, אמרו כי חברת כהן דרעד רשמה אמנם בתשקיף הבורסה שלה על חוב בסך 2 מיליון שקל לחברות הנמצאות בהליכי פירוק, אולם מנגד היא ציינה בפני בית משפט השלום בתל־אביב, שמינה את המפרק הזמני, כי עקב הליכי הפירוק של שלוש החברות נגרמו לה נזקים כספיים חמורים, ולכן "יהיה מסובך משפטית להעביר את סכום החוב לחברות אלה כדי לבנות בעזרתו את תשלום המשכורות לעובדים הזרים".

עוזי ברעם יבקר בתחילת מארס בירדן ויחתום על הסכם התיירות בין המדינות

מאת אילן שחורי

ישראל וירדן חתמו ביום חמישי בראשי תיבות על הסכם התיירות ביניהן. מנכ"ל משרד התיירות, אלי גונן, ועמיתו הירדני, ד"ר רס־אן מופלאח, חתמו על ההסכם בטי־קס שנערך באזור נהריים. בתחילת חודש מארס ייצא לרא־שונה לביקור רשמי בירדן שר הת־יירות עוזי ברעם, ושם ייחתם ההסכם באופן רשמי.

הסכם התיירות בין ישראל לירדן עוסק בקידום התיירות בין המדינות ובהגברת שיתוף הפעו־לה בין ארגוני התיירות במגזר הציבורי ובמגזר הפרטי, כולל תח־רות תעופה.

שתי המדינות הסכימו על חי־לופי מידע בענייני תיירות, על עידוד תיירות ממדינות שלישיות ועל שיתוף פעולה בהכשרת כוח אדם בתחום התיירות. עוד סוכם, כי תוקם ועדה משותפת ובה נציגי המגזר הפרטי, שתתכנס פעם בש־נה או יותר, לפי הצורך.

על פי ההסכם, תפעלנה ירדן וישראל לשיווק משותף בכל התערוכות והירידים הבינלאומי־ים. הצעד ייעשה כבר בירידי התיי־רות BIT שיתקיים בסוף פברואר במילאנו, ובירידי ITB, החשוב ביו־תר בתחום התיירות, שייערך בתח־ילת מארס בברלין.

השר ברעם, אשר נמצא בימים אלה בארצות הברית, אמר ל"הארץ" כי המבחן ליחסים הטו־בים בין המדינות יהיה בביצוע הסכם התיירות שנחתם בראשי תיבות.

המועצה המקומית שדרות תסגור חנות לאביזרי מין

מאת דניאל אביב

המועצה המקומית שדרות החליטה בסוף השבוע להוציא צו סגירה לחנות לאביזרי מין, שנפתחה לאחרונה בעיירה. ההחלטה בעניין התקבלה בתום ישיבת מועצה שבה נדון הנושא, ובסופה הוחלט לדרוש מראש המועצה להוציא צו סגירה לחנות. בעקבות ההחלטה הודיע בעל החנות, יוסי ביטון, כי הוא שוקל לעתור לבג"ץ.

מאז נפתחה החנות סוערות הרוחות בחוגים הדתיים והחרדים בעיי־רה, ואלו החליטו לפתוח במאבק ציבורי לסגירת החנות. בראש המאבק עומד סגן ראש המועצה המקומית מטעם ש"ס, הרצל שאובי. שאובי סיפר בסוף השבוע, כי קיבל פניות רבות של תושבים לפעול לסגירת החנות וכי נשקלה אפשרות לערוך בשדרות הפגנה בעניין זה. "אני מתנגד לפעילות החנות לא רק מסיבות דתיות. אני קולט את רחשי הציבור ומבין ללב התושבים הסולדים מהחנות", אמר שאובי.

לעומתו טוען ביטון, כי תושבים רבים בשדרות בירכו אותו על פתיחת החנות, וסיפרו לו שבעבר נאלצו לנסוע עד לתל אביב כדי למצוא את הסחורה שהוא מוכר בחנותו.

בישיבת המועצה הובהר, כי לביטון אין עדיין רשיון של המועצה להפעלת החנות, וכי רוב חברי המועצה סבורים שאין להעניק לו רשיון כזה.

דובר המועצה, שמעון תורג'מן, אמר בתגובה, כי "חנות לאביזרי מין בשדרות מיותרת, בגלל האופי המסורתי של המקום. מי שזקוק לשירותי חנות כזו יכול לקבלם במקום אחר ולא בשדרות".

בת 14 החליקה לתוך בור בירושלים ונפצעה

(ע). יערה פרומקין, בת 14, תושבת עופרה, נפצעה שלשום בצהריים באורח קל, לאחר שנפלה לבור פתוח סמוך לשכונת גבעת מרדכי בירושלים.

הנערה הגיעה למקום עם אחד ממדריכיה בתנועת "בני עקיבא" ועם חבר נוסף לסיור בבורות הסב־יבים באזור. היא ירדה ראשונה לחלקו העליון הרחב של אחד הבורות, ואז איבדה את שיווי המשקל והחליקה אל תחתיתו. על־פי הערכה, היא נפלה לעומק של יותר מעשרה מטרים.

שני חבריה של הנערה הזעיקו למקום כוחות של מד"א, מכבי אש ומשטרה. הנערה צעקה מתוך הבור וסיפרה למחלציה כי נפגעה בגבה. אחד הכבאים נכנס לתוך הבור, קשר את הנערה לאלונקה אנכית, והוציאה. חילוץ הנערה ארך יותר משלוש שעות. הנערה הועברה לבית החולים הדסה עין כרם. היא סובלת מחבלות קלות ומשבר באחת הידיים.

יצוין, כי לפני כשנתיים נפלו שלושה נערים אל תוך אחד הבו־רות במקום, ונפצעו. ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, אמר כי פקחים של העירייה יסרקו את המ־קום ויסגרו את כל הבורות הנמצ־אים באזור, כבר בשבועות הקרובים.

רבין הבטיח למנות את רמון לשר; טרם נקבע מועד המינוי והתיק שעליו יופקד

מאת יהוד של
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ראש הממשלה, יצחק רבין, הב־טיח למנות את חיים רמון כשר, אולם לא התחייב על התיק שיופ־קד בידיו ולא על מועד המינוי. מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ נסים זוילי, יעץ לרבין למנות את רמון לשר ולהתמיד בבחירתו של עמיר פרץ כיו"ר ההסתדרות במקום רמון.

זוילי נפגש עם רמון ביום ששי לפני תשעה ימים. באותה פגישה, אשר התקיימה בביתו של זוילי, סוכם על שובם של רמון וחבריו למפלגת העבודה, ככל הנראה תוך חודש. זוילי דיווח אז לרמון על התחייבותו של רבין למנותו כשר.

רבין עדיין מתלבט איזה תיק יפקיד בידי רמון. רמון תובע לעצמו תיק בכיר: ביטחון, חוץ או אוצר.

בכירים במפלגת העבודה מע־ריכים, כי רבין עשוי למנות את רמון כשר האוצר ולהעביר את אברהם שוחט למשרד הפנים. ואו־לם מקור המקורב לרבין שלל אפשרות זו, וציין כי לא מכבר, באירוע פומבי, הודיע רבין כי שר האוצר יישאר בתפקידו עד סוף הקדנ־ציה. אותו מקור ציין, כי לפיכך יוכל רבין להעביר את שוחט מתפקידו רק אם הוא יסכים לזאת, והסיכויים לכך קלושים.

לכן, עלתה שוב ההשערה כי רבין עשוי למנות את רמון כשר הפנים. מקורות בכירים בעבודה, ציינו כי ח"כ אריה דרעי, המקורב לרמון, נתן את ברכתו למהלך כזה ואף פועל מאחורי הקלעים למימו־שו.

"רמון עשוי להסכים לקבל את תיק הפנים"

מקורביו של רמון ציינו, כי למ־רות שהוא תובע לעצמו תיקים בכירים אחרים, הוא עשוי להסכים לקבל את תפקיד שר הפנים אם רבין יציע לו זאת, אולי בתוספת שילובו בצוות המשאומתן המדי־ני או בקבינט הביטחוני.

רמון אמר ביום חמישי, בתגובה על האפשרות שימונה כשר: "הנו־שא לא נמצא על סדר היום שלי, ועד כמה שאני יודע אינו נמצא כעת על סדר היום של מי שממנה שרים".

ההערכה הרווחת בעבודה, היא כי המינוי ייעשה בין יולי לנובמ־בר השנה, כאשר ימלאו כשנה וחד־צי לכהונתו של רמון כיו"ר ההסתדרות. בעבודה מציינים, כי אז יוכל רמון לתרץ בקלות רבה יותר את עזיבתו את תפקיד יו"ר ההסתדרות, שכן יוכל לטעון כי כבר השלים את הרפורמות שעלי־הן התחייב לבוחריו.

עם זאת, הידיעות על האפש־רות שרמון יעזוב את תפקידו בהסתדרות לטובת מינויו כשר, מעוררות זעם בסיעת רם. בכירים בסיעה, בהם ח"כ חיים אורון, גזבר ההסתדרות, אמרו שמהלך כזה יי־חשב כבגידה בקהל הבוחרים.

עם שובו של שר החוץ, שמעון פרס, מחו"ל באמצע השבוע, הוא ידון עם רבין על המינויים בממש־לה. פרס תומך במינוים של יוסי ביילין, רמון ואהוד ברק כשרים. רבין יודיע על החלטתו רק בסוף השבוע, או ביום ראשון הבא לקר־את ישיבת הממשלה, עם תום השי־בועיים שבהם התחייב לאייש את תיקי הפנים והדתות.

על־פי הערכה, ביום ראשון יסתפק רבין בהפקדת תיקי הפנים והדתות בידי שרים מהעבודה, ואולי אף יודיע על צירופו של ביילין כשר בלי תיק. סבב תיקים נוסף יתקיים בעוד כחצי שנה, כאשר אפשר יהיה למנות את ברק ורמון כשרים. המועמדים לקבל את תיק הדתות הם השרים ישראל קיסר, שמעון שטרית ועוזי ברעם.

מו"מ על הקמת מערך של רם והעבודה בהסתדרות

השבוע אמור להיפתח המשא־ומתן בין סיעות העבודה ורם על הקמת מערך משותף בהסתדרות. שלשום הופיע זוילי לפני סיעת העבודה בוועדה המרכזת של ההסתדרות, והשיג הסכמה, כולל הסכמתו של ראש הסיעה, חיים הברפלד, לפתיחת המשאומתן.

היום ייפגש זוילי עם סיעת העי־בודה בוועד הפועל של ההסתד־רות. על־פי הערכות, גם היא תתמוך בהקמת מערך עם רם. עם קבלת האישור, ימונה הצוות שינ־הל את המשאומתן.

העבודה חזרה בה מדרישתה להקים את המערך רק עם פורשי העבודה – סיעת חיים חדשים – בתוך רשימת רם, לאחר שרמון התעקש כי המערך יוקם עם כל מרכיבי סיעתו.

בסוף החודש יכונס ככל הנראה מרכז מפלגת העבודה, שבו יוכרז על "חנינה כללית" לכל מי שהוצ־או משורות המפלגה מאז '88 – כ־300 איש – ובראשם חיים רמון, עמיר פרץ ושמואל אביטל. עם קבלת ההחלטה הזו יפתח משא־ומתן רשמי בין העבודה לרמון וחבריו על שילובם מחדש במפל־גה.

מקורבי רמון אמרו, כי הוא יתב־ע במשאומתן להבטיח את מעמ־דו ואת מעמד חבריו. הם הביעו חשש מפני "שחיטה פוליטית" בב־חירות המקדימות לרשימת העבו־דה לכנסת הבאה. הם תובעים שיטת בחירות, שתבטיח אותם מפני "הצבעת נקמה".

זוילי אמר אמש כי לדעתו רמון לא צריך לחשוש, שכן יחסיו ההדדיים בינו לבין מזכירי מוע־צות הפועלים ונעמ"ת מטעם העי־בודה.

עם זאת, יש המתנגדים בעבודה לניהול משאומתן עם רמון וחב־ריו על התנאים לשובם למפלגה. שר הבריאות, אפרים סנה, אמר שלשום כי הוא מברך על שובם של רמון וחבריו, אולם לדעתו הם צריכים לחזור למפלגה ללא כל תנאי.

האיגודים הפלשתיניים ביטלו טקס חתימה על הסכם עם ההסתדרות בגלל הסגר

מאת חיים ביאור

ההסתדרות והפדרציה של האי־גודים המקצועיים הפלשתיניים ביטלו את טקס החתימה על ההס־כם לשיתוף פעולה, שהיה אמור להתקיים ביום שישי. ההחלטה לבטל את הטקס התקבלה בעקבות התייעצויות בין ראשי הארגונים והיא נומקה באווירה הקשה שהשי־תררה לאחר פגישת ראש הממש־לה, יצחק רבין, עם ראש הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת, ובעי־קר עקב המשך הסגר.

זו הפעם השנייה שמבוטל טקס חתימת ההסכם בין ההסתדרות לבין האיגודים הפלשתיניים. ב־8 בדצמבר '94 היה אמור להתקיים בבריסל טקס חתימת ההסכם, אך הוא בוטל אחרי שנציגי ההסתד־רות והאיגודים הפלשתינים כבר הגיעו לבירת בלגיה. עילת הבי־טול היתה אז דרישת הפלשתינים שההסתדרות תכיר בירושלים כבירתם. נציגי ההסתדרות סירבו, באומרם שעניין קביעת מעמדה של ירושלים אינו בסמכותם של ההסתדרות ושל האיגודים הפלש־תיניים, אלא של הדרג המדיני.

הטקס הנוכחי עמד להתקיים במלון "כרמל" בנתניה. חתומי המסמך היו אמורים להיות ראשי הפדרציה של האיגודים הפלשתי־ניים, שהאר סאעד וראסם ביארי וחמישה מחברי הוועד הפועל של הפדרציה, ומטעם ההסתדרות היו"ר חיים רמון, יו"ר האגף לאי־גוד מקצועי, עמיר פרץ, יו"ר בית נבחרי ההסתדרות דן כהן, מנהל המחלקה המדינית ג'ק גרייה, יו"ר האגף למטה ולתכנון בנימין יס־עור ובנימין גונן וג'יהאד עקל מנ־ציגי הרשימה היהודית־ערבית בהסתדרות. ביום חמישי בחצות הוחלט, תוך התייעצות בין שני הצדדים לבטל את הטקס שנועד לשעה 8 בבוקר למחרת.

מסגרת ההסכם כבר סוכמה בין ההסתדרות לבין האיגודים הפלש־תיניים לפני חצי שנה. ההסכם כו־לל שלושה סעיפים: תמיכה בתהליך השלום על בסיס הסכמי אוסלו והסכמי קהיר; העברת כס־פים מההסתדרות לפדרציה של האיגודים הפלשתיניים בגובה מח־צית ממס הארגון שההסתדרות גו־בה מהעובדים הפלשתינאים המועסקים בישראל (מדובר ב־5–7 מיליון שקלים בשנה); הקמת ועדת קישור שתעקוב אחר הבעי־ות המתעוררות עקב העסקת העובדים הפלשתינאים בישראל, תוך דאגה לכך שתנאי שכרם של העובדים הפלשתינאים לא יפלו מאלה של העובדים הישראלים.

על פי ההסכם, הכספים שההס־תדרות תעביר לאיגודים הפלש־תיניים יושקעו על ידם לצורך ארגון העובדים הפלשתינאים ול־מימון תביעות שיוגשו על ידי העובדים לבתי הדין לעבודה בישראל.

ג'יהאד עקל יעלה היום בישי־בת בית נבחרי ההסתדרות (הוועד הפועל) הצעה לסדר היום הקוראת להסרת הסגר. לדבריו, "הסגר הו־פך את העובדים הפלשתינאים לבני ערובה, מאחר שהם אינם קשורים לפיגועים הביטחוניים שאירעו בישראל".

לאה רבין תקפה את דן שילון; לדבריו, אמרה לו: "אתה תעשה מביבי המסריח ראש ממשלה"

שילון: דיווחתי על שיחתי עם לאה רבין כדי למנוע הישנות פניות דומות לעיתונאים

מאת עידית רוזנבלום
סופרת "הארץ" לענייני תקשורת

"דיווחתי על תוכן שיחתי עם גברת לאה רבין למועצת הרשות השנייה, כי חשבתי שראוי לדווח על הדבר כדי למנוע בעתיד טלפונים דומים לעיתונאים אחרים ואלי" – כך אמר אתמול העיתונאי דן שילון, בהתייחסו לביקורת שמתחה עליו רעיית ראש הממשלה, לאה רבין, אחרי שריאיין בתוכניתו את השר בנימין בן אליעזר.

שילון הוסיף: "איני חושב שיש איזו מני־עה לפוליטיקאים להתלונן או להביע את דעתם. הבעיה היא הסגנון, הלשון המאיימת והזהות של המתלונן במקרה זה".

שילון הופיע בפני מועצת הרשות השנייה ביום חמישי, והתייחס ללחצים שמפעילים פוליטיקאים על הערוץ השני. הוא הזכיר את השר הממונה שמעון שטרית, את ח"כ אבר־הם פורז ופוליטיקאים אחרים, בהקשר של חברת החדשות והיחסים של הדירקטוריון שלה עם אלון שליו. לאחר דברים אלה, דיווח שילון על השיחה עם רעיית ראש הממשלה שהתרחשה באותו יום.

באמצעות פקידה מלשכת ראש הממשלה קשרה רבין למכוניתו של שילון, והתלוננה על ראיון שערך ערב קודם לכן עם שר הבינוי והשיכון בנימין בן אליעזר. "באיזו רשות אתה שואל שר בממשלה שאלה שבה מקופלת הנחה שהממשלה התנתקה מהצי־בור והציבור התנתק ממנה?" שאלה. שילון: "ניסיתי לעשות את עבודתי העיתונאית".

"על סמך מה?" שאלה רבין. שילון אמר לה כי גם הסקרים מלמדים על כך, ואם תצא לרחוב תשמע גם את רחשי הציבור. על כך אמרה: "זה קשקוש, הכל קשקוש. אתה באמ־צעות התוכנית שלך תעשה מביבי המסריח ראש ממשלה. יצחק יעשה שלום, אבל הוא יעשה מלחמה, זה מה שאתה רוצה?"

בנקודה זו הפסיק שילון את השיחה, ואמר: "גברת רבין, אני מאוד מקווה שאצליח לשכוח את שיחת הטלפון הזו למען כבודו של בעלך".

לאה רבין: זה לא הסגנון שלי

לאה רבין אמרה אתמול בתגובה כי הדב־רים נמסרו בצורה לא מדויקת. "השימוש בביטוי 'הממשלה מנותקת מהעם' קומם או־תי מאוד. גם אם לא הייתי אשת ראש המ־משלה הייתי יכולה לפנות אליך כמכר, ולבקש ממנו הסבר לביטוי הזה", אמרה.

באשר לכינוי שבו השתמשה ביחס לנתני־הו, אמרה רבין כי הכינוי סולף. לדבריה, "איני צריכה להעמיד על דיוקם דברים שנ־אמרו בשיחה אישית. זהו אינו הסגנון שלי. הוא רצה להדגיש שאני כעסתי, כאילו אסור לי לכעוס. חוץ מזה גם לא פתחתי את הנושא של המלחמה והשלום".

גדעון אלון מוסיף: הליכוד יזום השבוע דיון בכנסת בשל מה שמוגדר כ"ניסיונה של רעיית ראש הממשלה להכתיב נוסחת שידו־רים אוהדת לממשלה בערוץ 2".

יו"ר מזכירות הליכוד, ח"כ יהושע מצא, גינה בחריפות את "ההשתלחות הגסה של הגברת רבין כלפי השדרן דן שילון ואת ניסיונה לכפות בכוח שידורים אוהדים על הממשלה". מצא טוען כי לאחר שרבין בעצ־מו השתלט על מיטב שידורי הערוץ הראשו־ן, מנסה כעת אשתו לסייע בידו ובאופן בוטה להשתלט בשידורי הערוץ השני.

ח"כ רון נחמן (ליכוד) דורש לכנס בדחי־פות את ועדת המשנה לענייני הערוץ השני, לדיון דחוף "בהתערבות הגסה והמבישה של הגברת רבין בשידורי הערוץ השני ובתכני־הם". נחמן אמר כי "התערבות שפלה כזו היא המשך ישיר למספר פרשיות מסריחות שה־גברת רבין היתה מעורבת בהן בעבר".

ד"ר יוסי יונה מביה"ס לחינוך של האוניברסיטה העברית:

"מערכת החינוך הכריעה בעד אידיאל המצוינות ונגד ההגשמה העצמית"

מאת אור קשתי
סופר "הארץ" לענייני חינוך

"מערכת החינוך הכריעה בשנים האחרונות בעד אידיאל המצוינות ונגד אידיאל ההגשמה העצמית, כיוון שהיא מושפעת מהאתוס הערכי שמחוץ לבית הספר, שניזון מרעיונות בנוסח 'קץ האידיאולוגיות', תום עידן הממלכתיות והסולידריות החברתית, והבלטת ערכים כמו אינדיבידואליזם, השגיות אישית והמרנות" – כך אמר ד"ר יוסי יונה, מבית הספר לחינוך של האוניברסיטה העברית בירושלים, בכנס מרכזי שערך משרד החינוך לפני כמה ימים בעניין מניעת הנשירה ממערכת החינוך.

לדברי יונה, "בקבלת אתוס ערכי זה נרתמה מערכת החינוך למאבק הבלתי מתפשר של הקבו־צות החברתיות השונות לשימור או לשיפור מעמ־דן הכלכלי על ידי שימוש באמצעים חינוכיים – הכוללים מנגנוני סינון, הפרדה והגשרה רבים – שהקשר בינם לבין שוויון הזדמנויות חינוכי הוא לעתים רבות מקרי בהחלט".

יונה אמר, כי אי אפשר להתכחש לקיומם של תלמידים עם בעיות התנהגות וקשיי למידה "אבל נראה שאנו עדים לשימוש בלתי מבוקר וסתמי במושגים פסאודו־מקצועיים כדי לקדם מטרות אנטי חינוכיות, המתקשטות במלל חינוכי כמו מצוינות ואוטונומיה חינוכית".

"יישומו של אידיאל המצוינות במערכת החי־נוך, אמר יונה, נעשה על פי מנגנון מתוחכם מרכזי – התחרות. לדבריו, מכיוון שלא ניתן לעמוד מבעוד מועד על כישורי הילד, מוצעת התחרות כמנגנון חשיפה של יכולות מולדות. "תחרות הוג־נת אמורה אפוא להעניק לכל ילד תנאים שווים להימנות על המעטים יחידי הסגולה הראויים להי־קצאה ייחודית של משאבים חינוכיים, אבל איכות החינוך של ילדי ישראל מושפעת, היום יותר מבעבר, מיכולתם הכספית של ההורים".

יונה הדגיש, כי "כולם – תלמידים, מורים, ומנהלים – מוצאים עצמם בסחרור מערכות הנובע מהצורך להצליח, והצלחתה של יחיד או של מוסד חינוכי נמדדת בהשוואה להישגי האחרים".

יונה סיכם דבריו ואמר, כי "החברה הישראלית שבויה בתפיסה מיושנת ושגויה ביחס לתנאים הנדרשים להתפתחות, לפיה יש להשקיע רבות בפיתוח ועידוד אליטות בתחומים שונים, הן ימשכו את החברה קדימה".

ח"כ חזן למועצה לפרי הדר: בפרסומת לתפוזים נעשה שימוש פוגע בנשים

מאת עידית רוזנבלום

ח"כ נעמי חזן (מרצ) שלחה תלונה אל מנכ"ל המועצה לשיווק פרי הדר, מנה דוידזון, על הפרסו־מת לתפוזים המשודרת בערוץ 2 מטעם המועצה. לדבריה, אי אפשר להתעלם מהשימוש הפוגע שנ־עשה בפרסומת כלפי נשים. "נבצר מבינתי הקשר בין קילוף תפוז לתחתוני אשה, מלבד הנטייה הר־גילה של רבים מהפרסומאים להשתמש בנשים כבאובייקטים מי־ניים, עם או בלי קשר למוצר המ־פורסם", ציינה.

במכתב, שהעתק ממנו נשלח אל שרת התקשורת, שולמית אלו־ני, מזכירה חזן את הפרסומת לאשכוליות, שבה נראתה שורה של בנות צעירות, והמצלמה הת־רכזה בפלג גופן העליון. אלוני נלחמה בזמנו נגד פרסומת זו.

חזן ציינה, כי המועצה לשיווק פרי הדר אינה גוף פרטי, וכן הר־אוי היה שתגלה אחריות ציבורית גדולה יותר.

דוידזון אמר בתגובה, כי כמעט כל מי שעסק בתשדיר הזו נשים – התסריטאית, הבימאית, איילת דקל, התקציב־אית איילת בייטנר, היועצת השי־ווקית, ד"ר תמר צ'יג ואשת יחסי הציבור, יעל סמיר. "כוונתנו היה לייצג את התפוז כפרי צעיר וחוש־ני", אמר. לדבריו, הקונספט נבחר לאחר שתוצאות מחקר הראו כי אנשים נמנעים מאכילת התפוז בשל הקושי בקילופו. "ניסינו לה־פל בקילוף באסוציאציה חיובית, כמו קילוף בגד של אשה. לא הרא־נו בסרט שום דבר סקסיסטי".

דוידזון הוסיף, כי מדובר בסרט שתורלבן, היוצר פנטזיה אבסור־דית ולא תמונה מציאותית, וכי זהו תשדיר ראשון בסדרה. "בע־תיד יהיו תשדירים נוספים, וייתכן שבהם יופשטו במרוצה גם גברים", ציין.

הרשות השנייה החליטה בסוף השבוע להוריד מהמרקע את הפר־סומת של התאחדות התעשיינים, שבה אומר רפי גינת כי "רק למ־קדים ישראליים יש תו תקן ישראלי". ההחלטה התקבלה לאחר שהיועצים המשפטיים פנו אל הרשות בתלונה על מה שכינו "הסתה ציבורית", ואיימו להכין תשדיר משלהם.

"רשת" מערערת על הגבלת מספר התוכניות הנושאות פרסים בערוץ 2

מאת עידית רוזנבלום
סופרת "הארץ" לענייני תקשורת

"רשת", זכיינית בערוץ 2, מערערת על החלטה של מועצת הרשות השנייה לפיה החל מאפריל, יוכל כל זכיין לשדר רק תוכנית אחת נושאת פרסים בין השעות 20.30 ל־23.00. זכיין שישדר בשבת – ולפיכך יהיו לו שלושה ימי שידור – יוכל לשדר שתי תוכניות נושאות פרסים. המשמעות היא שחלק מתוכניות אלה ישובצו מחוץ לשעות צפיית השיא.

יוחנן צנגן, מנכ"ל "רשת", אמר בישיבת המועצה האחרונה כי בקשר לתוכניות שקיימות בלוח השידורים, התקבל כבר אישור מפורש של הרשות השנייה ועל בסיס אישור זה התקשרה "רשת" לתקופה ארוכה עם מפיק להפקת השעשועון "עשינו עסק". כבר סוכם תשלום הזכויות על שימוש ברעיון, ונערכו חוזים עם מפרסמים. לדבריו, "רשת" אינה מקבלת את הפרסים במתנה, אלא רוכשת אותם בכספה. שינוי כזה, טען צנגן, מצריך הודעה מוקדמת של שנה וחצי לפחות.

נובוטל ★★★★
4 לילות במחיר $318
3 לילות במחיר $327

סונסטה ★★★★★
4 לילות במחיר $344
3 לילות במחיר $354

החברה הגאוגרפית נאות הכיכר 03-5228161

ארקיע צ'רטר 03-6903344

5 תשלומים דולריים ללא ריבית (באמצעות כרטיסי אשראי)
המחירים לאדם בחדר זוגי על בסיס ארוחות בוקר בלבד
המחיר אינו כולל: מיסי נמל, הסעות משדה התעופה בשארם ודמי הרשמה
הזמנות: אצל סוכני הנסיעות

صكنا من الاحتل

مكذا من الاحل

נוק אאוט של שפיגל לגרנט

מחצית ראשונה מצויינת של מכבי חיפה העניקה לה ניצחון מוחץ על מכבי תל אביב, 3–0, במשחק העונה לעיני 30 אלף צופים. השערים: חיים רביבו, אייל ברקוביץ' ועופר שיטרית

מאת אייל יצחקי

הרבה זמן מדברים במכבי תל אביב על שינוי מגנון. מדברים על קבוצה מהירה יותר, כוחנית יותר ויעילה יותר. בין השאר דיברו גם על הגנה ברמה אירופית.

אתמול, ברמת גן, הוכח כנראה סופית שהניסיון הזה לשנות מגנון נכשל ולא משנה כרגע לצורך הדיון מה מראה הטבלה. תל אביב נהפכה לקבוצה משעממת יותר, חסרה תכמת משחק ויכולת אילתור, כאשר שיטת ההגבהות לרחבת חיפה לא עבדה. גם התרגיל השחוק של הצבת עמית לוי כשומרו האישי של אייל ברקוביץ', לא עבד.

גם על מהירות קשה לדבר בתל אביב וגם כאן היה למכבי חיפה יתרון גדול בדרך לניצחון המשכנע. מכבי חיפה לא ויתרה לעמות זאת על אף חלק מהסגנון שאיפיין אותה בשנה שעברה. בעצם, גם גיורא שפיגל דיבר על קבוצה שתשפר את המהירות שלה, אלא שכאן זה לא בא על חשבון התכמה, הטכניקה והיכולת להחזיק בכדור.

סביר להניח שהאגף השמאלי של מכבי חיפה לא גרם לנדודי שינה אצל גרנט ערב המשחק, אבל כאן חיכתה לו הפתעה גדולה שעד עכשיו הוא עדיין מתחבט בפתרון שלה. קבראוחוב, שתפקד מגן במקומו של משה גלאם, היה ממושמע מאוד, וגרייב המצויין הצטרף לקישור. אלון חזן וחיים רביבו היו קטלניים באגף ימין ואלמלא הרגיעה של חיפה במחצית השניה זה היה יכול להסתיים בתוצאה גבוהה יותר.

ניר סיביליה החמיץ בדקה ה-11 ממצב טוב, אבל המחצית הראשונה היתה ההצגה הגדולה של חיפה. שחקניה הפעילו לחץ בחלק המגרש של תל אביב. חטפו כדורים משחקני תל אביב הנבוכים והמסכנים, חתכו שוב ושוב את הגנת תל אביב במסירות כפולות ופריצות מהאגפים. חוסר הריכוז של מוגאי דחה את מימוש היתרון של חיפה לדקה ה-32 אבל היה שווה לחכות, גם לגיורא שפיגל.

גרייב הגביה, שלח הרחיק בגיחה וכ-30 מטר משער תל אביב חיכה חיים רביבו. היה לו מספיק זמן לסדר את רגל שמאל כדי שזו תשלח כדור אדיר לפינה השמאלית הגבוהה של אוברוב, 0–1 לחיפה.

חיפה המשיכה לשלוט וגם בלי רומן פץ הסתדרה עם ההגבהות השבלוניות של תל אביב. בדקה ה-44 עבר בצורה מצויינת הלחץ בחלק המגרש של תל אביב. חזן חטף כדור, הוליך מסירות עם רביבו ומסר לרוחב השער. אובארוב שמט, הכדור נהדף מקו השער, ברקוביץ' השתלט עליו, משך שמאלה ובעט לרשת, 2–0.

לפחות ב-25 הדקות של המחצית השניה ניצלה תל אביב את הנסיגה לאחור של חיפה כדי להגיע את הכדור לרוחב המגרש ולהגיע למספר הזדמנויות, בעיקר באמצעות הגבהות מהאגפים. קלינגר היה המחמיצן הראשי ועשה את זה לפחות שלוש פעמים ממצבים מצויינים. גם נימני הזדמן, אבל קשה לומר שלחיפה היו דקות קשות באמת במשחק הזה.

אלון ברומר הוליך את עמית לוי. הברומרים הם אולי שחקני הגנה טובים וחרוצים, אבל לך תבנה איתם התקפה. קשה.

אחר כך חזרה חיפה לשלוח יותר שחקנים לחלק המגרש של תל אביב וכאן גם הגיעו רגעי ההשפלה. שחקני חיפה הגיעו את הכדור, הקהל קיבל באהבה בהצגה הראשונה את השלושער של אלון מזרחי, צעק אורלה ועופר שטרית קם מהספסל כדי להבקיע את השער השלישי (88). שוב חטפה חיפה כדור בחלק המגרש של תל אביב, ברקוביץ' מסר לשטרית שעבר את אובארוב ובעט לרשת.

אבי נימני, חלש ומתוסכל, הורחק בדקה ה-82 בצהוב שני. אולי עניין של תסכול.

● מכבי חיפה: רפי כהן 6, בלבול 6, דניאל 6, הרזי 7, קבראוחוב 6, חזן 7, רוני לוי 7, ברקוביץ' 7, רביבו 8, גרייב 7 (סילבס), מוגאי 6 (שטרית). המנהל המקצועי: גיורא שפיגל.

● מכבי תל אביב: אובארוב 5, אבי כהן 5, גדי ברומר 5, שלח 4, הלל 4, שהם 4, קלינגר 4, נימני (הורחק 82), עמית לוי 4 (בלקין), שוקאנוב 4 (אלון ברומר 5), סיביליה 5. המאמן: אברהם גרנט.

שפט סהיל ראעד, 30,000 צופים, באיצטדיון רמת גן.

תצלום: עדי קרן

גדי ברומר (משמאל) ממכבי ת"א בולם את וילפרד מוגאיי, שערך הופעת בכורה במכבי חיפה

בקלות

מאת צבי קופמן

הרבה תיאוריות נבדקו אמש ברמת גן, רק לא אחת, והיא היתה כל כך מעשית. גיורא שפיגל נתן שיעור כדורגל לדוגמה לתלמידו אברהם גרנט, שמטה הקוסמים שלו, שעשה באחרונה כותרות, נשבר. עוד יסופר במשחק היוצא מן הכלל של חיפה, במחצית הראשונה, אחת הגדולות שלה בשנים האחרונות, שהזכירה במשהו את הניצחון בפארמה, שהרסה את מכבי תל אביב. גם במות, גם בכות. ואם כל מה שעשתה חיפה היה כתוב על הלוח שבתדריך המוקדם, מותר גם לאברהם גרנט ללחוץ את ידו של מי שהיה תוכנן, אחר כך נהפך ליריבו הקשה ואז באה טולתה שהוסלה מסכסך חריף ביניהם.

בלי שני שחקני הגנה דומיננטיים, רומן פץ ומשה גלאם, הפתיע שפיגל כאשר הציב את הקשר המצויין, סרגיי קבראוחוב, בעמדת מגן שמאלי, ביודעו, כי בהעדרו של החלוץ הדריקט המוצב, הבריחה הטבעית של גרנט כתוך היא רק ניר סביליה. מולו, ידע שפיגל, יספיקו צבר דניאל ועוד שניים בלבד, אלון הרזי ומרקו בלבול. ושפיגל, המנצח הגדול של משחק העונה, כל כך צדק.

לא די שלחיפה יש את הקישור הטוב בארץ, הוא לא נפגע כלל מהצבתו של הקשר המגרנדר קף, קבראוחוב, בדרך כלל כמגן מרומה. קבראוחוב, שלא נזקק לעבודה הגנתית רבה, פיזר גם כדורים שטוחים בקור רוח, כרגיל. עוד תרומה להשתלטות המוחלטת על מרכז המגרש.

אבל קבראוחוב הוא רק דוגמה לראיית הנולד של שפיגל לגבי המערך התל אביבי הפאתטי. כל הקשרים, שחקני הגבהות, וגם גרייב, החלוץ האחורי, שיחקו משחק שהיה תאווה לעיניים. לא רק חכם וטכני, אלא גם חזק ומהיר, בעיקר בלחץ על מקבלי ומובילי הכדור של תל אביב.

שמירתו של שלח על החוד הימבבואי, וילפריד מוגאי, בהופעת בכורה, שנע בלי הפסק, לא הזיזה לחיפה. כי כל עושי המשחק שלה, גם תקפו, גם יירטו, נעו כמו שדים, כאילו היה זה משחק החיים שלהם, נגד היריבה הגדולה, אחרי הפנצ'ר נגד מכבי פתח תקוה.

זה לא היה מצליח בגדול אלמלא ההתנפלות של החיפאים על כל כדור כבר בפתיחה. הרעב הגדול שלהם בא לביטוי בעשר הדקות הראשונות, כאשר נפסקו לחובתם חמש עבירות לעומת אפס לתל אביב (אחר כך זה התאזן). כלומר, משחק הלחץ הנודע ששתל גרנט בתל אביב, בבואו אליה, היה הפעם הנשק החד של חיפה. ולתל אביב לא היה מענה. רק פעולות ייאוש אומללות. חיפה לא איפשרה לצהובים לנשום.

מול ארבעה קשרים, נושאי הדגל הייצוגי של חיפה וההגבהות, בתוספת המגן הפנוי קבראוחוב, החלוץ האחורי גראייב, לא היתה לגרנט תשובה.

הפטנט הבלתי נשכח של הצבת עמית לוי על משה סיני, שתרם רבות לניצחון ה-4–0 בדרבי על הפועל, עוד נוסה כמה פעמים, אבל לא היה אפקטיווי כמו ברביעייה ההיא. אמש, זו היתה טעות קשה של גרנט להציב את עמית לוי כשומר של ברקוביץ' (סיני...), כאשר בחיפה כבר למדו היטב מה עושים אם האדריכל שלהם מנוטרל: כאשר הם רעבים לכדור ולניצחון וסומכים על צבר דניאל שלא יתן לסיביליה לזוז — וכאשר הקישור התל אביבי ריק מכל תוכן, מכל יוזמה מינימלית. כאן נפלה תל אביב, כאן עשתה לה חיפה בית ספר.

לא רק שברקוביץ' ידע מה צפוי לו משמירה, הוא חיסל את הבעיה, דילג על המשמורת של עמית לוי, רשם כמה אסיסטים ובעיטות לשער וגם כבש, אלא שהקישור של תל אביב איבד עצמו לדעת. כאשר איציק זוהר בבלגיה, נימני חוזר מפציעה, אבל לא אל עצמו, וגם הירבה להזדייק בכדור, הוא האט כל יוזמת נגד. נימני גם איבד כדורים בכדרורים מיותרים. אולי רצה להציל את המולדת. אבל, עם קישור אנמי שכזה?

בעוד עמית לוי לא תרם ולא כלום להתקפה (במרכאות, במחצית הראשונה, ורק מעט בשמירה על ברקוביץ'), ישב אלון ברומר, כוח עולה במרכז המגרש, על הספסל, עד שמישהו הבחין בו והכניסו. לכן, כיצד יכול קישור דליל ודל, כאשר גם שוקאנוב נסחף בזרם העכור של המשחק הקבוצתי, לשרת את סיביליה שבדרך כלל נלכד בידי הגנה דלילה, אבל מצויינת, שהספיקה מול צל תל אביבי. משום כך עורך סיביליה רוטים בבדידותו. הוא אולי היחיד שחף מאשמה.

חיים רביבו, שמזמן לא להט ורץ הרבה כל כך, אפיין בפעלתנות, בתחבולותיו, במסירותיו וכמובן בשער המרשים שכבש, את העדיפות התבונה של חיפה, בדיוק כמו אלון חזן הקשר הימני, ברקוביץ' הבלתי נלאה ורוני לוי, ששכחו כי היה פצוע השבוע. לוי להט בעורף של הקישור וכששוח הצהוב וגם הגיש כדורים למתפרצים. איפה הוא ואיפה נימני, שני הפצועים שהבריאו.

דקות הסיום הרבות שעברו על אובארוב חשפו פתאום הגנה תל אביבית מבולבלת. גם הולשתו של שוהם חיזקה את היתרון הברור של חיפה. עיקר המתיסין של שוהם הוא ביצירות התקפות ואמש לא ראינו ולו שמץ מאותה יצירתיות. וכאשר הלל לא סותם פרצות ואבי כהן תוקף ללא תכלית, שלא לדבר על הטעויות של שלח, תקבלו את תמונת הכלאגן גם בהגנת מכבי תל אביב, הנחשבת לחלק היותר טוב של גרנט.

ובדיוק כמו שחיפה המציצה, בין שער לשער, זה קרה גם לתל אביב במחצית השניה, המתעוררת שלה, והיותר מאוזנת מול הגנה מאולתרת, אבל מצויינת של שפיגל. זה כבר היה אחרי שהסתיימה שירת הברבור שלה, כאשר חיפה הירפתה מהרוחשה, הקימה את שפיגל מהספסל, וצעדה לעבר הניצחון הגדול, לא לפני ששיטרית השלים שלישייה שהעלתה את הפועל פתח תקוה למקום הראשון. אפילו לשער כבוד לא היתה תל אביב מסוגלת, כאשר איבדה את ראשה מול רפי כהן, אחד מגיבורי הניצחון הגדול של שפיגל על גרנט.

תצלום: עדי קרן

המבקיעים הראשונים של מכבי חיפה בניצחון 3–0 על מכבי תל אביב: אייל ברקוביץ' (מימין) וחיים רביבו

אנדריי באל: נו, ראיתם איזו הצגה?

מאת אייל יצחקי

אחרי שסיימו להקיף את המגרש במשחה שרמה לסיבוב אליפות, נכנסו שחקני מכבי חיפה לחדר ההלבשה. גיורא שפיגל ביקש שקט והעדיף שחקניו ידברו במקומו. אנדריי באל סיכם בארבע מילים: "נו, ראיתם איזו הצגה"?

רוני לוי: "שיחקנו נגד קבוצה טובה. זה לא היה קל כמו שזה נראה. היינו בלחץ אבל הוכחנו שוב שאנחנו מסוגלים להתמודד עם מבחנים כאלה".

חיים רביבו סיפק סטטיסטיקה: "זה השער השמיני שלי במכבי חיפה והשער השמיני שלי בקריירה לרשת אובארוב. זה השער השני היפה שלי וגם הקודם היה נגד אובארוב. למזלנו אנחנו משחקים בשבוע הבא נגד קבוצת צמרת (באר שבע) כי הבעיה שלנו היא נגד קבוצות חלשות. הפער של חמש נקודות לא שיקף את ההבדל בינינו לבין מכבי תל אביב. המקום הריאלי שלנו הוא המקום הראשון והוכחנו את זה לכולם. היום חזרנו לליגה".

אייל ברקוביץ' ניצל את ההזדמנות כדי לעקוץ את אנשי מכבי תל אביב: "אני מבקש שלא תשאלו אותי על שמירה אישית, כי אחרי כך במכבי תל אביב נעלבים מזה. באנו היום עם כוחות נפשיים גדולים מאוד ונינוח. השתחרר אצלנו הרבה לחץ".

המאמן אברהם אבוקרט: "אנחנו טובים בכל התקופה האחרונה. סקפטית, אני חושב שהפתענו אותם קצת באגף השמאלי. מוגאי היה טוב, אבל חסר לו קצת ריכוז על יד השער. זה יבוא".

אלון חזן: "היינו לחוצים לקיר, אבל למרות זאת תפקדנו כמו קבוצה גדולה. זה היה יותר מספר רס, היתה המון יוקרה. אנחנו אוהבים את המשחקים האלה. הבעיה שלנו שנגד קבוצות קטנות, אנחנו משחקים לפעמים עם הראש בקיר".

ספורט

עורך אבי רצון

טבלת הליגה הלאומית

	משי	נצי	תיקו	הפ	שערים	הפרש	נק
1. הפועל פתח תקוה	18	11	3	4	29–18	+11	36
2. מכבי תל אביב	18	11	2	5	38–20	+18	35
3. מכבי חיפה	18	9	6	3	38–22	+16	33
4. הפועל באר שבע	18	8	6	4	30–20	+10	30
5. הפועל תל אביב	18	7	8	3	27–21	+6	29
6. בני יהודה	18	7	6	5	34–27	+7	27
7. בית"ר ירושלים	18	7	4	7	25–21	+4	25
8. הפועל בית שאן	18	6	7	5	20–27	–7	25
9. ראשון לציון	18	5	7	6	21–20	+1	22
10. צפרירים חולון	18	6	4	8	25–28	–3	22
11. מכבי פתח תקוה	18	4	8	6	22–24	–2	20
12. הפועל חיפה	18	5	4	9	24–30	–6	19
13. מכבי נתניה	18	5	4	9	24–36	–12	19
14. עירוני אשדוד	18	4	6	8	23–28	–5	18
15. בית"ר תל אביב	18	5	2	11	21–39	–18	17
16. מכבי הרצליה	18	3	5	10	19–39	–20	14

סטטיסטיקה

● מכבי חיפה ניצחה ברמת גן אחרי הפסקה של ארבע שנים.
● מכבי תל אביב נכנעה לאחר חמישה נצחונות רצופים.
● ניצחון לאשדוד אחרי 12 משחקים.
● ניצחון לבית"ר ירושלים לאחר שישה משחקים.
● ולאדימיר גרשנייב הבקיע את השער ה-400 בעונה.
● 9 שנים לא ניצחה מכבי פתח תקוה בדרבי.
● מכבי פתח תקוה עדיין ללא ניצחון ביתי בעונה זו.
● הפועל פתח תקוה חזרה לפיסגה אחרי שהובילה במחזורים 13 ו-14.
● הפועל פתח תקוה מובילה את טבלת הסיבוב השני עם שלושה נצחונות רצופים.
● תיקו שלישי רצוף להפועל תל אביב.
● הפסד שלישי רצוף לבית"ר תל אביב ולמכבי הרצליה.
● פעם חמישית העונה ששחקן מבקיע שלישיה (אלון מזרחי מאשדוד).
● שלושה הורחקו פעם שניה העונה: דוד אמסלם, אבי נימני וג'אמיל חדד.
● מכבי תל אביב מובילה עם 6 הרחקות.

מלך השערים

1. סרגיי בראומביץ' (בני יהודה) 12
2. עמיר תורג'מן (אשדוד) 10
3. קלאודיו קוזופי (בית שאן) 9
4. אבי נימני (מכבי ת"א) 8
–. נצח מסיכי (בני יהודה) 8
–. שגיב אליהו (הפועל ת"א) 8
–. חיים רביבו (מכבי חיפה) 8
–. ניסים אבוקסיס (באר שבע) 8
–. רונן חרזי (בית"ר ירושלים) 8
–. אבי מזרחי (צפרירים חולון) 8

במחזור הבא

הפועל פ"ת – מכבי ת"א (0–4)
צפ. חולון – מכבי פ"ת (2–2)
מכבי חיפה – באר שבע (1–1)
מכבי נתניה – ע. אשדוד (0–3)
הפועל ת"א – מכבי הרצליה (0–2)
בני יהודה – בית שאן (0–0)
ראשון לציון – הפועל חיפה (4–0)
בית"ר ירו – בית"ר ת"א (0–0)

גרנט: המחצית הראשונה הכי חלשה שלנו

מאת שלומי ליה

מאמן מכבי ת"א, אברהם גרנט: "זו היתה המחצית הראשונה הכי חלשה שלנו בכל העונה. במחצית השניה הגענו להרבה הזדמנויות שצריך היה לנצלן. המשחק לא היה ברמה גבוהה. הבעיה שלנו היתה הנעת כדור לקוייה ופחות שקט ממה שאנחנו רגילים. שיחקנו מסורבל. הדברים אמורים לגבי המחצית הראשונה, כי במחצית השניה שיחקנו כמו שצריך".

● המערך של גיורא שפיגל הפתיע אותך?

לא. הטקטיקה היתה רגילה. אותי לא מעניין איזה השחקנים אלא העובדה שחיפה שיחקה עם מגן שמאלי ועם חמישה קשרים השמות לא משחקים תפקיד. הבעיה היתה שאנחנו לא שיחקנו כדורגל, כי חיפה שיחקה את הכדורגל הרגיל שלה. אנחנו כבר מסתכלים קדימה ובשבת מצפה לנו עוד משחק קשה נגד הפועל פתח תקוה".

● יכולתם לחזור מהפיגור?

הגענו להזדמנויות טובות יותר מאשר השערים שספגנו ולא הצלחנו לנצל את זה. ספגנו שער ראשון בזיר וכל הכבוד לשחקן שהבקיע אותו. במחצית השניה מכבי חיפה בכלל לא הגיעה למצבים.

אבי נימני שהורחק ישב דקות רבות כשידיו בין ברכיו ומבטו נעוצים ברצפה: "אני לא יודע למה הורחקתי. היה פאול רגיל. זה היה משחק חלש מאד שלנו, אבל יכולנו לחזור מהפיגור. החמצנו הזדמנות בלתי חוזרת להגדיל את הפער".

אמיר שלח: "מכבי חיפה רקדה על המגרש ואנחנו נצטרך לתקן במשחקים הבאים".

גדי ברומר: "לא שיחקנו טוב. כשאנחנו עומדים במגרש כקבוצה, אף אחד לא יכול לנו, כולל מכבי חיפה".

תקרית בין אוהדים בר"ג; אוהד תל אביבי הוכה והובא לבי"ח

מאת שלומי ליה

שתי אכזבות היו אתמול למכבי תל אביב. אחרי התבוסה 0–3 התברר, כי נמכרו כ-18,000 כרטיסים בלבד, וביחד עם התשלום מהשידור הישיר, מסתכמת ההכנסה ב-1,200,000 שקלים. הצפי של מכבי תל אביב היה 1.5 מליון שקלים.

לאחר המשחק התגודדו אוהדים של מכבי חיפה מצוידים במקלות ובבולים ליד שער היציאה של שחקני מכבי תל אביב, פרצה תקרית בין אוהדי שתי הקבוצות, אחד מאוהדי תל אביב הוכה ואפו נשבר. הפצוע טופל בידי המעסה התל אביבי יצחק קמרי ולאחר מכן נלקח לבית החולים.

היו"ר מודי פלד הסביר אתמול את השיקולים שהביאו להסכים לשידור הישיר: "בעשרת הימים האחרונים הפעיל עלינו ערוץ 2 לחץ בלתי פוסק, גם קיבלנו פניות ממפקדים בצה"ל שביקשו שנשדר את המשחק. כינסנו ישיבה ביום שישי וכשראינו כמה כרטיסים מכרנו במכירה המוקדמת, 15,000 כרטיסים, החלטנו להתיר את השידור".

המשטרה עיכבה 4 אוהדי כדורגל בר"ג

(ע'). משטרת מרחב דן עיכבה בשבת אחה"צ ארבעה אוהדי כדורגל סמוך לשערי הכניסה לאיצטדיון הכדורגל ברמת גן. שניים מהם ניסו למכור כרטיסי כניסה למשחק במחיר מופקע בי 20 שקל מהמחיר הנקוב בכרטיס. כן עוכב לחקירה חשוד בפריצה לרכב חונה וגניבת רכוש ממנו. חשוד נוסף נעצר כשברשותו כמות מסויימת של סמים.

320 שוטרים שמרו על הסדר באיצטדיון רמת גן ובסביבתו.

אבי לוזון: "אני מצטער על התקרית"

מאת אשר גולדברג

למכבי פתח תקוה היו טענות קשות כלפי השופט יצחק בן יצחק, שהחזיק לדעתם שלא כבדק את השוער גולן מלול. היו"ר אבי לוזון: "שקלנו לרדת מהמגרש, אבל חששתי שיענישו אותנו בצורה קשה. לדעתי, השופט חימם את המשחק, לא הפעיל את חוק ההיגיון ופירק לנו את הקבוצה. בשום מקום מתחילת העונה לא הורחק שוער, כאשר ניסה לבלום חלוץ שבא מולו. אני גם לא בטוח שהיתה עבירה של גולן מלול. אני מצטער על כל התקרית שהיתה. היינו מאוד עצבניים".

חדד: מרוצה מחלקים מסויימים נסים בכר: הניצחון הגיע לחיפה

מאת רוני ברנשטיין

בחדר ההלבשה של הפועל חיפה שמרו על איפוק אחרי הניצחון על בני יהודה. המאמן ויקו חדד אמר: "אני מרוצה מחלקים מסויימים במשחק. יש עדיין דקות של בהלה, ועם שחקנים כשלנו אנחנו חייבים להשתפר. עמר לא שיחק כחודשיים וחשוב לנו שיחזור לכושר. לכן לא החלפתי אותו".

אלון חלפון אמר: "מאז שויקו הגיע אנו משחקים עם יותר מוטיבציה. קיבלתי הוראה לשמור אישית על גרסימן ועשיתי את העבודה".

אצל בני יהודה שרר בחדר ההלבשה שקט מעיק. המאמן ניסים בכר אמר: "זה לא היה המשחק שלנו. לא שיחקנו טוב ואני לא מחפש תירוצים. כל הכבוד להפועל חיפה. הניצחון בהחלט הגיע לה".

יוסי אלפיה: "הקבוצה שרצתה יותר ניצחה. כמו ששיחקנו זו היה בושה. כל הכבוד להפועל חיפה".

נבחרת הכדורגל מתכנסת למשחק נגד לוכסמבורג

מאת אשר גולדברג

סגל נבחרת הכדורגל של ישראל מתכנס היום אחר הצהריים באיצטדיון ברמת גן, כדי להשלים הכנותיו למשחק הידידותי מחרתיים נגד נבחרת לוכסמבורג.

המשחק יהווה הכנה להתמודדות עם נבחרת צרפת בסוף החודש הבא (29.3), במוקדמות אליפות אירופה.

מאמן הנבחרת שלמה שרף זימן 18 שחקנים: בוני גינצבורג, טל בנין, אלון חזן, רפי כהן, אייל ברקוביץ', עופר מזרחי, אלון הרזי, רוני לוי, רונן הרזי, חיים רביבו, פליקס חלפון, אבי נימני, דוד אמסלם, אמיר תורג'מן, אבישי ז'אנו, משה גלם, ניר קלינגר, אמיר שלח.

טוטו: חמישה ניחשו 15 משחקים אחרי בדיקה של 90% מהטפסים

3.6 מיליון שקל לשני זוכים מבני ברק, אחד מירושלים, 2 שותפים מחולון ותושב רמת גן

לאחר בדיקה של 90% מהטפסים נמצאו חמישה שניחשו 15 משחקים, שיתחלקו בפרס הראשון 18 מיליון שקל. כל אחד מהם יקבל 3.6 מיליון שקל, אם לא יימצאו זוכים נוספים.

החמישה הם, שני תושבי בני ברק שמילאו כל אחד לבדו 10 טורים בהשקעה של 15 שקל בלבד, ירושלמי שמילא 16 טורים (השקעה 24 שקל), שני שותפים מחולון שמילאו טופס של חמישה משולשים (243 טורים — 364.5 שקל) ותושב רמת גן שמילא 44 טורים (השקעה 66 שקל).

152 משתתפים ניחשו 14 משחקים: 2,050 ניחשו 13; 16,600 ניחשו 12 ויותר מ-89,000 ניחשו 11.

הניחוש הנכון: 2, 1, 2, 2, 2, x, 1, 1, x, 1, x, 2, 2, 2, x.

● מוטו תיקו. לאחר בדיקה של 90% מהטפסים לא נמצא אף משתתף שניחש את שבעת המשחקים. חמישה ניחשו שישה משחקים; 350 ניחשו חמישה.

המשחקים: 6, 9, 11, 17, 26, 32, 33.

4 שיאים ישראלים בשחייה בגביע העולם

שפילד, אנגליה (שירות "ספורט הארץ"). ארבעה שיאים ישראלים נשברו כאן אתמול בתחרויות גביע העולם.

מיקי חליקה בן ה-16 מהפועל ירושלים שיפר ב-5 שניות את שיאו ב-400 מ' מעורב אישי כשקבע 4:20.08 דקות, הישג שזיכה אותו במפתיע במקום השני. יואב מאירי שיפר את שיאו של ירון אילתי משנת 1983 ב-200 מ' פרפר, כשקבע 2:01.37 דקות במוקדמות ולאחר מכן קבע שיא חדש נוסף שזיכה אותו במקום השישי — 2:01.21 דקות.

רן קטלר קבע 24.58 דקות במוקדמות ו-24.29 בגמר ב-50 מ' פרפר, התוצאה החמישית בטיבה בעולם בשנה זו. מארק פוסטר מבריטניה שבר בתחרות זו את השיא העולמי כשקבע 23.55 שניות. מורן זומרפלד ממכבי נהריה קבע שיא ישראלי ב-400 מ' חופשי 3:52.97 דקות.

● איתי אילוז שיפר בשבת את השיא בריצת 60 מטר והעמידו על 6.87 שניות, בתחרות איצטדיון האתלטיקה בצמח שבעמק הירדן.

בקר נגד ואצ'ק בגמר במארסיי

מארסיי (רויטר). בוריס בקר ודניאל ואצ'ק עלו לגמר הטורניר במארסיי. בקר, המדורג ראשון, גבר על אוליבייה דלאטרה (4) 6–4, 6–2. ואצ'ק (7) גבר על ליונל רו 6–1, 7–5.

... וגיא לוי כבר מסתכל על גרנט מלמעלה

הפועל פתח תקוה ניצחה בדרבי את מכבי 3–1 ועלתה למקום הראשון בטבלה. מהומה גדולה פרצה במגרש, כששוער מכבי גולן מלול הורחק

מאת אבי רוזנבוים

חוץ מכדורגל איכותי ואווירה טובה, היה כמעט הכל בדרבי ה-58 של פתח תקוה, שהסתיים בניצחון ה-28 של הפועל, 3–1. ארבעה שערים, מורחק אחד, בעיטת-11, ארבעה צהובים, קטטה ביציע הכבוד, משחק שנמשך 99 דקות והתנהגות מבישה ובלתי תלמות של כמה מחברי הנהלת מכבי פ"ת.

ממה שקרה עד לדקה ה-58 כדאי להתעלם, כי פשוט אין מה לתאר. בדקה זו פרץ מוטי קקון לעבר שער מכבי, לאחר שהבלם מורד מגמדוב לא הצליח להשתלט על הכדור; חדר לרחבה והוכשל על ידי השוער גולן מלול. השופט יצחק בן יצחק שרק לבעיטת 11 מטר, ותוך כך שלף כרטיס אדום למלול. ההרחקה גררה השתוללות של חברי הנהלת מכבי פ"ת, שלא השלימו עם החלטת השופט ולא איפשרו את בעיטת כדור ה-11. בעודם מנהלים ויכוח עם השופט, פרצה תיגרה ביציע הכבוד ורק בהתערבות המשטרה הוחזר הסדר על כנו.

לאחר מהומה שנמשכה כ-10 דקות, נכנס לשער הבלם רז רבינוביץ', כי למכבי לא היה שוער מחליף (שוער המישנה יוסי בצלאל לא שוחרר משירות מילואים). את כדור ה-11 בעט לבסוף בני קוחשוילי היטב פנימה, כדי לקבוע 0–1 להפועל. המשחק חודש, אבל מנהל מכבי נחום כסר, עדיין נסער, החל בועט כדורים מקו האורך לתוך המגרש. למזלו, היה השופט בן־יצחק סלחן כלפיו ולא הגיב.

כשנרגעה היה, שהפועל פ"ת תנצל את העובדה שבשער מכבי אין שוער טבעי, ושחקניה יחלו להסתער ולבעוט על השער — המשימ לגלות חולשה חוסר דיוק, ומלבד התוצאה היה המשחק שקול למדי. אבל בדקה ה-70 בא לעזרת הפועל, שהיתה ביתרון מספרי במגרש, מגן מכבי שרון צופין, שנגח את הכדור לשערו לאחר הגבהה של קקון 2–0.

בדקה ה-90 העביר ברמלו מישיש כדור מימין, ואלי אברבבל בעט מתוך הרחבה בדייקנות פנימה כדי לחגוג 3–0. בדקה ה-7 של תוספת זמן המהומה, מסר גיא יצחק כדור מדוייק לאלכסנדר גיירוק שצימצם ל-1–3, אך לא המתיק את הגלולה המרה של מכבי.

● הפועל פ"ת: הס 5, קוחשוילי 6, קרגיל 5, סולופ 5, א. קייסי 5, קופל 5, יוסי לוי 5, מאיה 5 (אוטוכסקי), אברבבל 5, מישיש 5, קקון 5 (מזרחי).

● מכבי פ"ת: מלול (הורחק), בניה 6, מגמדוב 4, רבינוביץ' 4, שרון צופין 5, נ. קייסי 4, ר. בן שמעון 5, גיא יצחק 5, פיטוסי 4, אלקפרוב 5 (צחי), א. בן שמעון 4 (גיירוק).

שפט יצחק בן־יצחק, 7,000 צופים, באיצטדיון בפתח תקוה.

תצלום: רג סייגר

ללא מלים. רן בן שמעון ממכבי פתח תקוה אחרי הדרבי עם הפועל

הפועל פ"ת שוקלת לארח בשבת את מכבי ת"א בבלומפילד

כדי לשדרו בערוץ 2 ולהגדיל את הכנסותיה

מאת אשר גולדברג

הפועל פתח תקוה מנהלת משא ומתן עם ערוץ 2, כדי להעתיק את משחקה בשבת נגד מכבי תל אביב לאיצטדיון בלומפילד ולהעבירו בשידור ישיר בטלוויזיה. הפועל פתח תקוה מצפה להכנסה של 200,000 דולר מהמשחק ולעוד 130,000 דולר שהיא אמורה לקבל מהטלוויזיה.

המנהל המקצועי של הקבוצה גיא לוי: "הצוות המקצועי אמנם מתנגד לרעיון להעתיק את הביתיות לבלומפילד, אבל אין לי ברירה. אנחנו זקוקים לכסף, כדי לשלם משכורות לשחקנים, וזה החשוב מכל".

המגן בני קוחשוילי שיחק אתמול עם סדק בצלעות, ועלה לדרבי רק לאחר שקיבל שתי זריקות.

הפסד נוסף למכבי פ"ת: מס הכנסה עיקל 70 אלף שקל

מאת אשר גולדברג

מכבי פתח תקוה הפסידה אתמול פעמיים — פעם אחת להפועל פתח תקוה ופעם שנייה כאשר פקידי מס ההכנסה בליווי שוטרים הגיעו לקופות האיצטדיון ועיקלו 70,000 שקל מהכנסות המשחק. 100,000 שקלים נוספים ניצלו מעיקול בזכות מכירה מוקדמת של כרטיסים באמצע השבוע.

שוער העבר עופר פביאן, ששימש השנה שוער מילואים בהפועל פתח תקוה, מונה למנהל מכבי פתח תקוה במקומו של נחום כסר שקודם בתפקיד וישמש עוזר של היו"ר אבי לוזון.

מתברר ששוער המילואים של הקבוצה, יוסי בצלאל, לא שוחרר אתמול משירותו בצה"ל. בגלל משחקה של קבוצת הנוער שלה בשעה 12.00 בצהריים, הופיעה אתמול מכבי פתח תקוה לדרבי ללא שוער מחליף, ולאחר הרחקתו של גולן מלול נאלצה להציב את הבלם רז רבינוביץ' בשער.

ספורט

שלישייה של האווירון בהצגה הראשונה

עירוני אשדוד – בית"ר תל אביב 6–0 (3–0)

מאת צחי ברזילי

שניים עשר מחזורים לא זכו שחקני עירוני אשדוד בבונוס על ניצחון, עד שפגשו בקנוסים כחו־לים לבנים, שהיו מסודרים אמנם בצורה נכונה על הדשא, אבל לא משו ממקומם. קנוסים, מה לעש־ות.

אבל אפילו נגד קנוסים צריך לדעת לשחק, והאשדודים עשו זאת אתמול בצורה מושלמת. הנעת כדור מהירה ומדויקת, ומשחק התקפה משובח של המגינים יגאל זריהאן (ימין) וישראל מאיה (שמ־אל), סיפקו לאלון מזרחי ולאמיר תורג'מן מצבי הבקעה בקצב הסמ־בה.

מזרחי פרץ את הדרך להצגה של אשדוד בשני שערי הפתיחה. בדקה הז' נגח מקרוב מתחת לאפ־פו של בלמי בית"ר ומעל לפרוד־תו של קורנפיין וקבע 1–0 לאשדוד. אחר כך (10) סחט הכש־לה מניב שרעבי, וכבש מ־11 מטר 2–0.

בעיטה יפה מ־17 מטר לפינה השלימה שלושער אישי של אלון מזרחי באיצטדיון רמת גן. חודשי־ים מאחור מידי עבור מכבי תל אביב, אולי עונה אחת מוקדם מדי מבחינת מכבי חיפה, אבל בדיוק בזמן המתאים לעירוני אשדוד.

תורג'מן העלה את מאזן התק־פת אשדוד לחמישה שערים: נגי־חה יפה לפינה הרחוקה אחרי הגבהה של זריהאן, ובעיטה מרחוק פנימה באחד–על–אחד מול קורנ־פיין (70, 5–0).

ישראל מאיה הבלתי נלאה סי־ים את המשחק במבצע אישי בדקה ה־90. בעיטה מ־16 מטר לפינה. 6–0.

● עירוני אשדוד: גינצבורג 7, זריהאן 7, אוקפור 6, אוחס 6, אלון כהן 6, מאיה 7, מקריצקי 6, סלס־ניקוב 6 (סויסה, 57) חפיף 5 (רבי־בו, 63), תורג'מן 7, מזרחי 7. המאמן: אבי כהן.

● בית"ר תל אביב: קורנפיין 5, אברהמי 4, שיגאלוב 4, עמר 4, ניסן כהן 4, (אלבז, 46), שרעבי 4, מוזז 4, רמירוב 5, שווייג 4, בוקוב־זה 4, אייזנברג 5. המאמן: אברהם מרצ'ינסקי.

שפט סבי אלנקוה, 15 אלף צו־פים, באיצטדיון ברמת גן.

בלי דרור קשטן אין אפס

הפועל חיפה – בני יהודה 1–0 (1–0)

מאת רוני ברנשטיין

הפועל חיפה היתה נחושה, שפ־עה שאפתנות ורצון לנצח. סל בנין הנהיג במרכז השדה, הפעיל את חבריו והדס את ניסיונות הת־קיפה של בני יהודה. אלון חלפון שמר היטב על סרגיי גרסימץ שמיעט לפעול. שחקן הרכש הפולני פיטר יאגור, שהובא כמגן שמאלי, שיחק כקשר אחורי ועשה עבודה מצויינת.

על בני יהודה לא ניתן להרחיב. נכון שהקבוצה שיחקה בלי 4 שחקני הרכב, ויש בכך כדי להס־ביר את החולשה שפקדה את כל אגפיה, אבל צריך לזכור שהרכב זה ניצח שבוע קודם לכן את בית"ר ירושלים בהצגה מרהיבה. חיפה שלטה מן הפתיחה. בדקה ה־13 החמיץ עמר מקרוב, לאחר מסירה מצויינת מבנין. בנין בעט מ־25 מ' ליד העמוד ויאגור בעט מ־30 מ' כדור שחלף ס"מ מעל המשקוף.

בדקה ה־29 באה שליטת חיפה לידי ביטוי: כדור שוער שבעט יע־קב אסייג הגיע עמוק לשטח בני יהודה, קפץ על הדשא ואייל עמר ניצל טעות גסה בהגנת בני יהודה ומ־14 מ' בעט מהאויר פנימה.

במחצית השניה הואט הקצב וחיפה נסוגה לקראת הסיום כדי לשמור על יתרונה. מול בני יהודה של אמש זה היה קל מאוד.

● הפועל חיפה: אסייג 5, סל־יר 5, קרושנקין 5, חלפון 6, מוסא 5, עמר 5 (80 ערן כהן) יאגור 6, עטר 5, בנין 6, קשליק 5, זועבי (65 בסים). המאמן: ויקו חדד.

● בני יהודה: שטראובר 4, ששון 4, מורה 5, אוחיון 5, עופר לוי 4, מוקאן 4, אלפיה 4 (63 יפה, 71 אוסטיג), אומרלי 4, משען 4, גרסימץ 4, מסובי 4. המאמן: ניסים בכר.

שפט דני קורן, 4,000 צופים, בקרית אליעזר.

פעם מכנס היה שותף לעשירייה בשבוע

הפועל באר שבע – מכבי נתניה 4–1 (2–0)

מאת יגאל מלג

27 דקות הספיקו לבאר שבע למוטט את הגנת נתניה ע"י כי־בוש שני שערים. חלוצי נתניה היו גרפים, ההגנה חדירה ומבולבלת ובמקום השוער הקבוע בלדב שי־חק הצעיר חן. הבאר שבעים הופי־עו בהרכב מלא (מלבד אילת, בגלל אבל), הגנתם היתה יציבה, הקישור לא הבריק אך הספיק עבוד נתניה. באר שבע עלתה ל־1–0 בדקה ה־16, כשגוסייב נגח לרשת כדור שקיבל מאביגדור. בדקה ה־27 העלה קלפטנו ל־2–0.

במחצית השניה לא חל שינוי בקבוצות. באר שבע עלתה ל־3–0 משער של אביטן בבעיטת 11 מ', לאחר הכשלת קלפטנו ברחבה. סגרון העלה ל־4–0 (דקה 79) ונת־ניה נראתה המוסה, אם כי הצליחה להבקיע שער (דקה 87) ע"י עוף שניצל קיפאון בהגנת באר שבע.

● הפועל באר שבע: סמדג'ה 6, חזות 5, דודי 5, גורמן 5, אביג־דור 7, אלימלך 5, מרדו 5 (סגרון 66), יוסי שושני 5, קלפטנו 5, אביטן 4 (ריף 76), גוסייב 5. המא־מן: ויטלי סבצ'נקו.

● מכבי נתניה: חן 5, ג'אנו 4, טייב 4, דראפיין 5, בוארון 4, אימ־פריד 4, ירוסלאב 5, בראל 5, עוף 5, וילנצ'יק 4, פיליפצ'וק 4. המא־מן: עודד מכנס.

שפט חיים יעקב, 7,000 צופים, בבאר שבע.

ניצחון חוץ שלישי רצוף לשפיגלר

צפרירים חולון – מכבי הרצליה 4–1 (2–1)

מאת אמיר ינאי

נתחיל מהסוף: בתום ההלבשה הודיע יו"ר מכבי הרצליה רוני קל־יימן על התפטרותו, אך שוכנע לחזור בו, כיוון שאין מפקירים אר־ניה טובעת בלב ים. האוניה הטוב־עת היא מכבי הרצליה שהוסיפה לעצמה מסמר בארון שישלח אר־תה לליגה הארצית.

צפרירים, לאחר ההפסד הביתי בשבוע שעבר לבית שאן, לא יכ־לה היתה לצפות לירידה נוח יותר מזה. הרצליה תרצה, אולי, לזכור את המחצית הראשונה, שבה הצי־גה משחק יפה לעין כשעל המלא־כה ניצח דניאל ברייליבסקי שהגיע לכמה הרמוניות נחות שרק בגם לא הסתיימו אחרת.

צפרירים ניצלה חוסר אירגון, איבוד עשתונות ובמחצית השניה גם דילול בעורף הרצליה, על מנת לנצל את התקפות אליהן הגיעה. צפרירים פתחה עם רוח בגבה ובדקה ה־6 עלתה ליתרון: חזי שירזי שלח כדור לאסי סובי שהמ־שיכו לרשת. בעבור 2 דקות הש־תחרר חזי שירזי מפוליקרוב ובעט כדור חזק לרשת 2–0.

הרצליה חזרה למשחק תודות לשער מרהים של גיא גת שמ־25 מ' בעט (דקה 15) לפינת שער חו־לון. בדקות היפות של הרצליה לא הצליח מזרחי בעימות עם ז'ידקוב וברייליבסקי בעט כדור עונשין מ־18 מ' שנהדף בידי ז'ידקוב.

פינוני החל לשמור על ברייל־בסקי והתקפות הרצליה נבלמו הרחק משער החולונים. החילופים שביצע זלצר לא תרמו לשיפור היכולת ובדקה ה־75 שלח חזי שירזי כדור למרכז הרחבה, ואבי פז גילגל פנימה 3–1. מינסקר בעט לעמוד בדקה ה־78 ו־4 דקות מהסיום שוב הבקיע שירזי כשקי־בל כדור מהולצמן ובעט פנימה.

● צפרירים חולון: ז'ידקוב 6, הרשליקוביץ 5, גולדברג 6, אלי כהן 5 (דוד פרץ 6), מסעל 5, פינ־טר 6, פס 6, מויקו 5 (אבוקסיס), טובי 6, הולצמן 5, שירזי 7. המא־מן המקצועי: מרדכי שפיגלר.

● מכבי הרצליה: גילרדי 5, גת 5, פוליקארוב 5, ברמכר 4, ששון 4 (אלמקייס 60), אמזלג 4 וישראל כהן (50, יניב כהן 5, איור־גנב 5, ברייליבסקי 5, מינסקר 4, עופר מזרחי 4. המאמן: זאב זלצר.

שפט עמית קליין, 1,200 צו־פים, בהרצליה.

בלי אמסלם ובלי משה סיני

הפועל בית שאן – הפועל תל אביב 1–1 (0–0)

מאת עובדיה אביהו

בית שאן החמיצה הזדמנות "לקטול" עוד תל אביבית ושניות הפרידו בינה לבין ניצחון צודק על הפועל תל אביב. טעות של הבלם ג'מיל חדד (90), שנגע בכדור ביד ברחבה, גרמה לכדור עונשין מ־11 מטרים ולהרחקת חדד בכרטיס אדום. אופיר השווה ל־1–1 והע־ניק נקודה להפועל ת"א. המשחק היה חריף ולא ספורטיבי: 7 צהו־בים ו־2 אדומים.

בדקה ה־15 הורחק דוד אמס־לם, לאחר שמחא כפיים לשופט. בית שאן להצה, המוציאים לפועל אגבריה וסקבה התמידו במצבים מצויינים. השוער הפולני בשו הפצוע היה במיטבו. משה סיני, המנהל המקצועי של הפועל ת"א, הורחק מהספסל (74). בדקה ה־86 עלתה בית שאן ליתרון, כאשר רגן חלף על פני הגנת ת"א ובעט ליד־עד, בקו הדף וקדימי כהשתלם על הכדור והורה קבע 1–0. בזמן הפ־ציעות (דקה 93) פגע כדור ששלח שוורץ בידו של חדד. שביב אליהו השווה מהנקודה הלבנה.

● הפועל בית שאן: מאיר כהן 6, קרימוב 5, ביטון 6, חדד (הורחק 90), דקן 5 (איתי מרדכי 65), קדי־בי 6, עמר 6, שמעון רגן 7, אסור 6, אגבריה 5, סקבה 6 (אוזן 84). המאמן: אלישע לוי.

● הפועל תל אביב: בקו 7, אוזלאי 5, סרעבי 5, לוקשיק 5, אמסלם (הורחק 15), בלס 5, אופיר 6, שוורץ 6, סיבר 5 (דנתי 83), שביב אליהו 6, בוסקל 5. המנהל המקצועי: משה סיני.

שפט אייל צור, 3,800 צופים, בבית שאן.

גרשנייב וחרזי קבעו התוצאה ב־2 דק'

בית"ר ירושלים – עירוני ראשון לציון 2–1 (0–0)

מאת דב בראל

בית"ר ירושלים ניצחה אחרי סידרת כשלונות רצופים, אולם גם יכולתה מול עירוני ראשון לציון לא גרמה לצופים התלהבות.

על המחצית הראשונה מוטב לא לדבר. שתי הקבוצות הפגינו בה יכולת דלה ולא היו אירועים מסוכנים ליד השערים. נראה שראשל"צ הסתפקה בנסיונות להשיג תיקו, בעוד בית"ר ירוש־לים חסרה ביטחון ביכולת השחק־נים דבר שגרם למישגים בולטים.

בפתיחת המחצית השניה חלה התעוררות ומן הפתיחה נהנו הצו־פים מהאירועים. ולדימיר גרשנ־ייב כבש שער ראשון לאחר תקופה ארוכה (47), כאשר הבקיע מקרוב את סבים אלימלך.

חלפה דקה והכדורגלני ראשל"צ היו על סף שיוויון, אך דודי חפר בעט בעוצמה למשקוף השער הדר־הסלפי. בהתקפת נגד הצליחו הבית"רים לכבוש שער שני, תוך ניצול מישגה של הגנת ראשל"צ שנכשלה בתרגיל הנבדל. רונן חרזי פרץ (49) מול סבים אלימלך וקבע 2–0.

מישגה כפול בהגנת בית"ר, כשהשוער גיורא אלכסן וסרגי־סרטיאק כשלו בהרחקת כדור, הביאו לשער מצמצם של ראשל"צ, כאשר אבי רגאר נגח לרשת ההפוכה, 3 דקות לסיום. דקה לאחר מכן היתה לאלי אוחנה הזדמנות בצריגת להבקיע את השער השלישי לזכות בית"ר ירושלים, אך הוא החמיץ בצורה שלומיאלית.

● בית"ר ירושלים: אנסטמן 5, אלהרר 5 (קהילה 77), סרטיאק 6, בבאדו 5, ביטון 5, אוזלאי 5, דרורי 4 (רייכמן 46), סלר 6, גרשנייב 5, חרזי 5, אוחנה 4. המאמן: יוסי מזרחי.

● עירוני ראשון לציון: אלימ־לך 6, חלפון 5, בן דב 5, גניש 4, אלברט 4, עזרן 5 (ביר מנחם 60), חפר 6 (זהר 77), רגאר 5, פרוצ'אנו 5, ביקוה 5, ירבצ'וק 6. המאמן: אלי כהן.

שפט יעקב בן הכו, 5,000 צו־פים, בירושלים.

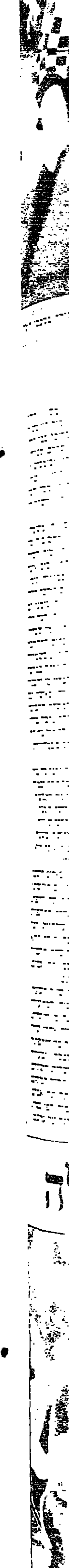

בעיטה חופשית

הליגה הארצית / מחזור 17

ההפסד הביתי דחק את אשדוד למקום שלישי; הכח במקום שני

מאת משה הריגעש

המאפיין הבולט של המחזור ה־17 בליגה הארצית הוא, שכל הצמרת איבדה נקודות. המולי־כה מכבי יפו חזרה מטייבה עם תיקו ללא שערים, הפועל אש־דוד נכנעה במגרשה במפתיע 1–0 לנס ציונה, הכח רמת גן נפרדה במגרשה בתיקו 1–1 עם הפועל לוד מהתחתית.

בעקבות ההפסד ירדה אשדוד למקום השלישי והכח רמת גן עלתה שלב, למקום השני.

שתי קבוצות השיגו נצחונות חוץ, בנוסף לנס ציונה: הפועל כפר סבא (1–0 את הפועל חד־רה) והפועל רמת גן (2–1 את שמשון תל אביב).

שמשון ירדה למקום האחרון, ממנו עלתה למקום ה־15 הפועל קרית שמונה.

רשימת המורחקים במחזור ה־17: אמיל חלב מיפו בגלל פגי־עה כשאדי אבו דייב, שלמה אב־קה מאשקלון (צהוב שני), תומר עמר משמשון (נגע בכדור בידו ברחבה), גבי ספיר מכפר סבא (צהוב שני) וחנן רזאן מקרית שמונה (צהוב שני).

הפועל טייבה – מכבי יפו 0–0

● המצטיין: קוסטל סלומון (טייבה) ● שפט דוד מלכה ב', 2,500 צופים, בטייבה.

יאסר מואסי

הפועל כפר סבא – הפועל חדרה 1–0 (1–0)

● השער: דודי סטולפר (32)

● המצטיין: דודי סטולפר ● שפט חיים מירזבסקי, 1,200 צו־פים, בחדרה. יאסר מואסי

הפועל רמת גן – שמשון ת"א 2–1 (1–1)

● השערים לרמת גן: אילן בכר (41), מאיר סוסר (59) ● לשמשון: יניב עופרי (17) ● המצטיין: מאיר סוסר ● שפט אריק חיימוביץ', 500 צופים, ביפו. י. חכם

הפועל בת ים – הפועל ירושלים 3–1 (1–1)

● השערים לבת ים: איגור גבריליץ (25, 74, בבעיטת 11 מ') יניב ירדן (80) ● לירושלים: מוסי אוחיון (39) ● המצטיין: איגור גבריליץ ● שפט אבי פרינץ, 700 צופים, בבת ים.

הלחימה גברה על השאננות

נס ציונה – הפועל אשדוד 1–0 (0–0)

מאת יוסי אהאבן

במאבק הצמרת באשדוד היתה ראויה ס.ב. נס ציונה לניצחון 1–0 על הפועל אשדוד.

שחקני אשדוד, אחרי נצחון חוץ על כפר סבא בשבוע שעבר, הגיעו שאננים למשחק, בטוחים בניצחון. הם לא נלחמו מספיק. לעומתם, שחקני נס ציונה גילו משחק לחימה למופת.

פתיחת המשחק היתה שייכת דווקא לשחקני אשדוד ששיחקו בתנופה. אולם שער נס ציונה לא הובקע.

במחצית השניה התאוששו האורחות ובדקה ה־74 הבקיעה נס ציונה שער ניצחון. רני משה עבר מגן אשדודי ומ־16 מטר בעט כדור חלש לפינה, 1–0. עד לסיום ניסו שחקני אשדוד להשוות, אולם דווקא שחקני נס ציונה, בהתקפות מתפרצות, היו מסוכנים יותר. באחת ההתקפות חילץ מגן אשדוד, גבי אלגרבלי, מקו השער.

● נס ציונה: קפסה, רוסמן (ג. כהן), אולדן, פלד, סטראשוילי, חונו, א. בן חיים (ויאודה), מ. כהן, כנפו, משה, רפואה. המאמן: בן חור מזרחי.

● הפועל אשדוד: בנאישו, אזולאי, רביבו, אלגרבלי, יצחקוב, בן שמעון, א. זהר, סבוקצ'ובה, ריזק (י. זהר), גלילי, קודבי (רפאל). המאמן: לאון קונסטנטינובסקי.

שפט חיים ליפקביץ', 3,000 צופים, באשדוד.

טבלת הליגה הארצית

1.	מכבי יפו	17	11-27	28
2.	הכח רמת גן	17	20-26	29
3.	הפועל אשדוד	17	19-29	28
4.	נס ציונה	17	24-28	27
5.	הפועל כפ"ס	17	21-29	24
6.	קרית גת	17	21-27	24
7.	מכבי יבנה	17	19-19	22
8.	הפועל טייבה	17	16-14	22
9.	הפועל חדרה	17	18-22	21
10.	הפועל בת ים	17	23-24	21
11.	הפועל ירושלים	17	29-28	21
12.	הפועל ר"ג	17	24-29	21
13.	הפועל לוד	17	29-17	19
14.	הפועל אשקלון	17	31-20	17
15.	קרית שמונה	17	28-12	15
16.	שמשון ת"א	17	23-14	14

הכח רמת גן – הפועל לוד 1–1 (1–0)

● השער להכח: ניר לוי (34) ● ללוד: רמי ברדה (88) ● המצטיין: יובל פילוס (הכח) ● שפט רמזי ברדה, 1,000 צופים, ביתסר. י. חכם

מכבי יבנה – הפועל אשקלון 0–0

● המצטיין: מנשה עלאווה (יבנה) ● שפט ויקטור בוסקי־לה, 800 צופים, ביבנה.

יצחק פרי

מלך השערים

1. יוסי גורדנה (בת ים)	10
2. גיל סספורטס (קרית גת)	9
–. יניב עופרי (שמשון ת"א)	9
4. ואלרי קודלנצ'וק (כפ"ס)	8
–. ניסים נורי (הפועל חדרה)	8
–. גוצ'ה סבוקצ'ובה (אשדוד)	8
–. רני משה (נס ציונה)	8

משחקי המחזור הבא

מכבי יפו – הפועל אשדוד (1–0)
נס ציונה – הפועל חדרה (1–3)
כפר סבא – שמשון ת"א (0–1)
הפועל ר"ג – קרית גת (1–3)
קרית שמונה – הכח ר"ג (2–3)
הפועל לוד – מכבי יבנה (2–4)
הפועל אשקלון – בת ים (2–1)
הפועל ירושלים – טייבה (2–2)

מכבי קרית גת – הפועל קרית שמונה 0–0

● המצטיין: שלמה אדרי (קרית שמונה) ● שפט גסאן סרלטן, 700 צופים, בקרית גת.

שיא לשוער סילברמן מיהוד: 1,084 דקות ללא ספיגת שער

מחק את השיא של אנטמן ב־1989: 1,003 דקות

שתי המוליכות, הפועל יהוד (מחוז דרום) ובני סכנין (מחוז צפון), שמרו על המקום הראשון בליגה א', למרות שיתרונן כתב־סא רק בהפרש שערים. שוער יהוד ולסר סילברמן שבר את השיא הארצי באי ספיגת שער, 1,084 דקות, שיפור לשיא של גיורא אנטמן (מכבי חיפה, ב־1989) ששיחק 1,003 דקות מבלי לספוג.

מחוז צפון: מכבי חדרה – הפו־על עכו 0–0, אום אל פאחם – טירת הכרמל 1–3 (0–3), אח"י נצ־רת – מכבי עוספיה 0–0, מכבי שפרעם – מכבי עפולה 1–1 (1–0), גבעת אולגה – אור עקיבא 1–5 (1–0), בני סכנין – נצרת עילית 1–0 (1–0), מכבי עכו – כפר קנא 1–4 (1–0).

מחוז הדרום: הפועל יהוד – באר יעקב 2–0 (1–0), לזרוס חולון – קרית אונו 2–1 (1–1), צעירי יפו – הפועל מרחבים (בוטל בגלל ברד), בית"ר רמלה – קרית מלאכי 1–1 (1–0), מכבי שעריים – הפועל מרמורק 0–0, דלייה אל כרמל – בית"ר באר שבע 1–1 (1–0), הפו־על ירוחם – כפר שלם 0–2 (0–0), אור יהודה – רמת עמידר 3–0 (2–0).

מחוז צפון

1.	בני סכנין	16	13-38	25
2.	מכבי עכו	16	15-33	25
3.	אח"י נצרת	16	10-26	24
4.	אום אל פאחם	16	12-17	20
5.	מכבי שפרעם	15	14-16	17
6.	גבעת אולגה	16	20-21	16
7.	מכבי הטירה	15	17-17	15
8.	מכבי חדרה	15	15-14	14
9.	הפועל עכו	16	18-14	14
10.	כפר קנא	15	19-15	13
11.	מכבי עוספיה	16	17-13	13
12.	אור עקיבא	16	28-18	13
13.	מכבי עפולה	16	21-15	12
14.	נצרת עילית	16	21-7	11
15.	טירת הכרמל	16	31-10	7

מחוז דרום

1.	הפועל יהוד	16	6-19	24
2.	כפר שלם	17	8-20	24
3.	הפ. מרמורק	17	15-24	21
4.	קרית אונו	16	14-27	19
5.	אור יהודה	17	15-27	19
6.	לזרוס חולון	16	13-20	19
7.	בית"ר רמלה	17	22-22	18
8.	ב. באר שבע	17	15-28	17
9.	מכבי שעריים	17	11-13	17
10.	הפועל מרחבים	16	19-23	16
11.	הפועל ירוחם	17	24-18	16
12.	רמת עמידר	17	18-16	15
13.	צעירי יפו	15	25-10	12
14.	באר יעקב	17	29-15	11
15.	קרית מלאכי	17	27-9	10
16.	ד.א. כרמל	17	43-14	6

ליון – ליל 3–1

מעידה של נאנט, המוליכה הצרפתית, מול באסטיה נרתמה הא־פשר לליון (1–3 נגד ליל בסלי־קייה של מוריס) לצמצם את הפער לחמש נקודות. פ.ס. ז'רמן ספ־גה הפסד 2–0 בבית ונותרה שמונה נקודות מנאנט.

שאר המשחקים: קאן – רן 1–0: אוקזר – קאן 1–1: שטרסבורג – מונפלייה 0–0: מונאקו – לה האבר 2–1: מץ – סנ. אטיין 0–2: באסטיה – נים 1–1. היום: לנס – בורדו. הצבות אחרי 26 מחזורים: נאנט 55 (משחק חסר), ליון 50, פ.ס. ז'רמן 47.

● ספרד: ריאל מדריד נוצחה 2–1 בידי ולנסיה במשחק הראשון של שמינית גמר הגביע הספרדי במדריד. ראול העלה את ריאל ליתרון בדקה ה־11, אך אולג סאלנקו כבש פעמיים לואלנסיה (27, 55).

● הולנד: פ.ס.וו – ויטסה 3–2: באסטרבקה – ספרטה רוטרדם 0–0: הארנהיים – טוונטה 1–4: ורלנדם – וולם 0–0.

● פורטוגל: יוניאו מאדירה – פורטו 0–0.

● בלגיה: אנטוורפן – סרקל ברוז' 2–1: כוררינג – לוקל 3–0: בוורן – ליארסה 2–2: אנדרלכט – אאלסט 2–3: שארלרואה – בולגבק 2–0: סט. טרודן – אוסטנדה 1–1: מכלן – גנט 0–0: סטאנדאר ליאז' – פ.ס. ליאז' 1–1.

● מוקדמות אליפות אפריקה, משחק חוזר: טוניסיה – ליבריה 0–0.

0–3 בדרבי מול סיטי העלה את מנצ'סטר יונייטד למקום ה־1

מאת גיורא גורמן

לונדון (מיוחד להארץ). מנצ'סטר יונייטד עלתה למקום הראשון בניצחון בחוץ בדרבי העירוני, 3–0 על מנצ'סטר סיטי. הלחץ עכשיו הוא על בלקבורן שתארח היום את שפילד ונסדיי. תיקו יחזיר את בלקבורן למקום הראשון.

ההפסד הגבוה עשה עוול למנצ'סטר סיטי. היא שלטה במגרש בדרבית רוב המחצית הרא־שונה, אולם כמו בליגה בהזדמנויות האחרונות, לא הצליחה לתרגם זאת למצבים ולשערים.

השערים ליונייטד: פול אינס (58), קנצ'לסקיס (74), אנדי קול (78).

ניוקאסל התבססה במקום הש־לישי אחרי נצחון ביתי 2–1 על נוטינגהאם פורסט, בשערים של רואל פוקס (47) והדרס לי (72). לפורסט: ג'ייסון לי (75).

אסטון וילה השיגה את הניצחון הגבוה של העונה, כשדרסה את וימבלדון 7–1. וימבלדון הובילה 1–0 בשער של וורן ברטון (11) אך עשיתי להגנת וימבלדון, אלן רייבס, כבש שער עצמי (12) וטומי ג'ונסון כבש שלישיה עד להפסקה (22, 26, 38). דין סונדרס (48, 67) ודוייט יורק (83) השלימו את הניצחון.

תוצאות אחרות: ליברפול (סק־יילס 79) 1 – ק.פ.ר (גאלן 5) 1; טוטנהאם (קלינסמן 8) 1 – צ'לסי (וייז 79) 1; ארסנל (מרסון 52) 1 – לסטר (דרייפר 78) 1; קריסטל פאלאס 0 – קובנטרי 2 (קובי ג'ונס 75, דבלין 89); נוריץ' 2 (גודמן 37, וורד 90) – איפסוויץ' 2 (מייסון 33, סג'ילטון 36) בוטל המשחק בין לידס לאברטון.

ידיעה עקשנית שמפיצה העד־נה הירד להנהלת, מתכננת בפי־להם שם מקיד במועדון ארסנל אשר טוען שהמנהל המקצועי ג'ורג' גרהאם יעזוב השבוע. גרהאם הכחיש, אבל לא בצורה מספקת. השבוע כנראה יתפרס־מו מסקנות ועדת החקירה של ההתאחדות בנושא העברות הלא תקינות בליגה.

הליגה האנגלית

1.	מנ' יונייטד	28	21-51	60
2.	בלקבורן	27	24-58	59
3.	ניוקאסל	28	30-47	51
4.	ליברפול	27	22-46	48
5.	נוטינגהאם	28	31-41	46
6.	טוטנהאם	27	38-45	43
7.	לידס	26	28-34	39
8.	שפילד ונסדיי	27	33-36	39
9.	וימבלדון	27	47-32	36
10.	נוריץ'	27	31-27	35
11.	אסטון וילה	28	37-39	34
12.	ארסנל	28	32-31	34
13.	צ'לסי	27	38-35	33
14.	מנצ'סטר סיטי	27	44-35	32
15.	סאות'המפטון	27	44-39	31
16.	ק.פ.ר	26	45-39	31
17.	קובנטרי	28	45-27	31
18.	קריסטל פאלאס	28	28-21	30
19.	אברטון	27	36-27	30
20.	וסטהאם	26	33-24	28
21.	איפסוויץ'	27	55-29	20
22.	לסטר	27	46-25	19

הליגה באיטליה חוזרת היום לפעילות

אחרי פגרה של שבוע, בעקבות רצח אוהד הכדורגל בגנואה, הלי־גה האיטלקית חוזרת לפעילות. המשחקים: בארי – יובנטוס, פאר־מה – פאדובה, מילאן – קאליארי, רומא – אינטר, טורינו – לאצ'ה, נאפולי – קרמונזה, סמפדוריה – רג'יאנה, ברשיה – פוג'יה, פיורנ־טינה – גנואה.

משה רונן, איטליה

שני שיאי עולם באולם: ג'ונסון ב־400 מ', הסינית קאיון במוט

רינו, נבדה (רויטר). מייקל ג'ונסון מארה"ב קבע ביום שישי שיא עולם בריצת 400 מטר באו־לם, בתחרות גראנד פרי באולם בנבדה. ג'ונסון קבע 44.97 שניות ושיפר את שיאו של דני אוורט (45.02) שניות, שנקבע בגרמניה בפברואר 1992.

הסינית כון קאיון, השיאנית בעולמית בקפיצה במוט לנשים, שיפרה את שיאה באולם בסנטימ־טר נוסף, 4.12 מטרים, בתחרות בברלין.

בליגה לכדוריד

תוצאות מחזור ה־18 בליגה הלאומית בכדוריד: הפועל ראשון לציון – מכבי רעננה 22–19 (13–12), א.ב. נס ציונה – מכבי ראשון לציון 21–18 (11–9), אס"א ת"א – מכבי קרית שרת חולון 29–25 (17–8), הפועל רחובות – מכבי נתניה 28–20 (10–10), אליצור הרצליה – מכבי רחובות 27–20 (11–8), מכבי ת"א – מכבי פ"ת 22–18 (12–9), הפועל פ"ת – הפו־על ר"ג 22–20 (13–7).

טבלת הליגה הלאומית

1.	הפ. ראשל"צ	19	380-485	36
2.	נס ציונה	19	384-421	25
3.	מכ. ראשל"צ	19	387-422	25
4.	הפועל פ"ת	19	346-389	24
5.	מכבי ת"א	19	424-436	24
6.	אס"א ת"א	19	380-409	22
7.	מכבי נתניה	19	399-400	20
8.	מכבי רעננה	19	385-381	20
9.	הפ. רחובות	19	380-379	19
10.	אל. הרצליה	19	410-398	19
11.	מכ. רחובות	19	334-410	12
12.	מכבי פ"ת	19	403-357	10
13.	הפועל ר"ג	19	407-373	7
14.	קרית שרת	19	451-373	3

ישכיל מועמד לאמן את הפועל אילת

אין אישור על כך מעוזר מאמן מכבי תל אביב ומהנהלת אילת

מאת אריה ליבנת

אמנון ישכיל הוא המועמד העיקרי לאמן בעונה הבאה את הפועל אילת. הנהלת אילת, שמח־פשת בעונה הבאה מחליף לישר־אל לב, שלא הצליח להעלות את הקבוצה לגמר־סל. ישכיל הצליח כעוזר מאמן בהרצליה, גליל עליון ובשנתיים האחרונות במכבי תל אביב.

ישכיל אמר בתגובה, כי עדיין לא שוחח עם גורם רשמי מהנהלת אילת. מהנהלת הקבוצה נמסרו דברים ברוח דומה. אולם נודע, כי גורמים פרטיים המקורבים להנה־לה מחפשים מאמן וכבר שוחחו עם אלי קטסי, דייויד בלאט וגרי קד־דר.

הנהלת אילת התכנסה שלשום כדי לדון בעניין האיחוד עם הפר־על איילות, זאת לאחר שהמועצה האיזורית איילות המאחדת את הקיבוצים מהאיזור, הביעה חוסר שביעות רצון מהאיחוד עם הפועל אילת. אילת מקבלת מהמועצה 600 אלף שקל.

● קורן אמישה, שחקן בני הרצליה, הוצע למכבי רמת גן. אך ההנהלה שמשקיעה בעונה הבאה ברכש בכיר יותר, דחתה את ההצ־עה. תקציב רמת גן, שתהיה בעונה הבאה קבוצה עירונית יהיה כמי־ליון דולר. בנוגע למאמן, הסבי־רות היא כי אלי קטסי ימשיך עונה שלישית או שאפי בירנבוים יחזור מהרצליה. בנוגע למשחק הערב נגד הפועל תל אביב אמר ג'יי ג'יי יובנקס כי ניצחון הערב יסלול את דרכה של הקבוצה לגמר־סל הנחר־תן.

השבוע בכדורסל

הערב

● לאומית א', מחזור 21: בני הרצליה – גליל עליון (בסיבוב הראשון 75–81, ישפטו: רגן וברגמן); מכבי ירושלים – הפועל חולון (89–114, חלצר ואבו־ערב); הפו־על תל אביב – מכבי רמת גן (90–113, זילברברג ובכר); מכבי ראשון לציון – הפועל חיפה (80–92, ביטון ויהלום); הפועל גבעתיים – הפועל ירושלים (69–91, רייניש וס־לע).

יום שני

● לאומית א', מחזור 21: הפועל אילת – מכבי תל אביב (66–97, קמינר ונוימן); בית"ר רמת גן – הפועל גבת (75–149, מלין וקליין).

יום שלישי

● לאומית נשים, מחזור 20.

● לאומית ב', מחזור 20.

יום חמישי

● אליפות אירופה לקבו־צות, מחזור 13: צסק"א מוס־קווה (רוסיה) – מכבי תל אביב.

מולי קצורין: "הלוואי שיכולתי להציב את הנפלד בכל תפקיד"

מאת אלי פרוסר

"צריך לקחת את המשחק עם צסק"א מוסקווה ביום חמישי כאי־לו זה משחק גמר", אמר אמש מא־מן מכבי תל אביב, מולי קצורין, בהתייחס למשחקה המכריע של קבוצתו ביום חמישי בבית שמינית הגמר באליפות אירופה לקבוצות.

את השבוע הגורלי מבחינתם עד כה העונה, פתחו שחקני מכבי תל אביב דווקא במנוחה מאימונים וחלקם חזו במשחק הכדורגל בר־מת גן. "מלבד בעיית הפציעות של שחקני הקבוצה, נוספה גם בעיית העייפות. עברנו ארבעה שבועות קשים ולפנינו עוד ארב־עה שבועות ללא מנוחה. לכן הע־דפתי לתת עוד יום מנוחה לשחקנים", הסביר קצורין.

מלבד ישראל אלימלך שהוד־מיץ בחודש האחרון את משחקי הקבוצה, סבלו גם ג'מצ'י, קולמן וצ'ורציץ' (מתיחה בשרירי הירך) מפציעות קלות בסוף השבוע.

בתשובה לשאלה האם נדב הנפלד ימשיך לשחק כרכז הקבו־צה, אחרי יכולתו הטובה והאם הד־בר לא פוגע מעט במשחקה המהיר של מכבי, השיב קצורין: "הלוואי שיכולתי להציב את הנפלד בכל תפקיד. אני לא מסכים לכך שזה פוגע במהירות הקבוצה, מפני שר־אינו בלובליאנה שהנפלד משחרר את הכדור במהירות אחרי שהוריד ריבאונדים".

על 16 הריבאונדים של הנפלד מול לובליאנה, הוסיף קצורין: "נדב הוא סוג של שחקן שמבחינ־תו השמיים הם הגבול. הוא ביצע בלובליאנה דבר מרשים. מבחינה אישית זה שהוא שימש כרכז, עו־רר אותו. הקבוצה הרוויחה מזה".

על צסק"א אמר קצורין: "היא יותר טובה כיום מהקבוצה שניצח־נו באמצע דצמבר ביד אליהו. שחקניה צברו ניסיון ושליחתם של הזרים חזרה לארה"ב, עשתה להם רק טוב והם לא צריכים שום חי־זוק. יש יתרון לרוסים בזכות הא־תלטיות הגבוהה. אם נדע לא לתת לרוסים לברוח בפתיחה, נקר־וה שבזכות הניסיון ננצח בסיום. בסך הכל אנחנו גאים להיות בת־מונת העלייה אחרי שבהתחלה לא נתנו לנו סיכוי".

● יצחק לוי ("שחור"), איש המשק של הפועל תל אביב, אמור לסיים בקרוב את תפקידו, אחרי שהוא אמור לסכם עם מועצת הפועלים על פיצויים בסך 200 אלף שקל.

● ריקאב קורפיניטיס הליטאי, הזר השלישי של ריאל מדריד, החליף בשבוע שעבר בקורי קראר־דה, האמריקאי ששיחק אשתקד בברצלונה. ההחלפה נבעה ממאז־נה הגרוע ביותר בכל הזמנים של ריאל מדריד בליגה הספרדית: 15 נצחונות ו־12 הפסדים.

● יוון: איראקליס סלוניקי הו־פתעה בביתה בידי ספורטינג אתו־נה 82–87. התוצאות האחרות: אולימפיאקוס – א.א.ק אתונה 77–71, פאוק – אמפלופיקי 84–81, פאנתינייקוס – לאריסה 107–81, פרישטרי – אפולון 68–67. הצמ־רת (מחזור 17): 1–2. אולימפיא־קוס ופאנתינייקוס 33 נקודות: 3. פאוק 31: 4. איראקליס 30.

מטה אשר – העמקים בגמר גביע הכדורעף

מאת מיכאל אמקין

בגמר גביע המדינה בכדורעף ב־21 במארס ייפגשו הפועל מטה אשר והפועל העמקים, כך נקבע אמש לאחר שהעמקים הדיחה את מחזיקת הגביע אשתקד, הפועל בת ים 3–0 (15–5, 15–7, 15–6) והפועל מטה אשר ניצחה את מכ־בי תל אביב 3–1 (15–13, 10–15, 15–8, 15–8). בשני המשחקים שנ־ערכו באולם באור עקיבא חזו כ־500 צופים.

השלשות של פרקינס הכריעו את שיקאגו

סיאטל (רויטר). סם פרקינס קלע שתי שלשות ברציפות, בשתי הדקות האחרונות של ההארכה, כדי להוביל את סיאטל סופרסוני־קס לניצחון 126–118 על שיקאגו בולס, אור ליום שישי.

פרקינס (21 נק') קלע שלושה 21 שניות לסיום המועד התקני כדי לכפות הארכה.

● לוס אנג'לס קליפרס – יוטה ג'אז וחבריו? יוטה מון ורוקטס 122–107. לרי ווייס קלע שיא קריירה 33 נקודות והר־ריד 13 ריבאונדים כשהקליפרס קטעה סידרה של שישה הפסדים רצופים בניצחון על האלופה.

● דנבר נאגטס – גולדן סטי־יט ווריורס 101–109. נצחון חוץ ששי העונה לווריורס.

בוטלה אליפות העולם בכדורגל לנוער בניגריה

בשל כולרה ודלקת קרום המוח בשתי ערים

ציריך (רויטר). התאחדות הכדורגל הבינלאומית החליטה ביום שישי לבטל את אליפות העולם לנוער, שהיתה אמורה להיערך בניגריה בחודש הבא, בגלל סיכוני בריאות לשחקנים.

בהודעה של פיפ"א נאמר, כי למרות שניגריה מוכנה לאירוח הטורניר מבחינת ההכנות והאיצטדיונים, התגלו כמה מקרים של כולרה ושל דלקת קרום המוח בשתיים מארבע הערים שהיו אמורות לארח את המשחקים.

ביטול האליפות, שהיתה אמורה להיערך בין ה־11 ל־26 במארס, או העתקתה למדינה אחרת, היו על הפרק מאז דצמבר כשוועדת הביקורת של פיפ"א מצאה את האיצטדיונים לא מוכ־נים. בשבוע שעבר קבעה משלחת נוספת מטעם פיפ"א שהאיצ־טדיונים מוכנים לאירוע, אבל אז צצה בעיית הבריאות.

פיפ"א הביעה צער על הצורך לבטל את האליפות, בעיקר בגלל המאמצים העצומים שעשו הניגרים בשבועות האחרונים כדי לעמוד בכל הסידורים האירגוניים, נאמר בהודעה הרשמית. "למרות זאת, הגיעה ועדת החירום להחלטה שהדבר החשוב ביותר הוא הגנה על בריאותם של השחקנים הצעירים".

בניגריה הביעו זעם רב על ההחלטה, בעיקר לאור העובדה שהניגרים עמדו בדרישות הקשורות בתקינות האיצטדיונים. מקורות בכירים במדינה אמרו, כי התגלו כמה מקרי כולרה בכפר קטן במרחק 150 ק"מ מאגוגו, אך העניין נמצא בשליטה.

هكذا من الأصل

صكز من الاهل

פורשי החזית העממית ברצועה מנסים לגייס תומכים לארגון פוליטי חדש

הארגון – "התנועה הלאומית לשינוי" – תומך בתהליך המדיני

מאת עמירה הס
סופרת "הארץ" ברצועת עזה

פורשי החזית העממית ברצועת עזה מנסים בחודשיים האחרונים לגייס תומכים לארגון פוליטי חדש בשם "התנועה הלאומית לשינוי".

בין מקימי התנועה האחד אל מוגרבי, פעיל לשעבר בחזית העממית. כשהגיע יאסר ערפאת לעזה, בא אליו מוגרבי לברכו, וזו היתה עילה להנהגת החזית לבטל את חברותו בה.

לפני כעשרה ימים נרמז כאילו פעילי החזית העממית מתנכלים לאנשי התנועה החדשה. מכוניתו של תושב באליה, הנחשב מקורב לתנועה, הוצתה והוא העלה את החשד שמדובר ב"מעשה על רקע פוליטי", אם כי לא הטיל אחריות ישירה על החזית.

עלון אקטואליה ופובליציסטיקה יומי, "תצ־רשמי", היוצא לאור בעזה, ליגלג בתחילת פברואר על החזית העממית, ש"למעשה כבר אינה קיימת", ורמז כאילו פעיליה מאיימים על אנשי התנועה החדשה. בחזית דחו את ההאשמות.

התנועה הלאומית לשינוי תומכת בתהליך המדיני אך מבטיחה לפעול נגד הניהול הלא תקין של הרשות הפלשתינית. היא הקימה כמה משרדים ברחבי הרצועה, וזוכה ככל הנראה לתמיכה ולעידוד של הרשות.

בשירותי הביטחון המסכל הפלשתיני ישנה מחלקה מיוחדת לענייני האופוזיציה הפלשתינית. לטענת פעילים ובכירים בארגונים אלה, אנשי אותה מחלקה מנסים לפתות פעילים ידועים שונים של ארגוני האופוזיציה בקבלת משרות במשטרה ובשירותי הביטחון הפלשתיניים ובדרגות צבאיות, שייקבעו לפי שנות הפעילות שלהם נגד הכיבוש הישראלי ושהותם בכלא. דרגות חומות ניתנו לפעילי הפתח, ועל פיהן נקבע גם גובה השכר שמקבלים אנשים העובדים ברשות. ניסיונות אלה מתרכזים ככל הנראה בייחוד בקרב פעיליהם של ארגוני השמאל, שאין להם עתודות כספיות ותשתית חברתית־כלכלית כמו בחמאס. לפעילים צעירים רבים, שיודעים שאין להם סיכוי לקבל היתרי עבודה בישראל, קשה לעמוד בפיתוי והם נענים להצעות. עם זאת, במקרים רבים אין מדובר בקבלת משכורות מיידית.

בכיר באש"ף מאשר שזו טקטיקה ידועה של יאסר ערפאת: להשתמש בחילוקי דעות – אישיים ופוליטיים – בתוך ארגונים אחרים, להציע סיוע כספי מסוים לצד אחד כדי להעמיק את הפער ולגרום פיצול סופי בארגון כדי להחלישו.

נעצר פעיל כך לשעבר מקרית־ארבע, כשבכליו מרכיבים להכנת פצצה

מאת נדב שרגאי ועתיים

המשטרה עצרה ביום ששי ליד שער מנדלבאום שבירושלים, סמוך לישיבת "הרעיון היהודי" מיסודה של תנועת כך, בחור בן 22, מתגורר מקרית ארבע. בכיסיו נמצאו בקבוקי חומצה וכדורי כסף. הצעיר מוכר למשטרה כפעיל תנועת כך לשעבר. לפי הודעת משטרת ירושלים, תרכובת של שני המוצרים שנמצאו בכליו גורמת לפיצוץ, ואף עלולה לגרום לחבלות גופניות.

בסוף השבוע נחקר הצעיר, וטען כי התכוון לפתוח באמצעות החומצה סתימות בצנרת הביוב במקום מגוריו. מקורות במשטרה מסרו כי הצעיר נחשד שהתכוון לפגוע בערבים באחת מסמטאות העיר העתיקה, וכי ביום ראשון הוא יובא לבית משפט השלום בירושלים להארכת מעצרו.

לאחר מעצר הצעיר, ערכה המשטרה חיפוש בפנימייה של ישיבת הרעיון היהודי ועצרה שני קטינים, אשר שוחררו לפני כניסת השבת. המשטרה גם החרימה מודעות על אזכרה לברוך גולדשטיין, מודעות נגד המפכ"ל וכרוז נגד המעצרים המינהליים.

במקביל נערכו חיפושים בבתיהם של ברוך מרזל ונעם פדרמן בחברון, בביתם של בן ציון גופשטיין ואבישי רביב בקרית ארבע ובביתו של איתמר בן גביר במבשרת ציון. כל האנשים שבבתיהם נערך חיפוש, שייכים לתנועת כך.

ברוך מרזל אמר בתגובה: "יש כאן לינץ' שהשב"כ חרדות הביטחון מנסים לעשות לימין. כל הפעולות הללו נועדו לכפר על המחבלים והפאשלות שלהם בפירשת המחתרת הדמיונית הקודמת שהתפוררה להם בין הידיים, ועכשיו מנסים לייצר עוד מחתרות".

תקרית בין אנשי כך לערבים בחברון

קטטה פרצה בין פעילי כך לבין תלמידי בית ספר בחברון בשבת. כמה אנשי כך סיירו בחברון, וכשראו דגלי אש"ף מתנוססים בשטח אחד מבתי הספר שבעיר, החליטו להסירם.

הם חדרו לתחום שטח בית הספר, וניסו להסיר את הדגלים. מספר תלמידי תיכון חשו לעברם, ועד מהרה התפתחה קטטה שבסיומה הצליחו אנשי כך לחמוק עם הדגלים.

קריין רדיו צרפתי התלוצץ על אושוויץ והושעה

פאריס (ע"ד וע"צ). מגיש של אחת מתוכניות תחנת הרדיו הצרפתית "פאן רדיו" התלוצץ על מחנה ההשמדה אושוויץ וגרם לשערוריה. המגיש תיאר את אושוויץ כ"בית כפרי, נחמד מאוד אך רעוע, המועמד למכירה. בעליו לשעבר היו כנראה עשירים מאוד מאוד, כי היתה שם אפילו מסילת רכבת".

מנהל רשות השידור הצרפתית, הרווי בורז'ס, גינה את השידור ואמר: "זו ההתבטאות הגרועה ביותר מזה זמן רב. השידור תוקף את היזכרון, את כבוד האדם, ומלגלג על דברים שאסור ללגלג עליהם", אמר. המנהל בורז'ס דיבר בשידור בטלוויזיה הצרפתית, לאחר התוכנית של התחנה על יום השנה ה־50 לשחרור מחנה ההשמדה. התחנה הודיעה כי מגיש התוכנית הושעה מתפקידו.

ממשלת לבנון עצרה אדם החשוד כי עמד בראש יחידת החיסול של אבו־נידאל

צידון (א"פי). מקורות ביטחוניים בלבנון מסרו שלשום, כי נעצר מחמוד חאלד עינטור, בן 48, החשוד כי עמד בראש יחידת החיסול של ארגונו של אבו־נידאל. עינטור, הידוע בכינויו אבו עלי מאג'ד, הוא פלשתינאי בעל דרכון ירדני.

מוקדם עדיין מכדי לקבוע מדוע נעצר עינטור כעת, או אם סוריה נתנה את אישורה למהלך זה כמחווה במסגרת המאמצים לחידוש שיחות השלום עם ישראל.

המקורות הביטחוניים הוסיפו, כי עם תום חקירתו יובא עינטור ככל הנראה למשפט באשמת חטיפה ורצח. רשויות הצבא בלבנון מאשימות את עינטור בחטיפת יאכטה צרפתית מול חופי עזה בשנת 1987. בעקבות החטיפה, הוחזקו שמונה נוסעים – חמישה בלגים, אשה צרפתיה ושתי בנותיה – כבני ערובה לתקופות של עד שלוש שנים. עוד מסרו המקורות, כי עינטור חשוד בתכנון רציחתו של הדיפלומט הירדני, נאא'ב עומראן מעאיטה, בביירות בינואר '94, וכן בתכנון ההתנקשות בחייו של ראש שירות הביטחון של אש"ף, עאטף בסייסו, ב־8 ביוני '92 בפאריס.

אבו נידאל עומד בראש רשימת המבוקשים בכמה מדינות ערביות וכן באירופה ובארה"ב, בעקבות פעולות טרור שהובילו למותם של עשרות אזרחים ודיפלומטים. הידועות בהן היו ההתקפות במסופי נוסעים בנמלי התעופה ברומא ובווינה ב־27 בדצמבר '85, בהן נהרגו 17 איש. המקורות הביטחוניים אמרו, כי לא ידוע להם אם עינטור היה מעורב במעשי טרור אלה.

ישראל תנסה להתפשר היום עם ירדן על נתיב הטיסה מעל הארץ

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני תעופה

בפגישה שתתקיים היום באילת ייעשה ניסיון נוסף להגיע לפשרה עם הירדנים, על הנתיב שבו יטוסו המטוסים הירדנים במרחב האווירי של ישראל.

הירדנים פנו בסוף השבוע לבכירים במשרד החוץ ובלשכת ראש הממשלה ומחו על התעקשות של חיל האוויר ומינהל התעופה הישראליים, על הנתיב הגבוה שבו יטוסו המטוסים הירדנים מעל ישראל, בדרכם מעמאן לאירופה. הירדנים דורשים לטוס בגובה נמוך יחסית. ישראל – בעיקר בגלל אילוצי חיל האוויר – דורשת שהמטוסים הירדנים יטוסו בגובה רב, בנתיב העובר מעל מרכז הארץ, בערך מעל נמל התעופה בן גוריון.

עד היום הסתיימו כל השיחות בעניין זה בכישלון. שלושה התקיימו מגעים בתקווה למצוא פיתרון מוסכם, כדי שהמטוסים הירדנים יתחילו לטוס מעל ישראל (מטוסי בית המלוכה הירדני טסים ללא הפרעה או מגבלה).

במגעים סוכם על קיום פגישה רשמית של ישראל וירדן הבוקר באילת, שבה יידון הנושא. את ישראל ייצגו אנשי חיל האוויר, משרד התחבורה ומינהל התעופה האזרחי.

פרס ישראל במדעים מדויקים לפרופ' ישראל דוסטרובסקי ומיכאל רבין

דוסטרובסקי. בכימיה

רבין. במחשבים

מאת אור קשתי
סופר "הארץ" לענייני חינוך

פרס ישראל בתחום המדעים המדויקים לשנת תשנ"ה יוענק לפרופ' ישראל דוסטרובסקי בכימיה, ולפרופ' מיכאל רבין במחשבים. הפרס יוענק בטקס שיתקיים במוצאי יום העצמאות. בראש ועדת השופטים עמד נשיא מכון ויצמן, פרופ' חיים הררי. בוועדת השופטים ישבו הפרופסורים שלום אברבנאל, יעקב זיו וזהה ליפשיץ.

בנימוקי השופטים למתן פרס ישראל לפרופ' דוסטרובסקי נאמר, כי הפרס ניתן לו על "תרומותיו המדעיות הטכנולוגיות בתחום הכימיה הגרעינית, הכימיה הפיזיקלית, מדעי הסביבה, חקר אנרגיית השמש ופיזיקת החלקיקים, ועל תרומתו הייחודית בפיתוח התשתית המדעית והטכנולוגית של מדינת ישראל".

על פרופ' רבין כתבה ועדת השופטים כי "הוא מבכירי מדעני המחשב בעולם, ובעל מעמד בכורה מיוחד בשטח זה בישראל. ראויות לציון מיוחד תרומותיו לתורת החישוביות, לוגיקה מתמטית ואלגוריתמים הסתברותיים".

ערפאת מציע

(סוף מעמוד 1א)

לפני כן ייפגש כריסטופר עם שר החוץ המצרי, עמר מוסא, במטרה לרכך את עמדתה של מצרים. מקורות בוואשינגטון אמרו כי הממשל יזהיר את מוסא שמדיניותה של מצרים, בעיקר בסוגיית החתימה על האמנה על אי־הפצת נשק גרעיני, עלולה להקשות עוד יותר על גיוס תמיכה בקונגרס לסיוע למשטרו של הנשיא מובארק.

דיפלומט מצרי בכיר אמר ל"הארץ" כי דרישתה של מצרים שישראל תתחייב לחתום על האמנה, בתמורה להחלטה על שיתוף פעולה נגד הטרור היא "משחק לגיטימי של תן וקח". העיתונות האמריקאית אינה מגלה ענין מיוחד באירוע. במאמץ למשוך את תשומת הלב למפגש שרי החוץ, ולהתגבר על אווירת המשבר בשיחות בין ישראל לרשות הפלשתינית הוחלט בסוף השבוע כי הנשיא קלינטון עצמו יפתח אותו בנאום של רבע שעה.

קלינטון יעביר את ניהול הוועידה לסגנו, אל גור ולכריסטופר. במשך שעתיים ידונו שרי החוץ שמעון פרס, עמרו מוסא, שר החוץ הירדני עבד אלכרים אל־קבריטי ונביל שעת, בנושאים כלכליים ובאמצעים לסייע לפלשתינאים. עדיין לא ברור אם שרי החוץ ייצאו בתום הוועידה למסיבת עיתונאים משותפת. נשא הטרור ידון בפורום סגור, בהשתתפות שר המשפטים של הרשות הפלשתינאית, פריח אבו מדין.

פקיד ממשל בכיר אמר בתדרוך לקראת ועידת שרי החוץ כי ארה"ב אינה מעוניינת להרחיב את מעגל המשתתפים, ומעדיפה להתמקד בגורמים שכבר חתמו על הסכמי שלום. הוא לא הגיע לאפשרות של צירוף נציג סעודי לוועידה במעמד של משקיף, וציין כי ארה"ב תתדרך את סוריה לקראת הכינוס.

אתמול נמסר כי אף שסוריה הביעה עניין בשיגור נציג, נראה כי ארה"ב תהיה השושבין היחיד בוועידה. הפקיד הבכיר אמר כי היוזמה להפגיש את ארבעת השרים נועדה להחזיר את תהליך השלום לפסים חיוביים ולתרגם את החלטות קהיר לשפת המעשה. "זו שעה קשה, אך תמיד היו עליות ומורדות והאתגר שלפנינו הוא להתגבר על הקשיים ולהמשיך".

הפקיד הבהיר כי ארה"ב לא תיענה לבקשת הפלשתינאים ללחוץ על ישראל להסיר את הסגר על עזה. הוא אמר שמגמת המפגש לעסוק בהצעות לשיפור האווירה ובשיתוף פעולה, ולא לעסוק בבעיות נקודתיים. האמריקאים עשו בימים האחרונים מאמץ להפחית את הציפיות מהמפגש ולשוות לו אופי של מפגש ראשון במסגרת פורום מזרח תיכוני קבוע של שרי חוץ ואולי גם של דרגי עבודה של הגורמים שהגיעו כבר להסדרי שלום.

ביום עיון מטעם אוניברסיטת ג'ורג' וואשינגטון בנושא טרור ודמוקרטיה, אמר שגריר מצרים אחמד מאהר אל סייד, בתשובה לשאלת "הארץ" כי קיים קשר עקיף בין טרור לבין האיום הגרעיני והסירוב לחתום על האמנה. לדבריו, הסירוב לציית לכללים הבינלאומיים יוצר תסכול, כפי שהבעיה הפלשתינית גורמת לתיסכול, והמייצר טרור. בהרצאתו אמר השגריר כי לא ניתן להתגבר על הטרור באמצעים משטרתיים, וכי המפגש בוואשינגטון, כמו שדומו בקהיר, נועד לסייע לפתרון בעיות מדיניות, על מנת שניתן יהיה לקיים בהקדם את הבחירות בשטחים. לדבריו, הטרור יימשך כל עוד נשללת זכותם של הפלשתינאים להגדרה עצמית.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

מרחב תכנון מקומי קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת מבנה בן 7 קומות 36 יח' דיור ברח' החשמונאים קרית מוצקין

גוש 10426 חלקה 292 מגרש 2

מהות הסטיה:

הקלה של קומה אחת ממס' הקומות המותר.

הקלה של 8 יח' דיור ממס' יח' הדיור המותר המהווים 12.5% ממס' יח' הדיור המותר.

כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית רח' הגדוד העברי 4 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לף
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה קריות

הסתדרות הפסיכולוגים בישראל
משתתפת באבלו של
פרופ' רון שובל ומשפחתו
במות רעייתו
פייגי שובל
ההלויה תצא מבית העלמין הירקון,
היום, יום ראשון, 12.2.95, בשעה 11:00

אזכרה וגילוי מצבה
לאשתי אמנו וסבתנו האהובה
מרים (מינקה) פולק ז"ל
נקיים ביום ראשון 19.2.95 בשעה 15.00
בבית העלמין בשכון ותיקים – נתניה
נפגשים ליד שער הכניסה

עוזריאל פולק
הבנות ומשפחותיהם

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו בטרם עת של
בעלי אבינו וסבנו היקר האהוב
בצלאל תאזיני
נלקח מאתנו בפתאומיות

ההלויה תתקיים מחר יום שני י"ג אדר א' תשנ"ה 13.2.95
בשעה 2:00 אחה"צ בבית העלמין החדש כפר נחמן רעננה

האבלים: אשתו: ריטה
ילדיו: יונתן, נעם, ליסה
בנו וכלתו: אורן ותמר תאזיני
בתו וחתנה: דינה ומרק קרוגר
נכדותיו: שרה ומדלן תאזיני
אחותו וגיסה: יהודית ומישקה ליאור וב"ב
חמותו: פיי איינשטט

יושבים שבעה בבית המנוח רח' השלום 24 רעננה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי, אבינו וסבנו היקר
אברהם פלק ז"ל
ההלויה תתקיים היום, יום ראשון, י' אדר א' תשנ"ה 12.2.95 בשעה 13:00 בבית העלמין שדה יהושע (נווה דוד) חיפה.
נפגשים ליד שער א'.

המשפחה האבלה

אנו משתתפים באבלם הכבד של
מנכ"ל חברתנו **שלמה אנקול** וב"ב
על מות האב
יהודה אנקלביץ
ההלויה תתקיים היום יום ראשון 12.2.95
בשעה 14.00 בבית העלמין קרית שאול תל אביב.

ההנהלה וחבר העובדים
אי.סי.אי. (ישראל) בע"מ

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אחותי, אמנו וסבתנו היקרה
מרגרט כהן
(לבית מצנברג)

ההלויה תתקיים היום, יום א', י"ב באדר א', תשנ"ה, 12.2.1995,
בשעה 15:00, בבית העלמין ברמות השבים.

ליס מנהיים
דניאל, יעל ושרון כהן
מיכאל, אמנונה, בועז, נטע־לי ואורי כהן
רינה, יובל ומעיין כהן

ביום השנה למותה של יקירתנו
לימור ג'יניאו ז"ל
נקיים אזכרה ביום שלישי,
14.2.1995, י"ד באדר א' תשנ"ה, בשעה 15:30,
בבית העלמין הישן, שכונת בני ציון בנתניה

משפחות ג'יניאו דנקנר

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו
סטניסלב דור פאיט
ההלויה תתקיים היום, יום ראשון 12.2.95
בשעה 15:30 בבית העלמין בחולון

המשפחה

משה במברגר
ז"ל

חמש שנים למותו
נזכור אותו באהבה

המשפחה

גילוי המצבה של
ארנון טוראל
ביום ג', 14.2.95, בשעה 16.00
בבית העלמין רמת השרון (צומת מורשה)

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של אבינו וסבנו היקר
ר' מיכאל דונחין ז"ל
ההלויה תתקיים היום יום ראשון י"ב באדר א' תשנ"ה 12 לפברואר 1995
בשעה 12.00 בבית הקברות בקרית שאול.

גוטה דונחין
עמנואל ורינה דונחין וב"ב
מילכה ויואל דונחין וב"ב

יושבים שבעה בבית משפחת דונחין יואל, הכלנית 77 מבשרת ציון.

עירית יבנה

עירית יבנה משתתפת בצערם של
משפחות גטה ונגטה
על מותם הטרגי של הבנים
סמואל
אדי סלאם
ההלויה תתקיים היום יום ראשון 12.2.95,
בשעה 13.30, בבית העלמין ביבנה
יהודה ברוס – ראש העיר
חברי מועצת העיר

למשפחת בראון
משתתפים בצערכם

החברים במדרגיית
רמת־יוחנן

צילי ויוסף אברהמי
אינם אתנו עוד

נפטרו בשיבה טובה ביום שישי, 10.2.95,
ההלויה תתקיים ביום שני, 13.2.95, בשעה 16.00, בקיבוץ מגן
התכנסות ליד "גן הפסלים" של יוסף, (ליד חדר האוכל)

הילדים: מיכל ויוסף שצקי
הנכדים: הדס (שצקי) ויובל יופה
אמיר ותומר
הנינים: ניר ועמית

תמר יעקב
רונן וקרן

מיא ודורון אברהמי
נטלי ואדם

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי, אבינו, סבנו ואחי האהוב
יעקב שבדרון
מוותיקי באר שבע

ההלויה תתקיים היום, יום ראשון י"ב באדר א' תשנ"ה 12.2.95 בשעה 15:00 בבית העלמין החדש בבאר שבע

האבלים: אשתו: דבורה
ילדיו: רונית ויגאל טיברין
גיל ורחל שבדרון
טליה ומשה אלמקיס
נכדיו: עופר, יסמין, נטע,
תומר, רותם ואורן
אחותו: טובה ריבנפלד וכל בני המשפחה

נא להמנע מביקורי תנחומים

מנהיגי חבר המדינות פירסמו מסמך הקורא להשכנת שלום ויציבות ברחבי החבר

יוזמת רוסיה לקיים הגנה משותפת על הגבולות נדחתה בידי אוקראינה, אזרבייג'אן ומדינות נוספות

מאת סוכנויות הידיעות

אלמה אטה. בפסגת מנהיגי חבר המדינות העצמאיות, שהתכנסה שלשום באלמה אטה, בירת קזחסטאן, הסכימו מנהיגי 12 המדינות בחבר על שורה של פעולות לשיתוף פעולה ביניהן, ובין השאר פירסמו מסמך משותף, שבו הם קוראים להשכנת שלום ויציבות בכל רחבי החבר. עם זאת, נמנעו המנהיגים מלקבל החלטה משותפת בנושא המלחמה בצ'צ'ניה, ולמעשה כלל לא התייחסו בדיוניהם לסכסוך זה, למעט דיווח ששמעו מנשיא רוסיה, בוריס ילצין, על המצב ברפובליקה.

נשיא קזחסטאן, נורסולטאן נאזארבאייב, אמר כי יותר מ־30 נושאים מדיניים, כלכליים וצבאיים נידונו בוועידה. "תהליך האינטגרציה בין המדינות קיבל תנופה חדשה", אמר במסיבת עיתונאים, שבה הופיע יחד עם ראש ממשלת רוסיה, ויקטור צ'רנומירדין. צ'רנומירדין אמר לכתבים באותה מסיבה, כי הסכסוך בצ'צ'ניה הוא ענין פנימי של רוסיה, שממשלתה תפתור בעצמה.

המסמך המשותף, שהוצע על ידי נאזארבאייב, קורא לקידום השלום והיציבות בחבר המדינות, ודורש ממדינות החבר להימנע מהפעלת לחץ צבאי, פוליטי או כלכלי האחת על השנייה. עם זאת מצדיק המסמך נקיטת אמצעים לצורך שמירה על השלמות הטריטוריאלית של כל אחת מהמדינות – הנימוק שבו השתמשה מוסקווה כאשר פלשה לצ'צ'ניה ב־11 בדצמבר אשתקד.

בפסגה גם הושגה התקדמות מסוימת בנושא הכלכלי, אולם הסוגיות הכלכליות מילאו תפקיד שולי בוועידת הפסגה ה־17 של מדינות החבר, שבמרכזה עמד המסמך בנושא השלום והיציבות.

אולם ניסיון העבר מלמד, כי למסמך לא תהיה ככל הנראה משמעות מעשית. בוועידות פסגה קודמות של מנהיגי חבר המדינות נחתמו הסכמים שלא יושמו, כתוצאה ממאמצי המדינות להגן בקנאות על ריבונותן. השדרות הדדית זו שבה התעוררה בוועידת הפסגה הנוכחית, שבה הצליחו המנהיגים להסכים רק עקרונית על הקמת מנגנון ביטחון קולקטיבי. אוקראינה, אזרבייג'אן וכמה מדינות אחרות התנגדו להצעות הרוסיות להגנה משותפת על הגבולות.

אבחזיה ויתרה על דרישתה לעצמאות

זגוזה. המורדים האבחזים ויתרו על דרישתם לעצמאות מלאה מגרוזיה והתחייבו להמשיך במו"מ הפוליטי עם טביליסי על בסיס של מדינה אחת, אמר שלשום מתווך מטעם האו"ם.

בהסבירו את השינוי בעמדת האבחזים אמר המתווך, אדוארד ברונר, כי המלחמה בצ'צ'ניה הוכיחה לאבחזים, שהקהילה הבינלאומית לא תסכים למאבקים לעצמאות בשטח בריה"מ לשעבר.

פקידים אבחזים וגרוזינים הסכימו להורש ב־15 בפברואר במוסקווה את המו"מ על סוגיות תוקתיות, וכן לדון יום לאחר מכן בקביעת לוח זמנים לחזרתם של כרבע מיליון פליטים גרוזינים למחוז הבדלני.

המורדים האבחזים, שזכו לסיוע מצד לוחמים מאזורים שכנים בקווקאז וברוסיה עצמה, הניסו את הצבא הגרוזי מהחבל, השוכן בקרבת הים השחור, בספטמבר 1992. "שני הצדדים מסכימים שמדובר על מדינה אחת, שאותה יש לנסות לעצב ולייצב ביחד", אמר ברונר בתום שלושה ימי שיחות בז'נווה.

מאות גופות של חיילים רוסים ממתינות לזיהוי; אינן נכללות במניין ההרוגים הרשמי

מוסקווה (אי־פי). גופותיהם של מאות חיילים רוסים שנהרגו בצ'צ'ניה, המובלות כיום ברכבות מקורות, ממתינות לזיהוי במכונים פתולוגיים של הצבא, ואינן נכללות במניין הנספים הרשמי. העובדה שהגופות ממשיכות להגיע סותרת את הטענות הרשמיות, כי הלחימה בצ'צ'ניה הולכת ודועכת.

לשכת העיתונות הממשלתית מסרה אתמול, כי כוחות הנאמנים לנשיא צ'צ'ניה, ג'והאר דודאייב, מעבירים את הלוחמה לשטחי הכפר, ומקימים מאחזים חדשים באזורים המרוחקים והמערביים של הרפובליקה הפורשת. "ייתכן כי לעולם לא יוודע מספר האבידות האמיתי במלחמה בצ'צ'ניה, אך על פי אומדנים, מדובר באלפי הרוגים, רובם מקרב האוכלוסיה האזרחית של הרפובליקה.

צילום: אי־פי

מקס הלוויה של ארבעת הצוענים שנהרגו בשבוע שעבר בפיגוע באוברוואֶרט, 120 ק"מ מדרום־מזרח לווינה. בתמונה: נשיא אוסטריה, תומאס קלסטיל, מרכין ראש לפני ארבעת ארונות המתים

נשיא אוסטריה תומאס קלסטיל: רוצחי הצוענים התכוונו לפגוע בעם האוסטרי כולו

מאת יהודית וינקלר
שליחת "הארץ" בגרמניה

בון (מיוחד ל"הארץ"). טקס לוויה נערך אתמול לארבעה צוענים, שנהרגו בראשית השבוע שעבר באוסטריה ממטען חבלה, שהופעל כנראה על ידי אנשי הימין הקיצוני. לעיירה אוברוואֶרט השוכנת כ־120 ק"מ מדרום־מזרח לבירה וינה, שם התקיימו אתמול טקסי הלוויה הגיעו נשיא אוסטריה תומאס קלסטיל, סגן הקאנצלר ארהארד בוסק ויו"ר הפרלמנט האוסטרי, היינץ פישר.

השלושה הביעו זעזוע עמוק לנוכח המעשה האכזרי הבוחס לתוגים ניאו־נאצים. ממשלת אוסטריה הציעה פרס בסכום שווה ערך לכ־700 אלף שקל לגילוי עקבותיהם של מניחי מטען החבלה שגרם למותם של ארבעת הצוענים שגילאיהם נעים בין 18 ל־40.

בווינה מעריכים כי הפרס הכספי מבטא את חוסר האונים של משרד הפנים האוסטרי, האחראי על המשטרה. מומחי חבלה משוכנעים עם זאת, כי האנשים שטיגנו לפני שנה מעטפות נפץ באוסטריה, כאותו מהן פצעה קשות את ראש עיריית וינה, הם גם האחראים להטמנת מטען החבלה באוברוואֶרט.

קלסטיל אמר בטקס, כי כוונתם של מניחי המטען לא היתה רק לפגוע בצוענים, כי אם בעם האוסטרי כולו. הוא גינה את המעשה תוך הבעת זעזוע לנוכח האכזריות שגילו החוללים. מטען החבלה הוסמן בצינור ליד שלט עליו נכתב "צוענים, חיזרו להודו". משניסו הצוענים להסיר את השלט, התפוצץ המטען. למחרת התפוצץ מטען נוסף בעיירה שטינאץ הסמוכה ופצעה קשה עובד נקיון אוסטרי. בעיירה זו מתגוררים פליטים רבים מקרואטיה.

מנהיג הליגה הצפונית באיטליה התפטר וחזר בו לאחר שזכה באמון רוב חברי המפלגה

מילאנו (רויטר). מנהיג הליגה הצפונית באיטליה, אומברטו בוסי, הנתון כיום למתקפה חריפה בתוך מפלגתו, זכה אתמול ברוב מכריע בהצבעת אמון מצד חברי התנועה, לאחר שהודיע על התפטרותו.

בוסי אמר, כי הוא פורש במטרה לתת למפלגה הזדמנות להחליף את מנהיגה, אך הנציגים שהשתתפו בוועידה של המפלגה דחו את התפטרותו המפתיעה והצביעו כמעט פה אחד בעדו. ניצחונו של המנהיג הכריזמטי הוכתם על ידי הודעתו של שר הפנים לשעבר רוברטו מארוני, כי הוא מתפטר במחאה על הקו הפרלמנטרי אותו נוקטת הליגה לאחרונה.

הליגה הצפונית היתה אחת מהמפלגות החשובות בממשלת המרכז־ימין של ראש הממשלה לשעבר, סילוויו ברלוסקוני, עד אשר מרדה והביאה להדחתו של ברלוסקוני בדצמבר האחרון.

בוסי, שייסד את התנועה הפדראליסטית לפני 16 שנה ושימש מאז כמנהיגה ללא עוררין, אמר אז, כי הוא פועל להצלת הדמוקרטיה, שכן שליטתו של ברלוסקוני בערוצי טלוויזיה חשובים מקנה לו יכולת להשפיע על דעת הקהל. אולם ההחלטה פילגה את המפלגה. בבעת שליש מחברי הפרלמנט מטעם הליגה הקימו סיעה פרודה ליברלית נפרדת ששמרה על נאמנות לקואליציית "ברית החירות" של ברלוסקוני.

"רוחים את הצעת ההתפטרות שלי", אמר בוסי לכ־400 חברי מפלגה מריעים לאחר ההצבעה. "בעת עליכם להבין שבכבם המסע הארוך עומד להתחיל מחדש. המאבק הפדראליסטי ייסקר כעת בעוצמה רבה יותר מבעבר." נראה כי מהלכו של בוסי חושב במטרה להבליט את שליטתו במפלגה, שהתמיכה בה בסקרי דעת הקהל צנחה מאז עזיבה מקורות הקואליציה של ברלוסקוני.

בוסי מקווה, כי הליגה תתגבש בממשלת המרכז הארצית־בית של למברטו דיני, התוהה גרעין של ברית חדשה של מפלגות המרכז, אשר תיאבק במפלגה הדמוקרטית של השמאל (PDS) הקומוניסטית לשעבר, ובברית המרכז־ימין של ברלוסקוני. במקרה של בוסי, שמארוני הוא הבולט בהם, אומרים כי מהלך זה יוביל לאובדנה הפוליטי של המפלגה, שכן הדרוכה מחוק הבחירות תהפוך את איטליה למדינה של שתי מפלגות ולא תותיר בשם לכוח מרכזי נוסף בברכה.

משפט סימפסון

המושבעים ייצאו היום לסיור במקום הרצח ובאחוזת סימפסון

לוס אנג'לס (רויטר). המושבעים במשפט הרצח הכפול של או־ג'יי סימפסון יבקרו בזירת הפשע, סבה נרקחו למוות אשתו לשעבר ניקול, ורונלד גולדמן. שופט בית המשפט העליון לאנס איטו הודיע על הסיור, כי יימשך יום שלם, ייצא בשעה 6:30 בבוקר מבניין בית המשפט. משם יוסעו המושבעים לביתה של ניקול בראון סימפסון בשכונה היוקרתית ברנטווד, שם נרצחה יחד עם רונלד גולדמן ב־12 ביוני אשתקד. סימפסון יצטרף אף הוא לסיור.

השופט אוסר לטוס מעל בתי בני הזוג

המושבעים יילקחו גם לאחוזתו של סימפסון ברוקינגהאם אוניו, המרוחקת כשלושה קילומטרים מזירת הרצח, וכן יבקרו במסעדת מצאלונה בברנטווד, שם עבד גולדמן כמלצר ושם סעדו ניקול ובני משפחתה בערב הרצח. עוד יראו המושבעים את בית הדירות שבו התגורר גולדמן, הסמוך למסעדה.

על הכתבים שיתלוו למושבעים בסיור תיאסר הכניסה לאחוזתו של סימפסון. דוברת מטעם בית המשפט אמרה, כי סימפסון ביקש להסיר את האיסור, וכי איטו הסכים לכך.

בצו בית משפט שפורסם שלשום אסר איטו על כל כלי הטיס, כולל מסוקים המשמשים את כלי התקשורת, להיכנס למרחב האווירי שמעל ביתה של ניקול ואחוזתו של סימפסון, ואמר כי בן הדאר שהאזורים ייסגרו גם לכל תנועת הולכי רגל וכלי רכב למשך הסיור.

מחלוקת גוברת בין שחורים ולבנים

ניו יורק (אי־פי). נראה כי המחלוקת בדעת הקהל האמריקאית בנוגע לשאלה האם אכן רצח או־ג'יי סימפסון את אשתו וידידה הולכת וגדלה. על פי סקר שפורסם אתמול, 61% מהלבנים בארה"ב סבורים כי הוא אשם, בעוד ש־68% מהשחורים סבורים כי הוא חף מפשע.

נשיא מקסיקו הורה לפתוח במתקפה למיגור מרד האיכרים בצ'יאפאס

חיילים רבים הועברו לאזור, הוקמו מחסומים; חיפושים מבית לבית

מאת סוכנויות הידיעות

מקסיקו סיטי. נשיא מקסיקו, ארנסטו סדיו, הבריז שלשום על מבצע למיגור התקוממות האיכרים במדינה המחוזית צ'יאפאס, בניסיון לשים אחת ולתמיד קץ למרד, המשך זה 13 חודשים.

סדיו שינה שלשום את המדיניות הזהירה בה נקט עד כה כלפי המורדים, והורה לצבא ולמשטרה לתפוס את חמשת מנהיגי המורדים במחבואיהם בג'ונגל ובהרים. הוא אמר, כי המבצע כבר החל והמטרה העיקרית היא תפיסתו של מרקוס, המנהיג הכריזמטי שהוביל את "צבא השחרור הלאומי הזאפאטיסטי" ב־13 חודשי מאבק הדמים.

נחשפה זהותו של מרקוס

במטרה לפזר את המסתורין סביב דמותו של מרקוס חשף שלשום סדיו את זהותו, והאשים אותו בניסיון להשתלט על מדינת המחוז באלימות. סדיו אמר, כי מרקוס הוא בעצם רפאל סבאסטיאן גוילן, בנם של זוג מהמעמד הבינוני.

הנשיא אמר כי כלו מאמצי הממשלה להביא את מנהיגי הזאפאטיסטה אל שולחן הדיונים. סדיו ציין כי המשטרה חשפה ביום רביעי מצבורי נשק במקסיקו סיטי ובמדינת וראקרוז שבמזרח מקסיקו. גילויים אלה מוכיחים, לטענתו, שהזאפאטיסטים התכוונו להעביר את המלחמה למקסיקו סיטי ולמקומות אחרים על מנת לתפוס את השלטון.

הצעד האחרון של סדיו שם קץ לתקווה לסיים את מרד האינדיאנים בשלום.

שלשום נעו כוחות צבא רבים במדינת המחוז, וניתן היה לראות משאיות מלאות חיילים שהתקדמו לאורך הדרכים הראשיות בקצה הג'ונגל לקאנדון, בו שולטים המורדים מאז פרוץ המרד. מחסומים צבאיים הוקמו לאורך הדרכים המובילות לשטח המוחזק על ידי המורדים.

במסיבת עיתונאים שהתקיימה אתמול במקסיקו סיטי אמר התובע הכללי אנטוניו לוזאנו, כי חיילי הצבא נכנסו לתריסר כפרים ועיירות במדינת המחוז, בלא שנתקלו בהתנגדות. בדיווחי חדשות נמסר, כי החיילים ביצעו בכמה עיירות חיפושים מבית לבית.

ארה"ב השעתה את הסיוע הביטחוני לאקוודור ופרו

וואשינגטון (רויטר). ארה"ב הפסיקה שלשום את מכירות הנשק הממשלתיות לאקוודור ופרו והשעתה רשיונות למכירות מהמגזר הפרטי במסגרת מה שהוגדר על ידי פקידים ממשלתיים כ"לחץ פוליטי המיועד להביא לקץ סכסוך הגבולות בין שתי המדינות".

מחלקת המדינה האמריקאית, שהגדירה על השעיית הסיוע הביטחוני, שהיקפו קטן יחסית, מסרה כי ככל הידוע לה, ארגנטינה, ברזיל וצ'ילה עתידות לנקוט בעתיד הקרוב בצעדים דומים. שתי המדינות בדרום אמריקה שקועות כבר 16 יום בסכסוך מזוין על שטח מיוער, שייתכן והוא עשיר בזהב.

קריאה לקרטר לתווך בסכסוך

קיטו, אקוודור (רויטר). גנראל אקוודורי האשים שלשום את פרו בשימוש בנשק כימי ובסיפוח חייליה טרם יציאתם להתקפה על עמדות של צבא אקוודור. "הם מסממים את חייליהם בעלי קוקה כדי לאלצם לצעוד קדימה ומשתמשים בנשק כימי נגד חיילינו", אמר הגנראל. פקידים פרואנים הכחישו את ההאשמות.

אקוודור הודיעה, כי סוללות תותחי הנ"מ שלה הפילו שלושה מטוסים של צבא פרו, אשר תקפו את עמדותיה הצבאיות באזור הגבול השנוי במחלוקת. עוד נמסר בהודעה, כי כוחות ההגנה של אקוודור מחזיקים עדיין בכל עמדות ההגנה שלהם באזור.

אתמול פירסמו פקידים מאקוודור הצהרה שקראה לנשיא ארה"ב לשעבר, ג'ימי קרטר, ולנשיא קוסטה ריקה לשעבר, אוסקר אריאס, זוכה פרס נובל, לתווך בסכסוך.

מנהיג המפלגה הניאו־נאצית בגרמניה, גונתר דקרט, נעצר במבואות דרזדן

הגיע לעיר ערב הטקסים לציון 50 שנה להפצצת בעלות הברית, למרות שבימ"ש אסר על מפלגתו לקיים בה הפגנת הזדהות עם הרוגי ההפצצות

מאת יהודית וינקלר
שליחת "הארץ" בגרמניה

בון (מיוחד ל"הארץ"). גונתר דקרט, מנהיג המפלגה הניאו־נאצית NPD בגרמניה, נעצר אתמול במבואות העיר דרזדן, שבה נפתחים השבוע האירועים לציון 50 שנה להפצצת העיר על ידי בעלות הברית.

אתמול בשעות הבוקר אסר בית משפט בדרזדן על פעילי מפלגתו של דקרט לקיים בעיר הפגנת הזדהות עם הרוגי ההפצצות. שעות אחדות לאחר מכן זוהתה מכוניתו של דקרט עצמו במבואות דרזדן. המשטרה עצרה אותו ומנעה את כניסתו לעיר. הפעולה נומקה בחשש שנוכחותו בדרזדן תגרום לאי שקט. דקרט, שנידון למאסר על תנאי לאחר שהורשע בהכחשת שואה והסתה גזענית, נעצר לפני חודשים אחדים ליד אתר מחנה הריכוז לשעבר בוכנוואלד והורחק גם משם מחשש שיעורר מהומה ויפגע בסדר הציבורי.

היום ייפתחו בדרזדן טקסים לציון 50 שנה להפצצה של בעלות הברית על העיר, שלטענת גרמנים רבים היתה בבחינת פשע מלחמה, שכן בפברואר 1945 כבר היה ברור שהרייך השלישי הובס, וכי העיר דרזדן היתה מקום ריכוז לפליטים ולא יעד אסטרטגי. אולם כנגד הטענה שההפצצה היתה בלתי מוצדקת, מצויות עדויות המצביעות על כך שמנגנוני הגירוש וההשמדה של היהודים המשיכו לפעול בעצם הימים ההם, ונדרשה פעולה דראסטית שתביא סופית את ההנהגה הנאצית.

נשיא גרמניה, רומאן הרצוג, והקאנצלר הלמוט קוהל, אמורים להשתתף, לראשונה, בטקסי ההתייחדות עם 35 אלף תושבי דרזדן שנהרגו בהפצצות. גם בית המלוכה הבריטי ייוצג בטקסים, כחלק מהמאמץ להביא לפיוס היסטורי, מאחר שחיל האוויר הבריטי בפיקודו של הגנרל הארים הוא שהנחית את מכת הפתיחה בהפצצות.

770 מטוסים של חיל האוויר הבריטי המטירו בלילה שבין ה־13 ל־14 בפברואר 1945 כ־2,700 טונות של פצצות על דרזדן. בשלב מאוחר יותר הצטרף חיל האוויר האמריקאי להפצצות, שבהם נהרגו 35 אלף בני אדם, 86 אלף דירות נהרסו, והמרכז העתיק של דרזדן נהרס כמעט עד היסוד.

בתקופת המשטר הקומוניסטי במזרח גרמניה שופם חלק מהעיר העתיקה של דרזדן שעל נהר האלבה ומאז איחוד גרמניה נמשכות עבודות השיקום.

בקצרה

● קאבול. לאחר שלוש שנות לחימה, הסכימו הסיעות הירבות באפגניסטאן להקים מועצה רב־מפלגתית שתתכנס ב־20 בפברואר ותחליף את נשיאה הנוכחי של המדינה, כך הודיע אתמול האו"ם. ישנה תקווה – אם כי אין ודאות – כי המועצה תשים קץ למלחמת האזרחים האכזרית המשתוללת בין עשר הסיעות מאז שהפילו את הממשלה הקומוניסטית באפריל 1992. הפסקת אש כלל־ארצית אמורה להיכנס לתוקפה עם עלייתה של המועצה לשלטה, מסר צ'ארלי סאנטוס, חבר במשלחת האו"ם. אולם בינתיים ממשיכים ארגוני האופוזיציה להפגיז את הבירה בטילים, ועל פי דו"ח קאבול, נהרגו שלשום 15 איש בהתפוצצויות. (אי־פי)

● ג'קארטה. אינדונזיה מסרה אתמול, כי חיילים שהיו מעורבים בהריגתם השנויה במחלוקת של ששה אזרחים ממזרח טימור, שאירעה בחודש שעבר, צפויים להישפט בבית דין צבאי. ההריגות גרמו לביקורי ואגה מצד כמה שגרירויות מערביות, כולל אלו של ארה"ב, אוסטרליה וקנדה. מזכיר המדינה, מורדיונו, אמר כי דו"חות הצבא שנמסרו לנשיא סוהארטו בנוגע לאירוע, שהתרחש 80 ק"מ ממערב לבירת מזרח טימור, דילי, הזכיר פעולות שנקטו בהן החיילים, אשר "בוצעו בניגוד לנהלים המקובלים". (רויטר)

● ניירובי. חמשת עובדי סוכנות סיוע שנחטפו בדרום סודאן לפני שלושה ימים שוחררו אתמול, והועברו לקניה, כך מסר דובר מטעם האו"ם בניירובי. החמישה הם האחרונים מתוך 11 בני הערובה שנחטפו בעיר וואת שבבמזרח ג'ונגליי במהלך התקפה שביצעו המורדים בהנהגת ג'ורג' קאנג באנ'יפיני, שהואשם בזמנו בריגול לטובת חרטום. (ע"ר וע"צ)

הודעות בעניין

תכנון ובנייה

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טל: 04-356807

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: רחמים ישא בתי הבנבן, לאשר הקמת בנין מגורים תוך הריסת בנין קיים, ברחוב הגליל 22, בגוש 10880 חלקה 111.
הבקשה כרוכה במתן ההקלות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל למותר.
2. תוספת קומה.
3. בליטות למרווחים צדדים וקדמי.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בתיק בנין מס' בב 880/88/02
בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה בימים:
יום ב' 08:00-11:30 15:00-17:00
יום ד' 15:00-17:00
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ד"ר י. חס
מהנדס העיר

הוועדה המקומית לתכנון ובניה אור־יהודה־אזור
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 בהתאם לסעיף 149 הרינו מודיעים בזה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ובניה אור־יהודה־אזור בקשה למתן אישור על הקלה בשטחי בניה לאור יהודה בגוש: 6227 מגרש 213 ברחוב: ההפלמ"ח מס': 18 ל: העברת זכויות בניה מקומה לקומה. ההקלה היא ב 8.5 מ"ר וב 1.6% אחוזים. בשמאי: למגורים כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ובניה אור יהודה אזור בבנין עיריית אור יהודה רח' ההגנה, אור יהודה. מקוד 60200 את התנגדותו המנומקת, ולציין כתובת המדויקת, טלפון ומספר תעודת זהות. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
שאבי תמיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה אור־יהודה־אזור

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טל: 04-356807
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: חשביבץ ישראל.
לאשר תוספת בניה בקומת המרתף, בבנין הקיים, ברחוב שד"ר זלמן 1 גבעת אורנים, בגוש 11192, חלקה 143.
הבקשה כרוכה במתן ההקלות הבאות:
1. ניצול החלל שמתחת לקומות המגורים למגורים.
2. עודף שטח בניה מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה תיק בנין, שמספרו בב' 813/86/01 בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה בימים:
יום ב' 08:00-11:30 15:00-17:00
יום ד' 15:00-17:00
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ד"ר י. חס
מהנדס העיר

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טל: 04-356807
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: חיה יפשבסקי לוינשטיין
לאשר הקמת בנין מגורים בן 4 קומות, ברחוב נחלאלי 3, בתנלים בגוש 10929 חלקה 26.
הבקשה כרוכה במתן ההקלות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל למותר.
2. 2 מפלסים מעל למס' הקומות המותר של קומת עמודים + קומת מגורים.
3. בליטות ל־2 המרווחים הצדדים.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה תיק בנין, שמספרו בב' 2318/47/03 בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה בימים:
יום ב' 08:00-11:30 15:00-17:00
יום ד' 15:00-17:00
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ד"ר י. חס
מהנדס העיר

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי קרית מלאכי
הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, בדבר אשור תכנית, המהווה שנוי תכנית מפורטת
הנקראת: "תכנית מספר 7/122/03/18".
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
1/122/03/18
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: קרית מלאכי
מתחם ס'
גוש 2404 חלקות 13, 16.
גוש 2417 חלקות 189.
עיקרי הוראות התכנית:
איחוד וחלוקת מגרשים על ידי פיצוים ביעודי קרקע וקביעת הנחיות ומגבלות בניה.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4252 התשכ"ה עמוד 377 בתאריך 13/10/94.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית הדרום וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה קרית מלאכי וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דנים
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז הדרום

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי עמק הירדן
הודעה בדבר אשור תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, בדבר אשור תכנית מפורטת
הנקראת: "תכנית מספר ג/5329".
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: אלומות
חלקי גושים: 13625, 13628, 13630, 13631, 13632,
חלקי גושים: 13634, 13638,
עיקרי הוראות התכנית:
איתום שטח פיתוח של מושב אלומות.
קביעת אזורים ועתודות קרקע לשימושים שונים בתחום התכנית.
התוויית רשת הדרכים לסוגן וצוגן.
קביעת הוראות בניה שונות המסדירות את מבני אדם, מבני ציבור שרותים ובנייני משק באזורים בהם מותרת הבניה קביעת הוראות לשטחי פי השימוש בהם ובשטחים ציבוריים אחרים.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4028 התשנ"ב עמוד 4114 בתאריך 30/07/92.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית צפון וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה עמק הירדן וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
אפרים קרינלר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז צפון

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי תמר־רמת נגב־ערבה
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה תמר־רמת נגב־ערבה מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 19/139/03/10
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
5/139/03/10
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב:
עין בוקק
גושים: 100145 חלקה 3,4,0
עיקרי הוראות התכנית:
הגדלת מגבלות בניה חדשות על ידי שינוי בקוי בנין, באחוזי בניה, מספר קומות ומספר חדרים.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הדרום רחוב השופטים ת.ד. 68 באר־שבע 84100 טל: 07-296414
המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, תמר־רמת נגב־ערבה הפרא תמר מה אחר סדום 86810 טל: 07-584181
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
שלום דנים
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז הדרום

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי מטה יהודה
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה מטה יהודה מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר מי/743 שינוי לשינוי תכנית מתאר מקומית מס' מי/260
ושינוי לשינוי תכנית מתאר מקומית מס' מי/274 ד.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: מבשרת ציון
מבשרת ירושלים, רחוב החצב מס' 14.
שטח בין קואורדינטות אורך 168/700 - 168/650
ובין קואורדינטות רוחב 134/300 - 134/250
הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו הכחול.
עיקרי הוראות התכנית:
א. שינוי יעוד מאזור מגורים 5 לאזור מגורים מיוחד.
ב. קביעת קוי בנין - עפ"י המסומן בתשריט.
ג. קביעת גובה, גדל פתחים בנספח הבינוי, עפ"י הקיים.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז ירושלים רחוב שלומציון המלכה 1 ירושלים טל: 02-290222
המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, מטה יהודה מרכז אבן העזר ת.ד. שמשון 99700 טל: 02-900046
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
אליה סידסה
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז ירושלים

הודעה

להוי ידוע כי מר וינשטיין אליהו ע"י ב"כ עו"ד ד"ר דב שינדלר מרח' בר־כוכבא 1 פתח־תקוה, פנה אל בית־המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו בבקשה להצהיר על מותם של ילדי ברברה פרידמן ז"ל שנעלמו ומשערים שהם מתו וכי בית־המשפט ידון בבקשה הנ"ל ביום 8.6.95 בשעה 12:00 בתיק 3/95.
הילדים של המנוחה נולדו בתאריך בלתי ידוע בסוקולוב שבפולין שהיה גם מקום מגוריהם הידוע האחרון, בעת השואה הם היו ילדים קטנים ובעלי אזרחות פולנית. בני משפחה הקרובים ביותר הנם:
אליהו וינשטיין רח' ברנדה 5/3 רעננה
סושניק רבקה ת.ז. 456991 ובני דודים אחרים
כל מי שיש לו ידיעות על שני ילדי ברברה פרידמן ז"ל מתבקש בזה להמציא לבית־המשפט, או לכל נציגות דיפלומטית או קונסולרית של מדינת ישראל, בין בכתב ובין בעל־פה, לכל המאוחר חמישה־עשר יום לפני מועד הדיון הנקוב לעיל, וכל אדם מעוניין הרוצה להתנגד להצהרת־המוות יתייצב לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, אם בעצמו ואם על ידי בא־כוחו, וינמק את התנגדותו, או ימסור לבית משפט הצהרה בשבועה שניתנה על־ידיו שבה פורטו טעמי ההתנגדות, שאם לא כן יתן בית משפט ההחלטה כטוב בעיניו.
ורדה אלשיך
רשמת בית המשפט המחוזי
בתל־אביב־יפו

קשר־לשיר
לפרסום מודעות
177-022-7575
קבלת מודעות מכל הסוגים
ל"הארץ" ל"העיר" ול"זמן העיר"
קשר־לשיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
"ראש - העין"
עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ראש־העין בקשה למתן הקלה/שימוש חורג בגוש 5508 חלקה 92 מגרש כ' רח' רשי 106 ראש העין
מותר להקים בית מגורים בקו בנין צדדי 4 מ' בקשת בעלי החלקה להתיר להם בית מגורים בקו בנין 3.60 מ'.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגיש התנגדותו לועדה המקומית תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
יגאל יוסף
יו"ר הועדה המקומית
"ראש - העין"

ועדה מקומית לתכנון ולבניה
גליל מרכזי־שפלים עמק
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי בעכו. הוגשה בקשה לקבלת הקלה בבניה בתיק מס' 1750/94-11 ע"י אחדי כסאם + מוסא
במקום שעב ובגוש: 18781 חלקה 1, מגרשים 452, 453.
מהות ההקלה: אחוז הבניה בקומה א' במפלס 3.7 + מטר הוא 40% במקום 30% המותרים לפי תקנון מתאר שעב ג/1833 וכן לפי שינוי לתקנון מספר ג/6769
כל המעונין רשאי להגיש התנגדות תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו, למשרדי הועדה המקומית לפי הכתובת: מרכז שווקים שוק עירוני, עכו
משה סלע
יו"ר הועדה

ועדת משנה לתכנון ולבניה
עיריית באר - שבע
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה באר־שבע בקשה למתן הקלה באחוזי בניה מתוכנית המפורטת העברת זכויות בניה מקומה לקומה
מהות הבקשה: לפי התכנית הנ"ל בחלקה A 308 בגוש 38096, כתובת הקצר מ"ג.
כל המעונין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המפורטת אלה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע מענין ההקלה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתון.
י. הור
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובניה
עיר באר - שבע

עיריית פתח תקוה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
פתח - תקוה
הודעה
על־פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6191 חלקה 8 מגרש 4 ברחוב שא הלנ מס' 12 ת.ב. 2020 לפי תוכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים א' שקום בו מותר להוסיף 30 מ"ר לכל דירה.
בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם הקלה לתוספת באחוזי הבניה במסגרת 6%.
כל מי שיש לו התנגדות להקלה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
גיורא לב
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה פ"ת

صكذا من الاصل

יומן

ביהאץ' תחת אש

אתמול שוב נחתו על העיירה ביהאץ' מספר פגזים, לא הרחק מבסיס חיילי האו"ם מבנגלדש, שמצבם הוא הקשה ביותר מבין כל יחידות האו"ם בשטחי יוגוסלוויה לשעבר. משקיפי האו"ם הנמצאים במקום מסרו על קורבנות בקרב האוכלוסיה האזרחית.

הקואליציה של הכוחות הסרביים מבוסניה ומקרואטיה מנסה להשתלט מחדש על שטחים שאיבדה באמצע החודש שעבר במובלעת. המשך המתקפה הסרבית על מובלעת ביהאץ' מקטין את הסיכויים לפתרון דיפלומטי של המשבר, והסדר שלום כולל נראה רחוק מאוד. הסרבים נחושים בדעתם לחסל את הכיס המוסלמי כדי ליצור רצף טריטוריאלי מלא בין כל השטחים שעליהם הם שולטים בבוסניה ובקרואטיה.

ביהאץ', כזכור, הוכרזה על ידי האו"ם כ"אזור מוגן" בשטח של 80 קמ"ר, אולם הסיכויים כי כוחות האו"ם או נאט"ו יפתחו בקרבות יבשה נגד הסרבים הם קלושים למדי. בעבר הועלו הצעות להכריז על ביהאץ' כעל אזור אסור לכלי נשק כבדים, כפי שנקבע ברדיוס של 20 ק"מ סביב סרייבו. אולם הנסיון בסרייבו חשף את מגבלות הנוסחה הזו: בשעת משבר צצים כלי הנשק הללו בידי הצדדים הלוחמים, והקהילה הבינלאומית ניצבת חסרת אונים.

נפילת ביהאץ' תהיה מכה קשה במיוחד לקרואטיה. המובלעת היא בעלת משמעות אסטרטגית עליונה לקרואטים, עקב מיקומה בלב השטחים הסרביים שעל קו הגבול. הקרואטים חיזקו את עמדותיהם לאורך קו החזית, והם מאיימים לתקוף את הסרבים בקראינה (השטח הסרבי הגדול בקרואטיה) אם אלה ימשיכו להשתתף בהתקפה על ביהאץ'.

עבור הסרבים יש חשיבות עצומה לשליטה בביהאץ', בה עוברת מסילת הברזל לקראינה. נפילת המובלעת הבוסנית תחזק באופן ברור את הסרבים של קראינה, ועשויה להשפיע על ההסדרים המדיניים בעתיד. משום כך משתתפים כוחות מקראינה באופן ישיר בלחימה. למעשה, הסרבים מעולם לא הרפו את הלחץ על ביהאץ', שכיבושה חיוני למימושו של חלום "סרביה הגדולה".

ניצן הורוביץ

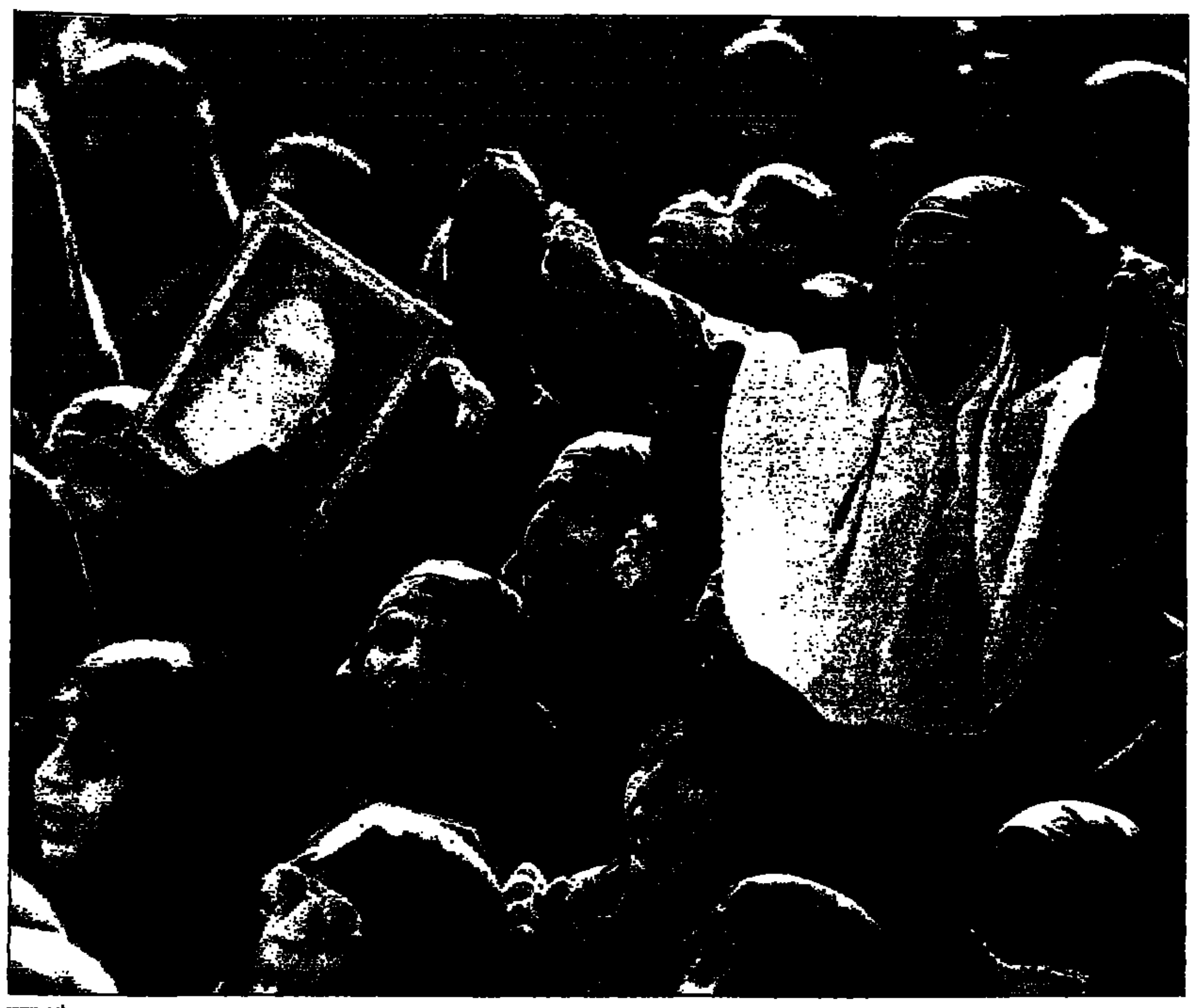

תצלום: איי־פי

נשים איראניות קוראות סיסמאות בגנות ארה"ב וישראל בהפגנה בכיכר החירות בטהראן בהשתתפות רבבות, לציון יום השנה ה־16 למהפכה האיסלאמית באיראן. נשיא איראן, האשמי רפסנג'אני, שהתייחס לדברי מזכ"ל נאט"ו, וילי קלאס, הזהיר את הברית לבל תתייחס לפונדמנטליזם האיסלאמי כאיום החמור ביותר על המערב, "כפי שהיה הקומוניזם בעבר"

חדשות חוץ

אף־בי־איי: טרוריסטים מתכננים לבצע פיגוע ראווה בוול סטריט בסוף החודש

לפי הידיעות, מתוכנן הפיגוע ליום השנה השני לפיצוץ במגדלי התאומים

מאת שלמה שמיר
וסוכנויות הידיעות

ניו יורק. חברות ומשרדים בוול סטריט נדרשו להגביר את אמצעי הבטיחות ולהקפיד על נוהלי הביטחון בבורסה השוקים, על רקע מידע שהצטבר באחרונה, לפיו קבוצת טרוריסטים מוסלמים מתכננת פיגוע חבלני ראוותני באזור ב־26 בפברואר, יום השנה השני לפיצוץ במגדלי התאומים.

רשת אן־בי־סי, ששידרה שלשום ידיעה בנושא, מסרה כי סוכני חרש פדראלים חשפו סימנים של התארגנות חשודה באזור בוסטון, שם רכשו גורמים חשודים כמות של גאז, המשמש לייצור פצצות, וכלי רכב, שלפי השערות נועדו לשימוש חבלני.

הרשת מסרה, כי גורמי ביטחון פדראליים ומפקדי משטרת ניו יורק שיגרו באחרונה למנהלי חברות ומשרדים הפועלים בוול סטריט הנחיות להגביר את העירנות ולנקוט סידורי בטיחות קפדניים.

"עיראק הורתה לבצע הפיגוע במגדלי התאומים"

ראמזי אחמד יוסף, שהוסגר בשבוע שעבר לארה"ב ונחשד בתכנון וביצוע הפיצוץ במגדלי התאומים בניו יורק לפני כשנתיים, טוען כי עיראק היא שהורתה לבצע את הפיצוץ ואף מימנה אותו, מסר מקור משפטי בכיר. למרות שיוסף, בן 27, יליד עיראק, כפר באשמה כאשר הובא בפני שופט פדראלי במנהטן, אומרים מקורות מהימנים כי הוא משתף פעולה עם החוקרים.

לעומת זאת אמרו פקידי מחלקת המדינה, כי יוסף מסרב לדבר עם חוקריו, וגם עורך הדין שנתמנה על ידי בית המשפט להגן על יוסף הכחיש אתמול בתוקף, כי מרשו אמר לחוקריו, כי עיראק עמדה מאחורי הפיגוע במגדלי התאומים. עורך הדין אברהם מוסקוביץ אמר אתמול, כי לפי מיטב ידיעתו אין לדיווחים אלה כל יסוד.

יוסף נעצר באמצע השבוע שעבר בפקיסטאן, והוסגר לארה"ב והוטס במטוס לניו יורק. בפיצוץ במגדלי התאומים נהרגו שישה בני אדם ונפצעו כאלף.

שני מיליון דולר למסגיר

וושינגטון. מחלקת המדינה של ארה"ב שוקלת לשלם עד שני מיליון דולר לאדם שהסגיר את יוסף, מסרו ביום חמישי פקידים אמריקאים.

פקידים בכירים בארה"ב, שסירבו להזדהות, אמרו כי המודיע תובע לעצמו את הפרס המובטח, בסך שני מיליון דולר, וכי אגף הביטחון הדיפלומטי של מחלקת המדינה צפוי להעניק לו את הפרס. הפקידים סירבו לומר אם הפיצוי הכספי יהיה בסכום הכולל המצוין, אך אחד מהם אמר, כי "מדובר בפרס גדול". הפרס הגדול ביותר שידוע כי שולם בעבר במקרה דומה היה 750 אלף דולר.

הפקידים סירבו לחשוף את זהותו של המודיע או לגלות את ארץ מוצאו.

יוזמה חדשה של הנשיא קלינטון למלחמה בטרור

נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, ביקש שלשום מהקונגרס לקבל הצעת חוק, שלפיה מעשי טרור בינלאומיים שיבוצעו בשטחה של ארה"ב ייחשבו לפשע פדראלי, ובדרך זו ניתן יהיה לסגור פרצות בחוק הקיים. ההצעה גם תוציא אל מחוץ לחוק כל פעולה לאיסוף כספים בארה"ב, שנועדו לסייע לפעולות טרור בינלאומיות ברחבי העולם.

החוק המוצע יקבע תחומי שיפוט פדראליים ברורים במקרה של פעולת טרור בינלאומית בארה"ב, ויקל על הממשלה הפדראלית להביא למאסר של אנשים המתכננים פיגועים טרוריסטיים ברחבי העולם.

כן קרא קלינטון לחתימה על אמנה בינלאומית הקובעת, כי חומרי נפץ פלסטיים ייוצרו הול מעתה עם מרכיב כימי שיקל על זיהוים.

דיסקאוורי שבה לכדור הארץ לאחר טיסה רבת הישגים בת שמונה ימים

המסע כלל מפגש היסטורי עם התחנה מיר

קייפ קנאוורל, פלורידה (איי־פי). מעבורת החלל האמריקאית דיסקאוורי שבה אתמול לכדור הארץ, לאחר טיסה רבת הישגים בת שמונה ימים, שכללה מפגש היסטורי עם תחנת החלל הרוסית – מיר.

שלושת האסטרונאוטים הרוסים – השוהים בתחנת החלל "מיר" – התבוננו בהחנת דיסקאוורי במרכז החלל ע"ש קנדי דרך חיבור טלוויזיוני מיוחד. ביום שני שעבר הצליחה המעבורת להגיע למרחק של 11 מטרים בלבד מתחנת החלל הרוסית.

לאחר הנחיתה מסרה "מיר" לג'יימס וות'רבי, מפקד דיסקאורי, כי "צוות המיר מברך אותך על הצלחת משימתך".

המפגש בחלל היה המפגש האמריקאי־רוסי הראשון מסוגו מאז שנת 75', שבה נפגשו צוותי "אפולו" ו"סויוז". היתה זו גם חזרה כללית לקראת החיבור של מעבורת החלל אטלאנטיס עם ה"מיר", האמור להתבצע ביוני. שבע התחברויות מסוג זה מתוכננות עד שנת 97', שבה אמורות ארה"ב, רוסיה ומדינות אחרות להתחיל בבניית תחנת חלל בינלאומית.

בטיסת החלל השתתפה אסטרונאוטית – איילין קולינס – טייסת החלל הראשונה של נאס"א. ד"ר ברנארד האריס היה האדם השחור הראשון שריחף בחלל. הצוות כלל גם את האסטרונאוט ולאדימיר טיטוב, הרוסי השני שטס במעבורת חלל אמריקאית.

ביום שלישי שעבר השתמש טיטוב בזרוע הרובוטית של דיסקאוורי כדי לשגר לחלל לוחין אסטרונומי. הלוחין, המכיל טלסקופ ששקלו קרניים על־סגוליות, התעקר בגז ובאבק בין כוכבי במשך יומיים. לאחר מכן, יצאו האסטרונאוטים האריס ומייקל פואל להליכה בחלל כדי להתאמן בהזזת הלוחין, השוקל יותר מטון, בעזרת ידית הנראית כמו הגה. נאס"א מעוניינת לדעת באיזו מידה יוכלו אסטרונאוטים להזיז עצמים כבדים במהלך בנייתה העתידית של תחנת החלל הבינלאומית.

1. פיג'ו	1,450
2. מיצובישי	1,339
3. פיאט	1,275
4. מזדה	1,119
5. סובארו	1,011
6. אופל	941
7. דייהו	897
8. ג'נרל מוטורס	884
9. יונדאי	798
10. רנו	747

את ההצלחה של פיג'ו אי אפשר להפסיק...

PEUGEOT

דוד לובינסקי בע"מ יבואן בלעדי למכוניות פיג'ו - סיטרואן בישראל
■ תל-אביב, שונצינו 16. טל. (03)5631333 ■ בני ברק, כהנמן (השומר) 103. טל. (03)6710555
■ ירושלים, יד חרוצים 9, תלפיות. טל. (02)756555 ■ באר-שבע, א' התעשיה ק' יהודית טל. (07)231154

מזג האוויר

תחזית להיום · שני · שלישי · רביעי

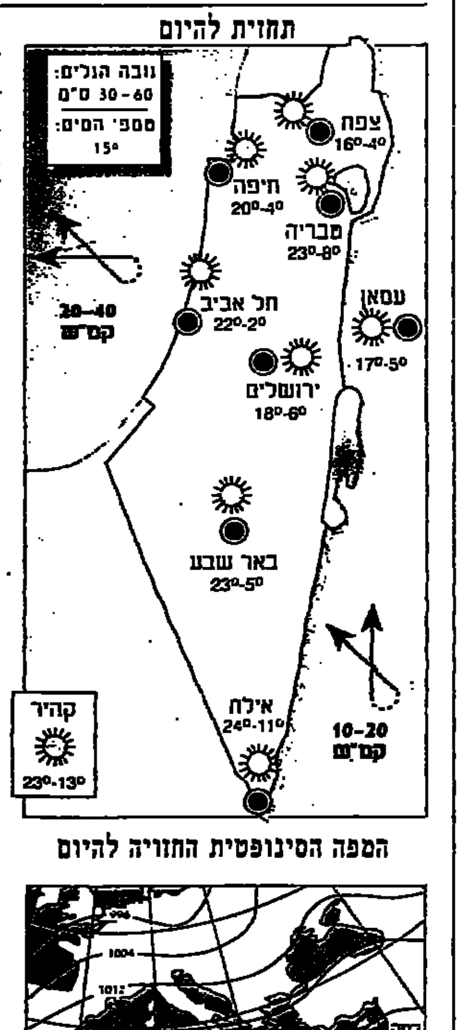

חם ביום וקר בלילה

היום יהיה נאה. ביום יהיה חם ובלילה קר. הים יהיה נוח: גובה הגלים מ־30 עד 60 ס"מ; טמפרטורת המים 15 מעלות. תנשב רוח מזרחית עד דרום־מזרחית במהירות של 20 עד 40 קמ"ש וישררו תנאים טובים לראייה. בחרמון מעונן חלקית עד בהיר. תנאי גלישה טובים מאוד.

המפה הסינופטית: שקע עמוק בצפון־מערב אירופה נע מזרחה וגורם שם לגשם. מרכז אירופה נמצא בשולי השקע ומזג האוויר שם יהיה מעונן, וקר בלילות. שקע חורש שמתעמק בצפון אפריקה נע מזרחה ויגרום באזורנו בימים הקרובים למזג אוויר נאה ולהתחממות. רכס חלש בקרקע מעל האגן המזרחי של הים התיכון גורם למזג אוויר נאה חם בשעות היום וקר בלילה.

מחר – נאה, תיתכן עננות בגובה רב ובלילה יהיה קר; ביום שלישי – נאה עד מעונן חלקית בעננות בגובה רב; ביום רביעי – מעונן חלקית בעננות בגובה רב ובינוני.

כמות המשקעים

במילימטרים, מעודכן ליום 11.2.95 שעה 17:00

	הכמות שנמדדה	מתחילת העונה	ממוצע רב שנתי
תל אביב	--	763	560
הגליל העליון	--	674	925
הגליל המערבי	--	653	640
חיפה	--	587	540
דרום הכרמל	--	558	580
נתניה	--	786	570
ירושלים	--	619	550
יבנה	--	644	540
יריחו	--	148	163
באר שבע	--	259	285
אילת	--	12	32

התחזית בעולם

	מינ'	מקס'	מזג האוויר
איסטנבול	8	12	מעונן חליקית
אמסטרדם	3	9	גשום
אתונה	8	18	מעונן חלקית
בוקרשט	1	8	נאה
ביירות	7	10	גשם
ברלין	2	5	גשם
וינה	-2	3	מעונן
ז'נבה	5	8	גשם
מינכן	-7	0	שלג
לונדון	8	9	גשם
מדריד	-2	8	נאה
מוסקווה	-4	-1	שלג קל
ניו יורק	-6	0	נאה
פאריס	9	10	גשם
פרנקפורט	3	9	גשם
ציריך	4	9	גשם
קופנהאגן	-3	1	גשם
רומא	7	16	מעונן חלקית

תחזית מזג האוויר: חברת "מטאורטק", מיוחד ל"הארץ"

המפה הסינופטית החזויה להיום

מפלס הכנרת

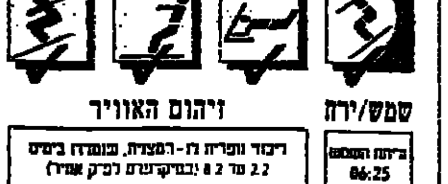

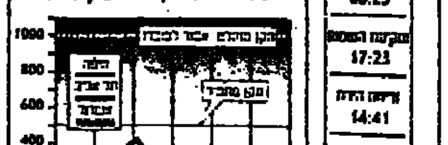

זיהום האוויר

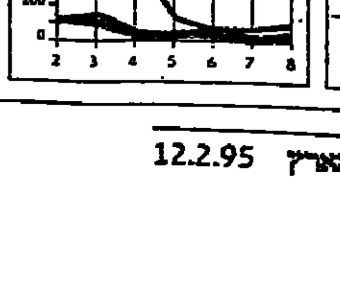

שמש/ירח

זריחת השמש 06:25
שקיעת השמש 17:23
זריחת הירח 14:41
שקיעת הירח 3.53

הארץ
כלכלה
יום ראשון 12.2.95 העורך נחמיה שטרסלר

מבזק

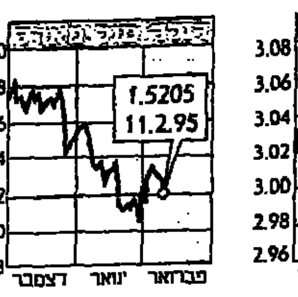

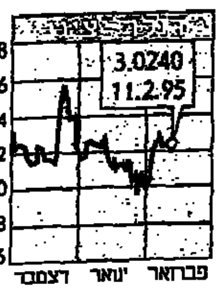

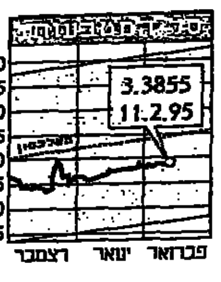

שערי המטבעות העיקריים מול הדולר:		
מארק	1.5205	-0.14%
ין	98.93	+0.54%
לישט"ש	1.5620	-1.31%
ריבית בנק ישראל		17.0%
פריים ריייט		18.5%

למרות הדליקה שפרצה במפעל מאגמה תעשיות, איתנותה הפיננסית הסכם השיווק שחתמה עם ענק המזון האמריקאי הרשי מראים שהיא נמצאת על פסי צמיחה (דו"ח על דו"ח, עמוד ג2).

שוחט השעה את המו"מ עם הקיבוצים על הסדר החובות, לאחר שדחו את הצעתו, המבוססת על דו"ח סוארי (עמוד ג3).

מפעלי ים המלח תובעת מהחברה האחות פריקלאס 1.3 מיליון דולר בגין נזקים (עמוד ג2).

ביהמ"ש דחה בקשה לדחיית ועידת הסתדרות המהנדסים – הוועידה תתקיים היום כמתוכנן (עמוד ג2).

2,000 טלפונים ציבוריים מופעלי מטבע, בהן השיחות יקרות בהרבה מאלה של בזק, הותקנו עד עכשיו בידי תשע חברות פרטיות שקיבלו רישיון לכך (צרכנות, עמוד ג5).

קרנות הבינלאומי חיסלו החזקות בכלכלית, הכשרה, אלרון וכלל סחר. נמחקו גם רוב האחזקות במניות נדל"ן, כמו אל רוב, סקום, דרעד וגבים (עמוד ג5).

מאיסקס עלתה ב-9.8%; סבב גבוהה ב-4.6% מת"א (עמוד ג4).

השבוע ייפתחו סוף סוף לרשות החברות מעטפות המכרז על רכישת שפ. הערכות השווי של החברות המשתתפות נעות בין 200 ל-300 מיליון דולר (נדל"ן, עמוד ג10).

השקעה של 18 מיליון דולר בשלב א' של פרויקט דיור בנהריה. בסך הכל ייבנו בפרויקט 1,456 יח"ד (נדל"ן, עמוד ג11).

עורא ובצרון מתכננות מגדל דירות בן 40 קומות ליד היכל התרבות. לפי התוכנית, יהפך היכל התרבות למרכז קונגרסים ומתחת למתחם ייבנה חניון תת קרקעי גדול (נדל"ן, עמוד ג12).

קוצ'יק: לא נעביר תקציבים לרשויות שלא הגישו דו"ח על שכר העובדים

64% מהגופים שמסרו דיווח לאוצר חרגו לכאורה ממדיניות השכר שקבעה הממשלה

מאת צבי זרחיה

הממונה על השכר באוצר, יוסי קוצ'יק, החליט לנקוט אמצעים נגד 163 גופים מתוקצבים ונתמכים שלא העבירו לו נתונים על תנאי העסקתם של עובדים בשנים '92-'93, על אף שנדרשו לעשות כן לפי תיקון מס' 16 לחוק יסודות התקציב.

קוצ'יק פנה בימים האחרונים לאגף התקציבים באוצר בבקשה שלא יוציא אישורים להעברת תקציבים, כל עוד הגוף המתוקצב לא העביר ליחידת השכר את הנתונים הנדרשים. קוצ'יק גם שלח מכתב אל מנכ"ל משרד הפנים, עמרם קלעג'י, ובו ציין כי לפי סיכום בין משרדי האוצר והפנים – לא יועברו מענקים לרשויות מקומיות שלא יאפשרו גישה לנתוני השכר שלהן, ומשרדי האוצר והפנים גם לא יחתמו על היתרי אשראי לרשויות אלה. מכתב בעניין נשלח גם לרשות החברות הממשלתיות לגבי החברות שלא מסרו את דיווחי השכר לממונה על השכר.

קוצ'יק: להפסיק היתרי אשראי

בנוסף לכך הודיע קוצ'יק לגופים שנמנעו מלדווח על תנאי השכר בהם, כי הוא רואה עבירה זו בחומרה רבה וכי הם נדרשים להשלים את הדיווחים לגבי השנים '92-'93 בדחיפות, בטרם יינקטו האוצר צעדים משפטיים נגדם. הוא הוסיף כי דיווח זה אינו פוטר אותם מלדווח לממונה על השכר על נתוני השכר ל-'94.

בדו"ח השנתי ל-'92-'93 שהוציא קוצ'יק לפני שלושה שבועות נקבע עוד, כי 64% מהגופים שמסרו דיווח שכר – חרגו לכאורה ממדיניות השכר שקבעה הממשלה; וכי 25% מ-653 הגופים הנתמכים והמתוקצבים לא העבירו כנדרש את הדיווחים הללו לאוצר.

קוצ'יק אמר אתמול כי מאחר שהחוק המחייב את הגופים בדיווח נחקק ביוזמת הח"כים והדו"ח השנתי מוגש לכנסת, הוא "מצפה שהכנסת אכן תפעל לכך שהחריגות שדווחו על ידי גופים נתמכים לא יישנו וכי כל הגופים המחויבים במסירת דו"ח על עלויות השכר יעשו כך".

יצוין כי פנייתו של קוצ'יק לגופים הללו באה בעקבות תיקון מס' 16 לחוק יסודות התקציב משנת '93. התיקון קובע חובת דיווח של גופים ציבוריים נתמכים ומתוקצבים בידי המדינה על עלויות השכר המשולם לבעלי תפקידים וליתר העובדים בהם. בחוק זה נקבע כי הממונה על השכר יגיש לכנסת מדי שנה דו"ח שיכיל סקירה כללית וכן ממצאים לגבי עיקרי הדו"חות שנמסרו לו. חרף זאת, כאמור, 25% מ-653 הגופים הנתמכים לא דיווחו לאוצר כנדרש.

האוצר: קרנות הפנסיה הפרטיות יוכלו להשקיע יותר מ-40% באג"ח מיועדות

תמורת תשואה נמוכה יותר ממה שמקבלות הקרנות ההסתדרותיות

מאת גדי מלץ

במשרד האוצר בוחנים הצעה שתאפשר לקרנות הפנסיה הפרטיות להשקיע יותר באיגרות חוב ממשלתיות בעלות תשואה מובטחת. זאת, בתנאי שהקרנות יסכימו לקבל תשואה נמוכה יותר מזו המובטחת לקרנות ההסתדרותיות.

ועדה בראשות אהרון פוגל, מנכ"ל האוצר הקודם, שעסקה במדיניות פנסיונית, המליצה להבטיח ולתת לקרנות פנסיה הסתדרותיות אג"ח ממשלתיות בעלות תשואה מובטחת של 5.5% לגבי עמיתים קיימים – כדי למנוע התמוטטות הקרנות. בנוסף המליצה הוועדה לאפשר לעמיתים חדשים בקרנות ההסתדרותיות ובקרנות הפרטיות, להשקיע 40% מכספיהם באג"ח בעלות תשואה מובטחת של 5.5% ולחייבם להשקיע את יתרת הכסף בבורסה.

הקרנות הפרטיות הגישו עתירה לבג"ץ נגד החלטה זו בטענה כי היא מפלה אותן לרעה, ושר האוצר נדרש להגיש תשובה בעניין זה עד 1 באפריל.

מקור בכיר באוצר אמר בסוף השבוע ל"הארץ" שהיחס של 40% (אג"ח מיועדות) – 60% (בורסה) "אינו קודש", וכי ניתן לשקול שינוי ביחס. לדבריו, ניתן, לדוגמה, לאפשר לקרנות להשקיע 50% באג"ח מיועדות במקום 40%, בתנאי שיסכימו לתשואה של 5% במקום 5.5%.

ראשי ההסתדרות ביקשו ממשרד האוצר לבחון חלופה אחרת, לפיה הממשלה תיתן לקרנות פיצוי על כל ירידה בתשואות בשוק מתחת לרמה של 3% (הרמה הקיימת היום). הצעה זו מתייחסת, כמובן, רק לעמיתים חדשים.

על פי ההצעה, אם, למשל, ישקיעו הקרנות 60% בבורסה, וייהנו מתשואה של 1% בלבד, תסבסד הממשלה את ההפרש בין 1%-3%. במשרד האוצר מעדיפים את החלופה הראשונה.

החלופות השונות לפתרון הבעיה יוצגו בפני שוחט תוך כמה שבועות. עם זאת, מדגישים באוצר, לא ניתן להעניק לקרנות הפרטיות תנאים דומים לאלה המוענקים כיום לקרנות ההסתדרותיות, שכן הדבר עלול לגרום לבריחה המונית מהקרנות ההסתדרותיות ולקריסתן.

פרנקל יבקש מחר מזונבר להקדים פרישתו מבל"ל

ביום ה' הפנה שוחט לזונבר בקשה דומה

מאת נחמיה שטרסלר, גדי מלץ ומירית גילת

שר האוצר, אברהם שוחט, נועד ביום חמישי בבוקר עם יו"ר בנק לאומי משה זונבר, וביקש ממנו להקדים מאוד את פרישתו. שר האוצר אמר בפגישה, שלא מקובל עליו כי זונבר יפרוש בחודש יולי, וכי הפרישה צריכה להיות הרבה יותר מהירה.

הפגישה נערכה בארבע עיניים בלשכתו של שוחט בתל אביב ונמשכה כחצי שעה בלבד. זונבר אמר בה, כי שופכים את דמו וכי כפי שהודיע כבר לתקשורת, הוא מתכוון לפרוש ביולי. יועצת התקשורת של שר האוצר אישרה את קיומה של הפגישה, אך סירבה להתייחס לתוכנה. גם בבנק לאומי סירבו להתייחס לידיעה.

זונבר זומן לפגישה בארבע עיניים מחר עם נגיד בנק ישראל, יעקב פרנקל. גם בשיחה הזאת הוא יתבקש להקדים את פרישתו מתפקיד יו"ר בנק לאומי.

זונבר הודיע בשבוע שעבר, כי יסיר את מועמדותו לכהונה נוספת כיו"ר בנק לאומי וכחבר דירקטוריון בל"ל. ביום ה' שעבר התפטר זונבר מתפקידו כיו"ר חברת אפריקה-ישראל. דוד פרידמן נבחר כיו"ר החברה.

כהונתו של זונבר כיו"ר בל"ל אמורה להסתיים באפריל, אז תכונס אסיפת בעלי המניות של הבנק לבחירת דירקטורים חדשים. באוצר ובבנק ישראל דנו בשבוע האחרון באפשרות שזונבר יפנה את כיסאו עוד לפני התאריך הזה כדי למנוע פגיעה בתפקוד הבנק ופגיעה בתהליך מכירת הבנק לארמנד ספרא.

יוסף צ'חנובר ימונה ליו"ר דירקטוריון אל על

מאת גדי מלץ

יוסף צ'חנובר, לשעבר יו"ר בנק דיסקונט, ימונה ליו"ר מועצת המנהלים של אל על – כך סיכמו בסוף השבוע שר האוצר, אברהם שוחט, ושר התחבורה, ישראל קיסר.

צ'חנובר הוצע לתפקיד על ידי שר האוצר לאחר שהתברר כי מועמדותו של יוסי רוזן הוסרה. רוזן, המכהן כיום כמנכ"ל חברת משאב, הודיע כי לא יוכל לקבל את התפקיד מחשש לניגוד אינטרסים. משאב היא חברה בת של קונצרן כור, וכי בכוונת כור להתמודד על רכישת גרעין השליטה באל על.

צ'חנובר מכהן כיום כנציג ישראל במו"מ על הבנק האזורי. בעבר היה נשיא PEC שבשליטת אי-די-בי ומנכ"ל משרד החוץ. המינוי, שייכנס לתוקף השבוע, טעון אישור של ועדת בדיקה, המתכנסת היום לאשר את מינוי הדירקטוריון החדש לאל על.

יומן

קנס על עבודת גמלאים

המחוקק, והמוסד לביטוח לאומי העומד מאחוריו, אינם אוהבים גמלאים עובדים. לפי המושגים שלהם, אשה בת 60 וגבר בן 65 מוטב שיישבו בבית, יתעסקו בתחביבים ויטפלו בנכדים. מכאן לנת פשוט מאוד: הם הטילו כבר מזמן על גילאי 60 (נשים) ו-65 (גברים) קנס: מי שימשיך לעבוד, והכנסתו תעלה על סכום (לא גבוה יחסית) שנקבע בתקנות, לא יקבל את קצבת הזיקנה במשך שנות עבודתו עד גיל 65 (אשה) ו-70 (גבר). לעומת זאת הבטל ממלאכה יזכה בקצבה.

נמיר. לטובת הסטטיסטיקה

אמנם הונהג במקביל הסדר שלפיו גמלאים כאלה צוברים אחוזי תוספת לקצבתם בגין כל שנה שבה הם עובדים ואינם מקבלים את הקצבה – עד למקסימום של 25% – אך זכות זו ספק אם היא שקולה כנגד שלילת הקצבה במשך חמש שנים, בין השאר בהתחשב בתוחלת החיים של הגמלאי.

שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, כנראה בגיבוי המקצועי של המוסד לביטוח לאומי, החליטה שהקנס על גמלאים עובדים אינו מספיק. היא נזכרה, שהגמלאים הללו פטורים מתשלום מס ביטוח לאומי. מצד שני, היא שואפת זה מכבר להוכיח כי בתקופת כהונתה שופרה הסטטיסטיקה של העוני בישראל, הודות להעלאת מספר גדול ככל האפשר של משפחות עניות ולו בשקלים אחדים מעל לקו העוני שקבעו מומחי הביטוח הלאומי. תוספת הקצבאות עולה כסף, והסיכויים לקבל לשם כך תקציב נוסף מהאוצר אפסיים.

וכך נמצא הפתרון: לחייב את הגמלאים העובדים בתשלום מס ביטוח לאומי במשך חמש שנים. המדובר בכ-20 אלף גמלאיות וגמלאים, שחיובם במס ביטוח לאומי יספק מהם כ-50 מיליוני שקלים בשנה לטובת קופתו של המוסד לביטוח לאומי.

מדובר באזרחים ששילמו מס ביטוח לאומי במשך שנים, לפעמים במשך עשרות שנים, מתוך הנחה שיקבלו קצבת זיקנה בהגיעם לגיל גמלה. לא זו בלבד שהקצבה נשללה מהם – עכשיו זוממים להטיל עליהם מס נוסף כדי לממן את הקצבה שאינם מקבלים, והכל כעונש על כך שהם מעיזים להמשיך ולעבוד לעת זיקנה.

יש לקוות, שאם המזימה תתממש, רבבות הנפגעים בפועל ובכוח לא ישכחו את נמיר כאשר תעמוד לבחירה מחדש.

אברהם טל

לגור בנוף קסום בסביבה ירוקה

באחד המקומות היפים במרכז הארץ, בלב נוף הררי מיוער וירוק, ממריאה בימים אלה **בית שמש** וצומחת להיות עיר גדולה ומיוחדת. הפרויקט החדשני של העיר - "רמת בית שמש" יגדיל את אוכלוסיתה פי 5 והיא תמנה בעתיד כ-30,000 משפחות.
מיטב האדריכלים בארץ דאגו להבטיח בנייה איכותית המשתלבת בסביבה הירוקה והמרהיבה.
כל מה שרציתם עכשיו כל כך קרוב.

עבודה ליד הבית

סביב לעיר קיימות תשתיות ומבנים חדישים לתעשיות עתירות ידע. איזורי תעשייה נוספים מתוכננים להבנות בעתיד.
במרכז המתוכנן של העיר הוקצו שטחים לבנייני משרדים ולבתי יוצר לעיסוקים מיוחדים.
האקלים הנוח, הנוף המרהיב ושפע האתרים הארכיאולוגיים מזמינים פיתוח ענפי תיירות ונופש.
סיוע ממשלתי יינתן ליזמים ולמשקיעים.

קרובה לכל מקום

בית שמש נמצאת במרחק 25 דקות נסיעה בלבד מירושלים או מתל אביב והיא קרובה לנתב"ג ולנמל אשדוד. עורק התחבורה המרכזי של המדינה "כביש חוצה ישראל" יעבור במרחק של כ-10 דקות נסיעה מהעיר. בעתיד תחובר העיר גם לרכבת הפרברים של תל אביב ותושביה יוכלו להגיע בנוחות ובמהירות לעיר הגדולה.

חדשה בהישג ידכם

בימים אלה, יוצא פרויקט רמת בית שמש לדרכו.
בקרוב יוצעו למכירה דירות ובתים בבנייה איכותית, מצופים אבן ירושלמית, עם גינות צמודות או מרפסות שמש, הנשקפות אל הנוף הירוק.
זו ההזדמנות להגשים חלום ולעבור לחיות בעיר שתוכננה במיוחד עבורכם, בבית שמתאים לכם ובמחירים שהם בהישג ידכם.

עיר שיש בה הכל

הבאים לחיות **בבית שמש** ייהנו מכל השירותים הציבוריים והמסחריים של עיר גדולה ומודרנית: מוסדות חינוך מתקדמים, שירותי בריאות, מרכזי תרבות, מרכזי קניות גדולים, אתרי בילוי וספורט.
גם אוניברסיטה ומכללות עתידים להיבנות **בבית שמש**.

הרוכשים יהנו מהנחות במחירי הקרקע והפיתוח וכן מהלוואות מקום ומשכנתאות מוגדלות, כמקובל באזורי עדיפות לאומית.

רמת בית שמש כדאי לבנות על זה

משרד הבינוי והשיכון

לשכת הפרסום הממשלתית

צווארון לבן / צבי הראל

בקשת מעצר מוסווית

ביהמ"ש דחה את בקשת רשות ני"ע להתנות את שחרורו של יצחק וייס, החשוד בהרצת מניות עם אחיו חיים רגב, בהפקדת ערבות שיא של 20 מיליון ש' והסתפק בשני מיליון

לפני עשרה ימים הובא לבית משפט השלום בתל-אביב יצחק וייס (41) מקרית אונו, החשוד כי פעל בשיתוף פעולה עם אחיו, חיים רגב, ב"הרצת מניות" או בנוסח המשפטי: "השפעה בדרכי תרמית על תנודות ניירות ערך". נציגת רשות ניירות ערך, עו"ד מיכל (נבו) ברק, ביקשה לשחררו בערבות חסרת תקדים בסך 20 מיליון שקל – או לכל הפחות 6 מיליון שקל.

הערבות, הסבירה עו"ד ברק, דרושה לרשות להבטחת התייצבותו של וייס לחקירה או התייצבותו בבית המשפט, אם יוחלט להגיש נגדו כתב אישום. סכום זה, טענה, נועד להבטיח כי החשוד לא יימלט מהארץ.

אחיו של וייס, חיים רגב, מנהל ההשקעות ב"פסגות" – קרנות נאמנות של בנק לאומי-איגוד, נעצר לכמה ימים וזמן קצר לפני מעצרו של וייס, בפקודת שופט בית המשפט המחוזי בתל-אביב אמנון סטרשנוב. לטענת ברק, ניצל רגב את מעמדו הבכיר בפסגות שהוא גוף מרכזי בשוק ההון. בנוגע לאחיו וייס טענה ברק, כי הוא פעל ב-34 חשבונות ניירות ערך שנמצאים בשליטתו בפועל, ושהתנהלו על שמו, על שם אשתו ועל שם ילדיו הקטינים.

ברק ציינה כי תוך תשעה ימים מאז נלקח רגב לחקירה, משך אחיו וייס כ-6 מיליון שקל במזומן מחשבונותיו. לטענתה, בנוסף לסכום זה, יש לו ניירות ערך וכספים נוספים בשווי כולל של כ-12 מיליון שקל.

צירוף הסכום שמשך וייס במזומן (6 מיליון שקל) עם סכום הכספים וניירות הערך שנותרו בחשבונותיו (12 מיליון שקל) מלמדים מדוע ביקשה עו"ד ברק לחייב את החשוד בהפקדת ערבות בנקאית דווקא בסכום של 20 מיליון שקל. ברק ציינה כי וייס, שהוא עובד בכיר בחברה לאלקטרוניקה המשתכר כ-7,000 שקל ברוטו בחודש, מסרב להסביר את המקור לכספו הרב.

כאשר לרגב ביקשה ברק להפקיד ערבות בנקאית בסכום של מיליון שקל בלבד. בתשובה לשאלת הסניגורים, עורכי-הדין שוקי שטיין והארון נבון, מדוע התנתה הרשות את שחרורו של רגב במיליון שקל בלבד, השיבה נציגת הרשות: "איננו מעוניינים לסכל את הבקשה לשחרור בערבות על ידי קביעת סכום שרגב לא יוכל לעמוד בו כרגע. אנו יודעים לפי הראיות, שסכומים בסך מיליוני שקלים שייכים לו, אלא שאלה מופקדים בחשבונות על שם אנשים אחרים".

ברון. סכומים מוגזמים

וייס. סירב להסביר

עו"ד שטיין קבל על כך שחשודים אחרים בפרשה – קובי רשות ותני בן דוד – שוחררו בערבות נמוכה יותר בסך 300 אלף שקל. הוא ציין גם את יורם גלזר, מנהל התיקים ברבות-שרים, ששוחרר בערבות של 750 אלף שקל, ואת אילן צברי, סמנכ"ל גמולות של בנק הפועלים, ששוחרר בערבות בסך 300 אלף שקל בלבד.

תשובת עו"ד ברק לכך היתה: "לגבי צברי לא ידוע לנו שהוא משך סכומי עתק במזומן ועושה הכנות להימלט מהארץ. הראיה היחידה שיש לנו לגבי ניסיון ההימלטות של וייס מהארץ היא משיכת סכום של 6 מיליון שקל בתקופה של כשבוע וחצי מאז החל אחיו להיחקר. הגשתי לבית המשפט את עדותו של פקיד הבנק, המציין במפורש שהמשיכות האלה הן חריגות ביותר יחסית לכל פעילותו של וייס עד כה".

השופטת: תשובתו של וייס לגבי משיכת 6 מיליון שקל במזומן תוך תשעה ימים, מאז נלקח אחיו לחקירה, לא מספקת, ויש בכך לעורר יותר מתמיהה

תוך כדי הדיון טענה ברק, כי חוקרי הרשות שאלו את וייס לשם מה משך 6 מיליון שקל והיכן נמצא הכסף שמשך. ברק ציינה כי תשובתו של וייס לכך היתה כי הוא אדם פרטי והוא אינו חייב לתת הסברים.

הסניגור הסביר לבית המשפט כי החשוד משקיע בבורסה סכומים גדולים, לרבות כספי שקיבל תמורת מכירת דירה. בטיעוניו הדגיש שטיין, כי אנשי רשות ני"ע הגישו בקשת שחרור בערבות תוך שהם יודעים כי וייס אינו יכול לגייס את הסכום הזה, ולכן המדובר בבקשת מעצר מוסווית. שטיין הוסיף כי "באים לכאן אנשי הרשות ופורסים לעיני הציבור כל מה שקשור לעניינים הכלכליים של וייס. יש השערות ויש חקירה. הוא (וייס) הם שבעצם לא בא אלא כדי ללחוץ על אחיו".

שטיין ציין כי "לגבי כל השאלות בדבר הסכומים שמשך, לאן הלך – הרשות אינה מוסמכת לחקור, והוא לא צריך לענות להם. ממתי אזרח במדינת ישראל צריך לענות מה עשה בכספים ששייכים לו. אני חושב ששני החשודים צריכים לתת ערבויות בסדר גודל של 300-500 אלף שקל. הטענה שכדי להבטיח התייצבות במשפט צריך לתפוס כל אגורה שיש לאדם מעולם לא עמדה בביקורת שיפוטית. להיפך: גם מחשודים בעבירות כלכליות חמורות הנעלמות מסים בעשרות מיליוני שקלים מהמדינה, מעולם לא נדרשו ערבות בסכום הזה או אפילו קרוב אליו".

לדברי שטיין, נציגי רשות ניירות ערך "מציגים כאן תמונה שלוייס לא אכפת אם יקחו לו מיליון שקל כי יש לו הרבה. מה הבסיס לתפיסה הזו שאם יש לאדם הרבה, לא יהיה אכפת לו לוותר על המעט? המדובר בעבירות על תרמית בניירות ערך. הן לא עבירות שהוא צפוי בגינן לעונשי מאסר כבדים. הענישה בעבירות אלה ידועה והיא, בדרך כלל, לא של שנות מאסר רבות. צריכה להיות אחידות בשחרור בערבות כמו לגבי שאר החשודים".

בהחלטתה קבעה השופטת ציפורה ברון כי "נראה לי שהסכומים שהתבקשו כערבויות לגבי שני החשודים מוגזמים, שכן חשודים בעבירות דומות שוחררו בסכומים נמוכים מהרבה".

יחד עם זאת קבעה השופטת, כי תשובתו של וייס בנוגע למשיכת 6 מיליון שקל במזומן "לא מספקת, ואף זאת בלשון המעטה, ויש בכך לעורר יותר מתמיהה. אינני רוצה שבקשת השחרור אכן תהיה כבקשה מוסווית למעצר ולכן אני פוסקת: החשוד רגב ישוחרר בערבות בנקאית של 700 אלף שקל, ואילו אחיו, וייס, בתנאי ערבות בנקאית מחמירים יותר של 2 מיליון שקל".

השופטת נתנה לשני החשודים ארכה של יומיים להמציא את הערבות הבנקאיות – מיום ששי עד יום ראשון – כאשר בתקופה זו שהה וייס בביתו של עו"ד נבון, ורגב בביתו של עו"ד שטיין. שני הסניגורים התחייבו בפני השופטת כי לקוחותיהם לא ייצאו מהבית עד לסידור הערבות. ואכן, ביום ראשון בצהריים המציאו האחים את הערבות הבנקאית בסך 2.7 מיליון שקל.

אנשים ועסקים

אביטל. ממנה

גונן. "ידידי הטוב"

הר־לב. מאבקים עם גונן

פרידמן. במקום זהבי

מרום. מנהלת חדשה

איזון פוליטי

הנהגת ההסתדרות החדשה ממשיכה, כמו קודמתה, במינויים פוליטיים, אך נראה שהיא משתדלת "לאזן" אותם.

כך, מינה בסוף השבוע שעבר יו"ר האגף לתרבות בהסתדרות, שמואל אביטל, את מנכ"ל סיעת "חיים חדשים", דני אלימלך, לתפקיד מנכ"ל חברת מפעלי תרבות וחינוך, במקום דן שחף, שהודיע בשבוע שעבר על התפטרותו. ה"מינוי המאוזן" הוא של רוניה רזין, חברת מרכז מפלגת העבודה, שמונתה על ידי אביטל לתפקיד מנכ"ל חברת הפרסום ההסתדרותית "מסרים".

חיים ביאור

חברים חדשים

720 חברים חדשים הצטרפו לאיגוד לשכות המסחר בשנת 94'. על־פי נתוני סיכום שפורסמו בסוף השבוע, מגיע כיום מספר החברים בעסקים המאוגדים ישירות בלשכות המסחר של תל־אביב, ירושלים, חיפה, באר־שבע ונצרת – ל–4,000. בנוסף, מאוגדים בלשכות המסחר גם ארגונים נוספים, הכוללים כ–15 אלף חברים. איגוד לשכות המסחר צופה, כי ב–95' יצטרפו אליו עוד 800–900 חברים.

ב–94' הקים האיגוד סקציות וענפים חדשים, המטפלים בנושאים כמו איכות הסביבה, שיווק ודיוור ישיר, חברות פיננסיות, ארגון הנוף והנוי הישראלי ורכב דו־גלגלי. כמו כן הוקמו, או הורחבו, ב–94' שירותים כמו מרכז מידע, העוסק במגוון תחומים של ייעוץ בארץ ובעולם; שירותים המטפלים בקשרי מסחר ובהזדמנויות עסקיות; מרכז למידע סטטיסטי; שירות שליחויות בחו"ל ושירות להשמת כוח אדם. בנוסף, הורחב מערך הייעוץ לחברי הלשכות. במסגרת הרחבת הפעילות הבינלאומית של האיגוד הוקמו דסקים חדשים למדינות ערב; למזרח אירופה; לאפריקה; לאמריקה ודסק למזרח הרחוק ולאוסטרליה.

זוהר בלומנקרנץ

יש הבנה

שר התיירות, עוזי ברעם, שבשנתיים האחרונות היה מעורב בכמה מאבקים עם חברת אל על, אומר שהוא מוצא כעת לפחות 3 אנשים "שמבינים בתיירות" במועצת המנהלים החדשה של אל על.

ערב ההודעה על הרכב מועצת המנהלים פעל ברעם אצל ראש הממשלה, יצחק רבין, כדי שמנכ"ל משרדו, אלי גונן, ימונה לחבר הדירקטוריון.

גם גונן בלט בשנה האחרונה בכמה מאבקים מול אל על, נגד המנכ"ל, רפי הר־לב, ונגד הסמנכ"ל למסחר, דב קניאק – בעיקר סביב מימוש החלטת הממשלה בעניין השמים הפתוחים.

"אני מאוד שמח שהלחץ שלי על ראש הממשלה למנות את אלי גונן כחבר הדירקטוריון של אל על עזר", אמר ברעם בתגובה לדברים. "יש עתה בדירקטוריון לפחות שלושה אישים שיעזרו לי ושמבינים בתיירות. פרט לאלי גונן מדובר במיקי פרדמן נשיא התאחדות המלונות ובישראל פלד, ידידי הטוב המשמש כמנכ"ל המשרד לאיכות הסביבה".

אילן שחורי

הסכם פרישה ב"על המשמר"

ועד העובדים וההנהלה של עיתון "על המשמר" – חתמו בסוף השבוע על הסכם פרישה, המסדיר את גובה הפיצויים לעובדים שיאלצו לפרוש, או לאלה שיפרשו מהעיתון מרצונם.

על־פי ההסכם, יוכלו 45 העובדים – עיתונאים ואנשי מינהלה – להתפטר במשך 7 חודשים מיום מכירת העיתון ובמקרה כזה הם ייחשבו כמפוטרים.

כמו כן סוכם, כי על הפורשים יחול הסכם הפרישה שנחתם בעיתון ב–92' ושהוארך עד 96'. שיעור הפיצויים המרבי שיינתן לפורשים יהיה 250%.

יו"ר הוועד, אבשלום קווה, מסר שבהסכם ייכללו, זו הפעם הראשונה, גם העובדים חברי הקיבוצים.

חיים ביאור

מינויים

● דוד פרידמן מנכ"ל בנק לאומי נבחר ביום חמישי שעבר ליו"ר דירקטוריון אפריקה ישראל. הוא מחליף את משה זהבי, יו"ר בנק לאומי, ששימש בתפקיד 5 שנים ואשר הגיש את התפטרותו באותה ישיבה.

● דני רז נבחר כמהנדס עיריית קרית אונו.

● ענת מרום מונתה כמנהלת יחידת מפקחי רכישה באזור תל אביב ב"הבשרות היישוב" – ביטוח.

● יואל שנדל מונה כמנכ"ל ינואר־ישראל. ינואר אמורה להתחיל לפעול בישראל באפריל הקרוב.

● נח שף מונה לחשב של "מינהלת התיירות גינוסר".

● שלומי כהן מונה למנהל האגף לשיווק מסחרי בחברת אלדור מחשבים.

דו"ח על דו"ח / אורלי משה

מאגמה – מנרות לשיווק בינ"ל

למרות הדליקה שפרצה במפעל החברה בארץ, איתנותה הפיננסית והסכם השיווק שחתמה עם ענק המזון האמריקאי הרשי מראים שהיא נמצאת על פסי צמיחה נאים

חברת מאגמה תעשיות (אילות) הוקמה בשנת 1987 בידי דן רודיק, המשמש מאז כמנכ"ל החברה. החברה, בעצמה ובאמצעות החברה הבת, עוסקת בייצור נרות דקורטיביים ייחודיים, הנושאים את שמות המותג "נרות ירושלים" ו"GLOWING CANDELS" (נרות זוהרים).

המוצר העיקרי של החברה הוא נר המיוצר במגוון צורות גיאומטריות המצופה במעטפת סמנטית שאינה מתכלה ולכן ניתנת לשימוש רב פעמי. הרכבו המיוחד של חומר הציפוי, הנקרא נייר, מאפשר לקרני אור לחדור מבעד למעטפת הנר ולהפוך את המוצר לזוהר כשנרות גותים עם הדלקתו.

ייצור הונייר נעשה במפעל החברה בישראל בלבד. שאר שלבי ייצור הנרות מתבצעים במפעל בישראל ובמפעל החברה שבסן דייגו (בבעלות חברה בת). יש לציין, כי ייצור הונייר מבוסס על ידע וטכנולוגיה ייחודיים של החברה.

עקב חילוקי דעות על דרך ניהול החברה, הועברו מניות השליטה בה ביולי 93' מידיהן של שתי חברות זרות לדן רודיק ובועז משעולי, שהיו עד אז בעלי מניות זוטרים בחברה. באותה תקופה התמו רודיק ומשעולי על הסכם עם קבוצת משקיעים נוספת.

החברה הנפיקה מניות ואופציות לציבור במאי 1994. בהנפקה זו גייסה החברה כ–16.8 מיליון שקל. החברה הנפקה לפי שווי שוק (לאחר ההנפקה) של כ–63 מיליון שקל. אם ימומשו כל כתבי האופציה, עשוי להתקבל עד אפריל 98' סכום נוסף של כ–10.5 מיליון שקל (במנוטרל ומן ההנפקה).

היום מתחלקת הבעלות השליטה במאגמה כדלקמן:

דן רודיק	18.65%
אושה בע"מ	15.18%
אאורה בע"מ	14.54%
אוסיף בע"מ	10.21%
רובין צימרמן	9.82%
יוסי חכמי	4.25%
בועז משעולי	2.845

שיווק ומכירות

החברה פונה לשוק מוצרי המתנות, שבישראל הוא קטן באופן יחסי. לפיכך כ–90% ממכירותיה של החברה הן ליצוא, בעיקר לארה"ב ומדינות אירופה. החברה מוכרת את מוצריה בעגלות תצוגה בקניונים, באמצעות מועדוני לקוחות ובחנויות מתנות, באמצעות מפיצים. מספר העגלות להן משווקת החברה בארה"ב עומד כיום על כ–5,000, לעומת כ–3,000 בסוף 93'. כמו כן, שיווקה החברה בתקופת החגים האחרונה ביותר מ–200 מרכזי קניות, לעומת 140 בסוף 93'.

ברבעון השלישי של 94' החלה החברה הבת לשווק בארה"ב נרות של יצרנים אמריקאים ואירופאים נוספים, מעמדים לנרות ומוצרי חרש – תמציות ריח, שפותחו במיוחד לנרות החברה.

החברה הקימה חברה בת בהולנד, שהחלה את פעילותה באוקטובר 1994. מטרת החברה בהולנד היא ריכוז וקידום פעילות השיווק והמכירות באירופה. הנהלת מאגמה מצפה, כי פעילות זו תאפשר הגדלה משמעותית של נתח השוק שלה באירופה מסך המכירות של החברה. החברה בהולנד התקשרה עם מפעילי עגלות מכירה חדשים במרכזי קניות בצרפת, גרמניה, אנגליה, ספרד, סקוטלנד והולנד.

תחרות וסיכונים

למיטב ידיעתה של הנהלת מאגמה, קיימות בעולם עוד שלוש חברות בלבד המתחרות בה. אלה מייצרות מוצרים דומים, שלדעת הנהלת החברה נופלים באיכותם ממוצריה. זאת ועוד, פלח השוק של החברה בשוק מוצריה בארה"ב גדול משמעותית, להערכת ההנהלה, מזה של מתחרותיה.

בתחום עיסוקה זה של החברה, תלויה פעילותה במוצר מסוג אחד (המיוצר בדגמים שונים).

בסוף אוקטובר 94' פרצה דליקה במפעל החברה שבפתח תקוה, מרכז הייצור שלה בישראל והשבת ותפוקת הנרות בחודשים נובמבר, דצמבר וינואר נפגעה. הדליקה פרצה ברבעון הרביעי, שהוא רבעון המכירות העיקרי של מאגמה. בחברה מציינים, כי עיקר המשלוחים לעונת החגים לארה"ב ואירופה נשלח טרם הדליקה. ההנהלה אירגנה מחדש את מערך הייצור והוא יופעל בקרוב בהיקף מלא. לחברה נגרם נזק שלדעת הנהלתה יכוסה על ידי הביטוח. מפעל הייצור בסן דייגו ממשיך לייצר בתפוקה מלאה.

בחודש ספטמבר החברה, שהגיע משלוח של נרות מיובאים מסין שנמכרו תחת השם "נרות ירושלים". החברה הגישה צו מניעה לבית המשפט ועשתה תפיסה של הנרות המיובאים. לאחר דיון בבית המשפט סוכם, כי הנרות הסיניים יסומנו כמיוצרים בסין וכי שלושת הדגמים האופייניים לחברה לא ייובאו לארץ ויירכשו בידי היבואן מהחברה.

עונתיות

מכירות החברה נושאות אופי עונתי והן מושפעות מהחגים בחו"ל. החלק העיקרי של המכירות – כ–70% מהן – מתבצע ברבעון הרביעי של השנה, במכירות לקראת חג המולד. 15% מהמכירות מתבצעות ברבעון השלישי, מה שמותיר 15% נוספים בלבד למכירות ברבעונים הראשון והשני.

כ–25% מהייצור בחברה נעשה לפי הזמנות והיתר מיוצר למלאי.

הסכם עם הרשי

בחודש ספטמבר 94' חתמה החברה הסכם עם חברת HERSHEY FOOD CORP. לקבלת בלעדיות להפצת FUDGE, סוג של שוקולד, במגוון טעמים, בארה"ב, קנדה ומקסיקו. ההסכם מתייחס למכירה ישירה באמצעות מערך ביתנים שהחברה תקים ותפעיל במרכזי קניות, מרכזי שעשועים, שדות תעופה ותחנות רכבת. ההסכם הוא לתקופה של 5 שנים, עם אופציה להארכה. הרשי היא החברה הגדולה בתחום השוקולד בארה"ב. הרשי מעריכה כי ניתן להקים בתחומי ארה"ב עד 1,000 ביתנים כאלה, ולכן עשויה להיות לכך השפעה משמעותית על מחזור מכירותיה של מאגמה בשנים הבאות.

החברה כבר התקשרה עם כ–15 מרכזי קניות בארה"ב לצורך הפעלה ניסיונית של ביתני הרשי. תוצאות הניסוי טרם נתקבלו, אבל יש להניח כי החברה לא תראה רווחים מפעילות זו בשנה הקרובה לפחות, והוצאותיה יגדלו בשל עלות הניסיון ותהליכי החדרת המוצר בעתיד. אם הניסיונות יצליחו, מתוכננים לקום כ–150–200 ביתנים במשך 1995. הנהלת החברה מעריכה, כי בחירת חברת הענק הרשי במאגמה כגורם בלעדי לשיווק הפאדג' היא בעלת חשיבות רבה לחברה ותתרום משמעותית למעמדה בארה"ב ולהתפתחותה העתידית.

תוצאות עסקיות

בתשעת החודשים הראשונים של 1994 הסתכמו מכירות החברה בכ–14.4 מיליון שקל, לעומת 11 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בשיעור של כ–30% נובע מהעמקת החדירה לשוק האירופי והפריסה רחבה יותר של השיווק בארה"ב. יש לציין, כי מכירות החברה ורווחיותה גדלים בשיעורים נאים החל מ–91'. ברבעון השלישי של השנה התפלגו מכירות החברה כדלקמן: ארה"ב – 68%, שאר העולם – 23% וישראל – 9%.

שיעור הרווח הגולמי של החברה גבוה יחסית, ובתשעת החודשים הראשונים הסתכם ב–94' בכ–53%, לעומת כ–40% בתקופה המקבילה. השיפור התאפשר הודות לייעול הייצור, ירידה בהוצאות הקבועות וגידול במכירות לחו"ל. המכירות ליצוא מתאפיינות בשיעורי רווח גבוהים מאוד.

בשל הרחבת התשתית השיווקית של החברה, חל גידול בהוצאות המכירה. יש לציין, כי סעיף זה כולל את העמלות שמשלמת החברה לאנשי השיווק שלה. הוצאות המכירה כחלק מהמחזור גדלו ל–23%, לעומת כ–20% בתקופה המקבילה אשתקד. כך גם חל גידול בהוצאות הנהלה והכלליות של החברה. להערכת החברה, התשתית הניהולית העכשווית תוכל לתמוך בהיקפי מכירות גדולים בהרבה.

מפעל החברה בישראל נהנה ממעמד של מפעל מאושר. אי לכך מחויבת החברה במס מופחת של 25% במשך 5 השנים שהחלו ב–94'. החברה מפרישה הוצאות מס של 40% בגין רווחי החברה הבת בארה"ב.

הרווח הנקי של החברה בתשעת החודשים הראשונים של 94' הסתכם בכ–2.1 מיליון שקל, לעומת הפסד של כ–0.2 מיליון שקל בתקופה המקבילה. הרווח הנקי בתקופה המדווחת מושפע מהכנסות אחרות חד פעמיות שהיו לחברה בסך של כ–920 אלף שקל.

מדו"חות החברה נובעים יחסים פיננסים המעידים על איתנות פיננסית גבוהה. היחס השוטף הנובע מדו"חות ספטמבר הוא 5.0 והיחס המהיר – 2.4. ההון העצמי של החברה ליום 30.9.94 מהווה 80% מסך המאזן שלה לאותו תאריך.

תזרים המזומנים של החברה לתשעת החודשים היה שלילי בסכום של כ–7 מיליון שקל. תזרים המזומנים השלילי נובע מהעונתיות במכירות של החברה, שבשלושת הרבעונים הראשונים בשנה היא צוברת מלאים לקראת מכירות הרבעון הרביעי.

סיכום

מאגמה הפכה בתקופה האחרונה מחברת מוצר לחברת שיווק בינלאומית. החברה יצרה פריסה שיווקית ייחודית ורחבה, העשויה לשמש אותה להפצת מוצרים נוספים בעתיד. יש להניח, כי החברה תפעל לאיתור מוצרים נוספים לשם הפצתם.

ההסכם עם חברת הרשי הוא בעל יוקרה רבה למאגמה – בשל עצם הבחירה בה, אך יש לזכור כי על החברה להתמודד עם מוצר מתחום שאין לה עדיין ניסיון בו ועם שיטת שיווק השונה בתכלית משיטת השיווק הנכונה למוצרי המתנות. אי לכך, יש להניח, כי בתקופות הקרובות תציג החברה הפסדים בגין פעילות זו.

החברה עומדת לפני פרסום תוצאות הרבעון הרביעי של 94'. עונתית, זהו הרבעון החזק ביותר. ואולם, הדליקה במפעל החברה בארץ פגעה קשות בייצור ובשיווק המוצרים דווקא בתקופה קריטית זו של השנה. יש להניח, אם כך, כי יקשה על החברה לשחזר את הגידול ברווח שאפיין את הרבעונים הראשונים של השנה גם ברבעון זה.

לסיכום, נראה כי החברה מצויה על פסי צמיחה נאים. הצלחתה והמשך צמיחתה בעתיד תלויים, בין היתר, בהמשך הגדלת הפריסה השיווקית, ביכולתה לנצל את תשתית השיווק שלה, ובכך שתשכיל לא להיכנס לפרויקטים שאין לה בהם ידע ויתרון יחסי.

הכותבת היא רואת חשבון

מאזן ליום 30.9.94
(באלפי ש"ח)

רכוש שוטף	30,755	התחייבויות שוטפות	6,198
רכוש קבוע	3,632	התחייבויות לזמן ארוך	63
השקעות	301	עתודות	695
רכוש אחר	601	הון עצמי	28,333
	35,289		35,289

דו"חות רווח והפסד מותאמים לספטמבר 1994
(באלפי ש"ח)

	1-9/94	1-9/93	1993
מכירות	14,384	11,042	34,781
עלות המכר	6,762	6,574	16,223
רווח גולמי	7,622	4,468	18,558
% מהמכירות	53%	40%	53%
הוצאות מכירה	3,264	2,224	6,413
הנהלה וכלליות	3,559	3,079	6,277
רווח לפני מימון	799	(835)	5,868
מימון	76	(337)	(418)
הכנ' אחרות	923	60	(3)
רווח לפני מס	1,798	(1,112)	5,447
הוצ' מס	315	850	(159)
רווח נקי	2,113	(262)	5,288

עו"ד רוזה
שירותי המפעיל לשרותך (1962)
בכל הקשור ברשם החברות, רשם השותפויות, רשומים במחשב הרשם * מידע מחשב
מרכז בכל חדר 703 סותות למשרדי רשם החברות ירושלים
טל' 02-240909 פקס 02-250202

לעצמאים ובעלי עסקים
חישובית זהב
תוכנה להנהלת חשבונות וניהול עסק
לקבלת תוכנת הדגמה חינם פקסס 03-496119
המחיר החל מ- 350 שקל כולל מע"מ
אוטוסופט
רח' הרוגי מלכות 7, תל-אביב טל' 03-6471486

שוחט השעה את המו"מ עם הקיבוצים על הסדר החובות

מאת גודי מלץ

שר האוצר, אברהם שוחט, הודיע בסוף השבוע להשעות את המשא ומתן עם התנועות הקיבוציות על הסדר משלים לחובותיהן. זאת, לאחר שראשי התנועות הודיעו כי הם דוחים את הצעתו להסדר הקיבוצים המבוססת על דו"ח שהגיש פרופ' יצחק סוארי.

יצוין, כי דו"ח סוארי המליץ שהממשלה והבנקים ימחקו חובות לקיבוצים רק בתנאי שהקיבוצים ימכרו חלק מקרקעותיהם ונכסים אחרים.

ממשרד האוצר נמסר, כי נציגי הקיבוצים מבקשים להגיע להסדר שיעלה לקופת המדינה מאות מיליוני שקלים יותר ממה שהקצבה הממשלה. עוד נמסר, כי הקיבוצים אינם מוכנים לעמוד בהיקף הסיוע ההדדי שהציע דו"ח סוארי, אשר נועד לאפשר לקיבוצים חלשים להסתייע בקיבוצים עשירים לצורך שיקומם הכלכלי.

לנוכח התפתחות זו, הודיע שוחט כי אם התנועות הקיבוציות לא יאמצו את המלצת דו"ח סוארי, אין הוא רואה כל טעם בהמשך המו"מ.

ביהמ"ש דחה בקשה לדחיית ועידת הסתדרות המהנדסים

הוועידה תתקיים היום כמתוכנן

(ע). נשיא בית המשפט המחוזי בתל אביב, אליהו וינוגרד, דחה בקשה להוציא צו מניעה זמני, שיורה להסתדרות המהנדסים, האדריכלים והאקדמאים במקצועות הטכנולוגיים – לא לכנס את ועידתה ה–11. הוועידה תתקיים, לפיכך, כמתוכנן היום.

המבקש, משה וידיס, שהתמודד בבחירות לוועידת הסתדרות המהנדסים לפני כחודש, טען כי פרסום חלקי ובלתי מספק של תוצאות הבחירות מנע ממנו לממש את זכותו לערער עליהן. לדבריו, הוא זכאי לדעת כמה חברים הצביעו באזור הבחירה שלו וכמה קולות קיבל לעומת האחרים. לפיכך, הוא ביקש לעכב את כינוס הוועידה הארצית עד לאחר פרסום תוצאות הבחירות ומתן הזדמנות נאותה לחברי הסתדרות המהנדסים לערער על התוצאות.

אלי כהן־קגן, מנכ"ל הוועידה המכינה של הוועידה הארצית, טען בתגובה, כי הוצאת צו מניעה תגרום להסתדרות הפסד כספי של כ–120 אלף שקל. הוא ציין, כי בוועידה אמורים להיבחר המוסדות המרכזיים של הסתדרות המהנדסים. כמו כן הוא טען, כי הבקשה לא הוגשה בתום לב, שכן וידיס נכשל בבחירות באזור שלו.

חברת מגדלי הערבה חידשה את יצוא עגבניות השרי

מאת עמירם כהן

חברת מגדלי הערבה חידשה אתמול את יצוא עגבניות השרי לאירופה לאחר הפסקה של שלושה ימים.

חברת מגדלי הערבה, המרכזת כ–30% מיצוא עגבניות השרי, הפסיקה ביום רביעי שעבר לקלוט תוצרת מהמגדלים כתוצאה מקשיי שיווק באירופה.

מנכ"ל חברת מגדלי הערבה, יורם אתרוג, אמר כי קיימת לאחרונה בעיה בשיווק עגבניות השרי מאחר שהשווקים רוויים בסחורה כתוצאה מתחרות קשה מצד המגדלים בספרד ובאיים הקנאריים. לדבריו, בתחילת העונה פעל לטובת המגדלים מישראל מזג האוויר הקר ששרר באירופה, וכל הסחורה ששווקה נקלטה ללא קושי ובמחירים טובים, אך אחר כך נוצרה רוויה מסוימת בשוק.

עד כה שיווקה החברה 600 טונות ובידה חוזים לשיווק 400 טונות נוספים.

עוד אמר אתרוג, כי החברה החליטה להפסיק את קליטת התוצרת לשלושה ימים בלבד מתוך הערכה שעדיף שעגבניות יישארו בשדה מאשר במחסנים. לדבריו, בניגוד לשמועות, החברה עובדת עם משווקים רבים וביכולתה לעמוד בכל התחייבויותיה למגדלים ואין כל סיבה להיכנס לפאניקה.

מחברת אגרקסקו, המשווקת את עיקר עגבניות השרי באירופה, נמסר כי לחברה אין כל בעיות בשיווק השרי. התשתית השיווקית של החברה מספקת כדי להתמודד עם כל מצב שייוצר בשוק. אגרקסקו מייצאת 170 טונות עגבניות שרי בשבוע.

בשנים האחרונות עודדו משרד החקלאות ומועצת הירקות את מגדלי הירקות בערבה להשקיע מיליוני שקלים בחממות ובבתי אריזה.

ישראל תופסת כ–30% משוק עגבניות השרי באירופה.

ח"כ כץ למפכ"ל: לחקור פרשת הקרקעות שהשכירה רשות הנמלים בבני ברק

מאת יעקב צלאל

ח"כ יוסי כץ (עבודה) ביקש אתמול ממפכ"ל המשטרה, אסף חפץ, להורות לאגף החקירות לפתוח בחקירה גלויה של פרשת הקרקעות, שהשכירה רשות הנמלים והרכבות בבני ברק.

פנייתו של כץ באה בעקבות ידיעה שפורסמה ביום חמישי שעבר ב"הארץ". על־פי הידיעה, הוחלטה רשות הנמלים והרכבות להעביר למשטרה דו"ח של חברת החקירות גמא, המעלה חשד כי הרשות השכירה קרקעות ליזמים פרטיים במחירים אפסיים ואלה, מצידם, השכירו את הקרקעות במחירי השוק. כך נגרמו לרשות הרכבות, על־פי הדו"ח, הפסדים של מאות אלפי דולרים.

ח"כ כץ ציין, כי "פרשיה זו הביאה להפסדים כספיים גבוהים מאוד ויש לחקור את האנשים הנוגעים בדבר. טוב יהיה אם המשטרה לא תטייח את הפרשה".

ביה"ד האזורי לעבודה דחה הדיון בתוכנית הפיטורים בשקם ליום רביעי

מאת זוהר בלומנקרנץ

ישיבת בית הדין האזורי לעבודה בתל־אביב בעניין תוכנית הפיטורים בשקם נקבעה ליום רביעי השבוע, לאחר שבסוף השבוע נדחתה פעם נוספת התחלת דיוני בית הדין בנושא. היתה זו הדחייה השנייה ברציפות של תחילת הדיונים והיא נועדה לאפשר לצדדים לנסות להגיע להסכמה מחוץ לכותלי בית הדין.

השיחות בין הנהלת השקם ובין ועד העובדים וההסתדרות נקלעו למבוי סתום, ואולם השבוע ייעשה ניסיון נוסף להגיע להסכמה. המחלוקת בין הצדדים מתמקדת בגובה הפיצויים שישולמו לעובדי השקם שיפוטרו.

ההנהלה מוכנה לשלם פיצויים למפוטרים על פי החוק. את שאר הכסף היא דורשת להשלים מקרן הפיצויים בסך 20 מיליון דולר שהעמידה ועדת הכספים של הכנסת.

ועד העובדים דורש תשלום פיצויים מוגדלים ואת השאר להשלים מהקרן.

כן מתמקדים הצדדים על תנאי הפרישה של העובדים לפנסיה מוקדמת.

מפעלי ים המלח תובעת מפריקלאס 1.3 מ' ד' בגין נזקים

מאת אבי שוברט

הנהלת מפעלי ים המלח תובעת תשלום של 1.3 מיליון דולר מהחברה האחות פריקלאס. לטענת מפעלי ים המלח, פריקלאס לא עמדה בתוכנית שאיבת התמלחת ב–94' ובשל כך נגרם למפעלי ים המלח נזק המוערך ב–1.3 מיליון דולר.

הנהלת פריקלאס בודקת את תביעת מפעלי ים המלח, וטרם החליטה כיצד תגיב על הדרישה.

חברת פריקלאס רוכשת ממפעלי ים המלח, על פי הסכם משנת 70', את התמלחת המשמשת כחומר גלם למוצריה. תקופת ההסכם היא לתקופת הזיכיון של מפעלי ים המלח על אוצרות הטבע מים המלח, ותקופת הזכיון הוארכה עד לשנת 2030.

חברת פריקלאס, שהיא חברה בת של קונצרן כימיקלים לישראל, עוסקת בייצור מגנזיה מסונטרת המשמשת ברובה כחומר גלם לייצור לבנים בתנורי חיתוך לפלדה. כמו כן עוסקת פריקלאס בייצור חומצת מלח כתוצר לוואי, המשמש את חברת פוספטים בנגב, שלה נמכרת חומצת המלח לייצור חומצה זרחתית טכנית. בנוסף מייצרת פריקלאס מגנזיה קלוייה המשמשת כחומר גלם בחקלאות, ובתעשיית הנייר וכן לייצור מלחי מגנזיה ומוצרים פרמצבטיים. כ–90% מתוצרתה מיועדים לייצוא.

בריכות מיוחדות

חומר הגלם העיקרי של החברה מקורו באוצרות הטבע המצויים בים המלח. מפעלי ים המלח מרכזים בבריכות מיוחדות תמיסת מגנזיום כלוריד בעלת ריכוז גבוה. תמיסה זו נשאבת ומועברת בצינור על־ידי פריקלאס לבריכות אגירה שנמצאות במפעלה.

בתשעת החודשים הראשונים של 94' הציגה פריקלאס מחזור מכירות בהיקף של 102 מיליון שקל, לעומת 96 מיליון שקל בתקופה המקבילה ב–93'.

תשעת החודשים הראשונים של 94' הציגה פריקלאס רווח נקי בסך 14.2 מיליון שקל, זאת לעומת רווח נקי של 11 מיליון שקל בתשעת החודשים הראשונים של 93'.

בלומנפלד או בלומנקרנץ?

איך בדיוק קוראים למנכ"ל של קבוצת פוריה–שוטקס? מיהו מנהל השיווק? מהו מחזור המכירות, כמה עובדים? נכון, זה לא העסק שלך, אבל אתה רוצה לעשות אתם עסקים. רק בדנ'סגייד – מדריך העסקים של ישראל – תמצא את נתוניהן של אלפי חברות מובילות בישראל: שמות המנהלים, מחזור מכירות, יצוא ופרטי מידע נוספים שיעזרו לך לקבל תמונה ראשונית על החברה. דנ'סגייד לשירותך בספר עם 10,000 חברות או בדיסקטים עם 30,000 חברות.

דנסגייד 95 – עכשיו במבצע:
36% הנחת טרייד אין ברכישת מדריך חדש כנגד מדריך ישן
20% הנחה ברכישה משולבת של ספר ודיסקטים

להזמנה במחירי מבצע, או לקבלת דיסקט הדגמה חינם, חייג עכשיו 03-5103355, או השאר את פרטיך בתיבת טלמסר 03-5653977 ונחזור אליך בהקדם.
במידה והמדריך אינו עונה על צרכיך, תוכל להחזירו תוך 14 יום ולקבל כספך בחזרה.

D&B דן אנד ברדסטריט ישראל

דנסגייד 95
מדריך העסקים הישראלי

אלביט בע"מ
("החברה")

הודעה לבעלי כתבי אופציה רשומים על שם (סדרה 1) של החברה ("כתבי אופציה"), אשר הונפקו על פי תשקיף שפרסמה החברה ביום 26 בפברואר 1990

ביום 28 בפברואר 1995 יחול התאריך המימוש האחרון של כתבי האופציה.

כתב אופציה אשר לא ימומש עד לתאריך זה, יפקע לאחר התאריך האמור ולא יקנה למחזיק בו זכות כלשהי כלפי החברה.

בעל כתב אופציה אשר יממש את כתב האופציה בפרק זמן זה, יהיה זכאי למניה רגילה אחת בת 0.003 ש"ח ע"נ רשומה על שם של החברה, בגין מימוש כל כתב אופציה, כנגד תשלום במזומן של מחיר מימוש בסך של 20.46 ש"ח לכל כתב אופציה. מחיר המימוש צמוד למדד המחירים לצרכן שפורסם בגין חודש פברואר 1990.
מחיר המימוש האמור 20.46 ש"ח הינו נכון ליום פרסום הודעה זו והוא יתעדכן עם פרסום מדד חודש ינואר 1995 הצפוי להתפרסם ב־15.2.95.

אלביט בע"מ

Microsoft השבשבת מלמדת

MICROSOFT WINDOWS COMPATIBLE

קורסים מקצועיים בני 5 פגישות למוצרי Microsoft בסביבת 'חלונות':
■ WORD 6.0 למתחילים ■ EXCEL 5.0 ■ WINDOWS 3.11
■ WORD 6.0 למתקדמים ■ ACCESS 2.0
כל קורס מקנה תעודת גמר וכן שוברי הנחה למוצרי Microsoft בחנויות WINDOWS SHOPPING ולשרותי תמיכה נוספים.
לפרטים והרשמה: אורלי טל': 03-5631978

חשבשבת
והעסק עובד חכם
בית חשבשבת:
רח' בית הלל 3, שכ' מונטיפיורי,
תל־אביב 67017 טל': 03-5631919

צרכנות

עורכת לאה פורת

ארבע שעות עם "דן"

חור בכיס

אברהם טל

עקב שכחה וגם קצת הזנחה הצטברו אצלי כמה עניינים אישיים הטעונים סידור בתל אביב. לרוע המזל, המשרדים והמוסדות שנזקקתי לשירותיהם מרוחקים זה מזה והסיכוי למצוא חניה לידם, ולו לשעה קלה, אפסי. לפיכך החלטתי על מבצע "דן": לנסות ולהסדיר את שלושת העניינים העיקריים בזה אחר זה, תוך הסתייעות בתחבורה ציבורית.

אני נזקק מפעם לפעם לאוטובוס, אבל מזמן לא עשיתי סיבוב שלם בעיר בתחבורה ציבורית. אני מניח שהדיווח שלהלן לא יחדש דבר לקוראים הנעזרים בשירותי "דן", אבל אולי יוסיף משהו לאלה הנרתעים מאוטובוסים ומעדיפים את מכוניותיהם הפרטיות חרף קשיי החניה, או נוסעים במוניות למרות הקושי לתפוס אותן דווקא כשיש בהן צורך.

טילפנתי מוקדם בבוקר למודיעין של "דן" (טלפון 6394444–03) כדי לקבל מידע על הקווים שאזדקק להם. אמרתי לפקידה את נקודת המוצא ובזה אחר זה את היעדים שאליהם אני רוצה להגיע. למודיעין של "דן" יש תוכנית מחשב, שמאפשרת לקבל מידע כזה מיידית: הפקידה הקלידה מה שהקלידה ואמרה לי באיזה קווים לנסוע, היכן בדיוק (רחוב ומספר בית) לעלות על האוטובוס ואיפה לרדת ממנו. באופן כללי, זה שירות טוב מאוד. החיסרון העיקרי הוא במקרים שאין תחבורה ישירה (באוטובוס אחד): המערכת אינה מכירה בהליכה ברגליים כאמצעי תחבורה, אלא רק באוטובוסים. לכן המידע יכלול החלפת אוטובוס גם כשאפשר להסתפק באוטובוס אחד בתוספת הליכה מעטה.

התחלתי את המסע בשעה 8.45 בתחנת אוטובוס 19 ברחוב שוקן 27. היעד היה רחוב תוצרת הארץ בנחלת יצחק. מס' 19 הביא אותי לרחוב בן יהודה, ליד בית אל על, ושם עליתי לאוטובוס 63, שהביא אותי לרחוב מוזס בנחלת יצחק. משם צעדתי כ־5 דקות לרחוב תוצרת הארץ. זו לא היתה תוכנית טובה: אחרי שחזרתי מהמסע למדתי לדעת שיכולתי לעשות את הדרך באוטובוס אחד מתחנה קרובה לנקודת המוצא שלי, ולחסוך בכך נסיעה ממושכת בעיר והמתנה אחת.

שאלתי את פקידת המודיעין של "דן" באיזה אוטובוס מדובר, והיא השיבה שאין אוטובוס כזה. לא נכון, יש: מס' 73 ו־74 – משדרות הר־ציון עד אחרי בית "ידיעות אחרונות" (ומשם 6–7 דקות ברגל לרחוב תוצרת הארץ). אלא מה? 73 ו־74 הם קווים של "אגד", ו"דן" לא מוסר מידע על קווי "אגד" בעיר. אמנם שני הקואופרטיבים מתחרים, אבל למען השירות הציבורי היו יכולים לשתף פעולה ולכלול את הקווים העירוניים של שני הגופים במודיעין שלהם.

עם סיום ענייני ברחוב תוצרת הארץ הייתי אמור לקחת שוב את מס' 63 ולרדת מול בית קלקא, אבל העדפתי לעשות את הקטע הזה ברגל. המתנתי בתחנה מול בית קלקא למספר 40, או 42, שייקחו אותי לקריית עתידים. מס' 40 הגיע ראשון ונסעתי אתו דרך רמת גן, בני ברק והצפון הרחוק (כפי שהוא נקרא בפי נהגי המוניות) של תל אביב עד שהגעתי ליעדי. אחרי שסידרתי את ענייני בקריית עתידים, הייתי צריך להגיע לאזור מורגנר. פקידת המודיעין של "דן" המליצה על מספר 20, אבל במסוף עתידים המתין באותה שעה אוטובוס מס' 21 והנהג אמר לי שאוכל להגיע למורגנר גם אתו. וכך היה. אחרי שסידרתי את הטעון סידור באזור מורגנר הלכתי לתחנה הקרובה של אוטובוס מס' 1 ו־2, ומשם הישר לרחוב שוקן.

חזרתי לנקודת המוצא ובדקתי את הארנק: חמש נסיעות במחיר כולל של 15 שקלים – לא נורא; למרות ייקור התעריפים, עדיין זול למדי בהתחשב בכך שעברתי את העיר לאורכה ולרוחבה. הסתכלתי בשעון – רע מאוד: 12.45, כלומר מסע הסידורים נמשך ארבע שעות תמימות, מזה אולי חצי שעה – שלושת רבעי שעה לכל היותר – לסידור העניינים עצמם.

באף לא אחת מהנסיעות באותו בוקר לא נאלצתי להמתין יותר מ־10 דקות לאוטובוס – וזה לא היה בשעות השיא – אבל הנסיעה בעיר ובפרבריה נמשכה לאין סוף, והדברים ידועים. פרט למקרה אחד, הנהגים מסרו מידע נכון (הנהג של מס' 19, שאותו שאלתי על התחנה של מס' 63, אמר שהוא לא מתמצא בקווים והציע שאסע איתו עד התחנה הסופית – עצה לא נכונה). רובם היו סבלניים והדריכו אותי ואת הנוסעים האחרים באשר לתחנה המבוקשת. שמתי לב שהנהגים פיתחו סבלנות בלתי מוגבלת לפקקים ולרמזורים: חלקם מצוידים בעיתון, ובהמתנה ממושכת לרגל פקק או רמזור אדום הם שולפים אותו ומשתקעים בקריאה. אחד הנהגים היה כל כך שקוע במדור הספורט, עד שהייתי צריך להודיע לו שהרמזור התחלף.

בארבע מתוך חמש התחנות חמק האוטובוס שניות אחדות לפני שהגעתי אליהן, והספקתי לראות את גבו המתרחק. זה שב ומוכיח את תקפות חוקי מרפי ופיתוחיהם ואין להאשים בכך את הנהלת "דן".

למי בישלה סולתם

לפני כחצי שנה "נגמרו" הסירים במטבח שלנו והחלטנו לחדש את המלאי. לא רחוק ממקום עבודתי קיימת חנות המשווקת את מוצרי סולתם – לא תותחים, סירים בלבד. הלכנו לחנות ובחרנו מה שבחרנו, שילמנו יותר מ־200 שקל. נוסף לקבלה חוקית זיכה אותנו המוכר גם בארבעה תלושי הגרלה, שעליהם נאמר: "מתבשל לכם סוף שבוע זוגי בהגרלת סולתם". מעיון בתלושים למדנו כי הכתובת ממעיטה בערך הפרסים: כלול גם פרס ראשון "שבוע זוגי בטורקיה". תוקף המבצע היה עד 30.7.94. שמרנו בקפדנות על ארבעה התלושים – מי יודע, אולי יצא לנו משהו.

עברה חצי שנה, לא שמענו, לא קראנו ולא ראינו דבר וחצי דבר על תוצאות ההגרלה. ב־6 בינואר שלחנו לחברת סולתם איגרת בקשה להודיע לנו איפה ומתי פורסמו תוצאות ההגרלה. עברו שלושה שבועות, וב־26 בינואר צילצל הטלפון בביתנו. על הקו היתה פקידת סולתם, שהסבירה לנו כי ההגרלה התקיימה מזמן וההודעות על הזכיות נשלחו לזוכים בביתם. שאלנו, מעניין לנו לדעת? היא קצת נעלבה ואמרה: מה, אנחנו חנות מכולת? אמרנו, לא, אבל דווקא בגלל זה. היא אמרה שאם נרצה, תוכל למסור לנו באילו חנויות חולקו איזה פרסים. תודה רבה, כבר אין צורך. עכשיו אנחנו יודעים שלא התבשל לנו כלום בהגרלת סולתם, וחלומותינו על סוף שבוע שלא במטבח הסירים, נגוזו. ובכל זאת, לדעתי, חברה שעושה מבצע הגרלות בין כל לקוחותיה צריכה להודיע על התוצאות בדרך כזאת או אחרת גם לחסרי המזל.

מטבעות נושאי רווחים

2,000 טלפונים מופעלי מטבע כבר הותקנו במקומות שונים בארץ למורת רוחם של הצרכנים ולשמחתם של הגופים שבתחומיהם מותקנים הטלפונים. תעריפי השיחות, הגבוהים מאלה של בזק, וגם קצב פעימות המונה המהיר יותר, מאפשרים רווחים קלים

מאת מרב נשר

"הטלפון הזה משגע, כל הזמן טק טק טק טק, הכסף יורד", הפטיר בכעס איש עסקים שנקלע בשבוע שעבר למלון הילטון בתל אביב. האיש השתמש בטלפון מופעל מטבעות, אחד מארבעה מכשירים של חברת "יורדקום" המוצבים בלובי המלון. מחירה של כל יחידת מנייה בהם הוא שקל, מחיר ממוצע לטלפונים מסוג זה. אבל כעסו של האיש, כמו של לקוחות רבים אחרים, לא יצא רק נגד התעריף, אלא נגד הקצב המואץ של פעימות המונה במכשיר.

כמה שבועות לפני כן, בסוף שבוע, קיימתי שיחה בין־עירונית באחד מאותם הטלפונים בהילטון. להפתעתי, כל יחידת פעימה נמשכה כמחצית הדקה בלבד במקום רבע שעה, לפי ההסדר המקובל בבזק באותן שעות. בהוראות ההפעלה של הטלפון לא צוינה עובדה זו. בעקבות המקרה ביקשתי את תגובת מלון הילטון. הדובר, מוטי ורסס, מסר כי "פעימות המונה הן כמקובל בבזק. בעקבות הערתך התגלתה תקלה, מאחר שמערכות הטלפונים פעלו באותו סוף שבוע על פי תעריף יום חול. תקלה זו תוקנה".

לאחר הודעת המלון ניסיתי שוב שלושה מהטלפונים בשיחה בין־עירונית, והתברר ששיטת הגבייה המואצת נשארה בעינה. פעם אחת במהלך סוף שבוע – שוב מחצית הדקה במקום רבע שעה, ופעם נוספת, ביום חול בשעות הערב – חצי דקה במקום חמש דקות.

לדברי משה לפינר, מנהל מחלקת טלפונים ציבוריים באגף השיווק של בזק, "התגובה של הילטון רק מחזקת את ההנחה שלנו, או חברת "יורדקום", אכן מכוונים את תדר הגבייה ויוצרים תעריף עצמאי". בעקבות פנייתי, בדקו גם בבזק את מערכת הטלפונים באזור המלון. לדברי לפינר, הרשת נמצאה תקינה "ולא הגיעה שום תלונה על תקלה בתדירות הגבייה ממנויים המתגוררים באזור".

את תגובת "יורדקום", החברה המשווקת את הטלפונים במלון הילטון, לא ניתן היה לקבל למרות פניות חוזרות. "יורדקום" היא אחת מכמה חברות פרטיות המשווקות טלפונים ציבוריים מופעלי מטבעות.

לפני כשנתיים וחצי נפתח הענף לתחרות חופשית, ומאז נחלקים הטלפונים הציבוריים לשתי קטגוריות: האחת – טלפונים ציבוריים של בזק הנתונים לפיקוח, ומחיר יחידת מנייה בהם הוא חצי שקל. כ־19,000 מכשירים כאלה, מרביתם מופעלי כרטיסים, נמצאים בעיקר ב"רשות הרבים", כמו רחובות וחופי רחצה, וגם ב"חצרים פרטיים" (זה המונח המשפטי למתחמים שאינם ברשות הרבים) כמו בתי מלון, בתי חולים, מרפאות קופת חולים, אוניברסיטאות, בתי ספר, מבנים בתוך תחנות מרכזיות וכד'. הקטגוריה השנייה היא טלפונים מופעלי מטבעות, שנפתחו לתחרות חופשית ואינם נתונים לפיקוח, ומותר להציבם רק ב"חצרים פרטיים". משרד התקשורת העניק עד היום רישיונות לתשע חברות המפעילות לפי הערכה כ־2,000 מכשירים כאלה.

ברוח מדיניות ההפרטה והתחרות החופשית, המשרד אינו מגביל את תעריפי השירות שהחברות גובות מלקוחות. ברוב המקרים התעריף ליחידת מנייה (פעימת מונה) הוא שקל אחד לעומת חצי שקל בטלכרט או באסימון. אשר לתדירות הגבייה – כלומר הקצב של שעון המנייה בשיחות מקומיות ובין עירוניות, בשעות הלילה ובשיחות לחו"ל – היא אינה חייבת להיות תואמת לשעון של בזק. בדומה לטלפון של "יורדקום" בהילטון, גם חברות אחרות מנצלות את העדר הפיקוח ומכיילות את המכשירים שלהם לגבייה מואצת. במקרים אלה בעל העסק שבו מוצב המכשיר, או החברה המשווקת את הטלפון (תלוי בטיב ההסכם ביניהם), יכולים להרוויח עשרות מונים יותר.

על פי דיווחים לא רשמיים, התופעה די נפוצה. כך, למשל, פקיד במחלקת המכירות של בזק סיפר כי בתי מלון באילת סירבו לקבל טלפונים מופעלי מטבעות של חברת בזק (בזק היא גם אחת החברות המתחרות בענף – לא לבלבל עם טלפונים ציבוריים של בזק המופעלים באסימונים או בטלכרט) כיוון שבהם לא ניתן לכוון באופן עצמאי את קצב הגבייה.

בין החברות המפעילות מנייה עצמית יש כאלה המודיעות: "פעימה מקומית כל שלוש דקות". אחרות מטעות את הצרכן בכך שהם מפתות אותו במחיר זול יחסית ליחידת מנייה – חצי שקל – המתקזז בגלל הקצב המואץ שווה הערך לכסף (אין זאת אומרת שכל הטלפונים במחיר חצי שקל ליחידת מנייה פועלים בצורה זו).

החברות נוקטות גם דרכים מתוחכמות אחרות לסחיטת כספים מהלקוחות. עודף, למשל. כמעט כל הטלפונים מופעלי מטבעות אינם מחזירים עודף ממטבעות שמנוצלים חלקית, ולמכשיר של אחת החברות אף מצורפת עצת אחיתופל: "לשיחות בין עירוניות מומלץ להכניס מטבע של חמישה שקלים". לדברי חיים חביב, מנהל אגף פיקוח בזק ודואר במשרד התקשורת, החזרת עודף מדויק אינה טכנולוגיה מסובכת: "טלפונים ציבוריים של בזק שפעלו לפני כעשר שנים ויותר במטבעות, צוידו כבר אז בידע הטכנולוגי הזה".

כיום, הטלפון מופעל מטבעות היחיד המחזיר עודף מדויק הוא ה"עודפון", שיחזיר לכם למשל עודף של ארבעה שקלים וחצי ממטבע של חמישה שקלים. אך גם כאשר המכשירים מחזירים לכם מטבעות לא מנוצלים, הנדסת האנוש המגמתית בחלק מהם מחייבת סריקה אינטליגנטית כדי לגלות את האשנב המיועד. ספרו, למשל, כמה שניות עוברות עד שאתם מוצאים את פתח העודף במכשיר של "יורוקום". במכשיר של "נקודטל", לעומתו, האשנב בולט בחזית המכשיר.

בעיה אחרת היא החיוג החוזר. במרבית המכשירים יש ללחוץ על כפתור מיוחד כדי לבצע שיחה נוספת. אם שכחתם ללחוץ על הכפתור הזה והרגל שהשתרש מהטלפון הביתי אתם משיבים את השפופרת לעריסה או לוחצים עליה – במרבית המכשירים השיחה תתנתק, והיתרה הלא מנוצלת של המטבע שהכנסתם תימחק אף היא.

אם אתם מנסים להתחמק מהסחטנות ולבקש שיתקשרו אליכם בחזרה, אין לכם הרבה סיכויים. משרד התקשורת אינו מחייב את החברות להציג את מספר הטלפון על המכשיר. במרבית המכשירים אין מספר זה מצוין ולא ניתן לקבל שיחות נכנסות.

חביב ממשרד התקשורת מסביר את חוסר הפיקוח של המשרד במדיניות השוק החופשי. "כיוון שהתעריף אינו מבוקר, לא משנה איך החברות גובות את הכסף, אם זה באמצעות גבייה מואצת או כל אמצעי אחר". אבל אם קיווה המשרד כי הסרת המונופול תשוק לטובת הצרכן ותוזיל את השירות, כאן קרה ההיפך.

המשרד קיבל תלונות רבות מצרכנים שהתלוננו על השירות היקר של מופעלי מטבעות ועל העדר טלפונים המופעלים באמצעות טלכרט או כרטיסי אשראי במוסדות פרטיים. חלק מן התלונות התייחסו לתופעה חדשה של בתי מלון ומוסדות פרטיים אחרים שהוציאו מתחומם טלפונים ציבוריים של בזק והתקינו במקומם טלפונים מופעלי מטבעות. אותם מוסדות מקבלים עמלה המגיעה ל־10–20 אחוז מה"קופה", ולפעמים, אם מדובר בלקוח גדול, אף יותר. רווח קל בלי כאבי בטן.

חביב מודה שבמשרדו חשים "אי נוחות לנוכח תופעות אלה שהתעוררו סביב הפעלת השירותים". בעקבות זאת ובעקבות תלונות של צרכנים, כמו זאת של אסף טרבן מקיבוץ פארוד (הוא גילה שבקניון בכרמיאל הוסרו כל הטלפונים הציבוריים ובמקומם הותקנו טלפונים מופעלי מטבע), שרת התקשורת, שולמית אלוני, חתמה בחודש שעבר על תקנות חדשות, המחייבות להתקין מעתה טלפונים ציבוריים של בזק בבתי מלון, בבתי חולים, בנמלי תעופה, בקניונים, ובאתרים ציבוריים או מבנים שיש בהם שטחים המוגדרים כ"מקומות התכנסות המוניים".

המשרד הודיע שהתקנות החדשות באות לאפשר תחרות חופשית בין טלפונים ציבוריים מופעלי מטבעות (שאינם בפיקוח) לטלפונים ציבוריים של בזק (הנתונים לפיקוח). התקנות החדשות ייכנסו לתוקף, כנראה בתוך כמה שבועות, לאחר שהן יעברו את ועדת הכלכלה של הכנסת. הנושא נדון גם בוועדת המשנה לצרכנות בכנסת (ב־25.1). באותה ישיבה אמר שלמה וקס, מנכ"ל משרד התקשורת, כי מהרגע שיוצב טלפון ציבורי של בזק בכל מוסד ציבורי, יש מקום ליוזמה חופשית, ובעלי הטלפונים מופעלי מטבעות רשאים להחליט על גובה התעריפים. יו"ר הוועדה, ח"כ רענן כהן, אמר כי אם יתברר בכל זאת שטלפונים אלה "כובשים לעצמם נתחים גדולים והולכים", כהגדרתו, ייזום הצעת חוק שתקבע פיקוח על מחיריהם.

בעת הכנת הכתבה, ערכנו בדיקה אקראית בשבעה בתי מלון בחוף תל אביב. הבדיקה העלתה שרק באחד מהם – מלון הילטון – לא היה מוצב כלל טלפון ציבורי של בזק. במלון שרתון היו טלפונים מופעלי מטבעות, אך פקיד הקבלה הפנה את תשומת הלב למכשיר טלכרט המוצב ביציאה מהמלון. בשאר בתי המלון – קרלטון, מוריה, הולידיי אין, רמדה קונטיננטל ודן – היה מכשיר טלכרט לצד מופעלי מטבעות. בחלקם השתרך תור קטן ליד הטלכרט, לעומת עמדות ריקות של מופעלי המטבעות.

נראה איפוא שהלקוחות הישראלים, כמו התיירים, אינם טיפשים. יש להניח שכאשר הטלפונים בפיקוח יוצבו במוסדות פרטיים גדולים לצד הלא מפוקחים, ייאלצו מפעילי הטלפונים במטבעות לשפר את השירות ולדרוש מחירים סבירים.

תצלום: עודד קרן

טלפון מופעל מטבעות. אי נוחות

טעם הפסטה

טעמים

דניאל רוגוב

בשנים האחרונות הלך טעמנו והתעדן, ואנו למדנו לדעת שספגטי, מקרוני ושאר מיני פסטה יבשה הם רק תחילתו של סיפור הפסטה. עם המאכלים המפתים ביותר נכללים אלה המבוססים על פסטות ממולאות בשר, גבינה או ירקות, כמו קנלוני, רביולי וטורטליני. מאכלים כאלה מכינים מפסטה טרייה, לא יבשה. אולם הכנתם בבית גוזלת זמן רב ומשום כך הוגבלו רוב ניסיונותינו עם המעדנים הללו למסעדות.

כשנודע לי לאחרונה ששטראוס מוציאה סדרה חדשה של מוצרי פסטה טרייה מוכנים למאכל, לא התרגשתי יותר מדי. בעיקרון, אני מסכים עם השף אלן דוכס ממונקו, האומר כי "הטכנולוגיה היא אמנם ידידת המזון ההמוני המיוצר במפעלים, אך היא אויבת המטבח המשובח". המוצרים החדשים של שטראוס מבוססים בלי ספק על טכנולוגיה. למעשה, ייצורם כרוך במלה האחרונה של הקדמה השווייצית בבישול מראש, קירור ואריזה. אבל לשמחתנו הם מוכיחים שהטכנולוגיה היא לא תמיד האויב. כל חמשת סוגי הפסטה וחמשת הרטבים בסדרה הם צעד גדול לקראת אספקת מנות טעימות ומזינות לאכילה בבית.

הטורטליני, פסטה עגולה ומסולסלת ממולאת, והרביולי, כריות פסטה רבועים ממולאים, נמכרים הן עם מלית גבינה והן עם מלית בשר בקר. בנוסף לבשר בקר יש במלית הבשר פירורי לחם, ירקות, רוטב סויה, יין אדום, תבלינים ומלח. בכל מקרה, אם בתוספת רוטב ואם בתוספת לבד רק ("קצת כמו קרפלאך בבורק עוף", כפי שאמר אחד מעמיתיי), הפסטה מוצקה והמליות טעימות. הניוקי, כופתאות תפוחי־אדמה קטנות, טעימים גם הם, אלא שהם צמיגיים במקצת.

הרטבים, שמחיריהם נעים בין 4.95 ל־7.95 שקלים, משווקים באריזות נפרדות, כך שאפשר לצרף רוטב לפי טעמכם לפסטה שבחרתם. לטעמי, רוטב אלפרדו – המכיל חלב, שמנת, עמילן, יין לבן, קמח, תבלינים ומלח – הוא הטוב ביותר בסדרה, בטעם ובמרקם. טעמו של רוטב הפטריות – המבוסס בעיקר על חלב, פטריות, בצל, שמן זית ויין לבן – טוב, אך הרוטב קצת דביק מדי. המרקם השתפר כשדיללתי אותו בעוד כמה כפות יין לבן. רוטב פסטו, ובו גבינה, שום וצנוברים, טעים גם הוא, אך נוטה להיפרד בחימום, ולהשאיר נוזל שמנוני בתחתית הצלחת. רוטב נפוליטנה ורוטב בולונז אינם עשירים דיים.

מוצרי הפסטה של שטראוס טובים, אבל תהיה זאת הפרזה לומר שהם טובים כמו אלה שאפשר לרכוש במעדניות המכינות פסטה טרייה יומיום. בשתי חנויות נמכרת פסטה טרייה מצוינת. הראשונה והמומלצת ביותר היא "לה פסטה דלה קזה", דרך השרון, משק 10, כפר מלל, והשנייה – שכמעט שמשתווה לה באיכותה – היא "איל פסטאו רל וקיו מולינר", ברחוב אבן גבירול 44 תל אביב. שתי החנויות מצדיקות נסיעה מיוחדת.

הפסטות של שטראוס עולות 9.95 שקלים ל־250 גרם והפסטה בחנויות הפסטה המיוחדות עולה בין 10 ל־12 שקל לאותה כמות, כך שנוצרת האשליה שהמוצר התעשייתי פחות יקר. אלא שלמעשה ההפך הוא הנכון, שכן הפסטה של שטראוס ספגה הרבה מהמים שבהם בושלה, ואילו בפסטה הטרייה ממש יש רק כמות המים הדרושה לאיחודה. למעשה, מ־250 גרם פסטה בחנות הפסטה מתקבלים 350–400 גרם פסטה מבושלת, ולפיכך הפסטה של שטראוס יקרה יותר בפועל בכ־40%.

גבינה מחלב כבשים

מי שאוהבים את טעמו הטבעי של היוגורט, יאהבו גם את המוצר החדש של משק צוריאל, "קרם יוגורט". זו גבינה המיוצרת מחלב כבשים מפוסטר. יש לה מרקם כהנה וטעם חמצמץ נמרץ וטובה לב. חשוב לא פחות, התחושה בחיך עשירה כל כך עד שמפתיע לגלות שתכולת השומן בגבינה היא רק 5%, ויש בה 97 קלוריות ל־100 גרם. הגבינה טעימה כמות שהיא או על לחם, ולדעתי היא [illegible] על תותים טריים. במחיר 6.14 שקל לקופסה של 250 גרם זהו מוצר כה טעים עד שאפשר לסלוח לו אפילו את תוספת תמצית הניחוח והחומר המשמר.

קפה זני של רומבוטס

אפשר לאהוב אותו, אפשר לשנוא אותו, אבל כמעט כל שותה קפה בעולם המערבי מכיר את הקפה פילטר האישי ההומוגני של רומבוטס. אוהבי קפה פילטר ישמחו לדעת שבנוסף לתערובת הסטנדרטית הנמכרת בישראל, מכניסה עכשיו החברה הבלגית לשוק המקומי ארבעה זני קפה.

הקפה החדש משווק באותו פילטר תום ומוכר שעליו מתבוסס שם הזן באותיות לבנות ברורות. את הקפה מייבאת בארץ חברת עלית בהסכם עם רומבוטס. כל ארבעת הסוגים הם באיכות גבוהה, והבחירה באחד מהם היא בעיקר עניין של טעם אישי. על הצרכן לשאול את עצמו איזה מזני הקפה מתאים ביותר לצרכיו. זני הקפה החדשים יופצו בתחילה לבתי הקפה, למסעדות ולמלונות. רק אחר כך יגיעו למרכולים ולחנויות מקומיות.

סרדינים מפורטוגל

למרות כל אזהרות האקולוגים אני מתחיל להאמין שהאוקיינוסים בכוכב הלכת הקטן שלנו מלאים עד אפס מקום בסרדינים קטנטנים, כל אחד מהם עם תעודת כשרות צמודה, הממתינים שיארזו אותם בקופסאות שימורים וינחיתו אותם על מדפי המכולות בישראל. בשלוש השנים האחרונות טעמתי סרדינים משומרים מנורווגיה, מסקוטלנד, מספרד, ממרוקו, מפורטוגל ומיוון; מאמריקה הצפונית והדרומית; אפילו ניסיתי סרדינים מתאילנד, מיפאן ומסין.

בשבוע שעבר טעמתי את הסרדינים האחרונים שהגיעו לארץ. אלה מיוצרים בפורטוגל ומיובאים בידי חברת מרינה בע"מ, והם משווקים בשתי צורות. הראשונה, סרדינים בשמן צמחי לא מזוהה, משווקת בקופסה כחולה ונאה. השנייה, באותו השמן, אמורה להכיל גם פלפלים חריפים ומשווקת בקופסה דומה אך אדומה. אין לי שום דעות קדומות נגד הסרדינים המיוצרים בפורטוגל המסבירה, אבל אלה שלפנינו הציבו בפניי כמה בעיות. בנוסף לחוסר טעם כללי, מצאתי שבשרם איננו מוצק כלל. הפריעה לי גם העובדה שאם כי בכמה קופסאות היו הסרדינים שלמים, הרי שבאחרות הם התפוררו לפיסות קטנות. הופתעתי גם מכך שלמרות חיפושים מקיפים לא הצלחתי למצוא ולו רבע פלפל חריף באף קופסה. משקלה של כל קופסה כזו הוא 120 גרם, מתוכם 35 גרם שמן. המחיר 4.80 שקלים.

אנא, מעט סבלנות

תגובה

בתגובה לכתבה "תחנה בלי כלה" (דין פרוסה, "הארץ", 20.1) שדנה באמנה שנחתמה בין משרד האנרגיה והתשתית לחברות הגז, ברצוני להעיר:

האמנה ל"שיפור השירות בין חברות הגז לצרכניהן" אכן נחתמה ביום שבו פרש השר משה שחל מתפקידו כשר האנרגיה והתשתית. הסיבות לכך פרוזאיות לחלוטין. ראשית, האמנה הגיעה לכלל סיום לאחר שעות עבודה רבות שהושקעו בה. שנית – השר שחל הינו האיש שבשנת 1988 הכריז על הרפורמה במשק הדלק והגז, כך שבחתימתו על האמנה שבין חברות הגז לצרכניהן, ביום פרישתו, נסגר המעגל שהחל בשנת 1988. אנו גורסים כי מגיעה לו תודה על פועלו.

לדעתנו, השר שחל, המנכ"ל עמוס רון והח"מ, החתומים על האמנה כנציגי הציבור, אכן מייצגים את הציבור ועושים בכל שניתן כדי שציבור הצרכנים ייצא נשכר, ולראשונה מאז קום המדינה גם ידע מה הן זכויותיו ומה הן חובות חברות הגז. אנו סבורים שהזכות לייצג את הציבור איננה מונופול של ארגוני הצרכנים.

הגב' רות קרינגל מהרשות להגנת הצרכן, הוזמנה כנציגת ארגוני הצרכנים והיתה נוכחת בכל הישיבות שערכנו עם חברות הגז ליצירת אמנה "יש מאין". למרות התנגדויות וניגודי אינטרסים הגענו לבסוף להבנה שהביאה לניסוח האמנה בצורתה הנוכחית.

הגב' קרינגל לא התנגדה, והניסוח היה על דעתה, אך בנוסף גם דרשה שנתחייב כי הנושאים השנויים במחלוקת ייקבעו בשנה הקרובה וחלקם יועברו בצורת תקנות, וגם על כך הגענו להסכמה.

הגב' אסתר גלרסבן, מנכ"ל המועצה לצרכנות (אשר לא השתתפה בדיוני ניסוח האמנה), הוזמנה לחתימה על ידי מר עמוס רון, מנכ"ל משרד האנרגיה והתשתית, שאף איפשר לה לנקוט ביוזמה אישית, להיפגש עם מנכ"לי חברות הגז ולסכם את שנראה לה ראוי.

צר לנו כי על רקע התחרות בין הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות לבין המועצה לצרכנות, עלה הנושא על שרטון וארגוני הצרכנים לא הצליחו להתעלות ולשתף פעולה, כדי לסכם ולהגיש את הסתייגויותיהם ביחד. ראוי להדגיש כי זוהי האמנה הראשונה הנחתמת עם חברות פרטיות (ולא מונופולים כחברת החשמל ודומיהם).

אין אנו משלים את עצמנו ואיננו מתיימרים לטעון כי האמנה שעליה חתמו כל חברות הגז היא אכן מושלמת, אך זהו צעד ראשון המבוסס על הצהרת כוונות של חברות הגז לשפר ולהבטיח את טיב ואיכות השירות מעל ומעבר לנדרש בחוק.

ראוי להוסיף כי בשנת 1994 עשינו ואנו עדיין עושים למען שינוי צווים וחוקים כדי לאפשר לצרכנים לקבל את מלוא השירות ולמנוע מהם עוולות שאירעו בעבר: איפשרנו מעבר חופשי של צרכנים בין חברות הגז, פתחנו את שוק הגז לתחרות חופשית ואנו עושים להקמת מועצה בוררת שבראשה יעמוד שופט בדימוס. המועצה תעסוק בבוררות בין חברות הגז לבין עצמם ובין חברות הגז לצרכניהן – ובכך ייפתרו הבעיות והעוולות שעליהן מתריעות רשויות הצרכנים.

לכן, אנא, מעט סבלנות, מעט סיוע (גם פרגון ומילה טובה פה ושם לא יזיקו) ואנו בטוחים ובוטחים כי נממש את הבטחותינו – והעיקר שהצרכן ייצא נשכר.

דוד בוצר
מנהל מינהל הגז
משרד האנרגיה

החיוב נעשה באותו חודש

ב־1 בדצמבר 1994 שילמתי באמצעות כרטיס האשראי שלי בעבור חבילת נופש לשני אנשים במועדון הים התיכון. התשלום נעשה מתוך הנחה שהחיוב יתבצע ב־2 בינואר 95'. בפועל החשבון חויב למחרת יום התשלום.

כיוון שהיה מדובר בסכום גבוה שתיכננתי להוציאו רק כעבור חודש, התקשרתי למשרד המועדון בתל אביב ולשמחתי מנהלת החשבונות, הגב' ורוניק, נאותה מיד לבטל את התשלום ולדאוג לכך שהוא יחויב רק ב־2 בינואר. כך אכן קרה.

ברצוני לשבח את המועדון על הטיפול האדיב והיעיל שניתן במקרה זה.

מנהלת החשבונות הסבה את תשומת לבי לכך שתשלום באמצעות כרטיס אשראי ב־1 או ב־2 בחודש עשוי להיות מחויב באותו חודש, ורצוי לפיכך לברר מראש מתי יתבצע התשלום.

נראה לי שעל חברות האשראי לדחות את חיוב חשבונותיהם של הלקוחות בשוברים המגיעים במועדים אלה לתחילת החודש הבא, אף על פי שבאותיות הקטנות של טופס הזמנת הכרטיס נאמר שהחברה רשאית לחייב את חשבון מחזיק הכרטיס בכל מועד ביום התשלום (למעט באשר לתשלומים דחויים).

אבה אבידן
קרית אונו

זכוכית התליון הוחלפה ללא תשלום

ב־1985 קיבלתי במתנה תליון מתוצרת מפעל התכשיטים בקריית רבבים. באחרונה יצאה הזגוגית מהמסגרת, וכשהלכתי לחנות שבה נקנה התליון גיליתי שהיא איננה קיימת עוד.

פניתי איפוא לחנות טורקיז ברחוב יואל סלומון בירושלים, ובתוך שבועיים קיבלתי את התליון כזוהרו ובו זגוגית חדשה. התיקון בוצע בצורה מקצועית וללא תמורה.

בתיה ליסכמה
מבשרת ירושלים

לאילת דרך ים המלח

ב"אגד" אי אפשר להזמין כרטיסים מראש, ולא תמיד נותנים מידע על תנועת האוטובוסים

תחילתה של התלונה במעט לפני שנה. זוג תיירים, ידידים של הקורא קרט לוי מתל אביב, החליטו לנסוע מתל אביב לאילת דרך ים המלח. הם תיכננו להתעכב כמה שעות בים המלח ומשם להמשיך לאילת. לוי רצה לעזור לידידיו והתקשר לחברת אגד כדי להזמין כרטיסי נסיעה בקו תל אביב־ים המלח, ים המלח־אילת. הפקיד של אגד השיב כי אי אפשר להזמין כרטיסים בטלפון, אלא יש לבוא אישית לקופת אגד בתחנה המרכזית.

לוי הגיע לתחנה המרכזית בשעה 22:15. אף שהקופה היתה צריכה להיות פתוחה עד שעה 23:00, לא היה בה איש. רק אחרי יותר מחצי שעה הגיע הקופאי והודיע כי אי אפשר לקנות אצלו כרטיסים מים המלח לאילת, מאחר שהוא מוכר כרטיסים רק לנסיעות היוצאות מתל אביב. לוי קנה איפוא כרטיסים לים המלח בלבד, ושם, ממש ברגע האחרון וכי לא קיבלו הדרכה נכונה, עלו ידידיו לאוטובוס הנוסע לאילת. מאמציו של לוי לברר בתחנה המרכזית בתל אביב מתי יוצא האוטובוס של אגד מים המלח לאילת ומהיכן, העלו חרס. איש לא ידע את התשובה.

על הנסיעה עצמה כתב לוי שהנהג נסע במהירות פרועה, במיוחד בסיבובים, הרבה לעקוף בעיקר בצד שמאל בכביש הדו מסלולי.

העברנו את התלונה לדובר אגד, והוא השיב כעבור זמן קצר. לעניין הזמנת הכרטיסים לאילת כתב, כי אפשר לעשות זאת אך ורק בקופות אגד, כדי להבטיח הופעת הנוסעים בפועל כפי שהזמינו. בעבר, הוסיף, כבר איפשרו הזמנה טלפונית, קרו מקרים שהמזמינים לא הופיעו, והאוטובוסים נותרו במושבים פנויים (להערכתנו, אפשר למשל לחייב את המזמין על פי מספר כרטיס האשראי שלו, או להיבן לקחת את הכרטיסים עד שעה מסוימת, ולא, יימכרו לאחרים).

על העובדה שהקופאי לא היה במקום בשעה 22:15, כתב הדובר שהיא טעונה בדיקה, אבל בלא ציון תאריך המקרה אי אפשר לעשות זאת.

עוד כתב הדובר, שאין לאגד קו מיוחד מים המלח לאילת. יש קו ירושלים־אילת, דרך ים המלח, ולכן אי אפשר לקנות מראש כרטיסים לאוטובוס הזה לפי מסלולו על פני ים המלח. עם זאת ציין כי אינו רואה הצדקה לכך שאיש לא ידע לומר היכן תחנת האוטובוס בים המלח, וגם לא לנהיגה הפרועה של הנהג. אבל, הוסיף, גם בנוגע לשני עניינים אלה חסרים פרטים.

לוי מיהר להשיב לדובר במכתב ומסר בו את כל הפרטים החסרים. עברו חמישה חודשים, אך דובר אגד לא טרח להשיב על המכתב השני.

שלחנו אליו מכתב תזכורת, והופתענו לקבל בתגובה מכתב מתחמק ושחצני.

הדובר כתב כי תשובתו הראשונה היתה עניינית בכל הנוגע לסדרי השירות בקווי אילת והבהירה היטב מדוע אין אפשרות לרכוש מראש כרטיסים מים המלח לאילת. "כיוון שהלקוח צודק תמיד", המשיך הדובר, "לא הגבנו על סגנונו הבוטה, על האנטיפתיות שבתלונתו ('זוג ידידים'), ועל ההתחשבנות הכוללת עם אגד ('נהיגה פרועה')".

עוד כתב, כי המתלונן סותר את דברי עצמו, שכן הוא קנה את הכרטיסים יומיים לפני הנסיעה. "אם אי אפשר לקנות כרטיסים מראש, כיצד הם נקנו?" (התייחסות הדובר כאילו יש כאן סתירה היא בפירוש תמוהה. הרי התלונה היתה על שאי אפשר להזמין כרטיסים בטלפון, וזה אמנם כך. לעומת זאת, ברור שאפשר לקנות מראש כרטיסים בקופה – אם משלמים במקום).

בעניין היעדרותו של הקופאי כתב הדובר: "התלונה נבדקה ולא נמצא לה אישור. לטענת צוות התנועה, הקופה היתה פתוחה בלי הפסקה" (זו התחמקות ברורה. בלי לבדוק, אגד מאמינה לצוות התנועה, אך לא ללקוח).

שיא החוצפה בתגובת הדובר היה בכתבו כי "כיוון שחלף זמן רב ממועד האירוע ועד המכתב השני, שהיו בו פרטים קונקרטיים, לא יכולנו לערוך בדיקה מעמיקה יותר" (לא נכון; המכתב השני נשלח לדובר חמישה שבועות אחרי האירוע ולא היה זה מאוחר מדי לערוך בדיקה מעמיקה).

יש לציין שדובר אגד הנזכר כאן, דדי גולן, אינו עובד עוד בחברה. כיום הדובר הוא רון רסנר.

תלונה

לא עונים

רינה אפרת מתל אביב רכשה עשרה כפתורים בחנות ד' כהן ברחוב נחלת בנימין 7 בתל אביב, לבלייזר שהיה ברשותה, ושילמה בעדם 40 שקל. לאכזבתה התברר לה כי עשתה מיקח טעות. הכפתורים לא התאימו לבלייזר. היא חזרה לחנות, אך המוכרת אמרה שאין הם מקבלים בחזרה מוצרים, וגם לא מחליפים אותם באחרים. היא גם הצביעה על קרטון שעליו היה כתוב בכתב יד: "אין החלפות, אין החזרות".

בעל הבית שאליו פנתה הלקוחה תמך בדברי המוכרת וציין כי גם מי שקונה במאות שקלים אינו זוכה להחזרת כסף או להחלפה. הצעת הלקוחה – לקבל תעודת זיכוי – נתקלה בסירוב מוחלט ובעקשנות.

שלחנו את התלונה לבעל החנות, והוא לא השיב לנו. כעבור חודשיים וחצי שלחנו תזכורת. מאז עברו עוד כמה חודשים וטרם זכינו לתשובה.

صكدز من الاهل

שוק ההון

עורך גיא רולניק

הריבית תרד אולי בחצי אחוז אך לא מכך ייבנה שוק המניות

לידר

ביום שלישי – המדד, מכרז שופ ופתיחת מסחר בברום

אם אכן יתממשו הציפיות למדד נמוך במיוחד סביר להניח שהדבר יביא להורדה בריבית השקלית. מדד נמוך וירידה בריבית עשויים להשפיע בצורה חיובית על שוק המניות.

נגיד בנק ישראל הצהיר בסוף השבוע בעיתונות כי אם המדד יהיה נמוך תהיה כפי הנראה ירידה בריבית – ואולם בכל מקרה לא מדובר בירידה משמעותית. בנק ישראל יעביר את החלטתו לגבי שינוי שיעור הריבית עד יום שני הבא, ה-20 בפברואר.

"יציאה משוק דובים עשויה לקחת זמן". זו התחזית של כלכלני בנק הפועלים. להערכתם, "דרושים חיזוקים וסימנים חיוביים רציניים לשינוי ב'מצב הרוח' של השוק. הצירוף של ביטול המס, ירידה בקצב האינפלציה, הורדה בריבית, ירידה בשיעורי התשואה לפדיון באפיקים הסולידיים, והאפשרות לעלייה בפעילות המשקיעים הזרים כתוצאה מכניסתה של ישראל למדד השווקים המתעוררים של מורגן סטנלי במארס – עשויים, לספק רקע לשינוי באווירה. ואולם כפי שכבר הדגשנו, אלה רק תנאים הכרחיים לפריצה קדימה שתבוא כנראה רק כשיהיו סימנים לשיפור ברווחיות החברות – ושינוי מסוג זה דורש זמן ואינו מיידי".

ואולם גם על רקע המצב הקיים חוזרים כלכלני בנק הפועלים ומדגישים כי רמת המחירים בשוק נמוכה.

המסחר במניות ברום ייפתח ביום שלישי. זאת לאחר העברת מניות ברום מידי חברת מפעלי ים מלח לבעלי המניות בה, על פי ההחזקות היחסיות כפי שהיו ביום חמישי האחרון. במקביל להצ־ את מניות ברום מידי ים המלח תבצע ים המלח הפחתת הון. כ-32% מהמניות הקיימות בהון ים המלח יימחקו, ושער הבסיס למניות ברום ביום המסחר הראשון ייקבע על פי שווי המניות שיימחקו ועל פי מספר מניות ברום שיחולקו.

ים המלח היא חברה בת של כי"ל (כ-89%), שגרעין השליטה בה נמכר בשבוע שעבר לשאול אייזנברג תמורת 750 מיליון שקל. על רקע ההתנגדות שהתעוררה בכנסת לגבי עסקה זו, אישורה מוטל כיום בספק. המתמודד השני לרכישת גרעין השליטה בכי"ל הוא המיליארדר טד אריסון.

השבוע ייסגר מכרז שופ. ביום שלישי ייפתחו המעטפות של המתמודדים על רכישת שיכון ופיתוח המכרז ייסגר – זאת לאחר הערערות שנמשכה חודשים ארוכים. נכון להיום, המתמודדים הם פישמן, אזורים, נכסים, אגגל, קוסן רישרס, והערכות השווי של החברות המשתתפות נעות בין 200 ל-300 מיליון דולר. אלו אינן רחוקות מהערכת הממשלה לפני כשנה שעמדה על כ-300 מיליון דולר.

מועדים בבורסה

תאריך	מניה	
12.2	אורדית אג"ח להמרה א –	אקס ריבית, תשלום 28.2.95
	ים המלח –	אקס פיצול למניות ברום ומניות ים המלח.
13.2	אורמת –	אקס הטבה 7%, הקצאה 15.2.95
14.2	אסטרי אגל"ה א' –	אקס ריבית, תשלום 28.2.95
	נחושתן נכסים אגל"ה א –	אקס ריבית, תשלום 28.2.95
	ברום ים המלח –	פתיחת מסחר.
	מקסימה –	אקס דיבידנד 17%, תשלום 5.3.95
21.2	סיני אג"ח להמרה א –	אקס ריבית, תשלום 5.3.95
26.2	יום מסחר אחרון באופ' –	יהודה 1, דיסקאל 1, סופליין 2, יעקבינסקי 1, יעאורה 1, ים תיכון 2, אלביט 1, מגדל 1, אלקטרה 1. יום מימוש אחרון 28.2.95

מקור: בנק המזרחי

השבוע בבורסה

גיא רולניק

1. דלק אמיתי

10 ימים לאחר ביטולו של מס רווחי ההון וכל הפרשה הזאת כבר הפכה להיסטוריה שתעסיק בעיקר את הפוליטיקאים והתיאורטיקנים – אך חדלה כליל לעניין את העוסקים בשוק ההון. המס הלך לעולמו, הרופא קבע את מותו הסופי, אם הוא יקום לתחייה יהיה זה, במקרה הטוב, אחרי שנת אלפיים.

עכשיו זו הריבית. ובה אפשר להפוך כל יום מחדש. לחזור ולהפוך, לדוש, לנתח, לפרשן ולקונן: "אדוני הנגיד", "האם אתה יכול להתחייב", "ומדוע בעצם מר פרנקל", "האם אינך חושב שכבר". "מדד של 0.5% אדוני הוא בהחלט אינו", "עד מתי".

ביום שלישי יפורסם מדד המחירים לצרכן לינואר. אם לא יהיו הפתעות – הוא יהיה נמוך. אבל עם "נמוך" לבדו לא נצא ידי חובתנו. "נמוך דיו", "נמוך, אך מתחת לתחזית", "נמוך – אך הריבית תרד רק בהדרגה", "נמוך, אך צריך לבדוק".

ואז נגיד בנק ישראל יוריד כנראה את הריבית. אולי חצי אחוז, אולי אחוז – אולי הוא יזכה כי "צריך לבדוק". וביום לאחר שיודיע סופי־סוף על הורדת הריבית נקום בבוקר – ונגלה כי הריבית ירדה והיא 18% במקום 18.5%. אז השוק

לחברות הבורסאיות הגדולות והוותיקות יש עדיין תוצאות כספיות טובות

יעלה קצת – אולי לפני, או אחרי, או באמצע, או כציפייה, או כתגובה, או כ"תיקון", או כ"הבנה".

ותו. הריבית ירדה. ומה עכשיו? עכשיו יסבירו, שהיא הרי עדיין גבוהה. ריאלית או נומינלית או שתיהן גם יחד. ופתאום ייזכרו, שהריבית השקלית אולי ירדה, אבל הריבית הצמודה – מחירי ההון הארוכים – עדיין גבוהה. עקום התשואה לפדיון בשוק האג"ח משתרע לו בנחת, על כל טווחיו, מעל רמה של 4% – כ-1% עד 1.2% מעל רמתו לפני כשנה; ו"הרי מחירי המניות מושפעים לא פחות ממחירי ההון הארוכים".

האפקט של הורדת הריבית עשוי להיות מאכזב כמעט כמו זה של ביטול המס. לא רק בגלל שפרופ' פרנקל עומד להוריד אותה באיטיות שתשגע פילים וסוחרים, אלא בעיקר משום ששורשי חולשת שוק המניות הרבה יותר עמוקים מהריבית הריאלית הגבוהה.

יפה הכירו לנו כלכלני בנק הפועלים בסקירתם השבועית – "יציאה משוק דובים עשויה לקחת זמן". אנשי פועלים אמרו "עשויה" כי הם זהירים – אבל התכוונו, מן הסתם, לומר שהיא אכן תארך זמן. וזמן לא קצר. כי לפצעים הללו לוקח זמן רב להגליד, חלקם לא יגלידו שנים ארוכות וחלקם צריכים בכלל להגליד – מוטב שיישארו פתוחים וחשופים – על מנת שלא נגרר עוד למעשים ותרגילים שאותם אנו לא יכולים להרשות לעצמנו.

ריבית יורדת, משקיעים זרים, שיפור באינפלציה והמשך צמיחה של המשק – כל אלה מניחים דעתו של משקיע. אבל לא די בהם – שוק המניות צריך לאגור הרבה כוחות עד שיוכל לצאת לסיבוב חדש, ואם נשתמש בעולם האסוציאטיבי של פרנקל – המכונית הדוהרת שאותה הוא נוהג לבלום עם הריבית שלו. הרי תמו הימים שבהם אפשר היה להדליק את השוק ב"סיפורים" – הוא כבר לא נוסע על "פרמיות" הוא רוצה דלק אמיתי, נקי, 98 אוקטן, נטול עופרת ועדיף שיהיה גם תוסף.

מה שעומד לזכותם של סיכויי המכונית הזו לשוב ולהד־איץ הוא, בעיקר, העובדה שהיא כבר לא צריכה לטפס במדרון התלול, כשם שהיא דהרה ב-93'. ככלות הכל, אנחנו אחרי מפולת. אך בלי דלק – לא תהיה פריצה. בפעם האחרונה שהיא ניסתה לרוץ בלי כוח ביולי־אוגוסט אשתקד – היא סיימה שוב בתעלה. היום מעדיפים המשקיעים להתנהל בבטחה במרכז הכביש, לאט, ובזהירות.

2. שעמום הכרחי

לאחר חודשיים של מנוחה בין דו"חות הרבעון השלישי של 94' לדו"חות הרביעי, חודשיים של פספוסי מס רווחי הון, חודשיים של ריבית – אנו חוזרים הבוקר עם פתיחת עונת הדו"חות הכספיים השנתיים – לריטואל המכירות, הרווחים התפעוליים, המכפילים ושיעורי התשואה על ההון.

כשם שהדו"חות שיעממו לעייפה לא אחת את קוראינו ב-93' – משום שנדמה היה שהכל עלה ללא קשר לשום נתון כספי – כך הם נוטים להדהים ולעורר מעט פיהוקים בקהל השנה. ומה הפלא – המקסימום שעשו למענו מניות של חברות שהיו להן תוצאות טובות הוא לרדת "רק" ב-20% או 30%, במקום ה-50% ו-60% המקובלים.

אבל, לא יעזור לנו, לאחר שנגמור לגדף ולחרף את שוק המניות הישראלי הלא יעיל, ולא משוכלל, שוק מסורף שנע בגלים סינוסואידליים אדירים סביב ה"שווי האמיתי" של החברות, שוק שנופח על ידי הזרקת יתר של אשראי בנקאי, ולאחר שהתפוצץ נותר בלון רפוי ונידף ברוח; לאחר שנסיים את סאת גידופינו נגלה, כי הצרה שלנו, כרגיל, היא הרגלנו לבחון את השוק יום־יום, חודש־חודש. אם היינו בוחנים תקופות ארוכות יותר של השוואה – אזי היינו מקבלים ודאי תמונה של שוק הרבה יותר "כלכלי" ו"הגיוני". שהרי אם נרחיק שלוש שנים לאחור ונבדוק את התוצאות מול המניות – נגלה, כמובן, כי הטובים ניצחו והגרועים הפסידו. אם "נקטום" את השפיץ הספקולטיווי של 93' מהגרפים של המניות – נקבל התנהגות הגיונית עם מיתאם גבוה לתוצאות כספיות. אם ננסה לשכוח את השיאים של ינואר 94' ולהשוות את המחירים היום למחירים של 91' ו-92' – נגלה, כמובן, כי הכל היה כתוב שם, בדו"חות הכספיים.

הבורסה פירסמה בסוף השבוע מאמר של יחידת המחקר, המסכם את התוצאות הכספיות של החברות התעשייתיות על בסיס הדו"חות לרבעון השלישי של 94'. כל הנתונים במאמר מבוססים על מערכת המידע הבורסאית – ה"דוכס". בהודעה לעיתונות של הבורסה ניתן דגש רב לממצא הי־דוע, לפיו עיקר ההרעה בתוצאות הכספיות של החברות ב-94' היה בחברות "החדשות" – מה שלא מפתיע נוכח דעותיהם הידועות של יו"ר הבורסה ומנכ"לה על ה"מנפיקות" החדשות של 93'.

הנתון העיקרי הנבחן במאמר, הוא שיעור הרווח התפעולי על ההון. וזו בחירה טובה משום ששיעור הרווח הנקי הושפע בחוזקה מהפסדי ני"ע ב-94' ומהרווחים ב-93' ו-92'. מאחר שהחברות הבורסאיות ביצעו גיוסי הון מאסיביים בשנים האחרונות – השינוי בתשואה על ההון התפעולי הוא מדד עדיף.

שני צמדי הנתונים המרכזיים במאמר הם השוואה של השינוי בתשואה התפעולית על ההון ב-76 החברות הוותי־קות – חברות הרשומות בבורסה יותר מ-3 שנים (שהן בדרך כלל החברות הגדולות יותר), מול השינוי בתשואה התפעולית של 98 החברות החדשות שהונפקו מאז 92'.

המאמר מלמד, כי בעוד שהתשואה התפעולית על ההון בחברות הוותיקות ירדה בתשעת החודשים הראשונים של 94' ל-20.1% מול 22.9% בתקופה המקבילה, הרי שבחברות החדשות היא קרסה מ-20.8% ל-11.5%. לא רק במונחי תשואה על ההון היתה שונות בולטת – בעוד שבחברות הוותיקות היה גידול ניכר ברווח התפעולי האבסולוטי, הרי שבחברות החדשות היתה ירידה משמעותית.

נתונים נוספים שבולטים בעיתוי – מכירותיהן של החב־רות התעשייתיות הוותיקות גדלו בחוזקה בתשעת החודשים הראשונים של 94'. אלא שירידה בשיעור הרווח התפעולי מהמכירות מ-9.3% ל-7.8%, יחד עם עלייה בהון העצמי הביאה לאותה ירידה בתשואה התפעולית על ההון.

הקריסה בשיעורי הרווח התפעולי של החברות החדשות, שהנפיקו בשלוש השנים האחרונות, היא תוצאה של נפילה בשיעור הרווח התפעולי מהמכירות מ-14% ב-92', דרך 10.7% ב-93' וכלה ב-8.2% ב-94', ותוצאה של הקפיצה החזקה בהון העצמי של חברות אלה מ-2.1 מיליארד שקל ל-4.1 מיליארד שקל. המסקנה ברורה – לא רק שמרבית החברות הראו הרעה ניכרת בשיעורי הרווח אלא שמרבית המנהלים של המנפיקות החדשות לא ידעו מה לעשות ולא הצליחו להתמודד עם סכומי הכספים האדירים ששפך הצי־בור לתוך קופותיהם. מאחר שלא היה להם מענה תפעולי לכספים אלו הם השקיעו אותם בבורסה – מה שכמובן הסתיים בהפסדים מפחידים, שהפילו את שיעור הרווח הנקי בחברות החדשות ל-1% בלבד מההון, מול 20.8% ב-92'.

אנשי הבורסה מציינים, כי ברווחיות החברות הוותיקות היתה ב-94' הרעה "לא משמעותית". אולם כדאי לראות, כי ההרעה החלה כבר ב-93'. תשואה תפעולית על ההון של 24.3% ב-92' ירדה בחברות הוותיקות לתשואה של 22.9% בינואר־ספטמבר 93' ועד 20.1% בינואר־ספטמבר 94'.

כלומר, ההרעה ברווחיות החברות החלה כבר ב-93' – אלא שכשפורסמו הדו"חות הגרועים לרבעון השני והשלי־שי של אותה שנה היינו עסוקים בכימות "פרמיית השלום" וקריאת תשקיפים של "חברות קטנות" של "חלום ו"צמיחה" ולכן לא היה לנו פנאי להרהר בשחיקת שיעורי הרווחיות בחברות הגדולות.

עוד נתונים מעניינים – הבורסה ניתחה בנפרד את קבוצת החברות המתאמות את דו"חותיהן לדולר – חוזי ליגה בפני עצמה – היחידה שבה היה שיפור בתשואה התפעולית על ההון ב-94' לעומת 93' – כמעט לרמה של שנת השיא ברווחיות החברות הבורסאיות – 92'. מה שכמו־בן מוכיח לנו, כי החברות היצואניות הגדולות – הן עדיין הכוח המניע העיקרי בבורסה ובמשק ועדיין לא "חברות הפוטנציאל", שמרשרשות בשוק המקומי.

ואם נניח רגע לסיום למספרים, להסברים ולפרטים ונוד פש כותרת מסכמת – לחברות הבורסאיות הגדולות והוותי־קות יש עדיין תוצאות כספיות טובות – ומכאן והלאה הד־הכל שאלה של מחיר.

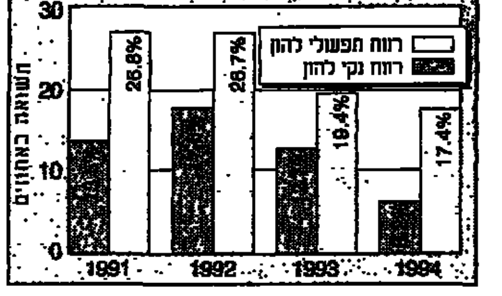

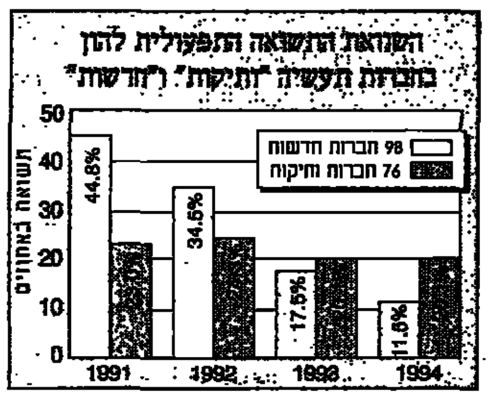

"סיכוי לעלייה השבוע"; נסתם פער מס הבורסה

מזווית טכנית

רפי פרסיץ

שבוע שעבר רשמו מדדי המניות בתל אביב ירידות נאות: מדד המשתנים נסוג, בחישוב שבועי, מ-173.14 ל-164.95 נקודות (-4.72%); מדד המעו"ף נסוג מ-171.28 ל-164.03 נקודות (-4.23%); מדד הבד"ם נסוג מ-148.60 ל-139.67 נקודות (-6.01%) ומדד המניות הכללי נסוג מ-161.87 ל-153.57 נקודות (-5.13%).

להערכת הגורו־הטכנאי הרחובותי, זאב ויזל, עשויים מדדי המניות בתל אביב להיטלטל בעתיד הקרוב בתנודות־נדנדה – בטרם ישובו ויחדשו את מגמת ירידתם. השבוע הוא חוזה להם עליות. הצידוק הפונדמנטלי לעליות, אם יהיו, עשוי להיגלות ברמות מדד־ינואר נמוך ביום רביעי, שילבה ציפיות להפחתת רי־בית.

טכנית, סתם מדד המשתנים בשבוע שחלף אזור־הפקר צחיח ממסחר, שנוצר ביום שבו נסק בכ-8%, כשנודע דבר ביטולו הסופי של מס הבורסה. ברמה זו, שחפפה את רף 164.50 נקודות (רף התמיכה הראשון שעליו הצבענו ביום ראשון שעבר), נבלמה הירידה.

מחסומי תמיכה והתנגדות

מחסומי התמיכה וההתנגדות הצ'ארטיסטיים ארוכי־הטווח של מדד המשתנים משורטטים בתרשים. מחסומי־תמיכה אחרים שו־כנים בסביבות 161.50, 159 ו-158 נקודות. מחסומי־התנגדות מצויים ברמות 166.50, 168.60 ו-177/175 נקודות.

20 המניות הטובות והגרועות בשבוע שעבר

המניות הטובות	העליה ב-%	המניות הגרועות	הירידה ב-%
1. אורדית	+18%	1. דנאל גרופ	-37%
2. אלישב	+15%	2. אגרי אינווסט	-26%
3. יעצ"א	+12%	3. לידן	-24%
4. לוניק מסחר	+12%	4. רמגור	-23%
5. נקה	+10%	5. תדיראן	-21%
6. גיליר מודה	+9%	6. רציו	-21%
7. מ.מ. הנדסה	+8%	7. שרות	-21%
8. טרוקדרו	+7%	8. רוגוזין	-20%
9. ישרס	+5%	9. אשד	-20%
10. חלקן	+5%	10. יש גד	-20%

מקור: בנק הפועלים

השבוע של הונג קונג

בורסות בעולם

יואב קידר

שבוע המסחר האחרון הצליח לספר בדרך כלל את התשואות ברוב הבורסות המרכזיות בעולם. העליות הנאות שרשמה וול סטריט ביום שישי הקודם, יחד עם הערכות פעילים כי הפדרל ריזרב האמריקאי סיים את סבב העלאות הריבית האחרון שלו, גרמו כולם להרמת ביקשים.

את ההובלה הבולטת של השבוע נטלה דווקא הבורסה המבוססת של הונג קונג. הריבית האמריקאית, שצמודה לריבית המקומית, מעניינת את המשקיעים המקומיים והזרים במושבה כפליים. כשהסתבר להם כי קיים סיכוי להתייצבות הריבית, נזכרו כולם בהערכות קיימות לגבי קצב הצמיחה של רווחי החברות הבקוב־ות בשנה הקרובה (15% בממוצע), ובחרו להעלות את שווי המניות בלא פחות מ-7%.

את המגמה הובילו בדרך כלל מניות הקונצרנים וחברות התעשייה – מה שמעיד עדיין על חשש משקיעים מהתפתחות מחירי הנדל"ן במושבה ודווקא כמה מהחברות העוסקות בתחום. מניות הנדל"ן היו בין הגורמים המובילים בנפילות שנרשמו במדד האנג־סנג ב-94'.

נציגה שבלטה השבוע היתה מניית חברת התעופה קתאי פסיפיק (+10.8%) על רקע ציפיות לדו"חות טובים לאחר כמה שנות שפל.

ביום ששי נרשמו בהונג קונג ירידות קלות בשל חששות מביצועי וול סטריט, וכעת לא נותר אלא לראות אם מדובר במאניה דיפרסיה או במגמה ארוכת טווח.

מדד	סגירה יום ו'	שינוי שבועי ב-%	שינוי מ-1.1.94 ב-%
דאו ג'ונס (ניו יורק)	3939.07	+0.26	+2.72
אס אנד פי (ניו יורק)	481.46	+0.58	+4.83
נאסדק קומפו' (ניו יורק)	777.73	+1.50	+3.48
פייננשל טיימס (לונדון)	3,109.9	+1.60	+1.45
דקס (פרנקפורט)	2,130.1	+2.44	+2.44
סי.איי.סי (פאריס)	1,869.4	+1.40	+0.62
מיבטל (מילנו)	10,823	+0.06	+6.19
אס.אם.איי (ציריך)	2,635.4	+1.78	+0.25
איי.אי.אקס (אמסטרדם)	415.64	+0.75	+0.33
ניקיי (טוקיו)	18,291.3	-1.50	-7.26
האנג סנג (הונג קונג)	8,012.89	+7.10	-4.75
משתנים (תל אביב)	164.96	-4.70	-4.90

אצל האחות הגדולה וול סטריט התנהלו השבוע העניינים בקצב רגוע יותר, כשהפעילים ממתינים לנתונים על מדד המחירים לצרכן שפורסם בסוף השבוע. מדד דאו ג'ונס רשם בסיכום חמשת ימי המסחר עלייה מתונה של כ-0.3%, כשברקע גלוצים מחירי האג"חים בשל הנפקה רבעונית של האוצר האמריקאי בשווי של 40 מיליארד דולר.

בסך הכל רושם באחרונה שוק האג"ח האמריקאי התאוששות, וניתן לומר כי הנפקת הענק השבועית עברה בשלום. התשואות על האג"חים ל-30 שנה הגיעו ביום ששי לרמה הנמוכה ביותר שלהם מזה זמן רב (7.59%), אלא שמאוחר יותר שינה השוק כיוון והתשואה נסגרה על 7.67%.

באירופה נמשכה האווירה החיובית של השבוע הקודם עם עלייה ממוצעת של כ-1%. ביצועים עודפים היו בפרנקפורט, שם נרשמה התעוררות בולטת של +2.4% במדד הדקס מעבר לקו של 2,100 נקודות ולרמה הגבוהה מזה 4 חודשים. את המגמה הובילו מניות תעשיית הרכב והכימיה.

מי שבזמן האחרון ניתקה מגע מהמגמה הכללית – כמנהגה מהשנה שעברה, היא טוקיו. תשואה עודפת מול הבורסות המרכ־זיות ב-94' התחלפה לתשואה שלילית של יותר מ-7% מאז ינואר. נראה כי רעש האדמה בקובה ונזקים של 100 מיליארד דולר לא יטיבו עם המשקיעים המקומיים – למרות שנרשמו מאז עליות חדות במניות של נציגות מתחום הבנייה והתשתית. השבוע הובילו את הירידות מניות של חברות ברוקרים ויצואניות, על רקע חולשת הבורסה במקרה הראשון וקיפאון של הדולר מול הין באחרון.

ניו־יורק / 11.2.1995

שם המניה	מחיר סגירה	שינוי ב-%	BID	ASK	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה שנתי	נמוך שנתי	% שינוי שנתי	במונחי דולרים: הון עצמי	רווח שנתי	מכירות	שווי שוק	מכפיל רווח
מדד ישראליות	19	9.7	18.50	19	19	17.50	141,200	2,682,800	26.88	15.25	---	---	---	---	---	---
סאיטקס	19	9.7	18½	19	19	17½	141,200	2,682,800	26⅞	15¼	---	736.0	62.6	682.0	725.9	12
טבע	26½	0.5	26¾	26⅝	26⅞	26¼	156,100	4,136,650	34½	21⅝	-12	254.0	69.0	558.0	1453.4	21
א.סי.איי.	14⅞	-1.6	14⅞	15	15¼	14⅞	250,500	3,726,188	28½	11¼	-38	283.0	62.0	340.0	1132.7	18
אדיוטקס	1½	-2.0	1 7/16	1 17/32	1 17/32	1½	8,100	12,150	14	1¼	-89	15.8	-2.7	8.4	8.9	---
אדיוטופס	9¾	0	9	9¾	9¾	9¼	12,400	113,150	19	6¼	-38	16.5	1.7	9.9	39.1	23
אורבטק	11½	-2.1	11¾	12	11½	11½	1,100	12,650	14¾	7⅛	-16	47.4	6.8	107.0	149.2	22
אי.איי.אס	3 15/16	1.6	3 15/16	4 1/16	4⅛	3¾	267,500	1,053,281	26	1⅞	-85	68.0	-5.3	94.8	46.9	---
אי.אס.י.	1 23/32	0	1⅝	1 13/16	---	---	---	---	11	1 5/16	-83	5.1	-3.3	4.2	7.4	---
אלביט	19¾	0.6	19½	19⅞	19⅞	19¾	2,100	41,475	44¼	17	-54	325.0	38.0	709.0	351.0	9
אלדין	8¾	4.7	8⅛	8⅛	8¾	8¾	200	1,675	11½	4	-2	11.0	2.4	6.8	34.4	14
אלסינט	2	14.3	1⅞	2	2	1⅞	83,400	166,800	5	1¾	-59	173.0	12.9	228.0	148.9	12
אלרון	9½	-1.3	9½	10	9⅝	9½	13,600	129,200	21¼	6¾	-55	187.0	7.6	216.0	167.5	22
אלקטריק פיול	5¼	0	5¼	5⅛	---	---	---	---	14¼	4½	-47	23.5	-1.2	1.5	45.9	---
אמ. סיסטמס	3 13/16	0	3¾	3⅞	3⅞	3¾	3,400	12,962	14	2⅝	-72	6.2	-2.9	5.4	20.7	---
אראל	3½	3.7	3½	3⅞	3⅞	3⅜	22,900	80,150	5½	3⅛	-44	---	---	---	---	---
אריה	1 5/16	0	1¼	1⅜	---	---	---	---	6¾	1⅛	-79	10.5	-0.7	8.8	5.1	---
אשד	17/32	0	15/32	17/32	17/32	17/32	7,000	3,718	3¼	7/16	-84	13.7	-1.0	17.6	32.1	---
בי.טי.אר	5½	-2.2	5⅝	5¾	5¾	5⅝	23,500	129,250	19⅝	3⅜	-71	19.0	-18.7	11.7	89.5	---
ביוטכנולוגיה	2 7/16	-2.5	2 13/32	2½	2 21/32	2 7/16	106,700	260,081	5⅞	1½	-54	35.0	5.5	23.0	112.7	20
גילת	13½	-1.8	13½	13⅞	14	13½	24,800	334,800	15	8	---	39.0	2.7	73.3	39.0	14
די.אס.אס.איי.	6¾	5.9	6½	6¾	6¾	6¼	167,300	1,129,275	13¾	4¼	-48	124.1	3.8	156.0	97.2	26
הכשרת ישוב	10¼	0	9¾	10¼	10¼	10¼	2,900	29,725	30¼	8¼	228	16.3	0.1	7.4	16.1	161
הלתקייר	1½	9.1	1 7/16	1½	1½	1½	8,000	12,000	3¼	1⅜	-88	33.8	-10.7	24.6	49.0	---
סימד רביני	4⅝	1.4	4½	4 23/32	4⅝	4½	20,700	95,737	24½	3	-64	56.0	5.5	48.9	---	---
מאאר	14⅝	11.4	14	14⅝	14¾	13¼	154,500	2,259,563	15	10	-40	5.6	-0.1	2.0	3.2	---
סי.די.י.	3/16	0	3/16	⅜	---	---	---	---	1¼	⅛	-79	30.5	-1.0	19.0	31.4	---
מכשמפיקס	4 62/128	2.5	4⅜	4½	4 62/128	4 62/128	1,700	7,623	12¾	3⅝	-49	7.3	-4.9	2.4	10.1	---
מלנרף	2⅞	0	2¾	3⅛	2⅞	2 13/16	5,000	14,375	10	1¾	-71	54.0	7.4	32.7	58.5	8
מגדמה	5⅝	-4.3	5½	5⅞	5⅞	5½	35,200	198,000	18	4⅛	-67	10.7	-1.5	0.4	7.5	---
ישמטק	11/32	-8.3	5/16	13/32	13/32	11/32	149,700	51,459	2 9/16	5/16	-85	17.8	2.5	74.5	18.7	7
ברסל	7⅝	0	7½	7⅞	---	---	---	---	11⅞	7	-26	76.4	6.3	64.2	220.7	35
לן-גם	24¼	3.8	24	24½	24¾	23½	405,600	9,835,800	25¼	6	104	10.0	3.3	38.0	32.1	10
לייזר	5¾	2.2	5⅝	5⅞	5¾	5⅝	3,600	20,700	9¼	4⅜	-39	34.0	2.3	21.3	41.1	18
לנופטיקס	8⅜	1.5	8⅜	8½	8⅜	8⅛	13,700	114,737	18¾	5⅛	-54	15.7	-0.1	20.9	20.9	---
מדיק	5 9/16	3.5	5⅜	5¾	5⅝	5½	5,000	27,812	17¾	4⅝	-59	13.8	1.3	14.7	19.6	15
מגל	4⅝	6.1	4	4¾	4⅝	4⅛	6,000	26,250	9⅝	2¼	-46	4.2	-2.6	0.4	12.7	---
מדיסאל	1¾	0	1½	1⅞	1¾	1¾	500	875	13⅝	1½	-85	145.0	10.6	252.0	176.7	17
נייר חדרה	46½	0	---	---	---	---	---	---	52	36½	92	3.7	-1.8	1.5	19.9	---
נקסוס	3 13/16	-4.7	3 13/16	4	4	3¾	7,000	26,687	5⅞	2¾	-84	5.9	0.5	2.6	10.9	22
סילקום	3¾	-3.2	3¾	4⅛	3¾	3¾	2,000	7,500	6	2¾	-84	9.4	-0.1	23.4	13.7	---
שופ"פ	2¼	12.5	2 1/16	2¼	2¼	2¼	1,000	2,250	6	1¼	-47	13.1	-2.2	11.0	10.2	---
עידן	11/32	0	5/16	⅜	---	---	---	---	1 15/16	9/32	-79	25.0	2.9	97.1	20.2	7
עץ לבוד	6⅝	0	6½	6¾	---	---	---	---	11⅞	5½	-36	1.7	-7.1	43.0	37.4	---
ראדא	3⅝	-6.4	3½	3¾	3⅞	3½	46,400	168,200	10⅛	2½	-63	13.0	0.2	33.0	21.3	106
קוסם	2¼	0	2¼	2⅜	2⅜	2¼	12,000	27,000	7⅛	1½	-77	4.5	0.6	4.3	4.6	---
ת.א.פ.	3 9/16	0	---	---	---	---	---	---	3⅞	2¼	-63	43.3	-3.7	123.7	31.3	---
תאת	2 9/16	2.5	2 7/16	2 9/16	2 9/16	2 7/16	10,000	25,625	8⅝	2⅛	-67	11.0	4.7	16.2	22.5	5
תרו	7⅞	0	7½	7⅞	7⅞	7½	6,200	48,825	8⅝	4½	-19	8.3	2.8	37.7	77.5	28
תדיראן	17¼	0	17⅛	17½	17⅜	17¼	40,700	702,075	26½	14½	-34	223.0	36.1	813.0	347.9	10
אמפל	6	0	---	---	6	5¾	17,600	105,600	13⅛	5½	-60	173.0	14.4	81.0	169.7	12
אינדיגו	27¼	0.5	26¾	27¼	28	26⅝	60,300	1,635,638	29½	13	81	26.0	-20.6	60.0	1368.7	---
אפי	36½	3.9	36½	36¾	36¾	35¼	102,700	3,748,550	37¼	13¼	118	102.0	15.8	107.0	415.3	26
ג'יאוטק	6 13/16	-6.0	6¾	7	7⅛	6¾	204,600	1,393,838	16	6⅜	-55	80.0	-37.0	64.0	344.9	---
די.אס.פי.	15	-13.0	15	15¼	16⅛	14¾	821,900	12,328,500	27¼	12¼	627	34.0	3.0	14.7	168.6	---
ישראמקו	1 7/32	2.6	1 3/16	1¼	1 7/32	1	150,000	182,812	2 11/16	1	-41	21.2	3.3	4.7	26.5	8
מרקורי	13½	8.0	13	13½	13½	12¾	207,700	2,803,950	21¾	7	-22	36.4	3.7	19.5	167.7	45
ספיאנס	2⅜	11.8	2 5/16	2⅜	2½	1 15/16	278,600	661,675	23¼	½	-88	28.9	-6.3	40.0	42.3	---
פי.א.טי.	24⅛	-0.5	24	24¼	24⅜	24	2,100	50,662	34¾	23⅛	-22	307.0	34.2	33.0	462.9	14
קומברס	12	0	11¾	12	12	11¾	41,700	500,400	15⅝	8	-17	99.0	12.7	92.0	236.0	19
קרן ישראל	10⅝	-2.3	---	---	10⅞	10⅝	6,000	63,750	20¼	9⅝	-27	---	---	---	---	---

הנתונים מבוססים על הדו"חות של ארבעת הרבעונים האחרונים שפורסמו. הרווחים מהשקעה במניות הרשומות מתות לקו חיובים כבס.

סאיטקס עלתה ב-9.8%; טבע גבוהה ב-4.6% מת"א

וול סטריט

צבי רבין

מגמת התעוררות בישראליות נמשכת. כפי שצוין כאן בשבוע שעבר, אחת לכמה ימים יש מניה אחת או כמה שרושמות עליות חדות תוך גידול במחזורים. הסיבות העיקריות לעליות הן ציפיות לדו"חות כספיים טובים, או רמת המחירים הנמוכות שאליהן נפלו המניות בתקופה האחרונה. קשה לומר מי קונה ובאיזו מניה, אך מבירור שערכנו עולה, כי משקיעים ישראלים רבים מתעניינים היום יותר ויותר בסקטור מניות הישראליות, ומתחילים לקנות מניות.

חמש המניות הפעילות ביותר

שם המניה		מחיר סגירה בדולרים	שינוי באחוזים	מחזור במיליוני דולרים
די.אס.פי	▼	15.0	13.0%	12.1
לננט	▲	24.3	3.8%	9.1
טבע	▲	26.5	0.5%	4.1
די.אס.אס.איי	▲	6.8	5.9%	1.1
איי.איי.אס	▲	3.9	1.6%	1.0
מדד דאו ג'ונס	▲	3939.0	0.2%	
מדד נאסד"ק	▲	790.4	0.6%	

אחת המתעוררות של סוף השבוע האחרון היתה סאיטקס. כידוע, היתה המניה בעבר הסחירה ביותר מבין הישראליות, אולם בחצי שנה האחרונה ירדה בה הפעילות, ומחזורי המסחר היומיים לא עברו את 100 אלף המניות. והנה, ביום ששי האחרון זינקה סאיטקס ב-9.75% במחזור לא גדול יחסית של 141 אלף מניות למחיר של 19 ד', המשקף שווי שוק של 811 מיליון ד'.

מניה נוספת שטיפסה במחזור גבוה בסוף השבוע היא די.אס.אס.איי. המניה הגיעה, כזכור, לקראת סוף 94' לשפל של 4.5 ד' ותיקנה לכיוון 5 ד'; בשבוע שעבר החלה לרכז מחזורים גבוהים מידי יום ועלתה בסוף השבוע למחיר של 6.75 ד'.

בדי.אס.אס.איי, מסתבר, קרה מה שהתרחש קודם במניות לננט ואורבוטק – עושה שוק חדש נכנס למניה – SHAK. ככל הידוע הוא הספיק כבר לקנות כ-200 אלף מניות. ביום ששי, לאחר שהרוויח דולר על חלק מהקניות במניה ישב במרבית המסחר על מחיר האסק ומכר מעט מניות.

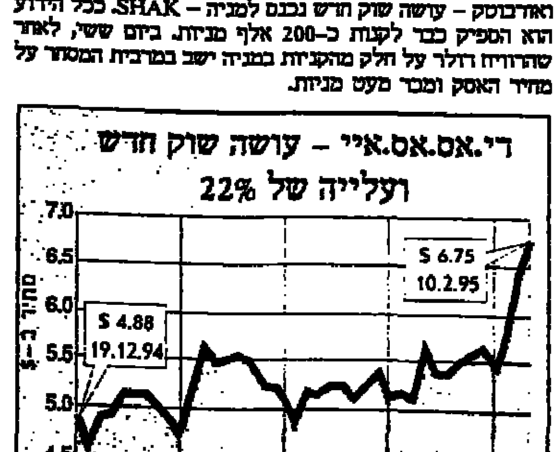

איי.איי.אס שבה לרכז מחזורי מסחר גבוהים, והמניה חצתה את מחיר 4 הדולרים.

בין המניות שבהן ניכרת מגמת שחיקה כבר תקופה ארוכה ניתן למצוא את ג'יאוטק ודי.אס.פי. האחרונה ירדה בעוד 13% למחיר 15 דולר, וכך מחקה את העלייה החזקה שנרשמה מיד לאחר הנפקתה. גם ג'יאוטק המשיכה לנוע מטה וביום ששי הגיעה אל מתחת ל-7 דולר.

הערכות: במארס תרד הריבית ב–0.5%

מאחר שהריבית הריאלית צפויה לעלות בחודשים הקרובים תיתכן עלייה נוספת של התשואות באג"ח הקצרצרות

מחיר הכסף
מרית גלית

איגרות החוב צמודות הדולר עשו השבוע מהלך חזק, שהיווה עבורן כרטיס ביקור למועדון אקסקלוסיווי מאוד בשוק ההון הישראלי. מועדון אפיקי ההשקעה שהניבו תשואה ריאלית חיובית מאז ראשית השנה.

למעט הגלבועים, שעלו ריאלית ב–0.82%, האפיקים היחידים שנתנו תשואות ריאליות חיוביות הם המק"ם (1.83%) והגילון (1.47%) – שגם הוא נהנה השבוע מפריחה מסוימת. יתר אפיקי ההשקעה הסולידיים לא זו בלבד שלא הצליחו להכות את האינפלציה, אלא שרובם הציגו ירידות שערים נומינליות, אם כי מתוריות ביחס למצב בשוקי המניות.

צמודי הדולר מדשדשים כבר כמה שנים, נוכח החולשה המתמשכת של המטבע האמריקאי בשוקי העולם. מפעם לפעם יוצר הפער בין התשואות בארץ לריביות בחו"ל הזדמנויות נוחות לארביטראז' ומרומם את הגלבועים לתקופה קצרה. בימים האחרונים, לארביטראז' הצטרפה גם התחזקות קלה של הדולר בארץ ובעולם, ושני הדברים גם יחד יצרו ביקושים לצמודי הדולר. הקונים העיקריים – כך מרוחים בשוק ההון – היו הבנקים.

מאחר שהביקושים שחקו את התשואות של הגלבועים חזרה לסביבות רמה של 8%, הערכה היא, שהמהלך של הגלבועים מיצה את עצמו – במיוחד נוכח אי הוודאות לגבי האפשרות של העלאת ריבית נוספת בארה"ב.

עם זאת, יש כבר מי שעושה ספקולציות לגבי האפשרות, כי להצהרת מנכ"ל האוצר על הצורך להגדיל את מרכיב הדולר בסל המטבעות תהיה השפעה חיובית על הגלבועים. הסיבה לכך היא, שבחודשים האחרונים תומך בנק ישראל בשער סל המטבעות במסדה למנוע תיסוף חזק יותר מול השקל. הגדלה משמעותית של מרכיב הדולר בסל תגביר את מירת ההגנה שממנה נהנה גם שער הדולר.

אבל אם עליות השערים באפיק הדולרי הן קונסטלציה זמנית, לא כך באפיק השקלי – ואת על אף השחיקה הניכרת בתשואות. אמנם, בהתחשב בעובדה שתחזיות האינפלציה לגבי '95 נעות כיום בסביבות ה–11%, נדמה כי התשואות באפיקים הצמודים השקליים הגיעו לרמות שיווי משקל. עובדה, הפער בין התשואה נטו על אג"ח צמוד מדד לשנה והתשואה

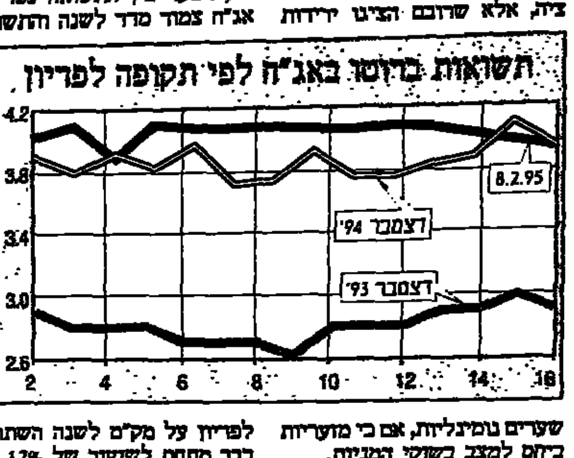

לפדיון על מק"ם לשנה השתופף כבר מתחת לשיעור של 12%. או כפי שהגדיר זאת שחקן בכיר בתחום הסולידי: "במק"ם כבר אין מנוף. הלכה השמנת. אנחנו גם מתארים לעצמנו שכעוד מספר חודשים אי אפשר יהיה לרכוש את הצמודים באותה תשואה. אבל כיום, לא שווה לשלם עמלות כדי להחליף תיק. כולם נמצאים במצב של 'הולד'."

עם זאת, גם שחקן זה סבור כי למי שמחפש השקעה לכמה חודשים עדיין ניכרת עדיפות ברורה לאפיק השקלי – לפחות אם הוא נטואיסט. ההסבר נעוץ בעיקרו בשתי תחזיות: צפי להורדת ריבית איטית של בנק ישראל החל מראשית מארס; והערכה, כי קצב האינפלציה השנתי ברבעון הראשון יהיה בסביבות ה–6% בלבד, ורק לקראת הרבעון השני יעלה לסביבות ה–11% – הקצב הצפוי בכל '95.

הורדת ריבית תספק למשקיעים במק"ם רווח הון. לעומת זאת, למשקיעים באג"ח הצמודות, כל רווח הון מהורדת ריבית צפוי שיקוזז על ידי ההשפעה של המדדים הנמוכים. למעשה – כפי שכתבנו לא אחת במדור זה – בטווח הקצר תיתכן דווקא עלייה נוספת בריבית הריאלית במשק – ובתשואות בצמודות הקצרצרות – ואת מאחר שקצב הורדת הריבית לא ידביק את קצב ההאטה באינפלציה.

לא קשה לאבחן את הסיבה. בראשית דצמבר העלתה הריבית במשק ל–17%. המדד באותו החודש היה 0.8% – קצב שנתי של כ–10%. לפיכך, הריבית הריאלית בדצמבר עמדה כביכול בשיעור של 7%. הערכות לגבי מדד ינואר נעות סביב ה–0%, והערכות לגבי פברואר-מארס סביב ה–0.6%–0.7%. מכאן נגזרת התחזית, כי קצב האינפלציה ברבעון הראשון יהיה כ–6%. אם הריבית הנומינלית תישאר ברמה של 17% – הרי שהריבית הריאלית תקפוץ ברבעון הראשון לרמה של 11%. אבל גם אם בנק ישראל יוריד אותה באחוז או שניים, או אפילו ב–3% – היא עדיין תהיה גבוהה מזו שרצינו בסוף '94.

הסבירות שהריבית תרד בשיעורים דרמטיים כאלה – מזערית. בראיון שהעניק בסוף השבוע ל"ידיעות אחרונות", הביע הנגיד את רצונו להוריד את הריבית. ועם זאת, דבריו אוששו את התחושה, כי לא ניתן להתייחס להורדה שכזו כמובן מאליו. מדד ינואר צפוי להיות נמוך מאוד – אבל זאת בעיקר על רקע הוזלות עונתיות בסעיפי הירקות והפירות וההלבשה וההנעלה. מה שיעניין את בנק ישראל הוא לא המספר האבסולוטי של המדד, אלא קצב האינפלציה הבסיסית וסעיף הדיור.

בכל מקרה, אמר הנגיד, "הירידה תהיה הדרגתית מאוד". כפי שציינו בשבוע שעבר, בבנקים שחקו כבר את הריבית על פיקדונות ל–14.5% – בהתאם להערכה המאוד אופטימית, כי הריבית תופחת ב–1.5% במארס ובעוד 2% באפריל. אבל במשאל קטן שערכנו בקרב שבעה בכירים בשוק ההון, נעו הערכות לגבי ההפחתה במארס בין 0.5% ל–1% בלבד – כולל התחזית הרשמית של מחלקת המחקר של בנק דיסקונט, הגורסת הורדה של 0.5%. אחרי פרסום מדד ינואר יהיו כולם חכמים יותר, אבל לפי שעה תחזית זו נראית הסבירה ביותר.

כאמור, האפיק השקלי מגלם יתרון לעומת המדורות הקצרות. אבל מה לגבי המדורות הארוכות יותר? עד לפני שנה התייחסו בשוק לתשואה של 3% ברוטו כאל תשואת שיווי משקל. באותם ימים היו השחקנים ששים לרכוש אג"ח בינוני-ארוך בתשואה של 4%. כיום התשואות גבוהות מ–4%, ולמרות זאת מגמת המסחר היא מעורבת. המחזורים נמוכים: 43 מיליון שקל ליום בשבוע החולף.

ניתן לייחס לתופעה זו כמה סיבות:

● הריבית הריאלית גבוהה יותר מבעבר וגם הריבית בחו"ל עלתה, ולכן כל נקודת שיווי המשקל הרקפצה מעלה – לכיוון ה–4% ויותר;

● קרנות הנאמנות ממשיכות למכור אג"ח;

● קופות הגמל הסובלות מהמגמה המחריפה של בריחת כספים לא זקוקות לסחורה – מה גם שפדיונות הקרן של האג"ח נמוכים מאוד במחצית הראשונה של '95. יש כבר מי שחושש שקופות גמל לחוצות במיוחד אף הצטרפו השבוע לצד המוכרים – בעיקר בסדרות הארוכות;

● הגירעון בפועל ב–95' צפוי להיות גבוה משמעותית מהגירעון שיצרה הממשלה ב–94'. תוספת השכר בסקטור הציבורי לוחצת בצד ההוצאות ואילו העלייה יוצאת הדופן בתקבולי המסים, שנצפתה אשתקד, לא צפויה לחזור על עצמה. ניכרת הפשרה של תוכנית ההפרשה, אבל למרות זאת, נראה כי הגיוס השלילי של המדינה בשוק ההון יהיה קטן בהרבה ב–95' לעומת '94.

השבוע תנפיק הממשלה 50 מיליון שקל בכל אחת מאגרות החוב: גליל, שגיא וכפיר. סה"כ יונפקו בפברואר 300 מ' ש' ובמארס 400 מ' ש'. וזה קצב מתון מאוד. אבל בהתחשב בעובדה, שמרבית פדיונות הקרן של האג"ח צפויות ליפול במחצית השנייה של '95 ושהתוכנית הכוללת מדברת על הנפקה של 12.5 מיליארד שקל אג"ח סחיר – תדרש האצה בקצב הגיוסים החל מיוני או יולי.

עם זאת, כדאי לשים לב לתופעה התופסת גם היא תאוצה בשבועות האחרונים – עסקות מחוץ לבורסה, הן באג"ח והן במק"מ. עסקות שכאלה היו מאז ומעולם לחם חוק בתחום הסולידי, שבו הסחירות יחסית נמוכה. אבל בשבוע האחרון נרשמו ימים שבהם מחזור העסקות מחוץ לבורסה היה גבוה מזה שבבורסה. לדברי מקורות בשוק ההון, ההעדפה של עסקות מחוץ לבורסה נובעת בעיקרה מהעברת המסחר באג"ח לכר"ם, שבו, כידוע, אין עדיין סיבוב מהיר. לדברי אותם מקורות, בין רוכשי האג"ח הגדולים בשבוע האחרון היו חברות ביטוח, חברות עסקיות וגם קופות גמל.

בסך הכל יונפקו בפברואר 300 מ' ש' אג"ח ובמארס 400 מ' ש'. אבל בהתחשב בכך שמרבית פדיונות הקרן של האג"ח ייפלו במחצית השנייה של '95' – תידרש האצה בקצב הגיוסים החל מיוני

ריבית בנק ישראל	
מכרז מוניטרי שבועי לבנקים (הממוצע)	17.01%
ריבית דביטורית	
מכרז מוניטרי לציבור (הממוצע, לא כולל עמלות בנקים)	16.86%
מכרז מוניטרי לציבור (הממוצע, כולל עמלות)	18.17%
אשראי בריבית קבועה, אפקטיבי	19.50%
חח"ד – חשבון חוזר דביטורי, אפקטיבי	25.00%
ריבית קרדיטורית	
פח"ק ליום – 50 עד 100 אלף ש"ח	13.56%
פח"ק ליום – חצי מיליון ש"ח	13.83%
פק"מ לחודש – 50 עד 100 אלף ש"ח	14.37%
מק"מ לחודשיים	16.00%
מק"מ לשנה	15.41%
תשואה ריאלית	
אג"ח צמוד מדד לשנה (נטו)	3.50%
אג"ח צמוד מדד ל־5 שנים (נטו)	2.90%
אג"ח צמוד מדד ל־10 שנים (נטו)	2.50%
ריבית בינלאומית	
דולר – ליבור – ל־3 חודשים	6.250%
שטרלינג – ליבור – ל־3 חודשים	6.813%
מארק – ליבור – ל־3 חודשים	5.063%

דלק רכב – הרווח עלה עם הלאנטיס

מאת יורם גביזון

4.9 אינו מכפיל הון שגרתי ברשימת הכר"ם. אפילו בימים העליזים של תחילת '94 היה המכפיל הממוצע ברשימת הכר"ם 3.7. אבל דלק רכב איננה חברת כר"ם אופיינית. בתחילת '94 העבירה את עסקי העטיפות לחברה האם וקלטה את עסקי הרכב של דלק מוטורס ואת חלקה של דלק בחברת שירותי הרכב שגריר.

מאז עברה את הניתוח ששינה את זהותה העסקית הפכה דלק רכב מחברה מקרטעת בעלת מבנה הון בעייתי למכונת מזומנים ורווחים. רווח של 17.6 מיליון שקל מתחילת '94 ורווח של 5.5 מיליון שקל ברבעון הרביעי של '94 מסבירים במידה מסוימת את מכפיל ההון של החברה ומכפיל הרווח, שירדו מ–4.9 ו–11.9 לפני פרסום הדו"חות הכספיים ל–'94 ל–3.8 ו–7.4 אחריהם. צריך לזכור גם, שמניות שגריר רשומות במאזנה של דלק רכב על פי שווין ההיסטורי שווין בספרי דלק השקעות, מה שמעוות את נתוני ההון העצמי של דלק רכב.

הסיבה העיקרית לעלייה החדה ברווח ברבעון הרביעי היתה הגאות במכירות הלאנטיס, שהוצגה למכירה באוקטובר '94 והקפיצה את מכירות דלק מוטורס ל–2,756 יחידות, לעומת 2,083 בממוצע בשלושת הרבעונים הקודמים ב–94'.

עסקי הרכב היו חלק חשוב בתנופת היבוא של '94. על פי נתוני הלמ"ס, גדל יבוא כלי הרכב ב–16.4% ב–94' במונחים דולריים, אבל העלייה בהכנסותיה של דלק מוטורס היתה תלולה יותר.

דלק מוטורס מכרה בסך הכל 9,005 מכוניות ב–94', לעומת 4,805 מכוניות ב–93', שהן 6% מכלל המכוניות שנמכרו בישראל בשנה זו, לעומת נתח שוק של 3.5% ב–93'.

התפלגות המכירות ב–94' ללקוחות השתנתה – המכירות לגופים מוסדיים ב–94' עלו ל–19%, מול 11% ב–93'.

יו"ר החברה אביגדור פינקלמן מציין בסקירת המנהלים שלו, כי במכירות דלק מוטורס אין עונתיות וכי החברה מרוויחה רק על מכירות שבוצעו בפועל עם [illegible]. בידי דלק מוטורס היו בסוף '94 הזמנות שטרם מומשו ל–700 מכוניות נוספות.

דלק מוטורס, המייבאת בלעדית את מכוניות המאזדה לישראל, מפעילה עם דלק רכב שלושה אולמות תצוגה בערים ראשיות ותשעה נוספים בבעלות סוכנים מורשים. לאחר שלוש שנות פעילות בישראל מכרה דלק מוטורס 20 אלף כלי רכב, ההופכים את ההכנסות ממוסך השירות המרכזי ומ–28 מוסכים שקיבלו הרשאה לפעול כמוסכים מורשים – למהותיות יתר מבחינת היקפן.

היבט נוסף של הגידול במספר כלי הרכב של מאזדה על כבישי הארץ הוא ירידה ברמת הסיכון של החברה, הנובעת מחשיפתה לירידה במכירות של מכוניות חדשות.

העלייה החדה במכירות השפיעה לטובה על הרווחיות הגולמית, שעלתה ל–12.9% מהמחזור, לעומת 6.6% בממוצע בשלושת הרבעונים הראשונים של '94. דלק מוטורס מכרה ברבעון זה יותר מ–800 מכוניות מסוג לאנטיס, שרווחיותן גבוהה יחסית לרווחיות במכירות המאזדה 323 וכלי הרכב המסחריים שדלק מוטורס החלה למכור ב–94', כמו ה־MPV. החדרת מכוניות הלאנטיס היתה כרוכה במסע פרסום יקר, שהביא לעלייה של כ–700 אלף שקל בהוצאות המכירה, ההנהלה והכלליות של החברה. בנוסף, גדלו הוצאות ההנהלה והכלליות בסכום של 2.5 מיליון שקל, בשל מחיקת עודף עלות ההשקעה במניות דלק מוטורס והוצאות ההנפקה, שהיו כרוכות בקליטת עסקי דלק מוטורס ושגריר מהחברה האם, דלק השקעות, תמורת הקצאת המניות הנוספות. למרות העלייה החדה בהוצאות ההנהלה והכלליות ל–6.5% מהמחזור, לעומת 4.2% בממוצע בשלושת הרבעונים הראשונים של '94, שנבעה בחלקה מהוצאות חד־פעמיות גדל הרווח התפעולי ל–7.8 מיליון שקל ברבעון הרביעי (6.3% מהמחזור), בהשוואה ל–2.4 מיליון שקל בממוצע בשלושת הרבעונים הראשונים של '94 (2.4% מהמחזור).

הרגל השלישית יוצרת בדו"ח רווח והפסד של דלק רכב היתה, מסיבות עונתיות, שגריר. חברת שירותי הרכב שאוחדה חלקית למאזנה של דלק רכב מאז הרבעון השני של '94 סיפקה ברבעון הרביעי 65 אלף שירותי רכב, לעומת 51 אלף בממוצע בשלושת הרבעונים הראשונים של '94, מרביתם בחודש נובמבר הגשום. העלייה במספר כלי הרכב שקיבלו שירות משגריר גררה הוצאות שכר נוספות ותשלום להספקת רכב חלופי, שהקטינו את רווחי שגריר למיליון שקל ברבעון הרביעי של '94, לעומת 2.4 מיליון שקל ברבעון השלישי.

ברבעון הראשון של '95 אמורה שגריר לספק לדלק רכב רווח הון של 3 מ' ש' כתוצאה מהקצאת שליש ממניותיה לכלל ביטוח תמורת 25 מיליון ש'. שגריר עשויה ליהנות מגידול נוסף של מנויים (550 אלף) כתוצאה מהכנסת כלל ביטוח כשותף.

דלק רכב חשופה, באמצעות דלק מוטורס, לשינויים בשערי החליפין של השקל מול הין, שכן ייקור היין, שאליו צמודים גם מיסי הקנייה והמכס, עלול לכפות עליה לספוג את עלות הרכישה הנוספת, או להסתכן בפגיעה בתחרותיותה ובנתח השוק שלה.

דלק רכב (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'94	'93
הכנסות	122,113	
רווח גולמי	15,760	
הוצאות הנהלה	7,908	
רווח תפעולי	7,792	
הוצאות מימון	(535)	
רווח לפני מס	8,327	
מס	3,374	
חלק ברווחי שגריר	501	
רווח נקי	5,454	
השנה כולה	**'94**	**'93**
הכנסות	424,810	
רווח גולמי	35,791	
הוצאות הנהלה	20,645	
רווח תפעולי	15,146	
הוצאות מימון	(3,005)	
רווח לפני מס	18,151	
מס	4,410	
חלק ברווחי שגריר	3,870	
רווח נקי	17,611	
מחיר המניה (ש"ח)	1.78	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.24	
הון עצמי	29,564	
שווי שוק	114,836	

נדחתה ההצעה לפירוק שדות נפט

שתי הצעות החלטה דקלרטיביות לפרק את השותפות המוגבלת שדות נפט חיפושים ולבטל את קידוח מענית 1 בצומת ברקאי נדחו ביום שישי על ידי אסיפת בעלי יחידות ההשתתפות. כדי שיתקבלו ההצעות נדרש רוב של 75%, אך התומכים בפירוק השותפות ובביטול קידוח מענית 1 גייסו רוב של 60% בלבד.

כזכור, לפני עשרה ימים קבע שופט בית המשפט המחוזי, אורי גורן, כי לשותפות המוגבלת אין זכות להתערב בניהולה של השותפות או להחליט על פירוקה, ולכן להחלטות שהתקבלו באסיפה היה מעמד הצהרתי בלבד.

עו"ד אייל לב־ארי יזם את ההצעה לפרק את השותפות. לב־ארי ייצג משקיעים שהחזיקו ב–10.8% מהון השותפות ורצו לנצל את הפער שבין מחיר השוק של היחידות לבין שווי המזומנים בקופת השותפות. אם הניסיון לפרק את השותפות היה עולה יפה, היו המשקיעים שקנו בחודשיים האחרונים את יחידות ההשתתפות נהנים מתשואה של מאות אחוזים על השקעתם.

לדברי אבי גוליאלי, מנכ"ל משותף בשותף הכללי, השתתפו באסיפת בעלי היחידות משקיעים שייצגו 43% מהון השותפות. בצד התומכים בפירוק היו קבוצת משקיעים שיוצגה על ידי עו"ד אייל לב־ארי שהחזיק ב–10.8% וקיבל ייפוי כוח מנתן סודגר (1.1 מיליון יחידות שהם 2% מהון השותפות) ושמעון ציטרון (1.2%).

מוטי מנשה שהוא, כמו ציטרון וסודגר, חלק מקבוצת יובל רן לא נכח באסיפה ולא נתן ייפוי כוח. עוד תמכו בפירוק, קרנות סימפון (4.7%) קרנות מידית (1.45%) קרנות ריקלה (3.1%).

בצד המתנגדים לפירוק השותפות היו קרנות הפועלים בהם בעיקר אגמיה (3.6%) אחריות (3.8%) סיגמא (1.1%) אלטשולר־שחם (0.4%) וקרנות נשואה (0.3%) שהצטרפו לעמדת בעלי השליטה בשותף הכללי – נשואה עצמה, פיליפ מאייר ומשה ורטהיים.

העבודות בקידוח מענית 1 החלו ביום חמישי שעבר בתקציב של 5 מיליון דולר.

יורם גביזון

מסתבר
שלסנו, ד"ר פישר, גרבר,
אורט, סולתם ומרצדס
אין דבר משותף אחד.
יש שניים.

זו עובדה. כולם "מספר 1" בתחומם וכולם לקוחות של "דרורי שלומי".
העובדה שאנחנו מטפלים בלקוחות מהשורה הראשונה היא אחת הסיבות שסיימנו את השנה במקום השמיני בין עשרת משרדי הפרסום המובילים בטלוויזיה.

את מי זה מעניין?

אותך. אבל רק אם אתה מנהל חברה מובילה ואתה חושב שהגיע הזמן להפקיד את התקציב שלך בידי חברת פרסום מהשורה הראשונה שיודעת להוביל את המוצר שלך לשורה הראשונה ולשמור עליו שם - בחשיבה פרסומית לא שגרתית, תוך ניצול אופטימלי של תקציב הפרסום שלך.
רק אם אתה מעוניין בצמיחה אמיתית ורוצה להפוך למספר אחד בתחומך - אתה מוזמן להצטרף.

דרורי שלומי
פרסומאים
יגאל אלון 157 ת"א. 03-6951318

לקוחות מקומיים: סנו, ד"ר פישר, אורט, עמידר, תשלובת אלוני, סולתם ודיראן, סולתם, הלנה, קלאב הוטל, מוזן, אמבין, מטב, טאוור דבית-אלפינר, כב' הפארק רעננה, פלירון, מילי, בנק אדנים למשכנתאות. לקוחות רב לאומיים: מרצדס-בנץ, גרבר מזון תינוקות, שיק מכשירי גילוח, סקוטש ברייט 3M

קופות הבינלאומי חיסלו החזקות בכלכלית, הכשרה, אלרון וכלל סחר

מאת מרית גילת

שנת '94 היתה השנה הקשה ביותר שידעו קופות הגמל הישראליות אי פעם. בממוצע הן הציגו הפסדים ריאליים של קרוב ל–9% – שיעור הפסד בקנה מידה שמרבית העמיתים לא הכירו ולא הבינו. בפעם הראשונה מאז הקמתן נרשמה גם מגמה של בריחת כספים מקופות הגמל – מגמה שככל הנראה תתריף ב–95'.

למרות זאת, נדמה כי קופות הגמל של הבנק הבינלאומי הצליחו דווקא בשנה זו לשפר את מעמדן. [illegible] לבינלאומי כאשר ועדת ההשקעות של הקופות, בראשות ד"ר יעקב שיינין, החליטה לממש חלק ניכר מאחזקותיהן במניות – ערב המפולת בבורסה. בזכות החלטה גורלית זו, ההפסדים שהציגה ברבעון הראשון של '94 היו קטנים משמעותית מאלה של מרבית הקופות האחרות.

אך בדומה למשקיעים רבים, שהשכילו להקטין אחזקות במניות בשיא האופוריה בשוק המניות – עשו קופות הבינלאומי את הטעות הקלאסית ושבו להגדיל אחזקות מוקדם מדי, מה שכמובן פגע בתשואותיהן. מיטב, קופת הגמל הגדולה של הבינלאומי (947 מיליון שקל), סיימה לבסוף את '94 בתשואה ריאלית שלילית של 7.12%.

החרב היתה אכזרית כפליים בתיק הכר"ם; בתחום הביטוח מומשו ההשקעות בארדס ובמנורה. נעלמו גם בנק כרמל, קשרי תעופה, כבלי ציון, אקרשטיין, אורוגרין, ערד, דיסיז'ן, תים, תראה, גולן ופז חן

הפסד זה היה אמנם נמוך מממוצע המערכת, אך גבוה מההפסד הריאלי של עצמה של בנק לאומי – 6.5%. עם זאת, בהשוואה של ל–5 השנים האחרונות, יצאו קופות הבינלאומי כשידן על העליונה. גם העובדה שקופה"ג מוכת המניות של הבינ"ל, תעוזה, רשמה הפסד ריאלי של 11.3% – מול הפסדים ריאליים של 20% ויותר בקופות אחרות מסוגה – סייעה לתדמית הסולידית של הבנק. הציבור, מצדו, הצביע ברגליים בשנה שמערכת קופות הגמל סבלה בשנה החולפת מפדיונות נטו של 600 מיליון שקל – לקופות הבינלאומי היתה צבירה חיובית של 145 מיליון.

בסוף '93 חויבו, בראשונה, קופות הגמל, על ידי משרד האוצר, לפרסם את תיק הנכסים שלהן. בזכות זאת, ניתנה לנו כיום הצצה לתוך מערכת קבלת ההחלטות של מנהלי קופות הגמל השונות. לפי שעה, קופות הבינלאומי הן הראשונות לפרסם את הנתונים לסוף '94, ולכן אין בידינו לעשות השוואה בינן לבין קופות של בנקים אחרים. יתרה מזאת, בסוף '93 לא טרחו הקופות לפרסם את הנתונים המצרפיים שלהן. לפיכך, נסתפק כאן בבחינה של אחזקות קופת מיטב בסוף '94 לעומת סוף '93. מאחר שמבנה האחזקות של כל קופות הבינלאומי דומה – ההשקעות שנעשו במיטב משקפות את הכלל.

השינוי שעבר תיק האחזקות של מיטב ב–94' דרמטי למדי, ולו רק בגלל הגידול הניכר בהשקעה בפיקדונות. בסוף '93 החזיקה מיטב 12.8% מנכסיה בפיקדונות ובהלוואות ועד סוף '94 גדל מרכיב זה לשיעור של 21.5%. מגמה זו אפיינה בשנה האחרונה את כל קופות הגמל, שחיפשו עוגן תשואה בתחליף לתיק האג"ח המיועדות המידלדל, ובאמצעי מילוט מהתנודתיות שמכתיב שוק ההון.

ניתן לראות בבירור, כי הגידול בהשקעה בפיקדונות פיצה על הירידה בתיק המיועדות, ל–10.8%. בהשוואה ל–13.1% בסוף '93. אבל הוא דוחק גם בתיק האג"ח הממשלתיות הסחירות של מיטב, שחלקו ירד ל–39.1%, לעומת 43.5% בסוף השנה הקודמת. מרבית ההפקדות בוצעו בבנקים למשכנתאות (בנק משכן היה יעד פופולרי במיוחד), ונראה כי כמו קופות הגמל האחרות במשק, ניצלה מיטב את הקונסולידציה בשוק ההון כדי להשיג ריביות גבוהות יחסית: 4% לתקופה ממוצעת של כ–8 שנים.

10 המניות המובילות של מיטב בסוף '94

	היקף אחזקה במ' ש' 31.12.94	מספר מניות ע.נ. באלפים 31.12.94	מספר מניות ע.נ. באלפים 30.12.93
כור	12.4	54	23
בזק	11.3	2152	848
הפועלים	11.3	2,590	1,096
כי"ל	10.7	4,004	1,132
בל"ל	9.8	2,830	357
כלל ישראל	8.1	105	49
אי.די.בי אחזקות	7.8	786	421
אלביט	6.6	33	3
פי.בי	6.4	15	5
כלל תעשיות	6.1	342	169

באשר למניות – מיטב סגרה מעגל. את '93 סיימה עם תיק מניות המהווה 16.17% מנכסיה. עד סוף מארס '94 קטן תיק המניות לרמה של 10% – בעיקר כתוצאה ממימוש אחזקות, אבל גם כתוצאה משחיקת מחירים. ברבעון השני של '94 הכפילו קופות הבינלאומי את אחזקותיהן במניות והתיק גדל ליותר מ–13% מהנכסים. בתום הרבעון השלישי מיטב כבר החזיקה 17% מנכסיה במניות. שיעור זה נשחק עד 31 בדצמבר '94 ל–16.88%, שהיוו 160 מיליון ש'.

אלא שהמספרים היבשים מספרים רק חלק קטן מהסיפור: רשימת המניות של מיטב בסוף '94 שונה מאוד מזו שהחזיקה שנה קודם לכן. ראשית, מבחינת הפרופורציות של האחזקה במניות משתנים מול מניות כר"ם. בסוף '93 החזיקה 3.74% מנכסי מיטב בניירות ערך הנסחרים בכר"ם, לעומת 12.43% בניירות משתנים. כלומר, כשלושה רבעים מתיק המניות של הקופה היו מניות משתנים. עד סוף '94 גדלה האחזקה במשתנים ל–15.05% ואילו האחזקה בניירות כר"ם כמעט שחוסלה – ל–1.05% בלבד. כלומר, מרכיב המשתנים גדל ל–90% מהתיק ומרכיב הכר"ם ירד ל–6%.

שנית, מיטב צמצמה את מספר המניות בתיקה. רשימת המשתנים כללה בסוף '94: 35 מניות, אופציה 2 של כור ואג"ח להמרה ו' של כור. בסוף '93 היו ברשימה זו 47 ניירות ערך. במניות שנמצאו ראויות להישאר בתיק הגדילה מיטב באופן ניכר את היקף ההשקעה שלה – ויחד איתו גם את מידת הריכוזיות של התיק. מניית כור היתה ונותרה המניה מספר אחד של הקופה, אלא שהיקף ההשקעה בה יותר מהוכפל (ראו טבלת "הארץ"). בסוף '93 האחזקה בכור היוותה 0.85% בנכסי הקופה, ובסוף '94 – 1.31%.

שתי חברות האחזקה הגדולות האחרות במשק, כלל ישראל ואי.די.בי, שפיארו את המקומות השני והשלישי, [illegible] – וזאת למרות שההשקעה בהן גדלה. את מקומן תפסו בזק ובנק הפועלים, שהיקפי ההשקעה בהן צמח פי 2.5.

מעניינת יותר רשימת ניירות הערך שמיטב חיסלה. כיוון שפרסום הנתונים הוא רבעוני ומתייחס לאחזקות ביום ספציפי, קשה לדעת מתי מימשה הקופה כל חבילת מניות ובאיזה מחיר. אבל התוצאות מדברות בשם עצמן. ראויה לציון מיוחד החברה הכלכלית לירושלים של אליעזר פישמן. בסוף '93 מניה זו – שבה החזיקה מיטב 160 אלף ע.נ. בערך כספי של 3.8 מיליון שקל ובמחירי דצמבר '93, סגרה את רשימת 10 המובילות של הקופה. עד סוף '94 היא נעלמה לחלוטין מהתיק.

יחד איתה חוסלו גם ההשקעות במניות הבאות: פועלים השקעות, שבה החזיקה 2.6 מיליון שקל במחירי סוף '93; הכשרת היישוב (2.2 מ' ש'); מליבו (2 מ' ש'); פריון (1.9 מ' ש'); כבלים (1.9 מ' ש'); כלל סחר (1.7 מ' ש'); אלרון (1.4 מ' ש'); לה נסיונל (700 א' ש'); ריצוא השקעות (כחצי מ' ש'); וכן השקעות קטנות יותר בתא"פ, אגיס ואלקו תעשיות.

המאפיין את מניות כלכלית לי"ם, מליבו והכשרת היישוב הוא, שכולן ירדו ב–94' בשיעורים חריפים. כלכלית איבדה 48.9% בגלל החשש של המשקיעים מהמינוף הגבוה של פישמן לשוק הנדל"ן באמצעות מבני תעשייה. במבני תעשייה עצמה הקטינה מיטב את אחזקתה מ–528 אלף ל–64 אלף מניות בלבד. קרנה של הכשרת היישוב ירדה בשוק ההון לאחר שמצעד ההנפקות שלה נעצר והיא נותרה עם רווחים תפעוליים מצומקים ומנכ"ל שמסובך בחקירות במשטרה. מליבו נחשבת לאחד הכישלונות הציבוריים הגדולים בשוק ההון – חברה שגייסה סכומי עתק מהציבור והפסידה את רובם בהשקעות בבורסה ובהפסדים תפעוליים. אגיס, שנסחרה בתחילת '94 במחירים דמיוניים בשל ציפיות גבוהות מאוד של השוק, התרסקה ב–94', לאחר שהתברר כי היא רחוקה מלהיות הטבע הבאה. לה נסיונל התרסקה בעקבות חששות המשקיעים כי רווחיותה בשנים האחרונות אינה מייצגת.

כאמור, גם מאלרון, שהיתה אחת מחברות האחזקה המאכזבות ביותר בשנתיים האחרונות, נפרדו עמיתי קופת הגמל של הבינלאומי.

לעומת מניות אלה, תא"פ ואלקו המשיכו להציג שיפור מתמשך ברווחיות – ואולם שתי החברות נסחרות ממילא במכפילי הון יחסיים גבוהים מאוד – ומיטב העדיפה כנראה לחסל אחזקות.

מבין המניות הנסחרות בניו יורק חוסלו ההשקעות באלסינט ובכרמל מיכלים והאחזקה באי.סי.איי נחתכה בחצי – במונחים של מספר מניות. מאחר שהמחיר של אי.סי.איי נחתך גם הוא בחצי הרי ששווי האחזקה נחתך ב–75%. לעומת זאת, בוצעו השקעות גדולות בסאייטקס – ל–3.1 מ' ש' בסוף '94, תדיראן (2.2 מ' ש') וטבע (1.3 מ' ש').

החרב היתה אכזרית הרבה יותר בתיק הכר"ם של הקופה, שממנו חוסלו כ–75% מהאחזקות. בתחום הביטוח מומשו ההשקעות בארדס ובמנורה. כמו כן נעלמו מהתיק מניות בנק כרמל, קשרי תעופה, כבלי ציון, אקרשטיין, אורוגרין, ערד, דיסיז'ן, תים, גולן, ופז חן, וכן מרבית האחזקות של מיטב במניות נדל"ן, כולל אל רוב, סקום, תראה, דרעד וגב"ים. גם בענף הטקסטיל הביעה הקופה אי אמון, ומכרה את פרגוד, קסטרו, לודז'יה, זיקית, רבינטקס, ארגר ועוד. גם ממניית נייס – שהיתה אחת מההצלחות הכר"מיות ב–94' (לפחות מהזווית העסקית של מכירת נייסקום) נפרדה מיטב.

נמחקו גם רוב האחזקות במניות נדל"ן, כמו אל רוב, סקום, דרעד וגב"ים. בענף הטקסטיל הביעה הקופה אי אמון ומכרה את פרגוד, קסטרו, לודז'יה, זיקית, רבינטקס, ארגר ועוד

יחד עם החיסולים, גילתה מיטב כמה מניות חדשות. ביניהן ראויות לציון אוסם – אחת החברות התעשייתיות הבודדות בבורסה שהגדילה בחוזקה את רווחיה התפעוליים וגם לא הפסידה בבורסה – שבה החזיקה הקופה בסוף '94 112 אלף ע.נ. בסכום כולל של 2.2 מיליון שקל, ומפעלי נייר חדרה, 10 אלף ע.נ. ב–1.4 מיליון שקל.

مكنز من الاحتل

שווקים

יציבות בוול סטריט; עליות במניות הרכב והשבבים

השערים בזמן הסגירה

מטבעות

מערכת מוניטרית אירופית

מטבע	שער מול המארק	יחס הבדלות בין המטבעות
גילדן הולנדי	1.12095	9.44
פרנק בלגי	20.5795	9.18
מארק גרמני	1	8.89
לירה אירית	2.359	8.87
פרנק צרפתי	3.4614	6.76
כתר דני	3.9375	5.51
אסקודו פורטוגלי	103.15	5.46
פזטה ספרדית	86.18	4.47

שערי חליפין ניו יורק

מטבע	קנייה	מורחר 3 חודשים קניה	מכירה
מארק	1.5205	1.5195	1.5168
פרנק שווייצרי	1.2829	1.2822	1.2751
לישט	1.562	1.561	1.5597
ין	98.93	98.88	98.90
דולר קנדי	1.4018	1.4013	1.4077
פרנק צרפתי	5.26	5.257	5.2511
אקיו	1.2422	1.2412	1.2425
ד' אוסטרלי	0.7458	0.7453	0.7420
ד' סינגפור	1.4522	1.4512	1.4428
לירטה	1612.34	1612.15	1612.34

*במונחי דולר אמריקאי

ריביות

ליבור – לונדון

	3 חודי	6 חודי	שנה
דולר	6.250%	6.563%	7.125%
שטרלינג	6.792%	7.135%	7.813%
ין	2.313%	2.313%	2.500%
פר"ש	3.875%	4.141%	4.500%
מארק	5.063%	5.250%	5.683%
אקו	6.008%	6.352%	6.875%
פר"צ	5.688%	6.000%	6.504%
גילדן	5.080%	5.270%	5.740%
ד' קנדי	8.000%	8.250%	8.500%

ריבית הבסיס (פריים) בארה"ב: 9.00%

יורודולר – פרנקפורט

תקופות	דולר	מארק
3 חודשים	6.250%	5.060%
6 חודשים	6.560%	5.190%
1 שנה	7.120%	5.680%

תשואה על שטרי אוצר אמריקאים

תקופה	תשואה
3 חודשים	5.99%
שנה	6.85%
10 שנים	7.61%
30 שנה	7.67%

בורסות

בורסה	מדד	סגירה	שינוי בנקודות	שינוי ב-%	שער גבוה	שער נמוך	שינוי ב-% מ-31.12.94
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	3939.07	6.39	0.16%	3962.96	3908.46	2.73%
	S&P 500	481.46	1.27	0.26%	481.96	479.53	4.83%
טוקיו	ניקיי 225	18291.35	191.8	1.06%	18299.95	18010.81	-7.26%
הונג קונג	האנג סנג	8012.82	-42.06	-0.52%	8173.64	8000.78	-2.18%
סינגפור	סטרייטס טיימס	2074.05	-10.96	-0.53%	2098.15	2070.29	-7.39%
לונדון	FTSE 100	3109.9	10.9	0.35%	3114.6	3099	1.45%
פרנקפורט	דקס	2130.15	17.46	0.83%	2131.83	2122.09	1.12%
פאריס	CAC 40	1869.4	-5.04	-0.27%	1887.78	1865.96	-0.62%
מילנו	MIBTEL	10823	-88	-0.81%	10929	10823	6.20%
ציריך	SMI	2635.4	-1.5	-0.06%	2645.7	2634	0.25%
אמסטרדם	EOE	415.64	0.97	0.23%	416.85	415.08	0.28%

סחורות

מתכות יקרות

ניו יורק	מחיר	שינוי
זהב פברואר (דולר לאונקייה)	376.4	-0.4
כסף פברואר (סנט לאונקייה)	474.6	0.1
פלטינה אפריל (דולר לאונקייה)	415	0.8

לונדון	מחיר
זהב (דולר לאונקייה)	376.8
כסף (דולר לאונקייה)	4.78
פלטינה (דולר לאונקייה)	415
פלדיום (דולר לאונקייה)	158

ניו יורק (סנט לליברה)

	מחיר	שינוי
רכז תפוזים מארס	103.1	-0.5
כותנה מארס	90.99	-0.46
קפה מארס	162.75	3.85
קקאו מארס (דולר לטונה)	1358	25
סוכר מארס	14.25	0.18

גרעינים ובקר שיקגו

	מחיר	שינוי
פולי סויה מאי (סנט לבושל)	557.75	3.5
חיטה מרס (סנט לבושל)	367	-4.75
תירס מאי (סנט לבושל)	242.25	0.75
בקר חי יוני (סנט לליברה)	67.75	0.075

מתכות תעשייתיות לונדון (דולר לטונה)

	מחיר
נחושת ספוט (דולר לטונה)	2900.4
בדיל ספוט (דולר לטונה)	5464
עופרת ספוט (דולר לטונה)	576.3
אבץ ספוט (דולר לטונה)	1020.7
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1909
ניקל ספוט (דולר לטונה)	8386

נפט (מחיר חבית בדולרים)

	מחיר
ברנט ספוט	16.9
ברנט פברואר	16.55
דובאי ספוט	16.5
מוראן ספוט	15.9
מקסם קרוד ספוט	18.48
נפט לחימום ספוט	45.9

מוצרים מוגמרים (דולרים למונה)

איכות ים תיכון (מקביל לאיכות להורדה):

	מחיר
בנזין (עופ' 0.15)	175
נפטא פו"ב	159

סחורות רכות

לונדון	מחיר	שינוי
קפה ינואר (דולר לטונה)	2860	21
קקאו מארס (ליש"ט לטונה)	1005	5
גומי מארס (דולר לקילו)	177.5	-1

מדד CRB (של 21 סחורות, ארה"ב)

סגירה	שינוי	שינוי ב-%
233.93	1.26	0.54%

מדד דאו ג'ונס מתקשה לחצות קו של 3,940 נקודות

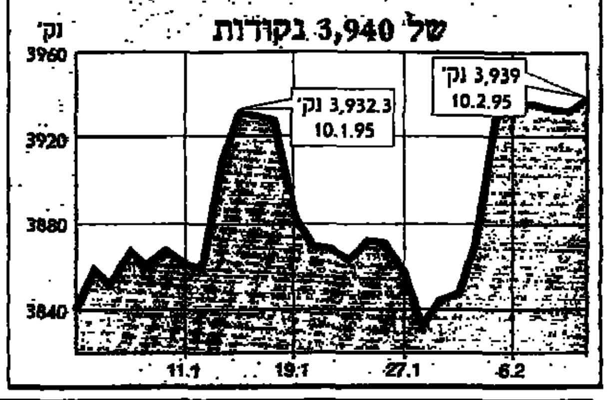

קפה ערביקה – עלייה של 5% בעקבות החרשות מקולומביה (חוזה מארס)

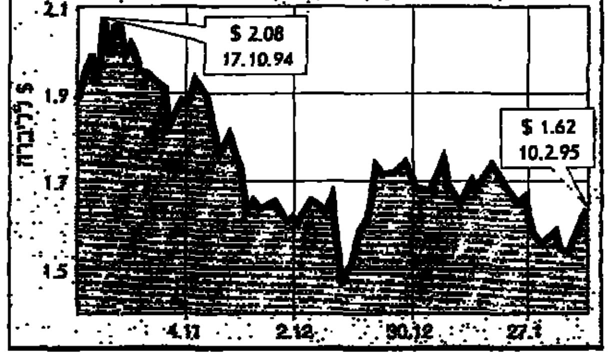

וול סטריט

יואב קידר

בסוף השבוע נמשכה היציבות בוול סטריט. מדד דאו ג'ונס סיים את היום בעלייה של 0.16% – כשהפעם מובילות את המגמה מניות תעשיית הרכב והטכנולוגיה.

ירידות נרשמו במניות של חברות תרופות ומזון, מה ששיקף לדברי ברוקרים תחושת משקיעים כי הפדרל ריזרב לא ימהר לבצע העלאות נוספות בריבית.

הנציגות האלה חבויות על משקיעים במצבים של אי בהירות וחשש מהאטה כלכלית – ומכירות בהן בסוף השבוע עזרו לבנות את התיאוריה שהובאה.

בסיכומו של שבוע עלה מדד דאו ג'ונס בשיעור של 0.3%, כשהוא מתקשה, כפי שאפשר לראות הבוקר בגרף, לחצות רמה של 3,840 נקודות בפעם השנייה מאז ראשית השנה.

מבין הכבדות נרשמו ביום ששי עליות בפיליפ מוריס, מקדונל דגלס וג'נרל מוטורס. יצרנית המכוניות הגדולה בארה"ב מסרה כי היא עדיין מצפה למכור בין 16–15.5 מיליון רכבים ב–95' יחד עם ירידה לא משמעותית ב–96', וטיפסה בתגובה ב–1%.

מדד S&P 500, הרחב יותר, רשם ביום ששי עלייה של 1.27 נקודות לרמה של 481.46 נקודות – קצת מתחת לשיא של 482 נקודות שהושג בפברואר שלפני שנה.

מניות יצרניות הרכב הצפינו גם במסגרתו. מדד הרכב של ה–S&P, שאיבד 33% במהלך השנה שעברה טיפס בסוף השבוע ב–2.2%. קרייזלר עלתה ב–3% ופורד עלתה בשיעור דומה.

מדד הנאסד"ק, שמורכב ברובו ממניות טכנולוגיה טיפס ב–0.5% לרמה של 790.4 נקודות – העלייה הרצופה התשיעית שלו שהביאה אותו קרוב לשיא של 797.5 נקודות שהושג במארס 94'.

בלטו שם מניות Novell, Amgen שממשיכה את הכיוון שלה מיום חמישי בתגובה לספקולציות סביב רכישה אפשרית של בריסטול מאיירס ומניות חברת התוכנה אורקל.

עליות בולטות נרשמו בסקטור חברות המוליכים למחצה, לאחר דיווח על ביקוש גובר לשבבים בינואר. הדיווח טען כי מול כל משלוח בשווי 100 דולר של שבבים בינואר התקבלו הזמנות חדשות בשווי 113 דולר.

בתגובה עלו אפלייד מטריילס, Atmel ,LSI Logic ומיקרון ב–4% בממוצע.

מצפיות נוספות בסוף השבוע היו מניות של חברות תעופה, לאחר הודעה של דלתא על הפחתת העמלות שהיא משלמת לסוכני נסיעות. ההודעה עוררה ציפיות להתפתחות דומה גם אצל המתחרות.

ירידה בולטת (–5%) במחזורים גבוהים נרשמה לחברת התוכנה סיסקו, בתגובה לדו"ח חיובי אבל צפוי שפירסמה ביום ששי בוול סטריט.

ריביות

ביום ששי עברו איגרות החוב בוול סטריט מסחר סוער על רקע פרסום נתוני מדד המחירים ליצרן לינואר.

הנתון הצביע על עלייה של 0.3% במדד – מול צפי לעלייה של 0.4% בו, אלא שמרכיבים נוספים במסגרתו הצביעו על עלייה של 1% במחירים של חומרי גלם כמו נפט וברזל.

התגובה לתמונה הכוללת היתה מעורבת, כשמחירי האג"ח הארוכות מטפסים תחילה בחוזקה עד לתשואה של 7.59% בשל הערכות כי הכלכלה המקומית מאטה את קצב הצמיחה שלה ומונעת בכך את הידוק המדיניות המוניטרית מצידו של הפדרל ריזרב.

מאוחר יותר נסוגו האג"חים כדי להיסגר על תשואה של 7.67%, כשהתירוץ נע בין אכזבה מהנתונים לבין לחץ אפשרי מבירות מצד מי שהצטיידו השבוע בסחורה החדשה של 40 מיליארד דולר באג"חים – שזרק האוצר האמריקאי לשוק.

הערכות של פעילים אופטימיים טענו כי התשואה באג"חים ל–30 שנה, בעקבות העליות האחרונות בהן, עלול להגיע לרמות של 7.2% לקראת אמצע השנה.

אירופה

בשוקי המניות באירופה נרשמה בסוף השבוע אווירה חיובית בד"כ, כשהמשך העליות בפרנקפורט מוביל את המגמה.

הדקס הגיע ביום ששי במסגרת המסחר הרגיל לרמה הגבוהה שלו מזה ארבעה חודשים אך נסוג במסחר המאוחר ב–2 נקודות כדי לסגור ב–2,130.15 נקודות או +0.8%. בין המניות הכבדות הובילו את המגמה דיימלר בנץ ולופטנזה.

בלונדון טיפסו המניות אף הן על רקע הערכות לרגיעה בריבית האמריקאית. מדד פיננשל טיימס הגיע לרמתו הגבוהה מזה 12 שבועות כשהוא נסגר ברמה של 3,109.9 נקודות. עליות בולטות (+3%) נרשמו במניות של חברות חשמל, על רקע ציפיות להשתלטויות בסקטור.

מזרח רחוק

בטוקיו שינתה ביום ששי הבורסה כיוון לאחר ארבעה ימים רצופים של ירידות, כשמדד ניקיי מטפס בכ–1%. את המגמה הובילו יצואניות אלקטרוניקה ומניות של חברות בנייה ותשתית – בעקבות רעש האדמה.

בהונג קונג נרגעה בסוף השבוע הבורסה המקומית לאחר שעלתה בסיכומם של 5 ימי מסחר ב–7.1% בעקבות צפי להתייצבות בריבית המקומית – הצמודה לזו האמריקאית. עליות בולטות נרשמו במניות צ'יינה לייט, שהודיעה על זכייה צפויה במכרז לבניית תחנת כוח בסין.

מטבעות

הדולר האמריקאי ירד ביום ששי נגד היין במסחר במזרח, ועמד ברמה של 98.79 ין עם סיום המסחר, ירידה קלה לעומת השער בסגירה בניו יורק ביום חמישי. הדולר נסחר במשך היום במרווח של 98.66 ין ל–98.83 ין.

סוחרים בטוקיו אמרו כי הירידה נגרמה על ידי הצעים של קרנות אמריקניות ואנשי עסקים יפאנים. הוא התאושש במקצת בשעות אחר הצהריים כתוצאה מביקושים ממשקיעים מוסדיים.

סחורות

מחירי קפה מסוג ערביקה, למסירה במארס, רשמו ביום ששי בניו יורק עליות בהמשך למגמה דומה שהתפתחה מאז אמצע השבוע החולף. העליות, בשיעור מצטבר של כ–5%, הגיעו בתגובה לספקולציות כי ממשלת קולומביה עומדת להודיע על מחיר מינימום למשלוחי יצוא שלה – מה שגם עורר חששות ממחסור.

הערכות של מקורות מקומיים בקולומביה מדברות על מחיר מינימום של 1.80 דולר לליברה, שיגרום כנראה לקפה להמשיך ולטפס.

בגרף "הארץ" אפשר לראות הבוקר את ההתנהגות הספקולטיבית של הפולים ממרכז אמריקה. למחיר האחרון שלהם הם הגיעו לאחר צניחה משיא של 2.7 דולר לליברה ביולי האחרון ושהייה ברמות של 2 דולר לפני כ–4 חודשים, בעקבות חורף קשה שעבר על המגדלים.

שערי מטבע חוץ / 10.2.95

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג	שינויים: יומי	חודשי	מתחילת השנה נומינלי	ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.94	3.08	2.95	3.09	2.96	3.09	2.9980	3.0403	2.9950	3.0373	3.0041	3.0459	3.0240	0.07%	0.87%	0.20%	-0.47%
1 מארק גרמני	1.92	2.02	1.94	2.03	1.93	2.02	1.9619	1.9896	1.9620	1.9898	1.9627	1.9900	1.9784	0.12%	-0.59%	1.51%	0.84%
1 לירה שטרלינג	4.56	4.78	4.60	4.81	4.60	4.82	4.6667	4.7325	4.6620	4.7278	4.6822	4.7473	4.7079	0.06%	-1.52%	-0.13%	-0.79%
1 פרנק צרפתי	0.55	0.58	0.55	0.58	0.55	0.59	0.5669	0.5749	0.5662	0.5743	0.5688	0.5768	0.5717	-0.02%	-0.31%	1.31%	0.64%
100 ין יפני	2.97	3.12	2.98	3.12	2.99	3.13	3.0329	3.0757	3.0319	3.0748	3.0412	3.0835	3.0549	-0.04%	0.45%	0.94%	0.27%
1 גילדן הולנדי	1.72	1.80	1.72	1.80	1.72	1.80	1.7517	1.7764	1.7486	1.7734	1.7514	1.7758	1.7653	0.14%	-0.57%	1.43%	0.76%
1 פרנק שווייצרי	2.28	2.39	2.29	2.39	2.29	2.40	2.3219	2.3546	2.3172	2.3500	2.3276	2.3600	2.3400	0.16%	-1.15%	1.69%	1.01%
1 כתר שוודי	0.40	0.41	0.40	0.42	0.39	0.42	0.4038	0.4095	0.4028	0.4086	0.4045	0.4102	0.4064	0.37%	0.72%	0.47%	-0.20%
1 כתר נורבגי	0.44	0.46	0.44	0.46	0.44	0.46	0.4483	0.4546	0.4478	0.4542	0.4997	0.4557	0.4521	0.11%	-0.37%	1.30%	0.63%
1 כתר דני	0.49	0.51	0.49	0.51	0.49	0.51	0.4984	0.5054	0.4976	0.5047	0.4997	0.5067	0.5024	0.02%	-0.34%	1.19%	0.52%
1 מארק פיני	0.63	0.66	0.63	0.66	0.62	0.66	0.6383	0.6473	0.6380	0.6471	0.6387	0.6476	0.6436	0.61%	1.31%	0.94%	0.27%
1 דולר קנדי	2.10	2.20	2.10	2.20	2.10	2.20	2.1394	2.1696	2.1381	2.1683	2.1406	2.1704	2.1584	-0.12%	2.34%	0.41%	-0.25%
1 דולר אוסטרלי	2.17	2.29	2.16	2.32	2.18	2.31	2.2338	2.2653	2.2320	2.2636	2.2422	2.2734	2.2503	-0.09%	-0.90%	-3.96%	-4.59%
1 ראנד דרא"פ	0.74	0.86	0.60	0.87	0.66	0.85	0.8447	0.8566	0.8434	0.8554	0.8464	0.8582	0.8520	0.18%	0.24%	0.05%	-0.62%
10 פרנק בלגי	0.94	0.98	0.93	0.99	0.94	0.99	0.9536	0.9670	0.9523	0.9658	0.9567	0.9700	0.9616	0.10%	-0.36%	1.41%	0.74%
10 שילינג אוסטרי	2.73	2.86	2.74	2.87	2.75	2.88	2.7879	2.8273	2.7846	2.8239	2.7976	2.8366	2.8111	0.11%	-0.65%	1.46%	0.79%
1000 לירטה איטל'	1.81	1.92	1.82	1.93	1.83	1.92	1.8554	1.8816	1.8539	1.8801	1.8608	1.8867	1.8687	-0.10%	-0.37%	0.60%	-0.06%
100 פזטה ספרדית	2.21	2.36	2.25	2.40	2.24	2.35	2.2769	2.3090	2.2740	2.3062	2.2853	2.3171	2.2956	-0.16%	0.42%	0.27%	-0.40%
1 (ECU)	---	---	---	---	---	---	3.7016	3.7539	3.6975	3.7497	3.7118	3.7635	3.7327	0.10%	-0.61%	0.81%	0.14%
1 דינר ירדני	4.19	4.45	4.14	4.41	---	---	---	---	---	---	---	---	4.2487	0.07%	0.87%	0.20%	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---		0.0183	0.00%	0.55%	0.00%	---
1 לירה מצרית	0.85	0.91	0.85	0.91	---	---		---	---	---	---	---	0.9526	0.07%	0.87%	0.20%	---
1 סל מטבעות	---	---	---	---	---	---	3.3570	3.4050	3.3545	3.4020	3.3632	3.4100	3.3855	0.07%	0.19%	0.60%	-0.07%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 10.2.95

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפאני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6423	1.5285	0.9899	1.2923	5.2895	1.7130	1.6182	3.1448
1 לירה שטרלינג	1.5568	---	2.3797	1.5411	2.0119	8.2349	2.6669	2.5193	4.8959
1 מארק גרמני	0.6542	0.4202	---	0.6476	0.8455	3.4606	1.1207	1.0587	2.0574
100 ין יפני	1.0102	0.6489	1.5441	---	1.3055	5.3435	1.7305	1.6348	3.1769
1 פרנק שווייצרי	0.7738	0.4970	1.1828	0.7660	---	4.0931	1.3256	1.2522	2.4334
1 פרנק צרפתי	0.1891	0.1214	0.2890	0.1871	0.2443	---	0.3239	0.3059	0.5945
1 גילדן הולנדי	0.5838	0.3750	0.8923	0.5779	0.7544	3.0878	---	0.9447	1.8358
1000 לירטה איטל'	0.6180	0.3969	0.9446	0.6117	0.7986	3.2687	1.0586	---	1.9433
10 פרנק בלגי	0.3180	0.2043	0.4860	0.3148	0.4109	1.6820	0.5447	0.5146	---

הודעה
בדבר שינוי מדיניות השקעות
במעלה מעו"ף פ.ק.ן - קרן נאמנות בניהול פועלים - קרנות נאמנות בע"מ

בהתאם לתקנות השקעות משותפות בנאמנות (דו"ח מיידי, דו"ח חודשי, דו"ח על החזקת יחידות ודו"ח על הצבעה באסיפה כללית), התשנ"ה - 1994 הננו מתכבדים להודיעכם כי החל מיום 19.2.95 ישונה נוסח סעיף (א) במדיניות ההשקעות הנוכחית של הקרן, כפי שפורט בתשקיף הקרן האחרון, כדלהלן:

מדיניות נוכחית:

(א) לפחות 85% מנכסיה בניירות־ערך שיכללו ב"מדד מעו"ף", שיפורסם ע"י הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב, וכפי שיעודכן על־ידה מעת לעת.
במסגרת 85% אלה, משקל נייר הערך הבודד יהיה בהתאם למשקלו ב"מדד מעו"ף". סטיות במשקל שתוצרנה בעקבות החלפת ניירות־ערך הנכללים ב"מדד מעו"ף" יתוקנו תוך 15 ימי מסחר מהיום שחל שינוי בהרכב ניירות־הערך הנסחרים ב"מדד מעו"ף".
נכסיה של הקרן במסגרת הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב תהיינה בניירות־ערך הנסחרים בה, והנכללים במסגרת "מדד מעו"ף", ובסוגי הנכסים המפורטים בסעיפים (ב); (ג) ו-(ד) שלהלן.

מדיניות חדשה:

(א) לפחות 85% מסך נכסיה יושקעו בניירות־ערך שיכללו ב"מדד מעו"ף", שיפורסם ע"י הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב, וכפי שיעודכן על־ידה מעת לעת, למעט בניירות־ערך שהקרן מנועה מלהשקיע בהם על־פי דין או מכל סיבה שהיא.
במסגרת 85% אלה, משקל נייר הערך הבודד יהיה, במידת האפשר, לפחות כמשקלו ב"מדד מעו"ף". סטיות במשקל שתוצרנה בעקבות החלפת ניירות־ערך הנכללים ב"מדד מעו"ף" יתוקנו תוך 15 ימי מסחר מהיום שחל שינוי בהרכב ניירות־הערך הנסחרים ב"מדד מעו"ף".
נכסיה של הקרן במסגרת הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב יהיו בניירות־ערך הנסחרים בה, והנכללים במסגרת "מדד מעו"ף", ובסוגי הנכסים המפורטים בסעיפים (ב); (ג) ו-(ד) שלהלן.

בשאר סעיפי מדיניות ההשקעות לא חל שינוי.
אין הודעה זו מהווה הצעה לרכישה ו/או לפדיון היחידות בקרן הנ"ל.

מנהל הקרן : פועלים - קרנות נאמנות בע"מ
הנאמן : חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ

פועלים קרנות נאמנות פ•ק•ן

לקראת רישוי
יועצי השקעות ומנהלי תיקים בניירות ערך
ערב עיון – יום א', 26.2.95, בשעות אחה"צ, בת"א

בתכנית
- מדוע יש צורך ברישוי העוסקים בשוק ניירות ערך - ברוקרים, חתמים, מנהלי תיקים ויועצי השקעות?
- איך יבטיח החוק החדש את עניינם של לקוחות יועצי ההשקעות ומנהלי התיקים?
- הטיפול בבעיות ניגוד העניינים הפוטנציאלי בבנקים ובחברות פיננסיות אחרות העוסקות במספר תחומי פעילות בשוק ההון.
- רישוי יועצי השקעות ומנהלי תיקים באנגליה ובשוק האירופי המשותף.
- החקיקה המוצעת מנקודת ראות של חברה לניהול השקעות.
- השפעת החקיקה החדשה וזו שבדרך (קרנות נאמנות, יועצי השקעות, קופות תגמולים) על המבנה והפעילות בשוק ההון.

משתתפים (לפי סדר הופעתם):
עו"ד אוריאל לין, יו"ר דירקטוריון סימון השקעות בע"מ - מנחה ערב העיון
ח"כ סילבן שלום, יו"ר ועדת המשנה לענייני שוק ההון של הכנסת
פרופ' יוסף גרוס, עו"ד, הפקולטות למשפטים ולניהול, אוניברסיטת תל-אביב
עו"ד זאב שר
דר' מאיר חת
מר צבי יוגב, מנהל מרחב מרכז, אופק ניירות ערך והשקעות בע"מ
עו"ד מאיר גבאי, מנכ"ל לשעבר של משרד המשפטים, יו"ר הוועדה לקביעת הסדרים תחיקתיים בשוק ההון
מר יצחק סאוב, יו"ר לשעבר של רשות ניירות ערך
עו"ד יוסי ריבק, היועץ המשפטי, פועלים שוקי הון בע"מ

המרכז הישראלי לניהול
הוועדה לניהול פיננסי
פרטים והרשמה: טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104

ערב עיון
הסכמי דור ב'
יום א', 19.2.95, בשעות אחה"צ, בתל-אביב
בהשתתפות ה"ה:
- מר שלום גרניס, מנכ"ל גרניט מערכות שכר ויחסי עבודה בע"מ
- מר אהרן שחם, משנה למנכ"ל תב' מלונות דן
- מר שמואל אירם, סמנכ"ל כ"א ומינהלה - ממ"ן
- מר חיים רייסן, מחזיק תיק עובדי התעופה, האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות
- מר יהושע שטאובר, עתונאי
- מנחה ערב העיון: מר נתן שרון, מנהל כ"א ראשי, קבוצת טבע
המרכז הישראלי לניהול
איגוד מנהלי משאבי אנוש בישראל
פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול, טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104

מי יכול להרים לאוויר 126 טון?
כל אחד משני מטוסי ג'מבו 747 החדשים של אל על מטענים!

הארץ
מבצע מיוחד
טלגרף - רשת שוקן
לפרסום מודעות חוקיות ומשפטיות
אנחנו נפיק, נגיה ונפרסם עפ"י דרישתכם
FAX
03-6815859
03-5121170
03-5121112-3-4
פקסס לחנה, לימור או ישראלה

לאל על מטענים
יש תשובה לכל בקשה
צלצל 03-6917211
השמיים פתוחים
EL AL אל על
CARGO מטענים

בעולם

רשת רמבלוז הבריטית תיסגר; 2,900 יפוטרו

מגזר קמעונות החשמל בבריטניה עובר משבר

לונדון (בלומברג). קבוצת תורן EMI תסגור את רשת החנויות רמבלוז ותפטר כ־3,000 מעובדיה במסגרת נסיגתה משוק הקמעונות של מוצרי חשמל, הסובל מתחרות עזה. הקבוצה מתכננת לסגור את 285 חנויות רמבלוז שבבעלותה ו־36 חנויות של FONA, חברה להשכרת טלוויזיות ומערכות סטריאו בצפון מזרח אנגליה, עד סוף אפריל. 2,900 העובדים יפוטרו עד ה־30 ביוני.

הידיעה נמסרה לעובדים בסדרה של פגישות שקיימו עמם המנהלים בשבוע שעבר. סר קולין סאותגייט, יו"ר תורן, אמר, כי הוא מצטער על הפיטורים צער עמוק, אך סבור כי ההחלטה לסגור את הרשת היתה בלתי נמנעת. רמבלוז לא רשמה רווחים מאז אמצע שנות ה־80, והיא ממשיכה להפסיד למרות ניסיונות להבריאה. "פשוט החלטנו שנמאס לנו", אמר סר קולין. בשנתיים האחרונות, הפסידה הרשת 12 מיליון ליש"ט, והיא צפויה להפסיד השנה סכום דומה למרות עלייה במכירות.

סר קולין אמר, כי הרשת סבלה משום שהיתה עסק קטן בשוק תחרותי ביותר. מכיוון שפעלה בעיקר במרכזי הערים, סבלה הרשת גם מהעלייה במספרן של חנויות הענק שמחוץ לעיר, המוכרות מגוון רחב יותר של מוצרי חשמל. הקבוצה לא הצליחה למצוא קונים פוטנציאליים לחנויות, דבר שהיה מאפשר להמשיך את הפעלתן. "החברות האחרות מטפלות כולן מבעיות משלהן. מדוע שירצו להוסיף עליהן את שלנו?", אמר סר קולין.

מגזר קמעונות החשמל, ששוויו נאמד ב־11 מיליארד ליש"ט, סבל בחודשים האחרונים מקשיים רבים. אשתקד, יצאה חברת אמסטראד מהשוק לאחר ירידה מתמשכת ברווחיה.

בינואר, סגרה חברת קינגפישר את רשת קומט שלה, שסבלה מירידה של כמעט 11% במכירות ב־23 השבועות שעד ה־7 בינואר.

ההחלטה לסגור את רשת רמבלוז תמחק 132 מיליון ליש"ט מרווחיה השנתיים של תורן.

סר קולין הודה, כי המדובר בפגיעה חד־פעמית כואבת, אך אמר, כי במונחים של מזומנים, מסתכם הנזק לקבוצה ב־30 מיליון ליש"ט בלבד, וכי הוא לא יגביל את יכולתה להרחיב את עסקיה האחרים. סגירת הרשת גם תכניס בשנה הבאה רווח תפעולי נוסף בסך 15 מיליון ליש"ט.

לגבי תשעת החודשים שהסתיימו ב־31 בדצמבר, דיווחה תורן על עלייה חדה ברווח לפני מס – מ־246.9 ל־343.7 מיליון ליש"ט. סר קולין אמר כי נרשמה עלייה בנפח המכירות וברווחים של כל עסקי הקבוצה.

עוד נמסר, כי הקבוצה עדיין נושאת ונותנת עם רקאל אלקטרוניקס על מכירת עסק החיישנים שלה.

43.5 מיליון תיירים בסין הכניסו לקופתה ב־'94 7.23 מיליארד דולר

בייג'ין (ע"ר). הכנסות סין מענף התיירות ב־1994 הגיעו ל־7.23 מיליארד דולר, עלייה של 8.7% לעומת השנה הקודמת.

מספר התיירים שביקרו בסין ב־'94 היה 43.5 מיליון, עלייה של 5.2% לעומת '93.

מרבית התיירים הם סינים מהונג קונג וממקאו, הבאים לבקר קרובים וידידים. הם כמובן מוציאים פחות כסף מתיירים רגילים ואינם לנים בבתי מלון.

איומי שביתות בבריטניה בעקבות העלאת שכר זעומה בלבד בשירות הציבורי

לונדון (ע"ר). ממשלת בריטניה נחשפה שלשום לשורה של איומים ושביתות בסקטורים שונים במשק, בעקבות ההעלאות השכר הזעומות לעובדים זוטרים בסקטור הציבורי, לעומת העלאות גבוהות יותר לבכירים.

לאחיות בבתי החולים אושרה העלאה שנתית של 1%: למורים העלאה של 2.7% ולכוחות המזוינים העלאה של 2.6%–3.8%.

במקביל להודעות אלה, פורסמו שינויים בשכר עובדי המדינה, שמשמעותם היא העלאה בשכרם של העובדים הבכירים עד לשיא של 55 אלף ליש"ט בשנה.

העיתון "אינדפנדנט" יצא שלשום בכותרת גדולה ביום, שבה נאמר כי "משבר עלול להלום בממשלה בשאלת השכר בסקטור הציבורי". ה"גרדיין" כתב: "שרי הממשלה נערכים למרד בשכר".

האיגודים המקצועיים של המורים ועובדי הרפואה גינו את הצעדים האחרונים, ואמרו כי העובדים בסקטורים שהם מייצגים מיואשים ומרגישים נבגדים.

על פי ההסדרים החדשים, תעלה תקרת שכר העובדים הבכירים בקרב עובדי המדינה, מ־95 אלף ליש"ט בשנה ל־150 אלף ליש"ט.

הנהגת הלייבור פתחה במתקפה תקשורתית על צעדי הממשלה, בטענה כי הסדרי השכר האחרונים יחריפו את הפער בין המעמדות בבריטניה.

פול רייכמן נקלע שוב לקשיים; הפעם בפרויקט בנייה במקסיקו

מדובר במיזם בשווי 1.35 מיליארד דולר

מאת חיים הנדוורקר

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). פול רייכמן, שאמפריית הנדל"ן שלו עמדה בפני התמוטטות, נקלע פעם נוספת לקשיים. לדברי ה"ביזנסוויק", עומדים עתה שלושה פרויקטים שלו במקסיקו בסכנה.

מדובר בפרויקטים של בנייה בשווי 1.35 מיליארד דולר בעיר מקסיקו סיטי ומחוצה לה. מיזם זה נחשב לאחד הפרויקטים האורבניים הגדולים ביותר בעולם. זהו ניסיון של רייכמן לשקם את מעמדו בצמרת הנדל"ן העולמית, לאחר שחברת הענק שלו, אולימפיה אנד יורק, נקלעה ב־1992 לפשיטת רגל, בעקבות כישלון פרויקט משרדים ענק שבנה בלונדון.

הפיחות שחל באחרונה בפסו המקסיקני, מקשה על רייכמן למכן את הפרויקט. בנקים מקסיקאים נזהרים מלהלוות לו כספים, ומשקיעים זרים חוששים להסתבך בכלכלה המקסיקנית שנקלעה למשבר חמור. מעבר לכך, פגע קשה המיתון במשק המקסיקני, בדרישה לכל סוגי הנדל"ן. ההערכות הן, כי מחירי הנדל"ן למשרדים ירדו במקסיקו סיטי ב־20%.

רייכמן עוסק בשיקום מרכז הבירה המקסיקנית בשווי 500 מיליון דולר. פרויקט זה נעצר לעת עתה, עד שיגיע מימון ממשלתי. פרויקט אחר בשווי 500 מיליון דולר כולל 30 בנייני משרדים, בתי מלון ודירות מגורים, נזקק גם הוא למשקיעים נוספים. הפרויקט השלישי הוא מגדל משרדים יוקרתי ענק בשווי של 350 מיליון דולר, שגם בנייתו נעצרה עד שיימצא מימון נוסף להמשך הקמתו.

רייכמן פועל במקסיקו באמצעות חברת רייכמן אינטרנשיונל, שאותה הקים בשותפות עם מנהל קרנות הגידור, ג'ורג' סורוס, לפני כשנתיים. שניהם שותפים בנדל"ן שקנו במקסיקו סיטי, אולם סכסוך ממושך מאיים על ההתקשרות ביניהם.

הודו קיבלה אשראי של 700 מיליון דולר מן הבנק העולמי

ניו־דלהי (ע"ר). הבנק העולמי העניק להודו אשראי של כ־700 מיליון דולרים. זהו אחד מהאשראים הגדולים שהעמיד הבנק למדינה כלשהי. האשראי מיועד לעזור בשיקום 6 בנקים בבעלות הממשלה, ולפתח את שוק ההון ואת הסחר החופשי במט"ח, הנדרי־ עה הממשלה.

"זה המלווה הגדול ביותר של הבנק העולמי להודו ואחד הגדולים ביותר לכל מדינה שהיא", נאמר בהודעה. ראש הממשלה פ.ו. נאראסימהא ראו, בירך על קבלת המלווה, ואמר כי זהו אות של הבעת אמון בממשלתו.

דרך משובשת בפני הכלכלה האמריקאית

הצמיחה תואט בצורה חדה בחודשים הקרובים, אבל לא האינפלציה. סכנת המיתון תופיע מאוחר יותר השנה

FORTUNE

היזהרו מן הסדקים והחריצים בכביש הכלכלי שלפנינו. איום האינפלציה צומח בה בעת שכמה ענפי תעשייה מתחילים להיחלש – דבר שאינו מרמז על נסיעה חלקה ב־1995. קונצנזוס נרחב של כלכלנים חושב שהתמ"ג הריאלי ימשיך לעלות ב־'95. אבל הסיכויים למעידה כואבת גדולים עכשיו מבכל זמן מאז 1992, כאשר התחילה ההתרחבות הרצינית.

למעשה היתה צריכה הכלכלה להאט את הקצב כבר ברבעון הרביעי של השנה שעברה, אם לא קודם לכן. אין ספק שזו היתה ציפייתה של ועדת השוק הפתוח של הפדרל ריזרב, כאשר החלה להפעיל את הבלמים בדיוק לפני שנה. במקום זאת נמשכה צמיחה מעל למגמה, אפילו לנוכח העלאה המצטברת של 2.5% בשיעורי הריבית. הרבעון האחרון היה הרביעי מתוך חמשת הרבעונים האחרונים שבהם עלה התמ"ג הריאלי בשיעור שנתי של יותר מ־4%.

אבל עכשיו צריך לשלם את המחיר: לא הצרכנים ולא העסקים יוכלו לעקוף עוד זמן רב שיעורי ריבית גבוהים יותר. עסקים בענפים הרגישים ביותר כבר נתקלים בבעיות. בניית בתים נראתה כאילו היא מרופדת בניגוד לכל הסיכויים, כששיעורי הריבית על משכנתאות עלו בשנה שעברה, אבל הקסם היה זמני בלבד. קוני הבתים חמקו מן העליות הראשונות בשיעורי הריבית באמצעות שימוש במשכנתאות בריבית משתנה, שבהן השיעורים נשארו נמוכים במשך זמן רב יותר, משום שהן נקבעות לפי תשואה ממוצעת של אג"ח ממשלתיים לשנה. אבל עכשיו התשואה לאג"ח כאלה עולה, ורוכשי הבתים רואים כיצד הריבית על המשכנתאות שלהם עולה בצורה דרמאטית. התחלות בנייה של בתים חד משפחתיים ירדו ב־1994 ב־7.5%. ככל הנראה תהיה השנה ירידה של 10% בתחום זה.

הצרכנים ביטלו גם תחזיות שהוצאותיהם על מכוניות ומוצרים ושירותים אחרים יואטו במהירות תחת משקל שיעורי הריבית הגבוהים. אבל אנשים פונים יותר לחכירה מאשר לקנייה, ורכשו בשנה שעברה יותר מ־15 מיליון מכוניות וטנדרים חדשים, 1.2 מיליון יותר מאשר ב־1993. אבל גם התרגיל הזה מתחיל להישחק: עם עליות גדולות יותר של הלוואות וציפיות נמוכות יותר ממחיר המכירה בסוף תקופת החכירה, חייבים יצרני המכוניות להעלות את מחירי החכירה. דטרויט כבר חוששת מירידה אפשרית בעסקים חדשים.

לא יעבור זמן רב וההוצאות בשטחים אחרים ירדו גם הן. הירידה במכירות הקמעונות בדצמבר היתה, ככל הנראה, אזעקת שווא (הדיווח התבסס על מדגם ראשוני קטן ועומד בניגוד למידע אחר בדבר הפעילות העסקית באותו החודש). אבל זאת היתה קריאת השכמה חשובה, שהזכירה לכולם שהוצאות הצרכנים אינן יכולות להיות מחוסנות לעד מפני השפעת העלייה בשיעורי הריבית.

באחרונה, חשופים הצרכנים במיוחד: הילולת ההלוואות היתה בת הלוויה של תגיעת הקציות של השנה שעברה, ותשלומי החובות כחלק מן ההכנסה הפנויה, מתחילים לעלות, אם כי השיעור עדיין נמוך בהשוואה לשיא ב־'89. אבל הבנקים עתידים להיות פחות עדינים בהעלאת שיעורי הריבית על כרטיסי אשראי, עכשיו כשהם משלמים יותר כדי למשוך פיקדונות חדשים.

אף שהוצאות הצרכנים מהוות שני שליש מהתמ"ג, משמעות הנסיגה בהן אינה סוף הצמיחה. היצוא יתרחב, אף שפחות מכפי שציפו לפני התמוטטות הפסו המקסיקאי, והעסקים ימשיכו לקנות מחשבים וציוד אחר כדי להישאר תחרותיים ולהוסיף לכושר הייצור שלהם. שני אלה צפויים להשאיר את שיעור הצמיחה על 2% או יותר במחצית השנייה של השנה. הסכנה הגדולה יותר היא שהצמיחה לא תאט את הקצב מוקדם מספיק, או בצורה משמעותית דיה כדי לספק את הפדרל ריזרב. אם הוא יעלה את שיעורי הריבית פעם נוספת בקרוב, יגדלו גם סיכויי המיתון.

וכאן נעוצה בעייתו של הפד: שלוש השנים האחרונות של צמיחה מעל לקו המגמה צימקו את שורות המובטלים והחזירו לפעולה את מלוא כושר הייצור התעשייתי של ארצות הברית. אבל כאשר שיעור האבטלה עומד על פחות מ־5.5% והמפעלים פועלים ב־85% מכושר הייצור שלהם, לא תוכל הכלכלה לשאת עוד זמן רב צמיחה מהירה כזאת. האינפלציה הפכה להיות איום מוחשי. מצד שני, לא נגיד הפד, אלן גרינספן, ולא מישהו אחר כלשהו מסוגלים לדעת לבטח, עד כמה קשות יהיו השפעות של הידוק המגורה ומתי הן יפגעו.

יעשה הפד מה שיעשה, האינפלציה כבר נאפתה בתוך העוגה. אפילו גרינספן מוכן להסכים, שאי אפשר להימנע מעלייה מדודה מסוימת במחירים לצרכן. מדד מחירי החומרים לתעשייה של "ג'ורנל אוף קומרס" הגיע בינואר לשיאים חדשים. מחירי היבוא, שהתחילו לעלות לפני סוף השנה שעברה בשל חולשתו של הדולר, יקבלו עוד דחיפה מעליות תובלה גבוהות יותר, הקשורות בסגירת הנמל בקובה אחרי רעידת האדמה.

מה שלא נוסף עדיין למרבית התחזיות האינפלציוניות: העסקים מתחילים לשלם שכר גבוה יותר בתגובה למחסור בסוגים רבים של עובדים. כאשר רק 5.4% מכוח העבודה מובטלים, יש כבר משרות למרבית האנשים המוצאים תעסוקה בקלות. הביקוש לעובדים צריך לעלות השנה באטיות גדולה יותר, יחד עם שיעור הצמיחה של הכלכלה, אבל זה לא יקל במהירות על הלחצים בשוק העבודה. זאת לא יעשו גם האיום, או העובדה, של עלייה צנועה בשכר המינימום, אף שזה עשוי למנוע כמות שולית של העסקה. אפילו אם התעסוקה תעלה ב־1% פחות משיעור העלייה בשנה שעברה, 3.4%, יישאר שיעור האבטלה כשהיה.

מאחר שהתנאים בשוק העבודה משחקים תפקיד קריטי בתחזית האינפלציה, חשוב לבדוק עוד גורם: אי ודאות בדבר המהירות שבה יגדל כוח העבודה. זרימה של אנשים המחפשים עבודה עשויה להחליש את הלחץ על השכר בכך שתגביר את האבטלה. כמה כלכלנים ציפו עוד לפני כן לזרימה כזאת. הם מצביעים על המספר הגדול של אנשים שנאלצו לצאת לפרישה מוקדמת בעת המיתון ובגלי הפיטורים הגדולים שהיו אחריו בעקבות צמצום גודלן של חברות. רבים מאלה, טוענים אותם כלכלנים, יצטרפו לכוח העבודה הרגיל אם תיקרה להם ההזדמנות. לכן תשכחו את לחצי השכר על האינפלציה.

אבל כל מי שיתלה בתיאוריה של הזרימה הפתאומית, יתאכזב ככל הנראה. זה לא קרה בשנה שעברה, כאשר גורמים אחרים תמכו בעלייה חדה בכוח העבודה. למשל, העלייה המהירה בתעסוקה צריכה היתה לעודד אנשים לצאת ולחפש עבודה אפילו אם קודם לכן קיבלו תשובות שליליות. כמו כן, הרחבת הפטור ממס על הכנסה מעבודה נתנה לאנשים בשנה שעברה תמריץ נוסף לעבוד. אבל לא היתה עלייה בהשתתפות בכוח העבודה. להיפך, השתתפותם של גברים בגיל 25–54 שנים ירדה שוב והמשיכה בכך מגמה המהווה מסתורין לכלכלנים. כאשר מספר המשרות החדשות יירד ב־1995, יש אפילו פחות סיבה לצפות להיפוכה של מגמה זאת.

כאשר העלויות עולות בכל החזיתות תגיע ככל הנראה האינפלציה לשיעור שנתי של 4.5%–5% לפני שתתחיל לרדת. הפדרל ריזרב יתקשה לסבול שיעור כזה, אפילו בעת האטה כלכלית. הדקו את חגורות הבטיחות.

ענף כלי הרכב בארה"ב. מכוניות ממתינות לקונים אצל סוכן "פורד" בקליפורניה

הד מעידן הנשיא רונלד רייגן

הגירעון המסחרי הגדול של ארה"ב ב־'94 נבע במידה רבה מתקלות שגרמה המדיניות הכלכלית של שנות ה־80

New York Times

אחת מן ההפתעות הכלכליות הגדולות של 1994 היתה הגירעון בסחר של ארצות הברית. הוא היה אמור להצטמצם בשנה שעברה. אירופה התחילה להתאושש מן המיתון והתעשייה האמריקאית היתה רזה וקשוחה אחרי גלים של פיטורים וצמצומים.

אבל זה לא קרה. גירעונות הסחר חזרו לרמות הנוראות של שנות ה־80, כאשר דולר גבוה מדי פגע קשות בתעשייה האמריקאית. אין ספק, היצוא אכן עלה לרמות שיא, אבל היבוא עלה עוד יותר. הגירעון המסחרי ל־1994, הכולל מוצרים ושירותים, יעלה על 100 מיליארד דולר, כפליים מן הגירעון של 1992.

נראה שהעלייה ביבוא היא אחד הסימנים שישכנעו את הפדרל ריזרב שהכלכלה חזקה מדי. אין ספק שהפד נראה נחוש בדעתו להעלות שוב את שיעורי הריבית, אם יראה בכך צורך. בנקודה מסוימת – ונתוני המכירות הקמעוניות גורמים לנו לחשוב שזה כבר קורה – מאמצי הפד להעלות את שיעורי הריבית יתחילו להאט את הביקוש למוצרים מיובאים, כמו גם למוצרים אמריקאיים.

בעיית הסחר בולטת ביותר במוצרים תעשייתיים, כלומר סחר ללא שירותים, אנרגיה וסחורות חקלאיות. משום שהנתון החודשי יכול להשתנות בחוזקה ומשום שיש גורמים עונתיים, דרך טובה לבחון את הנתונים היא על בסיס של 12 חודשים. הביצוע הגרוע ביותר אי־פעם היה גירעון של 142.7 מיליארד דולר שנקבע בשנה שהסתיימה באוקטובר 1987. בפברואר 1992 – בעיקר הודות למיתון בארצות הברית ולירידת שער הדולר – קוצץ הגירעון בחצי והגיע ל־65 מיליארד דולר.

אבל מאז צמח היצוא התעשייתי בקצב הרבה יותר אטי מאשר היבוא, קצב העומד היום על 10% לשנה ליצוא ו־15% לשנה ליבוא. התוצאה היתה עלייה תלולה בגירעון. הגירעון התעשייתי שבר באוקטובר את השיא והנתונים לנובמבר מעמידים אותו על 152.4 מיליארד דולר.

בהערכת הסיבות לביצועים המאכזבים, מפתה להתבונן ביבוא ולומר פשוט שאמריקאים מוציאים יותר מדי כסף. האטת הכלכלה עשויה לעשות משהו בכיוון זה, וקרוב לוודאי שהפד מטפל עכשיו בבעיה זו. אבל הטיפול הזה לא היה דרוש אילו ננקטה מדיניות אחרת בעשור הקודם. אז נקט ממשל הנשיא רייגן – בהסכמת הרוב הדמוקרטי בבית הנבחרים – מדיניות פיסקלית רופפת מאוד ובה בעת נקט הפד מדיניות מוניטרית מרסנת והעלה את שיעורי הריבית לשחקים.

אחת התוצאות מכך היתה שער גבוה מאוד של הדולר. יצרנים אמריקאים רבים, בעיקר בעסקי המכונות והכלים, פשוט יצאו מן התמונה. היום הדולר תחרותי יותר, וכך גם התעשייה האמריקאית. אבל חברות רבות שיכלו לשגשג נעלמו. המדינות המתפתחות ייבאו בשנים האחרונות הרבה מוצרי השקעה – הקצב הזה עשוי לרדת עכשיו אם בעיותיה של מקסיקו יפחידו את המשקיעים – אבל ארצות הברית מקבלת חלק קטן יותר מעסקים אלה, מזה שהיתה מקבלת לפני עשור.

אין הרבה מה לעשות עכשיו בנידון. אבל חשוב לזכור, שאם מניחים למטבעות לקבל ערך גבוה מדי או נמוך מדי עלולות לנבוע מכך תוצאות המחזיקות מעמד זמן רב אחרי שרמות שערי המטבע נעשות סבירות יותר.

תרופת הפלא הבאה: תיווך

שיטת הבוררות במחלוקות בענייני מניות אינה מצליחה. עכשיו מחפשים שיטה חדשה

New York Times

נכון או לא: בוררות היא דרך זולה, חסרת כאבים ויעילה להסדר סכסוכים בין ברוקרים ולקוחותיהם, תוך עקיפת קרבות משפטיים מכוערים, ובסופה – כולם יוצאים מרוצים.

אם עניתם "נכון", אינכם צורכים לגבי בוררות של מניות מאז הימים שבהם אג"ח זבל נקראו בתואר הכבוד "ניירות ערך בעלי תשואה גבוהה".

או שייתכן שיצאתם בבוררות שהתקיימה באחרונה במצב של הלם כזה, שספק אם אתם מסוגלים לזכור.

היו זמנים שבהם היתה הבוררות פשוטה למדי, לא דרשה זמן רב ונמנעה מהליכים משפטיים סבוכים. אבל לא עוד. מאז קביעת בית המשפט העליון של ארצות הברית ב־1987, שחברות ברוקרים יכולות לחייב לקוחות לגשת לבוררות, בניגוד לתביעה משפטית, התפתחה הבוררות לגרסה בדלתיים סגורות של מה שלפעמים הוא הגרוע בהתנצחויות המשפטיות: בקשות לביטול, בקשות לגבי מסירת כל החומר ועררים על החלטות השופטים.

למשקיעים שבאו בהבטחה של הבוררויות תהיה בקרוב הקלה. הצעה של ההתאחדות הלאומית של הסוחרים בניירות ערך (NASD), הפורום של מרבית הבוררויות בענייני ניירות ערך בארצות הברית, מקדמת את התיווך כגרסה של שנות ה־90, למה שהיתה פעם הבוררות.

נאס"ד הציעה בחוכמה תוכנית לדוגמה בקליפורניה. "נראה שקליפורניה והחוף המערבי נוטים יותר" לפתרון אלטרנטיבי של סכסוכים, אומרת דבורה מאסטג', מנהלת הבוררויות של נסא"ד.

בהודעה לחברים בה־16 בינואר הציעה ההתאחדות פנייה חדשה לכיוון תיווך כאלטרנטיבה לבוררות, כפי שזו האחרונה נראתה פעם כאלטרנטיבה לבתי המשפט. בשימוש במתווכים מטעמה תציע ההתאחדות תוכנית זולה למאמץ לא מחייב להסדרת סכסוך, בניגוד להחלטות המחייבות של בוררויות.

העדיפות הכובית הן, שתיווך פועל לעתים קרובות לקביעת רצונם של שני הצדדים, ובכך נחסכים תשלומים לפרקליטים ופוחתות עד למינימום ההקדרות הבהתיעות של הבוררים – של התובע והנתבע כאחד. במקרים רבים נמשך התיווך רק יום אחד, כאשר מתווך מיומן דובר קודם עם צד אחד ואחר כך עם הצד השני, ומנסה להגיע לפשרה.

התומכים ברעיון הן שכתוצאה מכך עלולים לנבוע כשהקמים שדנים וצדדים ערמומיים יכולים לנצל את התהליך לטובתם. משקיעים קטנים הנכנסים לתהליך של תיווך ללא פרקליט, לכשל, במתכבים שיאלצו לקבל הסדר נמוך מדי מברוקר, שהפרקליטים העובדים במקרהו בעלי ניסיון רב בקביעת ערכה של תביעה.

התיווך יכול להיות כלי חדש לשימוש כדי לחזק את כוח המיקוח של המשקיע. "אני יכול לחזות כיצד ברוקרים ישתמשו בתיווך כטקטיקה של התשה", אומר רוברט ראיד ממשרד פרקליטים המייצג תובעים בתביעות של ניירות ערך.

לכזרת זאת יש להבהיר ברוקרים תמריץ מיוחד להסכים לתיווך: גורם סתימת הפה. ככלות הכל, תיווך הוא מאמץ להגיע להסדר, "ומעולם לא היה לי הסכם פשרה שלא היה בו סעיף של סודיות", אומר רוברט שירה ממשרד פרקליטים המטפל גם הוא בתביעות כאלה.

גם למשקיעים יש תמריץ, אומר רוגר ריץ, פרקליט המייצג משקיעים. "לעתים פרקליטים אינם מוכנים להיות כנים ללקוחותיהם או לקוח בדבר חולשת התיק שלו", הוא אומר. "התוספת של אדם נייטרלי עשויה לשנות את פני הדברים".

תיווך מושך במיוחד למשקיעים בעלי תביעות קטנות, ומגמה זו עשויה לחזק את תדמיתו של הענף: ברוקרים אינם חייבים לדווח על פשרות בסכומים שמתחת ל־5,000 דולר, לכן המשמעות של פניות רבות לתיווך עשויה להיות ניקיון פלאי בסטטיסטיקות של ברוקרים בעייתיים. טוב עוד יותר בשביל הברוקרים: ניסיון של אחרים בענף להעלות את סכום המינימום הנדרש לפני שהברוקרים יצטרכו להתוודות על הפשרות אצל רשויות הפיקוח.

אבל משקיעים קטנים יחשבו יותר על גודלם שלהם ולא על התדמית הנוצצת בשל השפעתם על הסטטיסטיקות, ואלה שייכנסו לתיווך עם עיניים פקוחות לראות את כל המלכודות עשויים להרוויח בהשוואה להליכי בוררות. ראשית, לא הם ולא חברות הברוקרים חייבים להסכים להצעות המתווכים. שנית, בשביל משקיעים הנוטים להתמוטט תחת הלחץ של טקטיקות גרילה של פרקליטי הברוקרים – בציאה לכלוך אישי ואחר בעברם של התובעים כדי להפחיד אותם בעת שימועי בוררות – תיווך הוא ללא ספק אופציה פחות מלחיצה.

ונראה שהוא פועל לעתים קרובות יותר מאשר שיחות פשרה החסרות מתווך נייטרלי.

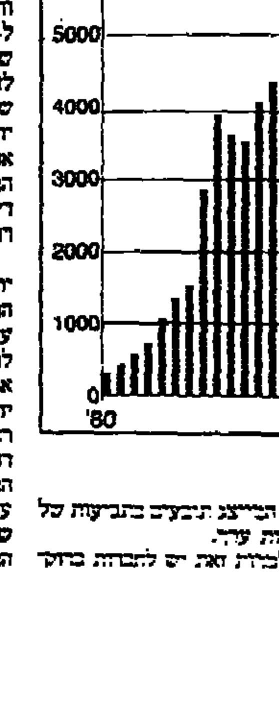

"למחוק את הפשרות מכל הרישומים"

בהתאחדות הסחורות העתידיות הלאומית (NFA), שם פתחו בתוכנית תיווך כבר ב־1991, יותר ממחצית המקרים מאז כבר הגיעו לפשרה, לעומת 33% לפני הנהלת התוכנית.

אבל תיווך בניירות ערך עשוי לא להיות מושלם כמו זה של תוכנית NFA, שם התביעות בדרך כלל קטנות יותר מאלו המגיעות ל־NASD, וה־NFA לעולם אינה מגלה פשרות מכל גודל שהוא, ומציעה בכך גזר גדול עוד יותר לברוקרים המנסים נואשות להוציא את תלונות לקוחותיהם מכותרות העיתונים.

עוד מעט יתחילו הברוקרים הגדולים לטעון: "אנחנו צריכים למחוק את הפשרות מכל הרישומים".

מאסטג' אומרת, כי היא מקווה שאם לא תהיה תגובה עוינת לניסוי בקליפורניה, תתחיל בסתיו לפעול תוכנית תיווך כלל ארצית. למתווכים יהיה חופש פעולה גדול לנסות להגיע לפשרות עם ספגי הניסוי שלהם מקליפורניה, באמצעות השימוש במה שההצעה מכנה "פתרונות יצירתיים שייתכן ששני הצדדים לא חשבו עליהם".

אולי אפילו יסובב תיווך אחת או שתיים באמבב הם.

מסתבר
שדרורי שלומי
הוא אחד מעשרת
משרדי הפרסום
המובילים בישראל.

זו עובדה. אנחנו לא קבענו את זה. כך כתוב בטבלאות הדירוג השנתיות של "ינמר של נייר"-
דרורי שלומי במקום השמיני בין עשרת הפרסומאים הגדולים בטלויזיה.

את מי זה מעניין?

אותך. במידה ואתה מנהל חברה מובילה וחושב שהגיע הזמן להפקיד את התקציב
שלך בידי אנשים שיודעים להוביל את הלקוחות שלהם מהצלחה להצלחה, עם
מסעות פרסום שהיעילות שלהם היא מיידית, חזקה ובלתי מעורערת.
במהלך 1994 הפקנו 43 תשדירי טלויזיה עבור לקוחות מובילים כמו סנו, ד"ר פישר,
אורט, גרבר, מילי, קלאב-הוטל, לב-הפארק רעננה ואחרים - תשדירים שהציבו
אותם ואותנו בשורה הראשונה.
אתה מוזמן להצטרף.

דרורי שלומי
פרסומאים
יואל אלון 157 ת"א 03-6951316

לקוחות מקומיים: סנו, ד"ר פישר, אורט, עמידר, תשלובת אלוני, סוללות תדיראן, סולתם, הלנה, קלאב הוטל, מוזן, אמבין, מרגב, נאות דבורה-אולפינר, לב הפארק רעננה, פלידון, מילי, בנק אדנים למשכנתאות. לקוחות רב לאומיים: מרצדס-בנץ, גרבר מזון תינוקות, שיק מכשירי גילוח, סקוטש בריט 3M.

هكذا من الاصل

هكذا من الاهل

עבר שבוע / רפי פרסיץ

נפילות במתכות התעשייתיות

משבר הסחר בין סין לארה"ב נראה פחות חמור ממחלוקת הסחר בין יפאן לארה"ב

החדשות הפיננסיות המרכזיות בשבוע שעבר נגעו ברוסיה ובסין.

קרן המטבע הבינלאומית סירבה לאשר קראשראי בסך ששה מיליארד דולר לרוסיה; בעיקר בגלל מידת רוחה ממעורבותה במלחמה בצ'צ'ניה, ובגלל מחויבותה של הממשלה הרוסית לשכר־מינימום במשק, המגדילה את הגירעון התקציבי ומלבה את האינפלציה.

עיצומי הסחר ההדדיים שהטילו ארה"ב וסין זו על זו, על רקע סירובה של סין להבטיח זכויות־יוצרים לזרים, מתגמדים בהשוואה למחלוקת הסחר הנצחית בין יפאן לארה"ב. מדובר בהטלת מכסים ענשיים על סחורות בשווי מיליארדי דולרים אחדים מתוך סחר שנתי סיני־אמריקאי בשווי כולל של כמאה מיליארד דולר, כש־65 מיליארד דולר מהם חובקים יצוא סיני לארה"ב. פגישת הפיוס בין שני הצדדים בבייג'ין מחר, ותכונתה של ארה"ב להמשיך לייצא חיטה לסין במחירים מסובסדים, מחזקות הערכה זו.

תיקונים חדים

בשוקי הסחורות כיכבו בשבוע שעבר המתכות התעשייתיות. בעקבות עליות תלולות בשעריהן ב־18–24 החודשים האחרונים, שנעו בין 40% ל־150%, הוסיפו שעריהן במסלול השחיקה שנכבו באחרונה. שער הנחושת עומד עכשיו על 2,900 דולר לטונה, בהשוואה לשיא, 3,100 דולר לטונה, בתחילת השנה; שער העופרת – על 577 דולר לטונה, בהשוואה ל־700 דולר בתחילת השנה; שער הבדיל על 5,455 דולר לטונה, לעומת 6,500 דולר לטונה בתחילת השנה; שער האבץ – על 1,024 דולר לטונה, לעומת יותר מ־1,200 דולר בינואר; האלומיניום – על 1,913 דולר לטונה, לעומת יותר מ־2,100 דולר לטונה בשיאו; וניקל על 8,345 דולר לטונה, לעומת 10,200 דולר לטונה בינואר.

גרמו לכך הרחבה שנתית בשיעור שבין 6% ל־8% בתפוקת המכרות; ולצידה, האטת הפעילות הכלכלית בסין, שהרתה בטייוואן ובקוריאה; וכן ציפיות להאטת הפעילות הכלכלית בארה"ב. אלה דירבנו סוחרים ומהמרים, המפקפקים ביכולתם של צרכני מתכות בסיסיות לקלוט את הגידול בתפוקה, לחסל חלק מאחזקותיהם ולהנוך עמדות בוסר.

שחיקה בליש"ט ובדולר

בשוקי החליפין בלטה ריפיונה של הליש"ט, שנסוגה (חרף ייקור הריבית בבריטניה בשבוע הקודם) לרמת־שפל בת ששה חודשים (2.3750) מול המארק. התירוץ: ספקות באשר לתמיכת הפרלמנט במדיניותו האירית של ראש הממשלה, ג'ון מייג'ור.

שערי הנעילה של המטבע האמריקאי בשוק המסחר בניו יורק ביום ששי בערב היו: 1.5190 מארק (0.80– פניג בחישוב שבועי), 1.2820 פרנק שווייצי (1.20– סנט), 98.90 ין (1.00– ין) ו־1.5640 מול הליש"ט (בלא שינוי). הדולר הקנדי ננעל ב־71.35 סנטים אמריקאיים.

תוספו של הין מוסבר במימוש נכסים בבעלות יפאנית מחוץ ליפאן, והבאתם ליפאן כדי לממן את נזקי הרעש בקובה. העודף במאזן הסחר של יפאן בשנה האחרונה הסתכם ב־145 מיליארד דולר.

יוסי פריימן מ'פריקו אינטרנשיונל' מצביע על 1.5120, 1.5040 ו־1.49 כעל רמות תמיכה בדולר, ועל רמת 1.5460 כעל מחסום־התנגדות, שיקשה עליו לפצוח בקרוב. בפרנק השווייצי, המשמש תדיר חלוץ להתנהגותם של מטבעות מובילים אחרים, שוכנות רמות התמיכה לדולר באזור 1.2770 ו־1.2630.

המכרזים עברו בשלום

למעט נסיגות שנרשמו במדדי המניות בהונג קונג (2.4%– בחישוב שבועי), בסינגפור (1.8%–) ובטוקיו (1.3%–), עמד המסחר ברוב בורסות המניות בעולם בסימן עליות: +7.1% בהונג קונג, +5.7% במאלזיה, +3.5% בפרנקפורט, +1.6% בלונדון, +2.5% בפאריס ו־+1.3% בציריך. עליות יותר צנועות נרשמו במילאנו (+0.9%) ו־+0.8% באמסטרדם.

מדד דאו ג'ונס, המייצג את 30 המניות המובילות בניו יורק, טיפס ב־8 נקודות (+0.2%) וחתם את השבוע ב־3,939 נקודות, כשהוא מתקשה לדלג מעל מחסום 3,940 הנקודות. הוא הדין לגבי מדד סטנדארד ופורס (תוהה"מארס), המונה 500 מניות נבחרות, ששב והעפיל לפסגתו ההיסטורית, 484.50, אך כשל בניסיונו לצלוח אותו.

המכרזים, שבהם הציע האוצר האמריקאי למכירה איגרות חוב לתקופות שבין שלוש ל־30 שנה, עברו בשלום, בלא שהשפיעו על שערי הריבית הדולרית. התשואה השנתית על איגרות החוב ל־30 שנה עמדה על 7.67%, וזו על שטרי־אוצר לשלושה חודשים על 5.99%. התשואה על איגרות החוב הליש"טיות הארוכה היתה 8.59%, וזו על איגרות החוב המארקית הארוכה 7.41%.

עלייה לקפה ולתבואות

שערי הנפט העולמי נעו בתחומים צרים. הוא הדין לגבי שערי הזהב (376 דולר לאונקייה) והפלטינה (415 דולר לאונקייה). לעומתם התייקר שער הכסף ב־4.67 ל־4.77 דולר לאונקייה.

בזירת הסחורות הרכות, הרקיע מיר שער הקפה (ערביקה, תוהה־מארס) מ־1.5450 ל־1.6250 דולר לליברה, ושער הקקאו (מארס) מ־1,348 ל־1,358 דולר לטונה. סוכר למסירה במארס החליף ידיים ב־14.27 סנט לליברה וכן תפוזים (תוהה־מארס) נסוג מ־1.05 ל־1.0310 דולר לליברה.

בשוקי התבואות בלטה עלייה בפולי הסויה (תוהה־מארס), מ־5.4650 ל־5.57 דולר לבושל, ובחיטה (תוהה־מארס) מ־3.7275 ל־3.7675 דולר לבושל. בקר למסירה באפריל התייקר מ־73.50 ל־74.75 סנט לליברה.

שער הכותנה (תוהה־מארס) התכווץ מ־92.14 ל־90.99 סנט לליברה. אחרי העליות התלולות שרשמה הכותנה בחודשים האחרונים, דומה שהיא בשלה לתיקון, העשוי להובילה לרמת 84–86 סנט לליברה.

בשווקים אחרים, נציין עליות בשערי הגומי, שכ־70% מתפוקתו צורכת תעשיית הרכב; בפלפל שחור, בגלל בצורת באינדונזיה; ובשמן זית, בגלל בצורת בתוניסיה.

17 חשודים בארה"ב בניצול מידע פנים על עסקות מתוכננות של אי־טי־אנד־טי

מאת חיים הנדוורקר

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). הממשל האמריקאי הגיש תביעה משפטית נגד 17 בני אדם, החשודים בביצוע עסקות בשוק המניות, תוך שימוש במידע פנים על עסקות שבהן קשורה חברת הטלפונים איי־טי־אנד־טי.

זהו אחד המקרים של שימוש במידע פנים, שבו מעורב מספר גדול במיוחד של חשודים. לטענת התביעה, גרפו הנאשמים רווחים של 2.6 מיליון דולר בזכות המידע שהיה ברשותם.

על פי החשד, המידע היה קשור לתוכניות של איי־טי־אנד־טי לרכוש ארבע חברות בין השנים 1988–1993.

על פי החשד, הגיע המידע הפנימי משני עובדי החברה, שפרשו ממנה לפני כשנה. השניים לא סחרו במניה, אלא העבירו את המידע לידידיהם וקיבלו תמורתו תשלומי שוחד גבוהים.

מידע הפנים נגע לעסקות ולמגעים לרכישתן של החברות נ.סי.ר, דיגיטל מיקרוווייב, פודרסה ופרדין קורפ.

בין הנאשמים נמצא גם רוברט אלן, כשמו זהה לזה של מנכ"ל איי־טי־אנד־טי, אולם התברר כי הנאשם אינו המנכ"ל של חברת התקשורת הענקית.

נמצא הסדר לקרן הגמלאים של רוברט מקסוול

לונדון (רויטר). הנאמנים שהופקדו על קרן הגמלאים של רוברט מקסוול, הודיעו כי הושג הסדר בשווי של 276 מיליון ליש"ט (כ־430 מיליון דולר), ליישוב המשבר שנוצר אחרי שמקסוול העביר כספים מן הקרן הזאת לאימפריה שלו, בניסיון למנוע את קריסתה, לפני מותו המסתורי ב־1991.

חברת לו דבנצ'ר טראסט, שמונתה לנהל את אחת מקרנות הפנסיה של מקסוול, הודיעה ביום ששי כי ההסדר הושג עם חברת מקסוול קומיוניקיישן ועם מוסדות אחרים.

הודעה זו באה אחרי חודשים של משא ומתן בין הנאמנים ובין מוסדות פיננסיים שונים, אחרי שניסיון קודם להגיע להסדר, נכשל בנובמבר אשתקד.

הנאמנים השתדלו להחזיר כ־440 מיליון ליש"ט (כ־885 מיליון דולר), שהוצאו מקרנות הפנסיה ושימשו כבטוחות להלוואות שלקח מקסוול כדי לאושש את החברות הפרטיות שלו, שנקלעו לחובות גדולים.

20,000 הגמלאים שהיו מבוטחים בקרנות של מקסוול, המשיכו לקבל את קצבאותיהם אחרי מותו של מקסוול, משום שהממשלה הבריטית נחלצה לעזרתם ב־1992. ואולם, כספי הקרנות היו אוזלים תוך שנתיים, אם לא היו אלה מקבלות בחזרה את הכספים שמשך מקסוול מהן.

ההסדר כפוף לאישורו של בית המשפט, ואולם הנאמנים מאמינים כי בסופו של דבר, לא ייפגע איש מן הגמלאים.

להמן ברדרס, אחד מן המוסדות שהחזיק בכספי הפנסיה השנויים במחלוקת, מסרה בהודעה נפרדת כי היא שותפה להסדר שהושג.

בהודעה נאמר עוד, כי אין בהסדר הודאה באשמת החברה, וכי להמן ברדרס פעלה "כיאות ובאופן לגיטימי".

מוטורולה השלימה רשת סלולריות מהגדולות בעולם

ארלינגטון, אילינוי (יונייטד פרס). ענף תקשורת התשתית הבינלאומית הסלולרית במוטורולה סיים לא מכבר את הרחבת רשת התקשורת הסלולרית האנלוגית ברחבי העולם. הרשת מספקת שירות שיטוט אוטומטי למנויים בסין על־ידי חיבור פנימי למערכות הסלולריות של מוטורולה, הפזורות ב־18 חבלי ארץ ובערים בייג'ין, שנגחאי וגואנגז'ו.

מערכות התקשורת, על פי מוטורולה, מספקת כיסוי סלולארי נגיש לכ־85% מאוכלוסיית סין.

נכון להיום, מוטורולה רישתה יותר מ־100 מתגי EMX ניידים ברחבי סין, כולל מתגי 2500, שסיפקה חברת DSC לתקשורת.

פרטי ג'ונסון, סגן נשיא המנכ"ל מוטורולה תקשורת סלולרית, הסביר את יכולת השיוט, לצורך המחשה: "מנוי בהולונג ג'יאנג שנמצאת בצפון סין, אשר ייסע לעיר קונמינג, הנמצאת במרחק של 3,000 ק"מ בדרום, במחוז יונאן, יוכל ליהנות מקשר סלולרי מיידי".

השירות הארצי של הרשת הסלולרית הוא שילוב מיוחד שיצרה מוטורולה במטרה לאפשר כושר ניוד רחב ופיתוח נוסף של הרשת בעתיד.

מפעילי הרשת, אראר טכנולוגיות, משתמשים במחשבי סנרס.

החברה משתפת פעולה עם משרדי הדואר והתקשורת הממשלתיים וכן עם תחנות הדואר והטלפוניה המקומיות, על מנת להגיע במארס 1995 להסכם עקרוני להתקנת רשת שיטוט תקשורתית בסין.

מוטורולה מבצעת את התקנת התשתית הסלולארית היקרה, בכפוף לחוזים שנים שבהם זכתה בסין, כולל חוזה בשווי של 150 מיליון דולר במחוזות ג'יאנגסו וג'ג'יאנג.

מוטורולה פועלת כיום ב־140 ערים בסין, מאז התקינה את המערכות הראשונות שלה ב־1986, בבייג'ין ובשנחאי.

מוטורולה מתמחה בתקשורת אלחוטית, מוליכים למחצה ושירותי אלקטרוניקה מתקדמים. מכירותיה ב־1994 הגיעו ל־22.2 מיליארד דולר.

אינפורמיקס וטיבולי סיסטמס ישתפו פעולה ביניהן

מאת אבי בליזובסקי

חברת אינפורמיקס, מפתחת ומשווקת מערכות וכלי פיתוח בסיסי נתונים לסביבות פתוחות, באחרונה חתמה החברה על חוזה לשיתוף פעולה אסטרטגי בינה לבין חברת טיבולי סיסטמס האמריקנית.

במסגרת החוזה, תעניק חברת טיבולי הרשאה להטמיע את הארכיטקטורה של פלטפורמת הניהול שלה, בשרת הדינמי של אינפורמיקס (אינפורמיקס אונליין). המוצר מתוכנן לצאת לשוק לקראת הרבעון השלישי של 1995.

פרנק מוס, מנכ"ל טיבולי סיסטמס, מציין כי ניהול שרתים של בסיסי נתונים מבוזרים המשולבים במערכות ניהול, הוא אלמנט מרכזי בייעול העבודה בגישת השרת/לקוח. "הגישה המשולבת תספק ללקוח אפשרות לניהול מערכת גמישה ויעילה יותר. אנחנו מרוצים מאוד מהעבודה המשותפת עם אינפורמיקס. שותפות זו, חיונית מאוד לקידום התפיסה שלנו לגבי עולם המערכות המבוזרות ולהשגת מוצר משולב, המבוסס על טכנולוגיה זו, שפותחה בטיבולי".

פיל ווייט, מנכ"ל אינפורמיקס, מוסיף כי שיתוף הפעולה עם מפתחים מהשורה הראשונה, הינו בסיס חשוב להצלחת אינפורמיקס. "החוזה עם טיבולי הוא דוגמה למחויבות שלנו ליצירת שותפויות עם המובילים בשוק. השותפויות נועדו לספק את הפתרונות הטובים ביותר האפשריים, ולייעול ניהול היישומים בסביבות מבוזרות".

החוזה מאפשר לאינפורמיקס להכניס אלמנטים מארכיטקטורת ה־TME לתוך השרת הדינמי המרכזי, וכך לספק למשתמשי אינפורמיקס לנהל את בסיס הנתונים באופן שקוף ואוטומטי. כמו כן, משולבת הארכיטקטורה של טיבולי במשפחה שלמה של כלי ניהול ופיקוח על בסיסי נתונים של אינפורמיקס.

המוצר המשולב, יאפשר למשתמשים לנהל מאות שרתי בסיסי נתונים של אינפורמיקס מנקודה מרכזית אחת.

טיבולי, מתוצרת טיבולי סיסטמס האמריקנית, הינה מערכת מנוהלת עצמים לשליטה ובקרה של מערכות מחשבים בסביבה פתוחה, ובסביבה הפועלת בגישת שרת/לקוח. המערכת משמשת לניהול מערכות יוניקס מבוזרות הטרוגניות. היא מיועדת לשימוש מנהלי מערכות מחשב ולארגונים המפתחים תוכנה בסביבה מבוזרת.

רווח שיא לחברת שיווק החומרה גלובל ב־'94

מאת אבי בליזובסקי

גלובל, חברת שיווק חומרה בין הגדולות בצפון אמריקה, דיווחה על רווחי שיא בסיום 1994. הכנסותיה גדלו ב־174% והסתכמו ב־339.69 מיליון דולר, בהשוואה ל־124.04 מיליון דולר בסיומה של '93. הרווח הנקי גדל ב־99% ל־2.65 מיליון ד', בהשוואה ל־1.33 מיליון ד' ב־'93. הרווח למניה עלה ל־0.35 דולר, בהשוואה ל־0.24 דולר בסיומה של '93.

הכנסות גלובל, הנסחרת בבורסה לניירות ערך בטורונטו, בסיכום של הרבעון הרביעי, עלו ב־185% והסתכמו ב־107.6 מיליון ד', בהשוואה ל־37.8 מיליון ד' ברבעון המקביל של '93. הרווח הנקי עלה ב־71.5% ל־1.07 מיליון ד', בהשוואה ל־624 אלף ד' ברבעון המקביל אשתקד.

הגידול ברווחים נבע ברובו מעליית המכירות בקנדה ובארה"ב, בעיקר של מחשבים אישיים, רשתות נובל ומודמים.

FORTUNE

זה הזמן להיזהר מסין

מקדונלדס, בואינג ופלייבוי זינקו לתוך השוק המאוכלס הזה, ויש בו הזדמנויות רבות. אבל עכשיו מתחילה קרה חדשה

הרוח הנושבת ממנצ'וריה אל בייג'ין קרה ומקפיאת עצמות. אחד המראות החדשים הראשונים שרואים בעיר הוא שעון ענק בכיכר טיינמן. אורות אדומים יוצרים מספרים המודדים את הימים, ואפילו את הדקות, עד לסילוקו של "הזר הבוזי" ולכניסתה של סין בחזרה להונג קונג. השעון, שאודותיו המנצנצים יוצרים מספרים מסתובבים כמו במכונות הימורים, מספר שהסינים, רואים בתאריך ההשתלטות שלהם, 1 ביולי 1997, אירוע בעל ממדים אפיים. כל מי שחושב שהעברת השליטה תהיה קלה כמו טיול בפארק, מוטב לו שיחשוב שוב.

לדברי משתתפים מריוני החודרה, בחודשים האחרונים שולטת קרה ביחסים העסקיים בין סין לארה"ב. קרוב לוודאי שהיא תימשך הרבה אחרי שייקבע יורשו של דנג שיאופינג ומלחמות הזכויות האינטלקטואליות עם ארה"ב יגיעו לפתרונן.

אנשי עסקים מערביים זועזעו על ידי סדרה של סכסוכים, שהבולט בהם היה המקרה של מקדונלדס, שאותו הם רואים כסימן מדאיג לכך שהסינים אינם רוחשים כבוד לחוקי חוזים. מיד אחרי הטבח בכיכר טיינמן ב־1989, הסתכנה מקדונלדס וחתמה עם הרשויות בבייג'ין על חוזה שכירות ל־20 שנה, כדי לפתוח את המסעדה הגדולה ביותר בעולם (עם 700 מקומות ישיבה), במרחק של גוש בניינים אחד מהכיכר. העסק הפך להיות רווחי ביותר.

ואז חתמו פקידים סינים אחרים על עסקה גדולה עוד יותר, לפיה רכש המיליארדר הסיני מהונג קונג לי קה־שינג, אתר באורך 3 גושי בניינים – כולל הבניין של מקדונלדס – כדי לבנות מרכז קניות גדול. עד עתה הרשו שותפיו הסינים של לי את כל הבניינים, להוציא את זה שבו נמצאת המסעדה. מנהלי חברת המזון המהיר מוחים, אבל ההימורים בבייג'ין הם שהחברה תצטרך לעבור לאתר חדש. משמעות הדבר תהיה הפסד כל הרווחים של השנתיים האחרונות בשל המעבר. בינתיים מאשימים פקידים של ממשלת סין את הפקידים של עיריית בייג'ין – ולהיפך – וכל קבוצה מנסה להכפיש את האחרת.

לקח אחד: לפני שאתם מתחילים לעשות עסקים בסין, עשו ככל יכולתכם לגלות בדיוק איזה פקידים – ברמה הארצית, המחוזית או העירונית – הם בעלי היכולת לחתום על עסקות ולקיים את התחייבויותיהם. לא תמיד אפשר לגלות זאת מיד, אבל חשוב מאוד להמשיך במאמצים. אומר ג'יימס ברוזינג, שותף בחברת ארתור אנדרסן הנוסע תכופות לסין: "כמה חברות ניהלו במשך החודשים משא ומתן עם פקידים ממשלתיים, ורק אז גילו שהם מדברים עם האנשים הלא נכונים".

אנשי המערב נבהלו גם מן הסכסוך עם להמן ברדרס. להמן השקיעה כספים בשוקי המטבעות בכל העולם בשביל שתי חברות סיניות ענקיות שבבעלות המדינה – מינמטאלס ויוניפק – והרוויחה בשבילן מיליונים ב־1993. אבל בשנה שעברה הורע המצב בשווקים, ולהמן דרשה לכסות את המרג'ינס. שטויות, ענו הסינים. הם טענו שהבירוקרט שאיתו ניהלו להמן ברדרס את עסקיהם, חרג מסמכותו ופשר. להמן ברדרס הגישה תביעה לבית דין פדרלי בניו יורק בטענה של הפרת חוזה, ומקווה לזכות בפיצויים בסך 100 מיליון דולר. שיהיה להם בהצלחה.

התקריות האחרונות הללו מבהירות לנו שכלכלת השוק של סין מתחילה ברמת אפס. אומר ויליאם ונדלר, סגן נשיא בדאו פרייס פלמינג אינטרנשיונל, הנוסע לעתים קרובות לסין כדי לבדוק מניות בשביל קרנות הנאמנות שלה: "אין בסין עקרונות חשבונאות מוסכמים עקרונית. אין משהו שאתה יכול להבין ולבטוח בו, משהו שיבטיח שמערכת ספרי הנהלת החשבונות סינית תיראה מעט כמו מערכת ספרים אמריקאית".

ארתור אנדרסן מנסה. חברת ראיית החשבון והייעוץ שלו מחזיקה עכשיו בסין 400 עובדים, שרבים מהם הם סינים ממדינות אסיאתיות או סינים אמריקאים. אומר ברוזינג: "כל מי שמדבר, הן מנדרין והן אנגלית, יכול לקבוע את תנאי עבודתו". למרות זאת יש חברות סיניות שלפעמים פשוט שוכחות לפרסם דו"חות שנתיים. עובדה זו גורמת ליועץ בחברת ניהול אמריקאית גדולה להזהיר: "עוד תראו מעשי מרמה וזיוף גדולים יוצאים מסין. מערכת הבלמים והאיזונים עדיין לא הגיעה לשם".

יש חברות אמריקאיות שבשל הזהירות הדרושה מנסות לשכנע את סינגפור לפעול כמתווך. בייג'ין גייסה זה עתה את סינגפור, מדינה זעירה ומשגשגת שמרבית אוכלוסייתה הם ממוצא סיני, לבנות בסין 3 אזורי תעשייה. הרעיון הוא שחברות זרות יקימו שם את מפעליהן, והסינגפורים יהיו בעלי הבית, ויטפלו בכל סכסוך עם הסינים. שני אזורים כבר נפתחו, השלישי מצוי בבנייה.

למרות כל הבעיות, חברות אמריקאיות רבות מצליחות ליצור שווקים בסין. הן כוללות את נייקי, קומפאק, יוז, ג'נרל אלקטריק והולידיי אין (שיש לה אפילו בית מלון של 448 חדרים בלאסה, טיבט). בואינג מוכרת לחברות תעופה סיניות 14% מן הייצור שלה. יש לה הזמנות ל־27 מטוסים, בשווי של 1.7 מיליארד דולר. ב־12 החודשים האחרונים התחילה פורד בשלושה מיזמים משותפים לייצור זכוכית, ביטנות וחלקי פלסטיק בשביל יצרני מכוניות סינים. קרייזלר מייצרת בבייג'ין מכוניות לשוק המקומי, יחד עם שותף סיני – והיא מרוויחה מן המיזם המשותף, אף שמיזם משותף של אמריקן מוטורס, הבעלים הקודמים של ג'יפ, נכשל לפני כעשר שנים.

לדברי המנכ"לית של מפעלי פלייבוי, כריסטי הפנר, העניקה החברה 200 זיכיונות לחנויות סיניות של ביגוד ספורטיבי, האלה מוכרות כמעט כל דבר, מנעלי ריצה ועד לתיקי מנהלים, עם סמל השפן. ברוכים הבאים לשפנפנות של בייג'ין.

אבל רמת הסיכון גבוהה מאוד. מסכם ברוזינג: "יש צמיחה פנומנלית, בחלקה אפילו רווחית. אנחנו חייבים להיות בסין, אבל אנחנו חייבים גם לחשוב שנוכל להפסיד הכל, שייתכן ויהיה עלינו לעזוב כל השקעה שעשינו". לדבריו, אלה המצליחים ממלאים אחרי כמה כללים בסיסיים: "היכנס בעיניים פקוחות. בדוק בקפידה את שותפיך הסינים. וודא שיש דרך כלשהי להוצאת רווחיך מסין".

מאו יושי, כלכלן סיני בכיר העומד בראש צוות חשיבה פרטי בבייג'ין, חושב שאמריקאים ואנשי מערב אחרים ימצאו את ההזדמנויות הטובות ביותר בפרויקטים של תשתית, בעיקר בתחבורה ובתקשורת. לדבריו, "דואר אלקטרוני מתחיל רק עכשיו להתפתח. אתה יכול לראות אנשים עומדים בתור לכל דבר, מרכבות לטלפונים למכשירי פאקס. אנחנו זקוקים גם למערכות ביוב, לאספקת מים חיים, כל דבר המסוגל להוות הגנה סביבתית. קרנות פנסיה אמריקאיות כבר החלו להשקיע בתשתית של מערכת החשמל".

נותרה עוד הרבה עבודה. הבעיות הכלכליות והמבניות בסין קשות ביותר. לפי כמה הערכות מערביות, יותר מ־50% מן החברות התעשייתיות הממשלתיות פושטות רגל ואינן פורעות חובות. המחקר הטכנולוגי כמעט שאינו קיים. מתרחב הפער בין עשירים לעניים. כן, יש סינים עשירים, ומרביתם הרוויחו את כספם ממגעים עסקיים הקשורים לממשלה. הם ממלאים את חנויות הכלבו המצועצעות המצויות במרחק גוש בניינים או שניים בלבד מסמטאות אפלות, שבהן יושבים מובטלים ומשחקים בקלפים כדי להעביר את הזמן.

המנהיגות הפוליטית הבכירה מבודדת מן העם ומן הקהילה העולמית. אחדים מהם – או בני משפחותיהם – הפכו להיות קפיטליסטים גדולים. צבא השחרור העממי, למשל, בנה מפעלים משלו על אדמה שהקצתה לו. אומר דיפלומט אמריקאי: "בין יתר הדברים הם מייצרים את הכלים שמוכרים בחנויות כמו סירס. הגנרלים ירצו לשמור על כיוונה של סין לעבר כלכלת שוק".

הוא מוסיף כי ילדיהם הבוגרים של פקידים סינים בכירים מעבירים חלק מכספי משפחותיהם אל הונג קונג המשגשגת. "הם מקימים בהונג קונג חברות קש ונכנסים לשוק הנדל"ן. הם לוחצים על המקומיים למכור, ועושים שימוש בכספים של מפעלים ממשלתיים". בינתיים, כצורה של הגנה, שוכרות חברות רבות מהונג קונג קרובים מסין שיעבדו אצלן.

הונג קונג היא אחד מן המקורות הגדולים לשינוי בסין, ומדי יום נעשים היחסים בין השתיים אינטימיים וחזקים יותר. הסינים צופים בטלוויזיה הסינית מהונג קונג, הפותחת להם אשנבים לעולם. הצעירים לובשים את אופנת הונג קונג ומדברים בעגה של המושבה הבריטית. אנשי עסקים מהונג קונג מהמרים על עתידם בקבלם את הרעיון שיוכלו לעשות עסקים עם סין. אבל הדבר שהם חוששים ממנו הוא שחיתות בנוסח סין – שוחד והערשה – והיחלשות שלטון החוק.

השאלה היא האם הונג קונג תשנה את סין יותר מכפי שזו תשנה את הונג קונג. ג'פרי באדר, סגן הקונסול האמריקאי בהונג קונג, אומר שחל שינוי בבריחת המוחות. סינים משכילים האמידים מהונג קונג, שלפני שנים אחדות נמלטו למערב, מתחילים לחזור. אבל יש להם נתיב הימלטות: 400 עד 500 אלף, מתוך אוכלוסייה של 5.8 מיליון, מחזיקים בדרכונים זרים. יום אחד, אם המצב יהיה חמור, אולי נכנה אותם בשם אנשי האכסנות.

באדר רואה כך את העתיד: "הסינים אומרים, 'מדינה אחת, שתי שיטות'. ההשקפה הקודרת יותר היא שתהיה שחיקה מסוימת בדרך שבה יתרחשו כאן הדברים, ואולי גם שחיקה של החירויות האזרחיות. זה לא ישתבש ב־1997 או ב־1998, אבל אם זה ישתבש, זה יהיה מאוחר יותר".

לכך מוסיף דיפלומט אמריקאי אחר: "יהיה קשה מאוד לבירוקרטים בבייג'ין לא להכניס את אצבעותיהם הדביקות להונג קונג ולהניח לה לנפשה. הם רוצים להראות שיוכלו להפעיל ריבונות על הונג קונג. יש אמרה ישנה שאם אתה רוצה להיות קיסר סין, עליך לאחד את כל סין".

וכך אפשר להגיע למסקנה בסיסית: סין מלאה בסיכונים, אבל גם בעושר פוטנציאלי כזה שישתלם לחברות מערביות רבות יותר להקים בה ראשי גשר. בעוד המדינה תמשיך קרוב לוודאי לנוע לעבר חירות כלכלית גדולה יותר, המעבר יהיה ארוך ומכאיב, מלא בעליות ובמורדות.

כאשר הסינים יקבלו לידיהם את הונג קונג, הם ינסו אולי לא לשלוט בה ביד רמה. אבל מאחר שגודלו כקומוניסטים והם פועלים במסגרת שיטה אחרת לגמרי, הם חייבים להיות מדכאים במידה מסוימת, אפילו כאשר הם חושבים שאינם מדכאים. משמעות התפיסה של סחר חופשי ושלטון החוק שונה לחלוטין בבייג'ין ממה שבהונג קונג.

בינתיים המספרים הגדולים בכיכר טיינמן בבייג'ין ממשיכים לנוע ללא הרף. עם כתיבת המאמר נותרו עוד 895 יום, ועם פרסומו יהיה המספר קטן יותר.

שלט בכיכר טיינמן, לקראת החזרת הונג קונג לסין

בוא לבקר בתערוכה

אינפוטק התערוכה למחשבים ותקשורת לעסקים

INFOTECH'95

לאנשים שעושים עסקים

1-2/3/95 די־הי גני התערוכה, מרכז הקונגרסים ת"א

לראשונה בישראל: המשרד הממוחשב מופע חי

תוכנות יישומים הדגמות והמחשות:

■ גליונות אלקטרוניים ■ אינטרנט ■ מחוללי יישומים ■ אנטי וירוסים

■ רשתות ■ תוכנות פיננסיות ■ מעבדי תמלילים ■ UPS ועוד

כניסה לסמינרים בעברית ללא תשלום!

OFFICE, WORD 6, EXCEL 5

כל מבקר יזכה בתוכנה מתנה

מה קורה עוד?

במקביל לתערוכה יתקיימו כנסים מקצועיים בנושאים:

כנס CTI 95 Computer Telephony Integration, למעקב וחדשנות בפיתוח קול, טלפון, נתונים, מחשב, חוט ואלחוט ועוד. ממשקי הלוות לטלפוניה: ההכרזות האחרונות, חיבור מחשבים למרכזיות חכמות, דואר קולי בין מרכזיות ועל רשתות, שרתי שידורי קול ונתונים, מחוללי ישומי קול, מערכות לזיהוי קול, מענה קולי אינטראקטיבי, שילוב רשתות וניהול שיחות.

כנס המשרד הממוחשב לעסקים סקירת דרכים פתרונות והקמתו של המשרד הממוחשב כיווני התפתחות לשיפור העבודה הקבוצתית, דואר אלקטרוני, כלי WORKFLOW, IMAGING, הטמעה נכונה של מערכת במשרד.

כנס EIS מערכות מידע למנהלים, מרכיביהן, מגמות וכיווני ההתפתחות.

כנס אינטרנט 95 אוטוסטרדת המידע לקידום עסקים, למאגרי מידע ומצולם, ניהול נכון של העסק בשוק המקומי והבינלאומי.

מי מציג?

מגוון של חברות בתחומי תקשורת, ניהול ופיננסים, מחשבים, שרותים פיננסיים, תוכנות ומערכות תקשורת, טלפוניה, תקשורת אלחוטית, תקשורת ניידות/סלולרית תוכנות ניהול, שיווק ולוגיסטיקה, תוכנות פיננסים ויצוא.

מי יבוא?

אנשי עסקים מתחומים שונים, מנכ"לים, מנהלי שיווק, מנהלי רכש, מנהלי יחידות מחשב, מנהלי רשתות ותקשורת, מהנדסים ומקבלי החלטות במוסדות ובארגונים גדולים.

יש אנשים שעוד לא קנו שטח. ב־1 במרץ הם ישלמו על זה.

נותרו מס' מקומות מוגבל לתצוגות - רינה נחום טל: 03-6385850-56 פקס: 03-6889207

אל הנהלת INFOTECH יד חרוצים 13 ת"א ת"ד 11616 ת"א 61116 Tel 03-6385850-6 Fax 03-6889207

□ כן, אני מעוניין להשתתף כמציג בתערוכת INFOTECH אנא שלחו לי פרטים מלאים.

□ כן, אני מעוניין לקבל תוכנית לימודים מפורטת לכנסים המובילים.

□ כן, שלחו לי כרטיס הזמנה: המשרד הממוחשב - מופע חי.

שם ______ תפקיד ______ חברה ______

כתובת ______ טלפון ______ פקס ______

בחסות

אנשים ומחשבים COMPUTERWORLD

גלובס

עכשיו תוכל לקבל מידע מהבורסה במהירות ללא תחרות

מהיום קו מנחה תספק לך מידע שוטף מהבורסה בשידור לייני ובזמן אמת, כמו כן תקבל:

■ נתונים מכל זירות המסחר – כ"ים, מעו"ף, מש"צים וכו'. ■ גלובס ON-LINE – עיתון העסקים הממוחשב. ■ נתוני שקל/דולר. ■ שערי מט"ח בבנקים הגדולים במשק. ■ שערי המניות הישראליות הנסחרות בוול סטריט.

כל אלה במחירים ללא מתחרים!!!

עם P.C. ומודם, הנתונים כולו שלך.

מרכז שיווק: 03-5388226

פקס: 03-5388288

קו מנחה

מידע ממוחשב בקצה הקו

תערוכות כנסים-ירידים

עתון אינפורמטיבי לתערוכות וירידים

העורכים: יצחק שלו ועפרה קדרון
ת.ד. 32154 ת"א

שוויץ מתרחקת ממרכזי התערוכות באירופה

המבנה הדמוגרפי-פוליטי של שוויץ מגביל את ידי הממשלה הפדרלית, הנזקקת מדי פעם למשאלי עם לצורך קבלת החלטות. כך נכשלו הנסיונות להצטרף לשוק המשותף, לקיים את האקספו העולמי וכך עלול להיכשל הנסיון להחזיר את שוויץ אל מפת התערוכות באירופה. תערוכה יוצאת דופן, על שפת שלושה אגמים, מתוכננת לשנת 2001.

מאת: יצחק שלו

יצר הבדלנות של השוויצרים כבר גרם לכך שיש "משחקים" שבהם שוויץ לא משתתפת.

היא בולטת בסירובה להצטרף אל השוק האירופי המשותף, לא נענית לבקשות האו"ם לשלוח מתנדבים לאזורי משבר בעולם ולא יוצאת מעורה כדי לעודד תיירים לבקר בה. בסוגיה זו,

הבדלנות גורמת לנסיגה גדולה בענף התערוכות, שבכל המדינות האירופאיות מהווה גורם משיכה רב חשיבות לתיירות העיסקית.

הממשלה הפדרלית ביקשה לארח ב-1991 את האקספו העולמי ולשלבו במסגרת חגיגות 700 שנה לכינון הקונפדרציה.

משאלים שנערכו בקנטונים השונים הביאו לכך שההצעה נגנזה. ומעניין מה היו הסיבות:

"זה לא הזמן לקיים אירוע ראוותני כזה", "עד אשר לא יפתרו בעיות התשתית האקולוגית אין מקום לקיים את האירוע".

לקראת 2001

ההסתגרות השוויצרית גרמה לכך שהתערוכות הבינלאומיות, שזכו בעבר להשתתפות ערה מצד חברות מכל העולם, הפכו להיות בעלות חשיבות אזורית בלבד. נקודת הכובד בכלכלה האירופית מרוכזת במדינות החזקות של השוק המשותף. ההתעניינות העולמית מתמקדת בהן ובעקבות זאת, גם המערכות הפיננסיות, המגבות את הפעילות הכלכלית, עוברות לשם. פרנקפורט היא ההנהגה העיקרית מהחלטת השוויצרים לבטל את הסודיות הבנקאית מדיניות שמשכה אליה בעבר כסף רב מכל העולם.

ברור לפוליטיקאים, ולראשי המשק במדינה שחייבים לעשות משהו. אך במאבק המתמיד בין הפוליטיקאים ובין העם, כלל לא ברור אם רצונם של הראשונים אכן יתממש.

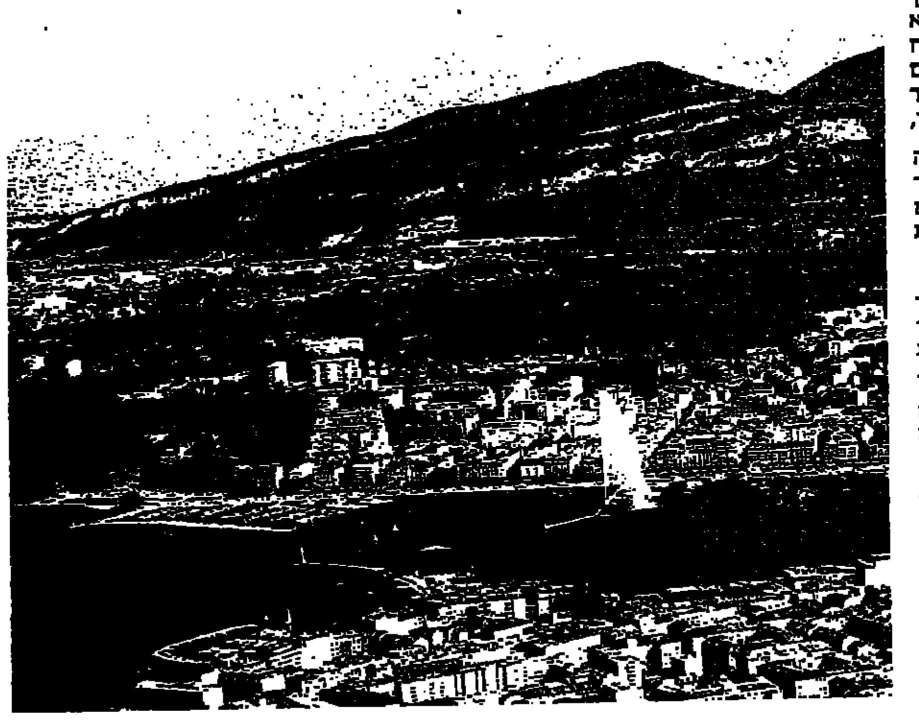

אגם ג'נבה - אחד משלושת אגמי פרוייקט התערוכה הלאומית

הפרוייקט התערוכתי הבא העומד על הפרק (לפחות לפי רצון הפוליטיקאים) נהגה ע"י מספר ראשי קנטונים. זהו פרויקט גרנדיוזי, עם סממנים רומנטיים וללא ספק יהיה הפרוייקט התיירותי החשוב באירופה בשנת 2001.

על שפת 3 אגמים

הפרויקט המדובר הוא התערוכה הלאומית של שוויץ EXPO-CH שתתקיים על שפת 3 אגמים מפורסמים: לאגו מאג'ורה, אגם ג'נבה ו-אגם קונסטנצה.

בתוך האגמים יוכשרו משטחים צפים עליהם יוקמו מבני התערוכה. גדות האגמים יעברו טיפול ולאורכן יוקמו ביתני תערוכות, מסעדות, במות לאירועים, פסטיבלים ועוד.

התערוכה הלאומית תחולק ל-3 נושאים: החיים בשוויץ, החיים באירופה והחיים בעולם (עבור השוויצרים העולם מתחלק כנראה ל-3 חלקים: שוויץ, אירופה ושאר העולם. -י.ש.). כל אלה יתקיימו באגם קונסטנצה.

מדע, מחקר ועתידנות באגם ג'נבה. חיי יומיום, איכות הסביבה, סולידריות, זמן פנוי, תרבות ואומנות - באגם מג'ורה.

עוד אגמים

אגמים נוספים ישתתפו באירוע המשולב. לפעילות שתתקיים בהם תהיה חשיבות מקומית. האגמים הם: נוישאטל, ימת ביאלר, מורטנסי ונהר אארה. חיבור כל האגמים (על המפה) יוצר "שעון" ענק. שם האירוע בשעון זה הוא "זמן" או "שוויץ בתנועה".

כמה זה עולה

התערוכה הבינלאומית ב-3 האגמים תעלה למשלם המיסים השוויצרי 1.5 מיליארד פרנקים שוויצרים. הערכה תקציבית לגבי שאר האגמים לא פורסמה עדיין.

יזמים שוויצרים פנו לממשלה בבקשה לאשר להם להקים "עיר" חדשה שתיקרא "ECOPOLIS" ויוצג בה נושא "הגמד" שידגים עד כמה חשוב הידע לגבי הגמד כקשר בין האדם ובין היקום. הם מוכנים להשקיע 675 מליון פרנקים שוויצרים בפרויקט זה.

ועכשיו ההחלטה

למרות שהתגבון מביא בחשבון פיזור האתרים כך, שהמיעוטים הגדולים בשוויץ יצאו שבעים, עדיין צפויים בעיות קשות מצד הקנטונים השונים. למשל, באילו שפות ידפס וישולט האירוע ומה יהיה חלקה של כל שפה.

הממשלה הפדרלית מבקשת את אישורי הקנטונים וכלל לא ברור אם ומתי הם יאשרו את הפרויקט.

5 מליון תיירים וסביבה

מומחים לענייני מנטליות שוויצרית מודאגים כי לחששות מפגיעה בסביבה, מצד 5 מליון התיירים הצפויים לבקר בתערוכה הלאומית, יהיה משקל רב בהחלטות העם לאשר את האירוע. לנושא זה, אגב, יש חשיבות תכנונית, כי יש רבים המתנגדים להקמת רציפי בטון ואגמים לצורך הפרויקט. מומחי משפט אומרים כי יהיה צריך לשנות מספר "חוקי שמירת טבע" לצורך כך.

קדימה או אחורה

אין ספק שההחלטות הרבות הנדרשות לאשור פרויקט מעניין זה, הן רבות, קשות ובעיקר כבדות משקל באשר לעתיד התערוכות בשוויץ. במידה רבה, אישור הפרויקט או הכשלתו, יקבעו האם שוויץ נשארת באירופה או בשוויץ.... בתערוכות ותיירות-כמובן.

השתתפות ישראלית מרשימה ב-HARDWARE

30 חברות מישראל משתתפות בתערוכה המקצועית המובילה בעולם לתעשיית כלי עבודה, מנעולים, פרזול, מוצרי בניה ועשה זאת בעצמך, על פני שטח תצוגה של 450 מ"ר.

תערוכת HARDWARE תתקיים בקלן גרמניה בין התאריכים 8-5 במרץ 1995.

80,000 קניינים מקצועיים מגיעים לתערוכה, ביניהם עשרות אנשי מקצוע היוצאים אליה מישראל.

חלון למזרח התיכון

השקעות בחינוך בסעודיה

לקראת התערוכה הבינלאומית ה-8 לחינוך והדרכה שתיפתח בריאד ב-19 במרץ 1995, שוחררו כמה נתונים הבאים להסביר מדוע כדאי ליצרנים מכל העולם להשתתף בתערוכה: תכנית החומש של הממשלה תסתכם ב-37 מיליארד דולר.

היא כוללת: 35 מיליארד לחינוך, 1,870 מליון להדרכה, 263 מליון להכשרה מקצועית, 636 מליון למחקר ולפיתוח מדעי וטכנולוגי.

על נתונים אלה יש להוסיף את ההשקעות הפרטיות.

מאחר שהביקוש מצד המציגים רב על ההיצע, הדבר מתבטא בגובה דמי ההשתתפות הגבוהים, כ-350 דולר למ"ר.

זהב ותכשיטים "חולשה" של ערבים או יהודים?

זה כנראה עובר במשפחה. מאז ומתמיד נטען, כי היהודים אוהבים להחזיק ברשותם זהב ותכשיטים, משום שאפשר לנדוד איתם ולממשם בכל עת ובכל מקום.

מזמינות המידע המגיע אלינו עתה ממדינות ערב מסתבר, כי הערבים אינם שונים מן היהודים בקטע הזה, ואפשר אפילו לטעון מי מבין האחים הפגין ראשון "חולשה" ברצון לזהות עם המתכת היקרה.

הנתונים המלווים את תערוכת התכשיטים והזהב, שתתקיים בפעם הרביעית בבחריין, בסוף אוקטובר 1995 (26-29) מראים, כי 58% מהצריכה העולמית של תכשיטים וזהב, מקורם במדינות המפרץ. בכסף מדובר על 1.4 מיליארד דולר בשנה.

התערוכה, אליה מגיעים כ-6,000 קניינים, מתקיימת בבחריין, משום שזו משמשת כמרכז הסחר של אזור המפרץ.

בונים את ערב הסעודית

זו הכותרת של מסע הפרסום של מארגני תערוכת הבניה הבינלאומית ה-8 בריאד.

ענף הבניה נמצא בתנופה ועשרות פרוייקטים של תשתית ברחבי הממלכה נמצאים בתהליך. לדברי המלך פאהד (כן, הוא מצוטט בפרוספקט של התערוכה) ההשקעות הקשורות לפרוייקטים אלו ואחרים שיתבצעו במהלך 5 הקרובות מוערכות ב-40 ביליון דולר. לא פלא, אם כן, ש-700 יצרנים מ-19 מדינות יציגו בתערוכה הקרובה בריאד (2.11-29.10.95).

בנוסף לציוד לבניה ולתשתית, התערוכה מציעה גם עיצוב פנים חלקי רהיטים ופירזולים. שוק זה בלבד נאמד ב-750 מליון דולר בשנה.

שטח התערוכה כ-10,000 מ"ר ורצפת גג (מיזוג אויר מלא כמובן).

חשמל זורם בריאד

3 תערוכות בינלאומיות יתקיימו במרכז התערוכות בריאד בין התאריכים 27-23 אפריל 1995.

התערוכות הן בנושאי חשמל, אלקטרוניקה, תאורה, מיזוג אויר, אוורור וחימום.

הנתונים המוסרים ע"י הגופים הרשמיים בערב והמופיעים בחוברות המכירה המשלחות ליצרנים בכל העולם, אינם יכולים להשאיר אף יצרן אדיש. הרצון לקחת חלק בעריה הגדולה ולנגוס בחלק מן התקציבים המוקדשים לפרויקטים לאומיים, יוצר ערוץ חד כיווני דרומה.

אם נוסיף לכך את המרוץ של התושבים בעלי האמצעים בכוון מערב יוצר מפגש בצרמת והצומת במקרה זה היא ריאד.

מספר המבקרים בתערוכות אינו רב, אך משקלו של כל אחד בזהב. 10,000 מבקרים בתערוכה כגון זו בישראל, ספק אם היו משביעים את רצון המציגים.

1,200 מבקרים מישראל יוצאים לתערוכה הבינלאומית הגדולה בעולם DRUPA

התעניינות רבה בקרב ענף הדפוס בישראל, בתערוכה הבינלאומית לדפוס DRUPA שתתקיים בדיסלדורף גרמניה בין ה - 18-5 במאי 1995, כך עולה מנתונים שנמסרו ע"י חברת איטקס, נציגת יריד דיסלדורף בישראל.

מאות מקומות הלינה ששוריינו ע"י משרדי הנסיעות ובנק החדרים כבר הוזמנו.

מאות כרטיסי כניסה לתערוכה וקטלוג התערוכה הוזמנו מראש אצל נציגי התערוכה בארץ כדי להבטיח ביקור מתוכנן היטב. בתערוכה הנחשבת למובילה בעולם בענף הדפוס יציגו למעלה מ-1,500 חברות מ-33 מדינות על-פני כל שטח היריד 175,000 מ"ר.

ישראל מיוצגת בתערוכה על שטח של 2,000 מ"ר. שבע חברות משתתפות ובראשן אינדיגו וסאיטקס.

עדנה רמות מנכ"ל מקב"י ליו"ר הועדה עולמית של יחסי ציבור של AIPC

עדנה רמות, מנכ"ל מרכז הקונגרסים הבינלאומי ירושלים, נבחרה ליו"ר הועדה העולמית ליחסי ציבור של ארגון הגג של מרכזי הקונגרסים הגדולים בעולם - AIPC.

בכינוס השתתפו מנהלי מרכזי קונגרסים מהמובילים בעולם: ברלין, הונג קונג, הלסינקי, ג'נבה, בריסל, לונדון, רומא ועוד.

כנוס AIPC הוקדש לסוגיית "עיצוב פני תעשיית הקונגרסים לשנת 2,000"

המפגש הבא של פורום AIPC יתקיים בלונדון בחודש פברואר 1995 ויוקדש לדיונים והחלטות בנושא קידום האינטרסים המשותפים של מרכזי הקונגרסים באירופה, בארה"ב, במזרח הרחוק, באסיה ובאוסטרליה.

ציוד מיכשור ושיטות שיקום חדשניות בתערוכת REHA '95

תערוכת REHA בדיסלדורף היא האירוע המוביל באירופה בנושא שיקום נכים. התערוכה מהווה מפגש מקצועי המאפשר לעשרות אלפי המבקרים בה לצפות ולהתנסות בציוד חדיש ובשיטות שיקום העשויות להקל ולשפר את חייו של הנכה. בתערוכה מוצגים מיכשור לעזרה לנכים בהחזקת הבית, ציוד רפואי, מיכשור אורתופדי, אביזרי עזר להליכה ולתנועה, כסאות גלגלים, רכב לנכים וכו'. למעלה מ-500 חברות ביניהן חברות מישראל משתתפות בתערוכה.

REHA '95 תפתח בין ה - 28-25 באוקטובר.

נוסע לתערוכה באירופה?
צלצל והבטח לעצמך מקום לינה:
יורוטל - הזמנת חדרים לתערוכות בחו"ל
טל. 03-5226555 פקס. 03-5226307

מסתיימת ההרשמה לתערוכה המובילה בעולם לאריזה INTERPACK

בימים אלה מסתיימת ההרשמה לתערוכה הבינלאומית המובילה בעולם בתחום האריזה מכונות וחומרים לאריזה '96 INTERPACK, כך נמסר מחברת איטקס נציגת יריד דיסלדורף בישראל.

התערוכה החשובה זו נערכת אחת ל-3 שנים בדיסלדורף, והמועד הקרוב הוא 15-9 במאי 1996.

משתתפים בה למעלה מ-2,000 מציגים. מספר הקניינים מגיע לכ-200,000. מכון היצוא הישראלי משתתף בביתן לאומי.

חברות מובילות בענף כמו סיירפן, פלסטופיל, דביקול, פק אורדן, אלפק וגוטמביק ואחרות משתתפות באורח עצמאי.

חברות מישראל משתתפות ב-ENVITEC

חברות מישראל משתתפות באורח עצמאי בתערוכה לטכנולוגיה סביבתית ENVITEC, המתקיימת אחת ל-3 שנים בדיסלדורף גרמניה.

התערוכה תפתח בין 23-19 ביוני 1995. 800 חברות מרחבי העולם יציגו בה חידושים טכנולוגיים בתחומים הבאים: טיפול בשפכים ובפסולת, זיהום אויר, זיהום מים, מניעת רעש, מיחזור וכו'...

ב - ENVITEC '92 ביקרו למעלה מ-45,000 אנשי מקצוע מ-59 מדינות.

מחברת איטקס, נציגת התערוכה בישראל, נמסר כי נציגי רשויות עירוניות ומקומיות, מנהלי מחלקות תברואה, יועצים ומדענים מישראל יוצאים לבקר בתערוכה חשובה זו.

תערוכת GDS - העולם הולך על דיסלדורף

מקבץ מן העולם

מזיזים דברים בבירמינגהם

קרוב ל-500 יצרנים יציגו בתערוכה הבינלאומית לשינוע ואיחסון בבירמינגהם בין התאריכים 28 בפברואר - 3 במרץ 1995. לדברי המארגנים זוהי התערוכה הגדולה והחשובה ביותר המתקיימת השנה באירופה. הציוד, עבור כל מה שניתן להניע, יוצג בתערוכה זו.

מתכת וכבלים בטוקיו

שתי תערוכות בינלאומיות לטיפול במשטחי מתכת וכבלים, בהשתתפות מאות מציגים מכל העולם ובארגון החברה הבריטית מק-ברוקס, תתקיימנה בטוקיו בחודש אפריל (22-19).

WIRE-TOKYO משכה בשנת 1993 כ-15,000 מבקרים מ-33 מדינות. השנה תתלווה אליה גם התערוכה BLECH-JPAN העוסקת בטיפול במשטחי מתכת וזאת משום החפיפה הגדולה בין שני הנושאים (כמו ריתוך למשל). התערוכות תתקיימנה במרכז התערוכות "מקוהרי".

שם חדש לתערוכה אודיו בלונדון

האיגוד הבריטי לשרותי הקלטה שינה את שם התערוכה השנתית שהוא עורך בלונדון ל- AUDIO TECHNOLOGY בהתחשב במסורתיות הבריטית הידועה, שינוי כזה לאחר 28 שנות קיום התערוכה ראוי בהחלט להערכה. זאת ועוד, גם מקום האירוע שונה והוא יתקיים החל משנה זו (21-23.6.95) באולם 1 של מרכז התערוכות אולימפיה בלונדון.

ביחד עם התערוכה, החשובה לטובה מסוגה בבריטניה, יתקיימו אירועים מקצועיים וסמינרים.

SISEL '95 - אולם הספורט הגדול בפריס

תערוכת SISEL '95 לספורט תתקיים השנה במרכז התערוכות "פורט ורסאי" בלב פריס. התערוכה עברה רענון ושינויי יסודי במבנה הארגוני שלה לאחר שנתגלו ליקויים ארגוניים בתערוכה הקודמת. המעבר ללב פריס הוא אחד מהם.

התערוכה מציגה את המגוון הרחב של ציוד ספורט, הנעלה, אופנה וציוד לשרות הפנאי.

עשיית כסף מאשפה חקלאית בתערוכה

המרכז הלאומי לתערוכות חקלאיות בסטונלי-וורוויקשיר אנגליה, יארח בחודש אפריל (6-5) תערוכה שנושאה ניצול אשפה חקלאית ומיחזורה. מאחורי התערוכה הצורך לנצל אשפה כחומר גלם במקום לראות בה סרח עודף. כ-150 חברות יציגו בתערוכה מיוחדת זו.

נפט זורם באזרביג'אן

התערוכה הבינלאומית השניה לנפט וגז תתקיים בבאקו, בירת אזרביג'אן בין התאריכים 26-23 במאי 1995. כ-170 מציגים מ-14 מדינות משתתפים באירוע זה המורכב מתערוכה וקונגרס. האזור משופע בנפט וגז ובמשך אליו משקיעים ויזמים המבקשים לנצל את אוצרי הים הכספי.

התערוכה מאורגנת ע"י חברה בריטית.

מרכז קונגרסים ללא עישון בירושלים

מרכז הקונגרסים הבינלאומי בירושלים בניהולה של עדנה רמות הינו "מרכז לא מעשן", כנוסח ההודעה לעיתונות מטעם המרכז.

לדברי דני פלג, מנהל יחסי הציבור "המרכז יהיה המבנה הראשון מסוגו בישראל, אשר יפעל הלכה למעשה לאכיפת צו הגבלת עישון במבני ציבור ובמקומות עבודה". האיסור (למעט פינות מסומנות) נכנס לתוקף ב-1 בינואר.

חברת אל-על רכשה שני מטוסי ג'מבו 747 למטען

חברת אל-על חתמה, בשבוע שעבר, על הסכם עם החברה הפיננסית הבין-לאומית ג'י. אי. קפיטל (G.E. CAPITAL) ורכשה שני מטוסי מטען מדגם F 747-200.

ערך העסקה, עבור שני המטוסים, הוא כ-100 מליון דולר, כולל חלקים ומנועים רזרביים. המטוס הראשון נכנס לשרות אל-על בסוף חודש ינואר, והשני בפברואר.

מטוסי מטען אלו יעודו בשיפור השרות, שמספקת כיום אל-על ללקוחותיה - יצואנים ויבואנים ישראלים - ויוסיפו נפח קבלת לכל יעדי אל-על באירופה וצפון-אמריקה.

GDS - תערוכת הנעליים הבינלאומית בדיסלדורף הינה חלון הראווה העולמי של תעשיית הנעליים. 1,500 יצרנים מ-40 מדינות משתתפים בתערוכה מובילה זו פעמיים בשנה (במרץ ובספטמבר). ביניהם בולטים יצרנים מאיטליה, ספרד, צרפת, גרמניה, ארה"ב, ישראל ועוד.

GDS - ארוע חובה לכל העוסקים בענף ההנעלה.

יצרנים, יבואנים, בעלי חנויות נעליים ואנשי עסקים מישראל היוצאים לתערוכה, יכולים ליהנות משרות מועדון העסקים של היריד. הכניסה לתערוכה היא לאנשי מקצוע בלבד.

בשיחת טלפון אחת למס' 03-5754520 תבינו עד כמה ניתן לייעל את הביקור הקרוב ב-GDS ולחסוך גם זמן וגם כסף. תשמח לשרת אתכם ולהעמיד לרשותכם כרטיסי כניסה לתערוכה. נסביר לכם כיצד ליהנות משירותי תחבורה מוזלים אל היריד וממנו וכן נפנה אתכם לבתי-מלון וחדרים פרטיים בדיסלדורף ובסביבה. אינכם חייבים לבוא למשרדנו. בשיחת טלפון אחת נסביר לכם הכל.

קול המפרסם

Messe Düsseldorf

itex איטקס שירותי תערוכות ומידע (1991) בע"מ
היצירה 18 רמת-גן ת.ד. 32154 תל-אביב 61321
טל: 03-5754520 (24 שעות) פקס: 03-5754525

"MEETING PLACE FOR BUSINESS SUCCESS"

INTERNATIONAL HARDWARE FAIR

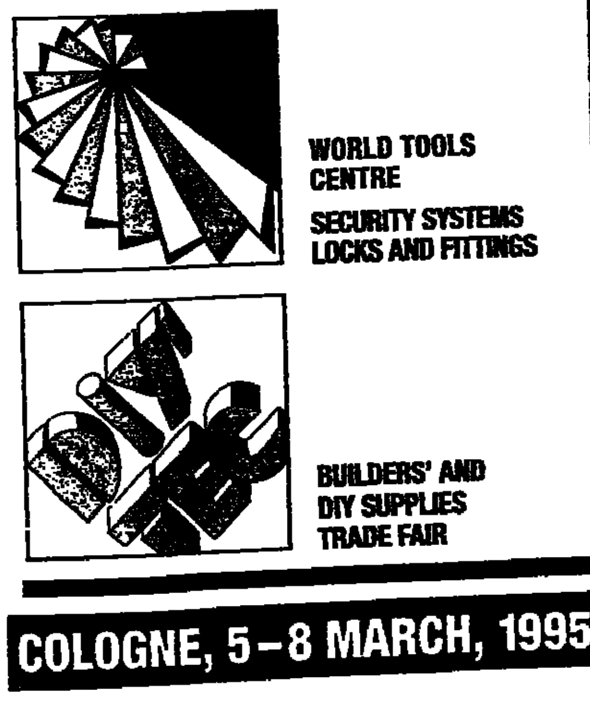

WORLD TOOLS CENTRE

SECURITY SYSTEMS LOCKS AND FITTINGS

BUILDERS' AND DIY SUPPLIES TRADE FAIR

COLOGNE, 5-8 MARCH, 1995

התערוכה המקצועית המובילה בעולם לתעשיית כלי עבודה, מנעולים, פרזול, מוצרי בניה ועשה זאת בעצמך
HARDWARE 95 קלן-גרמניה - 5-8 במרץ 1995.

למעלה מ-3,200 חברות מציגות מ-50 מדינות, ביתן לאומי ישראלי בארגון מכון היצוא, 80,000 מבקרים מקצועיים מרחבי העולם.

בשיחת טלפון אחת למספר 03-5754520 תבינו עד כמה ניתן ליעל את הביקור הקרוב ב-HARDWARE 95 ולחסוך גם זמן וגם כסף. נשמח לשרת אתכם ולהעמיד לרשותכם כרטיסי כניסה מוזלים. נסביר לכם כיצד ליהנות משרותי תחבורה אל היריד וממנו ללא תשלום וכן נפנה אתכם לבתי-מלון ולחדרים פרטיים בקלן ובסביבה. אינכם חייבים לבוא למשרדנו. בשיחת טלפון אחת נסביר לכם הכל.

קול המפרסם

itex איטקס שירותי תערוכות ומידע (1991) בע"מ
היצירה 18 רמת-גן ת.ד. 32154 תל-אביב 61321
טל. 03-5754520 (24 שעות ביממה) פקס. 03-5754525

Köln Messe

כרטיס הטיסה שלך
לתערוכות וירידים ברחבי העולם

EL AL אל על

נדל"ן

בן גיאת תבנה 35 אלף מ"ר לתעשייה ומסחר בתלפיות

החברה הקבלנית בן גיאת ובניו רכשה עם כמה שותפים מגרש לבניית 35 אלף מ"ר לתעשייה ומסחר בשכונת תלפיות בירושלים. היקף המכירות הצפוי בפרויקט הנמצא ברחוב חרשי הברזל, בסמוך לכביש החדש – 43 מיליון דולר.

במבנה מתוכננות להיבנות 5 קומות: 2 קומות מסחריות ו–3 קומות לתעשייה קלה, הייטק ומחסנים. בנוסף, יכלול הפרויקט גם חניה מקורה לכ–500 כלי רכב.

משה בן גיאת, שהוא אחד מבעלי החברה, בונה בימים אלו בפינת הרחובות טרומפלדור והרברט סמואל, בטיילת בתל אביב, בניין הכולל 11 דירות, בהיקף מכירות של 7.6 מיליון דולר. תיכנן את הבניין האדריכל צבי הראל והוא צפוי להיות מאוכלס במהלך 95'. מחיר פנטהאוז בבניין הוא כ–700 אלף דולר.

זיו מאור

גליק ושרבט – 96 דירות בנווה שאנן; היקף המכירות – 15 מ' ד'

מאת אורי אלשוור

חברות הבנייה האחים גליק, בבעלות יהודה ומשה גליק, והאחים שרבט בבעלות משפחת שרבט, החלו לפני כחודש את בניית שלב א' בפרויקט "משכנות שאנן" במורדות הצפוניים של שכונת נווה שאנן בחיפה. בפרויקט ייבנו 96 דירות, בהיקף מכירות כולל של 15 מיליון דולר.

הפרויקט יכלול 8 בניינים בני 6 קומות כל אחד, כל בניין יכלול דירות בנות 4 חדרים עם מרפסות גן ודופלקסים. שטח כל הדירות נע בין 110 ל–120 מ"ר, מרפסת הגן בשטח 10 מ"ר.

מחירן של הדירות ינוע בין 140 ל–150 אלף דולר, דירות הדופלקס יימכרו תמורת 170 אלף דולר. עלויות הבנייה בפרויקט נאמדות בכ–6 מיליון דולר.

חברת האחים שרבט חכרה את המגרש, בשטח 8 דונם, בשנת 1991, במכרז של מינהל מקרקעי ישראל.

חברת האחים גליק תבצע את הפרויקט, שיכלול בסה"כ 12 אלף מ"ר בנוי למגורים. בכל שלב ייבנו שני בניינים, והפרש בין השלבים נאמד על ידי משה גליק בשלושה חודשים. האכלוס של המבנים הראשונים צפוי לדבריו בתוך שנה.

חכשורי תבנה למשרד השיכון 124 דירות בחולון

מאת גד פרין

משרד השיכון והבינוי ועיריית חולון מסרו את ביצוע העבודות בפרויקט "בנה דירתך" בתל גיבורים לחברת הבנייה חכשורי. בפרויקט, שמיועד לזכאי משרד השיכון, ייבנו 124 יחידות דיור ברחוב הדר וברחוב גבעול באזור ה' 144. כל הדירות בפרויקט כבר נמכרו לאחר שנערכה הגרלה שבה השתתפו יותר מ–300 איש.

הפרויקט יכלול 8 בניינים בני 6 ו–5 קומות ויהיו בו דירות 2.5 חדרים בשטח של 62 מ"ר נטו, דירות 3 חדרים בשטח של 85 ו–82 מ"ר נטו ודירות 4 חדרים בשטח של 105 מ"ר ו–99 מ"ר נטו. בימים אלו מסיימת העירייה את שלב התשתיות. מהחברה הקבלנית של חולון סירבו למסור פרטים לגבי היקף המכירות הצפוי בפרויקט.

פרויקט נוסף שייבנה במסגרת "בנה דירתך" בחולון הוא 24 יח"ד בקריית מיכה בסמוך לשכונת ג'סי כהן. התוכנית נמצאת בשלב אישורים בוועדה המקומית.

10 אלף מ"ר לתעשייה ומסחר ביקנעם בהשקעה של 10 מ' ד'

מאת אורי אלשוור

חברת הבנייה נג"י יחזקאל ובניו, שבבעלותו של נג"י יחזקאל, בונה פרויקט בן 10 אלף מ"ר לתעשייה ולמסחר בפארק התעשייה ביקנעם, בהשקעה של 10 מיליון דולר.

הפרויקט יכלול 4,000 מ"ר בקומת הקרקע ובקומת הביניים – המיועדים לחנויות (קומת קרקע) ולרשתות שיווק גדולות (קומת הביניים), ובנוסף, שני בניינים בני 5 קומות, בשטח כולל של 6,000 מ"ר. אלו יושכרו לשטחים המסחריים ויהיו מיועדים בעיקר לתעשיית הייטק.

לדברי מני שבתאי, מנכ"ל חברת "תגמול שוקי הון", המשווקת את הפרויקט, השטחים המסחריים נמכרים תמורת 1,500 דולר למ"ר ושטחי קומות הביניים והקרקע מיועדים להשכרה בלבד, תמורת 8 דולר למ"ר בחודש. שטחי התעשייה בבניינים יושכרו תמורת 6 דולר למ"ר בחודש. בהשכרה תינתן עדיפות למפעלים מאושרים (בעקבות מעמד אזור פיתוח א').

שבתאי מוסיף, כי רוב השטחים המסחריים כבר נמכרו, ובימים אלו נמצאת החברה בשלבי בניית הבניינים. חברת "ניהול ואחזקות" תנהל את קומפלקס התעשייה ונג"י יחזקאל תבצע את הפיתוח סביב למקום.

על פי התוכנית, יוקם בקומה הראשונה של אחד הבניינים מרכז רפואי לעובד, חדר כושר ומסעדה שישרתו את עובדי המקום ומבקריו. בנוסף יכלול הפרויקט מגרשי חניה תת־קרקעיים ועיליים ובהם כ–400 מקומות חניה.

הפרויקט נבנה על מגרש בשטח של 16 דונם, שרכשה נג"י לפני כעשר שנים יחד עם מגרשים נוספים ביקנעם. להערכת נג"י יחזקאל, צפוי איכלוסו של מרכז התעשייה באוגוסט 95'.

פישמן, אזורים, נכסים, אנגל, קחטן וישרס יתמודדו ביום ג' על שופ

השבוע יימסרו סוף סוף המעטפות של המתמודדים על רכישת שופ לרשות החברות הממשלתיות והמכרז ייסגר. הערכות השווי של החברות המשתתפות נעות בין 200 ל–300 מיליון דולר

מאת זיו מאור

השבוע, אם לא יתרחשו אירועים לא צפויים, יימסרו המעטפות של המתמודדים על רכישת שיכון ופיתוח לרשות החברות הממשלתיות, המכרז שנמשך חודשים ארוכים ונדחה כמה פעמים מסיבות שונות – ייסגר.

בעת כתיבת הדברים, נותרו במכרז 6 קבוצות:

- אליעזר פישמן, בנק הפועלים, אפריקה ישראל, דנקנר
- אזורים, החברה לישראל, קרן רנסאנס
- נכסים ובניין, תד אריסון, פי.בי
- אנגל, עץ לבד
- קחטן, ויסר
- ישרס

ביום חמישי שעבר פרשה קבוצה נוספת שבה היו שותפים איש העסקים גד זאבי, מיראג' שבשליטת זאבי, בנק המזרחי וא. דורי.

חלק מהמתמודדים על שופ טוענים שהבעיה ברכישת החברה היא, שלמעשה הם קונים מלאי קרקעות, שמרביתן במקומות לא אטרקטיביים

הערכות השווי של החברות המשתתפות במכרז נעות בין 200 ל–300 מיליון דולר, בתרחישי שוק שונים. הערכת השווי של הממשלה לפני שנה היתה 900 מיליון שקל, כלומר 300 מיליון דולר. בלי קשר לשאלה אם ההערכה היתה ריאלית, הנתונים מראים שמצב החברה כיום טוב לפחות כמו בראשית השנה ואם לוקחים בחשבון את עליית מחירי הדירות והקרקעות, אפילו טוב יותר.

מהמידע שמסרה חברת שיכון ופיתוח למתמודדים על רכישתה, עולה כי מלאי הקרקעות שלה, נכון ל–31 בדצמבר 94', עומד על 10,639 יחידות דיור. בנוסף, מצוין כי לחברה קרקע לכ–417 יח"ד בכפר אתא ובלוד, שלגביהן אין עדיין הסכם פיתוח.

בשנתיים האחרונות החלה החברה בבניית כ–1,800 יחידות דיור, מתוכן 542 דירות ב–93' ו–1,250 דירות ב–94'. מתוך סך הדירות שנבנו בשנתיים האחרונות על ידי החברה – 297 בראשון לציון, 273 בירושלים, 206 בחיפה, 180 בתל אביב, 180 בבאר שבע, 132 ברמת השרון ו–116 יחידות דיור בקריית ים.

בנכסי החברה מוכרות גם קרקעות ל–718 יחידות דיור במסגרת של השכונות מתוכננות. מדובר בתוכניות אשר לגביהן מתקיימים דיונים עם הוועדות המקומיות ועדיין לא קיבלו אישורים סטטוטוריים. 398 מיחידות נמצאות בתל אביב.

בנוסף לקרקעות, יש כיום לחברה מלאי של 816 דירות בתהליך מכירה. 297 מהדירות ממוקמות בתל אביב ובסביבתה. 217 יח"ד בירושלים וסביבתה, 181 בחיפה ובצפון ו–121 בבאר שבע והדרום.

אמנון ספרן, מנכ"ל שופ, נמנע מלתת הערכה כספית של החברה, אך יחד עם זאת הוא מדגיש שאם תרד הריבית במשק, כמו שרבים צופים, תהיה לכך השפעה חיובית מיידית על היקפי מכירות הדירות.

חברת שופ מכרה בשנת 94' את מספר הדירות הגדול ביותר במשק – 1,083 דירות, לעומת 826 דירות ב–93', כלומר עלייה של 40.5%.

אמנם ב–93' מכרה החברה סך הכל מספר גדול יותר של דירות, אך חלקן היו למשרד השיכון. ספרן מדגיש גם, כי בניגוד לחברות אחרות, לשופ אין שותפות בפרויקטים היא היזמית היחידה בכל פרויקט שהיא בונה.

לטענתו, החברה פועלת בשנתיים האחרונות כחברה עסקית לכל דבר, ללא הטבות של חברה ממשלתית ולעתים הקשר הממשלתי של החברה, לדבריו, דווקא פוגע: "אנחנו פועלים במנותק מההטבות. בשנתיים האחרונות לא קיבלנו קרקעות ממשרד הבינוי והשיכון ולפי חוק חובת המכרזים, לא יכולנו לקבל קרקעות ללא מכרז. עסקית, נוצר נתק בין החברה לממשלה".

המנכ"ל מציין גם כמה חסרונות שיש לחברה, אחד מהם הוא נושא כוח האדם השכר: "אנחנו חייבים לשלם משכורות רק.לפי מה שמאשרת הממשלה. אני לא יכול לקבל עובדים מסוימים ברמה גבוהה, מכיוון שהם יקרים מדי. קשה לי לתגמל עובדים, ומאידך, קשה גם לפטר עובדים".

חלק מהמתמודדים על החברה טוענים שהבעיה ברכישת שופ היא שבעצם הם קונים מלאי קרקעות. משה אביב, שקבוצתו פרשה מהמירוץ לפני כחודש, אמר לאחר פרישתו כי רוב קרקעות החברה נמצאות במקומות לא אטרקטיביים.

סמנכ"ל אפריקה ישראל, שמשון הראל, אמר השבוע כי מחיר טוב יכול להוות עסקה כדאית, אך "המצב הקיים בשוק ההון מקשה על גיוס כספים וגם אי הוודאות בשוק הקרקעות הופכת את קבלת ההחלטה לקשה מאוד".

מנכ"ל שופ לא מסכים לטענות אלו. לדבריו, הרוכש יקבל חברה מסודרת עם תוכנית עבודה.

בעניין הקרקעות אומר ספרן: "לשופ יש מלאי קרקעות לכ–10 אלפים יחידות דיור לטווח של כמה שנים. מי שרוכש את שופ לא צריך להסתכל לטווח הקצר אלא לתקופה של 10 שנים. בטווח הארוך השוק ימשיך להתפתח. גם אם תבוא דעיכה בשוק, כמו שקורה מדי פעם, זה לא יפיל חברה בסדר גודל שלנו. חברה כמו שופ יכולה בתקופה כזו להצטייד במלאי קרקעות במחירים נמוכים ולהגיע מחוזקת לתקופת הגאות שתבוא אחר כך".

ספרן מדגיש, כי בניגוד לחברות אחרות, לשופ אין שותפות בפרויקטים והיא היזמית היחידה בכל פרויקט שהיא בונה

שופ מחזיקה במלאי קרקעות לבנייה של 1,198 יחידות דיור בתל אביב, בחיפה – 834, בקריות – 578, בקריית אונו – 961, בירושלים – 271, בנתניה – 1,475 – בראשון לציון –324 ובבאר שבע – 606 יח"ד. בכל מקרה, ערכה של הקרקע שבבעלות החברה גבוה ככל הנראה מהערך של 311 מיליון שקל הכתוב במאזן בערכים היסטוריים. הצעות הקבוצות המשתתפות במכרז יהיו לפי הערכתן את שווי הקרקע כיום.

ספרן אומר שב–95' יש לחברה אפשרות לבנות 2,413 דירות. מדובר בקרקעות מתוכננות, שניתן להתחיל את הבנייה בהן באופן מיידי.

הוא מדגיש שיש לחברה אפשרות לבנות גם כמות גדולה יותר, אך התוכנית מתאימה לתנאי השוק כפי שהם כיום.

לחברה יש תוכנית לבניית נכסים מניבים בהיקף של כ–183 אלף מ"ר, בשלוש השנים הבאות. בנייה למסחר, למשרדים ולתעשייה היא ענף חדש בשיכון ופיתוח. ספרן מאמין שחלק קטן מהפרויקטים יעלו על הקרקע כבר ב–95', בחלק מהם התב"ע עדיין לא הושלמה.

בבאר שבע תבנה החברה פרויקט מסחר ומשרדים בהיקף של 15 אלף מ"ר.

"כבר לא בונים בסטנדרט נמוך"

במפרץ חיפה תבנה 10 אלפים מ"ר למסחר ומשרדים. בנתניה, באזור התעשייה, תבנה החברה פרויקט מסחר ומשרדים בהיקף של 14 אלף מ"ר. לוועדה המחוזית של מחוז תל אביב הוגשה תוכנית לבניית פרויקט בהיקף של 35 אלף מ"ר לקניון ולמשרדים בקריית אונו.

בחדרה תבנה החברה פרויקט בהיקף של 100 אלף מ"ר לייעדים שונים. התוכנית עדיין לא הוגשה לוועדות והחברה מתכננת את הפרויקט בתיאום עם עיריית חדרה.

ספרן, המשמש כמנכ"ל החברה זה כשנתיים, והסמנכ"ל, אורי לביא, טוענים כי שופ שינתה בתקופה זו את תדמיתה מקצה לקצה. ספרן: "החברה כבר לא בונה דירות בסטנדרט נמוך, לנזקקים, כמו שבנתה בעבר עבור משרד השיכון. היום יש לנו פרויקטים יוקרתיים החל מרמת אביב ג', דרך סוף ראשון בראשון לציון, קריית גנים, מבשרת, רמת שרת ועוד".

פרויקט של שופ בחיפה. בנוסף לקרקעות, יש כיום לחברה מלאי של 816 דירות בתהליך מכירה

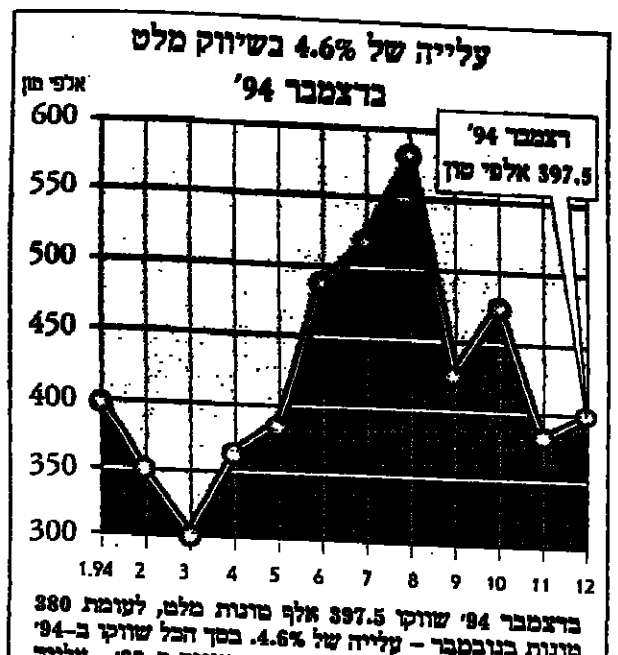

בדצמבר 94' שווקו 397.5 אלף טונות מלט, לעומת 380 טונות בנובמבר – עלייה של 4.6%. בסך הכל שווקו ב–94' 5,051.4 טונות מלט, לעומת 4,667.5 טונות ב–93' – עלייה של 8.2%

בעלי השליטה ברבד יבנו פרויקט מגורים ומשרדים ליד "בית יצהר" בתל אביב

בעלי השליטה בחברת רבד, אברהם גרין וישראל וקסמן, מתכננים לבנות בעוד כ–5 שנים פרויקט למגורים ולמשרדים ברחוב תוצרת הארץ בתל אביב.

הפרויקט מיועד להיבנות במגרש בשטח של 6.5 דונם, המושכר כיום לחברת מוטורולה פלאפון, בחוזה עד לשנת 2,000. השטח נמצא בסמוך ל"בית יצהר", שעליו בונים בימים אלו פרויקט משרדים ומגורים. 60% מהשטח הם בבעלות וקסמן וגרין. כאמור, עם תום תקופת השכירות של מוטורולה מתכוונים בעלי הקרקע לבנות עליה את הפרויקט. השטח נרכש בשנת 90' תמורת 2 מיליון דולר. לדברי גרין, מנכ"ל החברה, עלות הקרקע היום מגיעה לכ–10 מיליון דולר.

רבד עומדת לבצע בחודשים הקרובים פרויקטים בהיקף של 76 מיליון דולר. החברה תתחיל בקרוב בבניית מרכז מסחרי ב"סיטי" של אשדוד, על מגרש בשטח 30 דונם. הפרויקט – "יוניסרייד" – נבנה בשיתוף עם חברת נחושתן נכסים, שתשקיע 30% מהעלות הכללית. היקף המכירות הצפוי בפרויקט הוא כ–23 מיליון דולר.

רשת השקם, שהיא בעלת הקרקע באשדוד, מסרה את התוכנית לביצוע החברות בתמורה לבניית חנות של הרשת בשטח של 5,000 מ"ר + חניות ומחסנים. ההשקעה בפרויקט, שיכלול 4 קומות, תסתכם בכ–18 מיליון דולר. לפי התוכניות ייבנו במקום 10,000 אלף מ"ר לחניון, 7,000 מ"ר למשרדים, 7,000 מ"ר לשטחי מסחר וכ–500 מ"ר לגלריה מסחרית. מחיר שטחי המסחר בפרויקט יהיה 5,500 דולר למ"ר ומחיר שטחי המשרדים – 1,900–1,800 דולר למ"ר. דמי השכירות החודשיים לחניות נקבעו ל–40 דולר למ"ר וכ–16 דולר למ"ר למשרדים. המבנה יכלול 4 קומות.

בהוד השרון בונה רבד 35 קוטג'ים, בהיקף מכירות צפוי של 13.65 מיליון דולר. הקוטג'ים נבנים על מגרשים בשטח 250 מ"ר, בשטח בנוי של 200 מ"ר, ויכללו 6 חדרים. מחיר קוטג' נקבע ל–390 אלף דולר. הקרקע, ששטחה 12.3 דונם, נרכשה תמורת 2.7 מיליון דולר. המנכ"ל גרין מסר, כי עלות בניית הפרויקט תהיה כ–600 דולר למ"ר.

בנוסף, רכשה רבד לפני כמה חודשים 7.9 דונם בחוף הכנרת, בסמוך לחוף הלידו וחוף התכלת, תמורת 3.7 מיליון דולר ובכוונתה להקים באתר בית מלון.

כזכור, זכתה רבד בשבוע שעבר במכרז של מינהל מקרקעי ישראל להחכרת מגרש, המיועד לבניית בניין שיכלול 12,300 מ"ר משרדים, כ–700 מ"ר שטחים מסחריים ו–15 אלף מ"ר לחניה תמורת כ–20.1 מיליון דולר. . היקף המכירות מוערך ביותר מ–40 מיליון דולר. דן הולצמן, מנכ"ל נתיבי איילון לשעבר, הצטרף כשותף לפרויקט.

. בנוסף, מבצעת רבד את עבודות התשתית והפיתוח עבור חברת נכסים ובניין, שרכשה לאחרונה מגרש בדרום הקריה בתל אביב מכי"ל, בסמוך למגרש שרכשה רבד.

גד פרין

אורבן תשקיע 3.3 מיליון ד' בבניית שלב ב' בפארק התעשייה בקיסריה

פרויקט אורבן. 60 דונם מהחברה לפיתוח קיסריה

חברת אורבן א.א.ר, שהיא חברה משותפת של חברת אור עבודות, שבבעלות משפחת רויטמן ולאומי ושות' בנק להשקעות, תחל בקרוב בבניית שלב ב' בפרויקט שהיא בונה בפארק התעשיות בקיסריה. ההשקעה בשלב ב' של הפרויקט, כולל עלות הקרקע, הפיתוח והבנייה מוערכת ב–3.3 מיליון דולר.

הפרויקט, שיכלול 36 אלף מ"ר, מוקם על שטח של 60 דונם שקנתה החברה לפני כשנתיים מהחברה לפיתוח קיסריה. אורבן רכשה אז את האופציות לרכישה, ומשלמת לחברה לפיתוח על כל אחד משש חלקי המגרש בנפרד, בהתאם להתקדמות הבנייה. מחיר הקרקע מתעדכן כל 3 חודשים, ולכן לכל שלב – עלות שונה.

בדומה לשלב א' בפרויקט, שבנייתו כבר הסתיימה, מוקם שלב ב' על מגרש בשטח 10.5 דונם, שעליו ייבנו כ–6,000 מ"ר לתעשייה להשכרה. שטחי המבנה הראשון הושכרו תמורת 4 דולר למ"ר ושטחי המבנה החדש יושכרו ב–4.5–5 דולר למ"ר, תוך העדפת רוכשים שזכו למעמד של מפעל מאושר.

לדברי משה כהן, מנהל השיווק והנכסים של אור עבודות, תסתיים בנייתו של שלב ב' בתוך 8 חודשים מיום קבלת ההיתרים לבנייה. בכוונת אורבן להגיש בקשה להיתרי בנייה לשלב ג' בפרויקט, לאחר שיתקבלו ההיתרים לשלב השני. בשלב השלישי מיועדים להיבנות 2 מבני תעשייה נוספים, 12 אלף מ"ר, גם הם להשכרה בלבד.

אורי אלשוור

בחורף
כשהחלונות סגורים
אתה צריך Venta יותר!
בחורף,
כאשר החלונות סגורים
ואנשים
שוהים יותר בביתם,
אוורור באמצעות
Venta
הינו הפתרון ל –
1) בריאים וחולים בחדר אחד.
2) עשן סיגריות.
3) לחות, עובש ודטיבות.
4) ריחות בישול ואדים.

לבריאותך, אתה זקוק לונטה בחורף.
Venta
משרד ראשי: רמת־גן, טל: 03-7513251
סניף הצפון: מפרץ חיפה, טל: 414523, 04-413827
סניף ירושלים: טל: 254818, 02-248015

יהל
להשכרה
במרכז הארץ
מחסנים
עד 10,000 מ"ר
$4 למ"ר
יובל
להשכרה
בא.ת. חולון
1,000–5,000 מ"ר
חצר פרטית
אלכס/בוריס
טל' 03-5371450

הופיס
מחירון אינשטיין מורחב
מס' 2
לבתי יוקרה
ומגמות שוק בענף
לקבלת המחירון*
נא התקשרו
לגב' דבורה זיו
טל. 03-6473733
והמחירון ישלח אליכם
* ללקוחות עסקיים בלבד
ראה מחר יום ב', 13.2.95
עמ' אחרון חלק ב'

נדל"ן

תעשייה ומשרדים

דמי שכירות של 22 אלף ד' ל־900 מ"ר בשד' רוטשילד

חברת שלמי כוזרי מבקשת להשכיר את בניין המשרדים שבבעלותה, המצוי בשדרות רוטשילד 79 בתל־אביב, בקרבת ה"סיטי". הבניין כולל שלוש קומות, ומשתרע על שטח של 900 מ"ר. דמי השכירות החודשיים המבוקשים עבורו הם 22 אלף דולר.

המבנה נרכש בשנה שעברה מבנק מסד. עד לאחרונה השכירו שטחים במקום מחלקות החטיבה הבנקאית של בנק לאומי.

"ראשון שוק": 4,500 ד' למ"ר

פרויקט "ראשון שוק" – שוק תחת קורת גג אחת על שטח של 21 אלף מ"ר, ייפתח בעוד כחודשיים. חברת האחים כהן מציעה בפרויקט, הנמצא באזור התעשייה החדש בראשון לציון, 200 חנויות שוק, מחסנים,ו־400 מקומות חניה. המחיר המבוקש למ"ר מכירה הוא 4,500 אלף דולר.

מחברת האחים כהן נמסר על העסקות האחרונות בפרויקט – אחים חפיף, יצרני הלבשה, רכשו שתי חנויות מפעל בשטח של 48 מ"ר; חברת י.ב.י. אשכנזי, למכירת מצעים וכלי מיטה, רכשה חנות בשטח של 24 מ"ר. וכן נרכשו שתי חנויות מעדניה בשטח של 24 מ"ר כל אחת.

נכסי אריאל תנהל את "קדמת אילון"

חברת נכסי אריאל קיבלה לניהולה את בית המשרדים החדש "קדמת אילון". הבניין, שברחוב קרמינצקי על ציר האיילון־יגאל אלון בתל־אביב, הוא בבעלות הקבלנים מינץ את מיכאלסון ואמות השקעות מקבוצת בנק הפועלים. הבניין משתרע על שטח של כ־6,500 מ"ר, כולל 4 קומות משרדים, קומת מרתף וחניון תת־קרקעי.

נכסי אריאל מופקדת על התפעול השוטף של הבניין והיא עובדת על פי קוסט פלוס 15%.

נכסי אריאל, שבבעלות חיים אריאל, מנהלת כ־20 בנייני משרדים ברחבי הארץ, ביניהם בית אמות משפט ובית אמות ביטוח בתל אביב.

דנ"אל תשקיע 30 מ' ד' בבניית מלון ומלון דירות בת"א

חברת דנ"אל גרופ, שבשליטת יוסף קריתי, תשקיע 30 מיליון דולר בבניית בית מלון ומלון דירות ברחוב הירקון בתל־אביב. החברה מנהלת מו"מ לקניית ארבע מגרשים בעסקות אחדות, הכוללות מתן חלקים בפרויקט.

הפרויקט של דנ"אל ייבנה על מתחם בן 4.5 דונם שבו 6 מגרשים, בין הרחובות שלום עליכם וטרומפלדור. שטחו הכולל של הפרויקט יהיה 16 אלף מ"ר. פורום התכנון של עיריית תל אביב כבר אישר את הבנייה.

בת"א – דרך פ"ת 90
למכירה
בבניין משרדים מפואר בבניה
– משרדים (החל מ־300 מ"ר)
– חנות (כ־250 מ"ר)
– מרתף מואר (כ־540 מ"ר)
טלפון: 03-5619578/9

בקרית אריה – פ"ת
למכירה/השכרה
בבניין לתעשיות היי־טק בבניה
– שטחים החל מ־300 מטר
– קומה מסחרית
טלפון: 03-5619578/9

בן אליעזר: עד סוף '95 או תחילת '96 ייעלמו הקרוואנים מהנוף

פינוי אתרי הקרוואנים ישחרר קרקעות לבניית אלפי יחידות דיור באזורי הביקוש ובפריפריה

מאת זיו מאור

"עד סוף '95 או תחילת '96, ייעלמו הקרוואנים מהנוף", כך אמר השבוע שר הבינוי והשיכון, בנימין בן אליעזר. עד היום נמצאו פתרונות ל־58% מיושבי הקרוואנים המטופלים במשרד השיכון, כמו גם ל־53% מהעולים מאתיופיה המטופלים על ידי משרד הקליטה.

באתרי הקרוואנים של משרד השיכון ברחבי הארץ אוכלסו 10,153 בתי אב. 6,869 מהם עולים מחבר העמים וישראלים.

חלק מהאתרים ממוקמים באזורי ביקוש, ופינויים יוכל לשחרר קרקעות לבניית אלפי יחידות דיור ולסייע בניסיון הממשלה להגביר את ההיצע. כך לדוגמה, במרחב דן נמצאים 1,556 בתי אב המרוכזים בין רחובות לתל אביב, במרחב המרכז עוד 1,563 בתי אב בין אשדוד ליבנה, ובמרחב השרון, בין חדרה להרצליה עוד 1,172 בתי אב.

אתר סירקין בפתח תקווה נבנה ל־335 בתי אב. פינוי אתר כזה, לדוגמה, יוכל לאפשר בניית מאות דירות נוספות בעיר. בתל אביב נבנה אתר ל־92 בתי אב, בראשון לציון ל־111, בגבעת המוסוס 408, בגדרה 155, באור עקיבא 200, בהרצליה 49 ובבת חצור 335. יש לזכור, שכל אותם אתרים בנויים בבנייה נמוכה וניתן להכפיל את קיבולת המתחם פי כמה בבנייה רוויה.

שר השיכון טוען כי לאוכלוסיה החזקה כבר נמצא פתרון ולמשרד נותר לטפל באוכלוסיה החלשה. את האוכלוסיה שנותרה מחלק השר לשניים – אלה שיכולים לנצל את הלוואות משרד השיכון במשכנתה של 80 אלף דולר, מתוכם 80 אלף שקל מענק. להערכת בן אליעזר מספיקה המשכנתה לרכישת דירה קטנה או לדירה ב"בנה ביתך". ההחזר בהלוואות אלה, הוא עד 500 שקל בחודש. לגבי יתרת האוכלוסיה אומר בן אליעזר, כי לא תהיה ברירה אלא ללכת לכיוון של דיור סוציאלי. מדובר בחריגים, למשל קשישים, שאותם לא יכול להחתים המשרד על משכנתה. אנשים אלה יקבלו מענק לשכר דירה או יופנו לדיור סוציאלי, שבו תשלום שכר הדירה הוא פונקציה של רמת השכר ויכול להסתכם גם בשקלים בודדים בחודש.

השר מוסיף ואומר, שהוא יכול לפנות את כל הקרוואנים "מהיום למחר", אך הוא מעדיף לחכות ולספק לדיירים מגורים חלופיים שהם ירצו בהם. רובם, למשל, מעדיפים להישאר באותה עיר כיוון שמצאו בה עבודה. את אותם סרבנים, שאינם מוכנים להתפנות בכל מקרה, המדינה תצליח לפנות בסופו של דבר, אומר השר, ומדגיש כי "אין אדם שיכול לכפות את עמדתו על המדינה".

בנוגע לשימושים האפשריים בכל מתחם, אומר בן אליעזר, כי לפי ידיעתו, ברוב האתרים יש לרשויות המקומיות תוכניות מגירה שיופעלו לאחר הפינוי. המתחם היחיד שבו כבר יש תוכנית בניין עיר מאושרת הוא מתחם מר"א בראשון לציון. התב"ע היתה קיימת עוד לפני הקמת מחנה הקרוואנים והראש קבעו את זמן הישיבה שם ל־3 שנים. כיום גרות במקום 80 משפחות שיקבלו סיוע לשכר דירה באזור ראשון לציון.

נראה שמשרד השיכון משקיע מאמצים לפינוי אתרי הקרוואנים. סגן השר, אלי בן מנחם, מתרכז באוכלוסיה החלשה של אזור תל אביב, יפו, קרית שלום, שלבים, ראשון לציון, ג'סי כהן ובת ים. אלי מוסרי, יועץ השר, פועל יחד עם מינהלת עתיד ובית, שבראשה עומד איתן דורון. המינהלת אחראית על 53 אתרי קרוואנים ברחבי הארץ ועוסקת במציאת פתרונות קבע לתושבים.

לדעתו של מוסרי, משרד השיכון לא צריך לעסוק בתכנון קרקעות עליהן קיימים אתרי קרוואנים, עד לפינויים הסופי, מהסיבה הפשוטה שהדבר יגרום ללחצים מצד יושבי הקרוואנים – תושבים שידעו שעל הקרקע שעליה הם גרים עומדים לבנות שכונות מגורים, ילחצו וידרשו תנאי פינוי גבוהים יותר. הדבר יוצר לחצים בכיוונים שונים – משרד השיכון רוצה לפנות את האתרים, תושבי האתרים מעריכים שככל שיישארו יותר מצב הקרקע יהיה מתקדם יותר מבחינה תכנונית והם יזכו לתמורה גדולה יותר. מוסרי מאמין שעד אמצע '95 יימצאו פתרונות ל־70% מהתושבים.

מרבית המתנגדים לפינוי הם ישראלים ולא עולים חדשים. רק ל־22% מהישראלים באתרים, נמצא פתרון דיור. מוסרי טוען שגם כאן טועים יושבי הקרוואנים. הוא מביא כדוגמה את אתר נחל בקע, אתר הקרוואנים הגדול ביותר בארץ, הנמצא בבאר שבע. בנחל בקע למעלה מ־1,500 משפחות. משפחת עולים יכלה לרכוש בנובמבר '93 בית צמוד קרקע בן 3 חדרים, 65 מ"ר על מגרש של רבע דונם, בנחל בקע, תמורת 125 אלף שקל. היום מוצע אותו בית במחיר של 250 אלף שקל.

מוסרי אומר שבאתרי הקרוואנים נעשתה "מהפיכה" ומשרד השיכון ישלים תוך 3 שנים את מה שממשלות קודמות עשו בעשרות שנים". כהוכחה להצלחת התוכנית מביא מוסרי את אחוזי הפיגור במשכנתאות של תושבי הקרוואנים שעברו לדיור קבע – 0.8%, נמוך מאשר בשאר השוק.

מינהלת עתיד ובית עובדת בצורה רוחבית, על פני כל האתרים ולא בשיטה של פינוי של אתר אחר אתר; למרות זאת, במשרד השיכון לא פוסלים אפשרות שאם יישארו בסוף השנה כמה סרבני פינוי, ירכזו אותם בכמה אתרים ואת האתרים שיפונו יתכננו לבנייה.

במשרד השיכון לא הכינו תוכניות חלופיות, אך ישנן דרכים אחרות להקשות על חיי הסרבנים: הממשלה יכולה לגבות שכר דירה ריאלי על הקרוואנים, בגובה של כ־500 שקל במקום סכום הנע בין 50 ל־120 שקלים לחודש היום; היא יכולה לגבות חובות עבר של התושבים, לחלקם חובות של אלפי שקלים; יש ביכולתה גם להפסיק שירותים מינימליים בלבד באתרים, כמו חשמל, מים ואשפה או לנקוט בפנייה לבימ"ש – דרך שהוכיחה עצמה כבר באתר מר"א בראשל"צ. לפי החוזה שנחתם עם עמידר, יש אפשרות לפנות את הדייר תוך 60 יום. כיום, בכל מקרה המדיניות היא לא לאפשר אכלוס מחדש בקרוואן שהתפנה.

במשרד השיכון לא פוסלים את האפשרות שאם יישארו בסוף '95 "סרבני פינוי" בקרוואנים, ירכזו אותם בכמה אתרים ואת האתרים שיפונו יתכננו לבנייה

אתר קראוונים בחיפה. משהב"ש נמנע מתכנון הקרקעות במטרה לנטרל לחצים של יושבי הקרוואנים לקבלת תנאי פינוי משופרים

ירידה של 7.33% בעסקות מכירת דירות ב־12.94

(דירות חדשות ויד שניה)

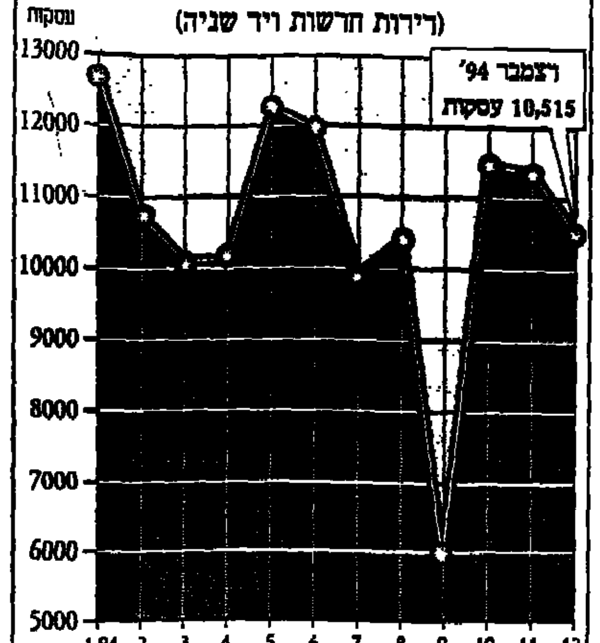

בסך הכל בוצעו בישראל ב־'94, שהיתה שנת שיא בביצוע עסקות מכירת דירות במשק, 127,361 עסקות, מול 122,073 עסקות ב־'93 – עלייה של 4.3%.
בדצמבר '94 בוצעו בישראל 10,515 עסקות של מכירת דירות, לעומת 11,347 עסקות בנובמבר – ירידה של 7.3%. הירידה במספר העסקות נמשכת חודש שני ברציפות. הנתונים כוללים עסקות מכירה של דירות חדשות ויד שניה, לפי תאריך פתיחת התיק במשרדי מס רכוש.

השקעה של 18 מ' ד' בשלב א' של פרויקט דיור בנהריה

בסך הכל ייבנו בפרויקט 1,456 יח"ד

פרויקט בנייה שיכלול 1,456 יחידות דיור בכניסה הדרומית לנהריה, ממזרח לכביש עכו־נהריה, מצוי כיום בשלבי תכנון מתקדמים. תמורת ביצוע שלב א', שיכלול 400 יחידות דיור, יקבלו שלוש החברות המבצעות את הפרויקט מסביוני הצפון, היזמית – 18 מיליון דולר.

הרווח הצפוי בשלב הראשון של הפרויקט מסתכם ב־2.5 מיליון דולר, לא כולל תמריצים לדירה הבנייה של משרד הבינוי והשיכון, המסתכמים ב־4,000 דולר ליח"ד (1.6 מיליון דולר).

"סביוני הצפון", שהיא חברה בת של החברה לבניין תנופה וזכתה במכרז של מינהל מקרקעי ישראל על קרקע בנהריה ונזקקה להלוואה של כמיליון דולר כהשלמת הון למימוש הפרויקט. שותפות של שלוש חברות בנייה תרהר, גלבוע וצ.מ.ח סיפקה את ההלוואה הנחוצה ובתמורה קיבלה את עבודת התכנון והביצוע של הפרויקט כולו. השותפות בין השלוש הוקמה לפני כשנה, במטרה לבנות את פרויקט המגורים "צבי אביב" בלוד.

חברת תרהר נמצאת בבעלות יונתן ריינבי, גיל גבע, אריה בכר וחברת סנו (חברה להשקעות); חברת "תבור־גלבוע" היא בבעלות דן גולן, שלום מור ויורם הירשבך; וחברת "צ.מ.ח" בבעלות משפחת פייגלין.

השלב הראשון בפרויקט בנהריה יכלול 10 בניינים בני 4 ו־8 קומות, על שטח כולל של כ־40 דונם, מתוכם 34 אלף מ"ר מקורים. לדברי גיל גבע מבעלי תרהר, עלויות הבנייה של בנייני 4 הקומות מגיעות לכ־550 דולר למ"ר, והעלויות של הבניינים שיכללו 8 קומות – כ־600 דולר למ"ר. ההפרש נובע בעיקר משום שהעובדה שהבניינים הגבוהים יותר ייבנו על עמודים ויכללו מתקנים סולאריים ומעלית. הדירות בשני סוגי הבניינים יהיו בנות 3 ו־4 חדרים, בשטחים שבין 80 ל־110 מ"ר.

להערכת השותפות, יתקבלו היתרי הבנייה לפרויקט בתוך חודשיים, ואז תחל הבנייה. ואיכלוס צפוי כשנה לאחר מתן ההיתרים. תיכנן את הפרויקט משרד אמר־קוריאל מחיפה.

אורי אלשווד

יהלומית פרץ – 122 דירות ב־3 פרויקטים בב"ש

מאת גד פרץ

חברת יהלומית פרץ בונה בבאר שבע 122 יחידות דיור בשלושה פרויקטים – שניים בשכונת נווה מנחם (נחל עשן) והשלישי בשכונת רמות. היקף המכירות הכולל מוערך על ידי יהלומית בכ־15 מיליון דולר.

בנייתו של הפרויקט הראשון בנווה מנחם – "נווה יעקב" – הוחלה לפני כשבוע. הפרויקט מוקם על שטח של 10 דונם, ומיועד לבניית 78 דירות. היקף המכירות הצפוי בפרויקט – כ־8.5 מיליון דולר.

מחיר דירות גן בפרויקט, בנות 5 חדרים, בשטח 131 מ"ר, יהיה 134 אלף דולר. מחיר דירות 4 חדרים, 117 מ"ר + 17 מ"ר מרפסת, קומה א' – 121 אלף דולר; מחיר דירות 4 חדרים, 110 מ"ר + 10 מ"ר מרפסת, קומה ב' – 112 אלף דולר. מחיר דירות 3 חדרים נקבע ל־89 אלף דולר. אכלוס הפרויקט צפוי בינואר '96.

הפרויקט השני בנווה מנחם – "גבעת האירוסים" – נמצא על שטח של כ־4.5 דונם ולפי התוכנית ייבנו בו 16 קוטג'ים דו־משפחתיים. הקוטג'ים יהיו בשטח 133 מ"ר + מרפסות של 25 מ"ר, ויוקמו על מגרשים בני 250 מ"ר. כל אחד מהם יהיה בן 5.5 חדרים, עם אפשרות לתוספת בנייה של גלריה על הגג. מחיר קוטג' בפרויקט – 152 אלף דולר; החברה צופה בו להיקף מכירות של 2.432 מיליון דולר בגבעת האירוסים, שאכלוסו יהיה בינואר '96.

בשכונת רמות, הנמצאת בכניסה לבאר שבע, תקים החברה את פרויקט "רמות שלום", שיכלול 28 יחידות דיור. הפרויקט משתרע על שטח של כ־6.5 דונם והחברה צופה בו להיקף מכירות של 4 מיליון דולר. מחיר דירות גן 5.5 חדרים, 150 מ"ר – 165 אלף דולר. מחיר דירות פנטהאוז (שייבנו מעל דירות הגן), 6.5 חדרים, 230 מ"ר כולל מרפסות נקבע ל־185 אלף דולר. החברה התחילה בהקמת הפרויקט לפני כחודשיים וחצי וצפויה לאכלס אותו בסוף '95.

חי – 3 מרכזים מסחריים בצפון בהשקעה של 20 מיליון ד'

מאת אורי אלשווד

קבוצת חי, שבבעלות יעקב חי ומשפחתו, תשקיע כ־20 מיליון דולר בבניית 3 מרכזים מסחריים בצפון הארץ – בחיפה, מגדל העמק ונהריה – בשטח כולל של 22,500 מ"ר.

המרכז בחיפה יוקם בכניסה הצפונית לטירת הכרמל, בסמוך למנהרת הכרמל ולמבנה התערוכות והירידים. שטחו הכולל – 13 אלף מ"ר, וההשקעה בו מוערכת בכ־12 מיליון דולר, כולל מרכיב הקרקע. קומת הקרקע של המבנה תכלול שורת חנויות, בשטח 3,000 מ"ר, ומעליה תיבנה קומות נוספות למסחר ומשרדים. מועד האכלוס המשוער – אוגוסט '96.

המרכז במגדל העמק יוקם בכניסה לעיר, ליד הכביש הראשי. שטחו הכולל 6,000 מ"ר והוא מיועד למסחר ומשרדים. ההשקעה המתוכננת בפרויקט – כ־4.5 מיליון דולר ומועד איכלוסו המשוער – כמאי 1996.

המרכז השלישי ייבנה בנהריה, בצומת הכבישים עכו־נהריה, סמוך לתחנת הדלק "נפתון". סיום הקמת הפרויקט מתוכנן בפברואר '96. שטחו הכולל של המרכז יהיה 3,500 מ"ר; קומת הקרקע תיועד למסחר ועליה ייבנו שתי קומות משרדים. ההשקעה הכוללת מוערכת בכ־2.5 מיליון דולר.

שלושת הפרויקטים מצויים כיום בשלבי אישור סופיים, ולהערכת חי תחל הבנייה בעוד כשבועיים. המבנים יוצעו להשכרה בטווח מחירים שבין 15 ל־25 דולר למ"ר בחודש.

במבנים, שינוהלו על ידי חברות אחזקה וניהול, כלולים אף מגרשי חניה ללא תשלום.

אשליל – פרויקטים ב־7.6 מיליון דולר

מאת גד פרץ

חברת אשליל לבניין והשקעות, שבבעלות אמנון סקלי ואסף עזרא, בונה שני פרויקטים בהיקף של 5.3 מיליון דולר. בבית החולים סורוקה בב"ש בונה החברה מחלקה כירורגית, יחידה לטיפול נמרץ ומחלקה לאשפוז ילדים בהיקף של 3 מיליון ד'. שטח הבנייה מסתכם בכ־3,000 מ"ר. סיום העבודה צפוי בתוך שנה.

בים המלח, משתתפת החברה בבניית 1,500 מ"ר של מבנים כחלק ממפעל מגנזיום. היקף העבודה בפרויקט מוערך ע"י החברה בכ־2.3 מיליון דולר.

חצי דונם לבנייה בינוב במכרז החל מ־100 א' ד'

מאת אורי אלשווד

מגרש בשטח של חצי דונם במושב ינוב מוצע למכירה על ידי אגודת המושב במכרז, במחיר התחלתי של 100 אלף דולר. המחיר נקבע על פי השוואה למגרשים בגודל דומה שנמכרו לפני כשנתיים לבני המושב, תמורת 80 אלף דולר. על המגרש עומד בית בן 25 שנה בשטח 45 מ"ר, שניתן להרוס ולבנות מחדש, או להפכו לקוטג' בשטח של 250 מ"ר. מדובר באדמת מינהל חכורה (על ידי המושב) שהאישורים להפקעתה לבנייה יוצאו עוד החודש.

לפי התנאים שפורסמו במכרז, תישמר לבני המושב הזכות להציע הצעות לרכישת המגרש במחיר עולה או שווה למחירים שהוצעו במכרז, 7 ימים לאחר פתיחת המעטפות. הבנייה במושב ברוחות, גם בקנה מידה כפרי. קונה הנכס לא יהפוך עם הקנייה לחבר מושב אלא יקבל מעמד של "תושב רגיל".

תמי 4 בר
ותמי 4 מיני בר –
היחידים בעלי
תו תקן ישראלי
- מים טעימים ובריאים גם חמים וגם קרים – בחינם.
- טיהור מים מעולה כולל מערכת U.V. לקטילת חיידקים.
- עשרות אלפי לקוחות מרוצים.
- מערך שרות ייחודי ואמין עם נסיון ורמה מקצועית מעל כולם.

מרכז הזמנות:
03-5711666
רעננה 09-912108 • חיפה 04-347222
ירושלים 02-6540990

תנה
טיפה מעל כולם
מבית קיבוץ נתיב הל"ה

החלה ההרשמה לשכונה החדשה בכרמיאל
"אחוזת כרמים" - השכונה המתפתחת בגבעת רם

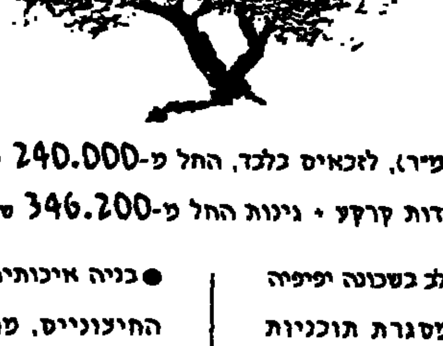

- דירות 3 חדרים (80 מ"ר), לזכאים בלבד, החל מ־240.000 ש"ח כולל מע"מ ($ 80.200).
- דירות 4 חדרים צמודות קרקע + גינות החל מ־346.200 ש"ח כולל מע"מ ($ 115.300).

עכשיו ההזדמנות להשתלב בשכונה יפיפיה ההולכת ופורחת במסגרת תוכניות הפיתוח וההרחבה של העיר כרמיאל. באחוזת כרמים תהנו מכל העולמות:
- בנייה איכותית עם ציפויי אבן בקירות החיצוניים, מרפסות מקורות ורעפים.
- תכנון ופיתוח סביבתי ברמה גבוהה.
- קרבה לשירותים קהילתיים ולמרכזי החינוך.

"אחוזת כרמים", מקום להצמיח בו שרשים!

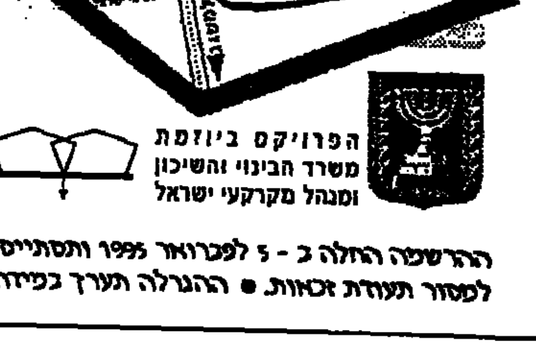

ההרשמה במשרד המכירות באתר:
בימים א'-ה' בין השעות 09.00-12.00,
ביום ד' 16.00-18.00 ובשבת בין 10.00 - 16.00.
טל. באתר: 04-9889138

הפרויקט ביוזמת משרד הבינוי והשיכון ומנהל מקרקעי ישראל

ייזום וביצוע:
מפעלי לוקי לבניה בע"מ.
רח' טשרניחובסקי 16, חיפה.
טל: 04-334186

לוקי

ההרשמה החלה ב - 5 לפברואר 1995 ותסתיים כתום שלושה שבועות. • בעת ההרשמה יש למסור תעודת זכאות. • ההגרלה תערך בפיזה וכמות הנרשמים תעלה על מספר הדירות.

هكذا من الأصل

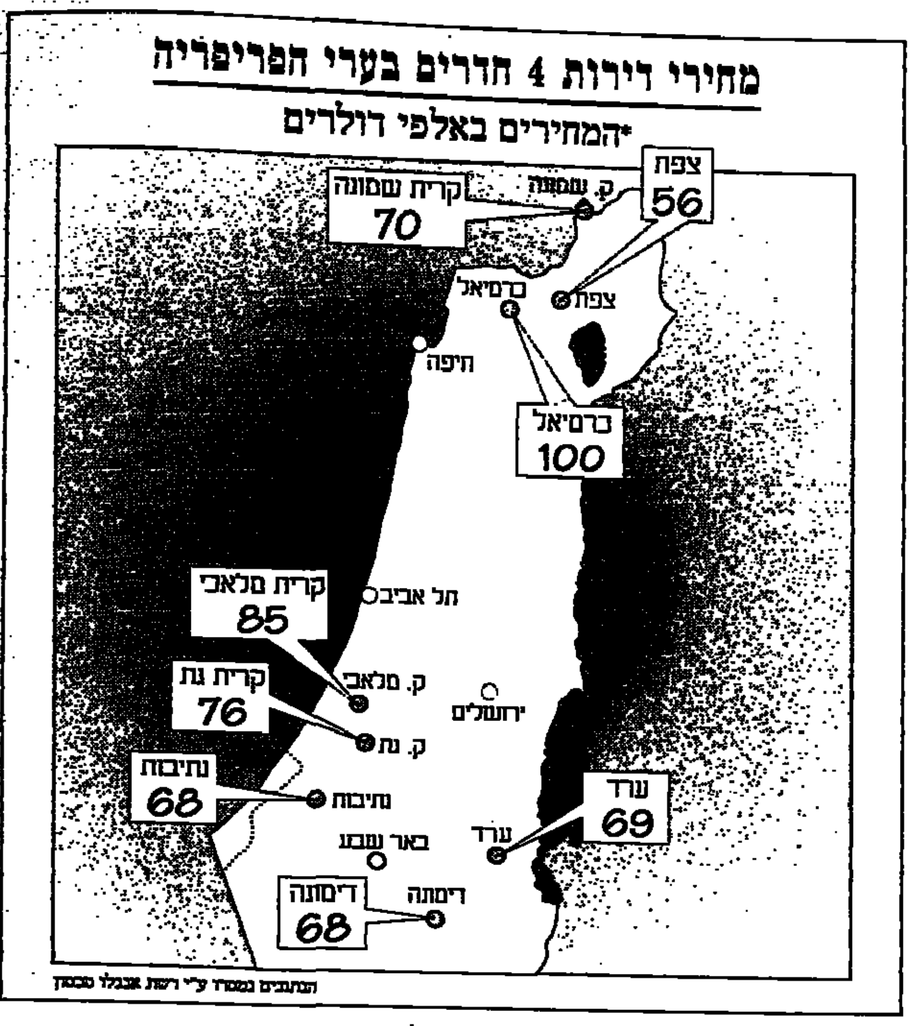

עזרא ובצרון מתכננת מגדל דירות בן 40 קומות ליד היכל התרבות

מאת זיו מאור

חברת עזרא ובצרון, חברה לשיקום בתים ולשיווק פרויקטים בשביל עיריית תל אביב, מכינה תוכנית לבניית מגדל מגורים בן 40 קומות מעל מוזיאון הלנה רובינשטיין שליד היכל התרבות בתל אביב. לפי התוכנית, יהפוך היכל התרבות למרכז קונגרסים. יו"ר החברה, דוד ארמון, מסר כי מתחת למתחם ייבנה חניון תת קרקעי גדול.

ארמון אמר כי בשלב התכנון מתלבטים בין שתי אפשרויות: לבנות את מוזיאון הלנה רובינשטיין מחדש ומעליו לבנות את מגדל המגורים, או להעביר את המוזיאון לקרית המוזיאונים ברחוב שאול המלך. בכל מקרה, התוכנית קובעת כי דירות המגורים יחלו רק בגובה של 5 קומות ולמטה יהיה חלל גדול.

עזרא ובצרון מתכננת את התוכנית עבור העירייה והפרויקט ישווק רק אחרי שהתוכנית תאושר, כמו בפרויקטים האחרים שמשווקת החברה. מנכ"ל החברה, יוסי רענן, מסביר שכך הרווח שתקבל העירייה על הקרקע יהיה גדול בהרבה משיווק קרקע בלתי מתוכננת.

תמכור מגרש לבניית 20 אלף מ"ר בשוק עלייה ותשווק בשנתיים הקרובות 6 חניונים בתל אביב

עזרא ובצרון תשווק בשנת '96 פרויקט בן 20 אלף מ"ר למגורים, מסחר ומשרדים בשוק עלייה, ליד רחוב עלייה בתל אביב. הפרויקט נמצא עדיין בשלבי תכנון, על ידי האדריכל אבנר ישר.

בפרויקט ייבנו 12 אלף מ"ר לדיור, 6,400 מ"ר למסחר ומשרדים ו־7,600 מ"ר לאחסנה ולחניות. בפרויקט יהיה גם חניון תת קרקעי. המגרש ממוקם באזור הרחובות אלנבי והמלך ג'ורג'.

פרויקט נוסף הנמצא בשלב מתקדם הוא מתחם ויצמן, ברחוב ויצמן מול בתי המשפט. בפרויקט יהיה בניין משרדים בן 15 אלף מ"ר ברחוב זה. הבניין יהיה בגובה של 23 קומות וגשר יחבר בינו לבית המשפט.

בסמוך לו ייבנה בניין בן 4,500 מ"ר למשרדים ובתחתיו יהיה חניון ל־1,000 מכוניות, לפי התוכנית. החניון יתחבר ויקשר בין החניונים של בית גולדה ושל בתי המשפט. בשני הבניינים יהיו 1,000 מ"ר לחנויות.

החברה עומדת לשווק גם מגרש המיועד לבניית מלון ברציף הרברט סמואל, ברחוב עזרא הסופר. להערכת החברה, המגרש ישווק בתוך 3 חודשים. החברה מצפה שכל אחת מהקרקעות תימכר בהיקף של בין 17 ל־25 מיליון דולר.

החברה עומדת גם להוציא מכרז לבניית 6 חניונים בשביל העירייה בשנתיים הקרובות. תנאי המכרז לגבי כל החניונים הוא שהחברה תבנה את החניון ללא תמורה ומקבלת בעלות עליו לתקופה מסוימת. הזוכה במכרז היא זו שמציעה את תקופת הזמן הקצרה ביותר בה היא תנהל את החניון.

חניון רבניצקי בין הרחובות יגאל אלון ויצחק שדה ייבנה על מגרש של 2.5 דונם. בחניון יהיו 500 מקומות ב־8 מפלסים, מתוכם 3 תת קרקעיים. רענן מעריך שהפרויקט ישווק תוך חודשיים.

פרויקט גינת השרון ישווק גם כן בתוך חודשיים. מדובר בחניון שיקום מתחת לגינת השרון ברחוב החשמל. בחניון יהיו 250 מקומות ב־3 מפלסים, היום יצטרך להקים את הגינה מחדש. ברחוב טשרניחובסקי, בצמוד לדיזנגוף סנטר, יוקם חניון בן 350 מקומות ב־3 מפלסים. הוא יתחבר לחניון שמתחת לדיזנגוף סנטר, שבבעלות משפחת פילץ, אך הוא מתעכב בגלל הסכם שנדרש בין העירייה לפילץ. החניון ישווק עד סוף '95.

בכיכר מיכאלים, מצידו השני של דיזנגוף סנטר, לאורך רחוב המלך ג'ורג' ומשני הצדדים של שדרות בן ציון, יוקם חניון ל־450 מקומות חנייה ב־3 מפלסים. הזוכה במכרז יחוייב לבנות בתחילה את התקרה, שתיבנה מתחת לתשתיות הרבות העוברות בנקודה זו.

שני חניונים נוספים, שעדיין לא אושרו סופית בוועדות, הם שפע טל וגבעון. חניון שפע טל יוקם בשכונת מונטיפיורי על דרך פתח תקווה. חניון גבעון יוקם בין רחוב החשמונאים לרחוב הארבעה. החניון יהיה כולו תת קרקעי ויהיו בו 450 מקומות חנייה ב־3 מפלסים.

נדל"ן

מחלוקת בין משהב"ש למועצת רמת השרון מעכבת שיווק 72 דירות

מחלוקת בין משרד השיכון לבין מועצת רמת השרון בעניין אחד הזוכים הראשים לגשת למכרז "בנה דירתך" ברמת השרון מעכבת שיווקן של 72 דירות. לטענת מועצת רמת השרון, שינה משרד השיכון את התנאים שהציב בתוכנית המקורית, לפיהם 90% מהדירות בפרויקט, הנמצא בשכונת מורשה בדרום רמת השרון, מיועדות לתושבי רמת השרון ו־10% לתושבי חוץ. השינוי בתוכנית נובע מדרישת משרד השיכון לאפשר לקבוצת זכאים בעלי 2,000 נקודות זיכוי ומעלה, המשלמים 11% מערך הקרקע ושאינם תושבי רמת השרון, לרכוש 50% מהדירות.

אפרים חירם, ראש המועצה, מתנגד לשינוי בתוכנית, ולדברי מקורבים במועצה, "יתרפר כל ניסיון לכפות עליו לשכן זכאים שאינם תושבי רמה"ש". לדברי חירם, "כופה עליו משרד השיכון להקים שכונת פחונים ומעברה חדשה". הוא הוסיף, כי לא ייתכן להעניק הנחות באגרות בנייה לאנשים שאינם תושבי המועצה.

סיבה נוספת שמציין חירם להתנגדותו היא החשש מפני הפיכתה של שכונת מורשה "להיות שכונת מצוקה, זאת לאחר שהמועצה השקיעה מאמץ אדיר בשיפור איכות החיים בה". חירם ציין, כי קיימת תוכנית נוספת לבניית 800 דירות במורשה.

גורמים במשרד השיכון אמרו בתגובה לטענותיו של ראש המועצה, כי חירם "אינו ראש העיר הראשון שרוצה לטרפד ולדחות תוכניות של 'בנה דירתך'. היכן הוא מצפה שנשים את הזכאים, שנבנה להם סלאמס? יש בדבריו התייפייפות ונימה אליטיסטית". לדבריהם, "לא מתאים לחברה מודרנית, בשנות התשעים, לחשוב במונחים של שנות החמישים".

אמנון נאמני, מנכ"ל החברה הכלכלית של רמת השרון, מסר כי להערכתו, יגשו יותר מ־600 זכאים להגרלה, שהוא צופה כי תיערך באמצע מארס – אם תיושב המחלוקת עד אז. עתה ממתינים במועצה להחלטתו של שר השיכון והבינוי בנימין בן אליעזר בעניין השינוי בתוכנית המקורית.

המכרז ייצא באמצעות החברה הכלכלית של רמת השרון. בפרויקט יוצעו דירות 3, 3.5 ו־4 חדרים בשטחים של 75 מ"ר עד 100 מ"ר.

גד פרץ

תב"ע חדשה לשטח במרמורק ברחובות

מאת גד פרץ

עיריית רחובות מתכוונת לשנות ייעוד לקרקע רדומית לשכונת מרמורק למגורים, אזור מלאכה האחסנה. במסגרת תוכנית רח/103, תוכנית בניין עיר בת עשרות שנים, נקבע ייעוד הקרקע למגורים, אלא שבשנת '67 הוחלט להכריז על כל הקרקעות הפנויות בסביבה כקרקע חקלאית.

מחלקת ההנדסה בעירייה מכינה עתה תב"ע חדשה לשטח שבו 125 דונם. השטח לבנייה מגיע לכ־41 דונם ויהיה ניתן לבנות עליו 236 יח"ד עד שתי קומות. בשבוע הבא יישמעו ההתנגדויות לאחר שהפקדת התוכנית.

66 יח"ד בנווה שאנן בהיקף מכירות של 9 מ' ד'

מאת אורי אלשוור

חברת מפעלי לוקי לבנייה, שבבעלותו של ישראל גבז, תחל בסוף החודש בבניית 66 דירות בהמשכו של רחוב נתיב חן בשכונת נווה שאנן בחיפה. היקף המכירות הצפוי בפרויקט מוערך על ידי החברה ב־9 מיליון דולר.

הפרויקט, "מצפה שאנן", נבנה על מורדות נווה שאנן, על מגרש בשטח של 6 דונם שמכרה החברה מהמינהל לפני כשלוש שנים. הוא יכלול 6 בניינים בני 6 קומות, רוב הדירות יהיו בנות 3 ו־4 חדרים. בכל בניין ייבנו שני דופלקסים בני 4 ו־5 חדרים וכן דירה אחת בקומה התחתונה עם גינה צמודה.

מחיר דירת 3 חדרים, 83 מ"ר עם מרפסת, יהיה החל מ־117 אלף ד'. מחיר דירת 4 חדרים, 101 מ"ר עם מרפסת, החל מ־142 אלף ד'. מחיר דירות דופלקס, 113 מ"ר, יתחיל ב־164 אלף דולר. מחיר דופלקס בשטח 130 מ"ר, יהיה 188 אלף ד'. מחיר דירת גן בת 3 חדרים, 83 מ"ר + גינה של כ־100 מ"ר – 121 אלף ד'.

שרביב מכרה 19 דירות במשתלה ב־6.5 מ' ד'

מאת גד פרץ

חברת שרביב, שבבעלות איש העסקים יוסף קליש, מכרה 19 דירות בהיקף מכירות של 6.5 מיליון דולר, ב־10 הימים הראשונים של המכירה המוקדמת בפרויקט "צהלה הייטס" במתחם המשתלה.

10 מתוך 12 הדירות בפרויקט בנות 3 חדרים, נמכרו במחירים הנעים בין 275 ל־300 אלף דולר. דירות 4 חדרים נמכרו בכ־400 אלף דולר ודירת 5 חדרים נמכרה בכחצי מיליון דולר.

שלב א' בפרויקט – "בנייני השדרה" – כולל 64 דירות. בסך הכל ייבנו 170 דירות במגוון של 30 סוגים. היקף המכירות הצפוי בפרויקט, המשווק ע"י אנגלו סכסון תל־אביב – כ־80 מיליון ד'.

הר־קל – 79 קוטג'ים באילת בהיקף מכירות של 22 מ' ד'

מאת גד פרץ

חברת הבנייה הר־קל, שבבעלות משה לוי ואורי רז, חברת שכו יוסף, יבנו בשכונת השחמון באילת 79 קוטג'ים, בהיקף מכירות צפוי של כ־22 מיליון דולר. החברה תחל בבנייה מיד עם קבלת היתרי הבנייה מהעירייה (בעוד כ־4 חודשים).

הר־קל תקים במקום קוטג'ים דו־משפחתיים ותלת־משפחתיים על מגרשים של 250–300 מ"ר. הקוטג'ים יהיו בני 5 ו־6 חדרים בשטח 180–190 מ"ר. להערכת משה לוי, מנכ"ל הר־קל, יהיה מחיר קוטג' כ־280 אלף ד'.

השטח שבו זכתה החברה, במכרז של משרד השיכון, הוא מתחם בשטח 20,347 מ"ר, ובו היתרי בנייה ל־15,405 מ"ר. החברה הציעה תמורת הקרקע 4.830 מיליון דולר. חברת הר־קל היא החברה האילתית היחידה שזכתה במכרז לבניית מגורים באילת.

משרד השיכון מתכנן בניית 6,500 יחידות דיור באתר השחמון, שבדרך לטאבה. האתר מחולק לפלחים. בפלח 7 מתוכננות להיבנות 1,104 דירות – 654 בבנייני דירות, 168 במסגרת "בנה דירתך" ו־282 קוטג'ים. המגרשים לפלח 7 הוגרלו כבר באוגוסט '94, והחברות הזוכות התחייבו להציג תוכנית בתוך 4 חודשים ולהשלים את הבנייה לאחר 18 חודשים.

בפלח 4 של הפרויקט מיועדות להיבנות 580 דירות – 160 קוטג'ים, 231 קוטג'ים במסגרת בנה ביתך ו־189 דירות בבניינים. את יתרת הפרויקט ישווק המינהל בהתאם למצב השוק.

לשכת הבינוי והייזום תביא 1,000 פועלים מאוקראינה

לשכת הבינוי והייזום, המאגדת כ־3,000 קבלנים מהמגזר הערבי, מתכוונת להביא בקרוב 1,000 פועלי בניין מקצועיים מאוקראינה. הפועלים עברו מיון ראשוני של איגוד פועלי הבניין באוקראינה, ויעברו שוב מיון על ידי הלשכה, כשיגיעו לארץ.

את הפועלים תייבא לשכת התעסוקה, הפועלת לצדה של לשכת הבינוי. לדברי מנכ"ל לשכת הבינוי והייזום, דוד ישי, עלותו של כל פועל מקצועי נאמדת בין 140 ל־150 ש' ליום (כולל שכר עבודה, מזון ולינה). זוהי גם עלות פועל בלתי מקצועי מהשטחים.

באמצעות הפועלים האוקראינים יוזכו הקבלנים 15% במבצע מעלויות הביצוע. לדברי ישי, הקבלנים הערבים, שרובם קבלני ביצוע, היו מעדיפים, למרות הסיכון, להשתמש בשירותיהם של פועלים מהשטחים, אבל בשל חוסר היציבות הם מתקשים לעמוד בלוחות הזמנים ונאלצים לא פעם להפר חוזים.

הפועלים מאוקראינה יעבדו עם הקבלנים שהם חברי לשכת הבינוי, על פי קריטריונים שנקבעו בלשכה, בכפוף להוראות משרד העבודה והרווחה.

אורי אלשוור

חדש בתל אביב

דירה חדשה לגמרי
בבניין חדש לגמרי
בהנחה מיוחדת לגמרי

כל מי שלא יכול היה להרשות לעצמו לקנות דירה בתל אביב - יכול עכשיו. במגדל המגורים החדש של שופ בנווה טל, מחכה לכם דירה מרווחת עם קרמיקה באמבטיה, במטבח ובשירותים, ריצוף 30×30 ברוב הדירה, מטבח מודרני, קולטי שמש, הכנה לכבלים ולמזגן ועוד ועוד. לבחירתכם דירות 3 ו- 3.5 חדרים, בבניין בן - 8 הקומות. אז בואו לגור גבוה מעל כולם ולקבל הנחה.

מגדל המגורים החדש של שופ בנווה טל, ת"א - עכשיו במבצע הנחות, שאסור לפספס.

פרטים ותנאי מכירה: בסניף הראשי - רח' החשמונאים 121, ת"א. טל: 03-5632710

שופ
לגור בטופ
שיכון ופיתוח לישראל

רשף נכסים
המומחים לנדל"ן עסקי בע"מ
למכירה משרדים
בניין עצמאי
סמוך לצומת גהה
2000 מ"ר
1600 $ למ"ר
בניין חדש חניה בשפע
התאמה מלאה כולל חלוקה ומזוג אויר
טל. 03-575-44-77 (20 קווים)

דניס ברק נכסים והשקעות בע"מ
סניף שיכון דן - בתי יוקרה
1. ברמת החייל - ברוח מעולה!! בית מרווח - 5 חדרים. שקט!!
2. בשיכון דן - קוטג' פינתי חדיש ומרווח, 6 חד'. מגרש גדול !!
3. בבניה מתקדמת בבבלים - דירות גן + גג, יפייפיות 5 חד' מיקום מעולה, מיפרט גבוה !!
FIABCI
טל: 03-6472775 פקס: 03-495106

סניף רמה"ש - בתי יוקרה
1. למכירה ברמת השרון המערבית
דירת 3 חד' ענקית!! שקטה!! מדליקה ומרכזית!!
2. למכירה ברמת השרון
דירת 4 חד' + 2 אמבטיות + מעלית. מושקעת!! מדהימה!!
3. למכירה ברמת השרון - מורשה
בית חדש בגימור אקסלוסיבי במיקום מעולה!!
טל: 03-5400004 פקס: 03-5402445

בבלעדיות!
ברמת השרון - ברח' יפתח !!
פרוייקט בניה יחודי
1. דירות גינה מפוארות + מרתף גינה 400 מ"ר + אופציה לבריכה!
2. דירות גג + מעלית, מרווחות + מרתף.
טל. 03-5400004.

הארץ
יום ראשון י"ב באדר א' תשנ"ה
12 בפברואר 1995

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001 פקס' 6810012 מערכת, 6815837 הנהלה, 6815859 מודעות
ירושלים: רחוב החבצלת 2, טל' 6–02-254245, ת"ד 275 י-ם 91002 פקס' 02-254249
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 7–04-623166, ת"ד 5259 חיפה 31052 פקס' 04-670715
שירות תלונה למנויים 03-5121533, 03-5121344 מודעות לוח הדרושים 03-6382020

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי   עורך המשנה: יואל אסתרון
גרשום שוקן, העורך 1939–1990

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken st., Tel (03) 5121212, Fax 6810012

גילוי האמת בכל מחיר

נכון עשה הרמטכ"ל כשביקש מראל"מ (מיל') משה לוי לחקור את שרשרת הדיווחים על נסיבות הריגתו של רס"ן כיוואן חמאד בעת הסתערות צה"ל על מארב של אנשי חיזבאללה בלבנון ב־19 בדצמבר. אמנון שחק אמר כי "אינו מקבל בשום אופן מסירת הודעה כוזבת למשפחות החללים", ובכך הבהיר כי אם היתה החלטה לשקר למשפחת החלל, הרי הוא, כסגן רמטכ"ל באותה עת, לא היה שותף לה – והרמטכ"ל אינו מסכים לה.

למשפחתו נמסר בזמנו כי רס"ן כיוואן חמאד נהרג בהיתקלות כשעמד בראש הכוח המסתער, אולם על פי תחקיר שהתפרסם בעיתון החיפאי "כלבו", המסתמך הן על דיווח של חייל נח"ל שהשתתף בתקרית והן על שיחה מוקלטת עם האלוף עמירם לוין, נהרג רס"ן חמאד מאש כוחותינו. רס"ן חמאד החליט כנראה, בשלב מסוים, לעקוף את היעד מכיוון אחר בלי לדווח על כך לחייליו. במשך ההסתערות, על פי התחקיר העיתונאי וגם על פי התחקיר הצה"לי שלא פורסם, נורה רס"ן חמאד הן על ידי חיילי צה"ל והן על ידי אנשי חיזבאללה. אולם ייתכן כי הירי שקבע בסופו של דבר את מותו בוצע בטווח קצר, בתום ההיתקלות, בידי חייל שביצע "נוהל וידוא הריגה" משום שחשב שרס"ן חמאד הוא איש חיזבאללה פצוע. מידע זה לא נמסר למשפחה.

כתבי "כלבו", מרדכי אלון ודוד רטנר, מספרים בכתבתם, כי בתחקיר שנעשה בפיקוד הצפון לאחר ההיתקלות ביקש האלוף עמירם לוין שלא לדווח למשפחת ההרוג את כל האמת על נסיבות מותו של רס"ן חמאד, כיוון שלדרוזים יש "אמונה מסובכת" ו"רגישויות מאוד מיוחדות". דובר צה"ל מסר לעיתון שלוש תגובות שונות על טענות אלה, הן על הדיווח השקרי למשפחה, הן על נוהל וידוא הריגה והן על נסיבות מותו של רס"ן חמאד. גם האלוף לוין טוען כי דבריו (שהוקלטו) הוצאו מהקשרם, והאי־הבהירות הנובעת מריבוי הגרסאות והסתירות ביניהן היא שהובילה את הרמטכ"ל להורות על חקירה.

צה"ל חייב בדיווחי אמת: הן של חיילים למפקדיהם והן של מפקדים לשולחיהם. צה"ל חייב בדיווחי אמת למשפחות החללים ובדיווחי אמת לציבור באמצעות העיתונות. הצבא אינו יכול להורות לחיילים לשקר בעניין אחד, ולצפות מהם לאמירת אמת בעניין אחר. חיילים המתבקשים למסור דיווח לא אמיתי למשפחה, ורואים את דובר צה"ל מסתבך בפרסום מטעה, שאינו תואם את מה שראו במו עיניהם, מקבלים מהצבא מסר כפול ומסוכן. הנכונות להשלים עם סיוח – ולו כדי להקטין את סבלה של משפחה – מזיקה לצה"ל ויש להימנע מכך בכל מחיר.

כדי להסיר ספק, על צה"ל לפרסם את תוצאות החקירה של משה לוי במלואן ובלא דיחוי, ולהסביר לציבור באותה הזדמנות, מה אותו "נוהל וידוא הריגה" שהחיילים מרבים לדבר עליו ואילו צה"ל ממשיך להכחיש את קיומו – במקרה זה ובמקרים אחרים. אם קיים נוהל כזה, ולו רק כתורה שבעל־פה, יש לברר בלי דיחוי באילו נסיבות מורים המפקדים לחיילים להשתמש בו.

כמו בעניין דיווח האמת למשפחות, כך גם בעניין דיווח האמת לציבור, אין להשלים עם מציאות שעל פיה חיילי צה"ל קוראים בעיתונות הכחשות על נהלים שלמיטב ידיעתם מתבצעים יום־יום בשטח. בעידן של ריבוי ערוצי תקשורת מתחרים וחופשיים, אין עוד טעם לנסות להסתיר עובדות, בלתי נעימות ככל שיהיו, שכן במוקדם או במאוחר הן ייצאו לאור, אם בעיתונות הארצית ואם במקומונים המוכיחים את חשיבות קיומם פעם אחר פעם.

צעדים הורסי אמון

מאת עוזי בנזימן

כאשר נרקם הסכם אוסלו, ביססו אותו מהלליו על השיטה המדורגת: הם הניחו כי הסדר ישראלי־פלשתיני שיושם בהדרגה, באופן מבוקר, הוא המרשם הנכון לחיסול הסכסוך רווי הדמים בין שני העמים. לפחות הצד הישראלי בעסקה טען בגאווה שגדולתה ביכולת לשלוף מתוכה מרכיבים ולהוציאם אל הפועל גם אם מתגלעים קשיים בסעיפים אחרים של ההסכם. ועוד אמרו, ולכך הסכים גם הצד הפלשתיני, שקביעת שלושה שלבים לתהליך הפיוס – הסכם עזה ויריחו, הסכם ביניים והסכם קבע – נועדה ליצור תקופת הסתגלות שבה יופעלו צעדים בוני אמון בין הצדדים. כל כך חיוני נראה הפטנט הזה וכל כך שגור היה בפיותיהם של מנסחי ההסכם, שעד מהרה קיבל כינוי חיבה: סי־בי־אם (ראשי תיבות של הצירוף האנגלי: צעדים בוני אמון – Confidence Building Measures).

כעבור שנה וחצי, הגיעה השעה להודות שהפטנט הכזיב: לא צעדים בוני אמון התרחשו ביחסי הישראלים והפלשתינאים אלא צעדים הורסי אמון. התקופה שחלפה מאז נפגשו לראשונה יצחק רבין ויאסר ערפאת על מדשאות הבית הלבן לא הצליחה לקרבם זה אל זה, ויותר מכך: היא רק הגבירה את חשדנותם ועוינותם של הישראלים והפלשתינאים אלה כלפי אלה. הישראלים רואים בציבור הפלשתיני בכללו אויב החורש רעה עליהם, מעודד את פיגועי הטרור כלפיהם ונותן גיבוי למבצעיהם, ואילו הפלשתינאים תופסים את הציבור הישראלי כעם יהיר ואכזר המתכוון להוסיף ולשלוט עליהם בעודו מוליך שולל את העולם כולו כאילו פניו לפיוס ולשלום.

גם אם, פה ושם, נוצרו קשרי אמון אישיים בין אחדים מהנושאים ונותנים משני הצדדים, יש להם משקל נוצה במאזן השלילי הכבד המצטבר והולך בין שני העמים. כדי להמחיש את חומרת התופעה די אם ניתן את הדעת ליחסים שהתפתחו בין הישראלים לירדנים ולאווירה האופפת את הסכם השלום שנחתם ביניהם. חוסיין ורבין הם כמעט חברים והפמליות הסובבות אותם מצליחות להידבר זו עם זו בלי קושי ולהגיע להבנות אינטימיות כמעט (חוסיין מסייע לרבין במאבקו על מינוי אפרים הלוי לשגריר). ביסוד היחסים בין שני המשטרים מונח אמון הדדי הגובר, כך נראה, ככל שהם משתפים פעולה ליישם את הסכם השלום שחתמו. הקשיים המתעוררים בדרך הוצאתו אל הפועל של החוזה אינם נתפסים כהונאה או כמזימה אלא כהתפתחויות טבעיות הצומחות מאילוצים אובייקטיביים.

לא כך במסלול הישראלי־פלשתיני, וזו תוצאה המחייבת לבחון מחדש את ההנחה שעמדה ביסודו של הסכם אוסלו: האם הקושי נובע מחוסר יכולתם של רבין וערפאת למצוא מסילות איש אל לב זולתו, או שהתנאים האובייקטיביים אינם מאפשרים לשני העמים למלא את התפקיד שייעדו יוזמי ההסכם לצעדים בוני אמון.

יכולתם של מנהיגים לפתח יכולת הידברות טובה איש זה עם זה היא אמנם גורם חשוב בעיצוב היחסים ההדדיים בין העמים שהם מייצגים, אבל מוטב שלא להפריז בכישלונם של רבין וערפאת בתחום זה: לא האנטיפתיה האישית ביניהם (והיא עברה תמורות בחודשים האחרונים) מכתיבה את התסכול הישראלי־פלשתיני. כישלונם של שני העמים להתפייס זה עם זה נובע מבעיות היסוד הפעורות ביניהם ומחוסר הצלחתו של מרשם אוסלו לגשר עליהן.

הסכם אוסלו אינו מצליח לפתור את הסתירות שבין צורכי הביטחון של הישראלים לבין צורכי המחיה של הפלשתינאים, בין הציפייה הפלשתינית לעצמאות לבין התפיסה הישראלית על אוטונומיה מוגבלת, בין הדרישה הפלשתינית לשליטה מלאה על כל הגדה המערבית ורצועת עזה לבין ההתעקשות הישראלית שלא לפרק יישובים. במלים אחרות, המרשם של אוסלו לא יצר, כך מתברר שנה וחצי לאחר שנרקם ונחתם, פתרון מינימום שיהיה מקובל על שני הצדדים. המשבר החמור שבו הסתיימה בסוף השבוע שעבר פגישת רבין־ערפאת במחסום ארז אינו תפנית מקרית: זה שיקוף של מצב־יסוד שהסכם אוסלו אינו מצליח, כנראה, לפתור.

ייתכן שאין מנוס אלא לחשוב מחדש על נוסחת אוסלו כולה: האם היא מוכיחה את עצמה? האם מתכונת השלבים שנקבעה בה ניתנת לביצוע או שמוטב לחולל בה שינויים? ואולי נכון להעיז ולבחון מחדש אם יש בכלל תוקף וטעם לרעיון העקרוני, השאוב מקמפ דייוויד, לבסס את הפתרון לסכסוך הישראלי־פלשתיני על תוכנית האוטונומיה?

כוונות לחוד ומעשים לחוד

מאת גדעון לוי

אחרי המופע הספקטקולרי בקהיר, עם ההצהרה המשותפת שהצליח שמעון פרס להוציא בעמל רב, מנווט יצחק רבין את העניינים כך שפריצת הדרך ההיסטורית עם הפלשתינאים, שהיה שותף לה, מתקרבת במהירות לנקודת אין מוצא. בתום הפגישה בסוף השבוע עם יאסר ערפאת ניסה אמנם רבין לומר משהו על המשך השיחות, אבל דבריו לא יכלו לטשטש את העובדה הניצחת שהתהליך המדיני תקוע. גם השר יוסי שריד ניסה להרגיע בסיום המפגש כאשר: "אל תדאגו, זה לא סוף העולם".

ואמנם, אולי לא זה סוף העולם, אולם ייתכן מאוד שסוף הפרק הנוכחי בניסיון ההיסטורי להתפייסות עם הפלשתינאים הולך וקרב.

כמה ממשתתפי השיחה מהצד הישראלי דווקא ציינו את הפתיחות הרבה השוררת בין רבין לערפאת; רבין אפילו אמר לערפאת שהוא כואב את כאב הסגר. שעה קלה אחרי סיום המפגש נועד ראש הממשלה עם משלחת המדריקה מאירופה, וגם באוזניה הוא נשמע נחרץ בכוונתו להמשיך את התהליך עם ערפאת. משתתף נכבד בשיחה אפילו השווה אחר כך את מידת נחישותו של רבין לדבוק בדיאלוג עם ערפאת לנחישות שהפגין במשך שנים רבות שלא להיוועד עמו. אלו הדברים המעידים על כוונות טובות של ראש הממשלה, ואולם כוונות לחוד ומעשים לחוד.

מלכתחילה היה צריך להיות ברור לרבין שתקופת הביניים שנגזרה עלינו באוסלו תהיה הקשה והמסוכנת מכל. זו עונת הלחצים הגדולים של הקיצונים בשני המחנות, שעושים הכל כדי לסכל את המהלך. רבין כמו הופתע ונבהל.

הסגר שרבין מתעקש להמשיכו לפי שעה הוא בחזקת חממה למבצעי הטרור. החמאס מעוניין מאוד בהמשך הסגר. המצוקה הכלכלית והחברתית שהסגר גוזר על המוני הפלשתינאים מגבירה את התמיכה בתנועות הקיצוניות. פלשתינאי שאינו מסוגל להתפרנס ואין לו לשם מה לקום בבוקר הוא מועמד בכוח להצטרפות אל מעגל הטרור והשנאה.

להקל על הפלשתינאים

מנגד ניצב ערפאת, חסר תוחלת אמנם אבל גם חסר אונים, ואינו מסוגל להבהיר לאחרון הפליטים בג'באליה או בדהיישה איזו תועלת תצמח לו מהדרך המדינית שעליה עלה באומץ. קל להבין את התעקשותו של רבין לתבוע מהרשות הפלשתינית יותר מאמץ במלחמה בטרור. רבין כראש הממשלה נדרש לנקוט כל צעד אפשרי כדי להבטיח את שלום אזרחי ישראל. אבל המגבלות האובייקטיביות של ערפאת ואנשיו מחייבות את רבין ליותר הבנה והתחשבות.

ערפאת הגיע לעזה המוכה והמפוררת בלי כלים נאותים למלחמה בטרור. גם זרועות הביטחון הישראליות עתירות הניסיון והאמצעים לא הצליחו לסכל בעבר הרבה פיגועים מאריכים. עכשיו, כשהוא צריך להתמודד עם בני עמו האחוזים בנשק בעוד שהוא עצמו נתפס יותר ויותר כמשתף פעולה עם הישראלים, ושאינו מסוגל להנחיל שיפור כלשהו במצבם של אנשיו, הוא מנהיג שישראל חייבת להתגייס לעזרתו.

למרבה הצער, אין כיום פלשתינאי אחד בשטחים היכול להעיד כי חל שיפור בחיי היום־יום שלו מאז חתימת ההסכמים עם ישראל. גם רוב הישראלים אינם יכולים להצביע על שיפור שחל בחייהם שלהם מאז ההסכמים. עובדה זו מקשה על ההתקדמות המדינית, אבל היא היתה צפויה מראש לתקופת הביניים. במצב עניינים זה יש רק שתי אפשרויות של ממש: לסגת מכל המהלך, בצעד שיגרום בכייה לדורות; או לנסות להרכין ראש, ככל האפשר, לפני גל הטרור, בידיעה שהוא ילך וישכך ככל שהתהליך המדיני יצבור תאוצה, ולנסות לדלג במהירות האפשרית מעל למשוכות הקשות העומדות בדרך להסדר הקבע.

בינתיים צריכה ישראל לעשות הכל כדי להיטיב את תנאי חייהם של הפלשתינאים. יש להסיר את הסגר במהירות, עם כל הסיכון שכרוך בדבר, תוך כדי הקפדה ביטחונית נמרצת יותר על הבאים בשעריה; או לפחות לפצות כספית את הפלשתינאים על בטלתם מאונס ובכך לסייע לערפאת להציג הישגים של ממש לפני בני עמו. לא למען הפלשתינאים יש לנקוט צעדים אלה, אלא למען האינטרס הישראלי. דובר החמאס, איברהים רושה, צוטט בסוף השבוע כמי שאומר שתנועתו מעוניינת שהליכוד יעלה לשלטון בישראל: "עליית הימין לשלטון תביא לגיוס נרחב יותר בקרב הפלשתינאים, וכולם יבינו שאין דרך אחרת מלבד ההתנגדות".

אסור שרבין יקל על החמאס ויוכיח להם שלא רק הליכוד יכול, אלא שגם ממשלתו עושה הכל לחיזוק שורותיו.

בינתיים / אמנון דנקנר

הביטחון לברק

מדברים היום הרבה על אהוד ברק ועל עתידו ועוקפים, כמובן מאליו, את העיקר. העיקר הוא שלתפקיד אחד אהוד ברק אינו מועמד בממשלה שאליה יצטרף אולי, וזאת באורח ודאי: לתפקיד שר הביטחון. כל הפרשנים המכריעים לו כיסא זה או אחר בממשלה קובעים בבטחה כי שר ביטחון לא יהיה משום שיצחק רבין אינו מעוניין לשמוט מידיו את התיק הזה. יצחק רבין, אומרים מקורביו, אוהב את העיסוק בתיק הביטחון וגם אינו סומך על איש מלבדו שיעשה זאת לפחות טוב כמותו, ולפיכך הוא מסרב לחשוב אפילו על העברת התיק לידיו של אחר.

יש הרבה מה לומר בזכות רבין כשר ביטחון: הוא שר הביטחון הוותיק והמנוסה בתולדות המדינה, הוא בקי בכל פינה במערכת הענקית הזאת והוא גם אוהב לעסוק בתחום הזה. ובדרך כלל מה שאדם אוהב לעשות הוא עושה הכי טוב. הבעיה היא שיצחק רבין הוא גם ראש הממשלה וגם מנהיג המפלגה שלו, והעול המשולש הזה הוא כבד מנשוא. לא מוגזם לחשוב שהרבה מן השגיאות, הקלילים, העייפות המצטברת והניכרת היטב, הבהלה והמעידה שרבין מפגין בחודשים האחרונים, מקורם בעול הכבד הזה.

אבל יש שיקול נוקף וכבד, והוא פוליטי: שנתיים לפני הבחירות אין ביטחון בלא שיצחק רבין יתמודד בבחירות האישיות לראשות הממשלה. היום הוא קשיש ובעוד שנתיים אפשר יהיה לכנות אותו זקן ואולי אפילו כמעט ישיש. הסקרים של היום, המנבאים לו תבוסה אפילו מול רפאל איתן, עלולים שלא להשתנות הרבה ככל שיקרב מועד הבחירות. חוש האחריות צריך להכתיב לו להתחיל לטפח לפחות את האופציה של יורש. שבין מזה נתגלה ברצונו למנות לתפקידי שרים את שני היורשים הפוטנציאליים, חיים רמון ואהוד ברק. אולם רק שמץ לסגנים, על פי הערכות הפרשנים, מייעד רבין תפקידים לא בכירים כאילו זהו סבב עתידי, ואין די בכך.

רמון הוא בעיה בפני עצמה משום שהוא מחויב פומבית להמשיך בהסתדרות, ואם יפר את מלתו יסב נזק לתדמיתו ולאמינותו. בכל מקום, ודאי שאם ימיר את מוביליותו ההסתדרותית בתפקיד שר זוטר, ספק אם יהיה הרווח שלו שווה בנזק. הוא יוכל להסביר כבודה של שכנוע מעבר בבית הוועד הפועל אל משרד באוצר, במקום בייגה שוחט שקרוב נזק לרבין, אבל ריצה שלו לכורסת שר זוטר לא תיראה יפה.

בנוגע לברק – החליפות כתוף־דים לו בלשכת ראש הממשלה צרות על מידותיו ויקשה עליו לגדול בתוכן למעמד של יורש. שר משטרה אינו מעמד טבעי לראשות הפירמידה וזאת יודע אפילו משה שחל עתיר האמביציה. הרעיון להוסיף לתיק הזה בשביל ברק את האחריות הכוללת על ביטחון הפנים הוא מלכודת מוות לכל שאיפה פוליטית של ברק, כיוון שאז ייעשה לאחראי על הביטחון האישי של אזרחי ישראל וכל פיגוע יונח לפתחו בתביעה להסברים ולגילוי של אחריות אישית ומיניסטריאלית. נכון שגם מילוי תפקיד של שר ביטחון היום אינו עניין פשוט מבחינת האחריות האישית, אולם הוא כרוך ביוקרה ובאפשרויות של התהדרות בהצלחות מקצועיות כאלה ואחרות. שהרי ביטחון פנים עניינו מגננה בעוד ששר ביטחון אחראי גם על פעולות התקפיות, שכאשר הן מצליחות הן מקרינות על נושא התפקיד הזה יוקרה רבה.

ברק מתאים לתפקיד הזה כיוון שהיה רמטכ"ל עד לא כבר. הוא מכיר היטב את המערכת ויש לו תכונות שיעזרו לו לעמוד בראש המנגנון הסבוך הזה. נכון שיש חוששים שאם יהיה שר ביטחון יניח מקלות בגלגלי הסכם אוסלו, שדעתו עליו לא היתה טובה מראשיתו. אבל היום ברור לכל כדעתו אז היתה מדויקת וההסכם תקע מקלות בגלגלי עצמו. וקשה לראות את ברק פוגע בדם קר בניצוץ הישגו החשוב הזה של הממשלה.

מה שברור הוא, שמכוח שברק יקבל תפקיד הכנה לירושה, גם אם רבין, בסופו של דבר, יהיה שוב מועמד. רבין צריך להזהר עם שני צעירים כרמון וברק שוב: בשנתיים על ניסיון והשיפה בתפקידים הכי מרכזיים בממשלה הוא אחר כרבין הזיון עם כוחם, שבעזר ספריתו, משה שחל, עוזי ברעם, ישראל קיסר ושמעון פרס הנבהה.

לכן, העובדה שרבין מסרב להיפרד מתיק הביטחון הופכת לנחמה אנושית מובנת אך בלתי מתקבלת על הדעת. אם הכיבנה שלו היא כאת אשר יאהב בו ידבק לאהבה, יש להבליץ לפניו להסתפק לצורך הנשמתה בדבקותו הפודסמת בדעייתו לאה ולא להתרובה עד כדי אובססיה להתרדים שהם בנפש הציבור ובנפש המפלגתית. עם כל הכבוד, תיק הביטחון אינו רשום לנצח בטאבו על שמו של יצחק רבין, והשיקול שעליו לשקול בעניין הזה אינו יכול להצטמצם לתחום האישי. השיקול האמיתי הוא, למרבה הצער, מה עדיף: אהוד ברק כשר ביטחון בראשית 1995 או רשל כשר ביטחון בסוף 1996.

ישחקו הנערים לפנינו

מאת זאב סגל

פסיקת בג"ץ בעניין ההסכם הקואליציוני בין העבודה לש"ס היא פתח להסכמים שאינם תואמים יסודות של משטר חוקתי

מה נשתנה ההסכם הקואליציוני בין ש"ס לעבודה, שבמסגרתו מתחייבים הצדדים לתקן בחקיקה את פסיקת בג"ץ הסוררת שתפר את הסטטוס קוו בענייני דת, מכל שאר ההסכמים בנושא שנתברכנו בהם מאז קום המדינה?

שבכל ההסכמים האחרים קיבלו הצדדים התחייבות עצמית שלא יפגעו בקיים, או שבאו להבטיח שינוי פסיקת עבר באמצעות חקיקה, ואילו בהסכם, שבג"ץ ברוב דעות נמנע מלבטלו, השכילו להתחייב על שינוי פסיקה עתידה שטרם באה לעולם, בלי לבחון את הצדקתה ונימוקיה.

כך ביקשו הם, לראשונה מאז שנוסדו חוזה, ליצור מצב שבו בית המשפט העליון מתבקש "לסתום מים", בלשונו של השופט אהרן ברק, כאשר ההליך כולו "הופך למשחק", והשופטים מוצאים עצמם ממלאים את המצווה "יקומו נא הנערים וישחקו לפנינו".

מי שמעיין בהחלטת בג"ץ – חמישה פסקי דין נפרדים הפרושים על פני יותר מ־100 עמודים – אינו יכול להתפלא על חלוף למעלה מחודשיים מעת שנשמעו הטיעונים. השופטים השוו ובחנו סוגיה קשה ומורכבת הנוגעת למידת ההתערבות הראויה ולקווים המפרידים בין משפט הציבור לבין המשפט הציבורי, שפירושו הפעלת ביקורת שיפוטית על הסכמים ומעשים פוליטיים.

מה שמפליא בפסק הדין היא הדרך הארוכה שצעדו השופטים יד ביד בביקורתם על ההסכם, שחריפה ממנה כמעט שאינה מוכרת בפסיקה, לעומת חילוקי הדעות ביניהם בקצה הדרך שהביאו להשארת ההסכם על כנו.

מה לא נאמר על ההסכם שקרקטו מחותמיו של חלק מבכירי פוליטיקאינו? תוצאת ההסכם, ביטול פסיקה בלא שיקול דעת, היא לדעת נשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר, "בלתי טבעית בתבררה ותפשית". חותמי ההסכם, לדברי השופט אליעזר גולדברג, "לקו בליקוי מאורות" "כשהכניסו לחקיקה מתקנת פסיקה מערערת את היסוד הקונסטיטוציוני של משטרנו". סעיף ההסכם, המבטיח ביטול פסיקה, נוסח כדברי השופט מישאל חשין ב"לשון בוטה וכוחנית" ו"אינו ראוי מבחינתו הציבורית".

ההסכם, שעל פיו "גלגלי השפיטה מופעלים לריק", כלשונו של השופט אהרן ברק, יוצר לדעת השופט תיאודור אור מציאות שפסיקת בג"ץ בענייני דת אינה אלא טובה "לשעה קלה בלבד", ושופה להיבטל. אלא מה? כנגד כל הדברים האלה עומדת גישת שופטי הרוב שביסודה "הריסון העצמי

שמגר. ריסון עצמי

של הרשות השופטת" (שמגר), העדר "עילה משפטית" להתערבות (חשין) ורצונו של בג"ץ שלא לפגוע באמון הציבור אם יפסוק בעניין שהוא עצמו "בעל עניין בו" (גולדברג).

השופט ברק, שלא היסס להכריז על בטלותו של הסכם פסול הפוגע עמוקות בתפיסות היסוד החוקתיות שלנו בשימו לצחוק את הרשות השופטת, רואה באישורו של הסכם כזה עידוד להסכמים דומים בעתיד. הסכר שעצר בג"ץ בשעתו, בעת שפסל הסכמים שכללו הבטחת ערבות כספית תמורת הצבעה וקניית "שלטון בכסף", נפרץ עתה לרווחה. בשערים שנפתחו – צדיקים לא יבואו. אם הסכמים קואליציוניים הם, כדעת ברק, "מולה מידבקת", הרי ענייני דת אינם העניינים היחידים שאפשר להבטיח בנוגע אליהם ביטול אוטומטי של פסיקה על־ידי חקיקה, חזקה על פוליטיקאים שירבקו בבהולת ההסכם המאושר.

העובדה שבג"ץ נמנע מלבטל הסכם, שאותו ביקר בחריפות, מעניינת אך מעט את העושים במלאכה הפוליטית. "השורה התחתונה" של פסק הדין היא, למעשה, מתן לגיטימיות להסכם הפורץ את החומה החוקתית, שמאחוריה ניצב בג"ץ עד עתה, בלי שאקדח חקיקה מופנה אליו באיום שיופעל אם יפסוק שלא על פי רעת חכמים למיניהם.

גם אם ברור שבית המשפט יפעל על פי מיטב הבנתו ומצפונו, בלא להתחשב ב"איום המוסווה" כלפיו, השאלה היא כיצד ישקף הציבור על הפסיקה. האם לא יימצא תמיד מי שימהר לטעון שפסיקה בעניינים רגישים, ולא רק בענייני דת, נפסקה בגין החשש שפסיקה שונה תגרור מיד את ביטולה בחקיקת הכנסת? החשש האמור, הנוגע בשורשי אמון הציבור בבית המשפט, קיים מעת שנשאר על מכונו סעיף בהסכם, אפילו זה אקדמי בלבד ברגע זה. "האור הירוק" בפסיקת בג"ץ אינו רק גול עצמי שנתנו השופטים לבית המשפט, אלא גם פתיחת שער רחב להסכמים ולהסכמות שבכתב ובעל־פה שאינם תואמים את יסודות המשטר החוקתי.

ימים ספורים לאחר מתן פסק הדין פורסמו תוצאות סקר דעת קהל של מכון "דחף", שעולה ממנו כי 74% מהציבור תומכים בקיום ביקורת שיפוטית של בג"ץ על חוקתיות חוקים. מחציתם של המצביעים בעתיד למפלגות הדתיות, כך עולה מהסקר, סבורים שאין להגביל את בג"ץ מלדון בעניינים שהם בתחום הסטטוס קוו הדתי. זאת כאשר 65% מכלל המדגם סוברים שראוי לבג"ץ לדון בעניינים שהם בתחום הסטטוס קוו הדתי.

הגבלת שופטי הרוב את עצמם מהתערבות מגלה מידה מכובדת של ריסון עצמי במקרה, שלדעתי, אינו ראוי לכך. ריסון כזה ספק אם יגלה בצדו איפוק בעולם הפוליטי, ההולך לקראת בחירה ישירה לראשות הממשלה ולקראת הסכמים בטרום הצבעה. בפסק דינו כותב השופט גולדברג שאמונתו בכנסת כי תדע לעמוד בפרץ מביאה אותו לדחות את העתירה. "ולוואי שלא אתבדה", הוא כותב. לו יהי.

לא רק לבן או שחור

ניסיון חברי כנסת מהליכוד וצומת למנוע מהתנועה האיסלאמית בישראל להתמודד בבחירות, תוך כדי הצגתה כגורם אנטי־ישראלי מובהק, עלול לחבל במערכת היחסים העדינה והשברירית בין יהודים לערבים

מאת שמואל טולידאנו

"בלי קודש לבצע הזה", היתה תגובתו של שייח עבדאללה דרוויש, מנהיג התנועה האיסלאמית בישראל, לפנייתי אליו בשם גורמים ממלכתיים לבקש על נפשו של הסמל נסים טולידנו. הוא יצא בקריאה נרגשת בכלי התקשורת להבאס לחוס על חייו של החטוף, כי הקוראן אוסר פגיעה בחפים מפשע. למרבה הצער, כל פניותיו לא נענו.

מנהיג אחר של התנועה, שייח כמאל חטיב, הופיע בימים אלה על מסכי הטלוויזיה והכריז בשם תנועתו כי היא מכירה במדינת ישראל ושוללת את הטרור.

שני מרכיבים אלה, התנגדות לטרור והכרה במדינת ישראל, מהווים את השוני העיקרי בין תנועה זו לבין החמאס בשטחים ותנועות איסלאמיות בארצות ערב.

המועצה לשלום ולביטחון, שבה חברים 600 קציני מילואים בדרגת אלוף משנה ומעלה, ושכלילים להם בבטחון, בכנס שהתקיים לפני שבוע בתל אביב, נשמעה, בנוכחות נשיא המועצה, האלוף (במיל') שלמה להט, בעניין ערביי ישראל. שייח עבדאללה דרוויש הציג לפני חבריה את השקפת עולמה של התנועה האיסלאמית בישראל וענה על שאלות משתתפי הדיון.

יש להניח שאחד העניינים שיעלו יהיה השתתפותה או אי השתתפותה של התנועה ברשימה נפרדת בבחירות לכנסת ה־14. חברי כנסת מהליכוד וצומת מתכוונים ליזום הצעת חוק שימנע את השתתפותה של תנועה זו בבחירות, בטענה שאינה מכירה בקיומה של ישראל, אולם לטענתם זו אין אחיזה במציאות.

בכוונה זו של חברי הכנסת הללו יש גם חוסר הבנה פוליטי מבחינתם, כי קיומה של רשימה נפרדת נוספת בבחירות פירושה התמודדות של ארבע רשימות ערביות: חד"ש, מד"ע, התנועה האיסלאמית, וכפי הנראה גם רשימה נוספת בראשותו של הד"ר אחמד טיבי. פיזור הקולות, פיצול קולותיהם של ערביי ישראל, שיביא מטבע הדברים לאובדן קולות רבים. בבחירות לכנסת ה־13 הפסידו שלוש רשימות בלבד ויותר מ־21,500 קולות, שניתנו לרשימה המתקדמת לשלום שלא עברה את אחוז החסימה.

לפי הערכה, אין התנועה האיסלאמית בישראל מהווה כיום גורם מסכן, הן בגלל עמדתה בעניין הטרור וההכרה בישראל והן בגלל גורמים נוספים שמן הדין לציינם: ערביי השטחים מנועים מלקיים פעילות פוליטית כלשהי, ולכן הם מנצלים באופן בוטה באמצעות החמאס את המסגדים ומוסדות הדת להעברת מסרים לאומניים. ערביי ישראל רשאים לנהל פעילות פוליטית ללא מגבלות, ואינם זקוקים למסווה דתי של התנועה האיסלאמית.

ועדה ממשלתית בין משרדית שבדקה את העבריינות במגזר הערבי הגיעה למסקנות מדהימות, שעל פיהן שיעור המתמסכים בסכסוכים המידרדרים לפשע דומה לשיעור בקרב הציבור היהודי, ולפעמים אף עולה עליו. המשמעות המעשית היא כי הציבור הערבי מאמץ את אורח החיים המערבי של החברה היהודית שבסביבתה הוא חי ועובד, ומתרחק מן הדת.

המצוקה הקשה שבה נתונים ערביי השטחים מביאה אותם לחיפוש אחר "פתרון גואל". החמאס נותן להם אותו, הן בתחום הדתי והן הלאומי. מציאות זו אינה נחלתם של ערביי ישראל, הנהנים מרווחה כלכלית, מדמוקרטיה ומביטחון.

הציבור היהודי בישראל נתון לפחדים לא רציונליים מהסכנה הנשקפת לו מערביי ישראל. ניסיון חברי כנסת מהליכוד וצומת למנוע השתתפות של התנועה האיסלאמית ברשימה נפרדת לבחירות, תוך כדי הצגתה כגורם אנטי־ישראלי מובהק, עלול להגביר את פחדיו של הציבור בישראל ולחבל במערכת היחסים העדינה והשברירית בין יהודים לערבים. מפלגות יהודיות – דתיות וחרדיות, אנטי־ציוניות במפורש – משתתפות בבחירות ובעבר אף היו שותפות בקואליציה. גם לערביי ישראל מותר ללכת ברשימה דתית המתנגדת למטרותיה הציוניות של המדינה.

נראה כי לליכוד ולצומת קשה להסתגל לעובדה כי אלה הם זמנים אחרים, שלא רק הכחול והלבן שולטים בהם, אלא בעיקר – גווני הגוונים של האפור. בין הטוב המוחלט לרע המוחלט קיים גם האבגע.

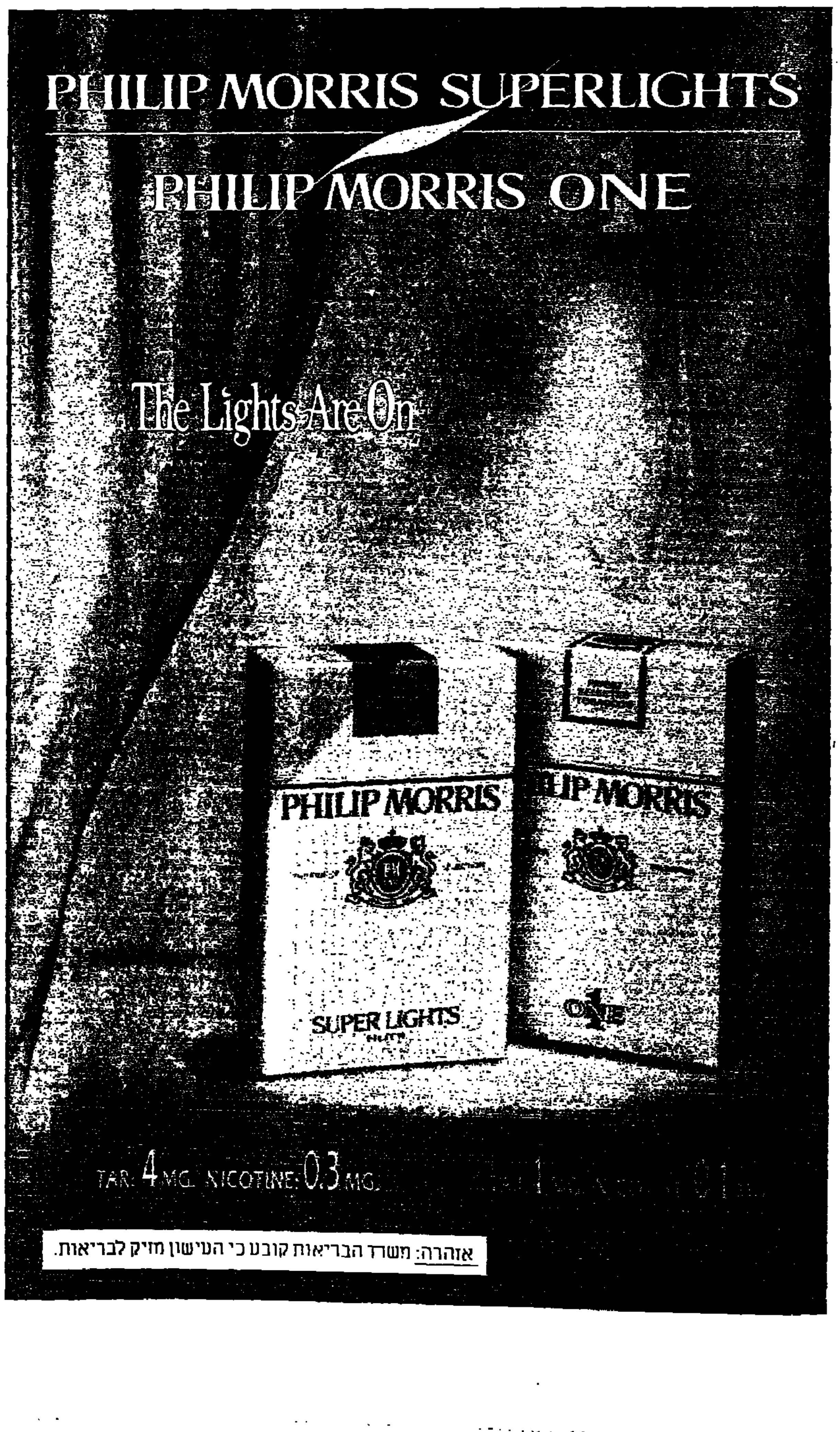

مكذ من الاجل

מעטפה חשודה מתחת לכיסא

כשעצרו השלטונות את מזכ"ל מפלגת העבודה המצרית – המקורבת לאחים המוסלמים – הם לא שיערו את היקף המחאה שתתעורר. בינתיים שוחרר האיש, אבל מעצרו משקף התלבטויות בממשל המצרי

מאת גיא בכור

כאשר נחת בקהיר ב–24 בדצמבר במטוס "איר פראנס" שהגיע בטיסה סדירה מפאריס, יצא ממנו לבקת הדרכונים גם העיתונאי השמאלי לשעבר, וכיום אחד התומכים בהנהגת השריעה האיסלאמית במצרים, עאדל חוסיין. הוא משמש מזכ"ל מפלגת העבודה המצרית, בעבר מפלגה לאומית נאצריסטית וכיום מפלגה המשתפת פעולה עם תנועת "האחים המוסלמים". עיתון המפלגה, "א־שעב", הוא למעשה שופרה של תנועת האחים המוסלמים במצרים.

דרכונו של חוסיין החותם בנמל התעופה, והוא נסע לביתו ברובע הליופוליס של קהיר. אך דקות אחדות לאחר שהגיע לשם הקישו שוטרים על דלתו, והוא התבקש להתייצב לחקירה דחופה במטה המשטרה בהליופוליס. כאשר הגיע לשם נעצר והועבר לכלא טורה איסתיקבאל, הכלא המצרי הידוע לשמצה. חוסיין הושם בבידוד בצינוק לח, בלא ביגוד מתאים ובלא תרופות, אף שהוא לוקה בלבו. לא ניתנו לו הסברים מדוע זכה ליחס הזה מצד השלטונות.

למעשה, בכך נותק הקשר עם הפוליטיקאי הזה, שמאמריו התומכים באימוץ השריעה כמקור הסמכות הראשי של החקיקה במצרים עוררו עליו את זעם השלטונות. אלא שכאן החלה להתברר טעותם של השלטונות. בניגוד לאלפי אזרחים הנכלאים ומשוחררים במדינה בלא תהודה ציבורית, מעמדו של חוסיין בעיתונות המצרית ובפוליטיקה האופוזיציונית היה כה רם, שמעצרו, על פי חוקי החירום שהתירו זאת, נתקל בהתנגדות רחבה בחוגים אלה. המשטר הנבוך נאלץ לנקט עמדה ברורה.

העיתונאים, שלגורמים האיסלאמיים יש ייצוג גדול באגודה שלהם, פתחו בשביתת שבת בתוך בית האגודה בלב קהיר. במועד מאוחר יותר, ב–10 בינואר, הפכה השביתה הסמלית להפגנה של 50 עיתונאים בתוך הבניין, רובם מעיתוני האופוזיציה. כוחות הביטחון כיתרו את הבניין ופיזרו בכוח את ההפגנה.

גם אגודת עורכי הדין המצרית פתחה במסע גינויים ומחאות למען שחרורו של חוסיין, ויו"ר האגודה, סייף אל־איסלאם אל־בנא (משמעות שמו הפרטי – חרב האיסלאם), בנו של מייסד תנועת האחים המוסלמים במצרים, חסן אל־בנא, הודיע כי מדובר ב"סקנדל פוליטי", וכי יש לעורר את דעת הקהל בעולם לעניין מצב זכויות האדם במצרים. ואכן, נציג "הארגון המצרי לזכויות האדם", עורך הדין מוחמד זראע, הודיע בסוף דצמבר כי "הוגה הדעות הפובליציסט", כהגדרתו, מעונה ומקבל יחס לא אנושי בבית הכלא טורה.

בינתיים החלה המשטרה לעצור עשרות חברים במפלגת העבודה המצרית בפרבר עין שאמס. בכפר אדרוואר נערכו מעצרים לאחר שרחובות הכפר, התומך במפלגת העבודה, התמלאו בתמונות המנהיג העצור. עיתוני האופוזיציה המצרית דיווחו בהרחבה על מעצרו של חוסיין, על התגובות למעצר ועל המעצרים הנוספים, והפרשה הפכה לשיחת היום, למרבה מבוכתה של הממשלה.

ביום האחרון של דצמבר החליט משרד הפנים המצרי לחשוף את הסיבות למעצרו של העיתונאי. בהודעה, שהתקבלה בביקורת קשה על ידי העיתונאים במצרים, הודיע משרד הפנים כי מתחת לכיסאו של חוסיין במטוס התגלתה מעטפה ובה עלוני מחתרת "אל־גמאעה אל־איסלאמיה", "שעליהם היה כתוב בכתב ידו", וכן כתב העת האיסלאמי "אל־מוראביטון". "חוסיין שכח את המעטפה", נמסר בהודעת משרד הפנים, "עלונים וכרוזים אלה מעידים על מעורבותו עם קבוצות טרור".

אך מה שקומם יותר את העיתונאים היה לשון האיום שנקטה נגדם בהודעה הרשמית. "אנו קוראים ומזהירים שלא לנצל את מעצרו של העיתונאי לשם הסתה והפעלת 'טרור מחשבתי'. משרד הפנים מסוגל להתמודד עם התנהגות כזאת באמצעות צעדים משפטיים נחרצים", נכתב שם. "משרד הפנים מזהיר את כל מי שחושב שהוא יכול להסית למלחמת אחים ולפגוע באווירת הביטחון והיציבות, כי ייתקל בנחרצות המשרד".

בינתיים, בחקירתו, שבה הותר עתה גם לעורכי דינו להיות נוכחים אך לא להשתתף, משך עאדל חוסיין בכתפיו וטען כי המעטפה אינה שלו ואין כל הוכחה שהיא נמצאה מתחת למושבו. לתביעה לא היתה ככל הנראה כל ראיה שהמעטפה היא של חוסיין, או שהוא קשור בה. גם אין איסור בחוק המצרי להחזיק בכרוזים של ארגוני המחתרת לצרכים עיתונאיים, ואלה מופצים דרך קבע בסוכנויות הידיעות ובמערכות העיתונים.

הפרשה החלה להסתבך איפוא, משפטית וציבורית. אשתו של חוסיין ונציג הארגון המצרי לזכויות אדם, שהורשו לבקר אותו, דיווחו על תשישות גוברת של העציר בתאו הלח, שבו נאלץ לישון על הרצפה. נציג הארגון טען כי חוסיין עונה.

בינואר, כאשר נפגש הנשיא מובארק ביריד הספרים הבינלאומי של קהיר עם בכירי העיתונות והאינטלקטואלים, הם ביקשו ממנו לשחרר את עאדל חוסיין. מובארק השיב להם תשובה דחוקה, כי קרא על המעצר בעיתונות – תשובה שנתפסה כלא אמינה לנוכח התהודה הרבה למעצר ומבוכת הממשלה. עתה החל המעצר להעסיק גם את העולם הערבי. "הוועדה העממית הערבית האיסלאמית", שמקום מושבה בסודאן, גינתה את המעצר. סינדיקט ראשי האיגודים המקצועיים בירדן, הכולל 12 איגודים, קרא בהודעתו מ–14 בינואר לשחרר את העיתונאי העצור. הם כינו אותו "הוגה הדעות וההומניסט הדגול".

"אנחנו רואים בצעד הזה הפרה של זכויות האדם וחופש הביטוי. אנחנו מצרפים את קולנו לאלפי הקולות הערביים, האיסלאמיים והעולמיים הדורשים את שחרורו המיידי של עאדל חוסיין", נכתב בהודעה מירדן.

בינתיים הגישה מזכירות משרד ההגנה תלונה חדשה נגד חוסיין ובה נטען שבמאמר שפירסם ב–23 בדצמבר ב"א־שעב" היו "ידיעות כוזבות המאיימות על הביטחון הכללי ופוגעות בטובת הציבור". זהו מאמר שבו מתח חוסיין ביקורת על "הבסיסים האמריקאיים" במצרים – כלומר, נוכחות הכוח הרב־לאומי בסיני. גם כאן לא היה בכוחה של הפרקליטות להוציא הוכחה לתלונה החמורה.

ב–18 בינואר שוחרר עאדל חוסיין במפתיע ונשלח לביתו. השחרור נומק בהיענותו של הממשל לבקשת נשיא איגוד העיתונאים במדינה, ובעצמו עורך העיתון "אל־אהראם", איבראהים נאפע. השחרור נחוג בחוגי האופוזיציה, שראו בו ניצחון גדול.

●

עד כאן השתלשלות העניינים בפרשת עאדל חוסיין, שבמרכזה עמד לכאורה המאבק סביב נושא זכויות האדם, וכך היא גם נתפסה במערב. אך אף שאין מדברים על כך בגלוי במצרים, זו פרשה פוליטית מובהקת, שבה אלמנט זכויות האדם הוא משני. כמו בפרשות רבות אחרות במצרים, מקריאה בין השורות של מהלכיה אפשר להבין על מה קמה הסערה.

מפלגת העבודה המצרית, בהנהגת היו"ר הוותיק איבראהים שוכרי, דגלה תמיד בתערובת לא אפשרית של לאומנות מצרית, פאן־ערביות ואיסלאם, והיא גלגול מאוחר של ארגון "מצרים הצעירה", שהתבלט בשנות השלושים במצע דתי לאומי. בשנות החמישים ועד השבעים נדחק היסוד האיסלאמי, ומפלגת העבודה הדגישה את יסודותיה הנאצריסטיים, ואחר כך הלאומיים. היום, עם גבור ההשפעה של האיסלאם, היא החלה להבליט את היסודות האיסלאמיים במשנתה, הקוראים לאימוץ חקיקה "על פי" השריעה – פשרה בין אימוץ השריעה כדת מדינה ובין חקיקה ברוח האיסלאם.

התנועה האופוזיציונית הזאת נחשבת לגיטימית בקרב האופוזיציה המצרית והיא נסבלת על ידי השלטון, מה גם שייצוגה בפרלמנט ובציבור המצרי זעום. מנהיג מפלגת העבודה, שוכרי, הבין כי הוא חייב להעלות את כוח המשיכה של מפלגתו, ומאמצע שנות השמונים החלה המפלגה לשמש כסות חוקית לתנועת האחים המוסלמים, שאינה מורשית להתמודד בבחירות לפרלמנט. בבחירות 1987 הלכו שתי המפלגות יחד לבחירות וזכו לאחוז הצבעה ניכר, למרות טענות על זיופים שמנעו מהן למצות את הישגן המשותף. למשטר אין תשובה חקיקתית להליכה המשותפת לבחירות, שכן האזרחים נקראים לכאורה להצביע בעד מפלגת העבודה, ואילו למעשה הם מצביעים בעד האחים המוסלמים.

בשל מערכת הזיופים בבחירות '87 החרימו שתי התנועות את הבחירות הפרלמנטריות האחרונות, שהתקיימו בנובמבר ובדצמבר '90. עכשיו נפתח המשחק מחדש. השנה היא שנת בחירות כלליות במצרים, והקואליציה של מפלגת העבודה ו"האחים" מתכוונת להשתתף בהן. ממשלת מצרים, המודאגת מהתפתחות זו, היתה מברכת, אילו היה ביכולתה, לפרק את הברית בין שתי חברות הקואליציה האיסלאמית ולהפרידן זו מזו. הפרדה תנטרל את שתיהן: האחים המוסלמים לא ירשו להשתתף בבחירות, ומפלגת העבודה הקיקיונית עשויה להיעלם מן המפה הפוליטית. פרשנים במצרים משוכנעים כי הממשלה נוקטת אמצעי הפחדה נגד ראשי מפלגת העבודה, כדי לאותת להם שהיא איננה רוצה בשותפות הזאת.

מכאן שמעצרו של עאדל חוסיין – מזכ"ל המפלגה, ובעצמו חוליית קישור חשובה אל האחים המוסלמים – יכול להיתפס כחלק ממסע ההפחדה. "מופעלים עלינו לחצים לפירוק השותפות", גילה יו"ר מפלגת העבודה איבראהים שוכרי בראיון עיתונאי בסוף ינואר, "אבל לחצים כאלה לא יובילו לפירוק".

בכך גם אפשר להסביר את התמיכה הניכרת שחוסיין זכה לה בקרב ציבור עורכי הדין, העיתונאים והרופאים במצרים, שבאגודותיהם שולטת תנועת האחים המוסלמים. מכאן גם התמיכה בו מסודאן ומהאיגודים בירדן, שגם הם נשלטים על ידי האחים המוסלמים. כך קרה שהמשטר שביקש לקלל נמצא מברך: מעצרו של עאדל חוסיין הקנה לו ולמפלגתו פרסום בינלאומי ומוניטין שחשיבותם רבה בשנת בחירות. מפלגות האופוזיציה מנועות מלהציג את מצען ברדיו ובטלוויזיה במדינה, ופרשת מעצרו של חוסיין הועילה להן איפוא.

המעצר משקף דילמות רבות שבהן מתחבט כיום הממשל המצרי במלחמתו בארגוני הטרור האיסלאמיים, בדומה לממשלים באלג'יריה, בירדן, בבחריין ובתוניסיה – כיצד להתמודד עם האינטלקטואלים והתומכים באיסלאם הפוליטי ובעקיפין מגלים הבנה להפעלת טרור. לכאורה ידיהם נקיות ואין נגדם ראיות. אך במאמריהם הם מעודדים צעירים אחרים לנקוט טרור. במצרים מכנים את התופעה הזאת "טרור מחשבתי".

ומעבר לכך מתעורר הצורך ליישב את הסתירה בין החובה להקים מודיעין טוב והתרעה יעילה נגד הטרוריסטים האיסלאמיים, מערכות שאותן בונה שר הפנים חסן אל־אלפי, לבין הביקורת על עינויים בחקירות ואי כיבוד זכויות אדם. עם שאלה זו גם ישראל מתמודדת, בעוצמה פחותה.

מעל לכל מתמודד הממשל המצרי עם הרעיון מטיל האימה של בחירות דמוקרטיות אמיתיות במדינה – בלא זיופים, כפי שמוכיחות מפלגות האופוזיציה, ובלא תרגילים חוקתיים כמו אחוז חסימה דרקוני של 8% בבחירות שבהן עלול לנצח זרם האיסלאם, כפי שאירע לפני שלוש שנים באלג'יריה השכנה.

מעצרו של עאדל חוסיין הוא איפוא קצה קרחון של התלבטויות וחששות במצרים, מעצר שהחל אולי בשלומיאליות של פקיד במשרד הפנים, אך בוודאי הסתיים כפרשה פוליטית שנוטה בבחירות.

תצלום: איי־פי
בשכונת אימבאבה שבקהיר. מה שהחל אולי בשלומיאליות של פקיד, הסתיים בפרשה פוליטית

עאדל חוסיין. הוחזק בצינוק לח

בימה

אין חלופה טובה יותר

דברי ההפחדה על סכנות החוק החדש לבחירת ראש הממשלה לדמוקרטיה הם חסרי יסוד

מאת ענת צ'ריקובר

גדעון סאמט טוען ("שיטת טופר", "הארץ", 6.2), כי החוק החדש לבחירת ראש הממשלה מעניק לו "זכות מסוכנת לפזר כנסת נבחרת שאינה מניחה לו לעבוד", ומצטט לראיה מתוך נוסח החוק: "ראש הממשלה, בהסכמת הנשיא, רשאי לפזר את הכנסת". משום מה הוא מתעלם מהמשך אותה הפסקה, הקובע כי במקרה כזה "ייערכו בחירות חדשות לכנסת ולראש הממשלה ביום ג' האחרון שלפני תום 60 הימים ממועד פיזור הכנסת...". כלומר, ראש הממשלה חייב במקרה של פיזור הכנסת בבחירות חדשות, וממילא לא שמורה לו כל זכות להמשיך לשלוט ללא פיקוח הכנסת.

במקום אחר טוען סאמט: "אם ראש הממשלה ייאלץ להפסיק לכהן מסיבה כלשהי באמצע הקדנציה, ייכנס לנעליו מי שלא נהיה מעוניינים אולי להפקיד בידיו את הסמכויות הנדיבות שמעניק החוק". אבל החוק קובע במפורש: "נפטר ראש הממשלה, ייערכו בחירות מיוחדות". במקרה שנבצר מראש הממשלה זמנית למלא את תפקידו, מורה לו החוק לקבוע ממלא מקום זמני שהוא שר וחבר כנסת, סידור הקיים גם עכשיו, ובהמשך: "חלפו 100 ימים רצופים וראש הממשלה לא חזר למלא את תפקידו, ייערכו בחירות מיוחדות", כלומר, ההחלטה חוזרת לידי הציבור.

חבל שסאמט לא פירט מהן "הסמכויות הנדיבות" שכביכול מעניק החוק החדש לראש הממשלה. הנוסח שבידי דווקא מאפשר לכנסת לאשר או לבטל כל החלטה מהותית של ראש הממשלה. ועוד, סאמט מקשר בין החוק החדש, סיכויו של יצחק רבין להיבחר שוב ב–96', לרווחת "כל המהלך להחלפת ההנהגה בדור צעיר יותר". גם טיעון זה מסולף מעיקרו. הרי רבין נבחר כבר לפי החוק הישן, ואילו דור הביניים, גם בליכוד וגם במפלגת העבודה, נחסם עוד קודם לכן על ידי מרכזי המפלגות. לעומת זאת, קובע החוק החדש: "מי שכיהן כראש ממשלה שבע שנים רצופות לא יהיה מועמד בבחירות לראשות הממשלה שבסמוך לאחר מכן", ומבטיח בזאת תחלופת דורות סבירה.

מטרתם המוצהרת של תומכי השינוי הפוכה: למנוע את עלייתו של "איש חזק" שלא נבחר לתפקיד, אבל שיטת הבחירות הקודמת איפשרה לו בכל זאת להקים ולהפיל ממשלות; למשל, הרב שך או אריה דרעי. למעשה, גם בתוך המפלגות הגדולות עודדה השיטה הקודמת את "האיש החזק".

מטיעוניו של סאמט עולה כי איננו בוטח בבוחר. ומדוע? כי אותו הבוחר מוכן להשתתף בתוכניות טלוויזיה בידוריות של דודו טופז. האם לדעתו של סאמט אין לבוחר הישראלי מספיק שכל להבחין בין בידור לפוליטיקה? הנחת היסוד של הדמוקרטיה היא שלרוב המכריע של בני האדם יש שכל ישר. ברור ממאמרו של גדעון סאמט כי הוא איננו מקבל הנחה זו.

הפעילות לשינוי שיטת הממשלה התרכזה עד כה בשלוש הצעות חוק: בחירה ישירה של ראש הממשלה, בחירה ישירה של חברי הכנסת, וחוק כבוד האדם וחירותו. הראשונה והשלישית עברו, ואילו השנייה תקועה. על הסיבות לעצירת תהליך החקיקה כדאי אולי לשאול את שמעון פרס, שהתבטאויותיו נגד הבחירה הישירה עומדות בבסיס המאמר של סאמט.

באחת ההפגנות של התנועה לשינוי שיטת הממשלה, הזדמן לי לשמוע את דעותיו של פרס בנושא. ראשית, הוא הודיע לנו כי אנו נגררים בתמימותנו אחרי מסיתים עלומים. שנית, הוא טען כי הוא תומך בשינוי השיטה, אך לא בדרך שהוצעה. אשמח לשמוע משמעון פרס באיזה שלב חקיקה נמצאת הצעת החוק החלופית שלו, אם זו בכלל קיימת.

הכותבת פעילה בתנועה לשינוי שיטת הממשל

מכבסת המלים

נוכח מציאות הטרור החמאסי הגואה אל לאנשי השמאל להידרדר ממעמד של שוחרי שלום לסוטי שלום

מאת צבי מוזס

השלום היה מרכיב בסיסי באידיאולוגיית השמאל בישראל, והעדרו מהלקסיקון היומי היה אחד מהגורמים המרכזיים למהפך השלטוני. אלא שזה זמן רב שהשלום הפך למוצר שיווקי, פוזה תרבותית, ואובייקט למניפולציות של דעת הקהל.

ערך השלום עבר פיחות ושחיקה, ומציאות של טרור הופכת אותו למושג פרדוקסלי, או בלשונו של פרס – "מושג ספרותי". כדי לטשטש מציאות נעדרת שלום, אימצה ממשלת ישראל הנוכחית את המושג "תהליך השלום" וקידשה אותו מתוך כוונה חיובית לסמן דרך ומטרה. אך הרצח הנורא בצומת בית ליד הפך את לשון השלום למנותקת מהמציאות, וניפץ את שפת השלום נוכח חלום הבלהות של הטרור.

בשעתו הצביע הסופר דויד גרוסמן על "מכבסת המלים" של ממשלות הימין, אשר טישטשו את המשמעות המוסרית המעוותת של פעולות הכיבוש. מן הראוי לאנשי הרוח של השמאל להתנער ממכבסת מלות השלום, המטשטשת את גל הרציחות המתגבר.

האלטרנטיווה החדשה של רבין היא מלת הקסם "הפרדה". המציאות המורכבת, שאיננה מאפשרת את מימוש ההפרדה בין העמים, תשחוק גם המצאה מלולית חדשה זו שנשלפה כשפן מהכובע ברגעי מצוקה שלטונית ונועדה להרגיע את הציבור הנסער בשל אירועי הימים האחרונים. מה שדרוש מול מציאות הטרור הגואה היא מדיניות חדשה ולא מלים חדשות.

מה שבאמת נחוץ היא תוכנית ברורה לשלום ולא תגובות אימפולסיוויות לטרור. אם הכוונה לפשרה טריטוריאלית בשלבים, הרי זו מדיניות, ואותה יש לגבש ולנסח.

אם ממשלה איננה מסוגלת לבצע הערכות מצב חדשות ותפנית במדיניותה, יש להחליף אותה. ישראל זקוקה למדיניות שלום ארוכת נשימה, ולשם כך עליה להפעיל את כוחה הצבאי והכלכלי בתבונה ובסבלנות. להמשיך בהסכמי אוסלו ולפנות את הערים ביהודה ושומרון בלי להתחשב בלקח שלמדנו מעזה ויריחו, הרי זו ארכסטיה לשלום. שלום המובל בדם נקיים שמקיימים אנשי חמאס, הוא פרודיה. אל לאנשי השמאל להידרדר ממעמד של שוחרי שלום לסוטי שלום.

מדיניות השלום מחייבת אנליזה ומדיניות חדשה של פשרה טריטוריאלית בשלבים. הציונות והיהדות עומדים בצומת היסטורי, הדורש מדיניות חדשה. העם היהודי נמצא במצב הדורש קונצפציה לאומית חדשה וסוג אחר של יחסים בין ישראל לתפוצות. מי שהוא עצמו מהותית חלק מקונצפציה נושנה, הוא שבוי בה ללא תקנה. וגם אם יהיה חכם, לא יוכל לשנותה.

רבין ופרס הם ללא ספק מנהיגים חכמים, אך הם מיושנים, ואין ביכולתם להתייצב נוכח האתגר הנורא שמציב בפניהם הטרור של האיסלאם הקיצוני. יתרה מכך, אין ביכולתם להסתגל למציאות משתנה הדורשת הערכות חדשות ומדיניות חדשה. לא ברור אם אנו נמצאים בפתחו של עידן השלום, ולמרות ערכית מצווים אנו לקוות, אך ללא ספק נמצאים אנו בפני קצו של עידן רבין־פרס. וככל שיקדם, כן ייטב.

ההתיישבות ביש"ע, הנבנית מהמאבק המוסכם על ירושלים רבתי, נבהלה מסיסמת ההפרדה שהופרחה באוויר הציבורי הרווי. אם לכל מדוה וסכסוך הפתרון הוא הפרדה, עוד עלול רבין לסמן את ההתיישבות כישות נפרדת ולתבוע הפרדה בין יהודים ליהודים. לכן חשוב לנסח מדיניות שלום המתאימה לתנאים ולנסיבות.

שנים נמנעת מועצת יש"ע מלנסח כל נכונות לוויתור כדי לבלוע ולהשיג יותר שטחים. הגיעה העת שההתיישבות ביש"ע תתבע את ירושלים רבתי תחילה, ותצטרף למדיניות שלום המבוססת על פשרה טריטוריאלית בשלבים.

הד"ר מוזס הוא פסיכולוג קליני

באמריקה / עקיבא אלדר

ויצמן מגיע לניו יורק

הנשיא קלינטון אינו מתפנה לארח את הנשיא ויצמן. ביקור שתוכנן לסוף השנה שעברה נדחה בלא לקבוע מועד אחר. אבל הנשיא השכיר יכול לוותר על הטרחה ולהישאר בבית. המסר שלו חצה את האוקיינוס ונחת בבטחה בבתי הכנסת, בעיתונים היהודיים ובכרזות המפגינים בניו יורק נגד שמעון פרס.

ארגון ושמו "הקואליציה של יהודי אמריקה למען שלום בטוח" הדפיס בראש ההזמנה להפגנה מול המלון שבו התאכסן שר החוץ את דבריו של עזר ויצמן: "זה לא תהליך שלום, זה תהליך ארור (או עקוב מדם)". אורחים אחרים באותה הפגנה (באמצעות שידור לווייני) היו ח"כ אריאל שרון והרב שלמה ריסקין.

בנימין נתניהו הגיע לארצות הברית מצויד היטב במובאות מפי דוברים בכירים של ממשלת רבין, כמו סגן שר הביטחון מרדכי גור, בגנות הרשות הפלשתינית. אומרים להם שלא צריך להאמין לנתניהו, שהרי יש לו עניין פוליטי ואישי להכשיל את הממשלה. אז למי על יהודי אמריקה שוחרי טובתה של ישראל להאמין? לנשיא המדינה, איש מפלגת העבודה, שאומר שצריך להפסיק את תהליך השלום, או לשר החוץ, איש מפלגת העבודה, שאומר שאסור בשום אופן להפסיק את התהליך הזה?

מה הרצים שוועידת הנשיאים תאמר למזכיר המדינה, וורן כריסטופר, וליועץ לביטחון לאומי, שעמם נועדו ראשיה בשבוע שעבר? האם עליהם לבקש שארה"ב להגביר את התמיכה ביאסר ערפאת, כפי שמציע פרס, או שמא התהליך היה מקח טעות וחבל על כספם של משלמי המסים האמריקאים?

אייפא"ק אינם מודים שהם, למשל, קיבלו כבר החלטה להקפיא את הפעילות למען הסיוע לפלשתינאים. אבל גורמים יהודיים וישראליים מעידים כי הנושא הוסר מסדר יומה. בהרצאתו בוועידת נאקרא"ק סיפר ניל שר, מנכ"ל אייפא"ק, על הפעילות למען הסיוע לישראל ושכח לדבר על הסיוע לתהליך השלום.

אייפא"ק אינו הארגון היחיד שהחל לברוח מנושאי ממה שנראה לו כספינה טובעת. בממשל כועסים מאוד על נתניהו, שהסית את הקונגרס נגד מדיניות שקיבלה את ברכתו הפומבית של הנשיא. היועצים שהודיעו להעניש אותו הבינו ברגע האחרון שהדבר רק ישחק לידיו, בעיקר בקרב יהודים זקופי קומה. הם הזמינו אותו לפגישה עם היועץ לביטחון לאומי, אנטוני לייק, כדי שלא יוכל לטעון שהממשל קלינטון מתערב בענייניה הפנימיים של ישראל.

אבל הממשל לא היה זקוק לביקורו של נתניהו כדי לדעת שימים אלה אינם יפים להחלטות אמיצות בישראל. חאפז אל אסד חזר באוזני שר החוץ אירופי על העיקרון שאין לזוז בלא התחייבות ישראלית לנסיגה מרקמת מהגולן, ואילו לוחץ על יצחק רבין אינו בא בחשבון. כריסטופר אינו חוזר למזרח התיכון כיוון שאחוז הבוחרים היהודי מיצה את האשראי שהעניק לערבים. קבלת הפנים הנאה לנתניהו, מול הקושי של פרס לגייס התלהבות למה שכינה "המלחמה על השלום", שימשו הזדמנות טובה לעמוד על מלוא עומקה של המבוכה היהודית.

הפיגוע בבית ליד לימד שכאן, לא פחות מאשר בישראל, גוברת האימה על ההיגיון. ככל שמתקרבות הבחירות לנשיאות ארה"ב, תגבר השפעתה של יהדות ארה"ב. תוכנית פרסדיילין להבהיר את ארגנר ברד נפמן לנשיא הנשיאים היהודים, היתה דמיונית וחסרת סיכוי מראשיתה. בשנתיים הקרובות יעמוד בראש ועידת הנשיאים יהודי אלמוני למחצה בשם ליאון לוי, יו"ר הפדרציה הספרדית. במלים אחרות, מלקולם הונליין, המנכ"ל רב העוצמה של ארגון הגג, יוסיף להחזיק בעמדה פוליטית שתכתיב את מידת מעורבותה של ארה"ב בתהליך השלום. למרבה המזל, דווקא בעניין ירושלים, שההיגיון ממנו והלאה, גבר השכל היהודי על הרגש. היה זה הונליין, ששיכנע את הסנאטורים הניו יורקים, אלפונס ד'אמאטו ודניאל פטריק מוינהן, להמיר יוזמת חקיקה להעתקת השגרירות לירושלים במכתב כוונות לממשל.

הונליין, שאינו חשוד בשמאלנות יתרה, סילק בכך ערימה של אבק שריפה, וגם את הסכנה ששאלת ריבונותה של ישראל בירושלים תחצה את הקונגרס ואת דעת הקהל האמריקאית. ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, שחזר לכאן זה עתה אחרי ביקור קצר בירושלים, לא אהב זאת.

קריקטורה: ג'"ב טרודו, 1984

סיוטיו של קריקטוריסט

לפני עשר שנים חשב האמריקאי הממוצע שניוט הוא רק סלמנדרה, כפי שמבואר במילון, או יצור בדיוני. מי העלה על או על דעתו שניוט גינגריץ', ציר בית נבחרים חדש למדי מאטלנטה, יהפוך לאחד משלושת האנשים החזקים באמריקה?

ידיד אמריקאי שלח לי את הקריקטורה (סדרת דיאלוגים פופולרית באמריקה, המכונה "דונסברי") המדהימה המוצגת פה. כבר בסוף 1984, אחרי ניצחונו השני של הרפובליקאי רונלד רייגן בבחירות לנשיאות, היה גינגריץ' נושא סיוטיו של הקריקטוריסט המוכשר, ג'"ב טרודו.

מגן דוד מחוץ לחוק

ג'ו גרגורי בן ה–15, מהעיירה הארווד שמצפון לשיקאגו, היה בדרכו הביתה מבית הספר כאשר ניידת משטרה חסמה את דרכו. השוטר ציווה על הנער להתקרב אליו בכדי שיוכל לבחון את השרשרת שהשתלשלה מצווארו. משזיהה שם מגן דוד הודיע לג'ו שהוא עוצר אותו בעוון הפרת התקנה נגד כנופיות רחוב. ג'ו אינו יהודי. הוא ענד את הסמל לזכרו של מנהיג אחת הכנופיות, עליו השלום, שכינויו היה המלך דוד.

ג'ו נדון אחר כך ל–30 ימי פיקוח קצין מבחן ולקנס של 25 דולר. עורך הדין שלו טען שהתקנה מתגרה בעליל בתיקון הראשון לחוקה, אך ראש העירייה, ביל לפיו, גאה בהרשעתם של 14 אזרחים על הפרת התקנה. בהארווד שילמו אנשים בחייהם על שבלא יודעין חבשו כובע, או חולצת טי עם סמלה של הכנופיה הלא נכונה.

נתונים רשמיים שפורסמו בשבוע שעבר מורים כי דווקא מדינות הדרום מובילות בטבלת הרצח הלאומית. ראשונה, לואיזיאנה (18.5 רציחות ל–100 אלף תושבים) ואחריה מיסיסיפי (17.5), מרילנד (13.2) ווירג'יניה (8.9). למרבה הפלא, אין אלו מדינות "אורבניות" מובהקות, מאפיין מסורתי של אזורים עתירי רצח.

70 אנשים נרצחים מדי יום בארה"ב, כלומר יותר מ–25 אלף רציחות בשנה (יחסית לגודל האוכלוסיה, זה מקביל ל 1.4 מקרי רצח ליום בישראל, פי 17 משיעור מקרי הרצח באירלנד וביפאן, פי עשרה יותר מגרמניה, מצרפת, או מיוון, ופי חמישה יותר מקנדה).

האמריקאים נרצחים צעירים: בקרב בני 15–19 שאינם לבנים נרצחו בשנת המחקר (1990) 92 מכל 100 אלף בני אדם, כפול ממספר הנרצחים ב–1985, לעומת 13 לבנים. בעוד שהשחורים אינם מהווים יותר מ–12 אחוזים באוכלוסייה, כל קורבן רצח שני הוא אפרו־אמריקאי. זה מסביר את אדישותו של הממסד, הלבן ברובו, בעיקר הרפובליקאי, לטבח ברחובות. כל עוד שחורים רוצחים שחורים, די לבנות עוד בתי סוהר ולהעמיק את השימוש בעונש מוות.

קרימינולוגים קבעו שהסיבות העיקריות לעלייה בשיעור הרצח בקרב בני נוער הן דלות, עזובה, סמים ונגישות לכלי ירייה. הקונגרס החדש מתנגד לתוכנית הרווחה השאפתנית של הנשיא קלינטון ומקיים את מצוות ארגון כלי הירייה רב העוצמה, לסכל כל יוזמה להגבלת הפצתם של רובים ואקדחים לכל המרבה במחיר.

76 שנות הארץ / 12 בפברואר

1944. מלחמתה של אשת החייל. ...אחוז גדול מנשי המגויסים מטופלות בילדים קטנים ובפעוטות. למשפחות אלה יש להבטיח הענקה מקסימלית. לא ייתכן שאשתו של חייל המחרף את נפשו בחזית אי־שם לא תמצא מיטה פנויה בבית החולים בבוא שעתה ללדת.

1975. מי ינהל את הבימה. תיאטרון הבימה עומד היום על פרשת דרכים. מבחינה פורמלית מונתה ועדה שתפקידה לבחור את המנהל האמנותי הבא, אך האבחנה הבריקה חייבת להיעשות על ידינו: השחקנים, הבמאים, פועלי הבמה, המנהלים, חבר הנאמנים וציבור שוחרי התיאטרון (ישראל בידרמן, שחקן).

1991. מחלוקת לגבי ההוראה להישאר בחדר אטום. בצה"ל ממשיכים להדגיש כי ההגנה הטובה ביותר בשלב זה היא להיכנס לחדר אטום. עם זאת, חוזרים ומבהירים בצה"ל כי בעלי מקלט בביתם הפרטי יכולים לאוטמו ולהשתמש בו.

כל הציטוטים נלקחו בגליונות "הארץ" בתאריך המצוין ומובאים כלשונם בעת הפרסום

ראיתי שמעתי / אמנון ברזילי

רמון וברק נשארים בחוץ

די מהר התברר כי לשמועות על האפשרות שיו"ר ההסתדרות חיים רמון והרמטכ"ל היוצא אהוד ברק יצטרפו לממשלה לא היה בסיס של ממש. התוכנית לחילופי שרים נרדמה, אולי לקיץ. ראש הממשלה יצחק רבין קיבל את ההערכה שאין טעם לבצע עכשיו את השינויים שמדובר בהם, העשויים להעלות את קרנה של הממשלה. מכמה סיבות. האחת, צריך לממש את התוכנית בשלב שאפשר יהיה לבשר על שינוי משמעותי במדיניות הממשלה, הן בתחום המדיני והן בתחום החברתי והכלכלי.

הסיבה השנייה, האישים שמדובר בהם אינם זמינים. מי מהם שייכנס לממשלה עכשיו, כהבטחה גדולה, יישחק. ברק צריך להצטרף באופן ראוי. בהנחה שרבין איננו מתכוון לוותר על תיק הביטחון, ברק אינו מועמד לשום תפקיד מיניסטריאלי שיאפשר לו לחולל מהפך במדיניות הממשלה. מה יוכל לעשות כשר הפנים, למשל?

גם לרמון אסור להיחפז. כלפי חוץ, בתגובותיו לתקשורת רמון יוצר את הרושם שהוא ממתין לטלפון מהמפלגה, אבל קפיצה לממשלה, זמן קצר כל כך אחרי שנבחר לתפקידו, תתפרש כנטישת ההסתדרות. הנזק שייגרם לאמינותו בעיני הציבור אינו שקול כנגד התפקיד שרבין יכול להציע לו היום בממשלה.

סביר שרבין יצטרך להמתין לשעת כושר כדי לעשות עסקת חבילה שתכרוך את המינויים החדשים בהגשמת תוכנית שתתבסס על ארגון מחדש של הממשלה, אולי שנה לפני הבחירות. נראה כי לפי שעה יפקיד רבין את תיק הדתות בידי אחד השרים, עוזי ברעם או ישראל קיסר. את תיק הפנים יבחר כנראה רבין לשמור לעצמו. בתקופה שנותרה עד הבחירות יעדיף ראש הממשלה שלא להעביר את המשרד הזה, בעל ההשפעה הרבה בעיני בינוי ושלטון מקומי, לידי שר שינצלו בהתמודדותו בפריימריס, ובכך לפגוע בתוכניות שהוא רוקם עם מנכ"ל משרדו שמעון שבס.

"אברום, גם אם תפסיד – תנצח"

בערפל הקרב האופף את מפלגת העבודה ערב ההתמודדות על ראשות הנהלת הסוכנות בין היו"ר בפועל יחיאל לקט לבין ח"כ אברהם בורג – אשר תתקיים ביום רביעי – נשמע באוזניה קול אחד צלול. ראש הממשלה יצחק רבין נטש לרגע את עמדת המשקיף והתבטא בגילוי לב בלתי אופייני. "אני שומע בכל מקום שאתה מנצח ואתה תהיה יו"ר הנהלת הסוכנות הבא", הפתיע רבין את בורג בשיחה שהתקיימה בין השניים בלשכת ראש הממשלה לפני כשבועיים.

רבין ייקלע השבוע שוב למצב קשה בתוך מפלגתו. עמדת הציבור, על פי סקרים, היא חד משמעית. המועמד המועדף למשרה שפעם החזיק בה דוד בן גוריון הוא אברהם בורג. אך יחיאל לקט נחשב לאחד מוותיקי מחנהו של רבין, ולרבין צריכה להיות סיבה לדאגה. אם לקט יובס את בורג, ייפגע שוב דימויה של העבודה. יאמרו שהמנגנון המסואב התעורר וניצח שוב. אם ינצח בורג, יטענו שרבין לא עשה די למען אחד מתומכיו הנאמנים.

מכל מקום, רבין בחר לדבר אל בורג בנימה מפרגנת. ייתכן שראש הממשלה העריך כי המידע שבידיו מהימן וכי תוצאות ההתמודדות כבר ברורות. הוא אף הוסיף ואמר לבורג דברים, שבדרך כלל נאמרים רק אחרי ההכרזה הרשמית על התוצאות. רבין: "אני בטוח שתצליח בתפקיד ותעשה דברים גדולים ואני מצפה שנעבוד יחד".

בורג לא סבר שהתחזית שהשמיע רבין באוזניו נועדה להחליש את דריכותו בימים המפסדים שנותרו עד להתמודדות, אבל הוא חשד שבדבריו מבקש רבין להצדיק אי-עשייה למען בחירתו. ובורג, בוטח כהרגלו, אמר לראש הממשלה בערך כך: "יצחק, אל תעשה לעצמך חיים קלים, שהניצחון בכיסי. הניצחון לא בכיסי. המאבק ביני לבין לקט צמוד, צוואר אל צוואר. אני לא בטוח שאני הולך לנצח במרכז והאחריות היא כולה שלך".

אף שלקט הוא איש מחנה רבין, הציג בורג לפני ראש הממשלה תביעה, שספק אם רבין שמע כמוה מאישיות אחרת המזוהה כך עם מחנהו של שמעון פרס. בורג דרש מרבין להפסיק את פעילות מחנהו נגדו. רבין התגונן: "אני לא עובד נגדך", ובורג השיב: "מה שהולך כמו מחנה ונשמע כמו מחנה, זה מחנה".

למרות הדברים הבוטים שהשמיע בורג, ייתכן שהתמונה שונה מעט. מחנהו של רבין במרכז מפלגת העבודה איננו גדול; מחנה פרס גדול פי כמה. אלא שבהתמודדות על ראשות הסוכנות מעורבים שיקולים זרים, הנוגעים לקרב העתידי על הנהגת המפלגה. אחרים מהשרים, בהם משה שחל, שמעון שטרית ובנימין בן אליעזר, מארגנים את גייסותיהם במפלגה נגד בורג כחלק מהמאמץ לעצור את התנופה שהוא נמצא עליה, יחד עם חיים רמון, יוסי ביילין וחגי מירום.

כל העניינים האלה לא מנעו מבורג להרגיש לפני ראש הממשלה: "יצחק, אני מצפה ממך לתמוך בי, כי זה מה שהמפלגה רוצה. אתה יודע להיות הוגן כשצריך לקבל החלטות מדיניות הרות גורל. אבל כאשר מדובר במה שטוב למפלגת העבודה, אני לא שומע אותך. מה קרה? אני לא מתכוון לאפשר לך לברוח מזה".

בורג רמז כי יוסי גורר יותר. מה יקרה בבחירות '96, שאל את רבין. "יבואו אלי במערכת הבחירות ויגידו לי לרדת לצעירים, לעשות חוגי בית. אין לך אדם אחר במפלגה שיכול לעשות את מה שאני עושה, ואני אגיד להם, 'תתמכו ברבין אחרי שהוא דפק אותי במשך ארבע שנים'?"

רבין הקשיב וענה קצרות: "אני לא יכול להגיד שאין אמת בדבריך, אבל אני לא יכול להשיב לך". לאמור, בגלל מעמדו כראש הממשלה ובשל מחוייבותו האישית ללקט אין רבין יכול לצאת בקריאה לתמוך בבורג.

לבורג לא נותר אלא לצטט באוזני ראש הממשלה דברים שאמר לו סוס קרבות ותיק, אחד מגדולי השורדים בחיים הפוליטיים במדינת ישראל. "אברום, אתה דוליק אותה. אם תנצח במרכז המפלגה ותיבחר ליו"ר הסוכנות, אז ניצחת. אבל גם אם תפסיד, אתה ניצחת". אמר זאת הד"ר יוסף בורג, מנהיג המפד"ל לשעבר. האב והבן לבית בורג משוכנעים שראש הממשלה הבין למה התכוון הדוקטור.

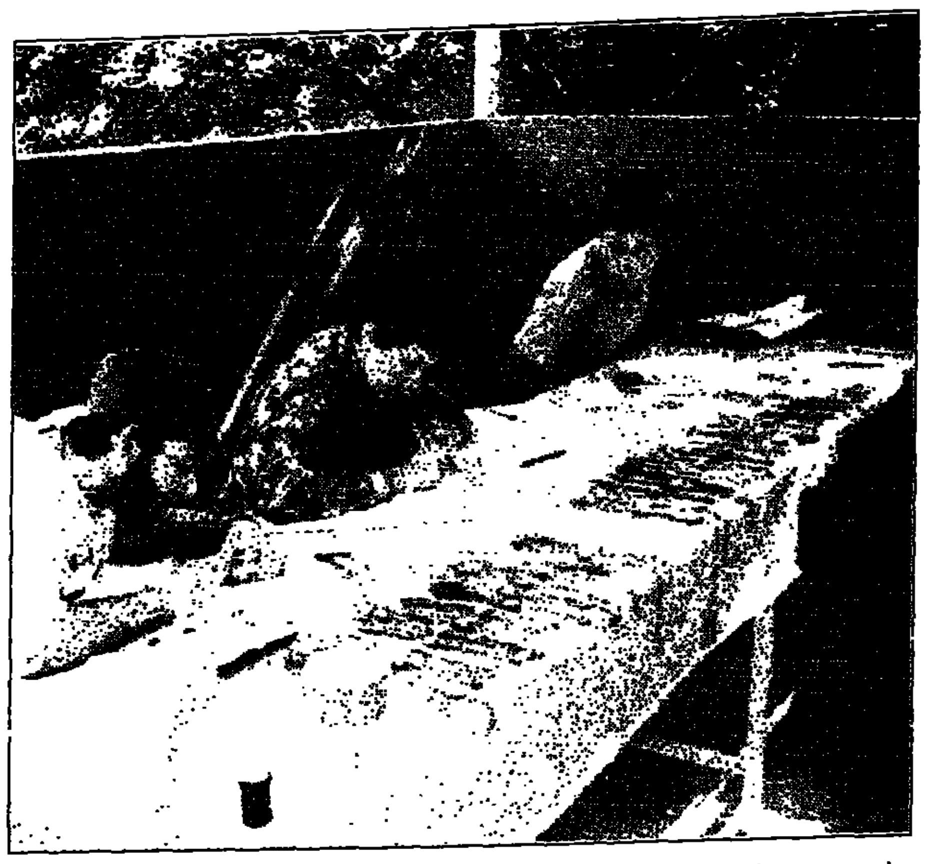

עליזה כהן־מושלין (במרכז). "לפעמים עוברים שלושים עיירות בעשרה ימים עד שמוצאים משהו"

לאן נעלמה האצבע השנייה

במרכז לאמנות יהודית מבקשים לתעד פריטים יהודיים ברחבי העולם רגע לפני שהם נהרסים או נעלמים. אבל לפעמים סוחרים ומבריחים מקדימים את אנשי המרכז

מאת מרב נשר

במידה רבה יש צד מתסכל לפעילותו של המרכז לאמנות יהודית בירושלים. אנשי המרכז נוסעים למקומות נידחים בעולם שבהם התגוררו או מתגוררים יהודים, ומתעדים בתי כנסת, תשמישי קדושה ובתי עלמין יהודיים. אבל כשמסתיימת העבודה המדעית מותירים מאחוריהם אנשי המרכז את אוצרות התרבות האלה, ביודעם שבתוך זמן קצר הם ייהרסו או ייעלמו. לישראל הם חוזרים מצוידים במסמכי התיעוד בלבד – תצלומים, מדידות ורשומות. מה שנותר איפוא הוא מאגר מידע – הבסיס למחקר – וזיכרונות מפגשים עם יהודים בקהילות שונות.

לפני כחודש ביקר באוקראינה הד"ר סרגיי קרבצוב, ארכיטקט שעלה ממדינה זו בחודש מאי בשנה שעברה ועובד במרכז לאמנות יהודית. נודע לו שם כי אחד מבתי הכנסת העתיקים, שבתיעודם השתתף לפני שנים אחדות בשביל המרכז, קרס בחודשים האחרונים. בית הכנסת נבנה בשנת 1718 בעיר ברז'אני שבגליציה והיה ככל הנראה בית הכנסת המרכזי בעיר. הבית, אשר בנוי לבנים ותקרת העץ שלו מצופה בעיטורי גבס, שופץ בסוף המאה ה־19, כאשר התגוררו בעיר כארבעת אלפים יהודים. הוא פעל תחת שלטון אוסטרי, פולני, גרמני וסובייטי. במלחמת העולם הראשונה ניזוק בהפצצות ומאז מלחמת העולם השנייה הוסב למאגר תבואה.

כאשר הגיעו נציגי המרכז למקום, ב־1991, כבר היה בית הכנסת במצב רעוע. קרבצוב ניסה לשכנע את השלטונות המקומיים לשפצו, אך נתקל בתשובות מגומגמות. "באופן תיאורטי, אפשר לבנות מחדש את הבניין, בהסתמך על התיעוד שביצענו", הוא אומר, "אבל לא נראה לי שזה ריאלי. באזור העני הזה המשכורת החודשית מסתכמת ב־10–20 דולרים, והאוקראינים לא ישקיעו כמה אלפי דולרים בבנייה". עם זאת, האוקראינים יודעים לפחות להעריך את בית התפילה העתיק: הם הציבו לידו שלט ובו כתבו בטעות שהבית נבנה במאה ה־16.

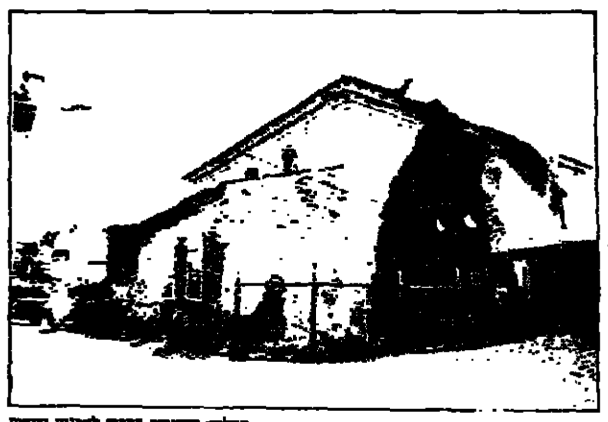

תצלום: באדיבות המרכז לאמנות יהודית

בית הכנסת בברז'אני. עד שקרס שימש כמאגר תבואה

המרכז תיעד עד כה קרוב לשמונים בתי כנסת בברית המועצות לשעבר. רק שניים מהם, באוקראינה, שופצו במימון השלטונות. לרבים אחרים נשקפת סכנת קריסה. בעיית שימור בתי הכנסת חמורה במיוחד בערים קטנות שהתרוקנו מתושביהן היהודים, אם בשואה ואם בגל העלייה האחרון. בז'ולקייב שבאוקראינה פגשו אנשי המרכז את זיגמונד לייגר, היהודי היחיד המתגורר במקום. הוא סיפר שהוא נשאר במקום כדי לשמור על בית הכנסת, שבו התפלל מאז ילדותו ובו עבר את טקס הבר מצווה. אבל גורלם של בתי כנסת רבים אחרים שונה. הם הוסבו לאולמות ספורט וקולנוע, לחנויות ולמפעלים של בעלי מלאכה זעירים, או חרבו עקב התפוררות ובליה.

בתקופת השלטון הסובייטי נסגרו בתי כנסת רבים בפקודת השלטונות. בעיר צ'רנוביץ שבאוקראינה נסגרו יותר מ־70 בתי כנסת שנהרסו בשואה או נבנו אחרי המלחמה, ורק לבית כנסת אחד התירו הסובייטים להמשיך בפעילותו. עם הפרסטרויקה החזירו השלטונות לידי הקהילה היהודית בעיר פריטי יודאיקה שהוחרמו ובהם ספרי תורה.

את המרכז לאמנות יהודית, המסונף לאוניברסיטה העברית בירושלים, הקים ב־1979 הפרופ' בצלאל נרקיס במטרה לתעד ולחקור אמנות יהודית וישראלית מהתקופה הקדומה עד ימינו. התיעוד מתבצע אצל אספנים פרטיים, בספריות, במוזיאונים, בארכיונים, בבתי עלמין ובבתי כנסת. "אמנות יהודית נהרסת כל יום ברחבי עולם", אומרת הד"ר עליזה כהן־מושלין, העומדת כיום בראש המרכז. "אנחנו מנסים לתעד את הפריטים רגע לפני שלא יהיו כאן, להבין את הסגנונות האמנותיים, ולחקור למשל מה מאחד אמנות גרמנית ותימנית".

עד היום שיגר המרכז משלחות ל־22 מדינות – בין השאר באירופה המזרחית והמערבית ובצפון אפריקה – וכבר כבר נעשה תיעוד בישראל. המסעות לברית המועצות לשעבר החלו רק ב־1991, עם העלייה ההמונית משם. לכל מסע כזה קודמת עבודת הכנה יסודית, אבל היציאה לשטח מתנהלת במידה לא מעטה כהרפתקה של מי שיוצאים אל הבלתי נודע: "שוכרים מיניבוס קטן ונוסעים ככל שהנהג מסכים", מספרת כהן־מושלין. "לפעמים עוברים שלושים עיירות בעשרה ימים עד שמוצאים משהו. תמיד פונים לאנשים מבוגרים ושואלים אותם על משפחות יהודיות. אם אין יהודים, שואלים על בית כנסת או בית קברות יהודי".

בברית המועצות התארחו לפעמים חברי המשלחת אצל משפחות יהודיות מקומיות. "התקשורת התנהלה בתנועות ידיים ורגליים. טעמנו מהמאכלים שלהם ונדבקנו בקצב החיים האטי. חלק מהמקומות עניים מאוד. באחת העיירות ביקש מאתנו שמש בית הכנסת שניקח אתנו לישראל קבוצה של חולים, שיכורים ופושטי יד שהתגוררו שם, כי לדבריו הקהילה לא יכולה לתמוך בהם עוד. היה קשה לראות אותם. אבל במקומות אחרים, עניים לא פחות, ראינו יוזמה וגאווה יהודית. כך, למשל, באחת מהערים בקוקז אירגנו נשות הקהילה חוגים לאמנות יהודית וללימוד עברית".

על פי מדיניות המרכז אין מזיזים חפצים ממקומם, ודומה שמדיניות זו מונעת גם מחוסר מקורות כספיים. "החומר צריך להישאר במקום שבו נוצר ובסביבה התרבותית הטבעית. על סמך המחקר ההשוואתי שלנו אפשר למפות פריטים חדשים ולדעת לאיזו עדה או עיר הם שייכים. אבל אם פריט כזה נופל לידי סוחרים המטשטשים את מוצאו, או שומרים אותו בסוד, הוא הופך לתלוש", אומרת כהן־מושלין.

אלא שלאנשי המרכז אין כמובן כל שליטה על המסחר המשגשג בפריטי יודאיקה שמקורם בברית המועצות לשעבר. רובם תשמישי קדושה מכסף – ידיים לקריאה בתורה, רימוני כסף וטסים לתורה. רובם נעקרים ממקומותיהם, ואחר כך קשה להתחקות אחריהם. כך, למשל, במסעם האחרון בקוקז תיעדו עובדי המרכז אצבע־קולמוס לקריאה בתורה. אצבע שנייה, שהיתה מחוברת אליה בשרשרת, כמנהג קהילות קוקז, נותקה ונעלמה. כאשר כהן־מושלין חזרה לארץ היא ראתה בקטלוג של בית מכירות פומביות בירושלים תמונה של האצבע השנייה. לאחר בירור נודע שהאצבע נמכרה לאספן אלמוני זמן קצר לפני כן.

עולה מרוסיה ואספן יודאיקה שביקש שלא להזדהות בשמו חשף כמה פרטים על דרכי ההברחה: "מאחר שאסור להוציא מחבר המדינות פריטים כאלה, הסוחרים משחדים גבאים בבתי כנסת או פקידים במוזיאונים ובארכיונים, שבהם אוחסנו פריטי יודאיקה שהוחרמו מיהודים. הפקידים גם חותמים על אישורים רשמיים, המסירים ספק של גניבה. אחר כך, אם צריך, משחדים גם את פקידי המכס במעבר הגבול". הוא מעריך כי רוב הפריטים שיוצאים לישראל מגיעים לכאן במטען של עולים. יש עולים המשמשים בלדרים ומבריחים פריטים תמורת עמלה.

מתח הרווחים הגבוה מושך ספקולנטים רבים לענף, שאינם בהכרח יהודים. פריט שנקנה ברוסיה בכמה דולרים עשוי להימכר אחר כך מחוץ לה באלף עד אלפיים דולר. לפעמים המסחר מתנהל בשני הכיוונים. למשל, החלפת מטבעות עתיקים מארץ ישראל בספרי תורה עתיקים משם.

כהן־מושלין מספרת שסוחרים ישראלים ניסו להציע לה כסף תמורת קשרים. "הם הציעו מאה אלף דולר. השבתי, שבמקום לשלם לי בשביל מידע, הם יכולים לתרום את הכסף לפרויקט התיעוד", היא אומרת בחיוך. אבל כשדוחקים בה ושואלים אם לא מוטב שפריטים יגיעו למשל לאספנים פרטיים בישראל מאשר ייעלמו, היא מודה שהיא מרגישה חצויה. בפעם היחידה שניסתה לגייס מימון כדי להביא לארץ ציורי קיר וכתובות מבית כנסת בבוכרה, שנמצא בבית פרטי ועמד למכירה, לא עלה הדבר בידה. לדבריה, תמיכת האוניברסיטה במרכז – השוכן בצריף ישן בגבעת רם – מועטה, ומעבר לכך לא ניתנת כל תמיכה ממלכתית.

"לא ייתכן שצוות חוקרים ועובדים מצומצם, וכארבעים סטודנטים, יחזיקו על גבם את תיעוד האמנות היהודית. היינו מעוניינים שתורם או מוסד גדול יעזרו במימון", היא אומרת. לעת עתה עיקר המימון לפעילות המרכז מגיע מתורמים אמריקאים פרטיים, ובימים אלה שוהה כהן־מושלין בארצות הברית לצורך זה.

בחוסר המודעות לשימור, ולצורך בהקצאת משאבים להצלת אתרים, נתקלים אנשי המרכז לא רק בחו"ל. כך, למשל, בית הכנסת "מראות הסולם" בנווה צדק שבתל אביב, שתועד בפרויקט שימור של מבנים עתיקים בשכונה מטעם עיריית תל אביב. התיעוד נעשה בשיתוף על ידי המרכז ומשרד אדריכלים, ותחילה הניחו האדריכלים שמדובר בבית כנסת ספרדי. אבל התברר שבית הכנסת שנבנה ב־1910 בקירוב – הכולל תקרות עץ מעוטרות בציורי חיות מהמקרא – בנוי בסגנון אשכנזי שהיה מקובל בפולין במאה ה־17. תוכנית השימור הושלמה, אבל העירייה טרם הקצתה את המימון הדרוש לביצועה ובינתיים נגנבו מבית הכנסת תשמישי קדושה, לרבות עיטורים של ארון הקודש.

אביב בתל־אביב

ארועי אביב קלאסיים

התזמורת הפילהרמונית של דרזדן

DRESDNER PHILHARMONIE

מנצח: מישל פלאסון

סולן: פרנסואה-רנה דושאבלה (פסנתר)

ערב בטהובן

הפתיחה לאונורה מס' 3

קונצ'רטו מס' 5 לפסנתר ולתזמורת

הסימפוניה מס' 7

תל-אביב, היכל התרבות, יום ה' 16.2.95 בשעה 20:30

קונצרט גאלה בחסות הגב' ראומה ויצמן, רעיית נשיא המדינה ובמעמד ראש עיריית ת"א-יפו מר רוני מילוא.

הכנסות הערב למען ילדי [illegible]

כרטיסים: בכרטיס אשראי - הדרן השרון 03-5279449, ת"א - "הדרן" - אבן גבירול 90 03-5279797, "רוקוהו" - דיזנגוף 93 03-5223663. [illegible] "השרון" - סוקולוב 86 03-5400381-2 [illegible] 03-5279955. כרטיסים למען ילדי [illegible] 03-6993371, 03-6994779.

ירושלים, אולם הנרי קראון, מוצאי שבת 18.2.95 שעה 20:30

כרטיסים: "בימות" - שמאי 8 02-250905-6, "כלעיב" - שמאי 12 02-256869, בקופת התיאטרון ביום המופע - טל. 02-610011

כפר סבא, היכל התרבות יום א' 19.2.95 שעה 20:30

כרטיסים: בקופת היכל התרבות 09-479230 [illegible]

חיפה, אודיטוריום חיפה יום ב' 20.2.95 בשעה 20:30

כרטיסים: "קופת חיפה" [illegible] 04-662244, "קופת חיפה" [illegible] 774011

[illegible]

מבצע בלעדי למשלמים בישראכרט

2 כרטיסים במחיר אחד תמורת 160-245 בכבוד, לפי מיקום. כפוף לתכנית המתנות. המלאי מוגבל.

הכי טוב ישראכרט

הארץ עיתון אחד טוב מול כל הצהוב

هكذا من الأصل

مكتز من الاجل

סביבה

אישיות חמה יש לבולדוג. אז מה

בולדוג עטוף ביוניון ג'ק סימל את האימפריה הבריטית, קריקטוריסטים הרבו לשרטט קווים שהתבססו על דמיונו של הכלב לצ'רצ'יל, אבל ימי התהילה של הבולדוג הבריטי חלפו ואינם

מאות שנים שימש הבולדוג סמל לאומץ וכושר עמידה בריטיים. הוא כבר היה כאן כאשר פלש יוליוס קיסר ב–54 לפנה"ס, ובמשך מאות שנים שיסו חובבי "ספורט" פופולרי בבריטניה את הבולדוגים העקשניים בפר כבול. מהמרים הימרו איזה כלב ינעץ בו את שיניו, יחזיק מעמד וישרוד לאחר הבעיטות והשיסוף בקרניים. בקריקטורות הופיע דרך קבע בולדוג עטוף ביוניון ג'ק, כדי לסמל את האימפריה הבריטית, ובמלחמת העולם השנייה אהבו קריקטוריסטים לעשות שימוש בדמיון הבולט למדי בין קלסתרו של כלב זה לזה של וינסטון צ'רצ'יל. אבל ימי הבולדוג של בריטניה חלפו.

מועדון הכלבנות של אנגליה מדווח, כי פחות מאחוז אחד של הכלבים בעלי תעודות היוחסין שנמנו השנה בבריטניה הם בולדוגים, לעומת 10% שנמנו מיד לאחר מלחמת העולם השנייה. בתצוגת קרופטס השנה – וימבלדון של תצוגות הכלבים – היו רק 158 מ–20,000 הכלבים בולדוגים. הזן הזה נעלם מרשימת 20 הכלבים האהובים ביותר על הבריטים, שכעת עומדים בראשה זאב גרמני ולברדור רטריוור ניופאונדלנד. בוורלי קארי, מו"לית של כתב העת "דוגס טודיי", אמרה ש"זה כאילו שכל בעיותיה של בריטניה משתקפות בכלב הזה. הרוח והנפש עדיין ישנן, אבל הדבר דומה לראיית ידיד ותיק הדועך אט אט".

סיבה אחת לירידת הפופולריות של הבולדוג היא כיעורו. קחו לדוגמה את נגסי, בולדוגית בת עשר מקיימברידג'. היא היתה דגם לשלמות בולדוגית כפי שקובעים אותה בני האדם: חזה בולט, כתפיים משוכות אחורה וגוף מרובע. היום הגב שלה מעוגל בגלל משקל יתר, ושלוש שיניים מזדקרות מאחורי שפתה התחתונה. היא גם מתנשמת בכבדות. אבל בעיני בעליה, שוטר בגמלאות בלונדון, הזן הזה יפהפה בכל גיל. "הבולדוג הוא בסדר גמור, תודה רבה לכם", אמר.

אין זו אשמת נגסי שאמות מידה מסוימות ל"יופי בולדוגי" השתנו בתקופתה. עד לפני שנים אחדות נדרשו בולדוגים מיוחסים עם תעודות להיות בעלי ראשים גדולים ושטוחים. "משביחי גזע" נלהבים כה הרחיקו לכת באידיאל הגורים בעלי הראשים הגדולים, עד כי כיום כמעט כל המלטה של כלבת בולדוג דורשת ניתוח קיסרי. תוצאות לוואי של גידול ו"השבחה" אלו הותירו את הבולדוגים נוטים להתקפי חנק, כאשר לשונותיהם הגדולות מדי מתנפחות בחום. הכלבים מוצקי הגוף גם נוטים להתעלף מקוצר נשימה בדרכם לזירת התצוגה. מאלפי בולדוג רבים נושאים אתם ממצנן.

מועדון הכלבנות שינה את הדרישות לפני שנים אחדות, וכיום הדגש שוב אינו על ראש גדול. מגדלי בולדוגים אינם אוהבים את המראה החדש ואומרים כי הוא גם אינו אהוד על שופטים בתצוגות כלבים. "הכלב היום אינו מה שהיה", אמרה מרגרט ווילדמן, מגדלת כלבים בליברפול, המגדלת בוקסרים וכלבי בוסטון טרייר. "בולדוגים היו הרבה יותר פופולריים לפני שנים אחדות", אמרה.

ג'ונתן מילר, חובב מחשבים נלהב מלונדון, שכלבו סם, בן תערובת של קולי וזאב, הוא הכלב הראשון, על פי הסברה, עם כתובת באינטרנט, מסכים: "החזקת בולדוג דומה לנסיעה במכונית בנטלי עתיקה, עם תולעי עץ בלוח המחוונים". בקרב צעירים מסוימים, אמר מילר בן ה–43, מעוררים בולדוגים תחושה של שמרנות נוסח העולם הישן. "הם נושאים אתם תדמית קלה של אי קורקטיות פוליטית".

מביך במיוחד, לרדים של האנגלים, הוא שבשנים האחרונות התגלתה ארה"ב כבירת הבולדוגים של העולם. בארה"ב רשומים גורי בולדוג פי שניים ויותר מאשר בבריטניה, ומספר חברים במועדון הבולדוג שם כפול ממספרם באנגליה.

בעוד השמש שוקעת על האימפריה של הבולדוג, רק קומץ פאבים ומסעדות בריטיים עדיין נושאים את השם שהיה הנפוץ ביותר בזמנו ואת דמות דיוקנו של חיה חזקה ועקשנית זו. אפילו לצ'רצ'יל היה פודל צרפתי, לא בולדוג, והמלכה, כפי שיודע כל אחד, היא חובבת גדולה של כלבי קורגי ולשים. קריקטוריסטים פוליטיים כבר נמנעים מלהשתמש בבולדוג. "זו קלישאה איומה לפטריוטיות", אמר סטיב בל, הקריקטוריסט של "גרדיאן". "חבטו בה עד מוות".

אבל אולי לא הכל אבוד. בתקופה שמשאלים מראים כי הבריטים סוגדים לעבר ומפחדים מהעתיד, יצאו חצי תריסר התאחדויות הבולדוגים בבריטניה למסעות רכישת חברים חדשים ונחלו הצלחה מסוימת. באירועים שנערכו להנצחת יום הפלישה בנורמנדי הפכו כמה מהכלבים דמויי צ'רצ'יל לדמויות מפורסמות בדרג מקומי. לא מכבר, למשל, התכוננו סוזן ג'יי וכלב הבולדוג שלה, קווינסיק לוקאס, לראיון בטלוויזיה הגרמנית. הופעתם השלישית בפני המצלמות. נושא אחר על סדר היום של ג'יי: מסע בקרב חובבי בולדוגים שמטרתו הכרזה על הבולדוג כ"אוצר לאומי".

ג'יי, שניגבה במגבת את לוקאס לפני הראיון, אמרה כי היא משוכנעת שלו היו אנשים רבים יותר מכירים את אישיותו החמה של הבולדוג, הוא לא היה סובל משום משבר פופולריות (אפילו שונאי הבולדוג מודים כי קשה לשנוא את הכלבים האלה). "תמיד הרגשתי שמגוּ של הבולדוג וקווי אופיו מאפיינים גם את הבריטים", אמרה. "זה כלב בעל אומץ שקט ונחישות".

וול סטריט ג'ורנל

מתוך לוח שנה בריטי לשנת 41'. הבולדוג והדגל, סמלי הפטריוטיזם

מדע / יבשם עוזגר

סכנה: אהבה מולקולרית ממבט ראשון

מדוע כדאי לתאים חיים לגור יחד לפני הנישואים וכיצד הם מגבשים לעצמם השקפת עולם ימנית או שמאלנית

להיצמד או לא להיצמד? זו השאלה שתאים חיים שואלים את עצמם בצמתים גורליים במהלך חייהם. יכולתם של תאים חיים להיצמד אלה לאלה, או למצע החוץ תאי שביניהם, עומדת בבסיס התפתחותם של בעלי חיים רב תאיים. היא גם משפיעה על תהליכי גדילה, שינוי צורה, התמיינות, השגת מוח, תנועה ומוות של תאים. בלעדיה לא תיתכן התפתחות איברים בבעלי חיים עילאיים. כיצד עונים התאים לעצמם על השאלה הזאת? כיצד הם מחליטים אל מי או אל מה כדאי להיצמד, וממי, או ממה, מוטב להתעלם?

שני חוקרים ממכון ויצמן למדע ברחובות, הפרופ' בנימין גייגר מהמחלקה לאימונולוגיה כימית והפרופ' ליאה אדרי מהמחלקה לביולוגיה מבנית, שיתפו פעולה במטרה למצוא את התשובות לשאלות האלה. בעבודתם, יחד עם תלמידת המחקר דורית חניך, מצאו השניים שתאים ניחנים ביכולת גבוהה במיוחד לזיהוי הבדלים בין משטחים הבנויים ממולקולות הדומות זו לזו בכל תכונותיהן הכימיות, למעט העובדה שמבחינת המבנה המרחבי שלהן הן "הפוכות" זו מזו. כלומר, המולקולות המרכיבות משטח אחד מהוות מעין "תמונת ראי" של המולקולות המרכיבות את המשטח האחר. בפועל, אף שמדובר במשטחים שמבחינה כימית הם שווים וזהים לחלוטין, התאים עשויים להעדיף להיצמד דווקא למשטחים הבנויים ממולקולות "ימניות" בעודם חולפים בשוויון נפש יחסי על פניהם של משטחים הבנויים ממולקולות "שמאליות".

היצמדות גורלית

כאמור, היצמדות של תא למשטח כלשהו, או לתא אחר, היא עניין חשוב ולעתים גורלי בשביל התא. הפרופ' גייגר אומר, שבמובן ידוע היצמדות כזאת כמוה כחתונה שהחיים אחריה שונים מהחיים שלפניה. כלומר, תא נדרש לקבל החלטה קשה: אם להיצמד, למי להיצמד, ומתי לעשות זאת.

במגמה לעמוד על טיבם של מנגנוני ההכרה המאפשרים את התקשרות תאים למשטחים, החליטו החוקרים לבחון את תגובתם של תאים למשטחים הומוגניים, העשויים ממולקולות של חומר אחד בלבד. למעשה, הם השתמשו במצעים גבישיים, המאופיינים מבחינה מולקולרית ומבנית כאחד, ובחנו את תהליכי ההיצמדות של התאים אליהם. גביש הוא מבנה גיאומטרי תלת ממדי של חומר מוצק. האטומים, או המולקולות, מאורגנים בו בסידור סריגי קבוע התלוי במבנה התלת ממדי של המולקולות שמרכיבות אותו. החוקרים, המכירים את מבנה הגביש, יכולים לעקוב אחר התקשרות התא אליו ולמצוא את המנגנון האחראי ליסוד הקשר ביניהם ברמה המולקולרית ואפילו ברמה האטומית.

באיזו מידה "מכירים" התאים את המשטחים שלידם הם חולפים ושאליהם הם יכולים להיקשר? כדי לענות על השאלה הזאת, ניצלו החוקרים את תכונת הכיראליות של מולקולות המרכיבות את המשטח. מולקולות כיראליות שוות זו לזו בתכונותיהן הכימיות, אך אחת מהן מהווה מעין תמונת ראי של רעותה. מקור השם הוא המלה היוונית "כירוס" (יד). הדמיון והניגוד הקיימים בעת ובעונה אחת בין המולקולות מזכירים את הדמיון והניגוד הקיימים בין יד ימין ליד שמאל.

הכיראליות נודעה לראשונה בעולם המדע בתחילת המאה ה–19, בעקבות ניסוייהם של פרנסואה ארגו וז'אן בטיסט ביו. אבל הניסוי המפורסם ביותר בעניין זה בוצע בידי לואי פאסטר בשנת 1848. פאסטר גילה שמלח מסוים של חומצת יין (חומצה טרטרית) מתגבש כתערובת של גבישים שכל אחד מהם מכיל מולקולות כיראליות "ימניות" בלבד או "שמאליות" בלבד. פאסטר הפריד, באופן ידני, בין הגבישים ה"ימניים" ל"שמאליים" (הוא עשה זאת על פי הבדלי הצורה הבולטים שביניהם). לאחר מכן הראה שתמיסת המולקולות שמרכיבות אותם מעקמת בצורה שונה (לכיוון שונה) קרנים של אור מקוטב שמועברות דרכה. כיום ידוע שרוב החומרים המרכיבים את גופם של בעלי החיים והצמחים, לרבות בני האדם, מתאפיינים בכיראליות. בין אלה אפשר למנות את החומצות האמיניות, החלבונים, החומר הגנטי די־אן־איי, ועוד.

מאה שנים לאחר מותו של פאסטר, גיבשו חניך, אדרי וגייגר כמה חומרים, לרבות מלח סידן של חומצת יין (חומר דומה מאוד לזה שבו גילה פאסטר את הכיראליות). להפתעתם גילו, שתאים נצמדים במהירות וב"התלהבות" לאחד מגבישי המלח של חומצת היין בעודם מתעלמים מהם, ולעתים חולפים ב"שוויון נפש" על פניהם של גבישים אחרים של אותו החומר.

בניסיונותיהם למצוא את ההבדלים שבין הגבישים, הגורמים להבדל בהתייחסות התאים אליהם, חזרו החוקרים למעשה על ניסויו ההיסטורי של פאסטר: הם הפרידו בין הגבישים (על בסיס היצמדות התאים אליהם) ואז הבחינו בעובדה שהתאים נצמדו רק לגבישים "ימניים".

מאה שנים לאחר מותו של לואי פאסטר חזרו החוקרים על אחד מניסוייו וגילו שתאים חיים מזהים מולקולות בודדות. תופעה שמשולה לפיל שמבחין במבנהו של גרגר חול הנדרס תחת רגליו

כך התברר שהתאים "מתאהבים במבט ראשון" בגבישים שמורכבים ממולקולות בעלות מבנה תלת ממדי אחד, ואינם מתלהבים במיוחד מגבישים שמורכבים ממולקולות שהמבנה התלת ממדי שלהן מהווה תמונת ראי של הגביש הראשון. עדיין לא ברור כיצד מבדיל התא, המורכב מטריליוני מולקולות, במבנה תלת ממדי של מולקולה קטנה כמולקולת מלח חומצת היין. הפרופ' גייגר משווה את התופעה הזאת לפיל היפותטי המסוגל להבחין במבנהו המרחבי של גרגר חול הנדרס תחת רגליו.

בהמשך התברר שהיצמדות התאים למשטחים שונים מבוססת על כמה מנגנוני הכרה וקבלת החלטות, שחלקם פועלים במהירות וכעוצמה אך הם מקיימים קשר במשך זמן קצר, וחלקם אטיים אך הקשר שהם יוצרים מתקיים לאורך זמן. כדי לסייע לתא בבחינת המשטח שאליו הוא יכול להיצמד, התפתח כנראה מעין מנגנון שמאפשר לתאים לשהות בקרבת המצע החוץ תאי, או זה בקרבת זה, במשך זמן מה, עד ש"יכירו" זה את זה טוב יותר ויחליטו אם ברצונם "להתחתן". מדובר בתקופה קצרה של ניסיון והשהיה, המזכירה את תקופת האירוסין המקובלת בחברות מסוימות, או את תקופת המגורים המשותפים, שיכולה להקדים את החתונה בחברות אחרות.

"חתונה", במובן התאי, משמעותה היצמדות תאים באמצעות היקשרות של קולטן חלבוני המצוי על קרומו של תא אחד למולקולה תואמת שמוצגת על קרומו של תא אחר, או על גבי המצע החוץ תאי. מדובר בהתאמה תלת ממדית מבנית שמזכירה את ההתאמה שבין זו גרירה לשוקת שלו. וזו הגרירה והשקות מפוזרים על קרומי התאים כשביניהם מצויים שטחים פנויים. מה הסיכוי שבמגע הראשון שבין שני תאים ישתלבו זו הגרירה מצד אחד והשוקת מהצד האחר? חישוב ראשוני מראה שמדובר בסיכוי נמוך מאוד, כמעט כמו הסיכוי להתפתחותה של אהבה ממבט ראשון: מקרה אחד למיליון בערך. כאשר הנגיעה המקרית לא מסתיימת בהתקשרות מהירה, עלולים התאים להתרחק זה מזה, או מהמשטח, דבר שמשמעותו ויתור על סיכויי התקשרות בעתיד.

דרוש: נמל בית

"כאן", אומר הפרופ' גייגר, "נכנס לפעולה מנגנון האירוסין". מתברר שתאים עשויים להיצמד היצמדות מהירה ויעילה באמצעות מגע בין הרבה מאוד מולקולות קטנות ופשוטות המוצגות על קרומיהם (למשל, מולקולות של סוכרים). אבל ההיצמדות הזאת אינה מחייבת, אינה מספקת ואינה קבועה. למעשה, היא עשויה לאפשר לשני תאים להימצא זה בקרבתו של זה במשך זמן מספיק שעשוי לאפשר להם "להכיר" תא את עמיתו ו"להחליט" אם הם רוצים "להתחתן" ולקשור את גורלותיהם זה בזה. במקרה אחר היא עשויה לאפשר לתא לשהות זמן מה בקרבתו של משטח כלשהו, דבר שיאפשר לו להחליט אם ראוי לו שיעשה את המשטח המסוים הזה לנמל הבית שלו.

אהבה ממבט ראשון נחשבת לעתים למשאת נפש, אבל בעולמם של התאים, לפחות, היא טומנת בחובה סיכון משמעותי. אירוסין, גם האירוסין המולקולריים, נועדו להיות תקופת ביניים בין רווקות חופשית לנישואים שהם קשר יציב ומחייב. "היתקעות" בשלב הביניים הזה עלולה לעצור את התפתחות מסלול חייו של התא, דבר שמשמעותו עלולה להיות מוות.

בניסוי שביצעו גייגר, חניך ואדרי, התברר שהתאים שנצמדו במהירות ובהתלהבות לגביש של המולקולות ה"ימניות" נקשרו אליהן בקשר התחלתי חזק מדי. כתוצאה מכך "נתקעו" התאים ולא הצליחו להשתחרר ולהתקדם אל השלב הבא במסלול חייהם. (בטבע עומדות לפני התאים הנצמדים שתי אפשרויות: היצמדות קבועה באמצעות קולטנים, או נטישה וחיפוש אחר תא או משטח אחרים שאליהם יוכלו להתקשר. ההתקשרות עצמה – באמצעות הקולטנים השונים – היא חיונית לתא: בלעדיה הוא לא מסוגל להמשיך לחיות). כך או כך, התאים שנקשרו בעבותות חזקים מדי לגבישי המולקולות הימניות לא הצליחו להשתחרר מהם ולא הצליחו להתקדם ולהגיע לידי התקשרות מלאה ומחייבת עם גוף כלשהו. כעבור יומיים שבהם היו תקועים במצב הזה הם מתו.

לעומתם, בלט מצבם של התאים שבחנו לאטם את גבישי המולקולות השמאליות אך לא מצאו על פניהם אתרים המאפשרים יצירת קשרי אירוסין. מקצת התאים האלה הצליחו במשך הזמן להיצמד לגביש באמצעות הקולטנים שעל קרומיהם, אך רובם הריעו עוגן והמשיכו במסעם בעקבות גורלם.

בימים אלה מתכוננים גייגר ואדרי לנסות להפעיל טכניקות שונות שישחררו את התאים ה"תקועים" והקשורים בקשרים חזקים מדי, דבר שיאפשר להם אולי להמשיך את חייהם ולהתפתח. הבנה טובה יותר של המנגנונים השולטים בתהליכי ההיצמדות של תאים, שהיא מטרת סדרת המחקרים האלה, עשויה להבהיר לא מעט שאלות בסיסיות התלויות ועומדות בתחום מדעי החיים.

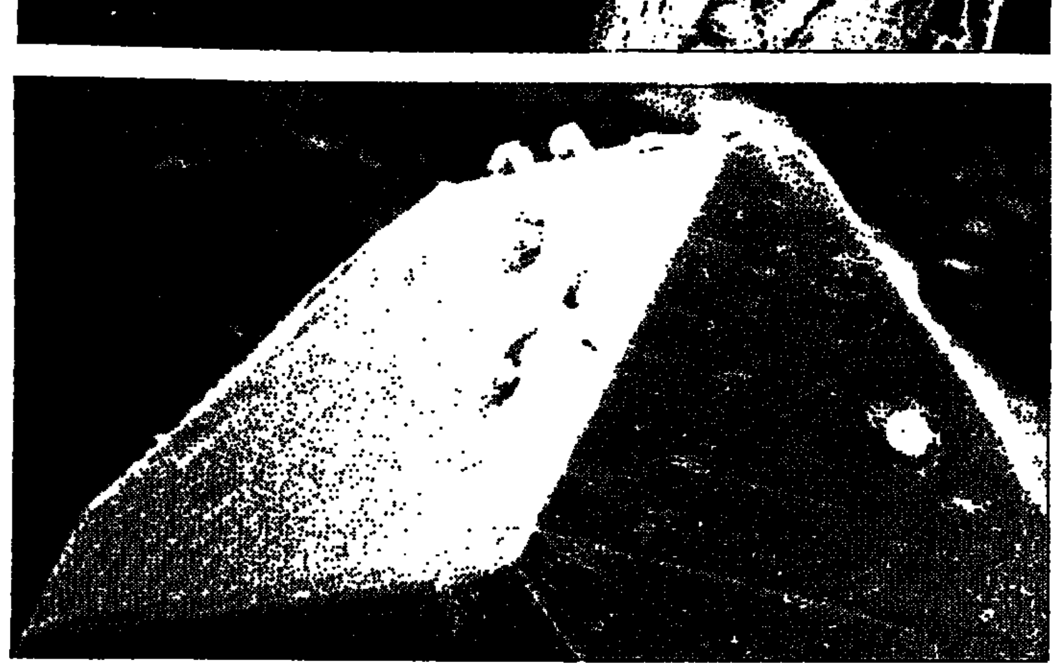
למעלה: תאים רבים נצמדים לגביש "ימני". למטה: תאים מעטים מאוד נצמדים לגביש "שמאלי"

בריאות

סרטן רעב נוטה למות

נוגדן לא שגרתי נגד גידולים סרטניים פותח באחרונה בקליפורניה

מחקר ראשוני מראה שמדענים מצאו דרך לעצור את התפשטותם של גידולי סרטן ממאירים בריאות ובכבד, ושל גידולים סרטניים אחרים, על ידי "הולכת שולל" של תאי כלי הדם המזינים את הגידולים בדרך הגורמת להם למות בטרם עת. מבחינה תיאורטית צריכה היתה גישה זו להצליח נגד כל גידול מוצק התלוי באספקת דם חדש, אמר דייוויד צ'אראש, ביולוג של התא במכון המחקר סקריפס בקליפורניה ועורך המחקר. "סוגי סרטן הנישאים בדם כמו לאוקמיה אינם יכולים להיות מטופלים בדרך זו".

"ההבדל בין מחקרים בעבר למחקר הנוכחי הוא שאיננו תוקפים את הגידול. אנחנו תוקפים את התא הנורמלי", אמר צ'אראש. פירוש הדבר שהנוגדן החוסם שבו משתמשים החוקרים מסוגל להרעיב כל גידול מוצק הניזון מאספקת דם, ואין צורך לכוון אותו לסוג ספציפי של תא סרטני. הנוגדן גם פעל כנגד כלי דם חדשים שהזינו את הגידולים בעוד שהותיר כלי דם בוגרים ללא פגע. המחקר פורסם בכתב העת הרפואי Cell.

הנוגדן החדש, המכונה אל־אם 609, פותח במכון סקריפס. חברת Ixsys לביוטכנולוגיה, שקיבלה היתר לייצורו, מקווה לפתוח בבדיקות בבני אדם עם הנוגדן בתחילת 96'. שיווק מסחרי של תרופה כלשהי יחכה לפחות עוד חמש שנים. "אנחנו מקבצים יותר קליניקאים לדון באיזה סוג ספציפי של סרטן יהיה נבון יותר לתקוף", אמרה ג'ודית ורנר, מנהלת התוכנית.

אם יאושרו הניסויים בבעלי חיים גם בבני אדם, עשוי הנוגדן להפוך במשך הזמן לטיפול רב עוצמה בסרטן, עם תוצאות לוואי מזעריות. התוצאות בסקריפס הם "הישג מרשים" היכול "לשנות חשיבה נוכחית" על טיפולי סרטן, אמר ג'ודה פולקמן, פרופסור לכירורגיה בבית הספר לרפואה של הארוורד וחלוץ בתחום גידול כלי דם חדשים. כרגע מפותחים במרכזי מחקר שונים ברחבי עולם כשמונה בולמי גידול כלי דם, אבל הנוגדן החדש הוא "באורח מפתיע בלתי רעיל וחזק דיו להביא לנסיגת הגידול", אמר.

נראה שהנוגדן החדש כה בטוח, אמר פולקמן, עד כי ניתן להעלות על הדעת שישמש כטיפול "תחזוקה" לחולים לאחר ניתוח או כימותרפיה עם סיכוי להישנות המחלה. אשה הסובלת מסרטן שד, תוכל אולי לקבל טיפול בנוגדן לאחר שהסרטן שלה יוסר ועל פי כל הסימנים יחוסל.

בסקירה על המחקר מתאר כתב העת את הדרך שבה מקדם הגוף באורח סלקטיווי את הבשלתם והריסתם של תאי כלי דם. מולקולה קולטנית על משטח תאים שצמחו זה עתה מספקת מעין "איתות הישרדות" שבתנאים נורמליים מאפשר להם להבשיל ולהפוך לשפופרת המעבירה דם, אמר צ'אראש. "אם נחסום את הקולטן הזה באמצעות נוגדן, נשבש את האיתות, את המסר, והתאים יקבלו או איתות למות בטרם עת".

במחקר הוכנסו פיסות של גידולים אנושיים לעוברי תרנגולות כדי לאמוד את השפעות חוסמי הקולטן על צמיחת גידולים ושרידתם. בתוך כמה שעות החלו הפיסות למשוך כלי דם חדשים כמו אצל בני אדם. לאחר 24 שעות הוזרק לעוברים הנוגדן אל־אם–609, או נוגדן בקרה. אלו שקיבלו אל־אם–609 הראו ירידה חדה בכלי הדם הקשורים לגידולים, בעוד שאלו שקיבלו את חומר הבקרה פיתחו גידולים גדולים.

הצוות בסקריפס גם השתמש בנוגדן באורח אפקטיווי בטיפול בעכברים הנושאים גידולים אנושיים, אמר צ'אראש. הטיפול עשוי להתגלות מועיל בטיפול במחלות כמו פגיעה סוכרתית ברשתית העין והתנוונות של המאקולה המתאפיינים בהיווצרות כלי דם חדשים. וארנר אמרה שהחברה מקווה לפתוח בניסויים קליניים במחלות עיניים לקראת סוף 1966.

וול סטריט ג'ורנל

משפט

ירקות מאודים במקום אנטיביוטיקה

מטפל בשיטות אלטרנטיוויות הורשע בעבירה על פקודת הרופאים

אלי שטראוס, פיסיותרפיסט בן 69 מתל אביב, נוהג לייעץ לאנשים שנרתעים מהטיפול הרפואי הקונוונציונלי ופונים אליו לטיפול חלופי. לאחר שטיפל בילד וכמעט גרם למותו הורשע בשבוע שעבר שטראוס על פי הודאתו בעבירה על פקודת הרופאים.

בחודש ינואר 90' חלה ילד בן ארבע מירושלים. הוא סבל מחום גבוה ומקשיי נשימה. הוריו הביאו אותו למרפאה השכונתית. הילד עבר צילום חזה והתברר כי לקה בדלקת ריאות קלה. רופא המשפחה המליץ להורי הילד לתת לו אנטיביוטיקה והפנה אותם לבית מרקחת עם מרשם לתרופה מסוג מוקסיפן.

הורי הילד חששו מתופעות הלוואי של האנטיביוטיקה ונזכרו באלי שטראוס. בשיחת טלפון שניהלו איתו תיארו את מחלתו של בנם, ולאחר מכן אמר להם שטראוס לדבריהם: "אל תתנו לו אנטיביוטיקה אלא פירות וירקות והילד כבר יתגבר על המחלה".

הורי הילד עשו כמצוות שטראוס: במשך יותר מחודש הם נתנו לילדם רק פירות רכים וירקות מאודים, אך לשווא. הילד לא התגבר על מחלתו ומצבו הידרדר. ההורים נסעו עם הילד, למרות מצבו, לביתו של שטראוס בתל אביב. הוא הסתכל על הילד, עיסה את גבו, בדק אותו בסטטוסקופ וקבע באופן חד משמעי: "הילד יתגבר".

באותו יום חלה החמרה נוספת במצבו של הילד, והוריו טילפנו שוב לאלי שטראוס. שטראוס, שחש כנראה כי העצות שהוא נותן כבר לא יעזרו לילד, אמר להם לקחת אותו לבית חולים. הילד הגיע לבית החולים הדסה עין כרם במצב קריטי ואושפז במחלקה לטיפול נמרץ.

כשהתברר לצוות הרפואי של הדסה עין כרם שהילד כמעט שקיפח את חייו בשל "העזרה" הרפואית שנתן לו שטראוס, הגיש בית החולים תלונה נגדו במשטרה.

בעקבות החקירה החליט התובע המשטרתי, עו"ד יוסי אתר, לתבוע את שטראוס על עיסוק ברפואה ללא רישיון. עם עדי התביעה נמנו גם ד"ר יגאל שביל ממחלקת הילדים בהדסה עין כרם ועדנה יפה מהמחלקה למקצועות רפואיים במשרד הבריאות.

בתחילת המשפט, שהתקיים בבית משפט השלום בתל אביב, כפר שטראוס בכתב האישום. הוא טען כי הוא אמנם מכיר את הילד, אך, לדבריו, מעולם לא אמר להוריו שלא לתת לו אנטיביוטיקה. "לא בדקתי את הילד ולא אמרתי להורים שהוא יתגבר. להיפך, אמרתי להם לקחת את הילד לבית החולים", ציין שטראוס במשפט. לאחר שהשמיע את טענותיו קבע בית המשפט תאריכים לשלב ההוכחות.

עוד בטרם התחדש המשפט החל הנאשם, באמצעות הסנגורית עו"ד עמליה ברודש, לנהל משא ומתן עם הפרקליטות על עסקת טיעון. לבסוף הסכימו ביניהם הצדדים כי אם תשנה התביעה את סעיף האישום בכתב האישום המקורי כך ששטראוס יואשם רק בעבירה על פקודת הרופאים ולא בעיסוק ברפואה ללא רשיון, הוא יודה בעבירה. וכך היה.

בשלב הטיעונים לעונש הציג נציג התביעה את גיליון ההרשעות של הנאשם וציין כי לפני 11 שנה הורשע הנאשם בעבירה דומה. התובע טען כי בנסיבות רגילות ייתכן שהיה מבקש להחמיר עמו, אך בשל גילו המבוגר, ומכיוון שלא ההורים הם שהגישו תלונה במשטרה, ובהתחשב בעובדה כי הנאשם לא הציג את עצמו בפני ההורים כרופא, הוא מבקש להטיל על הנאשם עונש מאסר על תנאי וקנס.

הסנגורית טענה כי הפיסיותרפיה, מקצועו של הנאשם, היא שיטת ריפוי פיסית, וכי אין בארץ הסדר לעניין העיסוק במקצוע הזה. היא ביקשה להתחשב בעובדה שהנאשם צימצם בשנים האחרונות את פעילותו בשל מצב בריאותו וגילו, ולהקל בעונשו.

בגזר הדין קבעה שופטת בית משפט השלום בתל אביב, זיוה הדסי־הרמן, כי "אין ספק שהעבירה המיוחסת לנאשם היא חמורה, וכי תוצאות העובר אותה עלולות להיות הרות אסון". כן ציינה שהנאשם עבר עבירה דומה "אך היא נעברה לפני שנים רבות". השופטת קיבלה את עסקת הטיעון בין התביעה לסנגוריה והטילה על שטראוס ששה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים וקנס של 1,500 שקל.

משה מובאל

לפרסום מכרזים
במדור מודעות משפטיות ומכרזים
נא צלצלו 03-5121112/3/4

הבימה התיאטרון הלאומי 03-296071
הקאמרי של תל-אביב 03-5233335
תיאטרון באר שבע 07-238278
בית ליסין 03-6916653
האופרה הישראלית-ת"א 03-6927777
03-5182812

גלריה

התעמלות בוקר

1. איך נושאות הדובות את גוריהן?
2. מה גובהו של הר דב?

(התשובות בעמ' 6ב)

ציד האוסקרים: אסטרטגיות נבחרות

אלג'ין הרמץ

ניו יורק טיימס

השבוע יוכרזו בהוליווד המועמדויות לאוסקר. לעשות סרט ולקבל עליו ביקורות טובות, זה החלק הפשוט. לעתים קרובות החלק הקשה הוא להיות מועמד לקבלת פרס

ווינונה ריידר. "נשים קטנות"

פול ניומן ב־"Nobody's Fool"

כל שנה, עם תחילת עונת האוסקרים מזהירה האקדמיה לאמנויות ומדעי הקולנוע את האולפנים לנהוג בנימוס וכטוב טעם בניסיון להשיג מועמדויות. "כבר נעשו דברים שמתקרבים באופן מסוכן למתן שוחד", כתב נשיא האקדמיה ארתור הילר במזכר שנשלח לחברים אחרים באקדמיה, ובו גם היה כתוב שאסור לקבל חבילות ובהן פריטי לבוש, ספרים, קלטות וידאו ודיסקים. עוד נרמז במכתב שאולפנים שימשיכו בשליחות חבילות שכאלה ימצאו עצמם עם פחות כרטיסים לטקס עצמו, שיתקיים ב־27 במארס.

המועמדויות לאוסקר כל כך חשובות לקופת הסרט, לאגו של יוצריו ולהמשך השכרותו בספריות הווידאו, עד שהאולפנים מתעלמים מהאיום של נשיא האקדמיה. אולפני דיסני שלחו לכל אחד מחברי האקדמיה ספר ששווה 50 דולר על עשיית הסרט "מלך האריות".

אם סרט הוא טוב או רע אפשר יהיה לקבוע לפי כמות המועמדויות שיקבל, שיוכרזו ביום שלישי השבוע, אבל כאן נכנס גם אלמנט של מזל. ישנם סרטים טובים שקשה למכור בשל סיבות מגוונות. למשל בקטגוריה החשובה ביותר – הסרט הטוב ביותר – קשה יהיה לקדם סרט דוקומנטרי בן שלוש שעות העוסק בכדורסל בבתי ספר תיכוניים בשיקגו. איך אפשר לגרום לאקדמיה לבחור כמועמדת לתואר השחקנית הטובה ביותר מישהי ששיחקה בסרט המעלה אבק על המדף כבר שלוש שנים? או לגרום לה להתייחס לסרט שפונה בעיקר לקהל של נשים? ואיך גורמים לאקדמיה לבחור מועמדים לתפקידי משנה כשבסרטים שכאלה יש ריבוי של שחקנים ודמויות מצוינות? כך מנסים חמישה אולפנים לפתור את הבעיות האלה:

איך מתמודדים על "הסרט הטוב ביותר"

אין נוסחה סודית להשיג מועמדות. כמעט כל אולפן מקצה בין 50 אלף ל־60 אלף דולר על שליחת קלטות וידאו, פרסומים בעיתונים כמו "וראייטי" ו"הוליווד ריפורטר" ופרסומים בכלל. "אם חבר אקדמיה אומר לי, 'שמע סאם, זה סרט נחמד, אבל הוא רק מספר שש ברשימה שלי', אני יודע שעשיתי את שלי", אומר סאם גולדווין שהפיק את הסרט "טירופו של המלך ג'ורג'". גולדווין מודה שהוא דוחף את הסרט הזה כפי שלא דוחף סרט מימיו. הסיבה לכך היא ששתיים מתוך חמש המועמדויות לקטגוריית "הסרט הטוב ביותר" ריקות לחלוטין.

לרוב, כבר בסביבות חודש דצמבר, יכולים אנשים המקורבים לתעשיית הקולנוע לנבא בדיוק רב מי יהיו המועמדים הוודאיים. השנה ידוע רק על "פורסט גאמפ", "ספרות זולה" ו"חידון האשליות". כך נוצר מקום לסרטים "רוחות של תשוקה", "מלך האריות", "חומות של תקווה", "נל", "ארבע חתונות ולוויה אחת" ו־"Hoop Dreams", וגם – אמנם עם סיכויים פחות טובים – "נשים קטנות" ו"טירופו של המלך ג'ורג'".

"Hoop Dreams" הוא סרט דוקומנטרי שזכה לשבחים רבים, ועוסק בחייהם של שני תלמידי תיכון שחורים החולמים להיות שחקני כדורסל מקצועיים. מעולם לא היה סרט דוקומנטרי מועמד לסרט הטוב ביותר; הרעיון לקדם את הסרט הזה התחיל כתכסיס של יחסי ציבור. "כשיצאנו עם הסרט באוקטובר חשבנו שזאת תהיה זווית טובה לעיתונים", מסביר איירה דויצ'מן, המנהל לשעבר של סרטי "פיין ליין". "חשבנו שנצליח לעורר עניין ובכך לגרום לאנשים רבים יותר ללכת לסרט. השקענו פחות מאלף דולר בשליחת מכתבים לחברי האקדמיה. לא ציפינו להיענות כל כך גדולה שלהם".

"פיין ליין" לא הגיעו לרעיון הזה לבד. היו אלה אולפני דיסני שהצליחו לראשונה לגרום לאקדמיה לבחור בסרט אנימציה כמועמד לסרט הטוב ביותר, עם "היפה והחיה" ב־1991. "Hoop Dreams" צריך להודות גם למבקרי הקולנוע שהפכו את האפשרות לבחור בסרט בקטגוריה הזאת כמועמד לאוסקר למתקבלת על הדעת. ג'ין סיסקל ורוג'ר אוברט – שני מבקרי הקולנוע המשמעותיים ביותר בטלוויזיה האמריקאית – וקנת טוראן מה"לוס אנג'לס טיימס" הכתירו את הסרט כסרט הטוב של השנה.

למרות עמדת המבקרים, אף אחד מעמיתיו של איירה דויצ'מן, חוץ מסידני גאנים, מנהל "קולומביה טריסטאר", לא חושב שהאקדמיה תתרגז מההנהגה ותבחר בסרט דוקומנטרי כמועמד. גאנים טוען שבשנה שהכל בה פתוח יכולות להיות הפתעות. "בעיקר משום שזה סרט ייחודי: נעים לעין ולאוזן, ומרתק לחלוטין".

ל"טירופו של המלך ג'ורג'", שזכה לביקורות טובות לא פחות, יש בעיות אחרות. הוא יצא מאוחר מדי, ומבקרים רבים לא הספיקו לצפות בו. הוא הוקרן לראשונה ב־10 בדצמבר, ביום שמבקרי לוס אנג'לס בחרו במועמדים שלהם לקטגוריות השונות של האוסקר. חברי אקדמיה שביקשו לצפות בסרט על המסך הגדול לא השיגו כרטיסים בניו יורק ובלוס אנג'לס, שם הוקרן.

אבל סאם גולדווין, המפיק, מהמר על מועמדות אחת לפחות – לנייג'ל הותורן בתפקיד השחקן הטוב ביותר – מפני שגם בקטגוריה הזאת ישנם שני מקומות לא מאוישים. בינתיים נראה מובטחות רק מועמדויותיהם של פול ניומן ב־"Nobody's Fool", טום האנקס ב"פורסט גאמפ" וג'ון טרבולטה ב"ספרות זולה". הותורן הבריטי (שגילם את השר ב"כן, אדוני השר") אינו מוכר בארצות הברית, ולכן שלם גולדווין 45 אלף דולר כדי לבטל שלוש הצגות של הותורן, והטיס אותו לארצות הברית לשלושה ימים צפופים בראיונות לעיתונות ולטלוויזיה ולתוכניות אירוח כמו "בוקר טוב אמריקה". "זה לא היה תכסיס של יחסי ציבור", מסביר גולדווין, "לא רצינו לשלם את הכסף, אבל הדרך היחידה לגרום להם לשחרר את הותורן היה לקנות את מחיר כרטיסי ההצגה בשני ערבים רצופים. אבל זה השתלם לנו בסופו של דבר כי כל העיתונים כתבו על כך והיה עולה לנו הרבה יותר אם היינו מחליטים לפרסם את זה באופן רשמי".

איך מוכרים סרט ישן

חברת "אוריון" מנסה להשיג מועמדויות לכוכבי הסרט "שמים כחולים", ג'סיקה לאנג וטומי לי ג'ונס. אלא שיש בעיה אחת: תעשיית הסרטים חשדנית, ובמקרים רבים בצדק, בסרטים שלא הוגשו אל בתי הקולנוע. ל"שמים כחולים" לקח שלוש שנים להגיע לאקרנים. את הסרטת הסרט, שבו מגלמת לאנג את אשתו המטורפת למחצה של קצין צבא (טומי לי ג'ונס), סיימו ב־1990. "אוריון" פשטה את הרגל כשהמנהל טוני ריצ'רדסון ערך את הסרט, ואז הונח הסרט יחד עם "שדה האהבה" ושמונה סרטים נוספים עד שאוריון נחלצה מאותה מצוקה כלכלית, ב־1992. "לא היה שום סכום בעולם שיכול היה לשחרר את הסרט בתקופה שאנחנו היינו בפשיטת רגל", מסבירה גייל בלוק, סמנכ"לית בחברה.

בעוד שיש סיכוי מצוין לדחוף את לאנג, שזכתה לביקורות מצוינות, לקטגוריה של השחקנית הטובה ביותר, לטומי לי ג'ונס אין סיכוי להיות מועמד על הסרט הזה. אבל הוא לא צריך לדאוג: אולפני וורנר מנסים לקדם את בחירתו על תפקידו בסרט "Cobb".

ג'סיקה לאנג ב"שמים כחולים"

העובדה ששניים מהמבקרים החשובים של העיתונות האמריקאית התפעמו מהופעתה של ג'סיקה לאנג מחזקת את הסיכוי שלה להיות מועמדת. יתר על כן, רוב חברי האקדמיה חיים בקליפורניה ואי לכך מושפעים מה"לוס אנג'לס טיימס", שמבקריו מילאו עמוד שלם בסופרלטיווים על משחקה של לאנג בסרט. היא גם זכתה בפרס המבקרים של לוס אנג'לס ובגלובוס הזהב על תפקידה הדרמטי הזה.

תסמונת "חוג שמחת המזל"

ל"נשים קטנות" יש פחות סיכויים להעמיד שחקניות בקטגוריה הזאת, ראשית בגלל ריבוי הכוכבות, ושנית, מפני שהסרט פונה לקהל ה"לא נכון". אפשר לקרוא לזה תסמונת "חוג שמחת המזל". אף על פי שהסרט הזה, שעסק בארבע מערכות יחסים של אמהות ובנות סיניות־אמריקאיות, זכה לביקורות נלהבות, הוא לא קיבל אף מועמדות לאוסקר. "האקדמיה עדיין מאוד גברית", אומר אחד היח"צנים המטפל במסעי פרסום של האקדמיה. "אני בספק אם מישהו מהם בכלל יצפה ב"נשים קטנות", הם בטח יתנו אותו מיד לנכדות שלהם". מנהל בכיר בהוליווד תיאר את התגובה השגרתית לסרט הזה כ"ליטוף על הראש", ואמר שמבקרי קולנוע גברים יתביישו למקם אותו ברשימת עשרת הסרטים האהובים עליהם.

"נשים קטנות" – הגרסה הסמי־פמיניסטית של גיליאן ארמסטרונג לספרה של לואיזה מיי אלקוט על ארבע אחיות הגדלות בשנות השישים של המאה הקודמת – מאוד מצליח בבתי הקולנוע, אבל 67% מהקהל הן נשים. חיסרון נוסף של הסרט הוא שהוא יצא באיחור, וחברת "קולומביה" היתה צריכה להזדרז כדי לדאוג שמבקרי קולנוע ונציגי איגוד התקשורת הזרה של הוליווד, שמימנו את טקס "גלובוס הזהב", יצפו בסרט בזמן. אולי בגלל האיחור הזה, ואולי בגלל הנשיות, לא זכה הסרט באף מועמדות.

מכל האולפנים הגדולים, "קולומביה" משקיע הכי פחות כסף בקמפיינים הקשורים באוסקרים. הסיבות לכך הן בחלקן בגלל שהאולפן הפסיד 3.2 מיליארד דולר השנה, ובחלקן פילוסופיות. בניגוד לעמדה המקובלת, טוען גאנים, האחראי על מחלקת השיווק בקולומביה, שחברי האקדמיה אינם מושפעים ממסעי קידום שכאלה. "אני מאמין באמת ובתמים שאי אפשר לקנות בפרסום מועמדויות לאוסקרים. כמעט ללא פרסום קיבלנו בשנה שעברה מיליוני מועמדויות ל"פילדלפיה", "עידן התמימות" ו"שארית היום". הוא מקווה שדעת המבקרים, יחד עם ההצלחה של הסרט בקופות, יטיבו עם "נשים קטנות".

מועמדויות על משחק מקבלים מי שנותנו הופעה יוצאת דופן. הן יותר נדירות כשמדובר בשחקנים שהיו שייכים לצוות משחק מצוין. בשנה שעברה זכה רוברט אלטמן במועמדות על בימוי "תמונות קצרות", בעוד שאף אחד משחקניו המצוינים המהוללים לא קיבל מועמדות על שחקו.

מה, אם כך, מתכוונים לעשות במירמקס עם הופעתם של ג'ון טרבולטה, סמיואל ל' ג'קסון, ברוס וויליס, הארווי קייטל וכריסטופר ווקן ב"ספרות זולה"? "המבקרים כבר יגידו לנו", אומר מארק גיל, מנהל השיווק במירמקס. המבקרים כבר החליטו שהופעתו של טרבולטה היא ללא ספק הטובה ביותר.

צוות השחקנים העצום של "ספרות זולה" הציב בפני מירמקס בעיות נוספות. ניפוח האגו של השחקנים הוא חלק בלתי נפרד מעונת הפרסים. אולפני יוניברסל ופוקס, לדוגמה, מקדמים את ארנולד שוורצנגר למועמדות השחקן הטוב ביותר (על "ג'וניור" ו"שקרים אמיתיים"). אבל התנפחות יקרה מעולם לא היה הסגנון של מירמקס.

"קודם כל צריך להבין למי יש הכי הרבה סיכויים", אומר יו"ר החברה, הארווי ויינשטיין. "אי אפשר לדחוף אבן במעלה ההר. הארווי קייטל וקריס ווקן שיחקו מצוין, אבל נתנו להם להבין, בצורה נחמדה כמובן, שנתמקד בהם יותר בעתיד. יש אולפנים", הוא מוסיף, "שמפחדים לקיים דיאלוג אמיתי עם האנשים שלהם ולומר, 'תראו חבר'ה, אין לכם סיכוי'".

השבוע מתחיל פרויקט הצילום במסגרת אירועי ה־3,000 לירושלים

תומאס רוף ולינדה קונור, שני צלמים בינלאומיים חשובים מגיעים השבוע לארץ כאורחים הראשונים של פרויקט צילום כחלק מאירועי שנת ה־3,000 לירושלים. את הפרויקט מארגן בית הספר לצילום בירושלים, ובמסגרתו יבקרו שבעה צלמים ב־'95 וראשית '96: רוף, קונור, אמט גוין, ארתור אולמן, מרטין פאר, ומייק ודאג סטרן; וחמישה צלמים ישראלים – פסי גירש, עודד ידעיה, רועי קופר, יוסי כהן וגדאל קסטור – ישהו תקופות בירושלים ויצלמו בה. הצלמים המשתתפים נבחרו בידי ועדה שכללה את אבי סבג, מנהל בית הספר לצילום, יגאל שם טוב, ראש המחלקה לצילום בבצלאל וניסן פרץ, אוצר הצילום במוזיאון ישראל.

קונור ורוף כבר הציגו שניהם בישראל, אבל לצרכני האמנות המקומיים רוף מוכר יותר. תערוכה מעבודותיה של קונור, אמריקאית שהחלה להציג במקומות חשובים כבר בסוף שנות השישים, נערכה במרכז התרבות האמריקאי בירושלים ב־1989. היא שמה דגש על נקודות חיכוך וקשר בין אדם לטבע ועל הנגיעה של תרבויות שונות בקדוש להן.

רוף, גרמני, הוצג בארץ בתערוכת יחיד שנערכה במכון גתה ב־1989, ובשנה שעברה היה אחד האמנים שהציגו בתערוכת "האדם שאחרי" במוזיאון ישראל. רוף מוכר בעיקר בזכות דיוקנאות הענק שהוא יוצר, בצילום נקי ומהוקצע מאוד. הוא מצלם אנשים צעירים בצילומים חושפניים, שאינם מייפים פגמים פיזיים, אבל אינם מספקים כל אינפורמציה אחרת על המצולם – מקצוע, שיוך חברתי או סביבתי. רוף עתיד לייצג את גרמניה בביאנלה בוונציה ביוני.

עיקר זמנם של רוף וקונור בירושלים יוקדש לעבודת הצילום, וכל אחד מהם יקיים שני מפגשים עם קהל. רוף ירצה ביום חמישי בערב במשכנות שאננים וביום ראשון (19 בפברואר) בבית הספר לצילום. קונור תרצה במשכנות שאננים ביום שלישי (21 בפברואר) וביום רביעי זה בבית הספר לצילום.

רוב תקציב הפרויקט, 140 אלף דולר, ימומן על ידי מינהלת ירושלים 3,000. לבית הספר לצילום, מוסד הנתמך על ידי עיריית ירושלים, תסתכם העלות בכ־20 אלף דולר. הפרויקט אמנם יצא כבר לדרך, אבל עדיין לא סוכמו היבטים מרכזיים שלו. גוף העבודות שייווצר אמור להיות מוצג בתערוכה ביוני־יולי '96, אבל לא הוחלט היכן תתקיים. לא ברור גם אם יתקיימו התוכניות המצוינות בהודעה לעיתונות על הפרויקט, שבה נאמר שהתערוכה "תנדוד למקומות מרכזיים בעולם" ותלווה ב"ספר שיופק על ידי מו"ל בינלאומי".

סמדר שפי

הנהלת ענבל מינתה את אלי אחי־מרדכי למנהכ"ל הלהקה

בישיבת הנהלת ענבל, שהתקיימה ביום חמישי בערב, הוחלט פה אחד על מינויו של אלי אחי־מרדכי למנכ"ל הלהקה. אחי־מרדכי היה בין שלושת המועמדים הסופיים לתפקיד, לצד חיים שירן ושמואל רוזס. החוזה של אחי־מרדכי נחתם לשנה, ומחציתה הראשונה תיחשב לו לתקופת ניסיון. בימים הקרובים יתחיל ללמוד את כל הנתונים וההכנות לקראת הבכורה של הלהקה, שנדחתה שוב ותועלה באמצע מאי.

אחי מרדכי השתחרר מצה"ל לפני חצי שנה בדרגת אלוף משנה ותפקידו האחרון בצה"ל היה ראש מינהל התשלומים. הבחירה בו מעידה על קו חדש של ההנהלה, שלפיו המנכ"ל יהיה איש אדמיניסטרציה מובהק ולא יזליג בענייניה של המנהלת האמנותית, מרגלית עובד. מגמה זו גובשה בעקבות לקחים שהוסקו ממערכות יחסים עכורות של שני ממלאי התפקידים בשלוש השנים האחרונות.

המינוי עוד טעון אישור של מועצת ענבל, שתתכנס ותדון בו ב־22 בפברואר.

יעל אפרתי

הרצאה של ג'ון האנהארט ממוזיאון ויטני בניו יורק במוזיאון תל אביב

"המוזיאון בעידן המציאות המדומה" היא כותרת הרצאתו של ג'ון האנהארט שתיערך במוזיאון תל אביב ביום רביעי. האנהארט, אוצר אמנות וידיאו וקולנוע במוזיאון ויטני בניו יורק, ירצה על טכנולוגיות חדשות בצילום קולנוע ווידיאו ועל השינויים שיחוללו במוזיאוני העתיד. האנהארט שוהה בארץ לרגל פתיחת תערוכתו של בוקי שוורץ, שאותה אצר, בסדנאות האמנים בתל אביב.

זהבי בקאמרית. אחרי שתזמורת ראשון לציון ביצעה ביום חמישי את יצירתו של המלחין הצעיר עודד זהבי, "אראלים", בניצוחו של ההולנדי דוד פורצליין, תבצע התזמורת הקאמרית הישראלית את יצירתו "אבק ורוח", בניצוחו של מנחם נבנהויז (ב־18 ו־19 בפברואר), באותו אולם. זהבי, מחבר המוסיקה לסרט "אחרי החגים" וההצגה "פנטסיה לפסנתר", ילחין את המוסיקה להצגה "נמר הברבורות" שתועלה בתיאטרון האוניברסיטה בבימויו של גדליה בסר.

רשות השידור תשתתף ב"שלאפשטונדה". ועדת הקו־פרודוקציות של רשות השידור בראשות יו"ר הרשות, מיכה ינון, החליטה אתמול להשתתף בהפקתו של הסרט "שלאפשטונדה" על פי סיפור מאת יהודית קציר. התסריט הוא של עדנה מזי"א והבימוי של ניצה גונן. הוועדה גם שבה ואישרה החלטה קודמת על סיוע לסרט "מינטסאד" על פי סיפור מאת בנימין תמוז לפי תסריט של דן תורג'מן.

ערוץ 2 עד 02:00. זכייני ערוץ 2, המחויבים לעשר שעות שידור יומיות, החליטו להרחיב את שעות השידור עד ל־02.00 לפנות בוקר, כך שמעתה יעמוד מספר שעות השידור על 12. הרשות השנייה קיבלה את היוזמה בברכה. בין התוכניות המתוכננות לאחר חצות: מוסיקה קלאסית, מופעי אמנים ישראלים, פרקי המשך בסדרה "פאוור" וסדרות נוספות.

שינוי במבנה העמודים בעם עובד. מבנה העמודים בספרי הסדרה "ספרייה לעם" של עם עובד שונה. היקף הטקסט המודפס בעמוד אחד ירד ב־15%. ההקטנה הושגה על ידי צמצום סימני הדפוס מ־1,685 סימנים לעמוד ל־1,455. שולי העמוד משני צדי הטקסט הורחבו, דבר המשווה לספר מראה יותר פתוח ומאוורר. כמו כן שונתה העטיפה של סדרת הספרים "פרוזה אחרת", כיוון שלטענת ההוצאה הפקת העטיפות הקודמות (מנייר אריזה חום) אורכת שלושה שבועות, ובשבוע הספר האחרון מנע תהליך ההדפסה הארוך את המכירה של הספר "מוסקוה־פטושקי" מאת ונדיקט ירופייב, אחרי שהמהדורה הראשונה אזלה.

שלוש הופעות לניק קייב באפריל. כפי שכבר פורסם, ניק קייב שהיה אמור לבוא לישראל בחודש נובמבר יהיה פה באפריל. כל מי שרכש כרטיסים להופעות בחורף יוכל להשתמש בהם בשלושת ההופעות שלו שיתקיימו ב־13 באפריל ב"עיר השנייה" בחיפה, וב־14 וב־15 באפריל בסינרמה בתל אביב.

להקה עם לוגו או לוגו עם להקה

"מה החזאי מבין" – "אבטיפוס". איל שבבי: שירה וגיטרה אקוסטית; אמיר בקידוד: גיטרות ושירה; טל יניב: קלידים ושירה; שרון הולצמן: בס ושירה; איציק הלל: תופים; הפקה מוסיקלית וניהול אמנותי: יהודה עודד; עיבודים: יהודה עודד ו"אבטיפוס". הליקון

עברי

גידי אביבי

"מה החזאי מבין", תקליט הבכורה של להקת "אבטיפוס", מגיע לחנויות אפוף בערפל של שאלות כסדירות. "אבטיפוס" אינה להקה צעירה – רוב חבריה כבר עובדים יחד כעשור – אבל הם נחשפו לתקשורת באופן ממשי רק בחודשים האחרונים, ובסערה. הלהיט הראשון של "אבטיפוס", "תשאירי לי מקום לחבק אותך", הקנה ללהקה נוכחות תקשורתית מכובדת. עכשיו הם אמורים להצדיק את האשראי.

הרוק הישראלי אולי אינו סביבה מפרגנת במיוחד (לפני הכל, זו סביבה ישראלית), אבל סימני השאלה שמעלה "אבטיפוס" – האם הם להקה עם לוגו או לוגו עם להקה, למשל – קשורים ללהקה עצמה, למוסיקה ולטקסטים שלה. אולי בזכות הכניסה המפוארת של הלהקה אל תוכניות הרדיו והקליפים, חברי "אבטיפוס" נאלצים להוכיח כבר עכשיו שאינם להקה של להיט אחד, שיש להם קיום מחוץ לרדיו או לעולם הסגור של הווידיאו־קליפים. האם אבטיפוס היא רק תופעה חולפת, או "כוורת" (או "אר־אי־אם" או "סופרטראמפ" או "פליטווד מק") של שנות התשעים? הנה שאלה שגם חזאים ותיקים מתקשים לתת לה תשובה ברורה.

הממד המשכנע ביותר בתקליט הבכורה הוא הצליל שלה: קשה להיזכר מתי יצא כאן תקליט בכורה מלוטש יותר. המחשבה והדמיון שהושקעו למרקם של כל אחד מהשירים, כמו גם הרצון ללכד אותם ליחידה אחת מגובשת, עם תנופה והיגיון פנימי, ניכרים לאוזן. יהודה עודד, המפיק המוסיקלי של התקליט, מעניק כאן תרומה גדולה: הצליל של אבטיפוס אינו ראוותני או מאולץ אף לרגע; המרחבים שהוא פותח לפני הלהקה נשמעים אינסופיים.

עטיפת "מה החזאי מבין". אירוניה שמחפה על צחיחות רגשית

השירים עצמם – המלים, הלחנים – משכנעים פחות. המקצועיות שמאפיינת את צליל התקליט אינה מספקת, אולי גם אינה יכולה לספק, כשמדובר בלהקת רוק. יש ל"אבטיפוס", כפי שמלמד שמה, חיבה יתרה למבע אירוני. והדבר הגרוע שאפשר להאשים בו את "אבטיפוס" הוא בהיותם פרוטוטיפיים: השאיפה שלהם אינה למקוריות, אלא ביכולת לצבוע באופן מקורי. חבריה יודעים לשיר על עצמם באירוניה ("הנה ההומור שלי") והם יודעים לכתוב באירוניה על אחרים ("בוקר טוב עולם"). הם יודעים להיטען באופטימיות יתרה, אבל נדמה שהאירוניה שלהם אינה ניסיון להתמודד עם כאב גדול או עם תחושה אמיתית של מצוקה: היא רק באה לחפות על צחיחות רגשית.

אם ההומור של הלהקה נשמע לעתים מאולץ – והוא נשמע לעתים מאולץ – זה אולי נובע מכך שברוב השירים, שום דבר אמיתי אינו נתון במבחן. לעתים חברי הלהקה מרגישים נינוחים ("לילה אהבה"), לעתים יש להם מחנק קל בגרון ("מועקה"), לעתים הם מדמיינים את עצמם מול הצרחות של המעריצים בפארק ("אחרי ההתרגשות"), לעתים הם מלהקים את עצמם בתפקיד ג'ון לנון ("אשה"). כל זה נחמד מאוד, וגם עשוי בחן ובמיומנות, אבל לפעמים זה גם כל ההבדל בין להקת פופ מוצלחת, ומודעת מאוד לעצמה, ללהקת רוק מרגשת.

שאלת הזהות של "אבטיפוס" אינה נפתרת בתקליט הבכורה של הלהקה, אבל יש גם כמה סימנים מעודדים. ב"לאן את הולכת" נכנסים חברי "אבטיפוס" לכתוב שיר במסורת אהובה של הרוק העולמי: שיר שנאה. כמו ביצירות של גדולי הסרקזם של הרוק העולמי – דילן, לנון, קוסטלו – גם גיבור השיר של "אבטיפוס" עורך כאן שיחה דמיונית עם אהובה שנטשה אותו, ומנסה להעליב אותה כמיטב יכולתו. באופן שבו איל שבבי שר את המלים, קשה להחליט אם אנחנו אמורים להזדהות עם הקול הדובר של השיר או לראות את הניסיונות שלו להקניט ולפגוע באהובה באור מגוחך, חנוך לויני.

מה שנפלא בשיר אינן המלים עצמן (שאינן סרקסטיות או חדות במיוחד) אלא מה שבא כשהן מסתיימות: סולו גיטרה קצר, פחות מדקה, שכמו כל קטעי סולו נהדרים, קשה לתרגם אותו למלים. האם הוא תומך בכאב של גיבור השיר או מחזק את הפתטיות שלו? גם וגם, כנראה. יש כאן עוצמה רגשית שאינה קיימת ברוב השירים בתקליט: הוא משכנע שמה שעומד כאן למבחן הם רגשות אמיתיים – אהבה, שנאה – שאין להם פתרונות קלים.

הרטוריקה של אבטיפוס, המשלבת אירוניה עם רגישות, מנוגדת כביכול לחלוטין לפאתוס הרגשי של הרגע הזה. אין בתקליט הבכורה של הלהקה עוד רגעים רבים: הוא לרוב מתוק מדי, מחושב מדי. אבל כשרגע כזה פורץ החוצה – ורגעים מעין אלה תמיד מגיעים בפתאומיות – הוא צובע את התקליט כולו באור אחר: הוא משכנע שתקליט הבכורה של "אבטיפוס" אינו מבטיח התחלת הסוף של הלהקה, בניגוד לתחזיות הפסימיות, העתיד של הלהקה עשוי להיות ורוד גם מעבר לחודשים הקרובים. אבל מה החזאי מבין?

ארבעי אביב
רביעיית
ברודין
תכנית:
בטהובן - רביעייה אופ. 95
שוסטקוביץ' - רביעיה מס' 4
בטהובן - רביעיה אופ. 59 מס' 1
("רזומובסקי")
שירה - שקולניק
תל-אביב, המשכן לאמנויות הבמה
יום ד' 1.3 בשעה 20:30
ירושלים, אולם הנרי קראון
יום ה' 2.3 בשעה 20:30
עמק יזרעאל, אולם המופעים, קבוץ מזרע,
מוצ"ש 4.3 בשעה 20:30
חיפה, הטכניון - אולם צ'רצ'יל
יום ב' 6.3 בשעה 20:30
תל אביב בכרטיס אשראי - הדרן השרון 03-5279449
"הדרן" - אבן גבירול 90 03-5279797
"רוקוקו" - דיזנגוף 93 03-5223663
רמה"ש "השרון" - סוקולוב 86 03-5400551-2
הפצה ראשית: למוסדות, ארגונים, סטודנטים - 03-5279955
ירושלים "בימות" - שמאי 8 02-250905-6
"קלעים" - שמאי 12 02-256869
בקופת התיאטרון ביום המופע - טל. 02-610011
חיפה "קופת חיפה" - ברוולד 11 חיפה טל. 04-662244
"קופת חיפה" קריון טל. 774011
למנויי התזמורת הפילהרמונית, התזמורת סימפונית חיפה, התזמורת הקאמרית, התיאטרון העירוני חיפה, הנחות ניכרות בקופת חיפה.
עמק יזרעאל, מועצה אזורית טל. 06-520145

هكذا من الاصل

هكذا من الاهل

גלריה

הצעת היום / נירה רוסו

סירי הברזל הצרפתיים של Le Creuset, בציפוי אמייל

סירי ברזל, לבישול כמו פעם

בכל העולם המערבי מודגש באופן בולט שר־בם של סירי הברזל הכבדים, כי אין כמותם לתוצאות מרהיבות בבישול. חסרונותיהם בול־טים מיד: המשקל כבד ולא נוח בתמרון מלהבה אחת לאחרת או מן הכיריים לתנור, הידיות מת־חממות מאוד וכך גם המכסים, אבל מסליות טובות פותרות מצוקות כאלה והכלים מפיקים חום בעוצמה כזו, שכל מה שמתבשל בהם מתק־בל אחיד, ובטעם של פעם. בשל אחידות־החום המפלאה שלהם, אידיאלי להכין בהם תבשיל בין הערביים, וסתם להותיר את הסיר מכוסה לילה תמים. הצלי או המרק או קדירת הדגים פשוט ממשיכים להתבשל בחום הנותר בסיר. אין כמותם להכנת חמין, על כל צורותיו, ואין כמו־תם להשתלט על משימת טיגון של ארבעה בצ־לים למשל. בוחרים בלהבה הגבוהה ביותר, מניחים עליה מחבת ברזל עמוקה (130 שקל) עם מעט שמן, והבצלים מוזהבים־משחימים באופן אחיד, ובמהירות שיא, בלי להיחרך. אומצות, למשל, ייאטמו וייחרכו באופן מקצועי ממש על מחבת־ברזל מולהטת, וכך גם נתחי חזה עוף מתובלים ומושרים, שישמרו על עסיסיותם.

לאור ניסיון רב שנים, מומלץ להימנע מכלי ברזל מן המזרח הרחוק. בארץ נמכרים הכלים הנפלאים של חברת מורסו הדנית באתרים כמו "טולמנ'ס", "קלאסיקה" ו"פותחים שולחן" בנס ציונה. ב"פותחים שולחן" ניתן גם להשיג סירים מפיתוח מיוחד של "אלגת" – העשויים מנתך מיוחד ומיועדים לייצוא.

בוודאי לא תתפלאו לשמוע שעכשיו, בעונת המכירות בארצות הברית, אפשר להשיג את סירי הברזל הנפלאים של Le Creuset הצרפתית במ־חירים זולים מאשר בצרפת. חלק מסירי הברזל האלה מצופים אמאייל מיוחד ומרהיבים ממש בצבעיהם, בנוסף על ביצועיהם, לעומת כלי קופ־קו ומורסו המפגינים שחור אחיד.

סיר בינוני של קופקו או מורסו עם מכסה תואם עולה בארץ כ–220 שקל. המחיר משתנה מעט בין החנויות השונות. המכסה מתפקד גם כמחבת פנקייק, וגם כמכסה תואם למחבת עמו־קה, וכל שלושת הכלים נעים ללא בעיה בין התנור לכיריים.

חליפה כמר־בורגנית גם אצל דה־קונסטרוקטיווי־סט כמו דריאה ואן־נוטן

מראה קלאסי בלבן של גוצ'י

אסתטיקה חמורת סבר אצל פרדה

חליפה מתוחכמת בתכלת עז של ג'יאני ורסצ'ה

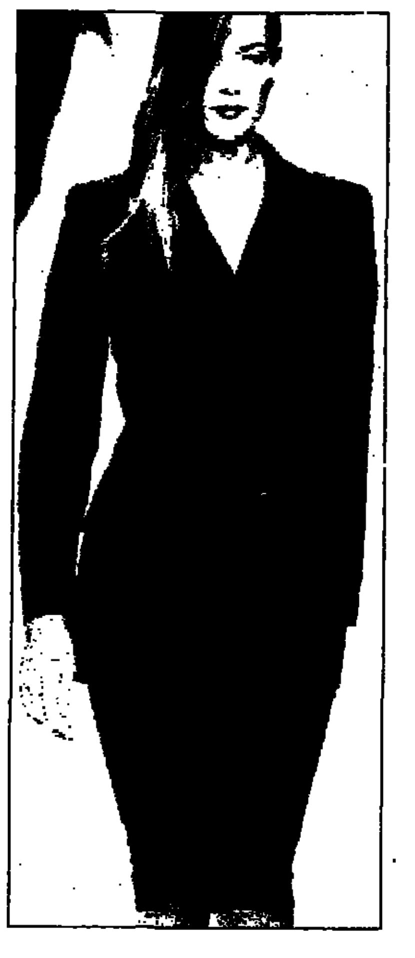

מודרניות מינימליסטית של קלווין קליין

אופנה / שירה ברויאר

גרסת היי־טק למראה הישן

העונה הקרובה מלאה סתירות: מגמות חדשות בצד רעיונות ממוחזרים, שחזור תקופות בצד קלא־סיקה, בגדים שאי אפשר ללבוש מעל גיל 17 בצד הרבה כבוד למראה הבוגר כנושא אופנתי מעורר השראה. מתוך הכאוס האופנתי הזה מתברר דבר אחד לפחות: זאת לא תהיה עונה של מכנסיים או שמלות וחצאיות, אלא עונה של חליפות.

חליפות, הרי, הן כר אינסופי לאינטרפרטציות עיצוביות. עד לפני זמן לא רב, חליפות היו בגד שתלטני ותובעני, שארז את הגוף בנוקשות חסרת רחמים, הסם אותו והצר את צעדיו. עם פיתוחם הבלתי פוסק של חומרים חדשים וכניסתם של בדי הייטק אולטרה־מודרניים לתעשייה, נולד דור חדש של חליפות.

במבט ראשון אפשר לחשוב שמדובר באותו הד־בר, ואפילו בנסיגה לאחור, תוך היצמדות חסרת בושה למקורות אופנתיים ישנים, שלא כולם מעור־רים נוסטלגיה. ואולם, גם חליפות הפפלום בסגנון שנות הארבעים, עם הז'קטים חובקי המותן שטול־הם מתרוממים מעל הירכיים, שמופיעות העונה כחלק ממגמת הרטרו בעיקר אצל ג'ון גאליאנו – הן גרסה מודרנית מבחינה טכנולוגית למראה המיושן (הקולקציה של גאליאנו עושה בינתיים הכי הרבה גלים במגזינים הסוקרים את אופנת העונה הבאה).

דווקא הניסיונות להתמקד בחידושים הטכניים מספקים אפשרות לחזור אחורה מבחינה סגנונית, או לאמץ מחדש דווקא את הצורות הקלאסיות והשמר־ניות ביותר. החליפות של פרדה למשל, המצטיינות בחומרת סבר ובאסתטיקה נזירית יפהפיה, נראות כמו משהו מוכר משנות השבעים, אבל הניילון שהן עשויות ממנו והרוכסנים התעשייתיים הופכים אותן למשהו עכשווי לגמרי.

למעשה, לפנינו עונה נטולת חידושים צורניים. החידושים היחידים מתמקדים בהחזרה לזירה של אלמנטים שהנעדרו ממנה זמן רב. כך חוזרים אורכי הברך הקלאסיים לחצאיות, הצבעים החזקים והצב־עוניים שנדחקו תחת שלטונם של הצבעים הטבעי־ים, נעלי העקב הנשיות, החגורות הדקות, האיפור הזוהר, התסרוקות העשויות.

הגראנג' רב ההשפעה העלה בראשית שנות התשעים את המראה הזרוק, וגם אז, בדיוק כמו הפעם, השתמשו המעצבים בכוח הנוסטלגיה כדי להחזיר לשימוש בגדים תקופתיים בסגנון שנות השבעים. עכשיו השמלות הפרחוניות וסוריגי הקרד־שה עוזבים, והאלגנטיות של החליפה הכמו־שמר־נית חוזרת: ולא רק אצל המעצבים הצפויים לאמץ את המראה, אלא אפילו אצל המעצבים האוונגרדיים מבין קבוצת הדקונסטרוקטיוויסטים, כמו דריאה ואן־נוטן ואן דמולמסטר, הנותנים משנה תוקף למג־מת החליפה החדשה.

חליפות מודרניות מינימליסטיות בקווים משר־טטים היטב: חליפות בורגניות למראה עם חצאיות באורך הברך – ארוכות יותר ממיני וקצרות יותר מהאורך המלא של שנה שעברה; ז'קטים מהודקים וקצרים יותר, כתפיים מחויטות ודגש חזק על המו־תן; חליפות מכנסיים, שילובי סאטן, מקטורנים קצ־רים, דשים רחבים מחודדים או מעוגלים, צבעים מאובקים וצבעי יסוד, צבעי סוכרייה ושחור־לבן – כל אלה יוצרים קשת מרתקת של אפשרויות לעונה הבאה.

עיצוב / אריה ברקוביץ

צילום: אייל

קטן ויפה

בכל בית חדש או משופץ תופס עיצוב המטבח מקום מרכזי: תכנון אדריכלי מוקפד, שילובי חומרים בצבעים עזים וגימור אנין. למי שאינם זקוקים למטבח גדול – מי שנוה־גים לאכול הרבה בחוץ או שפשוט אין להם מקום בדירה – מציעה חברת "4 גברים" פת־רון מעניין: מטבח קומפקטי, "צף" על עמו־דים, בעיצוב יפה.

המטבח, מתוצרת "לייכט", כולל יחידת כיריים על עמודים עשויה עץ צבוע, שיש בה מגירות אחסון, משטח נירוסטה עליון ואורו־בה. מצדה האחר של היחידה מוצבת יחידת תפעול עגולה: פלטה לחיתוך שבחלקה התח־תון ארון; ומצדה השני מוט ניקל שאליו מחוברים מדפי זכוכית ועץ, בתוספת דלפק על גלגלים. חיסכון מרבי במקום, עם אסתטי־קה משובחת ושילוב חומרים עדכני.

היפהפיה הנרדמת		
יום שבת	25.2	20:30
יום א'	26.2	20:30
יום ב'	27.2	20:30
יום ג'	28.2	20:30

הסימפוניה השביעית ויצירות נוספות		
יום ה'	2.3	20:30
יום ו'	3.3	13:30
יום שבת	4.3	20:30
יום א'	5.3	20:30

לקראת בכורה – שיחה עם מרסיה היידה. הדגמות – רקדני בלט שטוטגארט. שבת 25.2.95, 11:00 כרטיסים – 20 ש"ח

"האכסדרה הפתוחה" – האכסדרה הראשית של המשכן, פתוחה כל יום מ–10.00 בבוקר ועד 01.00 בלילה.

כרטיסי מנוי בקופת המשכן, שאול המלך 19, ת"א טל. 03-6927777

בשיתוף מעריב

תיאטרון בשיתוף עם "ארטיס"

ניחוח פרחים מקסים

יין
דניאל רוגוב

בשבוע שעבר טעמתי ארבעה מהיינות החד־שים, הלבנים והאדומים, שמוציא עכשיו צבי סגל לשוק. היין הלבן מ–1994 בסדרת "בן עמי" הוא יין מעורבב, העשוי מתערובת של ענבי סוביניון בלאן ופרנץ' קולומבאר. יש לו אמנם ניחוח פריי ומבושם וטעם נפרץ, אבל הוא קל כל כך, עד שיהיו מי שיחשבו אותו למימי. לפיכך המחיר – 25 שקל – מופרז במקצת. היין הלבן בסדרת "היין של סגל", לעומת זאת, עשיר הרבה יותר, עם הרבה יותר גוף ומורכבות. הוא עשוי מ–48% ענבי סובי־ניון בלאן, 40% פרנץ' קולומבאר ו–12% מוס־קט, יש לו ניחוח פרחים מקסים, הוא יושב בנוחות בפה וטעמו משתהה בנעימות לאחר הבליעה. במחיר 28 שקל לבקבוק, זוהי תמורה מצוינת לכסף.

אמרלד ריזלינג יבש 1994 בסדרת "היין של סגל" דומה להפליא ליין מאותו זן שיצא ב–1993. אני מכבד שיינות יבשים מענבי אמרלד ריזלינג מספקים הרבה יותר מחצאי־יבשים. הם אמנם לא מורכבים או עמוקים, אבל הם יכולים להעניק תענוגות פשוטים רבים וכשהם עשויים כהלכה, ניחוחם הריחני הפריי יכול לשמש משקל־נגד יפה ליובש החד, אפילו המתמתני מעט, של היין עצמו. זהו יין חביב, בהחלט ראוי לטעימה במחיר 23 שקל. האמרלד ריזלינג חצי־יבש מספק פחות, לא משום שהוא חצי־יבש אלא משום שניחוחו מועט מדי והוא שמנוני מעט לחיך.

הטעימה האחרונה שלי היתה מהיין האדום מ–1992 שיצא עכשיו בסדרת בן־עמי. ליין, המיוצר מתערובת של 85% ענבי קברנה סובי־ניון ו–15% קריניאן, טעם טוב ונקי ומוקה קל אך נעים של דומדמנית שחורה, צימוקים, ובמפתיע גם מלוח, ריח שאינני מתקשר בדרך כלל עם שני הזנים האלה. אבל – גם במפתיע – למרות גילו הצעיר כבר יש בצבעו של היין גוון חום. הצבע, בצירוף העובדה שהיין דל טאנין יחסית, מביא אותי למסקנה שאם כי היין מספק עכשיו שתייה נעימה, ואפילו נעי־מה מאוד, הוא לא יתיישן היטב ויש לשתות אותו עכשיו, או בשנתיים הקרובות. בהתחשב באזהרה זו, היין משתלם במחיר 25 שקל.

אוהבי היין ואוהבי האמנות גם יחד ישמחו לדעת שהתוויות של שני היינות בסדרת בן עמי מבוססות על תמונות יפות מסדרת "הורים" של משה גרשוני.

עדכון על "פרתום"

בפעם הראשונה שטעמתי וסקרתי את "פר־תום", יין מחוזק ארום מתוק של כרמל מזרחי ("הארץ", 17.4.94), הגדרתי אותו "מעורר ותוקפני יותר מאשר מספק או מורכב". לא הרגשתי צורך לשוב ולטעום מהיין, אבל לפני שבוע, הוגשה לי במסעדה כוסית ממנו כדיז'סטיף.

להפתעתי הנעימה, תשעה חודשים בבק־בוק הוללו בו פלאים, והגסות והדביקות שמ־צאתי בטעימותיי הקודמות נעלמו. במקומן בא יין קטיפתי או דיז'סטיף מוגה מאוד, עם עושר מפתיע, בעיקר כששותים אותו קר מאוד. ללא התנצלות אני חוזר בי מהערותיי הראשונה וממליץ עכשיו על היין, בעיקר לאוהבי הפורט והמדיירה.

אוסקר/גראפיטי

תשובות
1. הן מכניסות את כל ראשו של הגור לפיהן כשגופו תלוי בחוץ על הלסתות, אבל האחיזה מתוכננת כך שלרובן לא נגרם כל נזק.
2. 1,529 מטר מעל פני הים.

"יקבס מוטאון – אוסף הלהיטים האולטימטיביים". הליקון

רוק

אילן לוקאץ'

המוסיקה השחורה לפני שהפכה למחאה

מוטאון, חברת התקליטים מדטרויט שבה נוצר סוג המוסיקה השחורה שמזוהה עם שמה, מצדיעה לעצמה באוסף מהלהיטים של אמניה, בסדר פחות או יותר כרונולוגי. אפשר למקם את התנצר של מוטאון על אחד משני הענפים של המוסיקה השחורה – זה שצמח ממסורת הגוספל, וקשור מן הסתם לאמונה באלוהים ובישו משיח. הענף השני הסתעף ממסורת הבלוז, והוא הרבה יותר חילוני, ולכל היותר מאמין בשטן ובוודו. הבלוז העירוני (של דטרויט, בין היתר) הפך לרוק הקשוח של היום, מהאלטרנטיווי ועד הכבד, ואילו הגוספל עבר דרך מוטאון והיה הבסיס לסול ולדיסקו (זה האמיתי, לא הזוועה המכאנית שיצר ג'ורג'יו מורודר בשנות השבעים בגרמניה).

בארי גורדי, מייסד החברה, לא האמין שלאמני החברה שלו יימצא קהל מחוץ לאמריקה. אבל המציאות שיכנעה אותו שכדאי לייצא לאירופה. אחרי שהביטלס ביצעו את "Please Mr. Postman" של ה"מארוולטס" באלבום הראשון שלהם, נסע גורדי לאירופה במארס 63' לברר מה קורה. התוצאות: מארי וולס התחילה להופיע עם הביטלס, ה"סופרימס" הופיעו בתחנות טלוויזיה באירופה, ולהיטי־מוטאון התחילו לטפס במצעדים האירופיים. לפעמים הצליחו באירופה שירים שבארצות הברית לא עניינו איש – למשל "דמעות הליצן" של "המיראקלס": רק אחרי שהיה להיט ענק באירופה, חזרה מוטאון והדפיסה אותו בארצות הברית שלוש שנים אחרי ההדפסה הראשונה, ורק אז הבינו האמריקאים מה פיספסו בסיבוב הראשון (לאמריקאים יש בכלל נטייה לפספס דברים ולהבין רק אחרי שהאנגלים מאכילים אותם בכפית. ג'ימי הנדריקס הוא אחת ההוכחות הכי טובות לזה).

האוסף הנוכחי הוא אכן אוסף להיטים, אבל לא בהכרח אוסף של שירים טובים. כלומר, רובם שירים מצוינים, אפילו פנטסטיים, אבל יש בו גם להיטים רדיקים בדוגמת "הלו" של ליונל ריצ'י – סקסופוניסט ה"קומודורס" לשעבר, שהפך לדמר והיה המלך של מוטאון בשנות השמונים – או "אתך אני נולד מחדש" של התיפושית החמישית בילי פרסטון ביחד עם סירייטה, גרושתו של סטיווי וונדר: בעיקר מיוזר "סוף הדרך" השמאלצי של "בויז טו מן". אבל (והירות, קלישאה) – השאר הוא היסטוריה.

את "מיסטר פוסטמן" הקליטו ה"מארוולטס", להקת־הנשים הראשונה של מוטאון, אחרי שזכו באודישן לחברה בעקבות תחרות כישרונות שבה השתתפו כתיכוניסטיות. המתופף בשיר הוא מארווין גיי. אחריו בא "הבחור שלי" של מארי וולס, שכתב והפיק סמוקי רובינסון, ו"לאן הלכה אהבתנו" של דיאנה רוס וה"סופרימס", שיר שכתבו שלישיית הכותבים־מפיקים־יצרני להיטים, הולנד־דוזייר־הולנד. הן שנאו את השיר, אבל בארי גורדי הכריח אותן לבצע אותו – דוגמה להחלטה "גורדית" אופיינית. "רוקדים ברחוב", להיט־מסיבות טעון משמעויות פוליטיות שבכתיבתו השתתף מארווין גיי, מבוצע על ידי מרתה ריווס וה"ואנדלאס", עוד להקת־בנות של מוטאון. לשיר הזה היו עוד הרבה ביצועים, וזה, המקורי, הוא הטוב מכולם.

כמובן משובץ בדיסק הזה "הושט את ידך, אני אהיה שם" של ה"פור טופס" (לשעבר ה"פור איימס"), רביעייה שרצתה לשיר ג'ז, אבל בארי גורדי חשב אחרת, וגם להם הוא הצמיד את בריאן הולנד, לאמונט דוזייר ואדי הולנד, שכתבו את השיר. זה אמנם היה הלהיט הכי גדול של ה"פור טופס", אבל אם עורכי הדיסק היו מגלים טיפת שארוחה היו בוחרים בשיר יותר טוב שלהם, אם כי פחות מצליח – "ברנאדט", שהוא לטעמי השיר הכי טוב שיצא ממוטאון בכל שנות פעילותה. עוד שיר שברור שייכלל בדיסק כזה הוא "שמעתי שמועה" בביצוע מארווין גיי (הביצוע המקורי היה של גלאדיס נייט וה"פיפס" ב־1968).

אדווין סטאר מבצע את "מלחמה" (הביצוע המקורי היה של ה"טמפטיישנס"), ה"מיראקלס" מבצעים את "דמעות הליצן", שכתב סמוקי רובינסון והלחין סטיווי וונדר. ועכשיו – הפצצה. "אבא היה נווד" "Papa Was a Rolling Stone" היה להיט בינוני של "האמת הבלתי מעורערת", עוד להקת מוטאון, אבל ערב אחד הבין נורמן ויטפילד, מחבר השיר, שצריך לבצע אותו אחרת לגמרי. הוא פנה עם הרעיון ל"טמפטיישנס". התוצאה היא אחד הקצבים הכי מהפנטים וסקסיים, עם צליל שהועתק אין ספור פעמים בשנות השבעים. ולו רק בשביל הרצועה הזאת שווה לקנות את הדיסק.

עוד שתי רצועות מומלצות: "Upside Down", השיר שהחזיר לדיאנה רוס את הקריירה אחרי שלוש שנות קיפאון, נכתב והופק (וגם קצת מנוגן) בידי נייל רודג'רס וברנרד אדוארדס, וגם נשמע ככה – כלומר: מאוד דומה ל"שיק", להקתם הפנטסטית. שניהם הפכו מאז למפיקי־על, ובצדק גמור. הרצועה המומלצת השנייה היא "משמרת הלילה" של "הקומודורס", גיצולי ליונל ריצ'י, שיר־מחווה למארווין גיי.

לצליל של מוטאון יש עד היום השפעה עצומה. זה הצליל של המוסיקה השחורה כשהיתה מודעת לשורשים שלה אבל עדיין לא הפכה למוסיקת מחאה. בחממה של בארי גורדי צמחו אמנים ענקיים (מייקל ג'קסון, למשל, כשעוד היה ילד), והוא תמך בהם ומצד שני ידע להיות דיקטטור לא קטן.

בחממה הזאת צמחו גם נגני אולפן גדולים, אלא שבמשך תקופה ארוכה לא היה נהוג לציין את שמות הנגנים על העטיפה. את ברנרד אדוארדס, למשל, כולם מכירים ומזהים את נגינתו (שהיא לא פחות מגאונית), אבל כל הגרוב שלו מגיע מנגינתו של ג'יימס ג'יימרסון, באסיסט ענק שניגן בשנות השישים בכל תקליט מוטאון שני בערך (בשאר ניגנה קרול קיי), ולבסוף מת בחוסר כל ומבלי שיותר מדי אנשים ידעו על פעלו.

מה בכל זאת חסר לי בדיסק: "ברנאדט" של ה"פור טופס", כמובן, וגם "עומד בצל האהבה" שלהם; "Shop Around" וגם "I Second That Emotion" של סמוקי רובינסון וה"מיראקלס"; "Get Ready" וגם "My Girl" של ה"טמפטיישנס"; והדבר שלא מיד צצ בכלל בדיסק הזה – ג'וניור ווקר וה"אול־סטארס" – נגיד עם "How Sweet It Is (To Be Loved By You)", שנכתב (איך לא) על ידי השלישייה הולנד־דוזייר־הולנד.

זה לא "אוסף הלהיטים האולטימטיווי", אבל בהחלט יש פה כמה רגעים מרגשים.

מהלהיט הכי גדול של "הפור טופס" (מימין) עד הלהיט הדביק של "בויז טו מן" (משמאל)

יהיה גם נספח ליצירות מזויפות

ניל זסלאו, מומחה אמריקאי למוצרט, עובד מ־1993 על הגרסה הרביעית של רשימת קכל, המפרטת את כל יצירותיו של מוצרט, ומעלה ספקות בקשר לקביעותיה הכרונולוגיות

מאת אלן קוזין
ניו יורק טיימס

רשימת קכל – הרישום הכרונולוגי המפורט של יצירות מוצרט, שהוא חלק בלתי נפרד מחייהם של מוסיקאים, חוקרים ואוהבי מוצרט – עומדת בפני שינויים מקיפים. "רשימת קכל החדשה", זה יהיה שמה, תהיה המהדורה השביעית והגרסה הרביעית מאז פירסם לודוויג ריטר פון קכל את הרשימה המקורית, ב־1862.

זאת תהיה המהדורה הראשונה שתתפרסם בעת ובעונה אחת באנגלית ובגרמנית, והראשונה עם עורך אמריקאי, ניל זסלאו, מומחה למוצרט ומרצה למוסיקה באוניברסיטת קורנל, שכתב כמה ספרים על מוצרט. הפרויקט יופרסם רשמית רק בפברואר, אבל זסלאו עובד בשקט על המהדורה כבר מ־1993. אז הציעה לו את התפקיד הוצאת ברייטקופף־הרטל הגרמנית, שהוציאה גם את המהדורות הקודמות.

המינוי מעיד על חשיבותה הגוברת של התרומה האמריקאית ללימודי מוצרט, תחום שבעבר שלטו בו מוסיקולוגים גרמנים ואוסטרים. זסלאו מינה שני עורכי משנה, קליף אייזן מקורנל ואולריך קונרד מאוניברסיטת פרייבורג, וכן שמונה יועצים מגרמניה, אוסטריה, ארצות הברית ואנגליה. המידע למהדורה החדשה יישמר בבסיס נתונים בקורנל. גרסה נוספת של הקטלוג תיכלל ב־"New Mozart Edition", סדרה פתוחה של מהדורות תווים ביקורתיות שמפרסמת הוצאת ברנרייטר.

זסלאו קבע לעצמו שתי מטרות, סותרות לכאורה. האחת היא לשחזר, ככל האפשר, את המספור המקורי של קכל. היצירות הגדולות שמרו ברובן על המספרים שקבע להן קכל, אך יש מספרים ששונו בקטלוגים מאוחרים יותר, שבהם הוסיפו העורכים יצירות חדשות שזוהו, או הורידו יצירות שהאותנטיות שלהן הופרכה. הסימפוניה מספר 29, למשל, היתה קכל 201 ברשימת קכל הראשונה, וקכל 186A במהדורה השישית. בהרבה תוכניות ועטיפות תקליטים דבקו במספור המקורי. אחרים משתמשים בשני המספרים, עם קו נטוי ביניהם.

אבל הצוות של זסלאו יבקר גם את הכרונולוגיה והאותנטיות של יותר מ־800 יצירות המיוחסות למוצרט. הוא יחזור לתוכנית המקורית של קכל ויכלול בקטלוג המרכזי יצירות שלמות בלבד, עם רשימות כרונולוגיות נפרדות לטיוטות, פרגמנטים ויצירות אבודות, וכן נספח ליצירות מזויפות וכאלה שמקורן מוטל בספק. בניסיון לייצב את הגישה הבי־פקציה הזאת עם הרצון לשחזר את המספור המקורי של קכל עלולות לצוץ בעיות. בקטלוג המקורי רשם קכל 626 יצירות. כשמורידים כפילויות, פרגמנטים ויצירות מפוקפקות, המספר יורד לקצת יותר מ־500. מנגד יש יצירות שהתגלו אחרי זמנו של קכל, ביניהן שתי סימפוניות מוקדמות, קונצ'רטו לאובו, משחק קובייה מוסיקלי ואוסף של מינואטים, קטעים למקהלת ואריות.

"אני אנסה לבסס גישה חדשה לתיעוד כרונולוגי", אמר זסלאו. "הכרונולוגיה אמנם מועילה לביוגרף, אבל היא יוצרת בעיות איומות. אחת מהן היא שאי אפשר להכניס יצירה לקטלוג בלי תאריך, ולכן הנוהג היה לקבוע ליצירות תאריכים, אם יש אפשרות לדייק בתארוך ואם לאו. בעיה נוספת היא שחוץ מאיזה מארש שמוצרט אולי כתב מדי פעם באחר צהריים אחד, רבות מהיצירות נכתבו במשך שבועות או חודשים. מוצרט גם נהג להכניס שינויים ביצירות בשימוש חוזר, כך שיכולות להיות שתיים־שלוש גרסאות. לכן, לקבוע ליצירה תאריך אחד ויחיד זו במידה מסוימת אחיזת עיניים".

למעשה, בהעדר תאריכים מדויקים הניתנים לאימות, יכול זסלאו לשמור על המספור המקורי של קכל, אם כי הוא אומר שבמקרים כאלה יכניס הערות שוליים שיסבירו את תולדות החיבור של היצירה.

רדיו

קול המוסיקה

06.06 שחרית מוסיקלית
09.05 קונצרט בוקר. סלמק: סימפוניה בפה־מז'ור. באך: אריה – "תהיתן לי את לבך". באך: סוויטה צרפתית מס' 2 בדו־מינור לצ'מבלו. היידן: רביעיית כלי קשת בדו־מינור, "רביעיית הקיסר", אופ. 76 מס' 2. מוצרט: סימפוניה קונצרטנטית במי־במול מז'ור לאבוב, לקלרינית, לקרן ולבסון, ק. 297 ב'. רכמנינוב: רפסודיה בלה־מז'ור לפסנתר ולכלי קשת, אופ. 5. פרנק: שני קטעים לפסנתר. פרוקופייב: קונצ'רטינו בסול־מינור לצ'לו ולתז. אופ. 125. שומאן: סימפוניה מס' 2 בדו־מז'ור, אופ. 61
12.00 קלאסיקל. מחולות סימפוניים. מוצרט: מינואט וטריו מתוך סימפוניה מס' 33. דבוז'אק: אלגרטו, מתוך סימפוניה מס' 8. ליאדוב: פולונז, אופ. 55. רימסקי־קורסקוב: מחול סימפוני מס' 1, אופ. 45. סטרווינסקי: מחול מתוך "ציפור האש". שוסטקוביץ': פולקה ואלס, מתוך סוויטת ג'ז. סמטנה: מחול הליצנים מתוך "הכלה המכורה". ביזה: "פרנדול", מתוך הסוויטה מס' 2 "הנערה מארל". יוהן שטראוס הבן: ואלס – "עיתוני בוקר". לומבי: שני מחולות "גאלופ"
13.00 אבני השבוע. רביעיית אלבן ברג מנגנת במחזור קונצרטים חי בוינה 1993. הפוגה הגדולה בסי־במול מז'ור, אופ. 133. רביעיית רזומובסקי, אופ. 59 מס' 3. היידן: קוסוניה, מתוך רביעייה, אופ. 130
14.06 הזדן. צלילים וקולות
בעקבות הזמן
15.00 מפגש הווקליסטים
16.00 ויליאם בירד: "מיסה". ג'. גבריאלי: "מיסה". שטנה: מזמורים למרים (מן התפילות של הכנסיה הרוסית). בריליה וקוראג. אופ. 5
18.00 תקליטורים חדשים. הפסנתרנים אנדראש שיף ובוגו קניגו הנגנים בכלי נשיפה והלסאן ואץ וולטן באסי. ברטוק: סונטה לשני פסנתרים ולכלי נקישה. הכבשים לורנד פרנץ והנס היינץ שנברגר. ברטוק: עשרה ראשים לשני כינורות. סימון רטל מנצח. ליסט: סימפוניה "פאוסט"
20.05 מוסיקה וקאלית. בהוזצות תקלסה (21.4.94): מקהלת מרין מבית־יצחק; מקהלת הבנות מתנסה. מנצחים: נעמי פארן, להדביג רות, גורדון שרופל־נבמן. סולנים: קרני פיזוק – סופרן; עינה הר־צה – נבל. מיצירות שלמה גרוניך, מנחם ויזנברג, אברהם הוידה, ליסט, דוסי הומנס. ספרדית, חתן. הפיל. הישראלית וקונצרט קאמרי. איין שפרן – כינור, פאול אוסטרובסקי – פסנתר. בטהובן: סונטה מס' 4 בלה־מינור לכינור ולפסנתר, אופ. 23. באך: פרטיטה מס' 1 בסי־מינור לכינור בלא ליווי. פריה: סונטה מס' 1 בלה־מז'ור, אופ. 13
23.00 רוזמניד: בלהיה, מתוך שבע "קונצרטי קורא". בוקסטהודה: סונטה במי־במול לכינור, ויולה דה גמבה וקונט, אופ. 2/3. ס.ל. ריים: מדיה ללאוטה במי־במול מז'ור. היידן: שלישיית מסעתי. הנב.
XV:25. אורלנדו די לאסו: שלום לך, לבי'

רשת א'

07.30 שירים עבריים
08.05 פתוחים באולפן. מגזין
בוקר עם משה טימור
12.05 עיתונות בבוקר
13.00 חדשות ותוכניות באנגלית ובצרפתית
14.05 שעה של כיף עם שירים
15.05 בא מזה, מרב גרי
16.05 חנה, בני הגול
17.05 קול האמניות
18.05 הכל מרשת
19.50 עוד סיפור אחד ודי
20.00 מבט לחדשות
21.00 אולפן לילה, מני פאר
22.05 עיתונות בבוקר (ש.ח)
23.05 דיון באולפן בעקבות אולפן לילה

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עדיין אתר, רליה יאיר
10.05 הכל דיבורים
12.05 במצי היום
14.05 רגע קסם
15.05 יומן חוץ
16.05 בבצע הבסף. עבת רדודה
17.05 חמש אחרי החדשות
18.05 היום הזה
19.05 מה אתה אומר
20.00 מבט לחדשות
20.30 אחד על אחד
23.05 כל היום מוסיקה
24.15 כל היום, המשך
01.05 לתוך הלילה

רשת ג'

07.05 אוקטן ג'
09.05 בוקר בוקר. מנחם פרי
10.05 תרבות עשר
11.05 היום כבר לא מתים
מאבטה. נתיב רובינזון
12.05 אהבה עצמית, גיל קופר
13.05 להתם, שחם עמרי
14.05 חרש חריש ומחרש
15.00 חולה רדיו. דידי הרדי
16.00 קפסות הלהיטים
17.05 רוק אחר. צ'רלי בוגלר
18.05 מקום בצפרית
21.05 אמצע הדרך
22.05 שיר לאמהות. ר'שים
23.05 ערב סוף עמוק

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת. סדרה הבודדית, מלחמת העולם הראשונה. מרצה ד"ר יוסי אלבוים
06.30 בוקר טוב ישראל
07.07 שבע אפס שבע
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 עבדיה על הבוקר
10.05 נבון לעכשיו
13.15 מוטל בספק, טל ברמן
15.05 יש עם מי לדבר
16.00 שעה לפני, רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.30 האמת כתר. דורי בן־זאב
20.00 חדשות ערוץ 3
20.30 צער חצי. כרוסל
23.05 24 – היום שהיה
24.10 ציפורי לילה משוחחות
02.00 לא רוצים לישון. מוסיקה

גלגל"צ

07.05 מרינה בורדה, אבנר אשר
09.05 התרוממות. לילך ברגע
10.05 שמש, אלי ישראלי
12.05 מיוזג אחורי. אבי שמאי
13.05 ספמוד. סיוון רוזן
14.05 משוה לדרך. אורלי יניב
15.05 יזאב קשר
16.05 חבם בבבים. רון לוינסל
18.05 בגלגלתה. לאה עוז
20.05 מתות להנחה
22.05 לילה טוב. לילך ברגע

קולנוע

תל אביב

גורדון המחודש – האשה שייצרה שסק שוטטות. 18.00, 20.00, היומן של נער מורדי. 22.00
גן העיר – פריסילה – מלכת המדבר. 21.45, 19.30, 17.00
גת – היהלום המשולש. 17.00, 19.25, 21.55
דיזנגוף 1 – אקזוטיקה. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 2 – שמש בוגדנית. 11.00, 13.40, 16.20, 19.00, 21.50, רומן על אמת.
דיזנגוף 3 – בלבי אשמורת. 11.00, 13.05, 15.10, 21.50, אל המשרה הקטנה. 17.15, 19.30
דקל – סניף. 21.30, 19.30
הוד 1 – בדנזיר. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הוד 2 – נהר הפרא. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הוד 3 – פריסילה – מלכת המדבר. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הוד 4 – פורסט גאמפ. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הקולוסיאום – קוקה. 17.00, 19.30, 21.45
חן 1 – מתחרר בשחקים. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 – ספרות זולה. 13.25, 16.15, 19.05, 21.55
חן 3 – מרשבבים על הבורות. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – פרנקנשטיין. 17.00, 19.30, 21.50
חן 5 – רק אותך. 17.00, 19.30, 21.50
מילת 1 – רוצחים מלידה. 17.00, 19.30, 22.00
מילת 2 – קפה עם לימון. 17.00, 19.30, 22.00
מילת 3 – ראיון עם הערפד. 17.00, 19.30, 22.00
לב 1 – תמונות של תקווה. 11.30, 14.00, 16.30, 19.15, 22.00
לב 2 – שותר. 11.45, 14.15, 16.30, 19.20, 21.50
לב 3 – סיפור חיים. 12.00, 14.15, 16.50, 19.20, 21.50
לב 4 – ניבחת בראוניגג. 12.00, 14.05, 17.00, 19.40, 22.00, עירום.
מוזיאון – ממור קסם. 17.00, 19.45, 22.00
סינמטק – ניחות האפאייה הורויקה. 17.00, 19.30, 21.45
צפון – המלווה. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 1 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 2 – ספרות זולה. 16.15, 19.05, 21.55
רב־אור 3 – הפרום שלפני חג המולד. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 4 – אבא מודרני. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 5 – 17.00, 19.25, 21.50
שחף 1 – בבקה הבודהה. 17.00, 19.30, 22.00
שחף 2 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
תל־אביב 1 – חשיפה. 17.00, 19.15, 22.00
תל־אביב 2 – 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 3 – נהר הפרא. 17.00, 19.30, 22.00
רב גת 2 – ספרות זולה. 18.30, 21.20
רב מור 1 – חומות של תקווה. 18.40, 21.20
רב מור 2 – מרשבבים על הבורות. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 3 – מיסולים אישיים. 16.30, 19.00, 21.20
רב מור 4 – מתרור בשחקים. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 5 – ספרות זולה. 16.00, 18.40, 21.30
רב מור 6 – אבא מודרני. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 7 – רק אותך. 16.45, 19.00, 21.20

ירושלים

גיל 1 – בדנזיר. 16.30, 19.00, 21.30
גיל 2 – חומות של תקווה. 16.15, 19.00, 21.50
גיל 3 – בבקה הבודהה. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 4 – נהר הפרא. 16.30, 19.15, 21.45
גיל 5 – פורסט גאמפ. 16.15, 19.00, 21.50
גיל 6 – שמועות על עקבים. 16.30, 19.00, 21.30
גיל 7 – שבעים יומיים של בחן והרשת. 16.30, 19.00, 21.30
גיל 8 – חשיפה. 16.30, 19.15, 21.45
חן 1 – מתחרר בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 – היהלום האשוליה. 17.00, 19.25, 21.55
חן 3 – מרשבבים על הבורות. 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50
חן 5 – רק אותך. 17.00, 19.30, 21.50
חן 6 – מיסולים אישיים. 17.00, 19.25, 21.50
חן 7 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.55
סמדר – ממור קסם. 19.00, 21.00
רון 1 – שותר. 17.00, 19.30, 21.30
רון 2 – פרנקנשטיין. 17.00, 19.00, 21.30
תיאטרון – ניחות האפאייה הורויקה. 19.00, 21.30

חיפה

אורלי – חומות של תקווה. 18.45, 21.15
סינמה קפה מוריה – פריסילה – מלכת המדבר. 19.30, 21.30
סינמה קפה – קפה עם לימון. 19.15, 21.15
ב נסיק – שבועי חיים. 19.00, 21.15
גלעון 1 – חשיפה. 16.15, 18.45, 21.20
גלעון 2 – בלבי אשמורת. 16.30, 19.00, 21.20
גלעון 3 – בדנזיר. 16.30, 19.00, 21.20
גלעון 4 – נהר הפרא. 16.30, 19.00, 21.20
גלעון 5 – שותר. 16.30, 19.00, 21.20
פנורמה 1 – פורסט גאמפ. 16.15, 18.45, 21.30
פנורמה 2 – ממור קסם. 16.30, 19.00, 21.30
פנורמה 3 – אקזוטיקה. 16.30, 19.00, 21.30
רב אורד 1 – היהלום האשוליה. 16.30, 18.50, 21.20
רב אורד 2 – מרשבבים על הבורות. 16.30, 19.00, 21.20
רב אורד 3 – מיסולים אישיים. 16.20, 18.50, 21.20
רב גת 1 – מתחרר בשחקים. 16.45, 19.00, 21.20

אור־יהודה

גיל 1 – שותר. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 2 – בדנזיר. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 3 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45
גיל 4 – חשיפה. 16.45, 19.15, 21.45

אשדוד

גיל 1 – שותר. 16.30, 19.00, 21.45
גיל 2 – מתחרר בשחקים. 16.30, 19.00, 21.45
גיל 3 – מיסולים אישיים. 16.30, 19.00, 21.45
גיל 4 – חשיפה. 16.30, 19.00, 21.45
גיל 5 – בדנזיר. 16.30, 19.00, נהר הפרא. 21.45

אשקלון

גיל 1 – שותר. 16.45, 19.00, 21.45
גיל 2 – בדנזיר. 16.45, 19.00, 21.45
גיל 3 – חשיפה. 16.30, 19.00, 21.45
גיל 4 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45
גיל – נהר הפרא. 16.45, 19.00, 21.45
חן 1 – מרשבבים על הבורות. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 – מיסולים אישיים. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3 – מתחרר בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
חן 5 – ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50

באר־שבע

גיל 1 – שותר. 16.30, 19.15, 21.45
גיל 2 – נהר הפרא. 16.30, 19.15, 21.45
גיל 3 – חשיפה. 16.30, 19.15, 21.45
גיל 4 – בדנזיר. 16.30, 19.15, 21.45
רב נגב 1 – מתחרר בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 2 – ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50
רב נגב 3 – רק אותך. 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 4 – מרשבבים על הבורות. 17.00, 19.30, 21.50

בת־ים

חן 1 – ספרות זולה. 19.00, 21.50
חן 2 – מתחרר בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3 – חיבוק גורלי. 19.30, 21.50, בדנזיר. 17.00
חן 4 – חשיפה. 17.00, 19.25, 21.55
חן 5 – תמונות של תקווה. 16.50, 19.15, 21.55
חן 6 – שותר. 17.00, 19.30, 21.50
חן 7 – רק אותך. 17.00, 19.30, 21.50

הרצליה

אודיטוריום דניאל – שבעים יומיים של בחן והרשת. 19.30, 21.30
סודרין 1 – פורסט גאמפ. 19.30, 22.15
סודרין 2 – רק אותך. 19.30, 22.00
סמאר 1 – בדנזיר. 19.30, חיבוק גורלי. 21.50
סמאר 2 – שותר. 19.30, 21.45
סמאר 3 – מתחרר בשחקים. 19.30, 21.50

חדרה

רב 1 – תמונות של תקווה. 16.30, 19.15, 21.50
רב 2 – מתחרר בשחקים. 16.30, 19.30, 21.50
רב 3 – בדנזיר. 16.30, 19.30, 21.45
רב 4 – נהר הפרא. 16.30, 19.30, 21.50

חולון

גיל 1 – מתחרר בשחקים. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 2 – שותר. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 3 – בדנזיר. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 4 – נהר הפרא. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 5 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45

כפר־סבא

גיל 1 – מתחרר בשחקים. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 2 – תמונות של תקווה. 16.30, 19.15, 22.00
גיל 3 – ספרות זולה. 19.00, 22.00, מלאכים בהשאלה. 16.30
גיל 4 – חשיפה. 16.45, 19.15, 22.00
גיל 5 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
גיל 6 – בדנזיר. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 7 – נהר הפרא. 16.45, 19.15, 21.45
עמל – פריסילה – מלכת המדבר. 20.30

כרמיאל

סינמה 1 – נהר הפרא. 19.00, 21.30
סינמה 2 – חשיפה. 19.00, 21.30
סינמה 3 – מתחרר בשחקים. 19.00, 21.30

לוד

סמאר 1 – נהר הפרא. 19.15, 21.45
סמאר 2 – בדנזיר. 19.15, 21.45
סמאר 3 – פורסט גאמפ. 21.30, שותר.

נס־ציונה

19.15

נ"ל 1 – חשיפה. 16.45, 19.00, 21.45
נ"ל 2 – נהר הפרא. 16.45, 19.15, 21.45
נ"ל 3 – בדנזיר. 16.45, 19.15, 21.45
נ"ל 4 – שותר. 16.45, 19.15, 21.45

נצרת־עילית

גיל 1 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.45, 19.00, 21.30
גיל 2 – נהר הפרא. 16.45, 19.00, 21.30
גיל 3 – מתחרר בשחקים. 16.45, 19.00, 21.30
גיל 4 – קפה עם לימון. 16.45, 19.00, 21.30
גיל 5 – חשיפה. 16.30, 19.00, 21.30
גיל 6 – בדנזיר. 16.45, 19.00, 21.30
גיל 7 – שותר. 16.45, 19.00, 21.30

נתניה

גיל 1 – חומות של תקווה. 16.30, 19.00, 21.45
גיל 2 – חשיפה. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 3 – נהר הפרא. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4 – בדנזיר. 16.30, 19.15, 21.45
גיל 5 – שותר. 16.45, 19.15, 21.45
חן 1 – מתחרר בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 – מרשבבים על הבורות. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3 – ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50
חן 4 – מיסולים אישיים. 17.00, 19.25, 21.50

ערד

סמאר 1 – בדנזיר. 19.15, 21.45
סמאר 2 – פורסט גאמפ. 19.15, שותר. 21.50, מלאכים בהשאלה. שבת 11.30, 17.00
סמאר 3 – מתחרר בשחקים. 19.15, 21.45

פתח־תקוה

היכל 1 – מתחרר בשחקים. 17.00, 19.15, 21.45
היכל 2 – בדנזיר. 17.00, 19.15, 21.45
היכל 3 – חשיפה. 16.45, 19.15, 21.45
רם 1 – שותר. 17.00, 19.15, 21.45
רם 2 – נהר הפרא. 17.00, 19.15, 21.45
רם 3 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45

קרית־מלאכי

היכל התרבות – חשיפה. 19.15, 21.30

קריות

קריון 1 – בדנזיר. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 2 – נהר הפרא. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 3 – סיפור חיים. 16.45, 19.00, 21.30, מלאכים בהשאלה. א'–ה' 16.45
קריון 4 – חשיפה. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 5 – קפה עם לימון. 19.00, 21.30, סטרה. 16.45
קריון 6 – פורסט גאמפ. 16.45, 19.00, 21.30, מלך האריות. 16.45
קריון 8 – שותר. 16.45, 19.00, 21.30

קרית־אונו

סתוים – פורסט גאמפ. מבטה על הצקה. 17.00

ראשון־לציון

הוהב 1 – חשיפה. 16.45, 19.15, 21.45
הוהב 2 – ספרות זולה. 16.15, 19.00, 21.45
הוהב 3 – תמונות של תקווה. 16.15, 19.00, 21.45
חן 1 – מתחרר בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 – רק אותך. 17.00, 19.25, 21.50
חן 3 – היהלום האשוליה. 17.00, 19.25, 21.50
חן 4 – ספרות זולה. 16.10, 19.05, 21.50
זמון – חבם על גולדים. 19.30, 21.45
סמאר 1 – מסולים אישיים. 19.15, 21.45
סמאר 2 – פריסילה – מלכת המדבר. 19.15, 21.45
סמאר 3 – סיפור חיים. 19.10, 21.50
סמאר 4 – אקזוטיקה. 19.15, 21.45

רחובות

חן 1 – תמונות של תקווה. 19.00, 21.50
חן 2 – שותר. 19.30, 21.45
חן 3 – ספרות זולה. 18.50, 21.50
חן 4 – מתחרר בשחקים. 19.20, 21.45

ר"ג־גבעתיים

אואזיס 1 – מתחרר בשחקים. ו' 22.00, 24.20, בוצ"ש 19.30, 21.50, א'–ה' 17.00, 19.30, 21.50
אואזיס 2 – הרכבה על הנגב. 17.00, 19.30, 21.50
אואזיס 3 – חשיפה. 17.00, 19.25, 21.55
רב־חן 1 – ספרות זולה. 16.00, 19.00, 21.55
רב־חן 2 – נהר הפרא. 17.00, 19.30, 21.50
רב־חן 3 – מה עושה את גילברט. 17.00, 19.30, 21.50
רב־חן 4 – מרשבבים על הבורות. 19.30, בדנזיר. 17.00, 21.50

רעננה

פארק 1 – סיפור חיים. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 2 – מתחרר בשחקים. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 3 – שותר בדנזיר. 22.00, 17.00, 19.30
פארק 4 – רק אותך. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 5 – ספרות זולה. 19.00, 21.50

תזמורת סימפונית חיפה
HAIFA SYMPHONY ORCHESTRA
העונה ה־45 תשנ"ה 1994–1995
מנהל מוסיקלי: סטנלי ספרבר
חוויה מוסיקלית לכל המשפחה
סדרת קונצרטים מוסברים
קונצרט מס' 3
"הנזל וגרטל"
מאת אנגלברט הומפרדינק
אופרה, פרקים נבחרים

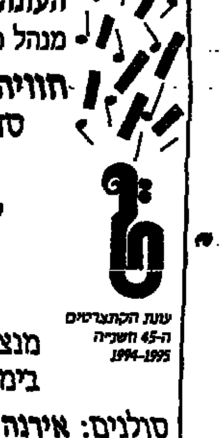

מנצח ומנחה: סטנלי ספרבר
בימוי ומשחק: פבלו אריאל
סולנים: אירנה אלטשול – סופרן
שירה שוייצר – מצו סופרן
אילנה בורטמן – מצו סופרן
סבטלנה סנדלר – מצו סופרן
בועז ישראלי – בריטון
בהשתתפות:
"מקהלת "דעות": תלמידי המגמה למוסיקה, ביה"ס דעות
קבוצת מחול: תלמידי ביה"ס למחול, שליד להקת הבלט חיפה
יום א' 19.2.95 בית נגלר, ק. חיים שעה 17:30
יום ב' 20.2.95 אודיטוריום חיפה שעה 17:00
משרדי התזמורת – רח' פבזנר 50, טל. 04-640004
ימים א'–ה' 8.30–13.00, 16.00–18.00, יום ו' 8.30–12.30
בית נגלר ק.חיים טל. 04-724694, ימים א'–ה' 17.00–19.30

התזמורת הקאמרית הישראלית
מנצח אורח ראשי פיליפ אנטרמון
מנחם נבנהויז מנצח
גד לברטוב ויולה
עודד זהבי: "אבק ורוד"
מרסינו: קונצ'רטו ראפסודי לויולה
מטיאש שייבר: אלגיה לויולה
מוצרט: סימפוניה מס. 38 ("פראג")
"קולות וגוונים" 6, "גוונים" 3
מוזיאון ת"א
יום ה', 16.2.95, סד' 3 בשעה 20.30
המשכן לאמנויות הבמה
יום א', 19.2.95, סד' 1 2+1 בשעה 20.30
לפרטים וכרטיסים:
משרדי התזמורת טל. 03-6961167
ובערב הקונצרט בקופה

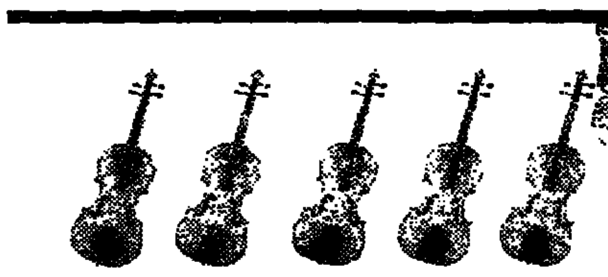

הקאמרטה הישראלית רחובות
מנהל מוסיקלי: אבנר בירון
TEL AVIV MUSEUM OF ART
הסדרה הווקאלית - קונצרט מס' 3
הסדרה הגדולה - קונצרט מס' 5
באך - קנטטה מס' 147
הנדל - דיקסיט דומינוס
הנדל - קונצ'רטו גרוסו אופ' 3 מס' 3
מקהלת סוקלונד מדנמרק
אבנר בירון - מנצח
שרון רוסטורף - סופרן
שירלי הכט - סופרן
דונה פרידל - מצו־סופרן
ג'יימס אוקסלי - טנור
גוטהולד שוורץ - בס
כרטיסים להשיג:
הקאמרטה הישראלית - רחובות
מוזיאון תל־אביב לאמנות

התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור
מנהל מוסיקלי: **דוד שלון** העונה ה־57 תשנ"ה
דוד שלון, מנצח
פרנק־פטר צימרמן, סולן - הופעת בכורה בישראל
בן־ציון אורגד "במות בונים למלך"
ריכרד שטראוס "מוות והזדככות" (ביצוע ראשון בישראל)
יוהאנס ברהמס קונצ'רטו לכנור ותזמורת
יום רביעי, 15.2 סדרה א־ב
יום חמישי, 16.2 סדרה ג
8.00 בערב, אולם הקונצרטים ע"ש הנרי קראון
דוד שלון, מנצח
ססיל אוסה, סולנית
מסע מוסיקלי מברהמס עד ה"חיפושיות"
ברהמס קונצ'רטו מס' 2 לפסנתר ותזמורת ומחולות הונגאריים מס' 7 ו־10
י. שטראוס הפתיחה "ברון הצוענים" ופולקה הונגארית
ברליוז מארש הונגארי מתוך "קללת פאוסט"
אופנבאך הפתיחה "אורפיאוס בשאול"
אנדרו לויד־וובר קטעים מתוך "פנטום האופרה"
מחרוזת להיטי "החיפושיות"
יום שלישי, 21.2 סדרה ד'
יום רביעי, 22.2 סדרה ה'
8.00 בערב, אולם הקונצרטים ע"ש הנרי קראון
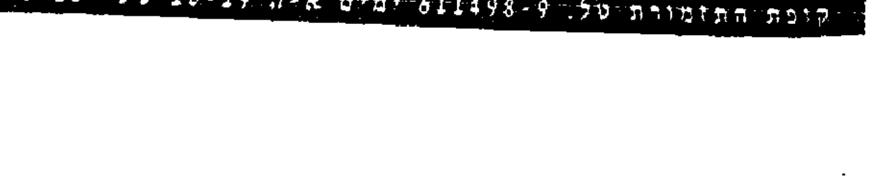
קופת התזמורת טל. 611498-9 ימים א־ה 16-19 שישי 10-13

مكذ من الاصل

טלוויזיה

ערוץ 1 (11)

06.31 מהדורת חדשות בערבית
06.45 המשתתפים מהמצרים
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 הדי המגפה באוסטרליה. פרק אחרון
08.30 חברות. הקסם מארץ לא
08.55 חבצת הבקרא, בסוד העצירים 12
09.15 טבע. בממלכת בעלי החיים. הרבורה
09.25 הגיל הרך. פרפר נחמד
09.50 משוש אמיד לא. המדע הגאגד
10.00 קשר משפחתי. התמודדות עם מות הורים באמצע החיים
10.30 היסטוריה כללית. המאה שלנו. בן הערך האבוד. 1939–1945
11.00 אנגלית
11.15 לראות חשבון, מיומנויות
11.35 יהדות. שניים אוחזין
12.00 מדעי החיים. עולם היצורים החיים
12.15 מתמטיקה. וקטורים. זוגות סדורים
12.20 מדעים. בכף המדע. הקינמטיקה
12.35 צרפתית
12.50 מוסיקה. בקצב הלב
13.30 שאלתיאל קואק. הכסע אל קרקעית הים
14.00 קיפי קם ותומי. תומי חוגר מלי
14.15 במגעלות הים עם רלפי. מלחעות
14.45 יד הנדיב. טקס חלוקת פרס רוטשילד להנדך 94'
15.30 הרדוסים. פרק 20
16.00 זאפ לראשון. מה חדש והכלה בשידור חי. ביא ברנע
17.00 ערב חדש. אמנון לוי
17.35 מה שנקרא. סדרת קומות לנוער. "דוד הבי הצר". עפ"י סדרה של יהנה ספר. עם מתי סרי, אילנה עשת ואחרים
18.00 עכבר כלש
18.15 חדשות באנגלית
18.30 סטרה. תקציר משחק הליגה הארצית בכדורגל
18.40 חידושים והמצאות
19.00 חדשות בערבית
19.30 קקטייל. תכנית למשפחה
20.00 מבט שבשבת
21.00 אולפן לילה. מבי פאר
22.00 כדורגל עולמי
23.30 מהיום למחר. יומן חדשות עם דוד ויצטום ועמנואל הלפרין
24.00 פסוק של מקום

ערוץ 33 (33)

16.00 אולפן פתוח בערבית
19.30 מלכתי. מתי גולן ואלי לניאדו
20.00 מבט לחדשות
20.30 משחב לקטב. פרק 4. חצית סודן
21.30 קונצרט פופ. דיוידי בואי
22.30 בלשים בלי הפסקה. פרק 4

ערוץ 2 (22)

14.00 מסע בין כוכבים – הדור הבא
15.00 מיפי. מיליארי אנימציה לפעוטות
15.05 מאסם הזמן. סדרה חדשה. נמ׳ שמבור למשחק מושב נבלע על ידי מושב חווה הרפתקאות רבות
15.30 שרקי וג׳ורג׳. סדרה מצוירת
16.00 היפים האמיצים
17.00 5 עם רפי רשף. עינייני היום
17.30 וידיאו חזק – מוסיקה 2
18.00 חלום עליכם. עדי חיטמן
18.30 חף פרייים
19.00 משוש נהדרת
19.30 מטוק. אקי אבני
20.00 חדשות
20.30 כמה. מבין שבועי המוקר את שוק ההון. אשרת קוטלר
20.45 פסטנסים. יגאל שילון
21.35 בשידור חי. רן שילון
23.00 אין עם מי לדבר
23.45 מקום קטן
24.00 חדשות
24.05 מקום קטן. המשך
24.20 מאולם הקונצרטים. הלילה – ג׳ותה סימפוני בקונצרט "מיגוזר" מאת הגרוזר
24.50 פרגלים. פרק 4. סיפורם של "הפרפרות" גרמניות באהר״ב שניסו לגנוב סודות צבאיים אמריקאים בעת מלחמת העולם השניה
01.20 שיר בלילה

כבלים

ערוץ 3 (03)

08.00 שידור מקסי/ הגבירה הצעירה
09.00 לחיות את הדיים. פרק 169 (ש.ח)
09.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1245 (ש.ח)
10.30 אהרוים בסלון
11.00 לוסי אהובתי
11.25 סלסטה. פרק 75 (ש.ח)
12.10 שכנים, שכנים (ש.ח)
12.30 פלקון קרסט. פרק 195 (ש.ח)
13.20 עיצובים
14.00 קבי וליליסי
14.50 רוקסנה. פרק 7
15.40 נוסס לטיינג
16.30 שכנים, שכנים
16.55 ספינת האהבה
18.00 לחיות את הדיים. פרק 170
18.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1246
19.30 שידור מקסי/ פרסומות בסירוף
20.00 סלסטה. פרק 76
20.50 פלקון קרסט
21.40 חופשי על הבר
22.05 רוצב ויגמיקה
22.55 סיכונים
23.45 המופע של לארי סנדרס
24.10 האגסר
01.05 רצח במשיכת קולמוס

סרטים (04)

10.30 "אמהות והאשונה". ארה"ב 88'
12.05 "שתי שניות". ארה"ב 32. 67 ד'
13.15 "סודיו הילדים". סרט קצר
13.30 "21 שעות במינכן". ארה"ב 76'
15.10 "איום אינטימי". ארה"ב 90'. 85 ד'
16.45 "קיץ בכזאור". ארה"ב 88'. 93 ד'
18.25 "חנה סנש". ארה"ב 88'. 143 ד'
21.00 "שיגעון בהלל". ארה"ב 87'. פרודיה על סדרת "מלחמת הכוכבים". עם ריק מורניס, ג'ון קנדי ומל ברוקס שגם ביים
22.35 "מלקלמו". אוסטרליה 86'. על צעיר מגוזל מתייחסים כאל ילד מפגר, למרות יכולתו להמציא מכשירים מיוחדים. זוג פורחים מנסים לנצל את כישוריו לצורך שוד בנקים מתוחכם. בכאוית: כולין פרנס

24.00 "בסליחות הגל". ארה"ב 90'. מאפיונרים ממוצא אירי נאבקים במשטרה, בכנופיות אחרות ובעיקר בשינויים החברתיים והכלכליים העוברים על שכונתם הישנה. עם שון פן, גרי אולדמן ואד האריס. בבמאי: פיל יונו
02.15 "בימי דיוויד". ארה"ב 88'. ביאגדיסס צעיר מתמרד את דרכו בסבך הזרם של רגשות, תשוקות ורוחפים, על רקע המהפכה הפוליטית של שנות השישים. עם ריוור פיניקס, איון סקי ואחרים. בבמאי: ויליאם ריצ'רדס. 88 ד'

ספורט (05)

07.00 גוף בתנועה. שלוש תוכניות ברצף
16.00 גוף בתנועה
16.30 רוגבי עולמי
17.00 כדורגל ישראלי. משחק מרכזי
17.50 קפיצות ראווה של סוסים
18.20 קונסיקי – פיסטבורג
19.30 גול חוצי. סיכום המחזור ה–18
20.00 בשידור
20.30 כדורגל מכללות
22.00 כדורגל ארגנטינאי
23.30 גול חוצי. סיכום המחזור ה–18

ילדים (06)

06.30 להתלבש עם שש. מצוירים
09.00 המחמן של כאילו (ש.ח)
09.35 מפלצות קטנות. פרק 17 (ש.ח)
10.00 איק התתול. פרק 17 (ש.ח)
10.35 שידה נסיכת הכוח. פרק 14 (ש.ח)
11.05 אבא חורג – אמא חורגת. פרק 63
11.40 בוורלי הילס 90210. פרק 94 (ש.ח)
12.40 משפחה הדרכת. פרק 12 (ש.ח)
13.00 המחמן של כאילו
13.35 אליאס ליצן המגר. פרק 5
14.00 עלילות תיאודור. פרק 7
14.35 פאסקורניה. פרק 33
15.05 שידה נסיכת הכוח. פרק 15
15.35 פבקי השונבה. פרק 50
16.10 בוורלי הילס 90210. פרק 96
17.10 לתי שנגם

17.30 סופר מריה. פרק 4
18.05 מפלצות קטנות. פרק 17 (ש.ח)
18.30 איק התתול. פרק 17 (ש.ח)
19.00 המחמן של כאילו (ש.ח)
19.30 שלושה בדירה אחת
19.55 נשואים פלוס
20.20 אריזה משפחתית
20.45 הכל נשאר במשפחה
21.15 חוק וסדר

הצגה שניה (06)

22.00 "זמנית פלהאם 1, 2, 3". ארה"ב 74'. ארבעה גנגסטרים קשוחים משתלטים על קרון רכבת תחתית בניו־יורק, לוקחים בני ערובה ודורשים כופר של מיליון דולר. תנועת הרכבות משותקת וראש העיר מהסס. אבל למפקח על התנועה יש רעיונות משלו. עם וולטר מתאו, רוברט שאו ומרטין באלזם. בבמאי: ג׳וזף סרג'נט
23.45 "רציף הצרפתים". צרפת 38'. עריק טוב לב מציל נערה מידי פושעים אלימים. עם ז'אן גאבן, מישל מורגן ומישל סימון. בבמאי: מרסל קרנה. 86 ד'

תרבות מדע וטבע (08)

06.00 אנציקלופדיה פתוחה. תרבות ואמנות
12.00 דיסקברי. תעתועי הלוחות (ש.ח)
13.00 גן עדן, גיהנום המרברים (ש.ח)
13.30 דיסקברי. הטיפול של באוקסן (ש.ח)
14.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)
16.00 דיסקברי. תעתועי הלוחות (ש.ח)
17.00 גן עדן, גיהנום המרברים (ש.ח)
17.30 דיסקברי. הטיפול של באוקסן (ש.ח)
18.00 ארט ומוסיקה: דינה הקלאסית. שופרים: המוסיקה הצעיד
19.00 אנציקלופדיה פתוחה. פרנסיס בייקון העבודות
20.00 קצה האוקיינוס. קיסרות עבר ועתיד
21.00 היסודות. אור, סמש וצל השתולים
22.00 באולאקטיקה. תולדות האסטרונומיה
22.30 דיסקברי. הצעד הבא. פרק 13
23.00 קצה האוקיינוס. קיסרות עבר ועתיד
23.50 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)

הוט סינמה (41)

כסף או אהבה. 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00, 24.15, 02.15, 04.15

הוט סינמה (42)

היורשת. 07.30
מטרה קשוחה. 09.30, 14.00, 16.00, 23.00, 03.00
עולם מושלם. 11.30, 18.00, 20.30
לילה מרהום. 01.00

הוט סינמה (43)

קורצאק. 08.45
עד צאתם לחיים. 10.45
הפירמה. 12.45, 01.30
הדוב אחרי ברכות. 15.30, 19.30, 21.30, 23.30, 04.15
מסיבת ניישואין. 17.30

הוט סינמה (44)

ללקק תזוזות. 09.00, 13.00
נקניק, נקניק. 11.00, 15.00, 19.00, 21.00, 23.00, 03.00
מיפת מזל. 17.00
מתנפשות בעל על ארבע. 01.00

הארץ ממליץ

תיאטרון

◆ גורודיש. מחזה מאת הילל מי־טלפונקס ובבימוי, המעמיד במ־רכוז דמות מתוך המציאות הישראלית ומחזיר את הצופה לי־מי 1973. יגאל נאור בתפקיד הר־אשי. הקאמרי, תל אביב, 20.30

מכתבים למערכת הארץ

הקש האחרון

בתגובה על "בזכות ההפרדה" מאת חגי מירום ("הארץ", ביטוי, 1.2)

ח"כ חגי מירום קובע כי אם לא תבצע ממשלת העבודה־מרצ מהלך חד צדדי ומיידי של הפרדת ירושלים בגדר, תהיה המדינה חשופה לעוד פיגועים המוניים והממשלה תמשיך במסלול התדרדרות שלה ותסבול מ"פיגוע המוני דמוקרטי" – בבחירות 96'.

אינני יודע על מי מנסה מירום ללכת אימים בביטוי כה אנטי דמוקרטי, הגובל בהסתה. אולם נראה לי כי חששם של נבחרי מפלגת העבודה מאובדן השלטון מביא אותם לאובדן עשתונות. כך קרה שגם חבר כנסת הידוע במתינות ביטוייו ראה צורך להשתמש בדמגוגיה היסטרית על מנת להצ־דיק את רעיון ההפרדה האווילי, שהוא הקש האחרון שבו אוחזת מפלגתו הטובעת.

להטם של מירום ושל דומיו להצדיק רעיון זה בכל מחיר יסייע להפוך את ההפרדה לקש ששבר את גב ממשלת העבודה.

אלדד הלחמי
כוכב יאיר

נוכחותנו ומלחמתנו

בתגובה על "עוד מכה אחת וד"" מאת יצחק לאור ("הארץ", 29.1)

יצחק לאור, בניסיונותיו הנואשים להציל את כבודה האבוד של הפאן־ערביות, מתקיף את ההת־להמות של היונים, את הויתורים שניתנו לשב"כ לתקוף חשודים ערבים, ואת הכלל הקדוש שאין לחבר בין גורם לתוצאה. ממאמרו נוצר הרושם כי אנחנו אשמים בכל, ועצם קיומנו הוא הפוגע בפאן־הערביות הקדושה.

אך דווקא יש חיבור בין גורם לתוצאה. הגורם הוא נוכחותנו כאן, והתוצאה היא שנילחם על הישא־רותנו במקום.

רם ארלר
אשדוד

בג"ץ כרשות שלטונית

"יש לדחות את העתירות עקב הצורך באיפוק וריסון עצמי" – כך טען השופט אליעזר גולדברג בנימוקיו לפסיקת הרוב בבג"ץ שלא לפסול את ההסכם הפוליטי בין ש"ס למפלגת העבודה. בכך אישר השופט גולדברג: כי בית המשפט העליון מחשיב מעתה את מעמדו הציבורי כחלק משיקולי הפסיקה. לקביעה זו יש איפוא חשיבות מכרעת בהבנת תפקידו ומקומו של הבג"ץ כיום. קיימות שלוש אמות מידה לבחינת מעמדו של מוסד כרשות שלטונית: המוסד רואה את עיקר תפקידו בנטילת חלק בקביעת דמותה של המדינה; יש לו מודעות עצמית לכוחו היחסי כלפי רשויות אחרות והוא מתחשב בכך בהחלטותיו; המוסד מתאמץ להבטיח לעצמו עצמאות מינהלית, בעיקר במישור הפיננסי. כאשר מוסד המקיים אמות מידה אלה זוכה להכרה מצד מוסדות אחרים – הוא יכול להיחשב רשות שלטונית.

לפחות שניים מבין הקריטריונים הללו מתקיי־מים היום באשר לבית המשפט העליון: פסקי הדין ומאמריו של המשנה לנשיא, השופט אהרן ברק, אינם מותירים ספק בדבר השקפתו כי משימתו העיקרית של המוסד שבראשו הוא עתיד לעמוד היא להשתתף בעיצוב דמותה של החברה הישראלית ולהקנות לה ערכי יסוד מחייבים. בימים אלה מוביל נשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר, מהלך לבי־צור עצמאותה המינהלית של מערכת המשפט, בחי־ישתו להפקיד בידיו את הסמכות לקבוע את שכר השופטים.

מכאן ואילך יש איפוא לראות בבית המשפט העליון גוף העומד בשורה אחת עם הממשלה והכנ־סת – מעמד שיש עמו אחריות משותפת, אך גם מחלוקות ומאבקי כוח הדדיים. יש לראות תהליך זה כחלק מהתבגרותה של הדמוקרטיה הישראלית.

אורן ארנון
חיפה

לא בדיפלומטיה

הקרע החמור ביחסים בין צרפת לאלג'יריה, בעק־בות הצעתו של נשיא צרפת פרנסואה מיטראן לכנס ועידה בחסות האיחוד האירופי לפתרון מלחמת הא־חים באלג'יריה, מעיד כי מהלכים דיפלומטיים לא יעצרו את מלחמות הדת המבעבעות בארצות ערב נוספות ומאיימות על המזרח התיכון כולו.

הדבר מקבל משנה משמעות מבחינת השלום בא־זורנו, כיוון שהזירה המזרח תיכונית מאכלסת מדי־נות קיצוניות כאיראן, אלג'יריה ולוב, שלא לדבר על מצרים וירדן, הלובשות אופי פונדמנטליסטי המאיים על משטריהם ועלול לשנות את כל הקונ־צפציה ויעדי השלום של ממשלתנו. עובדות מדא־

בות אלה יהפכו את המזרח התיכון והזירה העולמית על פניה: הזרמים האיסלאמיים הקיצוניים ידחקו הצדה את הדיפלומטיה וההבנות שהושגו עד כה עם אחדות ממדינות אלה, וישראל תעמוד בפני גוש גדול של מדינות מוסלמיות שינסו לחולל את הג'יהאד האיסלאמי הקיצוני הדתי המוצהר על ירושלים.

לכן כדאי למעצבי המדיניות הישראלית להרהר שנית אם לא כדאי לעצור בקווים הנוכחיים – לפני שמדינות בעלות משטרים מובנים ומעורערים אלה יתערערו, ויתעצמו את כל האזור, במטרה להכתיב לנו מציאות לוחמה מאולצת ובלתי מבוקרת.

עזרא יצחק
ירושלים

הוועדה טעתה במסקנותיה

בתגובה על "חבר של כולם" מאת ג'ודי מלץ ("הארץ", כלכלה, 20.1)

התיאור של ג'ודי מלץ על הקמת אזור ייצור חופשי, שהייתי מיוזמיו (החוק התקבל ביוני 94'), אין לו על מה לסמוך. השתתפתי בחלק מהדיונים בוועדת גבאי שמונתה על ידי שר האוצר לבחון את ההצעה להקמת האזורים החופשיים. נבכון שכולם בוועדה היו נגד, פרט לאחר – מנהל אגף מס הכנסה או משה גביש.

לבד מכך שהאזור המוצע מאפשר למשקיע חופש פעולה (מרכז השקעות הוא בכלל מחוץ לתמונה) ומפחית התערבות ממשלתית, המסקנות של הוועדה היו מוטעות לפחות בשניים מנימוקיה (ולדעתי בכך לכן: הקמת האזור נוגדת את ההסכמים הבינלאומיים של ישראל; לממשלה יהיה הפסד מסים. שניהם הוכחו כלא נכונים. זו הסיבה האמיתית שמסקנות הוועדה לא התקבלו.

מאיר אלדר
ירושלים

עוקץ מחיר הדבש

בתגובה: "לצה מחיר הדבש בארץ – פי ארבעה מבארה"ב" מאת עמירם כהן ("הארץ", כלכלה, 30.1)

במשך כל השנים לא הותר יבוא דבש, על פי מדיניות שנקבעה במשרד החקלאות, ומפליא לש־מוע רק עתה את שר החקלאות אומר כי לא ירשה "להמשיך בשנות ה–90 במערכת בולשוויקית סגורה של קליקה של משווקים, המתאמת מחירים, מונעת תחרות חופשית וגורמת לייקור מיותר של הדבש".

בדצמבר 1994 הופיעו נציגי ענף המזון באיגוד לשכות המסחר לפני ועדת יורם גבאי, שמונתה על ידי הממשלה לבדוק את הליברליזציה בענף מוצרי המזון והחקלאות. הם ציינו כי לפני שנתיים ניתן רישיון יבוא לדבש למועצת הדבש, כלומר, לגוף שמרכז בידיו את קרטל הדבש בארץ. לוועדה נאמר, כי הדבש שהובא אז לארץ על ידי מועצת הדבש לא שוחרר לשיווק במשך חודשים, כדי להגן על מחיר הדבש המקומי. אם רוצים לעשות רפורמה אמיתית בענף הדבש, לא די להגדיל את מספר המשווקים המורשים ולהנהיג תו סימון, כדי להזהיר את הצרכ־נים מפני דבש מזויף. רק פתיחת השוק בארץ ליבוא דבש, על ידי גורמים פרטיים ולא על ידי מועצת הדבש, תבטיח אספקה סדירה של דבש בטיב גבוה לצרכן ובמחירים סבירים.

יוסף ממלר
איגוד לשכות המסחר

לא קשור לידיעה

שמי שורבב לידיעה מאת ירח טל האלוף בן אשר עסקה ביוזמתו של עו"ד עופר שוהל לאיחוד תיקי המשטרה הפנים ("הארץ", 8.2). הדבר נעשה על ידי פרסום עותק מכתב שכביכול הופנה אלי.

למען הסדר הטוב והאמת אציין, כי אינני מכיר כלל עיתונאים ב"הארץ" ומעולם לא שוחחתי עם כותבי הידיעה, לא בנושא זה ולא בשום נושא אחר. יתרה מכך, מעולם גם לא קיבלתי לידי את העתק המכתב, שעותק צילומי ממנו פורסם ב"הארץ". עלי לציין כי אין לי ולא היה לי כל קשר לידיעה.

עו"ד מנחם דר
תל אביב

מערכת "הארץ" מבהירה: לעו"ד מנחם דר אין ולא היה כל קשר לאמור בידיעה.

גָדֵר ההפרדה תפריד

מאז עלה רעיון "ההפרדה" בינינו לבין היישובים הערביים טועים רבים, ובהם עיתונאים וחברי כנסת, ואומרים: גָדֵר הפרדה. זו שגיאה. יש לומר גֶדֶר הפרדה, גֶדֶר ביטחון. צורת הנפרד גָדֵר בנסמך היא גְדַר: "ברוחב גְדַר החצר" (יחזקאל מ"ב, 10); "וְגֶדֶר אבניו נהרסה" (משלי כ"ד, 31).

ברוך ששון
תל אביב

בתי חולים

תל אביב – רמת־איכילוב, טל' 6974504 (ילדים: איכילוב, טל' 6974444 (פנימית, כירורגית)
ירושלים – שערי צדק, טל' 555111 (פנימית, א.א.ג.ב, כיסוי חולים, טל' 701111 (כירורגית): הדסה עין כרם, טל' 427427 (אורטופדיה, ילדים, עיניים): הדסה הר הצופים, טל' 844111 (נשים)
באר שבע – המרכז הרפואי סורוקה, טל' 400111

בתי מרקחת

תל אביב – בן יהודה, בן יהודה 142, 5223535 (עד 03:00) סופרפארם, איינשטיין 40, רמת־אביב, 6413730 (עד 24:00) בן יהודה, בן יהודה 142, 5223535; סופר פארם ב', אחוזאל 1, 6417117
ירושלים – שעראום א', אביגדור 3, 706660
חיפה – הנשיא, הנשיא 33, 333312
באר שבע – קפ"ח כללית, שכון ג', 237712
רמת גן – עליה, קריניצי 2, 6721163
חולון – אהרון, הפרין 52, 889153
קפ"ח מכבי, שנקר 15, 5035107
נתניה – הנשיא, שד' ויצמן 36, 823639
פתח תקוה – קפ"ח הכללית, ההסתדרות 21, 9343395
רחובות – הנשיא, הנשיא הראשון, 461342
כפר סבא – מרכז רעננה, אחוזה 120, רעננה, 903789

עזרה ראשונה

מד"א – עזרה ראשונה (פתוח 24 שעות ביממה). ירושלים 610303 תל אביב 5461111. ילדים הורים 6961113 חיפה 672222/3 נתניה 625110 באר שבע 281128 בית שאן 988410 כפר סבא 974535 חדרה 333453
אוזן קשבת לילדים ולבני נוער. טל' 03-621515
אוסו – המוסדה הישראלית לבריאות הנפש מרכז ייעוץ למשפחות נפגעי הנפש, לאנשי מקצוע ולקהל הרחב. טל' 04-326727, 03-5494899, 03-5400672 בימים א'-ה' מ-09.00 13.00
יד שרה תל אביב 813501 ירושלים 244242 חיפה 381704 בימים א'-ה' מ-09.00 14.00
יד ביד – אוזן קשבת לילד ולהורים תל-אביב לילד, 5226027
אמבודסמן ארצי לילדים ולנוער תלונות על פגיעות בזכויות ילדים ובני נוער. המועצה לשלום הילד. טל' 02-256099
הבטיחה לילד חוסה, רמב"ן 23 ירושלים, טל' 02-664824, 02-664910
הקו הגבן ייעוץ, עזרה והכוונה לחוסכות והמוסקסואלים. א'-ה' 19.30–23.30, טל. 03-292797
מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות ביממה). תל אביב טל' 5234819. קו טלפון מיוחד לסיוע לנבגרים ולנערים נפגעי תקיפה מינית טל' 5449191 בימים א', ב' ו-ה' בשעות 18.00–22.00; ירושלים טל' 514455; חיפה טל' 382611, מנוי 1991
קו פתוח לנפגעות אלימות מינית. נתניה תעשית במרכז לסיוע לנשים (נגב). טל' 07-74907. בימים א'-ד' מ-08.30 12.00 בימים א'-ה' מ-16.00 19.00
ויצו 24 שעות קו ארוס לנשים מוכות, טל' 03-5461133, 08-550506, 02-514111, 07-376310
קו חירום לנוער במצוקה 09-505720
ויצו סיוע משפטי וייעוץ בעיניי משפחה, ימים א'-ה, 09.00–14.00, 03-5421791
אוזן קשבת לגיל המבוגר ברשת הארץ שירות טלפוני לבעיות רגשיות ומידע לקשישים ולבני משפחתם. בימים א'-ה, בשעות 16.00–20.00 5493244
קו אל"י – האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות, טל' 03-6961078, 03-6956765 א'-ה' מ-08.00 22.00
מרכז סיוע לנפגעי לחץ מטעם "מעגלים" טל' 03-5220031 רח' מאנו 13 תל אביב
דלת פתוחה מרכז מידע וייעוץ לצעירים 5101511/2; חיפה 04-381520
מו"ס – משפחות נפגעי טמים. מוקד סיוע ומידע, בימים א'-ה' מ-09.00 14.00 שד' ירושלים 11, יפו, טל' 03-5170789/0
אלכוהוליסטים אנונימיים 02-638524
האגוד למלחמה באיידס הפצה ומידע לחולים ובני משפחותיהם. בימים ב' ו-ה' מ-19.30 22.30 טל' 5660380, 5604576 ת.ד. 33602, ת"א
האגודה לזכויות האזרח בישראל תל אביב ביאליק 12, טל' 5254162/3; ירושלים טל' 243984/5; חיפה טל' 348217; באר-שבע טל' 239094. בימים א'-ה' מ-09.00 14.00

חירום

שירות רפואי בבית לקשישים וחולים כרוניים ע"י המחלקה לטיפולי בית ביה"ח איכילוב ת"א. טל' 6974627/8; 6974627
מריס – שירות רפואי בבית חברת לב הבינך, טל' 03-5467733
שח"ל – 03-5625555
מוקד לב בגוש"א שירות לחולי לב 177-0226699
נ.ב.ה'.י. שירות ניידות מיטל מצויץ לב 177-022-4224, 03-5757788

שיניים

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל אביב: דיזנגוף סנטר 294869, 285822 איכילוב, מרפאת שיניים לטיפולי חירום, רח' ויצמן 6, בימים א'-ה' מ-19.00 24.00 בימי שישי מ-15.00 עד 24.00. בשבת מ-08.00 24.00 6973696 6973670
ירושלים: הדסה עין כרם מ-22.00 16.00 254779
ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל: 177-022-3773

24 שעות

חיין המשל ירושלים 513188; תל אביב 5633777; חיפה 647647
תמונים כוחנית עברית 03-9731111 אנגלית 03-9731122
ונוית מזג האוויר 03-9668855

קליל 8100
קיר מסך מודולרי

קליל 8200
STRUCTURAL GLAZING קיר מסך

קיר מסך קליל 8200 STRUCTURAL GLAZING באור יהודה. בוצע ע"י חברת אלקן.

קליל 8100 הדור השני של קירות מסך, מצטיין בטכנולוגיה חדשנית - הרכבה פשוטה ומהירה, ללא צורך באביזרי חיבור. הקיר נבנה מהר יותר,חזק יותר, עם פחות עובדים.

קליל 8200 שייך לטכנולוגיות structural glazing ובנוי מזיגוג מודבק על גבי מסגרות אלומיניום נסתרות. מתאים לזיגוג רגיל ובידודי. קליל 8200 משלב עמודים, קורות, אביזרים ומבלטים מסדרת קליל 8100, ובכך חוסך מלאי, מקטין עלויות ומייעל את תהליכי הייצור וההקמה.

קליל פרופילי אלומיניום

קליל תעשיות בע"מ ■ ת.ד. 210, קרית מוצקין 26114 ■ טל: 753044, 757914, 2-04-789110 ■ פקס: 04-757799